Bundel - Beeldvormende raadsbijeenkomst van 28 oktober 2026

1 OPENING

2 INSPREKERS
Inwoners kunnen met de aanwezige raadsleden en fractieondersteuners in gesprek over niet-geagendeerde onderwerpen of hun mening geven over de geagendeerde onderwerpen.
Aanmelden om in te spreken is verplicht. Dit kan tot 24 uur voor deze beeldvormende raadsbijeenkomst bij de raadsadviseur Jeroen Bottema. Graag mailen naar griffie@gemeente-oldambt.nl onder vermelding van het onderwerp of agendapunt dat u wilt bespreken. Na aanmelding wordt u geïnformeerd over de werkwijze.

2.a Niet-geagendeerde onderwerpen
Inwoners kunnen met de aanwezige raadsleden en fractieondersteuners in gesprek over onderwerpen die niet zijn geagendeerd, maar wel betrekking hebben op de gemeente Oldambt en haar taken. Hiervoor is maximaal drie kwartier beschikbaar; een kwartier per persoon.
Aanmelding is vereist.

2.b Geagendeerde onderwerpen
Inwoners kunnen hun mening geven over de onderwerpen die zijn geagendeerd. Hiervoor is maximaal een half uur beschikbaar; vijf minuten per persoon. Als er meer dan zes aanmeldingen zijn, zal de spreektijd per persoon evenredig worden verdeeld.
Aanmelding is vereist.

3 INFORMATIEMARKT (dit wordt niet uitgezonden)
Tijdens de informatiemarkt is er gelegenheid (ambtelijke) adviseurs technische vragen te stellen over de geagendeerde raadsvoorstellen. Ook inwoners kunnen hier informerende vragen stellen.
Dit punt wordt niet uitgezonden, omdat de informatiemarkt op diverse locaties in Halte Democratie plaatsvindt.

4 BEELDVORMING over voorliggende raadsvoorstellen en bepalen vervolgproces (de uitzending wordt hervat)
De aanwezige raadsleden en fractieondersteuners krijgen de mogelijkheid om de portefeuillehouder(s) beeldvormend te bevragen op de voorliggende raadsvoorstellen. Hierna wordt het vervolgproces bepaald. De mogelijkheden zijn:
nogmaals beeldvormend behandelen (gemotiveerd)
agenderen voor het oordeelsvormende gedeelte van de raadsvergadering
agenderen voor het besluitvormende gedeelte van de raadsvergadering

4.a Raadsvoorstel inzake Begrotingswijziging Afeer 2026 (77894-2026)
- 4a Raadsvoorstel inzake begrotingswijziging Afeer 2026
- 4a.1 Brief aanpassing begroting Afeer 2026
- 4a.2 Aanpassing Begroting 2026
- 4a.3 Brief Zienswijze begrotingswijziging aan AB Afeer 2026

4.b Raadsvoorstel inzake Normenkader 2026 (81489-2026)
- 4b Raadsvoorstel inzake Normenkader 2026
- 4b.1 Normenkader 2026

4.c Raadsvoorstel inzake Actualisatie Algemene Plaatselijke Verordening gemeente Oldambt (73612-2026)
- 4c Raadsvoorstel inzake Actualisatie Algemene Plaatselijke Verordening gemeente Oldambt
- 4c.1 Wijzigingsbesluit APV 2025 ter vaststelling
- 4c.2 Toelichting op inhoudelijke wijzigingen APV 2025
- 4c.3 Algemene Plaatselijke Verordening gemeente Oldambt 2025 met wijzigingen zichtbaar
- 4c.4 Geconsolideerde versie Algemene Plaatselijke Verordening gemeente Oldambt 2025
- 4c.5 Motie Geen gokreclames meer in ons straatbeeld - Raad 2026-03-04 - Aangenomen

4.d Raadsvoorstel inzake 2e Besluitvormende Bestuursrapportage 2026 (85126-2026)
- 4d Raadsvoorstel inzake 2e Besluitvormende Bestuursrapportage 2026
- 4d.1 2e Besluitvormende Bestuursrapportage 2026

4.e Raadsvoorstel inzake Programmabegroting 2027 en meerjarenraming 2028-2030 (85161-2026)
- 4e Raadsvoorstel begroting 2027 en meerjarenraming 2028-2030
- 4e.1 Programmabegroting 2027 en meerjarenraming 2028-2030

5 SLUITING
De vergaderstukken kunt u bekijken op www.gemeente-oldambt.nl/gemeenteraad.

Raadsvoorstel

Onderwerp	Begrotingswijziging Afeer 2026
Datum beeldvormende raadsbijeenkomst	28 oktober 2026
Datum raadsvergadering	18 november 2026
Zaaknummer	77894-2026
Steller	Anne-Wil Hak
Medeverantwoordelijke(n)	Niels Elferink
Portefeuillehouder(s)	Ger Klein

Inleiding

Van Afeer is een gewijzigde begroting voor 2026 ontvangen. Op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen wordt de gemeenteraad in de gelegenheid gesteld hierover een zienswijze naar voren te brengen. De begrotingswijziging leidt voor Oldambt tot een verlaging van de gemeentelijke bijdrage. Deze verlaging is het gevolg van een gunstiger financieel resultaat bij Afeer door hogere opbrengsten, extra inkomsten voor beschut werk, externe financiering van Overbrugbanen en lagere personeelskosten, zoals toegelicht in de brief van Afeer (bijlage 1). Wij stellen voor geen zienswijze naar voren te brengen.

Alternatieven

Wel een zienswijze naar voren brengen
De raad kan besluiten een zienswijze naar voren te brengen en Afeer verzoeken het financiële voordeel geheel of gedeeltelijk binnen de organisatie aan te wenden of nadere informatie te verstrekken over de gevolgen van de begrotingswijziging voor de doelgroep. Dit wordt niet voorgesteld, omdat de begrotingswijziging geen aanleiding geeft tot inhoudelijke of financiële bezwaren. Over de bestemming van het gemeentelijke voordeel kan Oldambt zelf een afweging maken binnen de reguliere P&C-cyclus.

Beoogd effect

De zienswijzeprocedure tijdig afronden, zodat het algemeen bestuur van Afeer de gewijzigde begroting 2026 kan vaststellen. Het financiële voordeel voor Oldambt wordt verwerkt via de reguliere P&C-cyclus.

Beslispunten

1. Geen zienswijze in te dienen op de begrotingswijziging Afeer 2026.
2. Afeer hierover te informeren via bijgaande brief.

Argumenten

1.1 De begrotingswijziging sluit aan bij de actuele financiële prognose van Afeer
Afeer verwacht over 2026 een gunstiger resultaat dan oorspronkelijk begroot. Dit komt onder meer door hogere opbrengsten, extra inkomsten voor beschut werk, externe financiering van Overbrugbanen en lagere personeelskosten.

1.2 De begrotingswijziging is financieel gunstig voor Oldambt
De bijdrage van Oldambt wordt met € 1.779.658 verlaagd. De bijdrage daalt daarmee van € 19.624.000 naar € 17.844.342. In de begrotingsstukken van Afeer worden de bedragen afgerond weergegeven.

1.3 De begrotingswijziging geeft geen aanleiding een zienswijze naar voren te brengen
Uit de beschikbare informatie blijkt niet dat de verlaging van de gemeentelijke bijdrage gevolgen heeft voor de uitvoering van de wettelijke taken en dienstverlening van Afeer. Afeer realiseert meer beschutte werkplekken dan de taakstelling en zet Overbrugbanen in met aanvullende externe financiering.

2.1 Formulering van de zienswijze is opgenomen in bijgaande conceptbrief

Het college informeert Afeer over het besluit van de raad. Een conceptbrief is opgenomen als bijlage 3 bij dit voorstel.

Kanttekeningen

1.1 Een deel van het financiële voordeel is mogelijk incidenteel

Het voordeel hangt deels samen met niet-ingevulde vacatures en externe financieringsbronnen. Deze voordelen zijn niet zonder meer structureel. De actuele ontwikkelingen zijn volgens Afeer al verwerkt in de begroting 2027.

1.2 De raad kan vragen of het voordeel voor de doelgroep wordt ingezet

Door de begrotingswijziging vloeit het voordeel terug naar de deelnemende gemeenten. De wijziging bevat geen voorstel voor de bestemming van deze middelen. De eventuele inzet van het voordeel, bijvoorbeeld voor inwoners die ondersteuning nodig hebben, wordt afzonderlijk afgewogen binnen de gemeentelijke P&C-cyclus.

1.3 De geraamde Afspraakbanen bij Afeer worden nog niet volledig gerealiseerd

Door de inzet van Overbrugbanen worden minder Afspraakbanen bij Afeer gerealiseerd dan begroot. Dit vraagt aandacht bij de reguliere monitoring van de resultaten van Afeer, maar vormt op zichzelf geen aanleiding om een zienswijze naar voren te brengen.

Financiën

De begrotingswijziging leidt voor Oldambt tot een verlaging van de bijdrage aan Afeer met € 1.779.658. Dit voordeel ontstaat doordat Afeer in 2026 hogere opbrengsten verwacht, extra inkomsten ontvangt voor beschut werk, gebruik maakt van externe financiering voor Overbrugbanen en lagere personeelskosten heeft dan oorspronkelijk begroot. Afeer licht deze ontwikkelingen toe in de bijgevoegde brief (bijlage 1). Het financiële voordeel wordt verwerkt via de reguliere P&C-cyclus. Over de eventuele bestemming van de vrijvallende middelen vindt binnen die cyclus een integrale afweging plaats.

Communicatie

De begrotingswijziging wordt ter besluitvorming voorgelegd aan de raad binnen de zienswijzeprocedure van de Wet gemeenschappelijke regelingen.

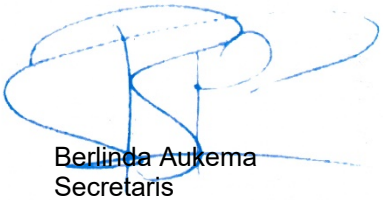
Vervolg

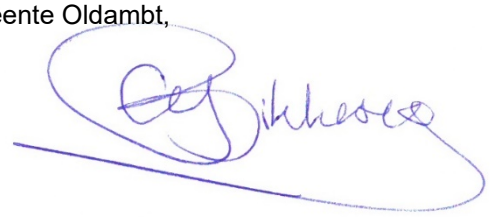
Na behandeling in de raad informeren we het Algemeen Bestuur van Afeer schriftelijk over het genomen besluit.

BIJLAGEN

1. Brief aanpassing begroting Afeer 2026;
2. Aanpassing Begroting 2026;
3. Brief Zienswijze begrotingswijziging aan AB Afeer.

Winschoten, 22 september 2026
Burgemeester en wethouders van de gemeente Oldambt,

Berlinda Aukema
Secretaris

Cora-Yfke Sikkema
Burgemeester

Raadsbesluit

Datum raadsvergadering	Agendapunt	Zaaknummer
18 november 2026		77894-2026
Onderwerp Begrotingswijziging Afeer 2026		

De raad van de gemeente Oldambt,

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 22 september 2026

Besluit:

1. Geen zienswijze in te dienen op de begrotingswijziging Afeer 2026.
2. Afeer hierover te informeren via bijgaande brief.

Winschoten, 18 november 2026

De raad van de gemeente Oldambt,

Jelte van der Meer
Griffier

Cora-Yfke Sikkema
Voorzitter

Afeer

Per mail verzonden: bestuurssecretariaat@gemeente-oldambt.nl

Aan het College van Burgemeester en
Wethouders van de gemeente Oldambt
Postbus 175
9670 AD WINSCHOTEN

Ons kenmerk
DIR2026/JvD/av

Behandeld door
De heer B.F. Wever

Telefoonnummer
06 – 120 453 36

Winschoten, 3 september 2026

Betreft Aanpassing begroting 2026 Afeer (artikel 35, derde lid Wgr)

Geacht college,

Het dagelijks bestuur van Afeer verzoekt uw college om de voorgenomen aanpassing van de begroting 2026 aan te bieden aan uw raad voor het (eventueel) geven van een zienswijze op deze begrotingsaanpassing.

Aanleiding

Het algemeen bestuur van Afeer heeft tijdens haar vergadering van 10 juli 2025 de begroting voor het jaar 2026 definitief vastgesteld. Bij het opstellen van deze begroting, begin 2025, werd uitgegaan van de toen bekende en begrote baten en lasten. Er is nadien aanleiding ontstaan om deze begroting aan te passen.

Financiële ontwikkelingen 2026

In de loop van dit jaar wordt duidelijk dat de financiële resultaten een per saldo gunstige ontwikkeling laat zien als gevolg van onverwacht hogere opbrengsten en lagere kosten.

Hogere opbrengsten

De onverwacht hogere opbrengsten komen met name voort uit een tweetal positieve ontwikkelingen.

1. In de loop van 2025 is sterk ingezet op nog beter renderende werksoorten en ook uitbreiding van de klantenportefeuille. Dit heeft zich vertaald in een positief exploitatieresultaat in 2025. Deze lijn hebben we in 2026 versterkt kunnen doorzetten. Daarbij hebben een aantal afdelingen extra omzet weten te realiseren die bij het opstellen van de begroting niet kon worden voorzien.
2. Het effect van het bestuursbesluit van 3 december 2025 om de wachtlijst van beschut werk los te laten wordt ook zichtbaar in de huidige omzet. Er zijn nu flink meer beschut werk medewerkers – boven taakstelling – in dienst dan was begroot bij het opstellen van de begroting. Dat betekent ook extra opbrengsten uit de te ontvangen begeleidingskosten. Het effect daarvan wordt versterkt doordat het rijk heeft besloten (zie de mei circulaire 2026) om de bijdrage voor de begeleidingskosten voor geheel 2026 substantieel te verhogen. Ook dit kon bij het opstellen van de begroting 2026 niet worden voorzien.

Lagere loonkosten

De lagere loonkosten worden veroorzaakt door met name de volgende omstandigheden.

1. Het invullen van ambtelijke vacatures blijft een uitdaging, een aantal kon niet tijdig of (nog) niet worden ingevuld. Daarmee vallen de ambtelijke loonkosten tot nu toe lager uit dan begroot. Uiteraard wordt blijvend ingezet om de vacatures wel vervuld te krijgen.
2. Het in toenemende mate in dienst nemen van Overbrugbaan medewerkers betekent dat voor de loonkosten, naast de loonkostensubsidie vanuit de Participatiewet, een beroep kan worden gedaan op externe financieringsbronnen (oorspronkelijk vanuit o.a. Regio Deal Oost-Groningen en vervolgens NPG en JTF en nadien vanuit NijBegun).
3. Door het beschikbaar zijn van de Overbrugbanen, worden de in de begroting geraamde aantal Afspraakbanen bij Afeer nog niet volledig gerealiseerd. Ook dat levert lagere loonkosten op.

Verwacht begrotingsoverschot 2026

Na afloop van het eerste tertiaal (januari t/m april) is een positief resultaat gerealiseerd van 930K euro. Deze positieve ontwikkeling heeft zich in de daarop volgende maanden doorgezet. We verwachten voor het gehele jaar een dusdanig positief resultaat wat nu aanleiding geeft om de begroting 2026 bij te gaan stellen. Via de nu voorgestelde begrotingswijziging wordt voorgesteld om het begrotingsoverschot te verwerken in een verlaging van de gemeentelijke bijdrage met € 2.756.000. In de begrotingswijziging wordt dit zichtbaar gemaakt in de resultatenrekening (zie bijlagen). Het effect hiervan per gemeente is als volgt:

Gemeente	**aandeel begroting**	**verlaging bijdrage**
Oldambt	64,57%	€ 1.779.658
Pekela	23,62%	€ 650.947
Westerwolde	11,81%	€ 325.396
Totaal	100%	€ 2.756.000

Begroting 2027

Deze positieve ontwikkeling is meegenomen bij het op- en vaststellen van de begroting voor het jaar 2027. De totale gemeentelijke bijdrage valt (ondanks indexatie van kosten en loonstijgingen) met ruim 1 miljoen euro lager uit dan was opgenomen in de meerjarenraming behorende bij de begroting 2026.

Vervolgprocedure

Het dagelijks bestuur van Afeer heeft tijdens haar vergadering van 3 september 2026 ingestemd met de voorgenomen aanpassing van de begroting. Vervolgens worden de colleges van B&W van de drie deelnemende gemeenten verzocht om zo spoedig mogelijk hun raden de gelegenheid te bieden om eventueel een zienswijze op te stellen op de gewijzigde begroting. Daarbij is het verzoek om dit te laten agenderen voor de raadsvergaderingen in (uiterlijk) de maand november 2026. Eventuele zienswijzen dienen te worden gericht aan het dagelijks bestuur van Afeer die ze vervolgens, voorzien van een advies, voorlegt aan het algemeen bestuur. Het algemeen bestuur zal de gewijzigde begroting 2026 tijdens een volgende vergadering formeel vaststellen.

Vragen?

Indien u naar aanleiding van deze brief nog vragen hebt, verzoeken wij u contact op te nemen met de heer Bé Wever, telefoonnummer 06 – 120 453 36.

met vriendelijke groet,

namens het Dagelijks Bestuur van Afeer,
Johan van Dam, algemeen directeur

Aanpassing Begroting 2026

Bijlagen bij DB besluit 3 september 2026

Inleiding

Het algemeen bestuur heeft tijdens haar vergadering van 3 juli 2025 de begroting voor het jaar 2026 vastgesteld. Gunstige ontwikkelingen die een positief effect hebben op het bedrijfsresultaat zijn nu aanleiding om de begroting aan te passen en de gemeentelijke bijdrage te actualiseren.

Dit document bevatten de bijlagen van het 'DB Besluit Wijziging Begroting Afeer 2026'.
Zoals u van ons gewend passen wij niet het complete boekwerk van de begroting aan bij een wijziging, maar brengen wij overzichtelijk in beeld welke wijzigingen wij noodzakelijk achten. De meerjarenraming wordt niet aangepast omdat de begroting 2027 recent is vastgesteld waarbij de actuele ontwikkelingen zijn meegenomen.

De nu voorliggende begrotingswijziging voorziet in het verlagen van de gemeentelijke bijdrage voor 2026. De volgende overzichten zijn aangepast:

- Bijlage 1 Gewijzigde resultatenrekening incl. de primitieve resultatenrekening
- Bijlage 2 Gewijzigde gemeentelijke bijdrage incl. de primitieve gemeentelijke bijdrage

Verlaging gemeentelijke bijdrage per gemeente

In onderstaande tabel zijn de gevolgen per gemeente inzichtelijk gemaakt.

	(x € 1.000) Begroting 2026
- Oldambt	1.780
- Pekela	651
- Westerwolde	325
	2.756

Bijlage 1: Resultatenrekening

Overzicht van Baten en Lasten

Gewijzigde begroting

(x € 1.000)

	Boekjaar 2024		Begroting 2026		Begroting 2025	
Opbrengsten	10.071		10.300		9.300	
Materiaalverbruik en uitbesteed werk	-1.429		-1.400		-1.500	
Toegevoegde waarde		8.642		8.900		7.800
Loonkosten sw-medewerkers	-22.496		-19.857		-21.475	
Loonkosten nieuw beschut werk	-1.140		-1.220		-1.381	
Loonkosten Participatiewet	-696		-1.074		-1.519	
Loonkosten ambtelijk overhead	-2.964		-3.285		-3.115	
Loonkosten begeleide participatie	-5.271		-5.699		-5.606	
Overige personele kosten	-533		-974		-974	
Totale personele kosten		-33.100		-32.110		-34.070
Huisvesting	-1.279		-1.005		-1.016	
Machines, installaties & inventaris	-807		-901		-779	
Vervoer	-432		-477		-505	
Automatisering	-1.319		-746		-957	
Advies & Externe inhuur	-489		-945		-444	
Verkoopkosten	-29		-8		-8	
Kantoor en algemene kosten	-226		-250		-275	
Diverse baten en lasten	83		0		0	
Financiele baten en lasten	-140		-95		-180	
Totale overige bedrijfskosten		-4.638		-4.426		-4.162
Bedrijfsresultaat		-29.096		-27.636		-30.432
Onttrekking aan reserves	0		24		0	
Onttrekking aan voorzieningen	0		0		0	
Totaal onttrekking		0		24		0
Overheidsbijdragen	29.827		27.612		30.432	
Totale overheidsbijdragen		29.827		27.612		30.432
Exploitatieresultaat		731		0		0
Resultaat verbonden partijen		46		0		0
Exploitatieresultaat (na doorberekening)		777		0		0

Overzicht van Baten en Lasten

Primitieve begroting

(x € 1.000)

	Boekjaar 2024		Begroting 2026		Begroting 2025	
Opbrengsten	10.071		9.300		9.300	
Materiaalverbruik en uitbesteed werk	-1.429		-1.500		-1.500	
Toegevoegde waarde		8.642		7.800		7.800
Loonkosten sw-medewerkers	-22.496		-20.557		-21.475	
Loonkosten nieuw beschut werk	-1.140		-1.620		-1.381	
Loonkosten Participatiewet	-696		-1.074		-1.519	
Loonkosten ambtelijk overhead	0		-3.585		-3.115	
Loonkosten begeleide participatie	0		-5.919		-5.606	
Overige personele kosten	-533		-1.274		-974	
Totale personele kosten		-24.864		-34.030		-34.070
Huisvesting	-1.279		-1.005		-1.016	
Machines, installaties & inventaris	-807		-811		-779	
Vervoer	-432		-477		-505	
Automatisering	-1.319		-846		-957	
Advies & Externe inhuur	-489		-645		-444	
Verkoopkosten	-29		-8		-8	
Kantoor en algemene kosten	-226		-250		-275	
Diverse baten en lasten	83		0		0	
Financiele baten en lasten	-140		-145		-180	
Totale overige bedrijfskosten		-4.638		-4.186		-4.162
Bedrijfsresultaat		-20.861		-30.416		-30.432
Onttrekking aan reserves	0		24		0	
Onttrekking aan voorzieningen	0		0		0	
Totaal onttrekking		0		24		0
Overheidsbijdragen	29.827		30.392		30.432	
Totale overheidsbijdragen		29.827		30.392		30.432
Exploitatieresultaat		8.966		0		0
Resultaat verbonden partijen		46		0		0
Exploitatieresultaat (na doorberekening)		9.012		0		0

Bijlage 2: Gemeentelijke bijdrage

Bijdrage gemeente

Gewijzigde begroting

(x € 1.000)

Omschrijving	Begroting 2026
Exploitatietekort	-27.636
Gemeentelijke bijdrage	-27.636
Exploitatieresultaat	0
Verdeling gemeentelijke bijdrage 2026	
64,57% - Oldambt	-17.845
23,62% - Pekela	-6.528
11,81% - Westerwolde	-3.264
	-27.636

Bijdrage gemeente

Primitieve begroting

(x € 1.000)

Omschrijving	Begroting 2026
Exploitatietekort	-30.392
Gemeentelijke bijdrage	-30.392
Exploitatieresultaat	0
Verdeling gemeentelijke bijdrage 2026	
64,57% - Oldambt	-19.624
23,62% - Pekela	-7.179
11,81% - Westerwolde	-3.589
	-30.392

Johan Modastraat 6
postbus 175 . 9670 AD Winschoten
T(0597)48 20 00 . info@gemeente-oldambt.nl
www.gemeente-oldambt.nl

gemeente Oldambt

Algemeen Bestuur Afeer
Postbus 117
9670AC Winschoten

Onderwerp	Zienswijze begrotingswijziging 2026	Datum	19 november 2026
Ons kenmerk	77894-2026	Uw brief	
Inlichtingen bij	Anne-Wil Hak	Bijlage(n)	

Geachte bestuur,

Met uw brief van 3 september 2026 heeft de gemeente Oldambt de begrotingswijziging 2026 van Afeer ontvangen.

Behandeling in de raad
Na bespreking in de vergadering van het college van burgemeester en wethouders, vond besluitvorming plaats tijdens de raadsvergadering van 18 november 2026.

Zienswijze
De gemeenteraad dient geen zienswijze in op de begrotingswijziging 2026. Daarbij merkt de raad op dat de begrotingswijziging, mede door hogere gerealiseerde opbrengsten ten opzichte van de oorspronkelijke ramingen, het belang onderstreept van de eerder afgegeven zienswijze bij de begroting 2027. De raad blijft aandacht vragen voor een zo realistisch mogelijke raming van de eigen inkomsten in toekomstige begrotingen.

Nog vragen?
Heeft u naar aanleiding van deze brief nog vragen? Neemt u dan contact op met Anne-Wil Hak via het algemene nummer.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van de gemeente Oldambt

Berlinda Aukema
Secretaris

Cora-Yfke Sikkema
Burgemeester

Raadsvoorstel

Onderwerp	Normenkader 2026
Datum beeldvormende raadsbijeenkomst	28 oktober 2026
Datum raadsvergadering	18 november 2026
Zaaknummer	81489-2026
Steller	Tineke Arends
Medeverantwoordelijke(n)	N.v.t.
Portefeuillehouder(s)	Ger Klein

Inleiding

Sinds het boekjaar 2022 is het verplicht dat de gemeenteraad het normenkader vaststelt. Deze verplichting komt door gewijzigde wetgeving die sinds 2023 geldt. Het college draagt de primaire verantwoordelijkheid voor de naleving van wet- en regelgeving en moet daarom beschikken over inzicht in de relevante wet- en regelgeving die op de organisatie van toepassing is. Hiervoor wordt jaarlijks een zogenaamd normenkader opgesteld met alle belangrijke wet- en regelgeving (extern en intern). Dit normenkader wordt ingezet voor de controle van de externe accountant en de interne controle. In dit voorstel leest u het advies.

Beoogd effect

In 2026 voldoet de gemeente aan alle wettelijke eisen voor het normenkader. Zodoende kan het college zorg dragen voor een goed toetsingskader voor controle en toetsing.

Beslispunten

1. Het normenkader 2026 vast te stellen.

Argumenten

1.1 Een actueel en vastgesteld normenkader is nodig voor een goede controle van de financiële beheershandelingen
Zowel de externe accountant als de interne controle gebruiken dit kader. De accountant gebruikt het bij de controle van de jaarrekening, de interne controle bij de uitvoering van de verbijzonderde interne controle.

Kanttekeningen

N.v.t.

Financiën

Dit voorstel brengt geen kosten met zich mee.

Communicatie

We informeren u over het normenkader 2026 tijdens de raadsvergadering.

BIJLAGEN
1. Normenkader 2026

Winschoten, datum 29 september 2026
Burgemeester en wethouders van de gemeente Oldambt,

Berlinda Aukema
Secretaris

Cora-Yfke Sikkema
Burgemeester

Raadsbesluit

Datum raadsvergadering	Agendapunt	Zaaknummer
18 november 2026.		81489-2026
Onderwerp Normenkader 2026		

De raad van de gemeente Oldambt,

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 29 september 2026

Besluit:

1. Het normenkader 2026 vast te stellen.

Winschoten, datum 18 november 2026

De raad van de gemeente Oldambt,

Jelte van der Meer
Griffier

Cora-Yfke Sikkema
Voorzitter

BIJLAGE A: Normenkader 2026

Externe wetgeving

Wetgeving op alfabetische volgorde	
	Alcoholwet
	Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers (Appa)
	Algemene Wet Bestuursrecht
	Ambtenarenwet 2017
	ARBO wetgeving
	Archiefwet 1995
	BBV's
	Omgevingswet
	Besluit adm. bepalingen wegverkeer (BABW)
	Besluit accountantscontrole decentrale overheden
	Besluit leningsvoorwaarden decentrale overheden
	Opgegaan in de omgevingswet
	Binnenvaartwet
	Burgerlijk Wetboek
	Drinkwaterwet
	EU aanbestedingsregels
	Erfgoedwet
	Fiscale wetgeving
	Gemeentewet
	opgegaan in de omgevingswet
	Grondwet
	Huisvestingswet
	Jeugdwet + besluit Jeugdwet
	K.O. regeling
	Mededingingswet
	Nationale aanbestedingsregels
	Omgevingswet
	Participatiewet
	Paspoortwet en besluit
	Pensioenwetgeving
	Rijkswet op het Nederlanderschap
	RVV 1990
	Sociale verzekeringswetten
	Telecommunicatiewet
	Regeling voertuigen
	Werkkostenregeling
	Opgegaan in de omgevingswet
	Wet OKE (Wet Ontwikkelingskansen door Kwaliteit en Educatie)
	Wet bevordering integriteitsbeoordelingen

	Opgegaan in de omgevingswet
	Wet bundeling van uitkeringen inkomensvoorziening aan gemeenten (BUIG)
	Wet Financiering Decentrale Overheden (FIDO) + uitvoeringsregeling + regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden

	Wet BRP
	Opgegaan in de omgevingswet
	Wet maatschappelijke ondersteuning
	Wet markt en overheid
	Wet Milieubeheer
	Wet normalisering rechtspositie ambtenaren
	Wet normering topinkomens (WNT)
	Wet op de kansspelen
	Wet op de lijkbezorging
	Wet op de loonbelasting
	Wet op de omzetbelasting / uitvoeringsregels/-besluit BTW-compensatiefonds
	Wet Open Overheid
	Wet primair onderwijs
	Wet rechten Burgerlijke Stand
	Opgegaan in de omgevingswet
	Wet versterking regie op volshuisvesting
	Opgegaan in de omgevingswet
	Wet Waardering Onroerende Zaken
	Winkeltijdenwet

Interne regelgeving (voor zover deze materiële financiële rechtmatigheidsaspecten (recht/hoogte/duur) raken

Gemeenteraad/ Griffie	
Griffie:	Verordening op ambtelijke bijstand en de fractieondersteuning (2024)
	Verordening op de auditcommissie Oldambt 2012
	Verordening rekenkamercommissie gemeente Oldambt 2023
	Reglement van orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad van de gemeente Oldambt 2026
College van Burgemeester en Wethouders/de burgemeester/ambtelijke organisatie:	
<u>Dienstverlening</u>	
<u>Alg. juridisch:</u>	Mandaatbesluit gemeente Oldambt 2025
	Algemeen Plaatselijke Verordening gemeente Oldambt 2025
<u>Personeel:</u>	Regeling melding vermoeden misstanden gemeente Oldambt 2014
	Functieboek HR 21 met conversietabel
	Verordening outplacement gewezen wethouders Oldambt 2010
	Gedragscode gemeente Oldambt 2013
	Regeling melding financiële belangen gemeente Oldambt 2013
	Regeling melding openbaarmaking nevenfuncties voor ambtenaren bij de gemeente Oldambt 2013
	Regeling ambtseed, -belofte en integriteitsverklaring 2013
<u>Financiën:</u>	Treasurystatuut gemeente Oldambt 2014

	Controle verordening gemeente Oldambt 2010
	Financiële verordening gemeente Oldambt 2026
	Verordening onderzoeken doelmatigheid endoeltreffendheid Gemeente Oldambt
	Regeling Budgethouderschap Gemeente Oldambt 2024
Communicatie:	Verordening elektronische bekendmaking gemeente Oldambt 2013
Inkoop:	Verordening alleenrecht Afeer (voorheen Synergon) 2014
	Aanwijsbesluit Afeer schoonmaakonderhoud gemeentelijke gebouwen 2019
	Aanwijsbesluit Afeer Uitvoering NEN 3140 keuringen van elektrische apparaten 2019
	Aanwijsbesluit Afeer levering van re-integratiediensten 2019
	Regeling Mobiele Telefoon Gemeente Oldambt 2010
Belastingen:	Verordening op de heffing en de invordering van onroerendezaakbelastingen gemeente Oldambt 2026 incl. tarieventabel
	Verordening op de heffing en de invordering van belastingen op roerende woon- en bedrijfsruimten gemeente Oldambt 2026 incl. tarieventabel.
	Legesverordening Oldambt 2026, incl. tarieventabel
	Verordening op de heffing en de invordering van precariobelasting gemeente Oldambt 2026
	Verordening binnenhavengelden 2025, incl. tarieventabel
	Verordening op de heffing en de invordering van rioolheffing gemeente Oldambt 2026
	Verordening op de heffing en de invordering van afvalstoffenheffing gemeente Oldambt 2026 incl. tarieventabel.
	Marktverordening gemeente Oldambt 2015
	Verordening op de heffing en de invordering van markt- en staanplaatsgelden gemeente Oldambt 2024
	Verordening kwijtschelding gemeentelijke belastingen Oldambt 2023
	Verordening op de heffing en de invordering van campergeld gemeente Oldambt 2016
	Verordening op de heffing en de invordering van toeristenbelasting gemeente Oldambt 2025
	Leidraad invordering gemeentelijke belastingen (* incl. invorderingsambtenaar) 2025
	Beleidsregels aanwijzing belastingplichtige in een keuzesituatie gemeente Oldambt
	Beleidsregels aanwijzing WOZ-belanghebbende in een keuzesituatie
	Beleidsregels inzake de toepassing wegingsfactoren proceskosten in belastingzaken gemeente Oldambt 2011
	Beleidsregels toekennen ambtshalve vermindering gemeentelijke belastingen gemeente Oldambt 2011
	Regeling bestuurlijke boeten gemeentelijke belastingen gemeente Oldambt 2011
Burgerzaken:	Regeling bestuurlijke boete Wet basisregistratie personen Oldambt gemeente Oldambt 2016
Ruimtelijk domein	
Beheer & realisatie:	Verordening op het beheer en het gebruik van de begraafplaatsen voor de gemeente Oldambt 2011
	Subsidieregeling ten behoeve van het inzamelen van oud papier gemeente Oldambt 2010
	Afvalstoffenverordening gemeente Oldambt 2020
	Uitvoeringsbesluit afvalstoffenverordening gemeente Oldambt 2020
	Algemene Verordening Ondergrondse Infrastructuur gemeente Oldambt 2021
	Nadeelcompensatieregeling kabels en leidingen gemeente Oldambt 2021
	Verordening afvoer hemelwater en grondwater
Ruimte & economie:	Procedureverordening advisering tegemoetkoming planschade 2010
	Beleidsregels Leegstandwet Oldambt 2010
	Verordening nadeelcompensatie Oldambt 2022

	Erfgoedverordening gemeente Oldambt 2024
	Verordening Lening Duurzame Particuliere Woningverbetering voor de Bomenbuurt in Winschoten
	Subsidieregeling Kans voor Schans 2023
	Leegstandverordening gemeente Oldambt 2014
	Verordening op de Adviescommissie voor Omgevingskwaliteit gemeente Oldambt 2024
	Verordening Starterslening gemeente Oldambt 2025
	Wet Markt & Overheid 2014
	Subsidieregeling isolatie en ventilatie Oldambt Verwarmt 2026 – 2028
	Evenementen subsidieregeling gemeente Oldambt 2023
	Subsidieregeling Stimuleringsfonds STILO Oldambt 2022
	Subsidieregeling culturele en recreatieve activiteiten gemeente Oldambt
	Subsidieregeling constructieve maatregelen blok B gemeente Oldambt 2023 (vervalt op 15-11-2026)
	Voucherregeling gasbesparing voor huurders Nieuwborgen gemeente Oldambt 2023
	Subsidieregeling compensatie OZB dorps- en buurthuizen Oldambt 2023
VTH:	Bouwverordening gemeente Oldambt 2013
	Ligplaatsenverordening gemeente Oldambt 2017
	Aanwijzingsbesluit ligplaatsen 2020 als bedoeld in artikel 2, lid 2 Ligplaatsverordening gemeente Oldambt 2017
	Aanwijzingsbesluit Toezichthoudende ambtenaren ruimtelijk domein Team Handhaving, Toezicht & Veiligheid gemeente Oldambt 2026
	Beleidsregel voor concurrerende vergunningaanvragen en schaarse vergunningen bij evenementen
	Beleidsregel voor de toepassing van de Wet Bibob gemeente Oldambt
	Wijzigingsbesluit nadere regels standplaatsen gemeente Oldambt 2021
Vastgoed:	Verordening Stimuleringslening Maatschappelijk Vastgoed en Detailhandel gemeente Oldambt 2023
Maatschappelijk domein	
Beleid:	Algemene Subsidieverordening 2019
	Subsidieregeling Welzijn en Armoede gemeente Oldambt 2026
	Verordening Wet kinderopvang gemeente Oldambt
	Beleidsregels Toezicht & Handhaving Kinderopvang 2026
	Subsidieregeling Peuteropvang en Voorschoolse Educatie Oldambt
	Verordening Sociaal Medische Indicatie gemeente Oldambt
	Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs
	Aanwijzingsbesluit Toezichthoudende ambtenaren sociaal domein Team Handhaving Toezicht & Veiligheid gemeente Oldambt 2025
	Subsidieregeling BCF gemeente Oldambt 2024
Inkomen:	Verordening Tegenprestatie Oldambt 2016
	Verordening individuele studietoeslag Oldambt 2015
	Verordening individuele inkomenstoeslag Oldambt 2016
	Re-integratieverordening Participatiewet gemeente Oldambt 2024
	Verordening afstemming Participatiewet, IOAW en IOAZ Oldambt 2017

	Wijziging van de verordening afstemming Participatiewet, IOAW en IOAZ gemeente Oldambt 2017
	Verordening handhaving Oldambt 2015
	Verordening verrekening bestuurlijke boete bij recidive Oldambt 2015

	Verordening participatiefonds Oldambt 2015
	Verordening participatieraad gemeente Oldambt 2022
	Beleidsregels terug- en invordering Participatiewet, IOAW en IOAZ gemeente Oldambt 2022
	Beleidsregels Participatiewet uitvoeringsvoorschriften verhaal Oldambt 2015
	Beleidsregels Participatiewet marginaal zelfstandigen gemeente Oldambt 2016
	Beleidsregels Participatiewet verlagingen Oldambt 2015
	Beleidsregel vrijlating giften Participatiewet gemeente Oldambt 2022
	Beleidsregels Participatiewet Krediethypotheek Oldambt 2015
	Beleidsregels Participatiewet commerciële prijs kostendelersnorm en verlagen uitkering in verband met inkomsten uit commerciële verhuur gemeente Oldambt 2015
	Beleidsregels Inburgering Gemeente Oldambt 2022
	Beleidsregels Wet Taaleis 2016
	Verordening persoonsgebonden budget begeleid werken WSW
	Verordening cliëntenparticipatie WSW
	Beleidsregels loonkostensubsidies
Voorzieningen:	Verordening maatschappelijk ondersteuning Oldambt 2025
	Nadere regels maatschappelijke ondersteuning gemeente Oldambt 2025
	Financieel besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Oldambt 2025
	Verordening jeugdhulp gemeente Oldambt 2022
	Nadere regels jeugdhulp gemeente Oldambt 2022
	Verordening bekostiging leerlingenvervoer gemeente Oldambt 2023
	Verordening Verzilverlening gemeente Oldambt 2025
Overige:	
	Incassoreglement gemeente Oldambt 2015

Raadsvoorstel

Onderwerp	Actualisatie Algemene Plaatselijke Verordening gemeente Oldambt
Datum beeldvormende raadsbijeenkomst	28 oktober 2026
Datum raadsvergadering	18 november 2026
Zaaknummer	73612-2026
Steller	Janine de Winter-Huisman
Medeverantwoordelijke(n)	/
Portefeuillehouder(s)	Cora-Yfke Sikkema

Inleiding

De Algemene Plaatselijke Verordening (APV) van gemeente Oldambt regelt de openbare orde, veiligheid en leefbaarheid in onze gemeente. Deze verordening heeft regelmatig een update nodig om aan te sluiten bij veranderende wetgeving, maatschappelijke ontwikkelingen en gewijzigde inzichten. De huidige APV is toe aan actualisatie, zodat deze weer voldoet aan de geldende normen en behoeften. In dit voorstel leest u het advies.

De VNG komt in het najaar van 2026 met een volledige actualisatie van de model-APV. Deze wordt in november verwacht en komt te laat om mee te kunnen nemen in deze actualisatie. Vanwege bepaalde artikelen, zoals carbidschieten en consumentenvuurwerk, kon er niet gewacht worden op de VNG. De motie met betrekking tot een verbod op gokreclames in de openbare ruimte was eveneens aangenomen met het verzoek om bij de eerstvolgende wijziging van de APV te worden meegenomen.

Deze wijziging betreft daarom een laatste wijziging van de APV 2025. De volledige actualisatie van de VNG model-APV zal zo spoedig mogelijk aan uw raad worden aangeboden. De APV 2025 zal dan niet nogmaals worden gewijzigd, maar worden vervangen door een APV 2027.

Beoogd effect

Een actuele APV die aansluit bij de laatste wetswijzigingen en maatschappelijke ontwikkelingen en wensen.

Beslispunten

1. De aanbevolen wijzigingen door de werkgroep regelgeving, beleid en handhaving met ondersteuning van het bestuurlijk ondersteuningsteam (BOT) van het RIEC over te nemen;
2. Carbidschieten op oudejaarsdag toe te staan onder aangescherpte voorschriften en met een meldingsplicht in plaats van een ontheffingsplicht;
3. Gokreclames in de openbare ruimte te verbieden zoals omschreven in het nieuwe artikel 2:8 van de APV;
4. Handhaving op ‘weesvoertuigen’ mogelijk te maken door hierover een artikel op te nemen in de APV;
5. De technische en tekstuele wijzigingen en verbeteringen door te voeren die nodig worden geacht op grond van gewijzigde en nieuwe wet- en regelgeving, andere inzichten en/of herstel van tekstuele omissies en imperfecties;

6. De verordening tot wijziging van de Algemene Plaatselijke Verordening gemeente Oldambt 2025 vast te stellen.

Argumenten

1.1 De aanbevolen wijzigingen van de werkgroep regelgeving, beleid en handhaving sluiten aan bij landelijke en regionale ontwikkelingen

Begin 2025 hebben alle Groningse gemeenten artikelen opgenomen in hun APV om ondermijnende criminaliteit tegen te gaan. Omdat ervaringen, nieuwe ontwikkelingen of jurisprudentie kunnen leiden tot aanpassingen, adviseert de werkgroep jaarlijks wijzigingen door te geven. De wijzigingen die dit keer worden voorgesteld gaan over het opnemen van een verplichte VOG bij exploitatievergunningstelsel openbare inrichtingen en een aanpassing naar aanleiding van een wijziging van de Opiumwet.

2.1 Carbidschieten op oudejaarsdag kan veilig en met minder administratieve lasten

Het huidige artikel over carbidschieten biedt onvoldoende voorschriften voor binnen de bebouwde kom. Het voorgestelde artikel vervangt de ontheffingsplicht door een meldingsplicht, waardoor voor zowel binnen als buiten de bebouwde kom duidelijk is welke regels gelden. Dit vermindert de administratieve lasten voor organisatoren en gemeente.

3.1 Een verbod op gokreclames in de openbare ruimte is politiek wenselijk en haalbaar

De raad heeft in maart jl. een motie aangenomen en daarin gevraagd aan het college om een verbod op gokreclames in de openbare ruimte voor te bereiden bij de volgende wijziging van de APV. Dit heeft geresulteerd in een nieuw artikel dat handelsreclame voor fysieke gokgelegenheden verbiedt. De gecontracteerde exploitant van reclameobjecten binnen de gemeente Oldambt heeft aangegeven hiermee akkoord te gaan.

4.1 Het verwijderen van langdurig ongebruikte voertuigen uit de openbare ruimte gaat verrommeling en onnodige parkeerdruk tegen

Langdurig ongebruikte voertuigen nemen onnodig schaarse parkeerruimte in beslag en kunnen leiden tot een rommelig straatbeeld; door deze voertuigen tijdig te verwijderen, blijft de openbare ruimte toegankelijk, leefbaar en netjes.

5.1 Wet- en regelgeving vraagt om tekstuele aanpassingen in de APV

De inwerkingtreding van nieuwe wetten, zoals de Wet veilige jaarwisseling, maakt het nodig om normstellingen te verduidelijken en de handhaafbaarheid te verbeteren.

6.1 Vaststelling van de APV zorgt voor rechtskracht

Door vaststelling van de verordening tot wijziging van de APV krijgen de daarin opgenomen regels formele juridische werking en ontstaat een duidelijke, democratisch vastgestelde basis voor het handelen en handhaven door de gemeente.

Kanttekeningen

2.1 Partijen kunnen ontevreden zijn over de regels voor carbidschieten

Bij het opstellen van de nieuwe regels is een afweging gemaakt tussen veiligheid, overlast en cultureel erfgoed. De overlast door carbidschieten is beperkt tot een korte periode en er zijn tot nu toe weinig klachten ontvangen. Bovendien dragen de aangescherpte voorschriften bij aan een veilige uitvoering van deze traditie. Dit maakt dat eventuele ontevredenheid kan worden gemitigeerd door heldere communicatie over de redenen achter de regels.

3.1 Het verbod op gokreclames botst met bestaande contracten

De exploitant van reclameobjecten heeft zich, ondanks de gemaakte afspraken, bereid verklaard om zonder bezwaar gehoor te geven aan het verbod op gokreclames in de openbare ruimte. Hoewel het huidige contract geen beperkingen kent voor specifieke reclamecategorieën, zal de exploitant na vaststelling van het besluit geen gokreclames meer plaatsen. Dit betekent dat het verbod direct effectief kan worden, ondanks de lopende overeenkomst tot januari 2029. Bovendien is gebleken dat gokreclames nauwelijks voorkomen, waardoor het verbod weinig impact heeft op de omzet van de exploitant.

Financiën

Voor beheer of behoud van de voorgestelde investeringen is structureel geen extra tijd of geld nodig.

Communicatie

Na vaststelling maken we de geactualiseerde APV bekend om rechtskracht te verkrijgen. We communiceren over de nieuwe regels voor carbidschieten en brengen de reclame-exploitant op de hoogte van het verbod op gokreclames in de openbare ruimte.

Vervolg

Zodra het voorstel is aangenomen, communiceren we de wijzigingen op gebruikelijke wijze.

BIJLAGEN

1. Wijzigingsbesluit APV 2025 ter vaststelling
2. Toelichting op inhoudelijke wijzigingen APV 2025
3. Algemene Plaatselijke Verordening gemeente Oldambt 2025 met wijzigingen zichtbaar
4. Geconsolideerde versie Algemene Plaatselijke Verordening gemeente Oldambt 2025
5. Motie Geen gokreclames meer in ons straatbeeld - Raad 2026-03-04 - Aangenomen

Winschoten, 29 september 2026
Burgemeester en wethouders van de gemeente Oldambt,

Berlinda Aukema
Secretaris

Cora-Yfke Sikkema
Burgemeester

Raadsbesluit

Datum raadsvergadering	Agendapunt	Zaaknummer
18 november 2026		73612-2026

Onderwerp
Actualisatie Algemene Plaatselijke Verordening gemeente Oldambt

De raad van de gemeente Oldambt,

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 29 september 2026

en gelet op artikelen uit de Gemeentewet, de Wet openbare manifestaties, de Alcoholwet, de Omgevingswet, het Activiteitenbesluit milieubeheer, de Wet op de kansspelen, de Winkeltijdenwet, de Wet veiligheidsregio's en de Wegenverkeerswet 1994;

Besluit:

1. De aanbevolen wijzigingen door de werkgroep regelgeving, beleid en handhaving met ondersteuning van het bestuurlijk ondersteuningsteam (BOT) van het RIEC over te nemen;
2. Carbidschieten op oudejaarsdag toe te staan onder aangescherpte voorschriften en met een meldingsplicht in plaats van een ontheffingsplicht;
3. Gokreclames in de openbare ruimte te verbieden zoals omschreven in het nieuwe artikel 2:8 van de APV;
4. Handhaving op 'weesvoertuigen' mogelijk maken door hierover een artikel op te nemen in de APV;
5. De technische en tekstuele wijzigingen en verbeteringen door te voeren die nodig worden geacht op grond van gewijzigde en nieuwe wet- en regelgeving, andere inzichten en/of herstel van tekstuele omissies en imperfecties;
6. De verordening tot wijziging van de Algemene Plaatselijke Verordening gemeente Oldambt 2025 vast te stellen.

Winschoten, 18 november 2026

De raad van de gemeente Oldambt,

Jelte van der Meer
Griffier

Cora-Yfke Sikkema
Voorzitter

Verordening tot wijziging (wijzigingsbesluit) van de Algemene Plaatselijke Verordening gemeente Oldambt 2025

De raad van de gemeente Oldambt,

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 29 september 2026

gelet op de artikelen uit de Gemeentewet, de Wet openbare manifestaties, de Alcoholwet, de Omgevingswet, het Activiteitenbesluit milieubeheer, de Wet op de kansspelen, de Winkeltijdenwet, de Wet veiligheidsregio's en de Wegenverkeerswet 1994;

B E S L U I T:

de *verordening Algemene Plaatselijke Verordening gemeente Oldambt 2025* als volgt te wijzigen:

Artikel I
De volgende wijzigingen wordt aangebracht in de verordening:

A.
Het tweede lid onder d van *artikel 2:1 Samenscholing en ongeregeldheden* wordt als volgt gewijzigd:

d. is verplicht op bevel van een ambtenaar van politie ***of op bevel van een buitengewoon opsporingsambtenaar*** zijn weg te vervolgen of zich in de door hem aangewezen richting te verwijderen.

B.
Een nieuw artikel wordt ingevoegd: *artikel 2.8 Gokreclames in de openbare ruimte*

Artikel 2:8 Gokreclames in de openbare ruimte

Handelsreclame die betrekking heeft op fysiek gokken in een legale gokgelegenheid, die zichtbaar is vanaf een voor het publiek toegankelijke plaats, is verboden, tenzij het gaat om bedrijfsnamen en bedrijfslogo's aan of in de directe nabijheid van het pand waar de activiteiten plaatsvinden waar de reclame betrekking op heeft.

C.
In *artikel 2:28 Exploitatie openbare inrichting* wordt de terminologie gewijzigd:

3. De burgemeester weigert de vergunning als de aanvrager, respectievelijk de natuurlijke persoon die optreedt als uitvoerend directeur of leidinggevende van de rechtspersoon, niet voldoet aan de eisen van zedelijk gedrag als bedoeld in het ***Alcoholbesluit***.
4. De burgemeester kan de vergunning geheel of gedeeltelijk weigeren:
    a. indien naar zijn oordeel moet worden aangenomen dat de woon- en leefsituatie in de omgeving van de ***openbare inrichting*** en/of de openbare orde op ontoelaatbare wijze nadelig wordt beïnvloed door de aanwezigheid van de ***openbare inrichting***;

b. …
c. …

5. Bij toepassing van de in het vorige lid genoemde weigeringsgrond onder a houdt de burgemeester rekening met het karakter van de straat en de wijk, waarin het horecabedrijf is gelegen of zal zijn gelegen, de aard van de ***openbare inrichting*** en de spanning waaraan het woonmilieu ter plaatse reeds blootstaat of bloot zal komen te staan door de exploitatie van de ***openbare inrichting***.

D.
In artikel 2:29, eerste lid onder a en b wordt het woord “openbare” toegevoegd. In het vierde lid wordt de uitzondering op de sluitingstijden uitgebreid met ruimten die uitsluitend voor logies worden gebruikt, zodat hotels en pensions hun normale dienstverlening, waaronder het aanbieden van ontbijt aan gasten, kunnen voortzetten.

1. Het is de exploitant van een openbare inrichting gevestigd binnen de bebouwde kom van Winschoten verboden dit voor bezoekers geopend te hebben en aldaar bezoekers toe te laten of te laten verblijven:
    a. in ***openbare*** inrichtingen waar anders dan om niet alcoholhoudende drank wordt verstrekt:
        i. op maandag tot en met vrijdag: tussen 02.00 uur en 09.00 uur met inachtneming van een sluiting om 02.00 uur en
        ii. op zaterdag en zondag: tussen 05.00 uur en 09.00 uur met in acht neming van een sluiting om 05.00 uur.
    b. in ***openbare*** inrichtingen waar anders dan om niet alcoholvrije drank wordt verstrekt:
        i. op maandag tot en met vrijdag tussen 04.00 uur en 09.00 uur en
        ii. op zaterdag en zondag tussen 06.00 uur en 09.00 uur.
2. Het is de exploitant van een openbare inrichting verboden een bij de openbare inrichting behorende terras voor bezoekers geopend te hebben en aldaar bezoekers toe te laten of te verblijven op maandag tot en met vrijdag tussen 02.00 uur en 09.00 uur en op zaterdag en zondag tussen 05:00 uur en 09:00 uur.
3. De burgemeester kan ontheffing verlenen van de sluitingstijd.
4. ***Het eerste en het tweede lid zijn niet van toepassing op ruimten van de openbare inrichting die uitsluitend worden gebruikt voor het verstrekken van logies en*** op situaties waarin bij of krachtens de Wet milieubeheer, zoals die wet luidde direct voorafgaand aan de inwerkingtreding van de Omgevingswet, is voorzien.

E.
Artikel 2:73b Carbidschieten wordt als volgt gewijzigd:

Artikel 2:73b Carbidschieten

1. ***Het is verboden met carbid te schieten of gasmengels met vergelijkbare eigenschappen op explosieve wijze te verbranden.***
2. ***Het verbod in het eerste lid geldt niet op 31 december van 10:00 uur tot 1 januari 02:00 uur waarbij gebruik gemaakt wordt van bussen met een maximale inhoud van 1 liter, mits daarbij geen handelingen worden verricht of nagelaten waarvan degene die het carbidschieten verricht weet of redelijkerwijs had kunnen vermoeden dat daardoor gevaren kunnen optreden voor mens en milieu.***

3. ***Bij het gebruik van bussen met een inhoud van meer dan 1 liter geldt het verbod in het eerste lid niet op 31 december van 10:00 uur tot 1 januari 02:00 uur, met uitzondering van plaatsen gelegen binnen de bebouwde kom, niet zijnde voetbalvelden of ijsbanen, die voldoen aan de volgende voorschriften:***
    a. ***de organisator doet ten minste veertien werkdagen voorafgaand aan het carbidschieten daarvan melding aan de burgemeester;***
    b. ***de (melk)bus/container/opslagvat/gasfles heeft een maximale inhoud van 50 liter en wordt afgesloten met een materiaal van kunststof, zoals een (voet)bal;***
    c. ***het gebruik van (voet)ballen of andere afsluitingen veroorzaken geen schade aan mens, dier of goed;***
    d. ***de (melk)bussen/containers/opslagvaten/gasflessen zijn stevig verankerd in de bodem of in een frame, of op andere wijze zodat terugslag kan worden voorkomen;***
    e. ***de kunststof afsluitingen van de (melk)bussen/containers/opslagvaten/gasflessen zijn niet extra verankerd of vastgezet;***
    f. ***er wordt uitsluitend gebruik gemaakt van acetyleengas afkomstig uit de reactie tussen calciumacetylide (carbid) en water of gasmengsels met vergelijkbare eigenschappen;***
    g. ***het schieten gebeurt niet op de openbare weg en in tunnels of viaducten;***
    h. ***er worden maximaal tien (melk)bussen/container/opslagvaten/gasflessen gebruikt en er zijn maximaal twee tegelijk in gebruik;***
    i. ***het carbidschieten vindt uitsluitend plaats door en/of onder toezicht van één of meerdere meerderjarige personen;***
    j. ***er wordt slechts geschoten in de richting welke tegengesteld is aan de richting van: de dichtbij zijnde verpleeg- of verzorgingstehuizen, begraafplaatsen, crematoria, kerken en andere gebouwen voor openbare erediensten, een vogelbeschermingsgebied, een natura 2000 gebied en een stiltegebied en een inrichting, gebouw, terrein of ruimte bestemd voor het huisvesten of verzorgen van dieren;***
    k. ***de afstand vanaf de plek waar het carbidschieten plaatsvindt bedraagt 300 meter tot verpleeg- of verzorgingstehuizen, begraafplaatsen, crematoria, kerken en andere gebouwen voor openbare erediensten, een vogelbeschermingsgebied, een natura 2000 gebied en een stiltegebied en een inrichting, gebouw, terrein of ruimte bestemd voor het huisvesten of verzorgen van dieren;***
    l. ***de afstand van overige gebouwen waarin verblijf wordt gehouden bedraagt tenminste 100 meter, met uitzondering van voetbalvelden die op geen enkele wijze kunnen voldoen aan deze afstand;***
    m. ***het vrije schootsveld bedraagt tenminste 75 meter, waarin tevens geen verharde openbare wegen en/of paden liggen;***
    n. ***als 75 meter, zoals gesteld onder m, niet kan worden behaald dan is het vrije schootsveld voorzien van vangnetten;***
    o. ***geen handelingen worden verricht of nagelaten waarvan men weet of redelijkerwijs had kunnen vermoeden dat daardoor gevaar, schade en/of onevenredige hinder kan optreden voor mens, dier en milieu;***

*p. **indien het carbidschieten na zonsondergang plaatsvindt, is het schietterrein goed verlicht.***

4. ***Het college kan plaatsen buiten de bebouwde kom aanwijzen, waar het in het belang van het voorkomen van gevaar, schade of overlast verboden is met carbid te schieten.***

F.
In artikel 2:74 wordt het volgende toegevoegd:

Artikel 2:74 Drugshandel op straat

Onverminderd het bepaalde in de Opiumwet is het verboden zich op een openbare plaats op te houden met het kennelijke doel om, al dan niet tegen betaling, middelen ***of substanties*** als bedoeld in de artikelen 2, ***2a*** of 3 van de Opiumwet, of daarop gelijkende waar, al dan niet tegen betaling, af te leveren, aan te bieden of te verwerven, daarbij behulpzaam te zijn of daarin te bemiddelen.

G.
In artikel 2:74a wordt het volgende toegevoegd:

Artikel 2:74a Openlijk drugsgebruik

Het is verboden op of aan de weg, op een andere openbare plaats of in een voor publiek toegankelijk gebouw middelen ***of substanties*** als bedoeld in de artikelen 2, ***2a*** of 3 van de Opiumwet of daarop gelijkende waar te gebruiken, toe te dienen, dan wel voorbereidingen daartoe te verrichten of ten behoeve van dat gebruik voorwerpen of stoffen voorhanden te hebben.

H.
Er wordt een nieuw artikel over weesvoertuigen ingevoegd.

Artikel 5:3 Weesvoertuigen

1. ***Het is verboden om een voertuig langer dan zesenvijftig dagen op de weg stil te laten staan.***
2. ***Het eerste lid is niet van toepassing op die plaatsen waar een belasting als bedoeld in artikel 225, eerste lid, Gemeentewet wordt geheven.***
3. ***Het eerste lid is niet van toepassing voor zover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door de overige artikelen van deze afdeling.***

I.
Artikel 5:8 wordt als volgt gewijzigd:

Artikel 5:8 Parkeren van grote voertuigen en grote aanhangwagens

1. ***Het is verboden een autoambulance of een voertuig dat met inbegrip van lading een lengte heeft van meer dan 6 meter of een hoogte van meer dan 2,4 meter te parkeren op een openbare plaats:***
    *a. **binnen de bebouwde kom op zaterdag, zondag en feestdagen en op werkdagen in de nachtperiode (tussen 18.00 uur en 08.00 uur) waar dit parkeren buitensporig is met het oog op de verdeling van beschikbare parkeerruimte of een verkeersonveilige situatie oplevert;***

   b. ***bij een voor bewoning of ander dagelijks gebruik bestemd gebouw op zodanige wijze dat daardoor de toegang of uitgang voor bewoners of gebruikers op hinderlijke wijze wordt belemmerd.***
2. ***Het college kan plaatsen aanwijzen waar het, in het eerste lid onder a. gestelde verbod, niet geldt.***
3. ***Het verbod dat gesteld is in het eerste lid onder a. is voorts niet van toepassing op campers, kampeerauto's, caravans en kampeerwagens, voor zover deze voertuigen niet langer dan drie achtereenvolgende dagen op de weg worden geplaatst of gehouden.***
4. ***Het college kan ontheffing verlenen van de verboden.***
5. ***Op de aanvraag om een ontheffing is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) niet van toepassing.***

Artikel II
Dit besluit treedt in werking op de dag na die van bekendmaking.

Winschoten, 18 november 2026

De raad van de gemeente Oldambt,

De griffier	De voorzitter,
Jelte van der Meer	Cora-Yfke Sikkema

Toelichting

Inhoudelijke wijzigingen Algemene Plaatselijke Verordening gemeente Oldambt

Groningse aanpak ondermijning

Begin 2025 hebben alle Groningse gemeenten in het kader van de gezamenlijke Groningse aanpak van ondermijnende criminaliteit een aantal artikelen opgenomen in hun APV.

In verband met opgedane ervaringen, regionale of landelijke ontwikkelingen en/of jurisprudentie is het mogelijk dat de artikelen zoals die nu zijn opgenomen in de APV op termijn gewijzigd moeten worden of dat er nieuwe artikelen aan de APV toegevoegd moeten worden. Daarom wil de werkgroep regelgeving, beleid en handhaving met ondersteuning van het Bestuurlijk Ondersteuningsteam (BOT) van het RIEC jaarlijks de aanbevolen wijzigingen doorgeven aan alle Groningse gemeenten. De volgende wijzigingen zijn doorgegeven.

Artikel 2:28 Exploitatie openbare inrichting

Opnemen verplichting VOG bij exploitatievergunningstelsel openbare inrichtingen

Het is aan te raden om bij het exploitatievergunningstelsel voor openbare inrichtingen de verplichting op te nemen voor de aanvrager om een recente VOG van de leidinggevende(n) te overleggen. Zo kan hun integriteit en achtergrond worden getoetst. De aanvrager kan de leidinggevende zijn, maar dit kan ook iemand anders zijn die bij de aanvrager in dienst is. De VOG vormt een eerste toetsingsmoment, daarna volgt de toets op levensgedrag. Het toepassen van de Wet Bibob vormt een ultimum remedium en is daarmee het sluitstuk van het screeningsproces. Deze screeningsinstrumenten (van minst naar meest uitgebreid: VOG, toets op levensgedrag en Wet Bibob) zijn aanvullend op elkaar, omdat ze alle drie een verschillend doel hebben en andere bronnen mogen worden geraadpleegd. Mocht een aanvraag niet voldoen aan de VOG-eis, hoeven de andere uitgebreidere instrumenten niet meer te worden toegepast. De VOG-verplichting brengt wel extra kosten met zich mee voor de ondernemer of diens medewerkers.

Artikel 2:74 en 2:74a drugshandel en drugsgebruik

Aanpassing APV n.a.v. wijziging Opiumwet

Per 1 juli 2025 zijn artikel 2a en lijst IA aan de Opiumwet toegevoegd. Daarmee zijn nieuwe psychoactieve stoffen (zogenaamde designerdrugs) onder de werking van de Opiumwet gebracht. De APV-artikelen 2:74 en 2:74a van de model-APV (lokale nummering kan hiervan afwijken) zijn erop gericht om hinder en overlast door drugshandel en drugsgebruik op straat tegen te gaan. Gelet op de wijziging van de Opiumwet, is het wenselijk om hierin ook de substanties als bedoeld in artikel 2a van de Opiumwet expliciet te noemen.

Sluitingstijden

Opnemen uitzondering voor logiesfunctie

Artikel 2:29 regelt de sluitingstijden van openbare inrichtingen in het centrum van Winschoten, waaronder hotels en pensions. Zonder uitzondering kunnen deze sluitingstijden ook de logiesfunctie raken, terwijl het verblijf van overnachtende gasten een wezenlijk ander karakter heeft dan het bezoek aan een horecagelegenheid. Daarom is het wenselijk de ruimten die uitsluitend voor logies worden gebruikt van de sluitingstijden uit te zonderen, zodat hotels en pensions hun normale dienstverlening, waaronder het aanbieden van ontbijt aan gasten, kunnen voortzetten.

Carbidschieten

Van ontheffingsplicht naar meldingsplicht

Artikel 2:73b Carbidschieten is herzien. Het huidige artikel bood te weinig voorschriften voor carbidschieten binnen de bebouwde kom. Daarnaast wordt met het voorgestelde artikel de ontheffingsplicht vervangen voor een meldingsplicht waarbij op voorhand duidelijk is voor zowel binnen als buiten de bebouwde kom welke voorschriften gelden. Deze switch zal voor minder administratieve lasten zorgen voor zowel organisator als gemeente.

Het artikel wordt voorgesteld ter vervanging van artikel 2:73b en artikel 2:73c.

Dit artikel maakt het mogelijk om op 31 december van 10.00 uur tot 1 januari 02.00 uur carbid te schieten buiten de bebouwde kom, mits wordt voldaan aan de in dit artikel opgenomen voorschriften. Daarnaast moet het carbidschieten uiterlijk veertien dagen voorafgaand aan de activiteit bij de burgemeester zijn gemeld.

Binnen de bebouwde kom is carbidschieten uitsluitend toegestaan op voetbalvelden van voetbalverenigingen en op ijsbanen, voor zover wordt voldaan aan de voorschriften uit dit artikel.

Bij de vaststelling van dit artikel is rekening gehouden met de belangen van verpleeg- en verzorgingstehuizen, begraafplaatsen, crematoria, kerken en andere gebouwen voor openbare erediensten. Ook is rekening gehouden met vogelbeschermingsgebieden, Natura 2000-gebieden, stiltegebieden en locaties waar dieren worden gehuisvest.

Daarnaast heeft een belangenafweging plaatsgevonden tussen enerzijds de mogelijke veiligheidsrisico's en overlast voor omwonenden en anderzijds het belang van het behoud van cultureel erfgoed, sociale cohesie en gemeenschapsgevoel. Daarbij is meegewogen dat eventuele overlast door carbidschieten beperkt is tot een relatief korte periode en dat de gemeente tot op heden slechts een gering aantal klachten over overlast door carbidschieten heeft ontvangen.

Gokreclames

Opnemen artikel over verbod op gokreclames naar aanleiding van aangenomen motie

Op 4 maart jl. heeft de raad de motie ‘Geen gokreclames meer in ons straatbeeld’ aangenomen. In deze motie wordt het college verzocht om bij de eerstvolgende inhoudelijke wijziging van de APV een verbod op gokreclames (voor fysieke gokgelegenheden) in de openbare ruimte voor te bereiden. Dit heeft geresulteerd in een nieuw artikel: *Artikel 2:8 Gokreclames in de openbare ruimte*. Dit artikel kent een verbod op handelsreclame voor gokken in fysieke, legale gokgelegenheden.

Veel reclameobjecten in de openbare ruimte, zoals reclamezuilen en abri’s, worden geëxploiteerd naar aanleiding van een overeenkomst die loopt tot eind januari 2029. In deze overeenkomst is vastgelegd dat de exploitant vrij is om commerciële reclame te plaatsen. Een APV-verbod op gokreclames botst met de gemaakte afspraken. Pas bij contractverlenging of een nieuwe aanbesteding kan de gemeente strengere voorwaarden stellen, waaronder een verbod op gokreclames.

Deze exploitant verzorgt zowel de plaatsing van reclame-uitingen als het onderhoud en de schoonmaak van de abri’s. Deze werkzaamheden maken integraal deel uit van de afgesloten overeenkomst. Binnen deze overeenkomst zijn de reclame-uitingen vrijgelaten. De exploitant legt echter wel uit eigen beweging iedere reclame-uiting voor aan de Reclame Code Commissie ter beoordeling.

Ter voorbereiding op een verbod op gokreclames in de openbare ruimte, is er contact geweest met de betreffende exploitant. Een eventueel verbod op gokreclames zal de exploitant vrijwel geen omzet kosten. Hieruit kan en mag worden geconcludeerd dat gokreclames in de openbare ruimte niet meer dan sporadisch voorkomt. Hoewel het contract op dit moment geen beperkingen bevat ten aanzien

van specifieke reclamecategorieën, heeft de exploitant zich bereid verklaard zonder bezwaar uitvoering te geven aan een besluit van de raad. Zodra het besluit door de raad is genomen, zal de exploitant geen gokreclames meer exploiteren in de openbare ruimte van de gemeente Oldambt.

Weesvoertuigen

Optreden tegen achtergelaten voertuigen in de openbare ruimte

Binnen de gemeente komt het zo nu en dan voor dat personenauto's langdurig in een parkeervak op de openbare weg worden achtergelaten. Het gaat met name om voertuigen waarvan de eigenaar of rechthebbende onbekend is en die langere tijd niet worden gebruikt of verplaatst. Hierdoor blijven parkeerplaatsen onnodig bezet en kan, zeker bij voertuigen in slechte staat, de kwaliteit van de openbare ruimte en het straatbeeld worden aangetast. De wens is om hiertegen op te kunnen treden.

Het is daarom wenselijk om in de APV een specifieke bepaling over zogenoemde weesvoertuigen op te nemen. Daarin kan worden bepaald dat een voertuig niet langer dan een bepaalde termijn op de openbare weg geparkeerd mag blijven staan. Na het verstrijken van die termijn kan, als het voertuig niet is verplaatst, sprake zijn van een APV-overtreding.

Deze regeling biedt het college een duidelijke grondslag om handhavend op te treden. Bij een overtreding kan in beginsel een last onder bestuursdwang worden opgelegd, waarbij verwijdering van het voertuig als herstelmaatregel wordt gelast. Als hieraan niet wordt voldaan, kan het voertuig door of namens de gemeente worden verwijderd en in bewaring worden gesteld. De algemene regels van hoofdstuk 5 van de Algemene wet bestuursrecht zijn daarbij van toepassing. De last moet onder meer de herstelmaatregel en de termijn voor uitvoering vermelden en op de voorgeschreven wijze worden bekendgemaakt.

Bij weesvoertuigen kan de eigenaar of rechthebbende onbekend of niet tijdig te achterhalen zijn, bijvoorbeeld bij een voertuig met een buitenlands kenteken. Dit staat niet zonder meer aan handhaving in de weg. De gemeente moet wel zorgvuldig onderzoeken of de overtreder of rechthebbende kan worden vastgesteld en, indien dat niet mogelijk is, zorgen voor een juridisch toereikende wijze van bekendmaking. Een kennisgeving op het voertuig kan hierbij een rol spelen.

Het verdient daarom aanbeveling om naast de APV-bepaling beleidsregels of een uitvoeringsprotocol vast te stellen. Daarin kan worden geregeld wanneer een voertuig als weesvoertuig wordt aangemerkt, welke verwijderingstermijn geldt, hoe de eigenaar of rechthebbende wordt opgespoord en hoe de waarschuwing en last onder bestuursdwang worden bekendgemaakt. Een sticker of kennisgeving op het voertuig kan onderdeel van deze procedure zijn. De wijze van bekendmaking moet worden afgestemd op de eisen van de Algemene wet bestuursrecht.

De regeling biedt daarmee een praktische en juridisch kenbare mogelijkheid om langdurig achtergelaten voertuigen aan te pakken. Het doel is te voorkomen dat zij langdurig parkeerplaatsen bezet houden zonder te worden gebruikt of verplaatst. De regeling kan daarnaast bijdragen aan de kwaliteit en uitstraling van de openbare ruimte.

Het voorstel sluit aan bij regelingen in andere gemeenten. Belangrijk is wel dat de APV-bepaling en uitvoeringsprocedure duidelijk vastleggen wanneer sprake is van een overtreding, wie als overtreder kan worden aangemerkt en hoe de last onder bestuursdwang wordt bekendgemaakt wanneer de rechthebbende onbekend is.

Parkeren van grote voertuigen en grote aanhangwagens

Aanpassing normstelling ter verduidelijking en ter verbetering van de handhaafbaarheid

Artikel 5:8 APV regelt het parkeren van grote voertuigen en grote aanhangwagens. Dit artikel wordt gewijzigd om de normstelling te verduidelijken en de handhaafbaarheid te verbeteren.

Het huidige criterium ‘schadelijk voor het uiterlijk aanzien van de gemeente’ komt te vervallen. Dit criterium is onvoldoende objectief en biedt daardoor een beperkte basis voor een consistente toepassing en handhaving. In de gewijzigde bepaling wordt daarom concreet omschreven in welke situaties een parkeerverbod geldt. Het verbod is niet langer uitsluitend gekoppeld aan door het college aangewezen plaatsen, maar richt zicht specifiek op situaties waarin grote voertuigen of aanhangwagens kunnen leiden tot verkeersonveilige situaties of de fysieke toegankelijkheid van gebouwen kunnen belemmeren.

Met deze wijziging wordt aangesloten bij objectief vast te stellen belangen, zoals verkeersveiligheid en bereikbaarheid. Hierdoor wordt de rechtszekerheid vergroot en ontstaat een duidelijker toetsingskader voor zowel inwoners als de handhaving.

Uitzichtbelemmering wordt niet langer als zelfstandige grond voor regulering opgenomen. De mate waarin een geparkeerd voertuig uitzicht belemmert en als hinderlijk wordt ervaren, is sterk afhankelijk van de persoonlijke beleving en daardoor onvoldoende objectief om als grondslag voor een verbod en handhaving te dienen.

Consumentenvuurwerk

Artikelen met betrekking tot consumentenvuurwerk komen te vervallen in verband met de Wet veilige jaarwisseling en het Besluite veilige jaarwisseling

Deze wijziging strekt ertoe de bepalingen voor de vuurwerkverkoopvergunning en de bevoegdheid tot het aanwijzen van vuurwerkvrije gebieden uit de Algemene plaatselijke verordening (Apv) te schrappen. Deze wijzigingen komen voort uit de Wet veilige jaarwisseling en het Besluit veilige jaarwisseling die op 1 augustus 2026 in werking zijn getreden.

Met de inwerkingtreding van de Wet veilige jaarwisseling geldt een totaalverbod voor het afsteken van consumentenvuurwerk met uitzondering van fop- en schertsvuurwerk (categorie F1). De burgemeester is op basis van deze wet bevoegd tot het verlenen van een ontheffing. De voorwaarden waaronder de burgemeester kan ontheffen zijn neergelegd in het Besluit veilige jaarwisseling en eventueel door de burgemeester vast te stellen beleid. Ook de verkoop van vuurwerk aan ontheffingshouders is in die wet en dat besluit geregeld.

Nu de door de APV genormeerde gedragingen en achterliggende doelstellingen samenvallen met hetgeen is geregeld in de wet en het besluit, vervalt de bevoegdheid van de gemeenteraad om het vuurwerkverbod bij verordening nader uit te werken. Daarenboven bevat de Wet veilige jaarwisseling geen bevoegdheid voor de gemeenteraad om bij verordening regels te stellen over de uitoefening van bijvoorbeeld de wettelijke ontheffingsbevoegdheid van de burgemeester.

Dit laat onverlet dat een burgemeester nog altijd binnen het reguliere proces van kaderstelling en verantwoording op grond van artikel 180 van de Gemeentewet verantwoording moet afleggen aan de gemeenteraad over het gevoerde bestuur. Vanuit dat oogpunt kan het wenselijk zijn voor burgemeesters de gemeenteraad vooraf al te betrekken bij de beslissing van de burgemeester om al dan niet gebruik te maken van de ontheffingsbevoegdheid en eventueel bij het op te stellen ontheffingsbeleid, inclusief aangewezen afsteeklocaties en maximumaantallen voor te verlenen ontheffingen, incluis verdeelsystematiek.

Algemene Plaatselijke Verordening gemeente Oldambt 2025

De raad van de gemeente Oldambt,

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 4 november 2024;

gelet op de artikelen uit de Gemeentewet, de Wet openbare manifestaties, de Alcoholwet, de Omgevingswet, het Activiteitenbesluit milieubeheer, de Wet op de kansspelen, de Winkeltijdenwet, de Wet veiligheidsregio's en de Wegenverkeerswet 1994;

besluit vast te stellen:

de Algemene Plaatselijke Verordening gemeente Oldambt 2025

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen

Artikel 1:1 Definities
In deze verordening wordt verstaan onder:

a. bebouwde kom: het gebied binnen de grenzen die zijn vastgesteld op grond van artikel 20a van de Wegenverkeerswet 1994;
b. beperkingsgebiedactiviteit: hetgeen daaronder wordt verstaan in de bijlage, onder A, bij de Omgevingswet;
c. bevoegd gezag: bestuursorgaan dat bevoegd is tot het nemen van een besluit ten aanzien van een omgevingsvergunning als bedoeld in de Omgevingswet;
d. bouwwerk: hetgeen daaronder wordt verstaan in de bijlage, onder A, bij de Omgevingswet;
e. bromfiets: hetgeen daaronder wordt verstaan in artikel 1, eerste lid, onder e, van de Wegenverkeerswet 1994;
f. college: het college van burgemeester en wethouders;
g. gebouw: hetgeen daaronder wordt verstaan in de bijlage, onder A, bij de Omgevingswet;
h. handelsreclame: iedere openbare aanprijzing van goederen of diensten, waarmee kennelijk beoogd wordt een commercieel belang te dienen;
i. motorvoertuig: hetgeen daaronder wordt verstaan in artikel 1 van het Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990;
j. openbaar water: wateren die voor het publiek bevaarbaar of op andere wijze toegankelijk zijn;
k. openbare plaats: hetgeen daaronder wordt verstaan in artikel 1 van de Wet openbare manifestaties;
l. parkeren: hetgeen daaronder wordt verstaan in artikel 1 van het Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990;
m. rechthebbende: degene die over een zaak zeggenschap heeft krachtens eigendom, bezit, beperkt recht of persoonlijk recht;
n. uitweg: een in-/uitgang voor voertuigen van een gebouw of perceel van/naar de openbare weg of een niet openbare provinciale, gemeentelijke of waterschapsweg;
o. voertuig: hetgeen daaronder wordt verstaan in artikel 1 van het Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990, met uitzondering van kleine wagens zoals kruiwagens en kinderwagens, en rolstoelen;

p. weg: hetgeen daaronder wordt verstaan in artikel 1, eerste lid, onder b van de Wegenverkeerswet 1994.

Artikel 1:2 Beslistermijn

1. Het bevoegde bestuursorgaan beslist op een aanvraag voor een vergunning of ontheffing binnen acht weken na de datum van ontvangst van de aanvraag.
2. Het bestuursorgaan kan de termijn voor ten hoogste acht weken verdagen.
3. Dit artikel is niet van toepassing op een aanvraag om een omgevingsvergunning.

Artikel 1:3

(vervallen)

Artikel 1:4 Voorschriften en beperkingen

1. Aan een vergunning of ontheffing kunnen voorschriften en beperkingen worden verbonden. Deze voorschriften en beperkingen strekken slechts tot bescherming van het belang of de belangen in verband waarmee de vergunning of ontheffing is vereist.
2. Degene aan wie een vergunning of ontheffing is verleend, is verplicht de daaraan verbonden voorschriften en beperkingen na te komen.
3. Dit artikel is niet van toepassing op een aanvraag om een omgevingsvergunning.

Artikel 1:5 Persoonlijk karakter van vergunning of ontheffing

1. De vergunning of ontheffing is persoonlijk, tenzij bij of krachtens deze verordening anders is bepaald.
2. Het eerste lid is niet van toepassing op een omgevingsvergunning.

Artikel 1:6 Intrekking of wijziging van vergunning of ontheffing

1. De vergunning of ontheffing kan worden ingetrokken of gewijzigd als:
    a. ter verkrijging daarvan onjuiste dan wel onvolledige gegevens zijn verstrekt;
    b. op grond van een verandering van de omstandigheden of inzichten opgetreden na het verlenen van de vergunning of ontheffing, intrekking of wijziging noodzakelijk is vanwege het belang of de belangen ter bescherming waarvan de vergunning of ontheffing is vereist;
    c. de aan de vergunning of ontheffing verbonden voorschriften en beperkingen niet zijn of worden nagekomen;
    d. van de vergunning of ontheffing geen gebruik wordt gemaakt binnen of gedurende een daarin gestelde termijn dan wel, bij het ontbreken van een gestelde termijn, binnen een redelijke termijn; ~~of~~
    e. de houder dit verzoekt;
2. Het eerste lid is niet van toepassing op een omgevingsvergunning.

Artikel 1:7 Termijnen

1. De vergunning of ontheffing geldt voor onbepaalde tijd, tenzij bij de vergunning of ontheffing anders is bepaald of de aard van de vergunning of ontheffing zich daartegen verzet.
2. De aard van de vergunning of ontheffing verzet zich in ieder geval tegen gelding voor onbepaalde tijd als het aantal vergunningen of ontheffingen is beperkt en het aantal mogelijke aanvragers het aantal beschikbare vergunningen of ontheffingen overtreft.

Artikel 1:8 Weigeringsgronden

1. Een vergunning of ontheffing kan in ieder geval worden geweigerd in het belang van:
    a. de openbare orde;

b. de openbare veiligheid;
c. de volksgezondheid;
d. de bescherming van het milieu.

2. Een vergunning of ontheffing kan ook worden geweigerd als de aanvraag daarvoor minder dan vier weken, en voor de aanvraag evenementenvergunning minder dan acht weken, voor de beoogde datum van de beoogde activiteit is ingediend en daardoor een behoorlijke behandeling van de aanvraag niet mogelijk is.
3. Voor bepaalde, door het bestuursorgaan aan te wijzen, vergunningen of ontheffingen kan de in het tweede lid genoemde termijn worden verlengd tot ten hoogste twaalf weken.

Hoofdstuk 2. Openbare orde en veiligheid, volksgezondheid en milieu

Afdeling 1: Voorkomen of bestrijden van ongeregeldheden

Artikel 2:1 Samenscholing en ongeregeldheden

1. Het is verboden op een openbare plaats deel te nemen aan een samenscholing, onnodig op te dringen of door uitdagend gedrag aanleiding te geven tot ongeregeldheden, of te vechten.
2. Degene die op een openbare plaats:
    a. aanwezig is bij een voorval waardoor ongeregeldheden ontstaan of dreigen te ontstaan;
    b. aanwezig is bij een gebeurtenis die aanleiding geeft tot toeloop van publiek waardoor ongeregeldheden ontstaan of dreigen te ontstaan; of
    c. zich bevindt in of aanwezig is bij een samenscholing;
    d. is verplicht op bevel van een ambtenaar van politie of op bevel van een buitengewoon opsporingsambtenaar zijn weg te vervolgen of zich in de door hem aangewezen richting te verwijderen.
3. Het is verboden zich te begeven naar of zich te bevinden op openbare plaatsen die door of vanwege het bevoegde bestuursorgaan in het belang van de openbare veiligheid of ter voorkoming van ongeregeldheden zijn afgezet.
4. De burgemeester kan ontheffing verlenen van het verbod, bedoeld in het derde lid gestelde.
5. Dit artikel is niet van toepassing op betogingen, vergaderingen en godsdienstige en levensbeschouwelijke samenkomsten als bedoeld in de Wet openbare manifestaties.

Artikel 2:1.1 Verblijfsontzeggingen

Het is degene aan wie dit door of namens de burgemeester in het belang van de openbare orde is bekendgemaakt, verboden zich te bevinden op of aan de in de bekendmaking aangewezen wegen en plaatsen gedurende de periode daarin genoemd (verblijfsontzegging).
Een ieder aan wie een verblijfsontzegging is opgelegd, is verplicht, op een daartoe strekkend bevel van een ambtenaar van de politie, zich te verwijderen van de gebieden als vermeld in de verblijfsontzegging.
Het is verboden zich te gedragen in strijd met een door de burgemeester opgelegd verbod.
Het in het eerste lid gestelde is niet van toepassing op de persoon die in het door de burgemeester aangewezen gebied:

a. zich bevindt in een openbaar middel van vervoer;
b. aldaar werkzaam is;

c. volgens de gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens aldaar woonachtig is en daar ook feitelijk woonachtig is, dan wel
d. een aantoonbaar redelijk belang heeft om zich in dit gebied op te houden.

Het in het eerste lid gestelde verbod geldt gedurende de in de bekendmaking genoemde periode.

Artikel 2.1.2 Messen en andere voorwerpen als steekwapen

1. Het is verboden op door het college aangewezen openbare plaatsen of in daaraan grenzende voor het publiek openstaande gebouwen of op bij die gebouwen behorende erven messen of andere voorwerpen die als steekwapen kunnen worden gebruikt, bij zich te hebben.
2. Het verbod geld niet voor messen of voorwerpen die zodanig zijn ingepakt dat zij niet voor onmiddellijk gebruik gereed zijn.
3. Dit artikel is niet van toepassing voor zover het wapens betreft als bedoeld in artikel 2 van de Wet wapens en munitie.

Artikel 2:2 Optochten

(gereserveerd)

Afdeling 2: Betoging

Artikel 2:3 Kennisgeving betogingen op openbare plaatsen

1. Degene die het voornemen heeft op een openbare plaats een betoging te houden, waaronder begrepen een samenkomst als bedoeld in artikel 3, eerste lid van de Wet openbare manifestaties, geeft daarvan voor de openbare aankondiging en ten minste 48 uren voordat de betoging wordt gehouden, schriftelijk kennis aan de burgemeester.
2. De kennisgeving bevat:
    a. naam en adres van degene die de betoging houdt;
    b. het doel van de betoging;
    c. de datum waarop de betoging wordt gehouden en het tijdstip van aanvang en van beëindiging;
    d. de plaats en, voor zover van toepassing de route;
    e. voor zover van toepassing, de wijze van samenstelling; en
    f. maatregelen die degene die de betoging houdt zal treffen om een regelmatig verloop te bevorderen.
3. Degene die de kennisgeving doet ontvangt daarvan een bewijs waarin het tijdstip van de kennisgeving is vermeld.
4. Als het tijdstip van de schriftelijke kennisgeving valt op een vrijdag na 12.00 uur, een zaterdag, een zondag of een algemeen erkende feestdag, wordt de kennisgeving gedaan uiterlijk op de werkdag die aan de dag van dat tijdstip voorafgaat vóór 12.00 uur.
5. De burgemeester kan in bijzondere omstandigheden op verzoek een kennisgeving in behandeling nemen buiten deze termijn.

Artikel 2:4

(vervallen)

Artikel 2:5

(vervallen)

Afdeling 3: Verspreiding van gedrukte stukken

Artikel 2:6 Verspreiden geschreven of gedrukte stukken of afbeeldingen
(gereserveerd)

Artikel 2:7 Feest, muziek en wedstrijd e.d.
(gereserveerd)

Artikel 2:8 Gokreclames in de openbare ruimte
Handelsreclame die betrekking heeft op fysiek gokken in een legale gokgelegenheid, die zichtbaar is vanaf een voor het publiek toegankelijke plaats, is verboden, tenzij het gaat om bedrijfsnamen en bedrijfslogo's aan of in de directe nabijheid van het pand waar de activiteiten plaatsvinden waar de reclame betrekking op heeft.

Afdeling 4: Vertoningen e.d. op de weg

Artikel 2:9 Straatartiest en dergelijke
(gereserveerd)

Afdeling 5: Bruikbaarheid en aanzien van de weg

Artikel 2:10 Voorwerpen op of aan de weg

1. Het is verboden de weg of een weggedeelte anders te gebruiken dan overeenkomstig de publieke functie daarvan, als dat gebruik:
    a. schade toebrengt of kan toebrengen aan de weg, de bruikbaarheid van de weg belemmert of kan belemmeren, dan wel een belemmering vormt of kan vormen voor het beheer of onderhoud van de weg; of
    b. het gebruik niet voldoet aan redelijke eisen van welstand.
2. Het college kan in het belang van de openbare orde en veiligheid of de woon- en leefomgeving nadere regels stellen ten aanzien van het plaatsen van uitstallingen en/of objecten, reclame-uitingen, hinderlijke beplanting en terrassen.
3. Het bevoegde bestuursorgaan kan ontheffing verlenen van het verbod.
4. Het verbod is niet van toepassing op:
    a. evenementen als bedoeld in artikel 2:24;
    b. standplaatsen als bedoeld in artikel 5:17; en
    c. overige gevallen waarin krachtens een wettelijke regeling een vergunning voor het gebruik van de weg is verleend.
5. Het verbod is voorts niet van toepassing op beperkingengebiedactiviteiten met betrekking tot een weg of waterstaatswerk waarvoor regels zijn gesteld bij of krachtens de Omgevingswet, provinciale omgevingsverordening of waterschapsverordening of op situaties waarin wordt voorzien door artikel 5 van de Wegenverkeerswet 1994.

Artikel 2:11 (Omgevings)vergunning voor het aanleggen, beschadigen en veranderen van een weg

1. Het is verboden zonder of in afwijking van een vergunning van het bevoegde bestuursorgaan een weg aan te leggen, de verharding daarvan op te breken, in een weg te graven of te spitten, aard of breedte van de wegverharding te veranderen of anderszins verandering te brengen in de wijze van aanleg van een weg.
2. Het verbod is niet van toepassing voor zover in opdracht van een bestuursorgaan of openbaar lichaam werkzaamheden worden verricht.
3. Het verbod is voorts niet van toepassing op beperkingengebiedactiviteiten met betrekking tot een weg of waterstaatswerk waarvoor regels zijn gesteld bij of krachtens de Omgevingswet, provinciale omgevingsverordening of waterschapsverordening of op situaties waarin wordt voorzien door artikel 5 van de Wegenverkeerswet 1994, de

Wegenwet, het Wetboek van Strafrecht of het bepaalde bij of krachtens de Telecommunicatiewet.

Artikel 2:12 Maken, veranderen van een uitweg

1. Het is verboden zonder omgevingsvergunning van het bevoegd gezag een uitweg te maken of verandering te brengen in een bestaande uitweg.
2. In afwijking van het bepaalde in artikel 1:8 wordt de vergunning slechts geweigerd:
    a. ter voorkoming van gevaar voor het verkeer op de weg;
    b. als de uitweg zonder noodzaak ten koste gaat van een openbare parkeerplaats;
    c. als door de uitweg het openbaar groen op onaanvaardbare wijze wordt aangetast;
    d. als door de uitweg het straatbeeld op onaanvaardbare wijze wordt aangetast (bijv. parkeren in voortuinen); en/of
    e. als er sprake is van een uitweg van een perceel dat al door een (andere) uitweg wordt ontsloten.
3. In afwijking van het gestelde in het tweede lid onder d, kan de vergunning worden verleend indien de noodzaak op (sociaal-) medische gronden gerechtvaardigd wordt geacht.
1. In afwijking van het gestelde in het tweede lid onder e, kan de vergunning voor een tweede uitweg worden verleend:
    a. bij percelen met een bedrijfs- of agrarische bestemming
        i. indien verkeersveiligheid en/of intensiteit daartoe aanleiding geven, of
        ii. indien zwaarwegende bedrijfseconomische gronden daartoe aanleiding geven;
    b. bij percelen met een perceelbreedte van meer dan 35 m te rekenen vanaf de straatzijde van de te realiseren uitweg; en/of
    c. bij percelen aan meer zijden gelegen aan een openbare weg, waarbij
        i. de uitwegen niet op dezelfde weg uitkomen; en
        ii. de perceeloppervlakte groter is dan 1000 m²;

    mits geen van de weigeringsgronden uit het tweede lid onder a, b, c en d van toepassing zijn.

2. Het verbod is niet van toepassing op beperkingengebiedactiviteiten met betrekking tot een weg of waterstaatswerk waarvoor regels zijn gesteld bij of krachtens de Omgevingswet, provinciale omgevingsverordening of waterschapsverordening.
3. Het college kan in het belang van de openbare orde, het verkeer, het voorkomen van ernstige hinder of de woon- en leefomgeving nadere regels stellen ten aanzien van het aanleggen van een uitweg.

Afdeling 6: Veiligheid op de weg

Artikel 2:13 Veroorzaken van gladheid
(gereserveerd)

Artikel 2:14 Winkelwagentjes
(gereserveerd)

Artikel 2:15 Hinderlijke beplanting of gevaarlijk voorwerp
(gereserveerd)

Artikel 2:16 Straatkolken en dergelijke
Het is aan degene die daartoe niet bevoegd is verboden een straatkolk, rioolput, brandkraan of een andere afsluiting die behoort tot een openbare nutsvoorziening, onzichtbaar te maken of af te dekken.

Artikel 2:17 Kelderingangen en dergelijke
(gereserveerd)

Artikel 2:18 Rookverbod in bossen en natuurterreinen
(gereserveerd)

Artikel 2:19 Gevaarlijk of hinderlijk voorwerp
(gereserveerd)

Artikel 2:20 Vallende voorwerpen
(gereserveerd)

Artikel 2:21 Voorzieningen voor verkeer en verlichting
(gereserveerd)

Artikel 2:22 Objecten onder hoogspanningslijn
(gereserveerd)

Artikel 2:23 Veiligheid op het ijs
(gereserveerd)

Afdeling 7: Evenementen

Artikel 2:24 Definities

1. In deze afdeling wordt onder evenement verstaan: elke voor publiek toegankelijke verrichting van vermaak.
2. Onder evenement wordt mede verstaan:
    a. een herdenkingsplechtigheid;
    b. een braderie of markt;
    c. een circus of kermis;
    d. een optocht op de weg, niet zijnde een betoging als bedoeld in artikel 2:3;
    e. een feest, muziekvoorstelling of wedstrijd op of aan de weg;
    f. een straatfeest, buurtbarbecue of vergelijkbare kleinschalige activiteiten op één dag;
    g. vechtsportgala's waarbij activiteiten in het kader van vecht- of verdedigingssporten worden georganiseerd.

Artikel 2:25 Evenementenvergunning

1. Het is verboden zonder of in afwijking van een vergunning van de burgemeester een evenement te organiseren.
2. Bij de indiening van de vergunningaanvraag worden de gegevens, bedoeld in artikel 2.3 van het Besluit brandveilig gebruik en basishulpverlening overige plaatsen, aangeleverd. Dit voor zover voor het evenement een gebruiksmelding zou moeten worden gedaan op grond van artikel 2:1, eerste lid, van het Besluit brandveilig gebruik en basishulpverlening overige plaatsen.
3. Het verbod in het eerste lid is niet van toepassing op een wedstrijd op of aan de weg in situaties waarin voorzien wordt door artikel 10 juncto 148, van de Wegenverkeerswet 1994.

4. Onverminderd het bepaalde in artikel 1:8 kan de burgemeester een vergunning voor een vechtsportevenement als bedoeld in artikel 2:24, tweede lid, aanhef en onder g, weigeren als de organisator of de aanvrager van de vergunning in enig opzicht van slecht levensgedrag is.
5. Op de aanvraag om een vergunning is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) niet van toepassing.

Artikel 2:25A Uitzonderingen waarvoor geen evenementenvergunning als bedoeld in artikel 2:25 vereist is

1. Uitzonderingen zijn:
    a. bioscoop-, toneel-, muziek-, theater- en cabaretvoorstellingen en dergelijke die daarvoor plaatsvinden in de daarvoor bestemde inrichtingen;
    b. markten als bedoeld in artikel 160, eerste lid, aanhef en onder g, van de Gemeentewet en artikel 5:22 van deze verordening;
    c. kansspelen als bedoeld in de Wet op de kansspelen;
    d. het in een inrichting in de zin van de Alcoholwet gelegenheid geven tot dansen;
    e. betogingen, samenkomsten en vergaderingen als bedoeld in de Wet openbare manifestaties;
    f. activiteiten als bedoeld in de artikelen 2:9 en 2:39 van deze verordening;
    g. sportwedstrijden die plaatsvinden in of op de daarvoor bestemde locaties, niet zijnde vechtsportevenementen als bedoeld in artikel 2:24, tweede lid, onder g;
    h. tentoonstellingen/exposities, presentaties en congressen die plaatsvinden in de daarvoor bestemde inrichtingen;
    i. wandel- of fietsevenementen en toertochten met motorvoertuigen waar geen wegen en/of weggedeelten worden afgesloten;
    j. evenementen in gebouwen waar het is toegestaan om op grond van het bestemmingsplan evenementen te organiseren, onder de voorwaarden dat er:
        i. geen openbare orde en veiligheidsproblemen ontstaan;
        ii. geen extra openbare ruimte voor nodig is, en;
        iii. geen verkeersmaatregelen noodzakelijk zijn.
2. Voor een klein evenement, zoals bedoeld in artikel 2:25B, geldt een meldingsplicht en is daarmee uitgezonderd van de vergunningsplicht.

2:25B Klein evenement

1. In deze afdeling wordt onder klein evenement verstaan een eendaags evenement waarbij;
    a. het aantal aanwezigen niet meer bedraagt dan 250 personen;
    b. de activiteiten plaatsvinden tussen 08:00 uur en 00:00 uur;
    c. geen muziek ten gehore wordt gebracht voor 07:00 uur of na 23:00 uur;
    d. de activiteiten niet plaatsvinden op de rijbaan, (brom)fietspad of parkeerplaats of anderszins een belemmering vormen voor het verkeer en de hulpdiensten;
    e. er geen activiteiten plaatsvinden zoals omschreven in artikel 2:24, tweede lid sub g;
    f. slechts kleine objecten worden geplaatst met een oppervlakte van minder dan 25 vierkante meter per object;
    g. er een organisator is;
    h. er geen reclame wordt gemaakt om belangstellenden buiten de directe doelgroep aan te trekken; en
    i. de organisator ten minste tien werkdagen voorafgaand aan het klein evenement daarvan melding heeft gedaan aan de burgemeester.
2. De burgemeester stelt een formulier vast voor het doen van de melding zoals bedoeld in het eerste lid onder i.
3. De organisator dient zich te houden aan de voorschriften die door de burgemeester kunnen worden gesteld met het oog op een ordelijk en veilig verloop van een klein evenement als bedoeld in het eerste lid.
4. De burgemeester kan binnen vijf werkdagen na ontvangst van de melding besluiten een klein evenement te verbieden, als er aanleiding is te vermoeden dat daardoor de openbare orde, de openbare veiligheid, de volksgezondheid of het milieu in gevaar komt.

Artikel 2:26 Ordeverstoring
Het is verboden bij een evenement de orde te verstoren.

Afdeling 8: Toezicht op openbare inrichtingen

Artikel 2:27 Definities

1. In deze afdeling wordt onder openbare inrichting verstaan een hotel, restaurant, pension, café, cafetaria, snackbar, discotheek, buurthuis of clubhuis of elke andere voor het publiek toegankelijke, besloten ruimte waarin bedrijfsmatig of in een omvang alsof zij bedrijfsmatig was logies wordt verstrekt of dranken worden geschonken of rookwaren of spijzen voor directe consumptie ter plaatse worden bereid of verstrekt.
2. In deze afdeling wordt onder openbare inrichting tevens verstaan een afhaal- en/of bezorgrestaurant en een cateringbedrijf.
3. Een buiten de in het eerste lid bedoelde besloten ruimte liggend deel waar sta- of zitgelegenheid kan worden geboden en waar tegen vergoeding dranken kunnen worden geschonken of spijzen worden bereid of verstrekt, waaronder in ieder geval een terras, maakt voor de toepassing van deze afdeling deel uit van die besloten ruimte.

Artikel 2:28 Exploitatie openbare inrichting

1. Het is verboden een openbare inrichting te exploiteren zonder vergunning van de burgemeester.
2. De burgemeester weigert de vergunning als de exploitatie van de openbare inrichting in strijd is met het omgevingsplan of indien de aanvrager geen VOG met betrekking tot de leidinggevende overlegt die uiterlijk drie maanden voor de datum waarop de vergunningaanvraag is ingediend, is afgegeven.
3. De burgemeester weigert de vergunning als de aanvrager, respectievelijk de natuurlijke persoon die optreedt als uitvoerend directeur of leidinggevende van de rechtspersoon, niet voldoet aan de eisen van zedelijk gedrag als bedoeld in het Alcoholbesluit.
4. De burgemeester kan de vergunning geheel of gedeeltelijk weigeren:
    a. indien naar zijn oordeel moet worden aangenomen dat de woon- en leefsituatie in de omgeving van de openbare inrichting en/of de openbare orde op ontoelaatbare wijze nadelig wordt beïnvloed door de aanwezigheid van de openbare inrichting;
    b. de exploitant of de leidinggevende in enig opzicht van slecht levensgedrag is;
    c. de inrichting niet voldoet aan de eisen van de Woningwet i.c. het Bouwbesluit.
5. Bij toepassing van de in het vorige lid genoemde weigeringsgrond onder a houdt de burgemeester rekening met het karakter van de straat en de wijk, waarin het horecabedrijf is gelegen of zal zijn gelegen, de aard van de openbare inrichting en de spanning waaraan het woonmilieu ter plaatse reeds blootstaat of bloot zal komen te staan door de exploitatie van de openbare inrichting.
6. Geen vergunning is vereist voor een openbare inrichting die zich bevindt in:
    a. een winkel als bedoeld in artikel 1 van de Winkeltijdenwet voor zover de activiteiten van de openbare inrichting een nevenactiviteit vormen van de winkelactiviteit;
    b. een zorg- en onderwijsinstelling;
    c. een museum; of
    d. een bedrijfskantine of – restaurant

7. De burgemeester verleent op verzoek of ambtshalve vrijstelling van het verbod aan openbare inrichtingen die horecabedrijf zijn als bedoeld in artikel 1 van de Alcoholwet, als:
    a. zich in de zes maanden voorafgaand aan de inwerkingtreding van deze bepaling geen incidenten gepaard gaande met geweld, overlast op straat of drugsgebruik en -handel hebben voorgedaan in of bij de inrichting; of
    b. de inrichting zich nieuw in de gemeente vestigt en er zich geen weigeringsgronden voordoen als bedoeld in artikel 1:8 of 2:28, tweede of derde lid.
8. De vrijstelling wordt ingetrokken wanneer zich een incident heeft voorgedaan als bedoeld in het zevende lid, onder a en waarbij sprake is geweest van verwijtbaar handelen en/of nalaten door de ondernemer/leidinggevenden.
9. Op de aanvraag om een vergunning of een vrijstelling is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) niet van toepassing.

Artikel 2:29 Sluitingstijd

1. Het is de exploitant van een openbare inrichting gevestigd binnen de bebouwde kom van Winschoten verboden dit voor bezoekers geopend te hebben en aldaar bezoekers toe te laten of te laten verblijven:
    a. in *openbare* inrichtingen waar anders dan om niet alcoholhoudende drank wordt verstrekt:
        i. op maandag tot en met vrijdag: tussen 02.00 uur en 09.00 uur met inachtneming van een sluiting om 02.00 uur en
        ii. op zaterdag en zondag: tussen 05.00 uur en 09.00 uur met in acht neming van een sluiting om 05.00 uur.
    b. in *openbare* inrichtingen waar anders dan om niet alcoholvrije drank wordt verstrekt:
        i. op maandag tot en met vrijdag tussen 04.00 uur en 09.00 uur en
        ii. op zaterdag en zondag tussen 06.00 uur en 09.00 uur.
2. Het is de exploitant van een openbare inrichting verboden een bij de openbare inrichting behorende terras voor bezoekers geopend te hebben en aldaar bezoekers toe te laten of te verblijven op maandag tot en met vrijdag tussen 02.00 uur en 09.00 uur en op zaterdag en zondag tussen 05:00 uur en 09:00 uur.
3. De burgemeester kan ontheffing verlenen van de sluitingstijd.
4. Het eerste en het tweede lid zijn niet van toepassing op ruimten van de openbare inrichting die uitsluitend worden gebruikt voor het verstrekken van logies en op situaties waarin bij of krachtens de Wet milieubeheer, zoals die wet luidde direct voorafgaand aan de inwerkingtreding van de Omgevingswet, is voorzien.
5. Op de aanvraag om een ontheffing is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) niet van toepassing.

Artikel 2:30 Afwijking sluitingstijd en tijdelijke sluiting

1. De burgemeester kan in het belang van de openbare orde, veiligheid of gezondheid of in geval van bijzondere omstandigheden voor een of meer openbare inrichtingen tijdelijk andere sluitingstijden vaststellen of tijdelijk sluiting bevelen.
2. Het eerste lid is niet van toepassing op situaties waarin artikel 13b van de Opiumwet voorziet.

Artikel 2:31 Verboden gedragingen
Het is verboden in een openbare inrichting:

de orde te verstoren;
zich te bevinden na sluitingstijd, tenzij het personeel betreft, of gedurende de tijd dat de inrichting gesloten dient te zijn op grond van een besluit krachtens artikel 2:30, eerste lid;
op het terras spijzen of dranken te verstrekken aan personen die geen gebruik maken van het terras.

Artikel 2:32 Handel binnen openbare inrichtingen
(gereserveerd)

Artikel 2:33 Het college als bevoegd bestuursorgaan
Als een openbare inrichting geen voor het publiek openstaand gebouw of bijbehorend erf is in de zin van artikel 174 van de Gemeentewet, treedt het college bij de toepassing van artikel 2:28 tot en met 2:30 op als bevoegd bestuursorgaan.

Artikel 2:34
(gereserveerd)

Afdeling 8a: Regulering paracommerciële rechtspersonen en overige aangelegenheden uit de Alcoholwet

Artikel 2:34a Definities
In deze afdeling wordt verstaan onder:

- alcoholhoudende drank;
- horecabedrijf;
- horecalokaliteit;
- inrichting;
- paracommerciële rechtspersoon;
- sterke drank;
- slijtersbedrijf;
- zwak-alcoholhoudende drank;

dat wat daaronder wordt verstaan in de Alcoholwet.

Artikel 2:34b Schenktijden paracommerciële rechtspersonen
1. Paracommerciële rechtspersonen verstrekken alcoholhoudende drank uitsluitend vanaf één uur voor aanvang tot uiterlijk één uur na beëindiging van de activiteiten die passen binnen de statutaire doelstellingen van de desbetreffende paracommerciële rechtspersoon.
2. Onverminderd het bepaalde in het eerste lid is het paracommerciële rechtspersonen verboden om in de inrichting alcoholhoudende drank te verstrekken na 00.00 uur.
3. Op de aanvraag om een ontheffing is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) niet van toepassing.

Artikel 2:34c Bijeenkomsten paracommerciële rechtspersonen
1. Paracommerciële rechtspersonen verstrekken geen alcoholhoudende drank tijdens in de inrichting plaatsvindende bijeenkomsten van persoonlijke aard en bijeenkomsten die gericht zijn op personen die niet of niet rechtstreeks bij de activiteiten van de desbetreffende rechtspersoon betrokken zijn.

2. Paracommerciële rechtspersonen geven aan derden geen gelegenheid om in de inrichting alcoholhoudende drank te verstrekken tijdens in de inrichting plaatsvindende bijeenkomsten van persoonlijke aard en bijeenkomsten die gericht zijn op personen die niet of niet rechtstreeks bij de activiteiten van de desbetreffende rechtspersoon betrokken zijn.
3. De burgemeester kan aan een paracommerciële rechtspersoon in bijzondere omstandigheden ontheffing verlenen van het bepaalde in het eerste en tweede lid.
4. Op de aanvraag om een ontheffing is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) niet van toepassing.

Artikel 2:34d Vrijstelling ten behoeve van proeverijen in een slijtersbedrijf
Slijtersbedrijven zijn vrijgesteld van het in artikel 3, eerste lid, en het in artikel 14, eerste lid, van de Alcoholwet vervatte verbod, ten behoeve van het tegen betaling organiseren van een proeverij in hun slijtlokaliteit, met dien verstande dat:

a. proeverijen plaatsvinden buiten de dagen en tijden dat de slijtlokaliteit bij of krachtens de Winkeltijdenwet regulier is opengesteld.
b. proeverijen voldoen aan de in het Alcoholbesluit voor proeverijen gestelde eisen.

Afdeling 9: Toezicht op inrichtingen tot het verschaffen van nachtverblijf

Artikel 2:35 Definitie
In deze afdeling wordt onder inrichting verstaan elke al dan niet besloten ruimte waarin, in de uitoefening van beroep of bedrijf, aan personen de mogelijkheid van nachtverblijf of gelegenheid tot kamperen wordt verschaft.

Artikel 2:36 Kennisgeving exploitatie
Degene die een inrichting opricht, overneemt, verplaatst of de exploitatie of feitelijke leiding van een inrichting staakt, is verplicht daarvan binnen drie dagen daarna schriftelijk kennis te geven aan de burgemeester.

Artikel 2:37 Nachtregister
(gereserveerd)

Artikel 2:38 Verschaffing gegevens nachtregister
Degene die in een inrichting nachtverblijf houdt of de kampeerder is verplicht de exploitant of feitelijk leidinggevende van die inrichting volledig en naar waarheid naam, woonplaats, dag van aankomst en de dag van vertrek te verstrekken.

Afdeling 10: Toezicht op speelgelegenheden

Artikel 2:38a Definities
1. In deze afdeling wordt onder speelgelegenheid verstaan een voor het publiek toegankelijke gelegenheid waar bedrijfsmatig of in een omvang alsof deze bedrijfsmatig is de mogelijkheid wordt geboden enig spel te beoefenen, waarbij geld of in geld inwisselbare voorwerpen kunnen worden gewonnen of verloren.
2. In deze afdeling voorkomende begrippen die in de Wet op de kansspelen zijn omschreven, hebben dezelfde betekenis als in die wet.

Artikel 2:39 Speelgelegenheden
1. Het is verboden zonder vergunning van de burgemeester een speelgelegenheid te exploiteren of te doen exploiteren.

2. Het verbod is niet van toepassing op situaties waarin wordt voorzien door de Wet op de kansspelen.
3. Onverminderd het bepaalde in artikel 1:8 weigert de burgemeester de vergunning als:
    a. naar zijn oordeel moet worden aangenomen dat de woon- en leefsituatie in de omgeving van de speelgelegenheid of de openbare orde op ontoelaatbare wijze nadelig worden beïnvloed door de exploitatie van de speelgelegenheid; of
    b. de exploitatie van een speelgelegenheid in strijd is met het omgevingsplan.
4. Op de aanvraag om een vergunning is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijd beslissen) niet van toepassing.

Artikel 2:40 Kanspelautomaten

In hoogdrempelige inrichtingen zijn twee kansspelautomaten toegestaan.
In laagdrempelige inrichtingen zijn twee speelautomaten (behendigheidsautomaten) toegestaan, kansspelautomaten zijn hier in het geheel niet toegestaan.

Afdeling 11: Maatregelen ter voorkoming van overlast, gevaar of schade

Artikel 2:41 Betreden gesloten woning of lokaal

1. Het is verboden een krachtens artikel 174a van de Gemeentewet gesloten woning, een niet voor publiek toegankelijk lokaal of een bij die woning of dat lokaal behorend erf te betreden.
2. Het is verboden een krachtens artikel 13b van de Opiumwet gesloten woning, een niet voor het publiek toegankelijk lokaal, een bij die woning of dat lokaal behorend erf, een voor het publiek toegankelijk lokaal of bij dat lokaal behorend erf te betreden.
3. Deze verboden zijn niet van toepassing op personen wier aanwezigheid in de woning of het lokaal of een daarbij behorend erf wegens dringende reden noodzakelijk is.

Artikel 2:42 Plakken en kladden

1. Het is verboden een openbare plaats of dat gedeelte van een onroerende zaak dat vanaf die plaats zichtbaar is te bekrassen, te bekladden of te bespuiten.
2. Het is verboden zonder schriftelijke toestemming van de rechthebbende op een openbare plaats of dat gedeelte van een onroerende zaak dat vanaf die plaats zichtbaar is:
    a. een aanplakbiljet of ander geschrift, afbeelding of aanduiding aan te plakken, te doen aanplakken, op andere wijze aan te brengen of te doen aanbrengen;
    b. met kalk, teer of een kleur of verfstof een afbeelding, letter, cijfer of teken aan te brengen of te doen aanbrengen.
3. Het verbod, bedoeld in het tweede lid, is niet van toepassing voor zover gehandeld wordt krachtens wettelijk voorschrift.
4. De houder van de schriftelijke toestemming is verplicht die aan een opsporingsambtenaar op diens eerste vordering terstond ter inzage af te geven.
5. Het college wijst aanplakborden aan voor het aanbrengen van meningsuitingen en bekendmakingen.
6. Het is verboden de aanplakborden te gebruiken voor het aanbrengen van handelsreclame.
7. Het college kan nadere regels stellen voor het aanbrengen van meningsuitingen en bekendmakingen, die geen betrekking mogen hebben op de inhoud daarvan.

Artikel 2:43 Vervoer plakgereedschap en dergelijke

(gereserveerd)

Artikel 2:44 Vervoer inbrekerswerktuigen

1. Het is verboden op een openbare plaats inbrekerswerktuigen te vervoeren of bij zich te hebben.
2. Het verbod is niet van toepassing als de bedoelde werktuigen niet zijn gebruikt of niet zijn bestemd om zich onrechtmatig de toegang tot een gebouw of erf te verschaffen, onrechtmatig sluitingen te openen of te verbreken, diefstal door middel van braak te vergemakkelijken of het maken van sporen te voorkomen.
3. Het is verboden op de weg in de nabijheid van winkels een voorwerp te vervoeren of bij zich te hebben dat er kennelijk toe is uitgerust om het plegen van (winkel)diefstal te vergemakkelijken.
4. Het in het derde lid gestelde verbod is niet van toepassing indien redelijkerwijs kan worden aangenomen dat de in dat lid bedoelde voorwerp niet bestemd is voor de in dat lid bedoelde handelingen.

Artikel 2:45 Betreden van plantsoenen en dergelijke

(gereserveerd)

Artikel 2:46 Rijden over bermen en dergelijke

(gereserveerd)

Artikel 2:47 Hinderlijk gedrag op openbare plaatsen

1. Het is verboden op een openbare plaats:
    a. te klimmen of zich te bevinden op een beeld, monument, overkapping, constructie, openbare toiletgelegenheid, voertuig, hek, omheining of andere afsluiting, verkeersmeubilair of daarvoor niet bestemd straatmeubilair;
    b. zich op te houden op een wijze die voor andere gebruikers of omwonenden onnodig overlast of hinder veroorzaakt.
2. Het verbod is niet van toepassing op situaties waarin wordt voorzien door de artikelen 424, 426bis of 431 van het Wetboek van Strafrecht of artikel 5 van de Wegenverkeerswet 1994.

Artikel 2:48 Verboden drankgebruik en glaswerk

1. Het is voor personen die de leeftijd van achttien jaar hebben bereikt verboden op een openbare plaats, die deel uitmaakt van een door het college aangewezen gebied, alcoholhoudende drank te gebruiken of aangebroken flessen, blikjes en dergelijke met alcoholhoudende drank bij zich te hebben.
2. Het is verboden op een openbare plaats, die deel uitmaakt van een door het college aangewezen gebied, drankglazen en aangebroken glazen flessen en dergelijke bij zich te hebben (glaswerkverbod).
3. Het verbod in het eerste en tweede lid is niet van toepassing op:
    a. een terras dat behoort bij een horecabedrijf als bedoeld in artikel 1 van de Alcoholwet;
    b. een andere plaats dan een horecabedrijf als bedoeld onder a, waarvoor een ontheffing geldt krachtens artikel 35 van de Alcoholwet.

Artikel 2:48a Verboden lachgasgebruik

(vervallen)

Artikel 2:49 Verboden gedrag bij of in gebouwen

1. Het is verboden zonder redelijk doel:
    a. zich in een portiek of poort op te houden;

b. in, op of tegen een raamkozijn of een drempel van een gebouw te zitten of te liggen.

2. Het is aan anderen dan bewoners of gebruikers van een flatgebouw, appartementsgebouw of een soortgelijke meergezinswoning of van een gebouw dat voor publiek toegankelijk is, verboden zich zonder redelijk doel te bevinden in een voor gemeenschappelijk gebruik bestemde ruimte van dat gebouw.

Artikel 2:50 Hinderlijk gedrag in voor het publiek toegankelijke ruimten
Het is verboden zich zonder redelijk doel en op een voor anderen hinderlijke wijze op te houden in of op een voor het publiek toegankelijke ruimte, dan wel deze te verontreinigen of te gebruiken voor een ander doel dan waarvoor deze ruimte is bestemd. Onder deze ruimten worden in elk geval verstaan: portalen, telefooncellen, wachtlokalen voor het openbaar vervoer, parkeergarages en rijwielstallingen.

Artikel 2:51 Neerzetten van fietsen of bromfietsen
Het is verboden op een openbare plaats een fiets of een bromfiets te plaatsen of te laten staan tegen een raam, een raamkozijn, een deur, de gevel van een gebouw of in de ingang van een portiek als dit in strijd is met de uitdrukkelijk verklaarde wil van de gebruiker van dat gebouw of dat portiek of als daardoor die ingang versperd wordt.

Artikel 2:52 Overlast van fiets of bromfiets op markt en kermisterrein en dergelijke
Het is verboden zich met een fiets of een bromfiets te bevinden in overdekte winkelcentra en op een terrein waar een markt, kermis, uitvoering, bijeenkomst, plechtigheid e.d. wordt gehouden die publiek trekt, mits dit verbod kenbaar is aan de bezoekers van het terrein.

Artikel 2:53 Bespieden van personen
(gereserveerd)

Artikel 2:54 Bewakingsapparatuur
(gereserveerd)

Artikel 2:55 Nodeloos alarmeren
(gereserveerd)

Artikel 2:56 Alarminstallaties
(gereserveerd)

Artikel 2:57 Loslopende honden

1. Het is de eigenaar of houder van een hond verboden die hond te laten verblijven of te laten lopen:
    a. op een voor het publiek toegankelijke en kennelijk als zodanig ingerichte kinderspeelplaats, zandbak of speelweide of op een andere door het college aangewezen plaats;
    b. binnen de bebouwde kom op een openbare plaats als de hond niet is aangelijnd;
    c. buiten de bebouwde kom op een door het college aangewezen plaats indien de hond niet is aangelijnd; of
    d. op een openbare plaats als die hond niet is voorzien van een halsband of een ander identificatiemerk dat de eigenaar of houder duidelijk doet kennen;
    e. op een door het college aangewezen plaats die gesloten is voor honden.
2. Het eerste lid, aanhef en onder b, is niet van toepassing op door het college aangewezen plaatsen.

3. Het eerste lid, aanhef en onder a tot en met c, is niet van toepassing op de eigenaar of houder van een hond die zich vanwege zijn handicap door een geleidehond of sociale hulphond laat begeleiden of die deze hond aantoonbaar gekwalificeerd opleidt tot geleidehond of sociale hulphond.

Artikel 2:58 Verontreiniging door honden

1. Degene die zich met een hond op een openbare plaats begeeft is verplicht ervoor te zorgen dat de uitwerpselen van die hond onmiddellijk worden verwijderd:
    a. binnen de bebouwde kom;
    b. op een voor het publiek toegankelijke en kennelijk als zodanig ingerichte kinderspeelplaats, zandbak of speelweide;
    c. op een andere door het college aangewezen plaats.
2. Degene die zich met een hond op een openbare plaats binnen de bebouwde kom begeeft, dient een geschikt hulpmiddel bij zich te hebben dat dient tot het opruimen van hondenuitwerpselen. Onder geschikt hulpmiddel wordt mede verstaan: een hondenpoepschep of een wegwerpzakje.
3. Degene, als bedoeld in het tweede lid, is verplicht op vordering van een toezichthoudende ambtenaar het hulpmiddel te laten zien.
4. Het college kan plaatsen aanwijzen waar de genoemde geboden uit het eerste, tweede en derde lid niet van toepassing zijn.
5. De genoemde geboden uit het eerste, tweede en derde lid gelden niet voor zover de eigenaar of houder van een hond zich vanwege zijn handicap door een geleidehond laat begeleiden.

Artikel 2:59 Gevaarlijke honden

1. Als de burgemeester een hond in verband met zijn gedrag gevaarlijk of hinderlijk acht, kan hij de eigenaar of houder van die hond een aanlijngebod of een aanlijn- en muilkorfgebod opleggen voor zover die hond verblijft of loopt op een openbare plaats of op het terrein van een ander.
2. De eigenaar of houder van de hond aan wie een aanlijngebod is opgelegd is verplicht de hond kort aangelijnd te houden met een lijn met een lengte, gemeten van hand tot halsband, van ten hoogste 1,50 meter.
3. De eigenaar of houder van de hond aan wie een aanlijn- en muilkorfgebod is opgelegd, is naast de verplichting bedoeld in het tweede lid verplicht de hond voorzien te houden van een muilkorf die:
    a. vervaardigd is van stevige kunststof, van stevig leer of van beide stoffen;
    b. door middel van een stevige leren riem zodanig rond de hals is aangebracht dat verwijdering zonder toedoen van de mens niet mogelijk is; en
    c. zodanig is ingericht dat de hond niet kan bijten, dat de afgesloten ruimte binnen de korf een geringe opening van de bek toelaat en dat geen scherpe delen binnen de korf aanwezig zijn.
4. Onverminderd artikel 2:57, eerste lid, aanhef en onder d, dient een hond als bedoeld in het eerste lid voorzien te zijn van een door de minister die het aangaat op aanvraag verstrekt uniek identificatienummer door middel van een microchip die met een chipreader afleesbaar is.

Artikel 2:60 Houden of voeren van hinderlijke of schadelijke dieren

(gereserveerd)

Artikel 2:61 Wilde dieren
(gereserveerd)

Artikel 2:62 Loslopend vee
De rechthebbende op herkauwende of eenhoevige dieren of varkens die zich bevinden in een weiland of op een terrein dat niet van de weg is afgescheiden door een deugdelijke veekering, is verplicht ervoor te zorgen dat zodanige maatregelen getroffen worden dat dit vee die weg niet kan bereiken.

Artikel 2:63 Duiven
(gereserveerd)

Artikel 2:63.1 Voederverbod (stads)duiven
1. Het is verboden (stads)duiven of andere overlast veroorzakende vogels te voeren op of aan de door het college aan te wijzen openbare weg of gedeelte van de gemeente.
2. Het is verboden anderen de gelegenheid te bieden (stads)duiven of andere overlast veroorzakende vogels te kunnen voeren op of aan de door het college aan te wijzen openbare weg of gedeelte van de openbare ruimte.
3. Het in het eerste en tweede lid gesteld verbod geldt niet voor de eigenaar of de houder van duiven die deze hobbymatig of beroepsmatig houden.
4. Het college kan ontheffing verlenen van de in het eerste en het tweede lid gestelde verboden.
5. Op de aanvraag om een ontheffing is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) niet van toepassing.

Artikel 2:64 Bijen
(gereserveerd)

Artikel 2:65 Bedelarij
(gereserveerd)

Afdeling 12: Bestrijding van heling van goederen

Artikel 2:66 Definitie
In deze afdeling wordt onder handelaar verstaan de handelaar aangewezen bij algemene maatregel van bestuur op grond van artikel 437, eerste lid, van het Wetboek van Strafrecht.

Artikel 2:67 Verplichtingen met betrekking tot het verkoopregister
1. De handelaar is verplicht aantekening te houden van alle gebruikte of ongeregelde goederen die hij verkoopt of op andere wijze overdraagt, in een doorlopend en een door of namens de burgemeester gewaarmerkt register en daarin onverwijld op te nemen:
    a. het volgnummer van de aantekening met betrekking tot het goed;
    b. de datum van verkoop of overdracht van het goed;
    c. een omschrijving van het goed, voor zover van toepassing daaronder begrepen soort, merk en nummer van het goed;
    d. de verkoopprijs of andere voorwaarden voor overdracht van het goed; en
    e. de naam en het adres van degene die het goed heeft verkregen.
2. De burgemeester kan vrijstelling verlenen van deze verplichtingen.
3. Op de aanvraag om een vrijstelling is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) van toepassing.

Artikel 2:68 Voorschriften als bedoeld in artikel 437 van het Wetboek van Strafrecht

De handelaar of een voor hem handelend persoon is verplicht:

a. de burgemeester binnen drie dagen schriftelijk in kennis te stellen:
    1. dat hij het beroep van handelaar uitoefent met vermelding van zijn woonadres en het adres van de bij zijn onderneming behorende vestiging;
    2. van een verandering van de onder a, sub 1, bedoelde adressen;
    3. dat hij het beroep van handelaar niet langer uitoefent;
    4. dat hij enig goed kan verkrijgen dat redelijkerwijs van een misdrijf afkomstig is of voor de rechthebbende verloren is gegaan;
b. de burgemeester op eerste aanvraag zijn administratie of register ter inzage te geven;
c. aan de hoofdingang van elke vestiging een kenteken te hebben waarop zijn naam en de aard van de onderneming duidelijk zichtbaar zijn;
d. een door opkoop verkregen goed gedurende de eerste vijf dagen in bewaring te houden in de staat waarin het goed verkregen is.

Artikel 2:69 Vervreemding van door opkoop verkregen goederen
(gereserveerd)

Artikel 2:70 Handel in horecabedrijven
(gereserveerd)

Afdeling 13: Consumentenvuurwerk

Artikel 2:71 Definitie
(vervallen

Artikel 2:72 Ter beschikking stellen van consumentenvuurwerk tijdens de verkoopdagen
(vervallen)

Artikel 2:73 Gebruik van consumentenvuurwerk tijdens de jaarwisseling
(vervallen)

Afdeling 14: Carbidschieten

Artikel 2:73a Begripsbepaling
In deze afdeling wordt onder carbidschieten verstaan: het in een (melk)bus/container/opslagvat op explosieve wijze verbranden van acetyleengas afkomstig van een reactie tussen calciumacetylide (carbid) en water of gasmengsels met vergelijkbare eigenschappen.

Artikel 2:73b Carbidschieten
1. Het is verboden met carbid te schieten of gasmengels met vergelijkbare eigenschappen op explosieve wijze te verbranden.
2. Het verbod in het eerste lid geldt niet op 31 december van 10:00 uur tot 1 januari 02:00 uur waarbij gebruik gemaakt wordt van bussen met een maximale inhoud van 1 liter, mits daarbij geen handelingen worden verricht of nagelaten waarvan degene die het carbidschieten verricht weet of redelijkerwijs had kunnen vermoeden dat daardoor gevaren kunnen optreden voor mens en milieu.
3. Bij het gebruik van bussen met een inhoud van meer dan 1 liter geldt het verbod in het eerste lid niet op 31 december van 10:00 uur tot 1 januari 02:00 uur, met uitzondering van plaatsen gelegen binnen de bebouwde kom, niet zijnde voetbalvelden of ijsbanen, die voldoen aan de volgende voorschriften:

a. de organisator doet ten minste veertien werkdagen voorafgaand aan het carbidschieten daarvan melding aan de burgemeester;
b. de (melk)bus/container/opslagvat/gasfles heeft een maximale inhoud van 50 liter en wordt afgesloten met een materiaal van kunststof, zoals een (voet)bal;
c. het gebruik van (voet)ballen of andere afsluitingen veroorzaken geen schade aan mens, dier of goed;
d. de (melk)bussen/containers/opslagvaten/gasflessen zijn stevig verankerd in de bodem of in een frame, of op andere wijze zodat terugslag kan worden voorkomen;
e. de kunststof afsluitingen van de (melk)bussen/containers/opslagvaten/gasflessen zijn niet extra verankerd of vastgezet;
f. er wordt uitsluitend gebruik gemaakt van acetyleengas afkomstig uit de reactie tussen calciumacetylide (carbid) en water of gasmengsels met vergelijkbare eigenschappen;
g. het schieten gebeurt niet op de openbare weg en in tunnels of viaducten;
h. er worden maximaal tien (melk)bussen/container/opslagvaten/gasflessen gebruikt en er zijn maximaal twee tegelijk in gebruik;
i. het carbidschieten vindt uitsluitend plaats door en/of onder toezicht van één of meerdere meerderjarige personen;
j. er wordt slechts geschoten in de richting welke tegengesteld is aan de richting van: de dichtbij zijnde verpleeg- of verzorgingstehuizen, begraafplaatsen, crematoria, kerken en andere gebouwen voor openbare erediensten, een vogelbeschermingsgebied, een natura 2000 gebied en een stiltegebied en een inrichting, gebouw, terrein of ruimte bestemd voor het huisvesten of verzorgen van dieren;
k. de afstand vanaf de plek waar het carbidschieten plaatsvindt bedraagt 300 meter tot verpleeg- of verzorgingstehuizen, begraafplaatsen, crematoria, kerken en andere gebouwen voor openbare erediensten, een vogelbeschermingsgebied, een natura 2000 gebied en een stiltegebied en een inrichting, gebouw, terrein of ruimte bestemd voor het huisvesten of verzorgen van dieren;
l. de afstand van overige gebouwen waarin verblijf wordt gehouden bedraagt tenminste 100 meter, met uitzondering van voetbalvelden die op geen enkele wijze kunnen voldoen aan deze afstand;
m. het vrije schootsveld bedraagt tenminste 75 meter, waarin tevens geen verharde openbare wegen en/of paden liggen;
n. als 75 meter, zoals gesteld onder m, niet kan worden behaald dan is het vrije schootsveld voorzien van vangnetten;
o. geen handelingen worden verricht of nagelaten waarvan men weet of redelijkerwijs had kunnen vermoeden dat daardoor gevaar, schade en/of onevenredige hinder kan optreden voor mens, dier en milieu;
p. indien het carbidschieten na zonsondergang plaatsvindt, is het schietterrein goed verlicht.

Het college kan plaatsen buiten de bebouwde kom aanwijzen, waar het in het belang van het voorkomen van gevaar, schade of overlast verboden is met carbid te schieten.

Afdeling 15: Drugsoverlast

Artikel 2:74 Drugshandel op straat

Onverminderd het bepaalde in de Opiumwet is het verboden zich op een openbare plaats op te houden met het kennelijke doel om, al dan niet tegen betaling, middelen of substanties als bedoeld in de artikelen 2, 2a of 3 van de Opiumwet, of daarop gelijkende waar, al dan niet tegen betaling, af te leveren, aan te bieden of te verwerven, daarbij behulpzaam te zijn of daarin te bemiddelen.

Artikel 2:74a Openlijk drugsgebruik
Het is verboden op of aan de weg, op een andere openbare plaats of in een voor publiek toegankelijk gebouw middelen of substanties als bedoeld in de artikelen 2, 2a of 3 van de Opiumwet of daarop gelijkende waar te gebruiken, toe te dienen, dan wel voorbereidingen daartoe te verrichten of ten behoeve van dat gebruik voorwerpen of stoffen voorhanden te hebben.

Afdeling 16: Bestuurlijke ophouding, veiligheidsrisicogebieden, cameratoezicht en woonoverlast

Artikel 2:75 Bestuurlijke ophouding
De burgemeester kan overeenkomstig artikel 154a van de Gemeentewet te besluiten tot het tijdelijk doen ophouden van door hem aangewezen groepen van personen op een door hem aangewezen plaats als deze personen het bepaalde in de artikelen 2:1.1., 2:1.2., 2:10, 2:26, 2:49, 2:50 en 2:73.1 van de Algemene plaatselijke verordening groepsgewijs niet naleven.

Artikel 2:76 Veiligheidsrisicogebieden
De burgemeester kan overeenkomstig artikel 151b van de Gemeentewet bij verstoring van de openbare orde door de aanwezigheid van wapens, dan wel bij ernstige vrees voor het ontstaan daarvan, een gebied, met inbegrip van de daarin gelegen voor het publiek openstaande gebouwen en daarbij behorende erven, aanwijzen als veiligheidsrisicogebied.

Artikel 2:77 Cameratoezicht op openbare plaatsen
1. De burgemeester kan overeenkomstig artikel 151c van de Gemeentewet te besluiten tot plaatsing van camera's voor een bepaalde duur ten behoeve van het toezicht op een openbare plaats.
2. De burgemeester heeft die bevoegdheid eveneens ten aanzien van andere door de gemeenteraad aan te wijzen voor het publiek toegankelijke plaatsen.

Artikel 2:78 Gebiedsontzeggingen
1. De burgemeester kan in het belang van de openbare orde, het voorkomen of beperken van overlast, het voorkomen of beperken van aantastingen van het woon- of leefklimaat, de veiligheid van personen of goederen, de gezondheid of de zedelijkheid aan een persoon die strafbare feiten of openbare orde verstorende handelingen verricht een tijdelijk verbod opleggen om gedurende ten hoogste 24 uur in een of meer bepaalde delen van de gemeente op een openbare plaats aanwezig te zijn.
2. Met het oog op de in het eerste lid genoemde belangen kan de burgemeester aan een persoon aan wie ten minste eenmaal een tijdelijk verbod is opgelegd als bedoeld in dat lid en die binnen één jaar na een eerder tijdelijk verbod strafbare feiten of openbare orde verstorende handelingen verricht, een tijdelijk verbod opleggen om gedurende ten hoogste vier weken in een of meer bepaalde delen van de gemeente op een openbare plaats aanwezig te zijn.
3. De burgemeester beperkt het krachtens het eerste of tweede lid opgelegde verbod, als hij dat in verband met de persoonlijke omstandigheden van betrokkene noodzakelijk

oordeelt. De burgemeester kan op aanvraag tijdelijk ontheffing verlenen van een tijdelijk verbod.

4. Het is verboden te handelen in strijd met een krachtens het eerste of tweede lid opgelegd verbod.
5. Indien een officier van justitie een persoon een gedragsaanwijzing heeft gegeven als bedoeld in artikel 509hh, tweede lid, onderdeel a, van het Wetboek van Strafvordering, legt de burgemeester aan deze persoon voor hetzelfde gebied niet een tijdelijk verbod op als bedoeld in het eerste of tweede lid.

Artikel 2:79 Woonoverlast als bedoeld in artikel 151d Gemeentewet

1. Degene die een woning of een bij die woning behorend erf gebruikt, of tegen betaling in gebruik geeft draagt er zorg voor dat door gedragingen in of vanuit die woning of dat erf of in de onmiddellijke nabijheid van die woning of dat erf geen ernstige en herhaaldelijke hinder voor omwonenden wordt veroorzaakt.
2. De burgemeester kan een last onder bestuursdwang wegens overtreding van het eerste lid in ieder geval opleggen bij ernstige en herhaaldelijke:
    a. geluid- of geurhinder;
    b. hinder van dieren;
    c. hinder van bezoekers of personen die tijdelijk in de woning of op een erf aanwezig zijn;
    d. overlast door vervuiling of verwaarlozing van de woning of een erf;
    e. intimidatie van derden vanuit een woning of een erf.

Artikel 2:80 Sluiting voor publiek openstaand gebouw of bijbehorend erf

1. De burgemeester kan in het belang van de openbare orde of ter voorkoming of beperking van overlast of nadelige beïnvloeding van het woon- of leefklimaat besluiten tot de gehele of gedeeltelijke sluiting van een voor het publiek openstaand gebouw of een bij dat gebouw behorend erf.
2. Het eerste lid is niet van toepassing op situaties waarin artikel 2:29 of artikel 13b van de Opiumwet voorziet.
3. De burgemeester brengt een afschrift van zijn besluit aan op of nabij de toegang van het voor het publiek openstaande gebouw of het bij dat gebouw behorende erf.
4. Eenieder is verplicht toe te laten dat het afschrift wordt aangebracht en aangebracht blijft, zolang de sluiting van kracht is.
5. Het is verboden een gesloten gebouw of erf te bezoeken, als bezoeker daarin of daarop te verblijven of een bezoeker daarin of daarop te laten verblijven zonder toestemming van de burgemeester.
6. De burgemeester kan een sluiting opheffen als later bekend geworden feiten en omstandigheden hiertoe aanleiding geven en voldoende garanties aanwezig zijn dat geen herhaling van de feiten of gedragingen die tot sluiting hebben geleid, zal plaatsvinden.

Artikel 2:81 Tegengaan onveilig, niet leefbaar en malafide ondernemersklimaat

1. In dit artikel wordt verstaan onder:
    a. bedrijfsmatige activiteit: activiteit in de uitoefening van een beroep of bedrijf, die niet valt onder de vergunningplicht bedoeld in artikel 3 van de Alcoholwet of de artikelen 2:28 of 3:3;
    b. beheerder: natuurlijk persoon die door de exploitant is aangesteld voor de feitelijke leiding over de bedrijfsmatige activiteit;

c. exploitant: natuurlijk persoon of bestuurder van een rechtspersoon of tot vertegenwoordiging van die rechtspersoon bevoegd natuurlijk persoon, voor wiens rekening en risico de bedrijfsmatige activiteit wordt uitgeoefend.

2. De burgemeester kan in het belang van de leefbaarheid, de openbare orde en veiligheid of ter voorkoming van een nadelige beïnvloeding daarvan bedrijfsmatige activiteiten en gebouwen of bij die gebouwen behorende erven of gebieden aanwijzen waarop het verbod uit het derde lid van toepassing is.
3. Het is verboden om zonder vergunning van de burgemeester een door hem aangewezen bedrijfsmatige activiteit uit te oefenen in een door hem aangewezen gebouw, op een bij dat gebouw behorend erf of in een door hem aangewezen gebied.
4. De exploitant vraagt de vergunning aan door gebruik te maken van een door de burgemeester vastgesteld formulier, waarbij in elk geval de volgende gegevens worden verstrekt:
    a. Voor welke bedrijfsmatige activiteit de vergunning wordt gevraagd;
    b. De persoonsgegevens en een geldig identiteitsbewijs van de exploitant en beheerder;
    c. Het adres en telefoonnummer van de locatie waar de bedrijfsmatige activiteit wordt uitgeoefend;
    d. Het nummer van inschrijving in de Handelregister;
    e. Voor zover van toepassing, de verblijfstitel van de exploitant en beheerder;
    f. Voor zover van toepassing, een bewijs waaruit blijkt dat de exploitant en beheerder gerechtigd zijn om in Nederland arbeid te verrichten;
    g. Een document waaruit blijkt dat de exploitant gerechtigd is over het gebouw of erf te beschikken waar de bedrijfsmatige activiteit wordt uitgeoefend;
    h. Een verklaring omtrent het gedrag van de exploitant en beheerder.
5. Onverminderd het bepaalde in artikel 1:8 kan de burgemeester een vergunning als bedoeld in het derde lid weigeren:
    a. als de leefbaarheid in het gebied door de wijze van exploitatie nadelig wordt beïnvloed of dreigt te worden beïnvloed;
    b. als de exploitant of beheerder in enig opzicht van slecht levensgedrag is;
    c. als redelijkerwijs moet worden aangenomen dat de feitelijke toestand niet met het in de aanvraag vermelde in overeenstemming zal zijn;
    d. als niet voldaan is aan de bij of krachtens het vierde lid gesteld eisen voor de aanvraag;
    e. als er aanwijzingen zijn dat in de uitoefening van de bedrijfsmatige activiteit personen werkzaam zijn of zullen zijn in strijd met het bij of krachtens de Wet arbeid vreemdelingen of Vreemdelingenwet 2000 bepaalde;
    f. als het uitoefenen van de bedrijfsmatige activiteit in strijd is met het omgevingsplan of de wet milieubeheer.
6. De exploitant is verplicht elke verandering in de uitoefening van zijn bedrijfsmatige activiteit waardoor deze niet langer in overeenstemming is met de in de vergunning opgenomen gegevens zo spoedig mogelijk aan de burgemeester te melden. De burgemeester verleent een gewijzigde vergunning, als de bedrijfsmatige activiteit aan de vereisten voldoet.
7. Het is verboden het gebouw of erf waar de bedrijfsmatige activiteit wordt uitgeoefend voor bezoekers geopend te hebben zonder dat de exploitant of beheerder aanwezig is.

8. De exploitant of de beheerder ziet erop toe dat in of vanuit het gebouw of erf waar de bedrijfsmatige activiteit wordt uitgeoefend geen strafbare feiten plaatsvinden.
9. Onverminderd het bepaalde in artikel 1:6 kan de burgemeester een vergunning intrekken of wijzigen als de omstandigheden sinds de vergunningverlening zijn gewijzigd, doordat:
    a. De exploitant of beheerder in enig opzicht van slecht levensgedrag is;
    b. De exploitant of beheerder betrokken is of ernstige nalatigheid kan worden verweten bij activiteiten of strafbare feiten die verband houden met de bedrijfsmatige activiteit of toestaat of gedoogt dat strafbare feiten of activiteiten worden gepleegd waarmee de openbare orde nadelig wordt beïnvloed;
    c. Er in de uitoefening van de bedrijfsmatige activiteit strafbare feiten hebben plaatsgevonden of plaatsvinden;
    d. Er aanwijzingen zijn dat in de uitoefening van de bedrijfsmatige activiteit personen werkzaam zijn of zullen zijn in strijd met het bij of krachtens de Wet arbeid vreemdelingen of Vreemdelingenwet 2000 bepaalde;
    e. De exploitant of bedrijfsmatige activiteit heeft beëindigd of gewijzigd; of
    f. Redelijkerwijs moet worden aangenomen dat de feitelijke toestand niet met het in de vergunning vermelde in overeenstemming is.
10. Als de bedrijfsmatige activiteit in strijd met de vergunning of het verbod wordt uitgeoefend of als een van de situaties bedoeld in het negende lid van toepassing is, kan de burgemeester, onverminderd het bepaalde in artikel 2:80, een besluit nemen tot sluiting van het gebouw of erf waar de bedrijfsmatige activiteit wordt uitgeoefend.
11. De burgemeester brengt een afschrift van zijn besluit tot sluiting aan op of nabij de toegang van het voor het publiek openstaande gebouw of erf.
12. Eenieder is verplicht toe te laten dat het afschrift wordt aangebracht en aangebracht blijft, zolang de sluiting van kracht is.
13. Het is eenieder verboden een overeenkomstig het tiende lid gesloten gebouw of erf te betreden of daarin of daarop te verblijven.
14. De burgemeester kan de sluiting opheffen als later bekend geworden feiten en omstandigheden hiertoe aanleiding geven en voldoende garanties aanwezig zijn dat geen herhaling van de feiten of gedragingen die tot sluiting hebben geleid, zal plaatsvinden.
15. In afwijking van het derde lid geldt het verbod voor de exploitant die op het moment van inwerkingtreding van het aanwijzingsbesluit al een onder het aanwijzingsbesluit vallende bedrijfsmatige activiteit verricht, voor die bestaande activiteit op bestaande locaties eerst drie maanden na inwerkintreding van het aanwijzingsbesluit of, als dat eerder is, met ingang van inwerkingtreding van het besluit tot weigering van een door hem aangevraagde of intrekking van een aan hem verleende vergunning.
16. Op de aanvraag om een vergunning is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve beschikking bij niet tijdig beslissen) niet van toepassing.

Hoofdstuk 3. Reguliere prostitutie, seksbranche en aanverwante onderwerpen

Afdeling 1: Algemene bepalingen

Artikel 3:1 Afbakening
De artikelen 1:2 en 1:5 tot en met 1:8 zijn niet van toepassing op het bij of krachtens dit hoofdstuk bepaalde.

Artikel 3:2 Definities
In dit hoofdstuk wordt verstaan onder:

a. advertentie: elke commerciële uiting in een medium, die een seksbedrijf of een prostituee onder de aandacht van het publiek brengt;
b. beheerder: de natuurlijke persoon die door de exploitant is aangesteld voor de feitelijke leiding van een seksbedrijf;
c. bevoegd bestuursorgaan: het college of, voor zover het betreft voor het publiek openstaande gebouwen en daarbij behorende erven als bedoeld in artikel 174 van de Gemeentewet, de burgemeester;
d. escortbedrijf: de activiteit, bestaande uit het bedrijfsmatig gelegenheid geven tot prostitutie in de vorm van bemiddeling tussen klant en prostituee;
e. exploitant: de natuurlijke persoon of de bestuurder van een rechtspersoon of, voor zover van toepassing, de tot vertegenwoordiging van die rechtspersoon bevoegde natuurlijk persoon, voor wiens rekening en risico een seksbedrijf wordt uitgeoefend;
f. klant: degene die gebruik maakt van de door een exploitant van een prostitutiebedrijf of een prostituee aangeboden seksuele diensten;
g. prostituee: degene die zich beschikbaar stelt tot het verrichten van seksuele handelingen met een ander tegen betaling;
h. prostitutie: het zich beschikbaar stellen tot het verrichten van seksuele handelingen met een ander tegen betaling;
i. prostitutiebedrijf: de activiteit, bestaande uit het bedrijfsmatig gelegenheid geven tot prostitutie;
j. seksbedrijf: de activiteit, bestaande uit het bedrijfsmatig gelegenheid geven tot prostitutie of tot het verrichten van seksuele handelingen voor een ander tegen betaling of uit het bedrijfsmatig aanbieden van vertoningen van erotisch-pornografische aard in een seksinrichting tegen betaling;
k. seksinrichting: voor het publiek toegankelijke besloten ruimte, onderdeel van een seksbedrijf.

Afdeling 2: Vergunning seksbedrijf

Artikel 3:3 Vergunning

1. Het is verboden een seksbedrijf uit te oefenen zonder vergunning van het bevoegde bestuursorgaan.
2. Op een aanvraag om een vergunning wordt binnen twaalf weken beslist. Deze termijn kan met ten hoogste twaalf weken worden verlengd.
3. Een vergunning kan mede voor een seksinrichting worden verleend.
4. De vergunning wordt voor bepaalde tijd verleend aan de exploitant en op diens naam gesteld. De vergunning is niet overdraagbaar.
5. Paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) is niet van toepassing.

Artikel 3:4 Concentratie seksinrichtingen
Het college kan delen van de gemeente aanwijzen waarbuiten voor het vestigen van een seksinrichting geen vergunning wordt verleend. Daarbij kan worden bepaald dat de aanwijzing slechts geldt voor seksinrichtingen van seksbedrijven van een nader aangewezen aard.

Artikel 3:5 0-optie raamprostitutiebedrijven en maximering aantal seksinrichtingen

1. Voor het uitoefenen van een raamprostitutiebedrijf wordt geen vergunning verleend.

2. Er kan voor in totaal ten hoogste 5 seksinrichtingen (prostitutiebedrijven, niet zijnde raamprostitutiebedrijven) vergunning worden verleend.

Artikel 3:6 Aanvraag

1. Een aanvraag om vergunning wordt ingediend middels een door het bevoegde bestuursorgaan vastgesteld formulier.
2. Bij de aanvraag wordt vermeld voor welke activiteit vergunning wordt gevraagd, en worden in ieder geval de volgende gegevens en bescheiden overlegd:
    a. de persoonsgegevens van de exploitant;
    b. het nummer van inschrijving in het handelsregister bij de Kamer van Koophandel;
    c. of in de vijf jaar voorafgaand aan de aanvraag de exploitant een vergunning voor een seksbedrijf is geweigerd of een aan de exploitant verleende vergunning voor een seksbedrijf is ingetrokken;
    d. het adres waar het seksbedrijf wordt uitgeoefend;
    e. het adres van een onder het seksbedrijf vallende seksinrichting;
    f. het vaste telefoonnummer dat in advertenties voor het seksbedrijf zal worden gebruikt;
    g. een geldig identiteitsbewijs als bedoeld in artikel 1 van de Wet op de identificatieplicht van de exploitant;
    h. voor zover van toepassing, de verblijfstitel van de exploitant;
    i. een actuele verklaring betalingsgedrag nakoming fiscale verplichtingen, verstrekt door de Belastingdienst;
    a. bewijs waaruit blijkt dat de exploitant gerechtigd is tot het gebruik van de ruimtes bestemd voor de uitoefening van het seksbedrijf;
    b. voor zover van toepassing, de plaatselijke ligging van de seksinrichting waarvoor vergunning wordt aangevraagd, door middel van een situatieschets met een noordpijl en schaalaanduiding;
    c. voor zover van toepassing, de plattegrond van de seksinrichting waarvoor vergunning wordt aangevraagd, door middel van een tekening met een schaalaanduiding.
3. Als er een beheerder is aangesteld, is het tweede lid, onder a, b, c, g en h, van overeenkomstige toepassing op de beheerder.
4. Het bevoegde bestuursorgaan kan aanvullende gegevens of bescheiden verlangen.

Artikel 3:7 Weigeringsgronden

1. Een vergunning wordt geweigerd als:
    a. de exploitant of de beheerder onder curatele staat;
    b. de exploitant of de beheerder onherroepelijk is veroordeeld voor een gewelds- of zedendelict of voor mensenhandel, of in enig ander opzicht van slecht levensgedrag is;
    c. de exploitant of de beheerder de leeftijd van 21 jaar nog niet heeft bereikt;
    d. redelijkerwijs moet worden aangenomen dat de feitelijke toestand niet met het in de aanvraag vermelde in overeenstemming zal zijn;
    e. redelijkerwijs moet worden aangenomen dat de aanvrager in strijd zal handelen met aan de vergunning verbonden beperkingen of voorschriften;
    f. er aanwijzingen zijn dat voor of bij het seksbedrijf personen tewerkgesteld zijn of zullen zijn die, als het prostituees betreft, nog niet de leeftijd van 21 jaar hebben bereikt, als het overige personen betreft, nog niet de leeftijd van 18 jaar hebben

bereikt, slachtoffer zijn van mensenhandel of verblijven of werken in strijd met het bepaalde bij of krachtens de Vreemdelingenwet 2000;

g. de exploitant of de beheerder minder dan vijf jaar voorafgaand aan de dag dat de vergunning wordt aangevraagd, wegens een misdrijf onherroepelijk is veroordeeld tot een onvoorwaardelijke vrijheidsstraf van meer dan zes maanden;
h. de exploitant of de beheerder minder dan vijf jaar voorafgaand aan de dag dat de vergunning wordt aangevraagd, bij meer dan één rechterlijke uitspraak of strafbeschikking onherroepelijk veroordeeld is tot een onvoorwaardelijke geldboete van €500,- of meer of tot een andere hoofdstraf als bedoeld in artikel 9, eerste lid, onder a, van het Wetboek van Strafrecht, wegens dan wel mede wegens overtreding van:
    1. bepalingen, gesteld bij of krachtens de Alcoholwet, de Opiumwet, de Vreemdelingenwet 2000, de Wet arbeid vreemdelingen en hoofdstuk 3 van de APV Oldambt 2106;
    2. de artikelen 137c tot en met 137g, 140, 416, 417, 417bis, 420bis tot en met 420quinquies, 426 en 429quater van het Wetboek van Strafrecht;
    3. artikel 69 van de Algemene wet inzake rijksbelastingen;
    4. de artikelen 8 en 162, derde lid, alsmede de artikelen 6 juncto 8 en 163 van de Wegenverkeerswet 1994;
    5. de artikelen 2 en 3 van de Wet op de weerkorpsen; of
    6. de artikelen 54 en 55 van de Wet wapens en munitie.
i. een maximum als bedoeld in artikel 3:5 is vastgesteld en dit maximum al is bereikt;
j. de voorgenomen uitoefening van het seksbedrijf strijd zal opleveren met het omgevingsplan of een bekendgemaakte ontwerpwijziging daarvan of een aanwijzing als bedoeld in artikel 3:4.

2. Met een veroordeling als bedoeld in het eerste lid, onder g en h, wordt gelijk gesteld:
    a. een bevel tot tenuitvoerlegging van een zodanige voorwaardelijke straf;
    b. vrijwillige betaling van een geldsom als bedoeld in artikel 74, tweede lid, onder a, van het Wetboek van Strafrecht of artikel 76, tweede lid, onder a, van de Algemene wet inzake rijksbelastingen, tenzij de geldsom minder dan €375,- bedraagt.
3. De periode van vijf jaar, bedoeld in het eerste lid, onder g en h, wordt bij de intrekking van een vergunning teruggerekend vanaf de datum van de intrekking van deze vergunning.
4. Voor de berekening van de periode van vijf jaar, bedoeld in het eerste lid, onder g en h, telt de periode waarin een onvoorwaardelijke vrijheidsstraf is ondergaan, niet mee.
5. Een vergunning kan in ieder geval worden geweigerd:
    a. voor een seksbedrijf waarvoor de vergunning op grond van artikel 3:9, eerste lid, aanhef en onder a tot en met f, of tweede lid, aanhef onder a tot en met g, of in het geval en onder de voorwaarden, bedoeld in artikel 3 van de Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur is ingetrokken, gedurende een periode van vijf jaar na de intrekking;
    b. als niet is voldaan aan een bij of krachtens artikel 3:6 gestelde eis met betrekking tot de aanvraag, mits de aanvrager de gelegenheid heeft gehad de aanvraag binnen een door het bevoegde bestuursorgaan gestelde termijn aan te vullen;
    c. als de vergunning geheel of gedeeltelijk betrekking heeft op het uitoefenen van een prostitutiebedrijf in een seksinrichting waarvoor eerder een vergunning is

ingetrokken, of in die seksinrichting eerder zonder vergunning een prostitutiebedrijf is uitgeoefend;
d. als de openbare orde, de woon- en leefomgeving of de veiligheid en de gezondheid van prostituees of klanten nadelig wordt beïnvloed door de aanwezigheid van de seksinrichting waarvoor de vergunning is aangevraagd;
e. als het bedrijfsplan niet voldoet aan artikel 3:15, eerste en tweede lid;
f. als onvoldoende aannemelijk is dat de exploitant de bij artikel 3:17 gestelde verplichtingen zal naleven.
g. als het escortbedrijf wordt gevestigd in een woonruimte waarvoor geen vergunning als bedoeld in artikel 21, aanhef en onder a van de Huisvestingswet 2014 is verleend.

Artikel 3:8 Eisen met betrekking tot vergunning

1. De vergunning vermeldt in ieder geval:
    a. de naam van de exploitant;
    b. voor zover van toepassing, die van de beheerder;
    c. voor welke activiteit de vergunning is verleend;
    d. het adres waar het seksbedrijf wordt uitgeoefend;
    e. het vaste telefoonnummer dat in advertenties voor het seksbedrijf zal worden gebruikt;
    f. voor zover van toepassing, het adres van de onder dat seksbedrijf vallende seksinrichting waarvoor de vergunning mede is verleend;
    g. de voorschriften en beperkingen die aan de vergunning zijn verbonden;
    h. voor zover van toepassing de geldigheidsduur van de vergunning;
    i. het nummer van de vergunning.
2. De exploitant draagt er zorg voor dat de vergunning of een afschrift daarvan zichtbaar aanwezig is in de seksinrichting waarvoor de vergunning mede is verleend, en tevens dat aan de buitenzijde van de seksinrichting zichtbaar is dat hij over een vergunning voor die seksinrichting beschikt.

Artikel 3:9 Intrekkingsgronden

1. De vergunning wordt ingetrokken als:
    a. de verstrekte gegevens zodanig onjuist of onvolledig blijken te zijn dat op de aanvraag een andere beslissing zou zijn genomen als bij de beoordeling daarvan de juiste gegevens bekend waren geweest;
    b. de vergunning in strijd met een wettelijk voorschrift is gegeven;
    c. is gehandeld in strijd met de artikelen 3:10, 3:13, aanhef en onder a, 3:14 eerste lid, 3:15 en 3:17, eerste lid, en tweede lid, aanhef en onderdeel b, aanhef en onder 1°;
    d. zich binnen het seksbedrijf feiten hebben voorgedaan die de vrees wettigen, dat het van kracht blijven van de vergunning gevaar oplevert voor de openbare orde of veiligheid;
    e. zich een omstandigheid voordoet als bedoeld in artikel 3:7, eerste lid, onder a tot en met h;
    f. de vergunninghouder dat verzoekt;
    g. de uitoefening van het seksbedrijf strijd oplevert met het omgevingsplan of een aanwijzing als bedoeld in artikel 3:4.
2. De vergunning kan worden geschorst of ingetrokken als:

a. is gehandeld in strijd met aan de vergunning verbonden voorschriften of beperkingen;
b. in verband met gewijzigde wettelijke voorschriften, gewijzigde omstandigheden of gewijzigde inzichten de bescherming van de belangen met het oog waarop het vergunningsvereiste is gesteld, zwaarder wegen dan het belang van de vergunninghouder bij behoud van de vergunning;
c. een niet in de vergunning vermelde persoon exploitant of beheerder is geworden;
d. is gehandeld in strijd met een of meer van de bij of krachtens dit hoofdstuk gestelde bepalingen, onverminderd het eerste lid, aanhef en onder c;
e. is gehandeld in strijd met de in het bedrijfsplan beschreven maatregelen;
f. zich binnen het seksbedrijf feiten hebben voorgedaan die de vrees wettigen dat het van kracht blijven van de vergunning gevaar oplevert voor de woon- en leefomgeving of de gezondheid van prostituees of klanten;
g. de exploitant of de beheerder het toezicht op de naleving van het in dit hoofdstuk bepaalde belemmert of bemoeilijkt;
h. er bij het seksbedrijf personen tewerkgesteld zijn die onherroepelijk zijn veroordeeld voor een gewelds- of zedendelict of voor mensenhandel;
i. gedurende ten minste zes maanden geen gebruik is gemaakt van de vergunning.

Artikel 3:10 Melding gewijzigde omstandigheden
De vergunninghouder meldt elke verandering waardoor zijn seksbedrijf niet langer in overeenstemming is met de op grond van artikel 3:8, eerste lid, in de vergunning opgenomen gegevens, zo spoedig mogelijk aan het bevoegde bestuursorgaan. Deze verleent een gewijzigde vergunning, als het seksbedrijf aan de vereisten voldoet.

Artikel 3:11 Verlenging vergunning
(gereserveerd)

Afdeling 3: Uitoefenen seksbedrijf

Paragraaf 3.1 Regels voor alle seksbedrijven

Artikel 3:12 Sluitingstijden seksinrichtingen; aanwezigheid; toegang
1. Het is de exploitant en de beheerder verboden een seksinrichting voor bezoekers geopend te hebben of daarin bezoekers toe te laten of te laten verblijven:
    a. op maandag tot en met vrijdag tussen 03.00 uur en 09.00 uur;
    b. op zaterdag en zondag tussen 05.00 uur en 09.00 uur.
2. Het bevoegd bestuursorgaan kan voor een afzonderlijke seksinrichting andere sluitingstijden vaststellen.
3. Het is bezoekers van een seksinrichting verboden zich daarin te bevinden gedurende de tijd dat die inrichting gesloten dient te zijn voor bezoekers.
4. Het is de exploitant en de beheerder verboden personen die nog niet de leeftijd van 18 jaar hebben bereikt toe te laten of te laten verblijven in een seksinrichting.

Artikel 3:13 Adverteren
Het is verboden in advertenties voor een seksbedrijf:

a. geen vermelding op te nemen van het telefoonnummer, bedoeld in artikel 3:8, eerste lid, onder e, van het nummer, bedoeld in artikel 3:8, eerste lid, onder i, en van de bedrijfsnaam;

b. vermelding op te nemen van een ander telefoonnummer dan bedoeld onder a, en
c. als het een prostitutiebedrijf betreft, onveilige seks aan te bieden of te garanderen dat prostituees die voor of bij het betreffende bedrijf werken vrij zijn van seksueel overdraagbare aandoeningen.

Paragraaf 3.2 Regels voor alle prostitutiebedrijven en prostituees

Artikel 3:14 leeftijd en verblijfstitel prostituees

1. Het is een exploitant verboden een prostituee voor of bij zich te laten werken die:
    a. nog niet de leeftijd van 21 jaar heeft bereikt;
    b. in Nederland verblijft of werkt in strijd met het bepaalde bij of krachtens de Vreemdelingenwet 2000.
2. Het is een prostituee verboden werkzaam te zijn voor of bij een exploitant aan wie geen vergunning voor een prostitutiebedrijf is verleend.

Artikel 3:15 Bedrijfsplan

1. Een prostitutiebedrijf beschikt over een bedrijfsplan, waarin in ieder geval wordt beschreven welke maatregelen de exploitant treft:
    a. op het gebied van hygiëne;
    b. ter bescherming van de gezondheid, de veiligheid en het zelfbeschikkingsrecht van de prostituees;
    c. ter bescherming van de gezondheid van de klanten;
    d. ter voorkoming van strafbare feiten.
2. De door de exploitant te treffen maatregelen, bedoeld in het eerste lid, onderdelen a en b, waarborgen dat:
    a. de hygiëne in een seksinrichting voldoet aan de algemene eisen die hiervoor in de branche gelden en dat dit controleerbaar is;
    b. inzichtelijk en controleerbaar is welke maatregelen een exploitant in zijn bedrijfsvoering en inrichting van de werkruimten treft voor gezonde en veilige werkomstandigheden voor prostituees;
    c. in de werkruimten te allen tijde voldoende condooms met een CE-markering voor gebruik beschikbaar zijn;
    d. in de werkruimten voor de prostituees een goed functionerende alarmvoorziening aanwezig is;
    e. de prostituee zich regelmatig kan laten onderzoeken op seksueel overdraagbare aandoeningen en door de exploitant voldoende geïnformeerd is over de mogelijkheden van een dergelijk onderzoek;
    f. de prostituee niet gedwongen wordt zich geneeskundig te laten onderzoeken;
    g. de prostituee vrij is in de keuze van de arts(en) die zij wil bezoeken;
    h. de prostituee klanten en diensten kan weigeren zonder dat dat voor haar andere werkzaamheden gevolgen heeft;
    i. de prostituee kan weigeren alcohol of drugs te gebruiken zonder dat dat voor haar werkzaamheden gevolgen heeft;
    j. aan de voor de exploitant werkzame beheerder voldoende professionele eisen op het gebied van agressiebeheersing en bedrijfshulpverlening worden gesteld en waar nodig wordt gezorgd voor scholing hierin;
    k. de exploitant zich een oordeel vormt over de mate van zelfredzaamheid van de prostituee voordat deze voor of bij hem gaat werken, teneinde vast te stellen of zij voldoet aan de eisen die hij hiervoor in zijn bedrijfsplan heeft opgenomen;

l. de exploitant voor elke voor of bij hem werkzame prostituee kan aantonen onder welke verhuur- of arbeidsvoorwaarden zij haar diensten aanbiedt;
m. de exploitant of beheerder zich er regelmatig van vergewist dat de prostituee niet door derden gedwongen wordt tot prostitutie en dat hij in dit kader informatie van hulpverleningsinstanties ter beschikking stelt;
n. de exploitant aan de voor of bij hem werkzame prostituees informatie ter beschikking stelt over de mogelijkheden om hulp te krijgen als een prostituee wil stoppen met haar werk in de prostitutie;
o. de overlast aan de omgeving van de onder het seksbedrijf vallende seksinrichtingen beperkt wordt.

3. Het bedrijfsplan wordt overgelegd bij de aanvraag om een vergunning.
4. De exploitant meldt een voorgenomen wijziging van het bedrijfsplan onverwijld aan het bevoegde bestuursorgaan. De wijziging wordt na goedkeuring van het bevoegde bestuursorgaan als onderdeel van het bedrijfsplan aangemerkt, als deze voldoet aan de eisen die overeenkomstig het eerste en tweede lid aan een bedrijfsplan worden gesteld.
5. De rechten voor prostituees, die worden gewaarborgd op grond van het tweede lid, worden op schrift gesteld en in een voor haar begrijpelijke taal uitgereikt aan elke prostituee die werkzaam is voor of bij de exploitant.
6. In de seksinrichting wordt in ten minste twee talen en voor de klant goed zichtbaar bekend gemaakt dat een prostituee klanten en diensten mag weigeren en mag weigeren alcohol of drugs te gebruiken.

Artikel 3:16 Minimale verhuurperiode werkruimte
(gereserveerd)

Artikel 3:17 Verdere verplichtingen van de exploitant en beheerder prostitutiebedrijf

1. De exploitant of de beheerder is aanwezig gedurende de uren dat het prostitutiebedrijf daadwerkelijk wordt uitgeoefend.
2. De exploitant van een prostitutiebedrijf draagt er zorg voor dat:
    a. de voor of bij het prostitutiebedrijf werkzame prostituees redelijkerwijs hun eigen werktijden kunnen bepalen;
    b. er een deugdelijke bedrijfsadministratie wordt gevoerd waarin de actuele gegevens zijn opgenomen van in ieder geval;
        i. de voor of bij het prostitutiebedrijf werkzame prostituees;
        ii. de verhuuradministratie;
        iii. met betrekking tot alle voor of bij het prostitutiebedrijf werkzame prostituees, de documentatie die ten grondslag ligt aan de vorming van het oordeel over de mate van zelfredzaamheid, bedoeld in artikel 3:15, tweede lid, onder k;
        iv. de werkroosters van de beheerders;
    c. de bedrijfsadministratie met inachtneming van de wettelijke termijnen wordt bewaard en te allen tijde beschikbaar is voor toezichthouders;
    d. medewerkers van de gemeentelijke gezondheidsdienst en van andere door de burgemeester of het college aangewezen instellingen worden toegelaten tot seksinrichtingen als ze voornemens zijn voorlichtings- en preventieactiviteiten uit te voeren of voorlichtingsmateriaal te verspreiden;
    e. onverwijld bij de politie wordt gemeld ieder signaal van mensenhandel of andere vormen van dwang en uitbuiting;

f. onverwijld aan het bevoegde bestuursorgaan wordt gemeld als gedurende ten minste één maand geen gebruik gemaakt zal worden van de vergunning. Deze melding vermeldt de reden en de verwachte duur;
g. gedaan wordt wat nodig is voor een goede gang van zaken binnen het prostitutiebedrijf.

Paragraaf 3.3 Raam- en straatprostitutie

Artikel 3:18 Raamprostitutie
Het is een prostituee verboden:

a. zich vanuit een gebouw of vanuit de toegang naar een gebouw aan klanten die zich op of aan de weg bevinden beschikbaar te stellen; en
b. passanten hinderlijk te bejegenen of zich aan passanten op te dringen dan wel zich ongekleed of vrijwel ongekleed achter het raam van een seksinrichting of in de toegang tot een seksinrichting op te houden.

Artikel 3:19 Straatprostitutie
Het is verboden op of aan de weg of op, aan of in een andere vanaf de weg zichtbare plaats, niet zijnde een seksinrichting waarvoor een vergunning is verleend, zich op te houden met het kennelijke doel zich beschikbaar te stellen voor prostitutie of het verrichten van seksuele handelingen in het kader van prostitutie.

Artikel 3:20 Handhaving straatprostitutie
Met het oog op de naleving van het verbod, bedoeld in artikel 3:19, kan door een politieambtenaar of toezichthouder het bevel worden gegeven zich onmiddellijk in een bepaalde richting te verwijderen.

Afdeling 4: Overige bepalingen

Artikel 3:21 Verbodsbepalingen klanten
1. Het is verboden op of aan de weg of op, aan of in een andere voor publiek toegankelijke plaats gebruik te maken van de diensten van een prostituee.
2. Het in het eerste lid genoemde verbod geldt niet in een seksinrichting waarvoor een vergunning is verleend.

Artikel 3:22 Tentoonstellen, aanbieden en aanbrengen van erotisch-pornografische goederen, afbeeldingen en dergelijke
1. Het is de rechthebbende op een onroerende zaak verboden daarin of daarop goederen, opschriften, aankondigingen, gedrukte of geschreven stukken dan wel afbeeldingen van erotisch-pornografische aard openlijk tentoon te stellen, aan te bieden of aan te brengen als de burgemeester aan de rechthebbende heeft bekendgemaakt dat de wijze van tentoonstellen, aanbieden of aanbrengen daarvan, de openbare orde of de woon- en leefomgeving in gevaar brengt.
2. Het eerste lid is niet van toepassing op het tentoonstellen, aanbieden of aanbrengen van goederen, opschriften, aankondigingen, gedrukte of geschreven stukken dan wel afbeeldingen, die dienen tot het openbaren van gedachten en gevoelens, bedoeld in artikel 7, eerste lid, van de Grondwet.

Hoofdstuk 4. Bescherming van het milieu en het natuurschoon en zorg voor het uiterlijk aanzien van de gemeente

Afdeling 1: Voorkomen of beperken geluidhinder en hinder door verlichting

Artikel 4:1 Definities

In deze afdeling wordt verstaan onder:

a. Activiteitenbesluit milieubeheer: Activiteitenbesluit milieubeheer, zoals die wet luidde direct voorafgaand aan de inwerkingtreding van de Omgevingswet;
b. collectieve festiviteit: festiviteit die niet specifiek aan één of een klein aantal inrichtingen is verbonden;
c. gevoelige gebouwen: hetgeen daaronder wordt verstaan in artikel 1.1. van het Activiteitenbesluit milieubeheer;
d. houder van een inrichting: degene die als eigenaar, bedrijfsleider, beheerder of anderszins een inrichting drijft;
e. incidentele festiviteit: festiviteit of activiteit die gebonden is aan één of een klein aantal inrichtingen;
f. inrichting: hetgeen daaronder wordt verstaan in artikel 1.1 van de Wet milieubeheer, zoals die wet luidde direct voorafgaand aan de inwerkingtreding van de Omgevingswet, met dien verstande dat de artikelen 4:2 tot en met 4:5 uitsluitend van toepassing zijn op inrichtingen type A en type B als bedoeld in het Activiteitenbesluit milieubeheer;
g. onversterkte muziek: muziek die niet elektronisch is versterkt.

Artikel 4:2 Aanwijzing collectieve festiviteiten

1. De geluidsnormen bedoeld in de artikelen 2.17, 2.17a, 2.19, 2.19a en 2.20 van het Activiteitenbesluit milieubeheer en artikel 4:5 gelden niet voor door het college per kalenderjaar aan te wijzen collectieve festiviteiten gedurende de daarbij aan te wijzen dagen of dagdelen.
2. De voorwaarden met betrekking tot de verlichting ten behoeve van sportbeoefening in de buitenlucht als bedoeld in artikel 3.148, eerste lid, van het Activiteitenbesluit milieubeheer gelden niet voor door het college per kalenderjaar aan te wijzen collectieve festiviteiten gedurende de daarbij aan te wijzen dagen of dagdelen.
3. In een aanwijzing als bedoeld in het eerste en tweede lid~~,~~ kan het college bepalen dat de aanwijzing slechts geldt in een of meer kernen of wijken van de gemeente.
4. Het college maakt de aanwijzing ten minste vier weken voor het begin van een nieuw kalenderjaar bekend.
5. Als een collectieve festiviteit redelijkerwijs niet te voorzien was, kan het college een festiviteit terstond als collectieve festiviteit als bedoeld in het eerste lid aanwijzen.
6. Bij het ten gehore brengen van muziekgeluid alleen in een inrichting blijven ramen en deuren gesloten, behoudens voor het onmiddellijk doorlaten van personen of goederen.
7. Het college kan in het kader van de openbare orde en veiligheid en de woon- en leefsituatie in de omgeving van de festiviteit nadere eisen en/of maatwerkvoorschriften stellen ten aanzien van het geluidsniveau veroorzaakt door de collectieve festiviteiten, inclusief deelnemende inrichtingen, inclusief terrassen en overige aanhorigheden, alsmede ten aanzien van de tijdsduur van de te houden collectieve festiviteit.

Artikel 4:3 Melding incidentele festiviteiten

1. Het is een inrichting toegestaan op maximaal acht dagen of dagdelen per kalenderjaar incidentele festiviteiten per kalenderjaar te houden waarbij de geluidsnormen als bedoeld in de artikelen 2.17, 2.17a, 2.19, 2.19a en 2.20 van het Activiteitenbesluit milieubeheer en artikel 4:5, niet van toepassing zijn, mits de houder van de inrichting ten minste twee weken voor de aanvang van de festiviteit daarvan melding heeft gedaan aan het college.

2. Het is een inrichting toegestaan om tijdens maximaal acht dagen of dagdelen per kalenderjaar in verband met de viering van incidentele festiviteiten per kalenderjaar de verlichting langer aan te houden ten behoeve van sportactiviteiten waarbij artikel 3.148, eerste lid, van het Activiteitenbesluit milieubeheer niet van toepassing is, mits de houder van de inrichting ten minste tien werkdagen voor de aanvang van de festiviteit daarvan melding heeft gedaan aan het college.
3. Het college stelt een formulier vast voor het doen van de melding.
4. De melding wordt geacht te zijn gedaan wanneer het formulier, volledig en naar waarheid ingevuld, tijdig is ingeleverd op de plaats op dat formulier vermeld.
5. De melding wordt tevens geacht te zijn gedaan wanneer het college op verzoek van de houder van een inrichting een incidentele festiviteit, die redelijkerwijs niet te voorzien was, terstond toestaat.
6. Bij het ten gehore brengen van muziekgeluid blijven ramen en deuren gesloten, behoudens voor het onmiddellijk doorlaten van personen of goederen.
7. Het college kan in het kader van de openbare orde en veiligheid en de woon- en leefsituatie in de omgeving van de inrichting(en) nadere eisen en/of maatwerkvoorschriften stellen ten aanzien van het geluidsniveau veroorzaakt door de inrichting(en), inclusief terrassen en overige aanhorigheden, alsmede ten aanzien van de tijdsduur van de te houden festiviteit(en).
8. Omwonenden dienen minimaal drie werkdagen voorafgaand aan de incidentele festiviteit op de hoogte worden gebracht.

Artikel 4:4 Verboden incidentele festiviteiten
(gereserveerd)

Artikel 4:5 Onversterkte muziek
(gereserveerd)

Artikel 4:5a Traditioneel schieten
(gereserveerd)

Artikel 4:6 Overige geluidhinder
1. Het is verboden buiten een inrichting op een zodanige wijze toestellen of geluidsapparaten in werking te hebben of handelingen te verrichten dat voor een omwonende of voor de omgeving geluidhinder wordt veroorzaakt.
2. Het college kan ontheffing verlenen van het verbod.
3. Het verbod is niet van toepassing op situaties waarin wordt voorzien door de Wet geluidhinder, de Zondagswet, de Wet openbare manifestaties, het Vuurwerkbesluit of de provinciale omgevingsverordening.
4. Op de ontheffing is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) niet van toepassing.

Artikel 4:6a Mosquito
(gereserveerd)

Afdeling 2: Bodem-, weg- en milieuverontreiniging

Artikel 4:7 Straatvegen
(gereserveerd)

Artikel 4:8 Natuurlijke behoefte doen

Het is verboden binnen de bebouwde kom op een openbare plaats zijn natuurlijke behoefte te doen buiten daarvoor bestemde plaatsen.

Artikel 4:9 Toestand van sloten en andere wateren en niet openbare riolen en putten buiten gebouwen
(gereserveerd)

Artikel 4:9a Het laten opstijgen van ballonnen

1. Het is verboden ballonnen, van welk materiaal dan ook, door middel van hete lucht afkomstig van vuur, dan wel door middel van helium of andere gassen, op te laten stijgen.
2. Onder een ballon wordt mede verstaan: herdenkingsballon, vuurballon, gelukslampion, wensballon, papierballon etc.
3. Onder een ballon wordt in dit verband niet bedoeld een luchtballon, bedoeld voor personenvervoer.

Afdeling 3: Het bewaren van houtopstanden

Artikel 4:10 Definities

1. In deze afdeling wordt verstaan onder:
    a. boom: een houtig opgaand gewas met op 1,3 meter hoogte boven het maaiveld (gemeten) een omtrek van de stam van minimaal 94,2 centimeter, dan wel een dwarsdoorsnede van de stam van minimaal 30 centimeter; ingeval van meerstammigheid geldt de omtrek/dwarsdoorsnede van de dikste boom;
    b. houtopstand: hakhout, een houtwal of een of meer bomen;
    c. hakhout: een of meer bomen die na te zijn geveld, opnieuw op de stronk uitlopen.
2. In deze afdeling wordt onder vellen mede verstaan: rooien, met inbegrip van verplanten, alsmede het verrichten van handelingen die de dood of ernstige beschadiging of ontsiering van houtopstand ten gevolge kunnen hebben.

Artikel 4:11 Omgevingsvergunning voor het vellen van houtopstanden

1. Het is verboden zonder omgevingsvergunning van het bevoegd gezag houtopstanden te vellen of te doen vellen.
2. Het in het eerste lid gestelde verbod geldt niet voor:
    a. houtopstand die bij wijze van dunning moet worden geveld;
    b. houtopstand die gelegen is buiten een bebouwde kom, tenzij de houtopstand een zelfstandige eenheid vormt, die;
        - ofwel geen grotere oppervlakte beslaat dan 10 are;
        - ofwel bestaat uit rijbeplanting van niet meer dan 20 bomen, gerekend over het totale aantal rijen;
    c. houtopstand die moet worden geveld krachtens de Plantenziektewet of krachtens een aanschrijving of last van ons college.
3. In afwijking van artikel 1:8 kan de vergunning worden geweigerd op grond van:
    a. de natuurwaarde van de houtopstand;
    b. de landschappelijke waarde van de houtopstand;
    c. de waarde van de houtopstand voor stads- en dorpsschoon;
    d. de beeldbepalende waarde van de houtopstand;
    e. de cultuurhistorische waarde van de houtopstand;
    f. de waarde voor de leefbaarheid van de houtopstand.

4. Het verbod is niet van toepassing als de burgemeester toestemming verleent voor het vellen van een houtopstand in verband met een spoedeisend belang voor de openbare orde of een direct gevaar voor personen of goederen.
5. Het bevoegd gezag kan een herplantplicht opleggen onder nader te stellen voorschriften.

Artikel 4:12 Bestrijding van boomziekten

1. Indien zich op een terrein één of meer bomen bevinden die naar het oordeel van het college gevaar opleveren van verspreiding van een boomziekte of voor vermeerdering van de ziekteverspreiders, zoals insecten, is de rechthebbende, indien hij daartoe door het college is aangeschreven, verplicht binnen de bij aanschrijving vast te stellen termijn:
    a. de houtopstand te vellen, en
    b. conform richtlijnen van de gemeente de gevelde houtopstand direct zodanig te behandelen dat verspreiding van de boomziekte wordt voorkomen.
2. Het is verboden gevelde bomen of delen daarvan voorhanden of in voorraad te hebben of te vervoeren, indien het een boomsoort betreft die de desbetreffende boomziekte kan verspreiden.
3. Het college kan een ontheffing verlenen van het onder het tweede lid van dit artikel gestelde verbod.
4. Het niet voldoen aan de in het eerste lid bedoelde aanschrijving biedt een basis voor de toepassing van bestuursdwang, waarbij de noodzakelijke werkzaamheden, voor risico en voor rekening van aangeschrevene, door of namens de gemeente kunnen worden verricht.

Afdeling 4: Maatregelen tegen ontsiering en stankoverlast

Artikel 4:13 Opslag voertuigen, vaartuigen, mest, afvalstoffen enz.

1. Het is verboden op door het college in het belang van het uiterlijk aanzien van de gemeente, ter voorkoming of opheffing van overlast dan wel voorkoming van schade aan de openbare gezondheid aangewezen plaatsen, buiten een inrichting in de zin van de Wet milieubeheer, zoals die wet luidde direct voorafgaand aan de inwerkingtreding van de Omgevingswet, in de openlucht of buiten de weg de volgende voorwerpen of stoffen op te slaan, te plaatsen of aanwezig te hebben:
    a. onbruikbare of aan hun oorspronkelijke bestemming onttrokken voer- of vaartuigen of onderdelen daarvan;
    b. bromfietsen en motorvoertuigen of onderdelen daarvan;
    c. kampeermiddelen als bedoeld in artikel 4:17 of onderdelen daarvan, voor zover het plaatsen of aanwezig hebben daarvan geschiedt voor verkoop of verhuur of anderszins voor een commercieel doel; of
    d. mestopslag, gierkelders of andere verzamelplaatsen van vuil, een verzameling ingekuild gras, loof of pulp of ingekuilde landbouwproducten, afbraakmaterialen en oude metalen.
2. Het college kan bij de aanwijzing nadere regels stellen.
3. Dit artikel is niet van toepassing op situaties waarin wordt voorzien door of krachtens de Omgevingswet of de provinciale omgevingsverordening.

Artikel 4:14 Stankoverlast door gebruik van meststoffen

(gereserveerd)

Artikel 4:15 Verbod hinderlijke of gevaarlijke reclame

1. Het is verboden op of aan een onroerende zaak handelsreclame te maken of te voeren door middel van een opschrift, aankondiging of afbeelding waardoor het verkeer in gevaar wordt gebracht of ernstige hinder ontstaat voor de omgeving.
2. Het verbod is niet van toepassing in gevallen waarin een omgevingsvergunning is verleend en het gevaar en de hinder zijn betrokken bij de afweging.

Artikel 4:16 Vergunningplicht lichtreclame
(gereserveerd)

Afdeling 5: Kamperen buiten kampeerterreinen

Artikel 4:17 Definities
In deze afdeling wordt onder kampeermiddel verstaan een niet-grondgebonden onderkomen of voertuig dat bestemd of opgericht is dan wel gebruikt wordt of kan worden gebruikt voor recreatief nachtverblijf.

Artikel 4:18 Recreatief nachtverblijf buiten kampeerterreinen
1. Het is verboden ten behoeve van recreatief nachtverblijf kampeermiddelen te plaatsen of geplaatst te houden buiten een kampeerterrein dat als zodanig in het omgevingsplan is bestemd of mede bestemd.
2. Het verbod geldt niet voor het plaatsen van kampeermiddelen voor eigen gebruik door de rechthebbende op een terrein.
3. Met uitzondering van door het college aangewezen plaatsen geldt het verbod niet voor het gedurende een korte periode plaatsen en geplaatst houden van een eenvoudig (nachtelijk) onderkomen met een maximale oppervlakte van 7 m2 voor gebruik door sportvissers tijden de uitoefening van de hengelsport.
4. Het college kan ontheffing verlenen van het verbod.
5. Onverminderd het bepaalde in artikel 1:8. kan de ontheffing worden geweigerd in het belang van de bescherming van:
    a. natuur en landschap; of
    b. een stads- of dorpsgezicht.

Artikel 4:19 Aanwijzing kampeerplaatsen
1. Artikel 4:18, eerste lid**,** is niet van toepassing op door het college aangewezen plaatsen.
2. Het college kan daarbij nadere regels stellen ter bescherming van de belangen genoemd **in** artikel 4:18, vijfde lid.

Hoofdstuk 5. Andere onderwerpen betreffende de huishouding van de gemeente

Afdeling 1: Parkeerexcessen en stopverbod

Artikel 5:1
(Vervallen)

Artikel 5:2 Voertuigen van een autobedrijf en dergelijke
1. Onder verhuren als bedoeld in dit artikel wordt mede verstaan:
    a. het gebruiken van een voertuig voor het geven van lessen; of
    b. het gebruiken van een voertuig voor het vervoeren van personen tegen betaling.
2. Tot de voertuigen als bedoeld in dit artikel worden niet gerekend:
    a. voertuigen waaraan herstel- of onderhoudswerkzaamheden worden verricht die in totaal niet meer dan een uur vergen, en dit gedurende de tijd die nodig is en gebruikt wordt voor deze werkzaamheden; of

b. voertuigen voor persoonlijk gebruik van de in het derde lid bedoelde persoon.

3. Het is degene die er zijn bedrijf, nevenbedrijf dan wel een gewoonte van maakt voertuigen te stallen, te herstellen, te slopen, te verhuren of te verhandelen, verboden:
    a. drie of meer voertuigen die hem toebehoren of zijn toevertrouwd, op de weg te parkeren binnen een cirkel met een straal van vijfentwintig meter met als middelpunt een van deze voertuigen;
    b. de weg als werkplaats voor voertuigen te gebruiken.
4. Het college kan ontheffing verlenen van het verbod.
5. Op de aanvraag om een ontheffing is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) niet van toepassing.

Artikel 5:3 Weesvoertuigen

1. Het is verboden om een voertuig langer dan zesenvijftig dagen op de weg stil te laten staan.
2. Het eerste lid is niet van toepassing op die plaatsen waar een belasting als bedoeld in artikel 225, eerste lid, Gemeentewet wordt geheven.
3. Het eerste lid is niet van toepassing voor zover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door de overige artikelen van deze afdeling.

Artikel 5:4 Defecte voertuigen

Het is verboden een voertuig waarmee als gevolg van andere dan eenvoudig te verhelpen gebreken niet kan of mag worden gereden, langer dan op drie achtereenvolgende dagen op de weg te parkeren.

Artikel 5:5 Voertuigwrakken

1. Het is verboden een voertuig dat rij technisch in onvoldoende staat van onderhoud en tevens in een kennelijk verwaarloosde toestand verkeert op de weg te parkeren.
2. Het verbod is niet van toepassing op situaties waarin wordt voorzien bij of krachtens de Wet milieubeheer, zoals die wet luidde direct voorafgaand aan de inwerkingtreding van de Omgevingswet, of het Besluit activiteiten leefomgeving.

Artikel 5:6 Kampeermiddelen en andere

1. Het is verboden een voertuig dat voor recreatie of anderszins voor andere dan verkeersdoeleinden wordt gebruikt:
    a. langer dan gedurende drie achtereenvolgende dagen binnen de bebouwde kom op de weg te plaatsen of te hebben;
    b. op een door het college aangewezen plaats te parkeren, waar dit naar zijn oordeel schadelijk is voor het uiterlijk aanzien van de gemeente.
2. Het college kan ontheffing verlenen van het verbod, bedoeld in het eerste lid, aanhef en onder a.
3. Het verbod in het eerste lid is niet van toepassing op beperkingengebiedactiviteiten met betrekking tot een weg waarvoor regels zijn gesteld bij of krachtens de provinciale omgevingsverordening.
4. Op de aanvraag om een ontheffing is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) niet van toepassing.

Artikel 5:7 Parkeren van reclamevoertuigen

1. Het is verboden een voertuig dat is voorzien van een aanduiding van handelsreclame, op de weg te parkeren met het kennelijk doel om daarmee handelsreclame te maken.
2. Het college kan van het verbod ontheffing verlenen.

3. Op de aanvraag om een ontheffing is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) niet van toepassing.

Artikel 5:8 Parkeren van grote voertuigen en grote aanhangwagens

1. Het is verboden een autoambulance of een voertuig dat met inbegrip van lading een lengte heeft van meer dan 6 meter of een hoogte van meer dan 2,4 meter te parkeren op een openbare plaats:
    a. binnen de bebouwde kom op zaterdag, zondag en feestdagen en op werkdagen in de nachtperiode (tussen 18.00 uur en 08.00 uur) waar dit parkeren buitensporig is met het oog op de verdeling van beschikbare parkeerruimte of een verkeersonveilige situatie oplevert
    b. bij een voor bewoning of ander dagelijks gebruik bestemd gebouw op zodanige wijze dat daardoor de toegang of uitgang voor bewoners of gebruikers op hinderlijke wijze wordt belemmerd.
2. Het college kan plaatsen aanwijzen waar het, in het eerste lid onder a. gestelde verbod, niet geldt.
3. Het verbod dat gesteld is in het eerste lid onder a. is voorts niet van toepassing op campers, kampeerauto's, caravans en kampeerwagens, voor zover deze voertuigen niet langer dan drie achtereenvolgende dagen op de weg worden geplaatst of gehouden.
4. Het college kan ontheffing verlenen van de verboden.
5. Op de aanvraag om een ontheffing is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) niet van toepassing.

Artikel 5:9 Uitzichtbelemmerende voertuigen

1. Het is verboden een voertuig dat, met inbegrip van lading, een lengte heeft van meer dan 6 meter of een hoogte van meer dan 2,4 meter, op de weg te parkeren bij een voor bewoning of ander dagelijks gebruik bestemd gebouw op zodanige wijze dat daardoor het uitzicht van bewoners of gebruikers vanuit dat gebouw op hinderlijke wijze wordt belemmerd of hun anderszins hinder of overlast wordt aangedaan.
2. Het verbod is niet van toepassing gedurende de tijd die nodig is voor en gebruikt wordt voor het uitvoeren van werkzaamheden waarvoor de aanwezigheid van het voertuig ter plaatse noodzakelijk is.

Artikel 5:10 Parkeren of laten stilstaan van voertuigen anders dan op de rijbaan

1. Het is verboden een voertuig te parkeren op een door het college aangewezen, niet tot de rijbaan behorend weggedeelte.
2. Het verbod is niet van toepassing op voertuigen die worden gebruikt voor werkzaamheden in opdracht van een bestuursorgaan of openbaar lichaam.

Artikel 5:11 Aantasting groenvoorzieningen door voertuigen

1. Het is verboden met een voertuig te rijden door een park of plantsoen of een van gemeentewege aangelegde beplanting of groenstrook, of het daarin te doen of te laten staan.
2. Dit verbod is niet van toepassing op:
    a. de weg;
    b. voertuigen die worden gebruikt voor werkzaamheden in opdracht van een bestuursorgaan of openbaar lichaam;
    c. voertuigen waarmee standplaats wordt of is ingenomen op terreinen die voor dit doel zijn bestemd.
3. Het college kan ontheffing verlenen van het verbod.

4. Op de aanvraag om een ontheffing is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) niet van toepassing.

Artikel 5:12 Overlast van fiets of bromfiets

1. Het is verboden op door het college in het belang van het uiterlijk aanzien van de gemeente, ter voorkoming of opheffing van overlast, of ter voorkoming van schade aan de openbare gezondheid aangewezen plaatsen fietsen of bromfietsen onbeheerd buiten de daarvoor bestemde ruimten of plaatsen te laten staan.
2. Het is verboden op door het college aangewezen plaatsen fietsen of bromfietsen langer dan een door het college vastgestelde periode onafgebroken te laten staan.

Afdeling 2: Collecteren

Artikel 5:13 Inzameling van geld of goederen of leden- of donateurswerving

1. Het is verboden zonder vergunning van het college een openbare inzameling van geld of goederen te houden, dan wel in het openbaar leden of donateurs te werven. Het gebruik van een intekenlijst is verboden.
2. Onder een inzameling als bedoeld in het eerste lid wordt mede verstaan het aanvaarden van geld of goederen bij het aanbieden van diensten of goederen, waartoe ook worden gerekend geschreven of gedrukte stukken, als daarbij te kennen wordt gegeven of de indruk wordt gewekt dat de opbrengst geheel of ten dele voor een liefdadig of ideëel doel is bestemd.
3. Het verbod geldt niet voor een inzameling of werving die wordt gehouden:
    a. in besloten kring; of
    b. door een instelling die is ingedeeld in het collecterooster van het Centraal Bureau Fondsenwerving.
4. Op de aanvraag om een vergunning is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) van toepassing.

Afdeling 3: Venten

Artikel 5:14 Definities

1. In deze afdeling wordt onder venten verstaan: het in de uitoefening van de ambulante handel te koop aanbieden, verkopen of afleveren van goederen dan wel diensten op een openbare en in de open lucht gelegen plaats of aan huis.
2. Onder venten wordt niet verstaan:
    a. het aan huis afleveren van goederen in het kader van de exploitatie van een winkel als bedoeld in artikel 1 van de Winkeltijdenwet;
    b. het te koop aanbieden, verkopen of afleveren van goederen dan wel het aanbieden van diensten op jaarmarkten en markten als bedoeld in artikel 160, eerste lid, aanhef en onder g, van de Gemeentewet of artikel 5:22;
    c. het te koop aanbieden, verkopen of afleveren van goederen dan wel het aanbieden van diensten op een standplaats als bedoeld in artikel 5:17.

Artikel 5:15 Ventverbod

1. Het is verboden te venten op door het college aangewezen openbare plaatsen, dagen of uren.
2. Behoudens het bepaalde in het eerste lid is het verboden te venten op zondagen voor 13.00 uur en na 22.00 uur en maandag t/m zaterdag voor 08.00 uur en na 22.00 uur.
3. Het college kan ontheffing verlenen van het verbod in het eerste en tweede lid.

4. Op de aanvraag om een ontheffing is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) niet van toepassing.
5. Het verbod in het eerste lid is niet van toepassing op:
    a. situaties waarin wordt voorzien door artikel 5 van de Wegenverkeerswet 1994;
    b. het venten met gedrukte of geschreven stukken waarin gedachten en gevoelens worden geopenbaard.

Artikel 5:16
(vervallen)

Afdeling 4: Standplaatsen

Artikel 5:17 Definitie

1. In deze afdeling wordt onder standplaats verstaan het vanaf een vaste plaats op een openbare en in de openlucht gelegen plaats te koop aanbieden, verkopen of afleveren van goederen dan wel diensten, gebruikmakend van fysieke middelen, zoals een kraam, een wagen of een tafel.
2. Onder standplaats wordt niet verstaan:
    a. een vaste plaats op een jaarmarkt of markt als bedoeld in artikel 160, eerste lid, aanhef en onder g, van de Gemeentewet;
    b. een vaste plaats op een evenement als bedoeld in artikel 2:24.

Artikel 5:18 Standplaatsvergunning en weigeringsgronden

1. Het is verboden zonder vergunning van het college een standplaats in te nemen of te hebben.
2. Het college is bevoegd om in het kader van de bescherming van de belangen genoemd in artikel 1:8 nadere regels te stellen.
3. Het college weigert de vergunning wegens strijd met het omgevingsplan.
4. Onverminderd het bepaalde in artikel 1:8 kan de vergunning worden geweigerd als:
    a. de standplaats hetzij op zichzelf hetzij in verband met de omgeving niet voldoet aan redelijke eisen van welstand; of
    b. een kwantitatieve of territoriale beperking als gevolg van bijzondere omstandigheden in de gemeente of in een deel van de gemeente noodzakelijk is in verband met een dwingende reden van algemeen belang.
5. een beperking in aantal (kwantitatief) of in plaats (territoriaal) als gevolg van bijzondere omstandigheden in de gemeente of in een deel van de gemeente noodzakelijk is in verband met een dwingende reden van algemeen belang.
6. Op de aanvraag om een vergunning is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) niet van toepassing.

Artikel 5:19 Toestemming rechthebbende
Het is de rechthebbende op een perceel verboden toe te staan dat daarop zonder vergunning van het college standplaats wordt of is ingenomen.

Artikel 5:20 Afbakeningsbepalingen

1. Artikel 5:18, eerste lid, is niet van toepassing op beperkingengebiedactiviteiten met betrekking tot een weg of waterstaatswerk waarvoor regels zijn gesteld bij of krachtens de Omgevingswet of de provinciale omgevingsverordening.
2. De weigeringsgrond van artikel 5:18, vierde lid, onder a, is niet van toepassing op bouwwerken.

Artikel 5:21 Aanhoudingsplicht
(gereserveerd)

Afdeling 5: Snuffelmarkten

Artikel 5:22 Begripsbepaling

1. In deze afdeling wordt onder snuffelmarkt verstaan een markt in een voor het publiek toegankelijk gebouw waar hoofdzakelijk tweedehands en incourante goederen worden verhandeld of diensten worden aangeboden vanaf standplaatsen.
2. Onder een snuffelmarkt wordt niet verstaan:
    a. een markt of jaarmarkt als bedoeld in artikel 160, eerste lid, aanhef en onder g, van de Gemeentewet;
    b. een evenement als bedoeld in artikel 2:24.

Artikel 5:23 Organiseren van een snuffelmarkt

1. Het is verboden zonder vergunning van de burgemeester een snuffelmarkt te organiseren.
2. Het verbod is niet van toepassing op ruimten die uitsluitend dan wel nagenoeg geheel en voortdurend in gebruik zijn als winkel in de zin van de Winkeltijdenwet.
3. De burgemeester weigert de vergunning wegens strijd met het omgevingsplan.
4. Op de aanvraag om een vergunning is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) van toepassing.

Afdeling 6: Openbaar water en waterstaatswerken

Artikel 5:24 Voorwerpen op, in of boven openbaar water

1. Het is in verband met de veiligheid op het openbaar water verboden een voorwerp, niet zijnde een vaartuig, op, in of boven openbaar water te plaatsen, aan te brengen of te hebben, als dit door zijn omvang of vormgeving, constructie of plaats van bevestiging gevaar oplevert voor de bruikbaarheid van het openbaar water of voor het doelmatig en veilig gebruik daarvan dan wel een belemmering vormt voor het doelmatig beheer en onderhoud van het openbaar water.
2. Het verbod is niet van toepassing op beperkingengebiedactiviteiten met betrekking tot een waterstaatswerk waarvoor regels zijn gesteld bij of krachtens de Omgevingswet, de provinciale omgevingsverordening of de waterschapsverordening of op situaties waarin wordt voorzien door het Wetboek van Strafrecht, de Scheepvaartverkeerswet, het Binnenvaartpolitiereglement of het bepaalde bij of krachtens de Telecommunicatiewet.

Artikel 5:25 Ligplaats woonschepen en overige vaartuigen
(gereserveerd)

Artikel 5:26 Aanwijzingen ligplaats
(gereserveerd)

Artikel 5:27
(Vervallen)

Artikel 5:28 Beschadigen van waterstaatswerken

1. Het is verboden schade toe te brengen aan of veranderingen aan te brengen in de toestand van openbare wateren, havens, dijken, wallen, kaden, trekpaden, beschoeiingen, oeverbegroeiing, bruggen, zetten, duikers, pompen, waterleidingen, gordingen, aanlegpalen, stootpalen, bakens of sluizen die bij de gemeente in beheer zijn.

2. Het verbod is niet van toepassing op situaties waarin wordt voorzien door het Wetboek van Strafrecht, het Binnenvaartpolitiereglement, de Waterwet of de provinciale omgevingsverordening.

Artikel 5:29 Reddingsmiddelen

Het is verboden een voor het redden van drenkelingen bestemd en daartoe bij het water aangebracht voorwerp te gebruiken voor een ander doel dan wel voor dadelijk gebruik ongeschikt te maken.

Artikel 5:30 Veiligheid op het water

1. Het is aan een ieder die zich als bader of zwemmer in het openbaar water ophoudt, verboden zich zodanig te gedragen dat het scheepvaartverkeer daarvan hinder of gevaar kan ondervinden.
2. Het verbod is niet van toepassing op situaties waarin wordt voorzien door het Binnenvaartpolitiereglement, de provinciale omgevingsverordening of het bepaalde bij of krachtens de Omgevingswet.

Artikel 5:31 Overlast aan vaartuigen

1. Het is verboden zich zonder redelijk doel vast te houden aan een vaartuig in openbaar water, daarop te klimmen of zich daarop of daarin te begeven of te bevinden.
2. Het is aan degene die daartoe niet bevoegd is verboden een vaartuig, liggend in of aan een openbaar water, los te maken.

Afdeling 7: Crossterreinen en gemotoriseerd en ruiterverkeer in natuurgebieden

Artikel 5:32 Crossterreinen

1. Het is verboden op enig terrein, geen weg zijnde, met een motorvoertuig of een bromfiets te crossen buiten wedstrijdverband, een wedstrijd dan wel, ter voorbereiding van een wedstrijd, een trainings- of proefrit te houden of te doen houden dan wel daaraan deel te nemen, dan wel een motorvoertuig of een bromfiets met het kennelijke doel daartoe aanwezig te hebben.
2. Het verbod is niet van toepassing op door het college aangewezen terreinen. Het college nadere regels stellen voor het gebruik van deze terreinen in het belang van:
    a. voorkomen of beperken van overlast;
    b. de bescherming van het uiterlijk aanzien van de omgeving en ter bescherming van andere milieuwaarden;
    c. de veiligheid van de deelnemers van de in het eerste lid bedoelde wedstrijden en ritten of van het publiek.
3. Het verbod is niet van toepassing op situaties waarin wordt voorzien door de Omgevingswet, afdeling 3.9 van het Besluit activiteiten leefomgeving.

Artikel 5:33 Beperking verkeer in natuurgebieden

1. Het is verboden binnen voor publiek toegankelijke natuurgebieden, parken, plantsoenen of voor recreatief gebruik beschikbare terreinen te rijden of zich te bevinden met een motorvoertuig, een bromfiets, een fiets of een paard.
2. Het verbod van het eerste lid is niet van toepassing op door het college aangewezen terreinen. Het college kan daarbij nadere regels stellen voor het gebruik van deze terreinen in het belang van:
    a. het voorkomen van overlast;
    b. de bescherming van natuur- of milieuwaarden;

    c. de veiligheid van het publiek.
3. Het verbod in het eerste lid is niet van toepassing op motorvoertuigen, bromfietsen, fietsen en paarden:
    a. ten dienste van politie, brandweer en geneeskundige hulpverlening en van andere krachtens artikel 29, eerste lid, van het Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990 door de bevoegde minister aangewezen hulpverleningsdiensten;
    b. die worden gebruikt in verband met beheer, onderhoud of exploitatie van de terreinen als in het eerste lid bedoeld;
    c. die worden gebruikt in verband met werken die krachtens wettelijk voorschrift moeten worden uitgevoerd;
    d. van de zakelijk gerechtigden, huurders en pachters van percelen die gelegen zijn binnen de terreinen als in het eerste lid bedoeld;
    e. voor het verkeer ten behoeve van bezoek en van de verzorging van de onder d bedoelde personen.
4. Het in het eerste lid gestelde verbod is voorts niet van toepassing:
    a. op wegen die gelegen zijn binnen de in het eerste lid bedoelde gebieden of terreinen;
    b. binnen de bij of krachtens de provinciale omgevingsverordening aangewezen stiltegebieden ten aanzien van motorrijtuigen die bij of krachtens die verordening zijn aangewezen als toestel.
5. Het college kan ontheffing verlenen van het verbod.

Afdeling 8: Vuurverbod

Artikel 5:34 Verbod afvalstoffen te verbranden buiten inrichtingen of anderszins vuur te stoken

1. Het is verboden in de openlucht afvalstoffen te verbranden buiten een inrichting in de zin van de Wet milieubeheer, zoals die wet luidde direct voorafgaand aan de inwerkingtreding van de Omgevingswet, of anderszins vuur aan te leggen, te stoken of te hebben.
2. Mits er geen sprake is van gevaar, overlast of hinder voor de omgeving, is het verbod niet van toepassing op:
    a. verlichting door middel van kaarsen, fakkels en dergelijke;
    b. sfeervuren zoals terrashaarden en vuurkorven, voor zover geen afvalstoffen worden verbrand;
    c. vuur voor koken, bakken en braden.
3. Het college kan ontheffing verlenen van het verbod.
4. Onverminderd het bepaalde in artikel 1:8 kan de ontheffing worden geweigerd ter bescherming van de flora en fauna.
5. Het verbod is niet van toepassing op situaties waarin wordt voorzien door artikel 429, aanhef en onder 1 of 3, van het Wetboek van Strafrecht of de provinciale omgevingsverordening.
6. Op de aanvraag om een ontheffing is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) niet van toepassing.

Afdeling 9: Asverstrooiing

Artikel 5:35 Definitie

In deze afdeling wordt onder incidentele asverstrooiing verstaan het verstrooien van as als bedoeld in de Wet op de lijkbezorging op een door de overledene of nabestaande(n) gewenste plek buiten een permanent daartoe bestemd terrein.

Artikel 5:36 Verboden plaatsen
(gereserveerd)

Artikel 5:37 Hinder of overlast
Incidentele asverstrooiing is verboden als daardoor hinder of overlast wordt veroorzaakt voor derden.

Hoofdstuk 6. Straf-, overgangs- en slotbepalingen

Artikel 6:1 Sanctiebepaling

1. Overtreding van het bij of krachtens alle voorgaande artikelen bepaalde en de op grond van artikel 1:4 daarbij gegeven voorschriften en beperkingen wordt gestraft met hechtenis van ten hoogste drie maanden of geldboete van de tweede categorie.
2. In afwijking van het eerste lid is artikel 1a van de Wet op de economische delicten van toepassing op overtreding van het bepaalde bij of krachtens de artikelen 2:10 en 2:11 als sprake is van een omgevingsvergunningplichtige activiteit en artikel 4:11, tweede lid.
3. In geval van overtreding van de krachtens artikel 3, derde lid, van de Wet veiligheidsregio's gestelde regels kan het college een bestuurlijke boete opleggen van ten hoogste de geldboete, bedoeld in artikel 64, eerste lid, van de Wet veiligheidsregio's.

Artikel 6:2 Toezichthouders

1. Met het toezicht op de naleving van het bij of krachtens deze verordening bepaalde, zijn belast de bij besluit van het college dan wel de burgemeester aan te wijzen personen.
2. Het college dan wel de burgemeester kan daarnaast andere personen belasten met dit toezicht.
3. Onverminderd het eerste en tweede lid zijn de ambtenaren van politie, bedoeld in artikel 141, onder b, van het Wetboek van Strafvordering, eveneens belast met het toezicht op de naleving van de bij of krachtens deze verordening gegeven voorschriften.

Artikel 6:3 Binnentreden woningen
Zij die belast zijn met het toezicht op de naleving of de opsporing van een overtreding van de bij of krachtens deze verordening, gegeven voorschriften die strekken tot handhaving van de openbare orde of veiligheid of bescherming van het leven of de gezondheid van personen, zijn bevoegd tot het binnentreden in een woning zonder toestemming van de bewoner.

Artikel 6:4 Intrekking oude verordening
De Algemene Plaatselijke Verordening gemeente Oldambt 2024, vastgesteld bij raadsbesluit van 31 januari 2024, wordt ingetrokken.

Artikel 6:5 Overgangsbepaling
Besluiten, genomen krachtens de verordening bedoeld in artikel 6:4, die golden op het moment van de inwerkingtreding van deze verordening en waarvoor deze verordening overeenkomstige besluiten kent, gelden als besluiten genomen krachtens deze verordening.

Artikel 6:6 Inwerkingtreding
Deze verordening treedt in werking op de dag na die van bekendmaking.

Artikel 6:7 Citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als: Algemene Plaatselijke Verordening gemeente Oldambt 2025.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Oldambt op 18 december 2024.

De griffier, De voorzitter,

Jelte van der Meer Cora-Yfke Sikkema

Algemene Plaatselijke Verordening gemeente Oldambt 2025

De raad van de gemeente Oldambt,

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 4 november 2024;

gelet op de artikelen uit de Gemeentewet, de Wet openbare manifestaties, de Alcoholwet, de Omgevingswet, het Activiteitenbesluit milieubeheer, de Wet op de kansspelen, de Winkeltijdenwet, de Wet veiligheidsregio's en de Wegenverkeerswet 1994;

besluit vast te stellen:

de Algemene Plaatselijke Verordening gemeente Oldambt 2025

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen

Artikel 1:1 Definities
In deze verordening wordt verstaan onder:

a. bebouwde kom: het gebied binnen de grenzen die zijn vastgesteld op grond van artikel 20a van de Wegenverkeerswet 1994;
b. beperkingsgebiedactiviteit: hetgeen daaronder wordt verstaan in de bijlage, onder A, bij de Omgevingswet;
c. bevoegd gezag: bestuursorgaan dat bevoegd is tot het nemen van een besluit ten aanzien van een omgevingsvergunning als bedoeld in de Omgevingswet;
d. bouwwerk: hetgeen daaronder wordt verstaan in de bijlage, onder A, bij de Omgevingswet;
e. bromfiets: hetgeen daaronder wordt verstaan in artikel 1, eerste lid, onder e, van de Wegenverkeerswet 1994;
f. college: het college van burgemeester en wethouders;
g. gebouw: hetgeen daaronder wordt verstaan in de bijlage, onder A, bij de Omgevingswet;
h. handelsreclame: iedere openbare aanprijzing van goederen of diensten, waarmee kennelijk beoogd wordt een commercieel belang te dienen;
i. motorvoertuig: hetgeen daaronder wordt verstaan in artikel 1 van het Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990;
j. openbaar water: wateren die voor het publiek bevaarbaar of op andere wijze toegankelijk zijn;
k. openbare plaats: hetgeen daaronder wordt verstaan in artikel 1 van de Wet openbare manifestaties;
l. parkeren: hetgeen daaronder wordt verstaan in artikel 1 van het Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990;
m. rechthebbende: degene die over een zaak zeggenschap heeft krachtens eigendom, bezit, beperkt recht of persoonlijk recht;
n. uitweg: een in-/uitgang voor voertuigen van een gebouw of perceel van/naar de openbare weg of een niet openbare provinciale, gemeentelijke of waterschapsweg;
o. voertuig: hetgeen daaronder wordt verstaan in artikel 1 van het Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990, met uitzondering van kleine wagens zoals kruiwagens en kinderwagens, en rolstoelen;

p. weg: hetgeen daaronder wordt verstaan in artikel 1, eerste lid, onder b van de Wegenverkeerswet 1994.

Artikel 1:2 Beslistermijn

1. Het bevoegde bestuursorgaan beslist op een aanvraag voor een vergunning of ontheffing binnen acht weken na de datum van ontvangst van de aanvraag.
2. Het bestuursorgaan kan de termijn voor ten hoogste acht weken verdagen.
3. Dit artikel is niet van toepassing op een aanvraag om een omgevingsvergunning.

Artikel 1:3

(vervallen)

Artikel 1:4 Voorschriften en beperkingen

1. Aan een vergunning of ontheffing kunnen voorschriften en beperkingen worden verbonden. Deze voorschriften en beperkingen strekken slechts tot bescherming van het belang of de belangen in verband waarmee de vergunning of ontheffing is vereist.
2. Degene aan wie een vergunning of ontheffing is verleend, is verplicht de daaraan verbonden voorschriften en beperkingen na te komen.
3. Dit artikel is niet van toepassing op een aanvraag om een omgevingsvergunning.

Artikel 1:5 Persoonlijk karakter van vergunning of ontheffing

1. De vergunning of ontheffing is persoonlijk, tenzij bij of krachtens deze verordening anders is bepaald.
2. Het eerste lid is niet van toepassing op een omgevingsvergunning.

Artikel 1:6 Intrekking of wijziging van vergunning of ontheffing

1. De vergunning of ontheffing kan worden ingetrokken of gewijzigd als:
    a. ter verkrijging daarvan onjuiste dan wel onvolledige gegevens zijn verstrekt;
    b. op grond van een verandering van de omstandigheden of inzichten opgetreden na het verlenen van de vergunning of ontheffing, intrekking of wijziging noodzakelijk is vanwege het belang of de belangen ter bescherming waarvan de vergunning of ontheffing is vereist;
    c. de aan de vergunning of ontheffing verbonden voorschriften en beperkingen niet zijn of worden nagekomen;
    d. van de vergunning of ontheffing geen gebruik wordt gemaakt binnen of gedurende een daarin gestelde termijn dan wel, bij het ontbreken van een gestelde termijn, binnen een redelijke termijn; ~~of~~
    e. de houder dit verzoekt;
2. Het eerste lid is niet van toepassing op een omgevingsvergunning.

Artikel 1:7 Termijnen

1. De vergunning of ontheffing geldt voor onbepaalde tijd, tenzij bij de vergunning of ontheffing anders is bepaald of de aard van de vergunning of ontheffing zich daartegen verzet.
2. De aard van de vergunning of ontheffing verzet zich in ieder geval tegen gelding voor onbepaalde tijd als het aantal vergunningen of ontheffingen is beperkt en het aantal mogelijke aanvragers het aantal beschikbare vergunningen of ontheffingen overtreft.

Artikel 1:8 Weigeringsgronden

1. Een vergunning of ontheffing kan in ieder geval worden geweigerd in het belang van:
    a. de openbare orde;

b. de openbare veiligheid;
c. de volksgezondheid;
d. de bescherming van het milieu.

2. Een vergunning of ontheffing kan ook worden geweigerd als de aanvraag daarvoor minder dan vier weken, en voor de aanvraag evenementenvergunning minder dan acht weken, voor de beoogde datum van de beoogde activiteit is ingediend en daardoor een behoorlijke behandeling van de aanvraag niet mogelijk is.
3. Voor bepaalde, door het bestuursorgaan aan te wijzen, vergunningen of ontheffingen kan de in het tweede lid genoemde termijn worden verlengd tot ten hoogste twaalf weken.

Hoofdstuk 2. Openbare orde en veiligheid, volksgezondheid en milieu

Afdeling 1: Voorkomen of bestrijden van ongeregeldheden

Artikel 2:1 Samenscholing en ongeregeldheden

1. Het is verboden op een openbare plaats deel te nemen aan een samenscholing, onnodig op te dringen of door uitdagend gedrag aanleiding te geven tot ongeregeldheden, of te vechten.
2. Degene die op een openbare plaats:
    a. aanwezig is bij een voorval waardoor ongeregeldheden ontstaan of dreigen te ontstaan;
    b. aanwezig is bij een gebeurtenis die aanleiding geeft tot toeloop van publiek waardoor ongeregeldheden ontstaan of dreigen te ontstaan; of
    c. zich bevindt in of aanwezig is bij een samenscholing;
    d. is verplicht op bevel van een ambtenaar van politie of op bevel van een buitengewoon opsporingsambtenaar zijn weg te vervolgen of zich in de door hem aangewezen richting te verwijderen.
3. Het is verboden zich te begeven naar of zich te bevinden op openbare plaatsen die door of vanwege het bevoegde bestuursorgaan in het belang van de openbare veiligheid of ter voorkoming van ongeregeldheden zijn afgezet.
4. De burgemeester kan ontheffing verlenen van het verbod, bedoeld in het derde lid gestelde.
5. Dit artikel is niet van toepassing op betogingen, vergaderingen en godsdienstige en levensbeschouwelijke samenkomsten als bedoeld in de Wet openbare manifestaties.

Artikel 2:1.1 Verblijfsontzeggingen

Het is degene aan wie dit door of namens de burgemeester in het belang van de openbare orde is bekendgemaakt, verboden zich te bevinden op of aan de in de bekendmaking aangewezen wegen en plaatsen gedurende de periode daarin genoemd (verblijfsontzegging).

Een ieder aan wie een verblijfsontzegging is opgelegd, is verplicht, op een daartoe strekkend bevel van een ambtenaar van de politie, zich te verwijderen van de gebieden als vermeld in de verblijfsontzegging.

Het is verboden zich te gedragen in strijd met een door de burgemeester opgelegd verbod.

Het in het eerste lid gestelde is niet van toepassing op de persoon die in het door de burgemeester aangewezen gebied:

a. zich bevindt in een openbaar middel van vervoer;
b. aldaar werkzaam is;

c. volgens de gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens aldaar woonachtig is en daar ook feitelijk woonachtig is, dan wel
d. een aantoonbaar redelijk belang heeft om zich in dit gebied op te houden.

Het in het eerste lid gestelde verbod geldt gedurende de in de bekendmaking genoemde periode.

Artikel 2.1.2 Messen en andere voorwerpen als steekwapen

1. Het is verboden op door het college aangewezen openbare plaatsen of in daaraan grenzende voor het publiek openstaande gebouwen of op bij die gebouwen behorende erven messen of andere voorwerpen die als steekwapen kunnen worden gebruikt, bij zich te hebben.
2. Het verbod geld niet voor messen of voorwerpen die zodanig zijn ingepakt dat zij niet voor onmiddellijk gebruik gereed zijn.
3. Dit artikel is niet van toepassing voor zover het wapens betreft als bedoeld in artikel 2 van de Wet wapens en munitie.

Artikel 2:2 Optochten

(gereserveerd)

Afdeling 2: Betoging

Artikel 2:3 Kennisgeving betogingen op openbare plaatsen

1. Degene die het voornemen heeft op een openbare plaats een betoging te houden, waaronder begrepen een samenkomst als bedoeld in artikel 3, eerste lid van de Wet openbare manifestaties, geeft daarvan voor de openbare aankondiging en ten minste 48 uren voordat de betoging wordt gehouden, schriftelijk kennis aan de burgemeester.
2. De kennisgeving bevat:
    a. naam en adres van degene die de betoging houdt;
    b. het doel van de betoging;
    c. de datum waarop de betoging wordt gehouden en het tijdstip van aanvang en van beëindiging;
    d. de plaats en, voor zover van toepassing de route;
    e. voor zover van toepassing, de wijze van samenstelling; en
    f. maatregelen die degene die de betoging houdt zal treffen om een regelmatig verloop te bevorderen.
3. Degene die de kennisgeving doet ontvangt daarvan een bewijs waarin het tijdstip van de kennisgeving is vermeld.
4. Als het tijdstip van de schriftelijke kennisgeving valt op een vrijdag na 12.00 uur, een zaterdag, een zondag of een algemeen erkende feestdag, wordt de kennisgeving gedaan uiterlijk op de werkdag die aan de dag van dat tijdstip voorafgaat vóór 12.00 uur.
5. De burgemeester kan in bijzondere omstandigheden op verzoek een kennisgeving in behandeling nemen buiten deze termijn.

Artikel 2:4

(vervallen)

Artikel 2:5

(vervallen)

Afdeling 3: Verspreiding van gedrukte stukken

Artikel 2:6 Verspreiden geschreven of gedrukte stukken of afbeeldingen
(gereserveerd)

Artikel 2:7 Feest, muziek en wedstrijd e.d.
(gereserveerd)

Artikel 2:8 Gokreclames in de openbare ruimte
Handelsreclame die betrekking heeft op fysiek gokken in een legale gokgelegenheid, die zichtbaar is vanaf een voor het publiek toegankelijke plaats, is verboden, tenzij het gaat om bedrijfsnamen en bedrijfslogo's aan of in de directe nabijheid van het pand waar de activiteiten plaatsvinden waar de reclame betrekking op heeft.

Afdeling 4: Vertoningen e.d. op de weg

Artikel 2:9 Straatartiest en dergelijke
(gereserveerd)

Afdeling 5: Bruikbaarheid en aanzien van de weg

Artikel 2:10 Voorwerpen op of aan de weg

1. Het is verboden de weg of een weggedeelte anders te gebruiken dan overeenkomstig de publieke functie daarvan, als dat gebruik:
    a. schade toebrengt of kan toebrengen aan de weg, de bruikbaarheid van de weg belemmert of kan belemmeren, dan wel een belemmering vormt of kan vormen voor het beheer of onderhoud van de weg; of
    b. het gebruik niet voldoet aan redelijke eisen van welstand.
2. Het college kan in het belang van de openbare orde en veiligheid of de woon- en leefomgeving nadere regels stellen ten aanzien van het plaatsen van uitstallingen en/of objecten, reclame-uitingen, hinderlijke beplanting en terrassen.
3. Het bevoegde bestuursorgaan kan ontheffing verlenen van het verbod.
4. Het verbod is niet van toepassing op:
    a. evenementen als bedoeld in artikel 2:24;
    b. standplaatsen als bedoeld in artikel 5:17; en
    c. overige gevallen waarin krachtens een wettelijke regeling een vergunning voor het gebruik van de weg is verleend.
5. Het verbod is voorts niet van toepassing op beperkingengebiedactiviteiten met betrekking tot een weg of waterstaatswerk waarvoor regels zijn gesteld bij of krachtens de Omgevingswet, provinciale omgevingsverordening of waterschapsverordening of op situaties waarin wordt voorzien door artikel 5 van de Wegenverkeerswet 1994.

Artikel 2:11 (Omgevings)vergunning voor het aanleggen, beschadigen en veranderen van een weg

1. Het is verboden zonder of in afwijking van een vergunning van het bevoegde bestuursorgaan een weg aan te leggen, de verharding daarvan op te breken, in een weg te graven of te spitten, aard of breedte van de wegverharding te veranderen of anderszins verandering te brengen in de wijze van aanleg van een weg.
2. Het verbod is niet van toepassing voor zover in opdracht van een bestuursorgaan of openbaar lichaam werkzaamheden worden verricht.
3. Het verbod is voorts niet van toepassing op beperkingengebiedactiviteiten met betrekking tot een weg of waterstaatswerk waarvoor regels zijn gesteld bij of krachtens de Omgevingswet, provinciale omgevingsverordening of waterschapsverordening of op situaties waarin wordt voorzien door artikel 5 van de Wegenverkeerswet 1994, de

Wegenwet, het Wetboek van Strafrecht of het bepaalde bij of krachtens de Telecommunicatiewet.

Artikel 2:12 Maken, veranderen van een uitweg

1. Het is verboden zonder omgevingsvergunning van het bevoegd gezag een uitweg te maken of verandering te brengen in een bestaande uitweg.
2. In afwijking van het bepaalde in artikel 1:8 wordt de vergunning slechts geweigerd:
    a. ter voorkoming van gevaar voor het verkeer op de weg;
    b. als de uitweg zonder noodzaak ten koste gaat van een openbare parkeerplaats;
    c. als door de uitweg het openbaar groen op onaanvaardbare wijze wordt aangetast;
    d. als door de uitweg het straatbeeld op onaanvaardbare wijze wordt aangetast (bijv. parkeren in voortuinen); en/of
    e. als er sprake is van een uitweg van een perceel dat al door een (andere) uitweg wordt ontsloten.
3. In afwijking van het gestelde in het tweede lid onder d, kan de vergunning worden verleend indien de noodzaak op (sociaal-) medische gronden gerechtvaardigd wordt geacht.
1. In afwijking van het gestelde in het tweede lid onder e, kan de vergunning voor een tweede uitweg worden verleend:
    a. bij percelen met een bedrijfs- of agrarische bestemming
        i. indien verkeersveiligheid en/of intensiteit daartoe aanleiding geven, of
        ii. indien zwaarwegende bedrijfseconomische gronden daartoe aanleiding geven;
    b. bij percelen met een perceelbreedte van meer dan 35 m te rekenen vanaf de straatzijde van de te realiseren uitweg; en/of
    c. bij percelen aan meer zijden gelegen aan een openbare weg, waarbij
        i. de uitwegen niet op dezelfde weg uitkomen; en
        ii. de perceeloppervlakte groter is dan 1000 m²;

    mits geen van de weigeringsgronden uit het tweede lid onder a, b, c en d van toepassing zijn.

2. Het verbod is niet van toepassing op beperkingengebiedactiviteiten met betrekking tot een weg of waterstaatswerk waarvoor regels zijn gesteld bij of krachtens de Omgevingswet, provinciale omgevingsverordening of waterschapsverordening.
3. Het college kan in het belang van de openbare orde, het verkeer, het voorkomen van ernstige hinder of de woon- en leefomgeving nadere regels stellen ten aanzien van het aanleggen van een uitweg.

Afdeling 6: Veiligheid op de weg

Artikel 2:13 Veroorzaken van gladheid
(gereserveerd)

Artikel 2:14 Winkelwagentjes
(gereserveerd)

Artikel 2:15 Hinderlijke beplanting of gevaarlijk voorwerp
(gereserveerd)

Artikel 2:16 Straatkolken en dergelijke
Het is aan degene die daartoe niet bevoegd is verboden een straatkolk, rioolput, brandkraan of een andere afsluiting die behoort tot een openbare nutsvoorziening, onzichtbaar te maken of af te dekken.

Artikel 2:17 Kelderingangen en dergelijke
(gereserveerd)

Artikel 2:18 Rookverbod in bossen en natuurterreinen
(gereserveerd)

Artikel 2:19 Gevaarlijk of hinderlijk voorwerp
(gereserveerd)

Artikel 2:20 Vallende voorwerpen
(gereserveerd)

Artikel 2:21 Voorzieningen voor verkeer en verlichting
(gereserveerd)

Artikel 2:22 Objecten onder hoogspanningslijn
(gereserveerd)

Artikel 2:23 Veiligheid op het ijs
(gereserveerd)

Afdeling 7: Evenementen

Artikel 2:24 Definities

1. In deze afdeling wordt onder evenement verstaan: elke voor publiek toegankelijke verrichting van vermaak.
2. Onder evenement wordt mede verstaan:
    a. een herdenkingsplechtigheid;
    b. een braderie of markt;
    c. een circus of kermis;
    d. een optocht op de weg, niet zijnde een betoging als bedoeld in artikel 2:3;
    e. een feest, muziekvoorstelling of wedstrijd op of aan de weg;
    f. een straatfeest, buurtbarbecue of vergelijkbare kleinschalige activiteiten op één dag;
    g. vechtsportgala's waarbij activiteiten in het kader van vecht- of verdedigingssporten worden georganiseerd.

Artikel 2:25 Evenementenvergunning

1. Het is verboden zonder of in afwijking van een vergunning van de burgemeester een evenement te organiseren.
2. Bij de indiening van de vergunningaanvraag worden de gegevens, bedoeld in artikel 2.3 van het Besluit brandveilig gebruik en basishulpverlening overige plaatsen, aangeleverd. Dit voor zover voor het evenement een gebruiksmelding zou moeten worden gedaan op grond van artikel 2:1, eerste lid, van het Besluit brandveilig gebruik en basishulpverlening overige plaatsen.
3. Het verbod in het eerste lid is niet van toepassing op een wedstrijd op of aan de weg in situaties waarin voorzien wordt door artikel 10 juncto 148, van de Wegenverkeerswet 1994.

4. Onverminderd het bepaalde in artikel 1:8 kan de burgemeester een vergunning voor een vechtsportevenement als bedoeld in artikel 2:24, tweede lid, aanhef en onder g, weigeren als de organisator of de aanvrager van de vergunning in enig opzicht van slecht levensgedrag is.
5. Op de aanvraag om een vergunning is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) niet van toepassing.

Artikel 2:25A Uitzonderingen waarvoor geen evenementenvergunning als bedoeld in artikel 2:25 vereist is

1. Uitzonderingen zijn:
    a. bioscoop-, toneel-, muziek-, theater- en cabaretvoorstellingen en dergelijke die daarvoor plaatsvinden in de daarvoor bestemde inrichtingen;
    b. markten als bedoeld in artikel 160, eerste lid, aanhef en onder g, van de Gemeentewet en artikel 5:22 van deze verordening;
    c. kansspelen als bedoeld in de Wet op de kansspelen;
    d. het in een inrichting in de zin van de Alcoholwet gelegenheid geven tot dansen;
    e. betogingen, samenkomsten en vergaderingen als bedoeld in de Wet openbare manifestaties;
    f. activiteiten als bedoeld in de artikelen 2:9 en 2:39 van deze verordening;
    g. sportwedstrijden die plaatsvinden in of op de daarvoor bestemde locaties, niet zijnde vechtsportevenementen als bedoeld in artikel 2:24, tweede lid, onder g;
    h. tentoonstellingen/exposities, presentaties en congressen die plaatsvinden in de daarvoor bestemde inrichtingen;
    i. wandel- of fietsevenementen en toertochten met motorvoertuigen waar geen wegen en/of weggedeelten worden afgesloten;
    j. evenementen in gebouwen waar het is toegestaan om op grond van het bestemmingsplan evenementen te organiseren, onder de voorwaarden dat er:
        i. geen openbare orde en veiligheidsproblemen ontstaan;
        ii. geen extra openbare ruimte voor nodig is, en;
        iii. geen verkeersmaatregelen noodzakelijk zijn.
2. Voor een klein evenement, zoals bedoeld in artikel 2:25B, geldt een meldingsplicht en is daarmee uitgezonderd van de vergunningsplicht.

2:25B Klein evenement

1. In deze afdeling wordt onder klein evenement verstaan een eendaags evenement waarbij;
    a. het aantal aanwezigen niet meer bedraagt dan 250 personen;
    b. de activiteiten plaatsvinden tussen 08:00 uur en 00:00 uur;
    c. geen muziek ten gehore wordt gebracht voor 07:00 uur of na 23:00 uur;
    d. de activiteiten niet plaatsvinden op de rijbaan, (brom)fietspad of parkeerplaats of anderszins een belemmering vormen voor het verkeer en de hulpdiensten;
    e. er geen activiteiten plaatsvinden zoals omschreven in artikel 2:24, tweede lid sub g;
    f. slechts kleine objecten worden geplaatst met een oppervlakte van minder dan 25 vierkante meter per object;
    g. er een organisator is;
    h. er geen reclame wordt gemaakt om belangstellenden buiten de directe doelgroep aan te trekken; en
    i. de organisator ten minste tien werkdagen voorafgaand aan het klein evenement daarvan melding heeft gedaan aan de burgemeester.
2. De burgemeester stelt een formulier vast voor het doen van de melding zoals bedoeld in het eerste lid onder i.
3. De organisator dient zich te houden aan de voorschriften die door de burgemeester kunnen worden gesteld met het oog op een ordelijk en veilig verloop van een klein evenement als bedoeld in het eerste lid.
4. De burgemeester kan binnen vijf werkdagen na ontvangst van de melding besluiten een klein evenement te verbieden, als er aanleiding is te vermoeden dat daardoor de openbare orde, de openbare veiligheid, de volksgezondheid of het milieu in gevaar komt.

Artikel 2:26 Ordeverstoring
Het is verboden bij een evenement de orde te verstoren.

Afdeling 8: Toezicht op openbare inrichtingen

Artikel 2:27 Definities

1. In deze afdeling wordt onder openbare inrichting verstaan een hotel, restaurant, pension, café, cafetaria, snackbar, discotheek, buurthuis of clubhuis of elke andere voor het publiek toegankelijke, besloten ruimte waarin bedrijfsmatig of in een omvang alsof zij bedrijfsmatig was logies wordt verstrekt of dranken worden geschonken of rookwaren of spijzen voor directe consumptie ter plaatse worden bereid of verstrekt.
2. In deze afdeling wordt onder openbare inrichting tevens verstaan een afhaal- en/of bezorgrestaurant en een cateringbedrijf.
3. Een buiten de in het eerste lid bedoelde besloten ruimte liggend deel waar sta- of zitgelegenheid kan worden geboden en waar tegen vergoeding dranken kunnen worden geschonken of spijzen worden bereid of verstrekt, waaronder in ieder geval een terras, maakt voor de toepassing van deze afdeling deel uit van die besloten ruimte.

Artikel 2:28 Exploitatie openbare inrichting

1. Het is verboden een openbare inrichting te exploiteren zonder vergunning van de burgemeester.
2. De burgemeester weigert de vergunning als de exploitatie van de openbare inrichting in strijd is met het omgevingsplan of indien de aanvrager geen VOG met betrekking tot de leidinggevende overlegt die uiterlijk drie maanden voor de datum waarop de vergunningaanvraag is ingediend, is afgegeven.
3. De burgemeester weigert de vergunning als de aanvrager, respectievelijk de natuurlijke persoon die optreedt als uitvoerend directeur of leidinggevende van de rechtspersoon, niet voldoet aan de eisen van zedelijk gedrag als bedoeld in het Alcoholbesluit.
4. De burgemeester kan de vergunning geheel of gedeeltelijk weigeren:
    a. indien naar zijn oordeel moet worden aangenomen dat de woon- en leefsituatie in de omgeving van de openbare inrichting en/of de openbare orde op ontoelaatbare wijze nadelig wordt beïnvloed door de aanwezigheid van de openbare inrichting;
    b. de exploitant of de leidinggevende in enig opzicht van slecht levensgedrag is;
    c. de inrichting niet voldoet aan de eisen van de Woningwet i.c. het Bouwbesluit.
5. Bij toepassing van de in het vorige lid genoemde weigeringsgrond onder a houdt de burgemeester rekening met het karakter van de straat en de wijk, waarin het horecabedrijf is gelegen of zal zijn gelegen, de aard van de openbare inrichting en de spanning waaraan het woonmilieu ter plaatse reeds blootstaat of bloot zal komen te staan door de exploitatie van de openbare inrichting.
6. Geen vergunning is vereist voor een openbare inrichting die zich bevindt in:
    a. een winkel als bedoeld in artikel 1 van de Winkeltijdenwet voor zover de activiteiten van de openbare inrichting een nevenactiviteit vormen van de winkelactiviteit;
    b. een zorg- en onderwijsinstelling;
    c. een museum; of
    d. een bedrijfskantine of – restaurant

7. De burgemeester verleent op verzoek of ambtshalve vrijstelling van het verbod aan openbare inrichtingen die horecabedrijf zijn als bedoeld in artikel 1 van de Alcoholwet, als:
    a. zich in de zes maanden voorafgaand aan de inwerkingtreding van deze bepaling geen incidenten gepaard gaande met geweld, overlast op straat of drugsgebruik en -handel hebben voorgedaan in of bij de inrichting; of
    b. de inrichting zich nieuw in de gemeente vestigt en er zich geen weigeringsgronden voordoen als bedoeld in artikel 1:8 of 2:28, tweede of derde lid.
8. De vrijstelling wordt ingetrokken wanneer zich een incident heeft voorgedaan als bedoeld in het zevende lid, onder a en waarbij sprake is geweest van verwijtbaar handelen en/of nalaten door de ondernemer/leidinggevenden.
9. Op de aanvraag om een vergunning of een vrijstelling is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) niet van toepassing.

Artikel 2:29 Sluitingstijd

1. Het is de exploitant van een openbare inrichting gevestigd binnen de bebouwde kom van Winschoten verboden dit voor bezoekers geopend te hebben en aldaar bezoekers toe te laten of te laten verblijven:
    a. in *openbare* inrichtingen waar anders dan om niet alcoholhoudende drank wordt verstrekt:
        i. op maandag tot en met vrijdag: tussen 02.00 uur en 09.00 uur met inachtneming van een sluiting om 02.00 uur en
        ii. op zaterdag en zondag: tussen 05.00 uur en 09.00 uur met in acht neming van een sluiting om 05.00 uur.
    b. in *openbare* inrichtingen waar anders dan om niet alcoholvrije drank wordt verstrekt:
        i. op maandag tot en met vrijdag tussen 04.00 uur en 09.00 uur en
        ii. op zaterdag en zondag tussen 06.00 uur en 09.00 uur.
2. Het is de exploitant van een openbare inrichting verboden een bij de openbare inrichting behorende terras voor bezoekers geopend te hebben en aldaar bezoekers toe te laten of te verblijven op maandag tot en met vrijdag tussen 02.00 uur en 09.00 uur en op zaterdag en zondag tussen 05:00 uur en 09:00 uur.
3. De burgemeester kan ontheffing verlenen van de sluitingstijd.
4. Het eerste en het tweede lid zijn niet van toepassing op ruimten van de openbare inrichting die uitsluitend worden gebruikt voor het verstrekken van logies en op situaties waarin bij of krachtens de Wet milieubeheer, zoals die wet luidde direct voorafgaand aan de inwerkingtreding van de Omgevingswet, is voorzien.
5. Op de aanvraag om een ontheffing is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) niet van toepassing.

Artikel 2:30 Afwijking sluitingstijd en tijdelijke sluiting

1. De burgemeester kan in het belang van de openbare orde, veiligheid of gezondheid of in geval van bijzondere omstandigheden voor een of meer openbare inrichtingen tijdelijk andere sluitingstijden vaststellen of tijdelijk sluiting bevelen.
2. Het eerste lid is niet van toepassing op situaties waarin artikel 13b van de Opiumwet voorziet.

Artikel 2:31 Verboden gedragingen
Het is verboden in een openbare inrichting:

de orde te verstoren;
zich te bevinden na sluitingstijd, tenzij het personeel betreft, of gedurende de tijd dat de inrichting gesloten dient te zijn op grond van een besluit krachtens artikel 2:30, eerste lid;
op het terras spijzen of dranken te verstrekken aan personen die geen gebruik maken van het terras.

Artikel 2:32 Handel binnen openbare inrichtingen
(gereserveerd)

Artikel 2:33 Het college als bevoegd bestuursorgaan
Als een openbare inrichting geen voor het publiek openstaand gebouw of bijbehorend erf is in de zin van artikel 174 van de Gemeentewet, treedt het college bij de toepassing van artikel 2:28 tot en met 2:30 op als bevoegd bestuursorgaan.

Artikel 2:34
(gereserveerd)

Afdeling 8a: Regulering paracommerciële rechtspersonen en overige aangelegenheden uit de Alcoholwet

Artikel 2:34a Definities
In deze afdeling wordt verstaan onder:

- alcoholhoudende drank;
- horecabedrijf;
- horecalokaliteit;
- inrichting;
- paracommerciële rechtspersoon;
- sterke drank;
- slijtersbedrijf;
- zwak-alcoholhoudende drank;

dat wat daaronder wordt verstaan in de Alcoholwet.

Artikel 2:34b Schenktijden paracommerciële rechtspersonen
1. Paracommerciële rechtspersonen verstrekken alcoholhoudende drank uitsluitend vanaf één uur voor aanvang tot uiterlijk één uur na beëindiging van de activiteiten die passen binnen de statutaire doelstellingen van de desbetreffende paracommerciële rechtspersoon.
2. Onverminderd het bepaalde in het eerste lid is het paracommerciële rechtspersonen verboden om in de inrichting alcoholhoudende drank te verstrekken na 00.00 uur.
3. Op de aanvraag om een ontheffing is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) niet van toepassing.

Artikel 2:34c Bijeenkomsten paracommerciële rechtspersonen
1. Paracommerciële rechtspersonen verstrekken geen alcoholhoudende drank tijdens in de inrichting plaatsvindende bijeenkomsten van persoonlijke aard en bijeenkomsten die gericht zijn op personen die niet of niet rechtstreeks bij de activiteiten van de desbetreffende rechtspersoon betrokken zijn.

2. Paracommerciële rechtspersonen geven aan derden geen gelegenheid om in de inrichting alcoholhoudende drank te verstrekken tijdens in de inrichting plaatsvindende bijeenkomsten van persoonlijke aard en bijeenkomsten die gericht zijn op personen die niet of niet rechtstreeks bij de activiteiten van de desbetreffende rechtspersoon betrokken zijn.
3. De burgemeester kan aan een paracommerciële rechtspersoon in bijzondere omstandigheden ontheffing verlenen van het bepaalde in het eerste en tweede lid.
4. Op de aanvraag om een ontheffing is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) niet van toepassing.

Artikel 2:34d Vrijstelling ten behoeve van proeverijen in een slijtersbedrijf
Slijtersbedrijven zijn vrijgesteld van het in artikel 3, eerste lid, en het in artikel 14, eerste lid, van de Alcoholwet vervatte verbod, ten behoeve van het tegen betaling organiseren van een proeverij in hun slijtlokaliteit, met dien verstande dat:

a. proeverijen plaatsvinden buiten de dagen en tijden dat de slijtlokaliteit bij of krachtens de Winkeltijdenwet regulier is opengesteld.
b. proeverijen voldoen aan de in het Alcoholbesluit voor proeverijen gestelde eisen.

Afdeling 9: Toezicht op inrichtingen tot het verschaffen van nachtverblijf

Artikel 2:35 Definitie
In deze afdeling wordt onder inrichting verstaan elke al dan niet besloten ruimte waarin, in de uitoefening van beroep of bedrijf, aan personen de mogelijkheid van nachtverblijf of gelegenheid tot kamperen wordt verschaft.

Artikel 2:36 Kennisgeving exploitatie
Degene die een inrichting opricht, overneemt, verplaatst of de exploitatie of feitelijke leiding van een inrichting staakt, is verplicht daarvan binnen drie dagen daarna schriftelijk kennis te geven aan de burgemeester.

Artikel 2:37 Nachtregister
(gereserveerd)

Artikel 2:38 Verschaffing gegevens nachtregister
Degene die in een inrichting nachtverblijf houdt of de kampeerder is verplicht de exploitant of feitelijk leidinggevende van die inrichting volledig en naar waarheid naam, woonplaats, dag van aankomst en de dag van vertrek te verstrekken.

Afdeling 10: Toezicht op speelgelegenheden

Artikel 2:38a Definities
1. In deze afdeling wordt onder speelgelegenheid verstaan een voor het publiek toegankelijke gelegenheid waar bedrijfsmatig of in een omvang alsof deze bedrijfsmatig is de mogelijkheid wordt geboden enig spel te beoefenen, waarbij geld of in geld inwisselbare voorwerpen kunnen worden gewonnen of verloren.
2. In deze afdeling voorkomende begrippen die in de Wet op de kansspelen zijn omschreven, hebben dezelfde betekenis als in die wet.

Artikel 2:39 Speelgelegenheden
1. Het is verboden zonder vergunning van de burgemeester een speelgelegenheid te exploiteren of te doen exploiteren.

2. Het verbod is niet van toepassing op situaties waarin wordt voorzien door de Wet op de kansspelen.
3. Onverminderd het bepaalde in artikel 1:8 weigert de burgemeester de vergunning als:
    a. naar zijn oordeel moet worden aangenomen dat de woon- en leefsituatie in de omgeving van de speelgelegenheid of de openbare orde op ontoelaatbare wijze nadelig worden beïnvloed door de exploitatie van de speelgelegenheid; of
    b. de exploitatie van een speelgelegenheid in strijd is met het omgevingsplan.
4. Op de aanvraag om een vergunning is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijd beslissen) niet van toepassing.

Artikel 2:40 Kanspelautomaten

In hoogdrempelige inrichtingen zijn twee kansspelautomaten toegestaan.
In laagdrempelige inrichtingen zijn twee speelautomaten (behendigheidsautomaten) toegestaan, kansspelautomaten zijn hier in het geheel niet toegestaan.

Afdeling 11: Maatregelen ter voorkoming van overlast, gevaar of schade

Artikel 2:41 Betreden gesloten woning of lokaal

1. Het is verboden een krachtens artikel 174a van de Gemeentewet gesloten woning, een niet voor publiek toegankelijk lokaal of een bij die woning of dat lokaal behorend erf te betreden.
2. Het is verboden een krachtens artikel 13b van de Opiumwet gesloten woning, een niet voor het publiek toegankelijk lokaal, een bij die woning of dat lokaal behorend erf, een voor het publiek toegankelijk lokaal of bij dat lokaal behorend erf te betreden.
3. Deze verboden zijn niet van toepassing op personen wier aanwezigheid in de woning of het lokaal of een daarbij behorend erf wegens dringende reden noodzakelijk is.

Artikel 2:42 Plakken en kladden

1. Het is verboden een openbare plaats of dat gedeelte van een onroerende zaak dat vanaf die plaats zichtbaar is te bekrassen, te bekladden of te bespuiten.
2. Het is verboden zonder schriftelijke toestemming van de rechthebbende op een openbare plaats of dat gedeelte van een onroerende zaak dat vanaf die plaats zichtbaar is:
    a. een aanplakbiljet of ander geschrift, afbeelding of aanduiding aan te plakken, te doen aanplakken, op andere wijze aan te brengen of te doen aanbrengen;
    b. met kalk, teer of een kleur of verfstof een afbeelding, letter, cijfer of teken aan te brengen of te doen aanbrengen.
3. Het verbod, bedoeld in het tweede lid, is niet van toepassing voor zover gehandeld wordt krachtens wettelijk voorschrift.
4. De houder van de schriftelijke toestemming is verplicht die aan een opsporingsambtenaar op diens eerste vordering terstond ter inzage af te geven.
5. Het college wijst aanplakborden aan voor het aanbrengen van meningsuitingen en bekendmakingen.
6. Het is verboden de aanplakborden te gebruiken voor het aanbrengen van handelsreclame.
7. Het college kan nadere regels stellen voor het aanbrengen van meningsuitingen en bekendmakingen, die geen betrekking mogen hebben op de inhoud daarvan.

Artikel 2:43 Vervoer plakgereedschap en dergelijke

(gereserveerd)

Artikel 2:44 Vervoer inbrekerswerktuigen

1. Het is verboden op een openbare plaats inbrekerswerktuigen te vervoeren of bij zich te hebben.
2. Het verbod is niet van toepassing als de bedoelde werktuigen niet zijn gebruikt of niet zijn bestemd om zich onrechtmatig de toegang tot een gebouw of erf te verschaffen, onrechtmatig sluitingen te openen of te verbreken, diefstal door middel van braak te vergemakkelijken of het maken van sporen te voorkomen.
3. Het is verboden op de weg in de nabijheid van winkels een voorwerp te vervoeren of bij zich te hebben dat er kennelijk toe is uitgerust om het plegen van (winkel)diefstal te vergemakkelijken.
4. Het in het derde lid gestelde verbod is niet van toepassing indien redelijkerwijs kan worden aangenomen dat de in dat lid bedoelde voorwerp niet bestemd is voor de in dat lid bedoelde handelingen.

Artikel 2:45 Betreden van plantsoenen en dergelijke

(gereserveerd)

Artikel 2:46 Rijden over bermen en dergelijke

(gereserveerd)

Artikel 2:47 Hinderlijk gedrag op openbare plaatsen

1. Het is verboden op een openbare plaats:
    a. te klimmen of zich te bevinden op een beeld, monument, overkapping, constructie, openbare toiletgelegenheid, voertuig, hek, omheining of andere afsluiting, verkeersmeubilair of daarvoor niet bestemd straatmeubilair;
    b. zich op te houden op een wijze die voor andere gebruikers of omwonenden onnodig overlast of hinder veroorzaakt.
2. Het verbod is niet van toepassing op situaties waarin wordt voorzien door de artikelen 424, 426bis of 431 van het Wetboek van Strafrecht of artikel 5 van de Wegenverkeerswet 1994.

Artikel 2:48 Verboden drankgebruik en glaswerk

1. Het is voor personen die de leeftijd van achttien jaar hebben bereikt verboden op een openbare plaats, die deel uitmaakt van een door het college aangewezen gebied, alcoholhoudende drank te gebruiken of aangebroken flessen, blikjes en dergelijke met alcoholhoudende drank bij zich te hebben.
2. Het is verboden op een openbare plaats, die deel uitmaakt van een door het college aangewezen gebied, drankglazen en aangebroken glazen flessen en dergelijke bij zich te hebben (glaswerkverbod).
3. Het verbod in het eerste en tweede lid is niet van toepassing op:
    a. een terras dat behoort bij een horecabedrijf als bedoeld in artikel 1 van de Alcoholwet;
    b. een andere plaats dan een horecabedrijf als bedoeld onder a, waarvoor een ontheffing geldt krachtens artikel 35 van de Alcoholwet.

Artikel 2:48a Verboden lachgasgebruik

(vervallen)

Artikel 2:49 Verboden gedrag bij of in gebouwen

1. Het is verboden zonder redelijk doel:
    a. zich in een portiek of poort op te houden;

b. in, op of tegen een raamkozijn of een drempel van een gebouw te zitten of te liggen.

2. Het is aan anderen dan bewoners of gebruikers van een flatgebouw, appartementsgebouw of een soortgelijke meergezinswoning of van een gebouw dat voor publiek toegankelijk is, verboden zich zonder redelijk doel te bevinden in een voor gemeenschappelijk gebruik bestemde ruimte van dat gebouw.

Artikel 2:50 Hinderlijk gedrag in voor het publiek toegankelijke ruimten
Het is verboden zich zonder redelijk doel en op een voor anderen hinderlijke wijze op te houden in of op een voor het publiek toegankelijke ruimte, dan wel deze te verontreinigen of te gebruiken voor een ander doel dan waarvoor deze ruimte is bestemd. Onder deze ruimten worden in elk geval verstaan: portalen, telefooncellen, wachtlokalen voor het openbaar vervoer, parkeergarages en rijwielstallingen.

Artikel 2:51 Neerzetten van fietsen of bromfietsen
Het is verboden op een openbare plaats een fiets of een bromfiets te plaatsen of te laten staan tegen een raam, een raamkozijn, een deur, de gevel van een gebouw of in de ingang van een portiek als dit in strijd is met de uitdrukkelijk verklaarde wil van de gebruiker van dat gebouw of dat portiek of als daardoor die ingang versperd wordt.

Artikel 2:52 Overlast van fiets of bromfiets op markt en kermisterrein en dergelijke
Het is verboden zich met een fiets of een bromfiets te bevinden in overdekte winkelcentra en op een terrein waar een markt, kermis, uitvoering, bijeenkomst, plechtigheid e.d. wordt gehouden die publiek trekt, mits dit verbod kenbaar is aan de bezoekers van het terrein.

Artikel 2:53 Bespieden van personen
(gereserveerd)

Artikel 2:54 Bewakingsapparatuur
(gereserveerd)

Artikel 2:55 Nodeloos alarmeren
(gereserveerd)

Artikel 2:56 Alarminstallaties
(gereserveerd)

Artikel 2:57 Loslopende honden

1. Het is de eigenaar of houder van een hond verboden die hond te laten verblijven of te laten lopen:
    a. op een voor het publiek toegankelijke en kennelijk als zodanig ingerichte kinderspeelplaats, zandbak of speelweide of op een andere door het college aangewezen plaats;
    b. binnen de bebouwde kom op een openbare plaats als de hond niet is aangelijnd;
    c. buiten de bebouwde kom op een door het college aangewezen plaats indien de hond niet is aangelijnd; of
    d. op een openbare plaats als die hond niet is voorzien van een halsband of een ander identificatiemerk dat de eigenaar of houder duidelijk doet kennen;
    e. op een door het college aangewezen plaats die gesloten is voor honden.
2. Het eerste lid, aanhef en onder b, is niet van toepassing op door het college aangewezen plaatsen.

3. Het eerste lid, aanhef en onder a tot en met c, is niet van toepassing op de eigenaar of houder van een hond die zich vanwege zijn handicap door een geleidehond of sociale hulphond laat begeleiden of die deze hond aantoonbaar gekwalificeerd opleidt tot geleidehond of sociale hulphond.

Artikel 2:58 Verontreiniging door honden

1. Degene die zich met een hond op een openbare plaats begeeft is verplicht ervoor te zorgen dat de uitwerpselen van die hond onmiddellijk worden verwijderd:
    a. binnen de bebouwde kom;
    b. op een voor het publiek toegankelijke en kennelijk als zodanig ingerichte kinderspeelplaats, zandbak of speelweide;
    c. op een andere door het college aangewezen plaats.
2. Degene die zich met een hond op een openbare plaats binnen de bebouwde kom begeeft, dient een geschikt hulpmiddel bij zich te hebben dat dient tot het opruimen van hondenuitwerpselen. Onder geschikt hulpmiddel wordt mede verstaan: een hondenpoepschep of een wegwerpzakje.
3. Degene, als bedoeld in het tweede lid, is verplicht op vordering van een toezichthoudende ambtenaar het hulpmiddel te laten zien.
4. Het college kan plaatsen aanwijzen waar de genoemde geboden uit het eerste, tweede en derde lid niet van toepassing zijn.
5. De genoemde geboden uit het eerste, tweede en derde lid gelden niet voor zover de eigenaar of houder van een hond zich vanwege zijn handicap door een geleidehond laat begeleiden.

Artikel 2:59 Gevaarlijke honden

1. Als de burgemeester een hond in verband met zijn gedrag gevaarlijk of hinderlijk acht, kan hij de eigenaar of houder van die hond een aanlijngebod of een aanlijn- en muilkorfgebod opleggen voor zover die hond verblijft of loopt op een openbare plaats of op het terrein van een ander.
2. De eigenaar of houder van de hond aan wie een aanlijngebod is opgelegd is verplicht de hond kort aangelijnd te houden met een lijn met een lengte, gemeten van hand tot halsband, van ten hoogste 1,50 meter.
3. De eigenaar of houder van de hond aan wie een aanlijn- en muilkorfgebod is opgelegd, is naast de verplichting bedoeld in het tweede lid verplicht de hond voorzien te houden van een muilkorf die:
    a. vervaardigd is van stevige kunststof, van stevig leer of van beide stoffen;
    b. door middel van een stevige leren riem zodanig rond de hals is aangebracht dat verwijdering zonder toedoen van de mens niet mogelijk is; en
    c. zodanig is ingericht dat de hond niet kan bijten, dat de afgesloten ruimte binnen de korf een geringe opening van de bek toelaat en dat geen scherpe delen binnen de korf aanwezig zijn.
4. Onverminderd artikel 2:57, eerste lid, aanhef en onder d, dient een hond als bedoeld in het eerste lid voorzien te zijn van een door de minister die het aangaat op aanvraag verstrekt uniek identificatienummer door middel van een microchip die met een chipreader afleesbaar is.

Artikel 2:60 Houden of voeren van hinderlijke of schadelijke dieren

(gereserveerd)

Artikel 2:61 Wilde dieren
(gereserveerd)

Artikel 2:62 Loslopend vee
De rechthebbende op herkauwende of eenhoevige dieren of varkens die zich bevinden in een weiland of op een terrein dat niet van de weg is afgescheiden door een deugdelijke veekering, is verplicht ervoor te zorgen dat zodanige maatregelen getroffen worden dat dit vee die weg niet kan bereiken.

Artikel 2:63 Duiven
(gereserveerd)

Artikel 2:63.1 Voederverbod (stads)duiven
1. Het is verboden (stads)duiven of andere overlast veroorzakende vogels te voeren op of aan de door het college aan te wijzen openbare weg of gedeelte van de gemeente.
2. Het is verboden anderen de gelegenheid te bieden (stads)duiven of andere overlast veroorzakende vogels te kunnen voeren op of aan de door het college aan te wijzen openbare weg of gedeelte van de openbare ruimte.
3. Het in het eerste en tweede lid gesteld verbod geldt niet voor de eigenaar of de houder van duiven die deze hobbymatig of beroepsmatig houden.
4. Het college kan ontheffing verlenen van de in het eerste en het tweede lid gestelde verboden.
5. Op de aanvraag om een ontheffing is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) niet van toepassing.

Artikel 2:64 Bijen
(gereserveerd)

Artikel 2:65 Bedelarij
(gereserveerd)

Afdeling 12: Bestrijding van heling van goederen

Artikel 2:66 Definitie
In deze afdeling wordt onder handelaar verstaan de handelaar aangewezen bij algemene maatregel van bestuur op grond van artikel 437, eerste lid, van het Wetboek van Strafrecht.

Artikel 2:67 Verplichtingen met betrekking tot het verkoopregister
1. De handelaar is verplicht aantekening te houden van alle gebruikte of ongeregelde goederen die hij verkoopt of op andere wijze overdraagt, in een doorlopend en een door of namens de burgemeester gewaarmerkt register en daarin onverwijld op te nemen:
    a. het volgnummer van de aantekening met betrekking tot het goed;
    b. de datum van verkoop of overdracht van het goed;
    c. een omschrijving van het goed, voor zover van toepassing daaronder begrepen soort, merk en nummer van het goed;
    d. de verkoopprijs of andere voorwaarden voor overdracht van het goed; en
    e. de naam en het adres van degene die het goed heeft verkregen.
2. De burgemeester kan vrijstelling verlenen van deze verplichtingen.
3. Op de aanvraag om een vrijstelling is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) van toepassing.

Artikel 2:68 Voorschriften als bedoeld in artikel 437 van het Wetboek van Strafrecht

De handelaar of een voor hem handelend persoon is verplicht:

a. de burgemeester binnen drie dagen schriftelijk in kennis te stellen:
    1. dat hij het beroep van handelaar uitoefent met vermelding van zijn woonadres en het adres van de bij zijn onderneming behorende vestiging;
    2. van een verandering van de onder a, sub 1, bedoelde adressen;
    3. dat hij het beroep van handelaar niet langer uitoefent;
    4. dat hij enig goed kan verkrijgen dat redelijkerwijs van een misdrijf afkomstig is of voor de rechthebbende verloren is gegaan;
b. de burgemeester op eerste aanvraag zijn administratie of register ter inzage te geven;
c. aan de hoofdingang van elke vestiging een kenteken te hebben waarop zijn naam en de aard van de onderneming duidelijk zichtbaar zijn;
d. een door opkoop verkregen goed gedurende de eerste vijf dagen in bewaring te houden in de staat waarin het goed verkregen is.

Artikel 2:69 Vervreemding van door opkoop verkregen goederen
(gereserveerd)

Artikel 2:70 Handel in horecabedrijven
(gereserveerd)

Afdeling 13: Consumentenvuurwerk

Artikel 2:71 Definitie
(vervallen

Artikel 2:72 Ter beschikking stellen van consumentenvuurwerk tijdens de verkoopdagen
(vervallen)

Artikel 2:73 Gebruik van consumentenvuurwerk tijdens de jaarwisseling
(vervallen)

Afdeling 14: Carbidschieten

Artikel 2:73a Begripsbepaling
In deze afdeling wordt onder carbidschieten verstaan: het in een (melk)bus/container/opslagvat op explosieve wijze verbranden van acetyleengas afkomstig van een reactie tussen calciumacetylide (carbid) en water of gasmengsels met vergelijkbare eigenschappen.

Artikel 2:73b Carbidschieten
1. Het is verboden met carbid te schieten of gasmengels met vergelijkbare eigenschappen op explosieve wijze te verbranden.
2. Het verbod in het eerste lid geldt niet op 31 december van 10:00 uur tot 1 januari 02:00 uur waarbij gebruik gemaakt wordt van bussen met een maximale inhoud van 1 liter, mits daarbij geen handelingen worden verricht of nagelaten waarvan degene die het carbidschieten verricht weet of redelijkerwijs had kunnen vermoeden dat daardoor gevaren kunnen optreden voor mens en milieu.
3. Bij het gebruik van bussen met een inhoud van meer dan 1 liter geldt het verbod in het eerste lid niet op 31 december van 10:00 uur tot 1 januari 02:00 uur, met uitzondering van plaatsen gelegen binnen de bebouwde kom, niet zijnde voetbalvelden of ijsbanen, die voldoen aan de volgende voorschriften:

a. de organisator doet ten minste veertien werkdagen voorafgaand aan het carbidschieten daarvan melding aan de burgemeester;
b. de (melk)bus/container/opslagvat/gasfles heeft een maximale inhoud van 50 liter en wordt afgesloten met een materiaal van kunststof, zoals een (voet)bal;
c. het gebruik van (voet)ballen of andere afsluitingen veroorzaken geen schade aan mens, dier of goed;
d. de (melk)bussen/containers/opslagvaten/gasflessen zijn stevig verankerd in de bodem of in een frame, of op andere wijze zodat terugslag kan worden voorkomen;
e. de kunststof afsluitingen van de (melk)bussen/containers/opslagvaten/gasflessen zijn niet extra verankerd of vastgezet;
f. er wordt uitsluitend gebruik gemaakt van acetyleengas afkomstig uit de reactie tussen calciumacetylide (carbid) en water of gasmengsels met vergelijkbare eigenschappen;
g. het schieten gebeurt niet op de openbare weg en in tunnels of viaducten;
h. er worden maximaal tien (melk)bussen/container/opslagvaten/gasflessen gebruikt en er zijn maximaal twee tegelijk in gebruik;
i. het carbidschieten vindt uitsluitend plaats door en/of onder toezicht van één of meerdere meerderjarige personen;
j. er wordt slechts geschoten in de richting welke tegengesteld is aan de richting van: de dichtbij zijnde verpleeg- of verzorgingstehuizen, begraafplaatsen, crematoria, kerken en andere gebouwen voor openbare erediensten, een vogelbeschermingsgebied, een natura 2000 gebied en een stiltegebied en een inrichting, gebouw, terrein of ruimte bestemd voor het huisvesten of verzorgen van dieren;
k. de afstand vanaf de plek waar het carbidschieten plaatsvindt bedraagt 300 meter tot verpleeg- of verzorgingstehuizen, begraafplaatsen, crematoria, kerken en andere gebouwen voor openbare erediensten, een vogelbeschermingsgebied, een natura 2000 gebied en een stiltegebied en een inrichting, gebouw, terrein of ruimte bestemd voor het huisvesten of verzorgen van dieren;
l. de afstand van overige gebouwen waarin verblijf wordt gehouden bedraagt tenminste 100 meter, met uitzondering van voetbalvelden die op geen enkele wijze kunnen voldoen aan deze afstand;
m. het vrije schootsveld bedraagt tenminste 75 meter, waarin tevens geen verharde openbare wegen en/of paden liggen;
n. als 75 meter, zoals gesteld onder m, niet kan worden behaald dan is het vrije schootsveld voorzien van vangnetten;
o. geen handelingen worden verricht of nagelaten waarvan men weet of redelijkerwijs had kunnen vermoeden dat daardoor gevaar, schade en/of onevenredige hinder kan optreden voor mens, dier en milieu;
p. indien het carbidschieten na zonsondergang plaatsvindt, is het schietterrein goed verlicht.

Het college kan plaatsen buiten de bebouwde kom aanwijzen, waar het in het belang van het voorkomen van gevaar, schade of overlast verboden is met carbid te schieten.

Afdeling 15: Drugsoverlast

Artikel 2:74 Drugshandel op straat

Onverminderd het bepaalde in de Opiumwet is het verboden zich op een openbare plaats op te houden met het kennelijke doel om, al dan niet tegen betaling, middelen of substanties als bedoeld in de artikelen 2, 2a of 3 van de Opiumwet, of daarop gelijkende waar, al dan niet tegen betaling, af te leveren, aan te bieden of te verwerven, daarbij behulpzaam te zijn of daarin te bemiddelen.

Artikel 2:74a Openlijk drugsgebruik
Het is verboden op of aan de weg, op een andere openbare plaats of in een voor publiek toegankelijk gebouw middelen of substanties als bedoeld in de artikelen 2, 2a of 3 van de Opiumwet of daarop gelijkende waar te gebruiken, toe te dienen, dan wel voorbereidingen daartoe te verrichten of ten behoeve van dat gebruik voorwerpen of stoffen voorhanden te hebben.

Afdeling 16: Bestuurlijke ophouding, veiligheidsrisicogebieden, cameratoezicht en woonoverlast

Artikel 2:75 Bestuurlijke ophouding
De burgemeester kan overeenkomstig artikel 154a van de Gemeentewet te besluiten tot het tijdelijk doen ophouden van door hem aangewezen groepen van personen op een door hem aangewezen plaats als deze personen het bepaalde in de artikelen 2:1.1., 2:1.2., 2:10, 2:26, 2:49, 2:50 en 2:73.1 van de Algemene plaatselijke verordening groepsgewijs niet naleven.

Artikel 2:76 Veiligheidsrisicogebieden
De burgemeester kan overeenkomstig artikel 151b van de Gemeentewet bij verstoring van de openbare orde door de aanwezigheid van wapens, dan wel bij ernstige vrees voor het ontstaan daarvan, een gebied, met inbegrip van de daarin gelegen voor het publiek openstaande gebouwen en daarbij behorende erven, aanwijzen als veiligheidsrisicogebied.

Artikel 2:77 Cameratoezicht op openbare plaatsen
1. De burgemeester kan overeenkomstig artikel 151c van de Gemeentewet te besluiten tot plaatsing van camera's voor een bepaalde duur ten behoeve van het toezicht op een openbare plaats.
2. De burgemeester heeft die bevoegdheid eveneens ten aanzien van andere door de gemeenteraad aan te wijzen voor het publiek toegankelijke plaatsen.

Artikel 2:78 Gebiedsontzeggingen
1. De burgemeester kan in het belang van de openbare orde, het voorkomen of beperken van overlast, het voorkomen of beperken van aantastingen van het woon- of leefklimaat, de veiligheid van personen of goederen, de gezondheid of de zedelijkheid aan een persoon die strafbare feiten of openbare orde verstorende handelingen verricht een tijdelijk verbod opleggen om gedurende ten hoogste 24 uur in een of meer bepaalde delen van de gemeente op een openbare plaats aanwezig te zijn.
2. Met het oog op de in het eerste lid genoemde belangen kan de burgemeester aan een persoon aan wie ten minste eenmaal een tijdelijk verbod is opgelegd als bedoeld in dat lid en die binnen één jaar na een eerder tijdelijk verbod strafbare feiten of openbare orde verstorende handelingen verricht, een tijdelijk verbod opleggen om gedurende ten hoogste vier weken in een of meer bepaalde delen van de gemeente op een openbare plaats aanwezig te zijn.
3. De burgemeester beperkt het krachtens het eerste of tweede lid opgelegde verbod, als hij dat in verband met de persoonlijke omstandigheden van betrokkene noodzakelijk

oordeelt. De burgemeester kan op aanvraag tijdelijk ontheffing verlenen van een tijdelijk verbod.

4. Het is verboden te handelen in strijd met een krachtens het eerste of tweede lid opgelegd verbod.
5. Indien een officier van justitie een persoon een gedragsaanwijzing heeft gegeven als bedoeld in artikel 509hh, tweede lid, onderdeel a, van het Wetboek van Strafvordering, legt de burgemeester aan deze persoon voor hetzelfde gebied niet een tijdelijk verbod op als bedoeld in het eerste of tweede lid.

Artikel 2:79 Woonoverlast als bedoeld in artikel 151d Gemeentewet

1. Degene die een woning of een bij die woning behorend erf gebruikt, of tegen betaling in gebruik geeft draagt er zorg voor dat door gedragingen in of vanuit die woning of dat erf of in de onmiddellijke nabijheid van die woning of dat erf geen ernstige en herhaaldelijke hinder voor omwonenden wordt veroorzaakt.
2. De burgemeester kan een last onder bestuursdwang wegens overtreding van het eerste lid in ieder geval opleggen bij ernstige en herhaaldelijke:
    a. geluid- of geurhinder;
    b. hinder van dieren;
    c. hinder van bezoekers of personen die tijdelijk in de woning of op een erf aanwezig zijn;
    d. overlast door vervuiling of verwaarlozing van de woning of een erf;
    e. intimidatie van derden vanuit een woning of een erf.

Artikel 2:80 Sluiting voor publiek openstaand gebouw of bijbehorend erf

1. De burgemeester kan in het belang van de openbare orde of ter voorkoming of beperking van overlast of nadelige beïnvloeding van het woon- of leefklimaat besluiten tot de gehele of gedeeltelijke sluiting van een voor het publiek openstaand gebouw of een bij dat gebouw behorend erf.
2. Het eerste lid is niet van toepassing op situaties waarin artikel 2:29 of artikel 13b van de Opiumwet voorziet.
3. De burgemeester brengt een afschrift van zijn besluit aan op of nabij de toegang van het voor het publiek openstaande gebouw of het bij dat gebouw behorende erf.
4. Eenieder is verplicht toe te laten dat het afschrift wordt aangebracht en aangebracht blijft, zolang de sluiting van kracht is.
5. Het is verboden een gesloten gebouw of erf te bezoeken, als bezoeker daarin of daarop te verblijven of een bezoeker daarin of daarop te laten verblijven zonder toestemming van de burgemeester.
6. De burgemeester kan een sluiting opheffen als later bekend geworden feiten en omstandigheden hiertoe aanleiding geven en voldoende garanties aanwezig zijn dat geen herhaling van de feiten of gedragingen die tot sluiting hebben geleid, zal plaatsvinden.

Artikel 2:81 Tegengaan onveilig, niet leefbaar en malafide ondernemersklimaat

1. In dit artikel wordt verstaan onder:
    a. bedrijfsmatige activiteit: activiteit in de uitoefening van een beroep of bedrijf, die niet valt onder de vergunningplicht bedoeld in artikel 3 van de Alcoholwet of de artikelen 2:28 of 3:3;
    b. beheerder: natuurlijk persoon die door de exploitant is aangesteld voor de feitelijke leiding over de bedrijfsmatige activiteit;

c. exploitant: natuurlijk persoon of bestuurder van een rechtspersoon of tot vertegenwoordiging van die rechtspersoon bevoegd natuurlijk persoon, voor wiens rekening en risico de bedrijfsmatige activiteit wordt uitgeoefend.

2. De burgemeester kan in het belang van de leefbaarheid, de openbare orde en veiligheid of ter voorkoming van een nadelige beïnvloeding daarvan bedrijfsmatige activiteiten en gebouwen of bij die gebouwen behorende erven of gebieden aanwijzen waarop het verbod uit het derde lid van toepassing is.
3. Het is verboden om zonder vergunning van de burgemeester een door hem aangewezen bedrijfsmatige activiteit uit te oefenen in een door hem aangewezen gebouw, op een bij dat gebouw behorend erf of in een door hem aangewezen gebied.
4. De exploitant vraagt de vergunning aan door gebruik te maken van een door de burgemeester vastgesteld formulier, waarbij in elk geval de volgende gegevens worden verstrekt:
    a. Voor welke bedrijfsmatige activiteit de vergunning wordt gevraagd;
    b. De persoonsgegevens en een geldig identiteitsbewijs van de exploitant en beheerder;
    c. Het adres en telefoonnummer van de locatie waar de bedrijfsmatige activiteit wordt uitgeoefend;
    d. Het nummer van inschrijving in de Handelregister;
    e. Voor zover van toepassing, de verblijfstitel van de exploitant en beheerder;
    f. Voor zover van toepassing, een bewijs waaruit blijkt dat de exploitant en beheerder gerechtigd zijn om in Nederland arbeid te verrichten;
    g. Een document waaruit blijkt dat de exploitant gerechtigd is over het gebouw of erf te beschikken waar de bedrijfsmatige activiteit wordt uitgeoefend;
    h. Een verklaring omtrent het gedrag van de exploitant en beheerder.
5. Onverminderd het bepaalde in artikel 1:8 kan de burgemeester een vergunning als bedoeld in het derde lid weigeren:
    a. als de leefbaarheid in het gebied door de wijze van exploitatie nadelig wordt beïnvloed of dreigt te worden beïnvloed;
    b. als de exploitant of beheerder in enig opzicht van slecht levensgedrag is;
    c. als redelijkerwijs moet worden aangenomen dat de feitelijke toestand niet met het in de aanvraag vermelde in overeenstemming zal zijn;
    d. als niet voldaan is aan de bij of krachtens het vierde lid gesteld eisen voor de aanvraag;
    e. als er aanwijzingen zijn dat in de uitoefening van de bedrijfsmatige activiteit personen werkzaam zijn of zullen zijn in strijd met het bij of krachtens de Wet arbeid vreemdelingen of Vreemdelingenwet 2000 bepaalde;
    f. als het uitoefenen van de bedrijfsmatige activiteit in strijd is met het omgevingsplan of de wet milieubeheer.
6. De exploitant is verplicht elke verandering in de uitoefening van zijn bedrijfsmatige activiteit waardoor deze niet langer in overeenstemming is met de in de vergunning opgenomen gegevens zo spoedig mogelijk aan de burgemeester te melden. De burgemeester verleent een gewijzigde vergunning, als de bedrijfsmatige activiteit aan de vereisten voldoet.
7. Het is verboden het gebouw of erf waar de bedrijfsmatige activiteit wordt uitgeoefend voor bezoekers geopend te hebben zonder dat de exploitant of beheerder aanwezig is.

8. De exploitant of de beheerder ziet erop toe dat in of vanuit het gebouw of erf waar de bedrijfsmatige activiteit wordt uitgeoefend geen strafbare feiten plaatsvinden.
9. Onverminderd het bepaalde in artikel 1:6 kan de burgemeester een vergunning intrekken of wijzigen als de omstandigheden sinds de vergunningverlening zijn gewijzigd, doordat:
    a. De exploitant of beheerder in enig opzicht van slecht levensgedrag is;
    b. De exploitant of beheerder betrokken is of ernstige nalatigheid kan worden verweten bij activiteiten of strafbare feiten die verband houden met de bedrijfsmatige activiteit of toestaat of gedoogt dat strafbare feiten of activiteiten worden gepleegd waarmee de openbare orde nadelig wordt beïnvloed;
    c. Er in de uitoefening van de bedrijfsmatige activiteit strafbare feiten hebben plaatsgevonden of plaatsvinden;
    d. Er aanwijzingen zijn dat in de uitoefening van de bedrijfsmatige activiteit personen werkzaam zijn of zullen zijn in strijd met het bij of krachtens de Wet arbeid vreemdelingen of Vreemdelingenwet 2000 bepaalde;
    e. De exploitant of bedrijfsmatige activiteit heeft beëindigd of gewijzigd; of
    f. Redelijkerwijs moet worden aangenomen dat de feitelijke toestand niet met het in de vergunning vermelde in overeenstemming is.
10. Als de bedrijfsmatige activiteit in strijd met de vergunning of het verbod wordt uitgeoefend of als een van de situaties bedoeld in het negende lid van toepassing is, kan de burgemeester, onverminderd het bepaalde in artikel 2:80, een besluit nemen tot sluiting van het gebouw of erf waar de bedrijfsmatige activiteit wordt uitgeoefend.
11. De burgemeester brengt een afschrift van zijn besluit tot sluiting aan op of nabij de toegang van het voor het publiek openstaande gebouw of erf.
12. Eenieder is verplicht toe te laten dat het afschrift wordt aangebracht en aangebracht blijft, zolang de sluiting van kracht is.
13. Het is eenieder verboden een overeenkomstig het tiende lid gesloten gebouw of erf te betreden of daarin of daarop te verblijven.
14. De burgemeester kan de sluiting opheffen als later bekend geworden feiten en omstandigheden hiertoe aanleiding geven en voldoende garanties aanwezig zijn dat geen herhaling van de feiten of gedragingen die tot sluiting hebben geleid, zal plaatsvinden.
15. In afwijking van het derde lid geldt het verbod voor de exploitant die op het moment van inwerkingtreding van het aanwijzingsbesluit al een onder het aanwijzingsbesluit vallende bedrijfsmatige activiteit verricht, voor die bestaande activiteit op bestaande locaties eerst drie maanden na inwerkintreding van het aanwijzingsbesluit of, als dat eerder is, met ingang van inwerkingtreding van het besluit tot weigering van een door hem aangevraagde of intrekking van een aan hem verleende vergunning.
16. Op de aanvraag om een vergunning is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve beschikking bij niet tijdig beslissen) niet van toepassing.

Hoofdstuk 3. Reguliere prostitutie, seksbranche en aanverwante onderwerpen

Afdeling 1: Algemene bepalingen

Artikel 3:1 Afbakening
De artikelen 1:2 en 1:5 tot en met 1:8 zijn niet van toepassing op het bij of krachtens dit hoofdstuk bepaalde.

Artikel 3:2 Definities
In dit hoofdstuk wordt verstaan onder:

a. advertentie: elke commerciële uiting in een medium, die een seksbedrijf of een prostituee onder de aandacht van het publiek brengt;
b. beheerder: de natuurlijke persoon die door de exploitant is aangesteld voor de feitelijke leiding van een seksbedrijf;
c. bevoegd bestuursorgaan: het college of, voor zover het betreft voor het publiek openstaande gebouwen en daarbij behorende erven als bedoeld in artikel 174 van de Gemeentewet, de burgemeester;
d. escortbedrijf: de activiteit, bestaande uit het bedrijfsmatig gelegenheid geven tot prostitutie in de vorm van bemiddeling tussen klant en prostituee;
e. exploitant: de natuurlijke persoon of de bestuurder van een rechtspersoon of, voor zover van toepassing, de tot vertegenwoordiging van die rechtspersoon bevoegde natuurlijk persoon, voor wiens rekening en risico een seksbedrijf wordt uitgeoefend;
f. klant: degene die gebruik maakt van de door een exploitant van een prostitutiebedrijf of een prostituee aangeboden seksuele diensten;
g. prostituee: degene die zich beschikbaar stelt tot het verrichten van seksuele handelingen met een ander tegen betaling;
h. prostitutie: het zich beschikbaar stellen tot het verrichten van seksuele handelingen met een ander tegen betaling;
i. prostitutiebedrijf: de activiteit, bestaande uit het bedrijfsmatig gelegenheid geven tot prostitutie;
j. seksbedrijf: de activiteit, bestaande uit het bedrijfsmatig gelegenheid geven tot prostitutie of tot het verrichten van seksuele handelingen voor een ander tegen betaling of uit het bedrijfsmatig aanbieden van vertoningen van erotisch-pornografische aard in een seksinrichting tegen betaling;
k. seksinrichting: voor het publiek toegankelijke besloten ruimte, onderdeel van een seksbedrijf.

Afdeling 2: Vergunning seksbedrijf

Artikel 3:3 Vergunning

1. Het is verboden een seksbedrijf uit te oefenen zonder vergunning van het bevoegde bestuursorgaan.
2. Op een aanvraag om een vergunning wordt binnen twaalf weken beslist. Deze termijn kan met ten hoogste twaalf weken worden verlengd.
3. Een vergunning kan mede voor een seksinrichting worden verleend.
4. De vergunning wordt voor bepaalde tijd verleend aan de exploitant en op diens naam gesteld. De vergunning is niet overdraagbaar.
5. Paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) is niet van toepassing.

Artikel 3:4 Concentratie seksinrichtingen
Het college kan delen van de gemeente aanwijzen waarbuiten voor het vestigen van een seksinrichting geen vergunning wordt verleend. Daarbij kan worden bepaald dat de aanwijzing slechts geldt voor seksinrichtingen van seksbedrijven van een nader aangewezen aard.

Artikel 3:5 0-optie raamprostitutiebedrijven en maximering aantal seksinrichtingen

1. Voor het uitoefenen van een raamprostitutiebedrijf wordt geen vergunning verleend.

2. Er kan voor in totaal ten hoogste 5 seksinrichtingen (prostitutiebedrijven, niet zijnde raamprostitutiebedrijven) vergunning worden verleend.

Artikel 3:6 Aanvraag

1. Een aanvraag om vergunning wordt ingediend middels een door het bevoegde bestuursorgaan vastgesteld formulier.
2. Bij de aanvraag wordt vermeld voor welke activiteit vergunning wordt gevraagd, en worden in ieder geval de volgende gegevens en bescheiden overlegd:
    a. de persoonsgegevens van de exploitant;
    b. het nummer van inschrijving in het handelsregister bij de Kamer van Koophandel;
    c. of in de vijf jaar voorafgaand aan de aanvraag de exploitant een vergunning voor een seksbedrijf is geweigerd of een aan de exploitant verleende vergunning voor een seksbedrijf is ingetrokken;
    d. het adres waar het seksbedrijf wordt uitgeoefend;
    e. het adres van een onder het seksbedrijf vallende seksinrichting;
    f. het vaste telefoonnummer dat in advertenties voor het seksbedrijf zal worden gebruikt;
    g. een geldig identiteitsbewijs als bedoeld in artikel 1 van de Wet op de identificatieplicht van de exploitant;
    h. voor zover van toepassing, de verblijfstitel van de exploitant;
    i. een actuele verklaring betalingsgedrag nakoming fiscale verplichtingen, verstrekt door de Belastingdienst;
    a. bewijs waaruit blijkt dat de exploitant gerechtigd is tot het gebruik van de ruimtes bestemd voor de uitoefening van het seksbedrijf;
    b. voor zover van toepassing, de plaatselijke ligging van de seksinrichting waarvoor vergunning wordt aangevraagd, door middel van een situatieschets met een noordpijl en schaalaanduiding;
    c. voor zover van toepassing, de plattegrond van de seksinrichting waarvoor vergunning wordt aangevraagd, door middel van een tekening met een schaalaanduiding.
3. Als er een beheerder is aangesteld, is het tweede lid, onder a, b, c, g en h, van overeenkomstige toepassing op de beheerder.
4. Het bevoegde bestuursorgaan kan aanvullende gegevens of bescheiden verlangen.

Artikel 3:7 Weigeringsgronden

1. Een vergunning wordt geweigerd als:
    a. de exploitant of de beheerder onder curatele staat;
    b. de exploitant of de beheerder onherroepelijk is veroordeeld voor een gewelds- of zedendelict of voor mensenhandel, of in enig ander opzicht van slecht levensgedrag is;
    c. de exploitant of de beheerder de leeftijd van 21 jaar nog niet heeft bereikt;
    d. redelijkerwijs moet worden aangenomen dat de feitelijke toestand niet met het in de aanvraag vermelde in overeenstemming zal zijn;
    e. redelijkerwijs moet worden aangenomen dat de aanvrager in strijd zal handelen met aan de vergunning verbonden beperkingen of voorschriften;
    f. er aanwijzingen zijn dat voor of bij het seksbedrijf personen tewerkgesteld zijn of zullen zijn die, als het prostituees betreft, nog niet de leeftijd van 21 jaar hebben bereikt, als het overige personen betreft, nog niet de leeftijd van 18 jaar hebben

bereikt, slachtoffer zijn van mensenhandel of verblijven of werken in strijd met het bepaalde bij of krachtens de Vreemdelingenwet 2000;

g. de exploitant of de beheerder minder dan vijf jaar voorafgaand aan de dag dat de vergunning wordt aangevraagd, wegens een misdrijf onherroepelijk is veroordeeld tot een onvoorwaardelijke vrijheidsstraf van meer dan zes maanden;
h. de exploitant of de beheerder minder dan vijf jaar voorafgaand aan de dag dat de vergunning wordt aangevraagd, bij meer dan één rechterlijke uitspraak of strafbeschikking onherroepelijk veroordeeld is tot een onvoorwaardelijke geldboete van €500,- of meer of tot een andere hoofdstraf als bedoeld in artikel 9, eerste lid, onder a, van het Wetboek van Strafrecht, wegens dan wel mede wegens overtreding van:
    1. bepalingen, gesteld bij of krachtens de Alcoholwet, de Opiumwet, de Vreemdelingenwet 2000, de Wet arbeid vreemdelingen en hoofdstuk 3 van de APV Oldambt 2106;
    2. de artikelen 137c tot en met 137g, 140, 416, 417, 417bis, 420bis tot en met 420quinquies, 426 en 429quater van het Wetboek van Strafrecht;
    3. artikel 69 van de Algemene wet inzake rijksbelastingen;
    4. de artikelen 8 en 162, derde lid, alsmede de artikelen 6 juncto 8 en 163 van de Wegenverkeerswet 1994;
    5. de artikelen 2 en 3 van de Wet op de weerkorpsen; of
    6. de artikelen 54 en 55 van de Wet wapens en munitie.
i. een maximum als bedoeld in artikel 3:5 is vastgesteld en dit maximum al is bereikt;
j. de voorgenomen uitoefening van het seksbedrijf strijd zal opleveren met het omgevingsplan of een bekendgemaakte ontwerpwijziging daarvan of een aanwijzing als bedoeld in artikel 3:4.

2. Met een veroordeling als bedoeld in het eerste lid, onder g en h, wordt gelijk gesteld:
    a. een bevel tot tenuitvoerlegging van een zodanige voorwaardelijke straf;
    b. vrijwillige betaling van een geldsom als bedoeld in artikel 74, tweede lid, onder a, van het Wetboek van Strafrecht of artikel 76, tweede lid, onder a, van de Algemene wet inzake rijksbelastingen, tenzij de geldsom minder dan €375,- bedraagt.
3. De periode van vijf jaar, bedoeld in het eerste lid, onder g en h, wordt bij de intrekking van een vergunning teruggerekend vanaf de datum van de intrekking van deze vergunning.
4. Voor de berekening van de periode van vijf jaar, bedoeld in het eerste lid, onder g en h, telt de periode waarin een onvoorwaardelijke vrijheidsstraf is ondergaan, niet mee.
5. Een vergunning kan in ieder geval worden geweigerd:
    a. voor een seksbedrijf waarvoor de vergunning op grond van artikel 3:9, eerste lid, aanhef en onder a tot en met f, of tweede lid, aanhef onder a tot en met g, of in het geval en onder de voorwaarden, bedoeld in artikel 3 van de Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur is ingetrokken, gedurende een periode van vijf jaar na de intrekking;
    b. als niet is voldaan aan een bij of krachtens artikel 3:6 gestelde eis met betrekking tot de aanvraag, mits de aanvrager de gelegenheid heeft gehad de aanvraag binnen een door het bevoegde bestuursorgaan gestelde termijn aan te vullen;
    c. als de vergunning geheel of gedeeltelijk betrekking heeft op het uitoefenen van een prostitutiebedrijf in een seksinrichting waarvoor eerder een vergunning is

ingetrokken, of in die seksinrichting eerder zonder vergunning een prostitutiebedrijf is uitgeoefend;
d. als de openbare orde, de woon- en leefomgeving of de veiligheid en de gezondheid van prostituees of klanten nadelig wordt beïnvloed door de aanwezigheid van de seksinrichting waarvoor de vergunning is aangevraagd;
e. als het bedrijfsplan niet voldoet aan artikel 3:15, eerste en tweede lid;
f. als onvoldoende aannemelijk is dat de exploitant de bij artikel 3:17 gestelde verplichtingen zal naleven.
g. als het escortbedrijf wordt gevestigd in een woonruimte waarvoor geen vergunning als bedoeld in artikel 21, aanhef en onder a van de Huisvestingswet 2014 is verleend.

Artikel 3:8 Eisen met betrekking tot vergunning

1. De vergunning vermeldt in ieder geval:
    a. de naam van de exploitant;
    b. voor zover van toepassing, die van de beheerder;
    c. voor welke activiteit de vergunning is verleend;
    d. het adres waar het seksbedrijf wordt uitgeoefend;
    e. het vaste telefoonnummer dat in advertenties voor het seksbedrijf zal worden gebruikt;
    f. voor zover van toepassing, het adres van de onder dat seksbedrijf vallende seksinrichting waarvoor de vergunning mede is verleend;
    g. de voorschriften en beperkingen die aan de vergunning zijn verbonden;
    h. voor zover van toepassing de geldigheidsduur van de vergunning;
    i. het nummer van de vergunning.
2. De exploitant draagt er zorg voor dat de vergunning of een afschrift daarvan zichtbaar aanwezig is in de seksinrichting waarvoor de vergunning mede is verleend, en tevens dat aan de buitenzijde van de seksinrichting zichtbaar is dat hij over een vergunning voor die seksinrichting beschikt.

Artikel 3:9 Intrekkingsgronden

1. De vergunning wordt ingetrokken als:
    a. de verstrekte gegevens zodanig onjuist of onvolledig blijken te zijn dat op de aanvraag een andere beslissing zou zijn genomen als bij de beoordeling daarvan de juiste gegevens bekend waren geweest;
    b. de vergunning in strijd met een wettelijk voorschrift is gegeven;
    c. is gehandeld in strijd met de artikelen 3:10, 3:13, aanhef en onder a, 3:14 eerste lid, 3:15 en 3:17, eerste lid, en tweede lid, aanhef en onderdeel b, aanhef en onder 1°;
    d. zich binnen het seksbedrijf feiten hebben voorgedaan die de vrees wettigen, dat het van kracht blijven van de vergunning gevaar oplevert voor de openbare orde of veiligheid;
    e. zich een omstandigheid voordoet als bedoeld in artikel 3:7, eerste lid, onder a tot en met h;
    f. de vergunninghouder dat verzoekt;
    g. de uitoefening van het seksbedrijf strijd oplevert met het omgevingsplan of een aanwijzing als bedoeld in artikel 3:4.
2. De vergunning kan worden geschorst of ingetrokken als:

a. is gehandeld in strijd met aan de vergunning verbonden voorschriften of beperkingen;
b. in verband met gewijzigde wettelijke voorschriften, gewijzigde omstandigheden of gewijzigde inzichten de bescherming van de belangen met het oog waarop het vergunningsvereiste is gesteld, zwaarder wegen dan het belang van de vergunninghouder bij behoud van de vergunning;
c. een niet in de vergunning vermelde persoon exploitant of beheerder is geworden;
d. is gehandeld in strijd met een of meer van de bij of krachtens dit hoofdstuk gestelde bepalingen, onverminderd het eerste lid, aanhef en onder c;
e. is gehandeld in strijd met de in het bedrijfsplan beschreven maatregelen;
f. zich binnen het seksbedrijf feiten hebben voorgedaan die de vrees wettigen dat het van kracht blijven van de vergunning gevaar oplevert voor de woon- en leefomgeving of de gezondheid van prostituees of klanten;
g. de exploitant of de beheerder het toezicht op de naleving van het in dit hoofdstuk bepaalde belemmert of bemoeilijkt;
h. er bij het seksbedrijf personen tewerkgesteld zijn die onherroepelijk zijn veroordeeld voor een gewelds- of zedendelict of voor mensenhandel;
i. gedurende ten minste zes maanden geen gebruik is gemaakt van de vergunning.

Artikel 3:10 Melding gewijzigde omstandigheden
De vergunninghouder meldt elke verandering waardoor zijn seksbedrijf niet langer in overeenstemming is met de op grond van artikel 3:8, eerste lid, in de vergunning opgenomen gegevens, zo spoedig mogelijk aan het bevoegde bestuursorgaan. Deze verleent een gewijzigde vergunning, als het seksbedrijf aan de vereisten voldoet.

Artikel 3:11 Verlenging vergunning
(gereserveerd)

Afdeling 3: Uitoefenen seksbedrijf

Paragraaf 3.1 Regels voor alle seksbedrijven

Artikel 3:12 Sluitingstijden seksinrichtingen; aanwezigheid; toegang
1. Het is de exploitant en de beheerder verboden een seksinrichting voor bezoekers geopend te hebben of daarin bezoekers toe te laten of te laten verblijven:
    a. op maandag tot en met vrijdag tussen 03.00 uur en 09.00 uur;
    b. op zaterdag en zondag tussen 05.00 uur en 09.00 uur.
2. Het bevoegd bestuursorgaan kan voor een afzonderlijke seksinrichting andere sluitingstijden vaststellen.
3. Het is bezoekers van een seksinrichting verboden zich daarin te bevinden gedurende de tijd dat die inrichting gesloten dient te zijn voor bezoekers.
4. Het is de exploitant en de beheerder verboden personen die nog niet de leeftijd van 18 jaar hebben bereikt toe te laten of te laten verblijven in een seksinrichting.

Artikel 3:13 Adverteren
Het is verboden in advertenties voor een seksbedrijf:

a. geen vermelding op te nemen van het telefoonnummer, bedoeld in artikel 3:8, eerste lid, onder e, van het nummer, bedoeld in artikel 3:8, eerste lid, onder i, en van de bedrijfsnaam;

b. vermelding op te nemen van een ander telefoonnummer dan bedoeld onder a, en
c. als het een prostitutiebedrijf betreft, onveilige seks aan te bieden of te garanderen dat prostituees die voor of bij het betreffende bedrijf werken vrij zijn van seksueel overdraagbare aandoeningen.

Paragraaf 3.2 Regels voor alle prostitutiebedrijven en prostituees

Artikel 3:14 leeftijd en verblijfstitel prostituees

1. Het is een exploitant verboden een prostituee voor of bij zich te laten werken die:
    a. nog niet de leeftijd van 21 jaar heeft bereikt;
    b. in Nederland verblijft of werkt in strijd met het bepaalde bij of krachtens de Vreemdelingenwet 2000.
2. Het is een prostituee verboden werkzaam te zijn voor of bij een exploitant aan wie geen vergunning voor een prostitutiebedrijf is verleend.

Artikel 3:15 Bedrijfsplan

1. Een prostitutiebedrijf beschikt over een bedrijfsplan, waarin in ieder geval wordt beschreven welke maatregelen de exploitant treft:
    a. op het gebied van hygiëne;
    b. ter bescherming van de gezondheid, de veiligheid en het zelfbeschikkingsrecht van de prostituees;
    c. ter bescherming van de gezondheid van de klanten;
    d. ter voorkoming van strafbare feiten.
2. De door de exploitant te treffen maatregelen, bedoeld in het eerste lid, onderdelen a en b, waarborgen dat:
    a. de hygiëne in een seksinrichting voldoet aan de algemene eisen die hiervoor in de branche gelden en dat dit controleerbaar is;
    b. inzichtelijk en controleerbaar is welke maatregelen een exploitant in zijn bedrijfsvoering en inrichting van de werkruimten treft voor gezonde en veilige werkomstandigheden voor prostituees;
    c. in de werkruimten te allen tijde voldoende condooms met een CE-markering voor gebruik beschikbaar zijn;
    d. in de werkruimten voor de prostituees een goed functionerende alarmvoorziening aanwezig is;
    e. de prostituee zich regelmatig kan laten onderzoeken op seksueel overdraagbare aandoeningen en door de exploitant voldoende geïnformeerd is over de mogelijkheden van een dergelijk onderzoek;
    f. de prostituee niet gedwongen wordt zich geneeskundig te laten onderzoeken;
    g. de prostituee vrij is in de keuze van de arts(en) die zij wil bezoeken;
    h. de prostituee klanten en diensten kan weigeren zonder dat dat voor haar andere werkzaamheden gevolgen heeft;
    i. de prostituee kan weigeren alcohol of drugs te gebruiken zonder dat dat voor haar werkzaamheden gevolgen heeft;
    j. aan de voor de exploitant werkzame beheerder voldoende professionele eisen op het gebied van agressiebeheersing en bedrijfshulpverlening worden gesteld en waar nodig wordt gezorgd voor scholing hierin;
    k. de exploitant zich een oordeel vormt over de mate van zelfredzaamheid van de prostituee voordat deze voor of bij hem gaat werken, teneinde vast te stellen of zij voldoet aan de eisen die hij hiervoor in zijn bedrijfsplan heeft opgenomen;

l. de exploitant voor elke voor of bij hem werkzame prostituee kan aantonen onder welke verhuur- of arbeidsvoorwaarden zij haar diensten aanbiedt;
m. de exploitant of beheerder zich er regelmatig van vergewist dat de prostituee niet door derden gedwongen wordt tot prostitutie en dat hij in dit kader informatie van hulpverleningsinstanties ter beschikking stelt;
n. de exploitant aan de voor of bij hem werkzame prostituees informatie ter beschikking stelt over de mogelijkheden om hulp te krijgen als een prostituee wil stoppen met haar werk in de prostitutie;
o. de overlast aan de omgeving van de onder het seksbedrijf vallende seksinrichtingen beperkt wordt.

3. Het bedrijfsplan wordt overgelegd bij de aanvraag om een vergunning.
4. De exploitant meldt een voorgenomen wijziging van het bedrijfsplan onverwijld aan het bevoegde bestuursorgaan. De wijziging wordt na goedkeuring van het bevoegde bestuursorgaan als onderdeel van het bedrijfsplan aangemerkt, als deze voldoet aan de eisen die overeenkomstig het eerste en tweede lid aan een bedrijfsplan worden gesteld.
5. De rechten voor prostituees, die worden gewaarborgd op grond van het tweede lid, worden op schrift gesteld en in een voor haar begrijpelijke taal uitgereikt aan elke prostituee die werkzaam is voor of bij de exploitant.
6. In de seksinrichting wordt in ten minste twee talen en voor de klant goed zichtbaar bekend gemaakt dat een prostituee klanten en diensten mag weigeren en mag weigeren alcohol of drugs te gebruiken.

Artikel 3:16 Minimale verhuurperiode werkruimte
(gereserveerd)

Artikel 3:17 Verdere verplichtingen van de exploitant en beheerder prostitutiebedrijf

1. De exploitant of de beheerder is aanwezig gedurende de uren dat het prostitutiebedrijf daadwerkelijk wordt uitgeoefend.
2. De exploitant van een prostitutiebedrijf draagt er zorg voor dat:
    a. de voor of bij het prostitutiebedrijf werkzame prostituees redelijkerwijs hun eigen werktijden kunnen bepalen;
    b. er een deugdelijke bedrijfsadministratie wordt gevoerd waarin de actuele gegevens zijn opgenomen van in ieder geval;
        i. de voor of bij het prostitutiebedrijf werkzame prostituees;
        ii. de verhuuradministratie;
        iii. met betrekking tot alle voor of bij het prostitutiebedrijf werkzame prostituees, de documentatie die ten grondslag ligt aan de vorming van het oordeel over de mate van zelfredzaamheid, bedoeld in artikel 3:15, tweede lid, onder k;
        iv. de werkroosters van de beheerders;
    c. de bedrijfsadministratie met inachtneming van de wettelijke termijnen wordt bewaard en te allen tijde beschikbaar is voor toezichthouders;
    d. medewerkers van de gemeentelijke gezondheidsdienst en van andere door de burgemeester of het college aangewezen instellingen worden toegelaten tot seksinrichtingen als ze voornemens zijn voorlichtings- en preventieactiviteiten uit te voeren of voorlichtingsmateriaal te verspreiden;
    e. onverwijld bij de politie wordt gemeld ieder signaal van mensenhandel of andere vormen van dwang en uitbuiting;

f. onverwijld aan het bevoegde bestuursorgaan wordt gemeld als gedurende ten minste één maand geen gebruik gemaakt zal worden van de vergunning. Deze melding vermeldt de reden en de verwachte duur;
g. gedaan wordt wat nodig is voor een goede gang van zaken binnen het prostitutiebedrijf.

Paragraaf 3.3 Raam- en straatprostitutie

Artikel 3:18 Raamprostitutie
Het is een prostituee verboden:

a. zich vanuit een gebouw of vanuit de toegang naar een gebouw aan klanten die zich op of aan de weg bevinden beschikbaar te stellen; en
b. passanten hinderlijk te bejegenen of zich aan passanten op te dringen dan wel zich ongekleed of vrijwel ongekleed achter het raam van een seksinrichting of in de toegang tot een seksinrichting op te houden.

Artikel 3:19 Straatprostitutie
Het is verboden op of aan de weg of op, aan of in een andere vanaf de weg zichtbare plaats, niet zijnde een seksinrichting waarvoor een vergunning is verleend, zich op te houden met het kennelijke doel zich beschikbaar te stellen voor prostitutie of het verrichten van seksuele handelingen in het kader van prostitutie.

Artikel 3:20 Handhaving straatprostitutie
Met het oog op de naleving van het verbod, bedoeld in artikel 3:19, kan door een politieambtenaar of toezichthouder het bevel worden gegeven zich onmiddellijk in een bepaalde richting te verwijderen.

Afdeling 4: Overige bepalingen

Artikel 3:21 Verbodsbepalingen klanten
1. Het is verboden op of aan de weg of op, aan of in een andere voor publiek toegankelijke plaats gebruik te maken van de diensten van een prostituee.
2. Het in het eerste lid genoemde verbod geldt niet in een seksinrichting waarvoor een vergunning is verleend.

Artikel 3:22 Tentoonstellen, aanbieden en aanbrengen van erotisch-pornografische goederen, afbeeldingen en dergelijke
1. Het is de rechthebbende op een onroerende zaak verboden daarin of daarop goederen, opschriften, aankondigingen, gedrukte of geschreven stukken dan wel afbeeldingen van erotisch-pornografische aard openlijk tentoon te stellen, aan te bieden of aan te brengen als de burgemeester aan de rechthebbende heeft bekendgemaakt dat de wijze van tentoonstellen, aanbieden of aanbrengen daarvan, de openbare orde of de woon- en leefomgeving in gevaar brengt.
2. Het eerste lid is niet van toepassing op het tentoonstellen, aanbieden of aanbrengen van goederen, opschriften, aankondigingen, gedrukte of geschreven stukken dan wel afbeeldingen, die dienen tot het openbaren van gedachten en gevoelens, bedoeld in artikel 7, eerste lid, van de Grondwet.

Hoofdstuk 4. Bescherming van het milieu en het natuurschoon en zorg voor het uiterlijk aanzien van de gemeente

Afdeling 1: Voorkomen of beperken geluidhinder en hinder door verlichting

Artikel 4:1 Definities

In deze afdeling wordt verstaan onder:

a. Activiteitenbesluit milieubeheer: Activiteitenbesluit milieubeheer, zoals die wet luidde direct voorafgaand aan de inwerkingtreding van de Omgevingswet;
b. collectieve festiviteit: festiviteit die niet specifiek aan één of een klein aantal inrichtingen is verbonden;
c. gevoelige gebouwen: hetgeen daaronder wordt verstaan in artikel 1.1. van het Activiteitenbesluit milieubeheer;
d. houder van een inrichting: degene die als eigenaar, bedrijfsleider, beheerder of anderszins een inrichting drijft;
e. incidentele festiviteit: festiviteit of activiteit die gebonden is aan één of een klein aantal inrichtingen;
f. inrichting: hetgeen daaronder wordt verstaan in artikel 1.1 van de Wet milieubeheer, zoals die wet luidde direct voorafgaand aan de inwerkingtreding van de Omgevingswet, met dien verstande dat de artikelen 4:2 tot en met 4:5 uitsluitend van toepassing zijn op inrichtingen type A en type B als bedoeld in het Activiteitenbesluit milieubeheer;
g. onversterkte muziek: muziek die niet elektronisch is versterkt.

Artikel 4:2 Aanwijzing collectieve festiviteiten

1. De geluidsnormen bedoeld in de artikelen 2.17, 2.17a, 2.19, 2.19a en 2.20 van het Activiteitenbesluit milieubeheer en artikel 4:5 gelden niet voor door het college per kalenderjaar aan te wijzen collectieve festiviteiten gedurende de daarbij aan te wijzen dagen of dagdelen.
2. De voorwaarden met betrekking tot de verlichting ten behoeve van sportbeoefening in de buitenlucht als bedoeld in artikel 3.148, eerste lid, van het Activiteitenbesluit milieubeheer gelden niet voor door het college per kalenderjaar aan te wijzen collectieve festiviteiten gedurende de daarbij aan te wijzen dagen of dagdelen.
3. In een aanwijzing als bedoeld in het eerste en tweede lid~~,~~ kan het college bepalen dat de aanwijzing slechts geldt in een of meer kernen of wijken van de gemeente.
4. Het college maakt de aanwijzing ten minste vier weken voor het begin van een nieuw kalenderjaar bekend.
5. Als een collectieve festiviteit redelijkerwijs niet te voorzien was, kan het college een festiviteit terstond als collectieve festiviteit als bedoeld in het eerste lid aanwijzen.
6. Bij het ten gehore brengen van muziekgeluid alleen in een inrichting blijven ramen en deuren gesloten, behoudens voor het onmiddellijk doorlaten van personen of goederen.
7. Het college kan in het kader van de openbare orde en veiligheid en de woon- en leefsituatie in de omgeving van de festiviteit nadere eisen en/of maatwerkvoorschriften stellen ten aanzien van het geluidsniveau veroorzaakt door de collectieve festiviteiten, inclusief deelnemende inrichtingen, inclusief terrassen en overige aanhorigheden, alsmede ten aanzien van de tijdsduur van de te houden collectieve festiviteit.

Artikel 4:3 Melding incidentele festiviteiten

1. Het is een inrichting toegestaan op maximaal acht dagen of dagdelen per kalenderjaar incidentele festiviteiten per kalenderjaar te houden waarbij de geluidsnormen als bedoeld in de artikelen 2.17, 2.17a, 2.19, 2.19a en 2.20 van het Activiteitenbesluit milieubeheer en artikel 4:5, niet van toepassing zijn, mits de houder van de inrichting ten minste twee weken voor de aanvang van de festiviteit daarvan melding heeft gedaan aan het college.

2. Het is een inrichting toegestaan om tijdens maximaal acht dagen of dagdelen per kalenderjaar in verband met de viering van incidentele festiviteiten per kalenderjaar de verlichting langer aan te houden ten behoeve van sportactiviteiten waarbij artikel 3.148, eerste lid, van het Activiteitenbesluit milieubeheer niet van toepassing is, mits de houder van de inrichting ten minste tien werkdagen voor de aanvang van de festiviteit daarvan melding heeft gedaan aan het college.
3. Het college stelt een formulier vast voor het doen van de melding.
4. De melding wordt geacht te zijn gedaan wanneer het formulier, volledig en naar waarheid ingevuld, tijdig is ingeleverd op de plaats op dat formulier vermeld.
5. De melding wordt tevens geacht te zijn gedaan wanneer het college op verzoek van de houder van een inrichting een incidentele festiviteit, die redelijkerwijs niet te voorzien was, terstond toestaat.
6. Bij het ten gehore brengen van muziekgeluid blijven ramen en deuren gesloten, behoudens voor het onmiddellijk doorlaten van personen of goederen.
7. Het college kan in het kader van de openbare orde en veiligheid en de woon- en leefsituatie in de omgeving van de inrichting(en) nadere eisen en/of maatwerkvoorschriften stellen ten aanzien van het geluidsniveau veroorzaakt door de inrichting(en), inclusief terrassen en overige aanhorigheden, alsmede ten aanzien van de tijdsduur van de te houden festiviteit(en).
8. Omwonenden dienen minimaal drie werkdagen voorafgaand aan de incidentele festiviteit op de hoogte worden gebracht.

Artikel 4:4 Verboden incidentele festiviteiten
(gereserveerd)

Artikel 4:5 Onversterkte muziek
(gereserveerd)

Artikel 4:5a Traditioneel schieten
(gereserveerd)

Artikel 4:6 Overige geluidhinder
1. Het is verboden buiten een inrichting op een zodanige wijze toestellen of geluidsapparaten in werking te hebben of handelingen te verrichten dat voor een omwonende of voor de omgeving geluidhinder wordt veroorzaakt.
2. Het college kan ontheffing verlenen van het verbod.
3. Het verbod is niet van toepassing op situaties waarin wordt voorzien door de Wet geluidhinder, de Zondagswet, de Wet openbare manifestaties, het Vuurwerkbesluit of de provinciale omgevingsverordening.
4. Op de ontheffing is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) niet van toepassing.

Artikel 4:6a Mosquito
(gereserveerd)

Afdeling 2: Bodem-, weg- en milieuverontreiniging

Artikel 4:7 Straatvegen
(gereserveerd)

Artikel 4:8 Natuurlijke behoefte doen

Het is verboden binnen de bebouwde kom op een openbare plaats zijn natuurlijke behoefte te doen buiten daarvoor bestemde plaatsen.

Artikel 4:9 Toestand van sloten en andere wateren en niet openbare riolen en putten buiten gebouwen
(gereserveerd)

Artikel 4:9a Het laten opstijgen van ballonnen

1. Het is verboden ballonnen, van welk materiaal dan ook, door middel van hete lucht afkomstig van vuur, dan wel door middel van helium of andere gassen, op te laten stijgen.
2. Onder een ballon wordt mede verstaan: herdenkingsballon, vuurballon, gelukslampion, wensballon, papierballon etc.
3. Onder een ballon wordt in dit verband niet bedoeld een luchtballon, bedoeld voor personenvervoer.

Afdeling 3: Het bewaren van houtopstanden

Artikel 4:10 Definities

1. In deze afdeling wordt verstaan onder:
    a. boom: een houtig opgaand gewas met op 1,3 meter hoogte boven het maaiveld (gemeten) een omtrek van de stam van minimaal 94,2 centimeter, dan wel een dwarsdoorsnede van de stam van minimaal 30 centimeter; ingeval van meerstammigheid geldt de omtrek/dwarsdoorsnede van de dikste boom;
    b. houtopstand: hakhout, een houtwal of een of meer bomen;
    c. hakhout: een of meer bomen die na te zijn geveld, opnieuw op de stronk uitlopen.
2. In deze afdeling wordt onder vellen mede verstaan: rooien, met inbegrip van verplanten, alsmede het verrichten van handelingen die de dood of ernstige beschadiging of ontsiering van houtopstand ten gevolge kunnen hebben.

Artikel 4:11 Omgevingsvergunning voor het vellen van houtopstanden

1. Het is verboden zonder omgevingsvergunning van het bevoegd gezag houtopstanden te vellen of te doen vellen.
2. Het in het eerste lid gestelde verbod geldt niet voor:
    a. houtopstand die bij wijze van dunning moet worden geveld;
    b. houtopstand die gelegen is buiten een bebouwde kom, tenzij de houtopstand een zelfstandige eenheid vormt, die;
        - ofwel geen grotere oppervlakte beslaat dan 10 are;
        - ofwel bestaat uit rijbeplanting van niet meer dan 20 bomen, gerekend over het totale aantal rijen;
    c. houtopstand die moet worden geveld krachtens de Plantenziektewet of krachtens een aanschrijving of last van ons college.
3. In afwijking van artikel 1:8 kan de vergunning worden geweigerd op grond van:
    a. de natuurwaarde van de houtopstand;
    b. de landschappelijke waarde van de houtopstand;
    c. de waarde van de houtopstand voor stads- en dorpsschoon;
    d. de beeldbepalende waarde van de houtopstand;
    e. de cultuurhistorische waarde van de houtopstand;
    f. de waarde voor de leefbaarheid van de houtopstand.

4. Het verbod is niet van toepassing als de burgemeester toestemming verleent voor het vellen van een houtopstand in verband met een spoedeisend belang voor de openbare orde of een direct gevaar voor personen of goederen.
5. Het bevoegd gezag kan een herplantplicht opleggen onder nader te stellen voorschriften.

Artikel 4:12 Bestrijding van boomziekten

1. Indien zich op een terrein één of meer bomen bevinden die naar het oordeel van het college gevaar opleveren van verspreiding van een boomziekte of voor vermeerdering van de ziekteverspreiders, zoals insecten, is de rechthebbende, indien hij daartoe door het college is aangeschreven, verplicht binnen de bij aanschrijving vast te stellen termijn:
    a. de houtopstand te vellen, en
    b. conform richtlijnen van de gemeente de gevelde houtopstand direct zodanig te behandelen dat verspreiding van de boomziekte wordt voorkomen.
2. Het is verboden gevelde bomen of delen daarvan voorhanden of in voorraad te hebben of te vervoeren, indien het een boomsoort betreft die de desbetreffende boomziekte kan verspreiden.
3. Het college kan een ontheffing verlenen van het onder het tweede lid van dit artikel gestelde verbod.
4. Het niet voldoen aan de in het eerste lid bedoelde aanschrijving biedt een basis voor de toepassing van bestuursdwang, waarbij de noodzakelijke werkzaamheden, voor risico en voor rekening van aangeschrevene, door of namens de gemeente kunnen worden verricht.

Afdeling 4: Maatregelen tegen ontsiering en stankoverlast

Artikel 4:13 Opslag voertuigen, vaartuigen, mest, afvalstoffen enz.

1. Het is verboden op door het college in het belang van het uiterlijk aanzien van de gemeente, ter voorkoming of opheffing van overlast dan wel voorkoming van schade aan de openbare gezondheid aangewezen plaatsen, buiten een inrichting in de zin van de Wet milieubeheer, zoals die wet luidde direct voorafgaand aan de inwerkingtreding van de Omgevingswet, in de openlucht of buiten de weg de volgende voorwerpen of stoffen op te slaan, te plaatsen of aanwezig te hebben:
    a. onbruikbare of aan hun oorspronkelijke bestemming onttrokken voer- of vaartuigen of onderdelen daarvan;
    b. bromfietsen en motorvoertuigen of onderdelen daarvan;
    c. kampeermiddelen als bedoeld in artikel 4:17 of onderdelen daarvan, voor zover het plaatsen of aanwezig hebben daarvan geschiedt voor verkoop of verhuur of anderszins voor een commercieel doel; of
    d. mestopslag, gierkelders of andere verzamelplaatsen van vuil, een verzameling ingekuild gras, loof of pulp of ingekuilde landbouwproducten, afbraakmaterialen en oude metalen.
2. Het college kan bij de aanwijzing nadere regels stellen.
3. Dit artikel is niet van toepassing op situaties waarin wordt voorzien door of krachtens de Omgevingswet of de provinciale omgevingsverordening.

Artikel 4:14 Stankoverlast door gebruik van meststoffen

(gereserveerd)

Artikel 4:15 Verbod hinderlijke of gevaarlijke reclame

1. Het is verboden op of aan een onroerende zaak handelsreclame te maken of te voeren door middel van een opschrift, aankondiging of afbeelding waardoor het verkeer in gevaar wordt gebracht of ernstige hinder ontstaat voor de omgeving.
2. Het verbod is niet van toepassing in gevallen waarin een omgevingsvergunning is verleend en het gevaar en de hinder zijn betrokken bij de afweging.

Artikel 4:16 Vergunningplicht lichtreclame
(gereserveerd)

Afdeling 5: Kamperen buiten kampeerterreinen

Artikel 4:17 Definities
In deze afdeling wordt onder kampeermiddel verstaan een niet-grondgebonden onderkomen of voertuig dat bestemd of opgericht is dan wel gebruikt wordt of kan worden gebruikt voor recreatief nachtverblijf.

Artikel 4:18 Recreatief nachtverblijf buiten kampeerterreinen
1. Het is verboden ten behoeve van recreatief nachtverblijf kampeermiddelen te plaatsen of geplaatst te houden buiten een kampeerterrein dat als zodanig in het omgevingsplan is bestemd of mede bestemd.
2. Het verbod geldt niet voor het plaatsen van kampeermiddelen voor eigen gebruik door de rechthebbende op een terrein.
3. Met uitzondering van door het college aangewezen plaatsen geldt het verbod niet voor het gedurende een korte periode plaatsen en geplaatst houden van een eenvoudig (nachtelijk) onderkomen met een maximale oppervlakte van 7 m2 voor gebruik door sportvissers tijden de uitoefening van de hengelsport.
4. Het college kan ontheffing verlenen van het verbod.
5. Onverminderd het bepaalde in artikel 1:8. kan de ontheffing worden geweigerd in het belang van de bescherming van:
    a. natuur en landschap; of
    b. een stads- of dorpsgezicht.

Artikel 4:19 Aanwijzing kampeerplaatsen
1. Artikel 4:18, eerste lid**,** is niet van toepassing op door het college aangewezen plaatsen.
2. Het college kan daarbij nadere regels stellen ter bescherming van de belangen genoemd **in** artikel 4:18, vijfde lid.

Hoofdstuk 5. Andere onderwerpen betreffende de huishouding van de gemeente

Afdeling 1: Parkeerexcessen en stopverbod

Artikel 5:1
(Vervallen)

Artikel 5:2 Voertuigen van een autobedrijf en dergelijke
1. Onder verhuren als bedoeld in dit artikel wordt mede verstaan:
    a. het gebruiken van een voertuig voor het geven van lessen; of
    b. het gebruiken van een voertuig voor het vervoeren van personen tegen betaling.
2. Tot de voertuigen als bedoeld in dit artikel worden niet gerekend:
    a. voertuigen waaraan herstel- of onderhoudswerkzaamheden worden verricht die in totaal niet meer dan een uur vergen, en dit gedurende de tijd die nodig is en gebruikt wordt voor deze werkzaamheden; of

b. voertuigen voor persoonlijk gebruik van de in het derde lid bedoelde persoon.

3. Het is degene die er zijn bedrijf, nevenbedrijf dan wel een gewoonte van maakt voertuigen te stallen, te herstellen, te slopen, te verhuren of te verhandelen, verboden:
    a. drie of meer voertuigen die hem toebehoren of zijn toevertrouwd, op de weg te parkeren binnen een cirkel met een straal van vijfentwintig meter met als middelpunt een van deze voertuigen;
    b. de weg als werkplaats voor voertuigen te gebruiken.
4. Het college kan ontheffing verlenen van het verbod.
5. Op de aanvraag om een ontheffing is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) niet van toepassing.

Artikel 5:3 Weesvoertuigen

1. Het is verboden om een voertuig langer dan zesenvijftig dagen op de weg stil te laten staan.
2. Het eerste lid is niet van toepassing op die plaatsen waar een belasting als bedoeld in artikel 225, eerste lid, Gemeentewet wordt geheven.
3. Het eerste lid is niet van toepassing voor zover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door de overige artikelen van deze afdeling.

Artikel 5:4 Defecte voertuigen

Het is verboden een voertuig waarmee als gevolg van andere dan eenvoudig te verhelpen gebreken niet kan of mag worden gereden, langer dan op drie achtereenvolgende dagen op de weg te parkeren.

Artikel 5:5 Voertuigwrakken

1. Het is verboden een voertuig dat rij technisch in onvoldoende staat van onderhoud en tevens in een kennelijk verwaarloosde toestand verkeert op de weg te parkeren.
2. Het verbod is niet van toepassing op situaties waarin wordt voorzien bij of krachtens de Wet milieubeheer, zoals die wet luidde direct voorafgaand aan de inwerkingtreding van de Omgevingswet, of het Besluit activiteiten leefomgeving.

Artikel 5:6 Kampeermiddelen en andere

1. Het is verboden een voertuig dat voor recreatie of anderszins voor andere dan verkeersdoeleinden wordt gebruikt:
    a. langer dan gedurende drie achtereenvolgende dagen binnen de bebouwde kom op de weg te plaatsen of te hebben;
    b. op een door het college aangewezen plaats te parkeren, waar dit naar zijn oordeel schadelijk is voor het uiterlijk aanzien van de gemeente.
2. Het college kan ontheffing verlenen van het verbod, bedoeld in het eerste lid, aanhef en onder a.
3. Het verbod in het eerste lid is niet van toepassing op beperkingengebiedactiviteiten met betrekking tot een weg waarvoor regels zijn gesteld bij of krachtens de provinciale omgevingsverordening.
4. Op de aanvraag om een ontheffing is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) niet van toepassing.

Artikel 5:7 Parkeren van reclamevoertuigen

1. Het is verboden een voertuig dat is voorzien van een aanduiding van handelsreclame, op de weg te parkeren met het kennelijk doel om daarmee handelsreclame te maken.
2. Het college kan van het verbod ontheffing verlenen.

3. Op de aanvraag om een ontheffing is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) niet van toepassing.

Artikel 5:8 Parkeren van grote voertuigen en grote aanhangwagens

1. Het is verboden een autoambulance of een voertuig dat met inbegrip van lading een lengte heeft van meer dan 6 meter of een hoogte van meer dan 2,4 meter te parkeren op een openbare plaats:
    a. binnen de bebouwde kom op zaterdag, zondag en feestdagen en op werkdagen in de nachtperiode (tussen 18.00 uur en 08.00 uur) waar dit parkeren buitensporig is met het oog op de verdeling van beschikbare parkeerruimte of een verkeersonveilige situatie oplevert
    b. bij een voor bewoning of ander dagelijks gebruik bestemd gebouw op zodanige wijze dat daardoor de toegang of uitgang voor bewoners of gebruikers op hinderlijke wijze wordt belemmerd.
2. Het college kan plaatsen aanwijzen waar het, in het eerste lid onder a. gestelde verbod, niet geldt.
3. Het verbod dat gesteld is in het eerste lid onder a. is voorts niet van toepassing op campers, kampeerauto's, caravans en kampeerwagens, voor zover deze voertuigen niet langer dan drie achtereenvolgende dagen op de weg worden geplaatst of gehouden.
4. Het college kan ontheffing verlenen van de verboden.
5. Op de aanvraag om een ontheffing is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) niet van toepassing.

Artikel 5:9 Uitzichtbelemmerende voertuigen

1. Het is verboden een voertuig dat, met inbegrip van lading, een lengte heeft van meer dan 6 meter of een hoogte van meer dan 2,4 meter, op de weg te parkeren bij een voor bewoning of ander dagelijks gebruik bestemd gebouw op zodanige wijze dat daardoor het uitzicht van bewoners of gebruikers vanuit dat gebouw op hinderlijke wijze wordt belemmerd of hun anderszins hinder of overlast wordt aangedaan.
2. Het verbod is niet van toepassing gedurende de tijd die nodig is voor en gebruikt wordt voor het uitvoeren van werkzaamheden waarvoor de aanwezigheid van het voertuig ter plaatse noodzakelijk is.

Artikel 5:10 Parkeren of laten stilstaan van voertuigen anders dan op de rijbaan

1. Het is verboden een voertuig te parkeren op een door het college aangewezen, niet tot de rijbaan behorend weggedeelte.
2. Het verbod is niet van toepassing op voertuigen die worden gebruikt voor werkzaamheden in opdracht van een bestuursorgaan of openbaar lichaam.

Artikel 5:11 Aantasting groenvoorzieningen door voertuigen

1. Het is verboden met een voertuig te rijden door een park of plantsoen of een van gemeentewege aangelegde beplanting of groenstrook, of het daarin te doen of te laten staan.
2. Dit verbod is niet van toepassing op:
    a. de weg;
    b. voertuigen die worden gebruikt voor werkzaamheden in opdracht van een bestuursorgaan of openbaar lichaam;
    c. voertuigen waarmee standplaats wordt of is ingenomen op terreinen die voor dit doel zijn bestemd.
3. Het college kan ontheffing verlenen van het verbod.

4. Op de aanvraag om een ontheffing is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) niet van toepassing.

Artikel 5:12 Overlast van fiets of bromfiets

1. Het is verboden op door het college in het belang van het uiterlijk aanzien van de gemeente, ter voorkoming of opheffing van overlast, of ter voorkoming van schade aan de openbare gezondheid aangewezen plaatsen fietsen of bromfietsen onbeheerd buiten de daarvoor bestemde ruimten of plaatsen te laten staan.
2. Het is verboden op door het college aangewezen plaatsen fietsen of bromfietsen langer dan een door het college vastgestelde periode onafgebroken te laten staan.

Afdeling 2: Collecteren

Artikel 5:13 Inzameling van geld of goederen of leden- of donateurswerving

1. Het is verboden zonder vergunning van het college een openbare inzameling van geld of goederen te houden, dan wel in het openbaar leden of donateurs te werven. Het gebruik van een intekenlijst is verboden.
2. Onder een inzameling als bedoeld in het eerste lid wordt mede verstaan het aanvaarden van geld of goederen bij het aanbieden van diensten of goederen, waartoe ook worden gerekend geschreven of gedrukte stukken, als daarbij te kennen wordt gegeven of de indruk wordt gewekt dat de opbrengst geheel of ten dele voor een liefdadig of ideëel doel is bestemd.
3. Het verbod geldt niet voor een inzameling of werving die wordt gehouden:
    a. in besloten kring; of
    b. door een instelling die is ingedeeld in het collecterooster van het Centraal Bureau Fondsenwerving.
4. Op de aanvraag om een vergunning is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) van toepassing.

Afdeling 3: Venten

Artikel 5:14 Definities

1. In deze afdeling wordt onder venten verstaan: het in de uitoefening van de ambulante handel te koop aanbieden, verkopen of afleveren van goederen dan wel diensten op een openbare en in de open lucht gelegen plaats of aan huis.
2. Onder venten wordt niet verstaan:
    a. het aan huis afleveren van goederen in het kader van de exploitatie van een winkel als bedoeld in artikel 1 van de Winkeltijdenwet;
    b. het te koop aanbieden, verkopen of afleveren van goederen dan wel het aanbieden van diensten op jaarmarkten en markten als bedoeld in artikel 160, eerste lid, aanhef en onder g, van de Gemeentewet of artikel 5:22;
    c. het te koop aanbieden, verkopen of afleveren van goederen dan wel het aanbieden van diensten op een standplaats als bedoeld in artikel 5:17.

Artikel 5:15 Ventverbod

1. Het is verboden te venten op door het college aangewezen openbare plaatsen, dagen of uren.
2. Behoudens het bepaalde in het eerste lid is het verboden te venten op zondagen voor 13.00 uur en na 22.00 uur en maandag t/m zaterdag voor 08.00 uur en na 22.00 uur.
3. Het college kan ontheffing verlenen van het verbod in het eerste en tweede lid.

4. Op de aanvraag om een ontheffing is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) niet van toepassing.
5. Het verbod in het eerste lid is niet van toepassing op:
    a. situaties waarin wordt voorzien door artikel 5 van de Wegenverkeerswet 1994;
    b. het venten met gedrukte of geschreven stukken waarin gedachten en gevoelens worden geopenbaard.

Artikel 5:16
(vervallen)

Afdeling 4: Standplaatsen

Artikel 5:17 Definitie

1. In deze afdeling wordt onder standplaats verstaan het vanaf een vaste plaats op een openbare en in de openlucht gelegen plaats te koop aanbieden, verkopen of afleveren van goederen dan wel diensten, gebruikmakend van fysieke middelen, zoals een kraam, een wagen of een tafel.
2. Onder standplaats wordt niet verstaan:
    a. een vaste plaats op een jaarmarkt of markt als bedoeld in artikel 160, eerste lid, aanhef en onder g, van de Gemeentewet;
    b. een vaste plaats op een evenement als bedoeld in artikel 2:24.

Artikel 5:18 Standplaatsvergunning en weigeringsgronden

1. Het is verboden zonder vergunning van het college een standplaats in te nemen of te hebben.
2. Het college is bevoegd om in het kader van de bescherming van de belangen genoemd in artikel 1:8 nadere regels te stellen.
3. Het college weigert de vergunning wegens strijd met het omgevingsplan.
4. Onverminderd het bepaalde in artikel 1:8 kan de vergunning worden geweigerd als:
    a. de standplaats hetzij op zichzelf hetzij in verband met de omgeving niet voldoet aan redelijke eisen van welstand; of
    b. een kwantitatieve of territoriale beperking als gevolg van bijzondere omstandigheden in de gemeente of in een deel van de gemeente noodzakelijk is in verband met een dwingende reden van algemeen belang.
5. een beperking in aantal (kwantitatief) of in plaats (territoriaal) als gevolg van bijzondere omstandigheden in de gemeente of in een deel van de gemeente noodzakelijk is in verband met een dwingende reden van algemeen belang.
6. Op de aanvraag om een vergunning is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) niet van toepassing.

Artikel 5:19 Toestemming rechthebbende
Het is de rechthebbende op een perceel verboden toe te staan dat daarop zonder vergunning van het college standplaats wordt of is ingenomen.

Artikel 5:20 Afbakeningsbepalingen

1. Artikel 5:18, eerste lid, is niet van toepassing op beperkingengebiedactiviteiten met betrekking tot een weg of waterstaatswerk waarvoor regels zijn gesteld bij of krachtens de Omgevingswet of de provinciale omgevingsverordening.
2. De weigeringsgrond van artikel 5:18, vierde lid, onder a, is niet van toepassing op bouwwerken.

Artikel 5:21 Aanhoudingsplicht
(gereserveerd)

Afdeling 5: Snuffelmarkten

Artikel 5:22 Begripsbepaling

1. In deze afdeling wordt onder snuffelmarkt verstaan een markt in een voor het publiek toegankelijk gebouw waar hoofdzakelijk tweedehands en incourante goederen worden verhandeld of diensten worden aangeboden vanaf standplaatsen.
2. Onder een snuffelmarkt wordt niet verstaan:
    a. een markt of jaarmarkt als bedoeld in artikel 160, eerste lid, aanhef en onder g, van de Gemeentewet;
    b. een evenement als bedoeld in artikel 2:24.

Artikel 5:23 Organiseren van een snuffelmarkt

1. Het is verboden zonder vergunning van de burgemeester een snuffelmarkt te organiseren.
2. Het verbod is niet van toepassing op ruimten die uitsluitend dan wel nagenoeg geheel en voortdurend in gebruik zijn als winkel in de zin van de Winkeltijdenwet.
3. De burgemeester weigert de vergunning wegens strijd met het omgevingsplan.
4. Op de aanvraag om een vergunning is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) van toepassing.

Afdeling 6: Openbaar water en waterstaatswerken

Artikel 5:24 Voorwerpen op, in of boven openbaar water

1. Het is in verband met de veiligheid op het openbaar water verboden een voorwerp, niet zijnde een vaartuig, op, in of boven openbaar water te plaatsen, aan te brengen of te hebben, als dit door zijn omvang of vormgeving, constructie of plaats van bevestiging gevaar oplevert voor de bruikbaarheid van het openbaar water of voor het doelmatig en veilig gebruik daarvan dan wel een belemmering vormt voor het doelmatig beheer en onderhoud van het openbaar water.
2. Het verbod is niet van toepassing op beperkingengebiedactiviteiten met betrekking tot een waterstaatswerk waarvoor regels zijn gesteld bij of krachtens de Omgevingswet, de provinciale omgevingsverordening of de waterschapsverordening of op situaties waarin wordt voorzien door het Wetboek van Strafrecht, de Scheepvaartverkeerswet, het Binnenvaartpolitiereglement of het bepaalde bij of krachtens de Telecommunicatiewet.

Artikel 5:25 Ligplaats woonschepen en overige vaartuigen
(gereserveerd)

Artikel 5:26 Aanwijzingen ligplaats
(gereserveerd)

Artikel 5:27
(Vervallen)

Artikel 5:28 Beschadigen van waterstaatswerken

1. Het is verboden schade toe te brengen aan of veranderingen aan te brengen in de toestand van openbare wateren, havens, dijken, wallen, kaden, trekpaden, beschoeiingen, oeverbegroeiing, bruggen, zetten, duikers, pompen, waterleidingen, gordingen, aanlegpalen, stootpalen, bakens of sluizen die bij de gemeente in beheer zijn.

2. Het verbod is niet van toepassing op situaties waarin wordt voorzien door het Wetboek van Strafrecht, het Binnenvaartpolitiereglement, de Waterwet of de provinciale omgevingsverordening.

Artikel 5:29 Reddingsmiddelen

Het is verboden een voor het redden van drenkelingen bestemd en daartoe bij het water aangebracht voorwerp te gebruiken voor een ander doel dan wel voor dadelijk gebruik ongeschikt te maken.

Artikel 5:30 Veiligheid op het water

1. Het is aan een ieder die zich als bader of zwemmer in het openbaar water ophoudt, verboden zich zodanig te gedragen dat het scheepvaartverkeer daarvan hinder of gevaar kan ondervinden.
2. Het verbod is niet van toepassing op situaties waarin wordt voorzien door het Binnenvaartpolitiereglement, de provinciale omgevingsverordening of het bepaalde bij of krachtens de Omgevingswet.

Artikel 5:31 Overlast aan vaartuigen

1. Het is verboden zich zonder redelijk doel vast te houden aan een vaartuig in openbaar water, daarop te klimmen of zich daarop of daarin te begeven of te bevinden.
2. Het is aan degene die daartoe niet bevoegd is verboden een vaartuig, liggend in of aan een openbaar water, los te maken.

Afdeling 7: Crossterreinen en gemotoriseerd en ruiterverkeer in natuurgebieden

Artikel 5:32 Crossterreinen

1. Het is verboden op enig terrein, geen weg zijnde, met een motorvoertuig of een bromfiets te crossen buiten wedstrijdverband, een wedstrijd dan wel, ter voorbereiding van een wedstrijd, een trainings- of proefrit te houden of te doen houden dan wel daaraan deel te nemen, dan wel een motorvoertuig of een bromfiets met het kennelijke doel daartoe aanwezig te hebben.
2. Het verbod is niet van toepassing op door het college aangewezen terreinen. Het college nadere regels stellen voor het gebruik van deze terreinen in het belang van:
    a. voorkomen of beperken van overlast;
    b. de bescherming van het uiterlijk aanzien van de omgeving en ter bescherming van andere milieuwaarden;
    c. de veiligheid van de deelnemers van de in het eerste lid bedoelde wedstrijden en ritten of van het publiek.
3. Het verbod is niet van toepassing op situaties waarin wordt voorzien door de Omgevingswet, afdeling 3.9 van het Besluit activiteiten leefomgeving.

Artikel 5:33 Beperking verkeer in natuurgebieden

1. Het is verboden binnen voor publiek toegankelijke natuurgebieden, parken, plantsoenen of voor recreatief gebruik beschikbare terreinen te rijden of zich te bevinden met een motorvoertuig, een bromfiets, een fiets of een paard.
2. Het verbod van het eerste lid is niet van toepassing op door het college aangewezen terreinen. Het college kan daarbij nadere regels stellen voor het gebruik van deze terreinen in het belang van:
    a. het voorkomen van overlast;
    b. de bescherming van natuur- of milieuwaarden;

    c. de veiligheid van het publiek.
3. Het verbod in het eerste lid is niet van toepassing op motorvoertuigen, bromfietsen, fietsen en paarden:
    a. ten dienste van politie, brandweer en geneeskundige hulpverlening en van andere krachtens artikel 29, eerste lid, van het Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990 door de bevoegde minister aangewezen hulpverleningsdiensten;
    b. die worden gebruikt in verband met beheer, onderhoud of exploitatie van de terreinen als in het eerste lid bedoeld;
    c. die worden gebruikt in verband met werken die krachtens wettelijk voorschrift moeten worden uitgevoerd;
    d. van de zakelijk gerechtigden, huurders en pachters van percelen die gelegen zijn binnen de terreinen als in het eerste lid bedoeld;
    e. voor het verkeer ten behoeve van bezoek en van de verzorging van de onder d bedoelde personen.
4. Het in het eerste lid gestelde verbod is voorts niet van toepassing:
    a. op wegen die gelegen zijn binnen de in het eerste lid bedoelde gebieden of terreinen;
    b. binnen de bij of krachtens de provinciale omgevingsverordening aangewezen stiltegebieden ten aanzien van motorrijtuigen die bij of krachtens die verordening zijn aangewezen als toestel.
5. Het college kan ontheffing verlenen van het verbod.

Afdeling 8: Vuurverbod

Artikel 5:34 Verbod afvalstoffen te verbranden buiten inrichtingen of anderszins vuur te stoken

1. Het is verboden in de openlucht afvalstoffen te verbranden buiten een inrichting in de zin van de Wet milieubeheer, zoals die wet luidde direct voorafgaand aan de inwerkingtreding van de Omgevingswet, of anderszins vuur aan te leggen, te stoken of te hebben.
2. Mits er geen sprake is van gevaar, overlast of hinder voor de omgeving, is het verbod niet van toepassing op:
    a. verlichting door middel van kaarsen, fakkels en dergelijke;
    b. sfeervuren zoals terrashaarden en vuurkorven, voor zover geen afvalstoffen worden verbrand;
    c. vuur voor koken, bakken en braden.
3. Het college kan ontheffing verlenen van het verbod.
4. Onverminderd het bepaalde in artikel 1:8 kan de ontheffing worden geweigerd ter bescherming van de flora en fauna.
5. Het verbod is niet van toepassing op situaties waarin wordt voorzien door artikel 429, aanhef en onder 1 of 3, van het Wetboek van Strafrecht of de provinciale omgevingsverordening.
6. Op de aanvraag om een ontheffing is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) niet van toepassing.

Afdeling 9: Asverstrooiing

Artikel 5:35 Definitie

In deze afdeling wordt onder incidentele asverstrooiing verstaan het verstrooien van as als bedoeld in de Wet op de lijkbezorging op een door de overledene of nabestaande(n) gewenste plek buiten een permanent daartoe bestemd terrein.

Artikel 5:36 Verboden plaatsen
(gereserveerd)

Artikel 5:37 Hinder of overlast
Incidentele asverstrooiing is verboden als daardoor hinder of overlast wordt veroorzaakt voor derden.

Hoofdstuk 6. Straf-, overgangs- en slotbepalingen

Artikel 6:1 Sanctiebepaling

1. Overtreding van het bij of krachtens alle voorgaande artikelen bepaalde en de op grond van artikel 1:4 daarbij gegeven voorschriften en beperkingen wordt gestraft met hechtenis van ten hoogste drie maanden of geldboete van de tweede categorie.
2. In afwijking van het eerste lid is artikel 1a van de Wet op de economische delicten van toepassing op overtreding van het bepaalde bij of krachtens de artikelen 2:10 en 2:11 als sprake is van een omgevingsvergunningplichtige activiteit en artikel 4:11, tweede lid.
3. In geval van overtreding van de krachtens artikel 3, derde lid, van de Wet veiligheidsregio's gestelde regels kan het college een bestuurlijke boete opleggen van ten hoogste de geldboete, bedoeld in artikel 64, eerste lid, van de Wet veiligheidsregio's.

Artikel 6:2 Toezichthouders

1. Met het toezicht op de naleving van het bij of krachtens deze verordening bepaalde, zijn belast de bij besluit van het college dan wel de burgemeester aan te wijzen personen.
2. Het college dan wel de burgemeester kan daarnaast andere personen belasten met dit toezicht.
3. Onverminderd het eerste en tweede lid zijn de ambtenaren van politie, bedoeld in artikel 141, onder b, van het Wetboek van Strafvordering, eveneens belast met het toezicht op de naleving van de bij of krachtens deze verordening gegeven voorschriften.

Artikel 6:3 Binnentreden woningen
Zij die belast zijn met het toezicht op de naleving of de opsporing van een overtreding van de bij of krachtens deze verordening, gegeven voorschriften die strekken tot handhaving van de openbare orde of veiligheid of bescherming van het leven of de gezondheid van personen, zijn bevoegd tot het binnentreden in een woning zonder toestemming van de bewoner.

Artikel 6:4 Intrekking oude verordening
De Algemene Plaatselijke Verordening gemeente Oldambt 2024, vastgesteld bij raadsbesluit van 31 januari 2024, wordt ingetrokken.

Artikel 6:5 Overgangsbepaling
Besluiten, genomen krachtens de verordening bedoeld in artikel 6:4, die golden op het moment van de inwerkingtreding van deze verordening en waarvoor deze verordening overeenkomstige besluiten kent, gelden als besluiten genomen krachtens deze verordening.

Artikel 6:6 Inwerkingtreding
Deze verordening treedt in werking op de dag na die van bekendmaking.

Artikel 6:7 Citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als: Algemene Plaatselijke Verordening gemeente Oldambt 2025.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Oldambt op 18 december 2024.

De griffier, De voorzitter,

Jelte van der Meer Cora-Yfke Sikkema

(2.) Ingediend tijdens de raadsvergadering van 4 maart 2026 bij agendapunt B 9 en met 20 stemmen voor (CU 1, SP 2, VCP 3, GBO 3, PvdA 4, PvhN 2, CDA 2, D66 1, GL 1 en OA 1) en 3 stemmen tegen (PVV 1 en VVD 2) aangenomen.

Motie 'Geen gokreclames meer in ons straatbeeld'

De gemeenteraad van Oldambt, in vergadering bijeen op 4 maart 2026,

Constaterende dat:

- Gokreclame in ons straatbeeld invloed heeft op het gedrag van mensen;
- Gokreclame het risico op verslaving vergroot, met grote gevolgen voor mentale gezondheid, financiën en het welzijn van inwoners en hun naasten;
- Gokreclame het aangaan van schulden normaliseert;
- Inwoners in kwetsbare situaties, waaronder jongeren en inwoners met financiële problemen, extra gevoelig zijn voor gokreclame;
- Het Rijk inmiddels ook een verbod heeft ingevoerd op ongerichte online gokreclame.

Overwegende dat:

- De gemeente Oldambt een gemeente wil zijn die zich inzet op het verbeteren van gezondheid, bestaanszekerheid en het beschermen van inwoners die zich al (financieel of mentaal) in een kwetsbare positie bevinden.
- Gemeenten via de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) regels kunnen opstellen over reclame in de openbare ruimte, mits deze proportioneel, goed gemotiveerd en niet in strijd met hogere regelgeving zijn.
- Het inzetten van een lokaal verbod op gokreclame in het straatbeeld een logische en aanvullende stap is op het landelijke beleid, gericht op het beperken van de zichtbaarheid van gokken.
- Het opnemen in de APV een sterker middel is dan het via aanbestedingen en contractmanagement sturen op het weren van gokreclame.

Verzoekt het college

- Bij de eerstvolgende inhoudelijke wijziging van de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) een verbod op gokreclame in de openbare ruimte voor te bereiden.
- Onder gokreclame 'alle handelsreclame in de openbare ruimte waarmee kennelijk wordt beoogd kansspelen aan te prijzen, als bedoeld in de Wet op de kansspelen' te verstaan.

- De voorgestelde wijziging, inclusief uitwerking van proportionaliteit, motivatie en voorkoming van strijdigheid met hogere regelgeving, aan de raad voor te leggen.

Fractie ChristenUnie

W. de Boer-Barten

Willie de Boer Barten

Fractie PvdA

Monique Eijpe

Fractie SP

Harma Nobbe

Fractie GroenLinks

Aart-Jan Langbroek

Fractie CDA

Simeon Naaijer

Fractie GBO

Chris de Raaf

Fractie D66

Henriëtte Davelaar

Raadsvoorstel

gemeente Oldambt

Onderwerp	2e Besluitvormende Bestuursrapportage 2026
Datum beeldvormende raadsbijeenkomst	28 oktober 2026
Datum raadsvergadering	11 november 2026
Zaaknummer	85126-2026
Steller	Tineke Arends
Medeverantwoordelijke(n)	Patrick Schier
Portefeuillehouder(s)	Ger Klein

Inleiding

De Besluitvormende Bestuursrapportages zijn een vast onderdeel in de budgetcyclus. Ze geven inzicht in belangrijke afwijkingen ten opzichte van de doelen en financiële kaders uit de programmabegroting. Hiermee krijgen we helderheid over hoe zaken verlopen en waar aanpassingen nodig zijn. Deze tweede rapportage sluit aan op eerdere verslagen en biedt een actueel beeld.

Beoogd effect

We leggen in november 2026 verantwoording af over de gang van zaken tot en met medio september 2026. Alle afwijkingen ten opzichte van de (bijgestelde) begroting 2026 en reeds genomen besluiten zijn dan financieel verwerkt.

Beslispunten

1. De tweede BBR 2026 vast te stellen en de mutaties zoals deze zijn opgenomen bij de programma's te verwerken in een begrotingswijziging en deze samen met de gewijzigde programmatotalen vast te stellen.
2. De begroting 2026 conform te wijzigen, inclusief de mutaties in de investeringskredieten en bestemmingsreserves.
3. Kennis te nemen van de informatie uit de IBR (Informerende Bestuursrapportage).

Argumenten

1.1 De tweede BBR 2026 moet vastgesteld worden, zodat de begroting 2026 aangepast kan worden.
De 2e BBR sluit met een positief resultaat van € 6,3 miljoen en is een optelling van zowel incidentele meevallers als tegenvallers. Ook mutaties zonder resultaateffect zijn in deze 2e BBR 2026 verwerkt. In hoofdstuk 1 ‘Saldo van de besluitvormende bestuursrapportage’ staat een opsomming van de belangrijkste afwijkingen. In de afzonderlijke programma’s worden deze afwijkingen toegelicht, net als kleinere mutaties. Hierbij hanteren we een verantwoordingsgrens van € 50.000.

2.1 De begrotingswijziging n.a.v. de mutaties in de 2e BBR 2026 moet vastgesteld worden voor het nieuwe saldo.

De begrotingswijziging bedraagt € 6,3 miljoen. Hiermee komt het begrotingssaldo uit op € 3,5 miljoen. Dit is ongeveer € 900 duizend hoger dan de primitieve begroting. Onderstaand de opbouw van het begrotingssaldo:

Bedragen x € 1.000

	2026
Primitieve Begroting	2.662
Mutatie 1e BBR	-/- 5.419
Mutatie 2e BBR	6.337
Bijgesteld begrotingssaldo	**3.540**

Met deze begrotingswijziging stellen we dus de actuele financiële stand vast, zodat we een duidelijk beeld hebben van de beschikbare middelen.

Communicatie

We informeren u over dit voorstel tijdens de raadsvergadering van 11 november.

Vervolg

Na vaststelling van de 2e BBR 2026 in de raad zal de BBR op de website worden geplaatst onder de financiële producten. Het volgende document in de budgetcyclus is de jaarrekening 2026.

BIJLAGEN
1. 2e Besluitvormende Bestuursrapportage 2026

Winschoten, 6 oktober 2026
Burgemeester en wethouders van de gemeente Oldambt,

Berlinda Aukema
Secretaris

Cora-Yfke Sikkema
Burgemeester

Raadsbesluit

Datum raadsvergadering 11 november 2026	Agendapunt	Zaaknummer 85126-2026
Onderwerp 2e Besluitvormende Bestuursrapportage 2026		

De raad van de gemeente Oldambt,

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 6 oktober 2026

Besluit:

1. De tweede BBR 2026 vast te stellen en de mutaties zoals deze zijn opgenomen bij de programma's te verwerken in een begrotingswijziging en deze samen met de gewijzigde programmatotalen vast te stellen.
2. De begroting 2026 conform te wijzigen, inclusief de mutaties in de investeringskredieten en bestemmingsreserves.
3. Kennis te nemen van de informatie uit de IBR (Informerende Bestuursrapportage).

Winschoten, 11 november 2026

De raad van de gemeente Oldambt,

Jelte van der Meer
Griffier

Cora-Yfke Sikkema
Voorzitter

gemeente Oldambt

2e Besluitvormende Bestuursrapportage 2026

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave 2

Inleiding 4

1. Saldo van de besluitvormende bestuursrapportage 5

2. Toelichting per programma 7

2.1 Programma 1 Algemene dienstverlening 7

2.2 Programma 2 Woonklimaat en leefomgeving 7

2.3 Programma 3 Ondernemingsklimaat, werkgelegenheid en onderwijs 9

2.4 Programma 4 Zorg en samenleving 10

2.5 Programma 5 Duurzaamheid en milieubeheer 12

2.6 Programma 6 Bestuur 12

2.7 Overhead 13

2.8 Algemene dekkingsmiddelen 14

3. Investeringskredieten 16

4. Grondexploitaties 18

5. Reserves 19

6. Voorzieningen 25

7. Begrotingswijzigingen per programma 26

8. Raadsvoorstel 28

9. Informerende bestuursrapportage (IBR) 29

9.1 Programma 1 Algemene dienstverlening 29

9.1.1 Dienstverlening en informatievoorziening 29

9.2 Programma 2 Woonklimaat en leefomgeving 31

9.2.1 Een nieuwe omgevingsvisie voor de leefomgeving 32

9.2.2 Leefbaarheid en brede welvaart 33

9.2.3 Openbare ruimte 38

9.2.4 Wonen 39

9.2.5 Infrastructuur 41
9.2.6 Een veilige leefomgeving 42
9.2.7 Schadeherstel, versterking en een duurzaam en veilig gebruik van de ondergrond 52
9.2.8 Sport en gezondheid 56
9.3 Programma 3 Ondernemingsklimaat, werkgelegenheid en onderwijs 60
9.3.1 Economie en werkgelegenheid versterken 60
9.3.2 Samenwerking in de regio en over de grens 62
9.3.3 Een aantrekkelijk centrum Oldambt 64
9.3.4 Toerisme, cultuur en erfgoed 67
9.3.5 Optimaliseren van de arbeidsmarkt 69
9.4 Programma 4 Zorg en samenleving 71
9.4.1 WMO, jeugd en participatiewet 72
9.4.2 Inburgering 80
9.4.3 Terugdringen van problematische schulden 83
9.5 Programma 5 Duurzaamheid en milieubeheer 84
9.5.1 Energietransitie en klimaat 85
9.6 Programma 6 Bestuur 89
9.6.1 Lokale democratie versterken 89

Inleiding

Met deze 2e besluitvormende rapportage (BBR2) informeren wij over een aantal financiële bijstellingen op de begrotingsbudgetten evenals over de stand van zaken van onze beleidsvoornemens van dit lopende jaar.

Deze BBR kent een groot aantal bijstellingen van budgetten. De overgrote meerderheid hiervan kent een budgettair neutraal karakter. Deze hebben vooral betrekking op (extra) ontvangen programmagelden waar dit jaar en de komende jaren ook extra kosten tegenover staan. U komt deze bijstellingen dus zowel onder de baten als de lasten tegen en we kunnen nu al aangeven dat een groot deel daarvan bij de jaarrekening gereserveerd zal worden.

Er is echter ook sprake van een behoorlijk aantal grote financiële meevallers. Waar we de budgetten bij BBR1 met ongeveer € 5,5 miljoen (negatief) moesten bijstellen is nu sprake van financiële mutaties met invloed op het begrotingssaldo van afgerond € 6,3 miljoen waarmee het begrotingssaldo uitkomt op € 3,5 miljoen (ongeveer € 900.000 hoger dan bij de begroting 2026 is vastgesteld).

1. Saldo van de besluitvormende bestuursrapportage

Bedragen x € 1.000

	2026
Primitieve Begroting	2.662
Mutatie 1e BBR	-/- 5.419
Mutatie 2e BBR	6.337
Bijgesteld begrotingssaldo	**3.540**

Begrotingswijzigingen met invloed op het resultaat

Deze BBR bevat een grote hoeveelheid mutaties die bij de afzonderlijke programma's worden toegelicht. Daarbij hanteren we een verantwoordingsgrens van € 50.000, kleinere mutaties worden bij de tabellen in de afzonderlijke programma's onder de overige mutaties geschaard.

Effect mutaties op saldo (x € 1.000)		
Lasten		
a totale mutaties op de lasten	12.651	
b waarvan budgettair neutraal	18.769	
c (b-a) waarvan lagere lasten	6.118	voordeel voor het saldo
d stortingen in reserves	5.645	nadeel voor het saldo
e (c - d) invloed op saldo	473	voordeel voor het saldo
Baten		
a totale mutaties op de lasten	24.310	
b waarvan budgettair neutraal	18.769	
c (a-b) waarvan hogere baten	5.541	voordeel voor het saldo
d ontrekkingen aan reserves	349	voordeel voor het saldo
e (c + d) invloed op saldo	5.890	voordeel voor het saldo
Totale invloed op het saldo	**6.363**	**voordeel voor het saldo**

In bovenstaande tabel is zichtbaar gemaakt dat het uiteindelijke saldo van alle mutaties die invloed op het begrotingssaldo hebben ruim € 6,3 miljoen bedraagt. We hebben ruim € 18,7 miljoen aan (extra) baten voor diverse programma's ontvangen die ook aan deze programma's besteed moeten worden. Om de reden is aan de lastenkant eenzelfde bedrag opgenomen, niet bestede bedragen worden bij de jaarrekening gereserveerd voor komende jaren.

Naast die ruim € 18,7 miljoen hogere lasten constateren we bij diverse budgetten ook lagere lasten voor een bedrag van in totaal € 6,1 miljoen. Om die reden bedraagt de totale mutatie op de lasten per saldo afgerond € 12,6 miljoen.

Voor de baten geldt dat we naast die € 18,7 miljoen (extra) programmagelden aanvullend nog € 5,5 miljoen aan baten verwachten. Een deel van die extra middelen storten we overigens in de reserves. Uiteindelijk wordt het begrotingssaldo dus per saldo met € 6,3 miljoen positief beïnvloed. Hieronder geven we een opsomming van de belangrijkste afwijkingen groter dan € 500.000 per soort afwijking.

- rente en afschrijving € 2,4 miljoen voordeel
- algemene uitkering € 4,3 miljoen voordeel, hiervan bestemd voor:
    - uitvoering klimaat en energie (CDOKE), extra uitgaven van € 1,4 miljoen (nadeel)
    - Nijbegun, extra budget van € 1,1 miljoen (nadeel)
- specifieke uitkering Wet inburgering en onderwijsroute € 509.000 voordeel
- specifieke uitkering niet beoogde jeugdzorgkosten € 631.000 voordeel
- lagere bijdrage Afeer 2026 € 1,8 miljoen voordeel
- terugbetaling Afeer en VKB 2025 € 847.000 voordeel
- bijstelling budgetten WMO € 618.000 nadeel
- Vangnetregeling BUIG vanwege hogere kosten bijstand € 582.000 voordeel

Zowel deze, als de overige afwijkingen, worden nader toegelicht bij de afzonderlijke programma's. Hierbij merken we nog op dat u het voordeel op rente en afschrijving niet 1 op 1 terug ziet in 1 programma omdat dit betrekking heeft meerder programma's.

Begrotingswijzigingen zonder invloed op het resultaat

Hiervoor is aangegeven dat er zowel aan de baten- als de lastenkant een bedrag van € 18,7 miljoen is opgenomen. Dit zijn de begrotingswijzigingen zonder invloed op het resultaat, de belangrijkste (groter dan € 500.000) zijn:

- NPG Hart voor Scheemda, € 4,2 miljoen
- NPG project de Rensel, € 3,8 miljoen
- NPG Graanrepubliek 2.0, € 3 miljoen
- Bevaarbaar maken Burgemeester Schonfeldplein, € 2,5 miljoen
- NPG tegemoetkoming blok B, € 2 miljoen
- NPG Wincity, € 947.000
- Erfgoeddeal, € 830.000

Deze en ook de overige budgettaire afwijkingen worden bij de afzonderlijke programma's toegelicht.

2. Toelichting per programma

2.1 Programma 1 Algemene dienstverlening

Bedragen x €1.000

Baten en lasten van programma 1 Algemene dienstverlening	Primaire Begroting 2026	Begrotingswijziging 1e BBR 2026	Begrotingswijziging 2e BBR 2026	Geactualiseerde Begroting 2026
Lasten	1.660	0	104	1.764
Baten	1.061	0	29	1.090
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	**599**	**0**	**75**	**674**
Totaal	**599**	**0**	**75**	**674**

Toelichting begrotingswijzigingen

De begrotingswijzigingen op dit programma groter dan € 50.000 zijn hieronder toegelicht.

€ 75.000,- Nadelig

- Inkoop documenten burgerzaken € 100.000 nadelig

Enkele jaren gelden is de geldigheidtermijn van diverse documenten gewijzigd. Hierdoor zijn er pieken en dalen ontstaan in de aanvraag en verstrekking van deze documenten. Eveneens zijn de tarieven voor de inkoop van de documenten gestegen. Deze nadelige begrotingswijziging heeft dan ook te maken met zowel het aantal aanvragen en verstrekkingen als de inkoopprijs van de documenten.

- Overige begrotingswijzigingen binnen dit programma € 25.000 voordelig

De overige begrotingswijzigingen binnen dit programma betreffen meerdere kleinere wijzigingen die per saldo een voordelige invloed hebben op het resultaat.

2.2 Programma 2 Woonklimaat en leefomgeving

Bedragen x €1.000

Baten en lasten van Programma 2 Woonklimaat en leefomgeving	Primaire Begroting 2026	Begrotingswijziging 1e BBR 2026	Begrotingswijziging 2e BBR 2026	Geactualiseerde Begroting 2026
Lasten	37.313	46.672	14.166	98.151
Baten	7.353	40.928	18.556	66.837
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	**29.960**	**5.744**	**-4.390**	**31.314**
Stortingen	226	0	3.523	3.750
Onttrekkingen	500	671	225	1.396
Mutaties reserves	**-274**	**-671**	**3.299**	**2.354**
Totaal	**29.686**	**5.073**	**-1.091**	**33.668**

Toelichting begrotingswijzigingen

De begrotingswijzigingen op dit programma groter dan € 50.000 zijn hieronder toegelicht.

€ 1.091.000,- Voordelig

- Actualisering van budgetten Handhaving, Veiligheid en Toezicht € 160.000 nadelig

Het actualiseren van meerdere budgetten op gebied van Veiligheid, Handhaving, Toezicht en Zorg leidt tot een nadeel van € 160.000. De activiteiten die hiervoor uitgevoerd worden zijn o.a. implementatie van de wet op politiegegevens, uitvoeren van externe controle op de alcoholwet, inzet van stelposten uit de Kadernota 2026 en uitvoer van de motie veilige binnenstad en het vervolg hierop.

- Kosten BAG € 90.000 nadelig

Dit betreft de inzet van ingeleend personeel op de Basis Registratie Adressen en Gebouwen (BAG). Op dit moment is er binnen de huidige formatie geen medewerker beschikbaar om deze taken te vervullen en is ervoor gekozen om deze taken in te vullen doormiddel van de inzet van ingeleend personeel.

- Vergunningen / Ontheffingen Wonen en Bouwen € 475.000 voordelig

Op basis van de realisatie van opbrengsten uit vergunningen en ontheffingen bouwen en wonen hebben we de verwachte inkomsten hiervoor naar boven bijgesteld. Gezien de vele factoren die hierop van invloed zijn hebben we in de primaire begroting 2026 en de 1e BBR 2026 de voorzichtige lijn aangehouden. In aanloop naar het opstellen van deze BBR hebben we de cijfers opnieuw beoordeeld en kunnen we de verwachte inkomsten in deze BBR opnieuw naar boven bijstellen.

- Verkeersveiligheid € 55.000 nadelig

De extra kosten voor de inzet van verkeersregelaars tot het eind van het jaar tijdens Duitse feestdagen en in Bad Nieuweschans als gevolg van de grenscontroles op de A7 zijn geraamd op € 55.000.

- Openbaar groen (boombeheer) € 80.000 nadelig

Door de zomerstorm van juni jl. is er grote schade ontstaan aan de bomen in Oldambt. De kosten voor het kappen, opruimen, schouwen en snoeien van door de storm beschadigde bomen bedragen tot nu toe € 80.000.

- Openbare verlichting € 63.000 voordelig

De energiekosten van de openbare verlichting kunnen met € 63.000 worden afgeraamd. Door het steeds meer toepassen van energiezuinige ledverlichting daalt het energieverbruik. Daarnaast is het tarief voor 2026 iets lager dan waarmee in de begroting rekening gehouden is.

- Gebouwenonderhoud en exploitatie € 53.000 nadelig

Deze kosten worden o.a. veroorzaakt, wegens het vervangen van de cv-ketel van de gymzaal van de vm. Pabo aan de Stikkerlaan. Deze heeft het begeven en was niet meer te repareren.

- Actualiseren kapitaallasten € 3.390.000 voordelig

In de 2e BBR worden de kapitaallasten door de hele begroting geactualiseerd. De afschrijvingslasten zijn aangepast op basis van de gerealiseerde kredieten. Dit levert in dit programma een voordeel op van € 762.000. Ook is de methodiek van de rente toerekening aangepast en wordt er geen rente meer toegerekend aan de producten. Dit heeft een effect op alle programma's, maar is per saldo neutraal. Voor dit programma gaat het om een bedrag van € 2.628.000.

- Doorgeschoven projecten € 711.000 voordelig

Er wordt een bedrag van € 630.000 doorgeschoven naar volgend jaar voor het actualiseren van bestemmings-/ omgevingsplannen en een bedrag van € 81.000 voor lokaal bibliotheekwerk. Op dit programma geeft het een voordeel, maar op het onderdeel Algemene dekkingsmiddelen een nadeel. Dit heeft geen invloed op het resultaat.

- Reserve gelijkwaardige schadeafhandeling Drieborg € 1.834.000 nadelig

Wij krijgen via het gemeentefonds over 5 jaar verdeeld in totaal € 5,4 miljoen voor de gelijkwaardige schadeafhandeling Drieborg. Gelden die in het jaar niet nodig zijn worden in de daarvoor bestemde reserve gestort zodat het beschikbaar blijft voor dit doel. Dit heeft geen invloed op het resultaat.

- Reserve onderhoud Blauwestad € 500.000 nadelig

Net als vorig jaar wordt voor toekomstig onderhoud van de openbare ruimte in de Blauwestad de vrijvallende stelpost onderhoud Blauwestad in de hiervoor ingestelde reserve gestort. Dit heeft geen invloed op het resultaat.

- Reserve inzet Nij Begun € 915.000 nadelig

Wij ontvangen van het Rijk een vergoeding voor de inzet van personeel met betrekking tot Nij Begun. Voor 2026 is dit geraamd op € 1.139.000. Het saldo van het niet in het jaar aangewende deel wordt in de reserve gestort. Dit heeft geen invloed op het resultaat.

- Overige begrotingswijzigingen binnen dit programma € 139.000 voordelig

De overige begrotingswijzigingen binnen dit programma betreffen meerdere kleinere wijzigingen die per saldo een voordelige invloed hebben op het resultaat.

2.3 Programma 3 Ondernemingsklimaat, werkgelegenheid en onderwijs

Bedragen x €1.000

Baten en lasten van Programma 3 Ondernemingsklimaat, werkgelegenheid en onderwijs	Primaire Begroting 2026	Begrotingswijziging 1e BBR 2026	Begrotingswijziging 2e BBR 2026	Geactualiseerde Begroting 2026
Lasten	8.960	7.834	-1.157	15.636
Baten	2.436	7.652	-147	9.941
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	**6.524**	**181**	**-1.010**	**5.695**
Stortingen	96	0	0	96
Mutaties reserves	**96**	**0**	**0**	**96**
Totaal	**6.620**	**181**	**-1.010**	**5.791**

Toelichting begrotingswijzigingen

De begrotingswijzigingen op dit programma groter dan € 50.000 zijn hieronder toegelicht.

€ 1.010.000,- Voordelig

- Actualiseren kapitaallasten € 1.077.000 voordelig

In de 2e BBR worden de kapitaallasten door de hele begroting geactualiseerd. De afschrijvingslasten zijn aangepast op basis van de gerealiseerde kredieten. Dit levert in dit programma een voordeel op van € 233.000. Ook is de methodiek van de rente toerekening aangepast en wordt er geen rente meer toegerekend aan de producten. Dit heeft een effect op alle programma's, maar is per saldo neutraal. Voor dit programma gaat het om een bedrag van € 844.000.

- Overige begrotingswijzigingen binnen dit programma € 67.000 nadelig

De overige begrotingswijzigingen binnen dit programma betreffen meerdere kleinere wijzigingen die per saldo een nadelige invloed hebben op het resultaat.

2.4 Programma 4 Zorg en samenleving

Bedragen x €1.000

Baten en lasten van Programma 4 Zorg en samenleving	Primaire Begroting 2026	Begrotingswijziging 1e BBR 2026	Begrotingswijziging 2e BBR 2026	Geactualiseerde Begroting 2026
Lasten	105.995	11.875	1.463	119.333
Baten	31.657	6.623	2.587	40.866
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	**74.339**	**5.252**	**-1.123**	**78.467**
Stortingen	810	654	0	1.464
Onttrekkingen	118	678	0	796
Mutaties reserves	**692**	**-24**	**0**	**668**
Totaal	**75.031**	**5.227**	**-1.123**	**79.134**

Toelichting begrotingswijzigingen

De begrotingswijzigingen op dit programma groter dan € 50.000 zijn hieronder toegelicht.

€ 1.123.000,- Voordelig

- Inburgering, Statushouders en Oekraïne opvang € 148.000 voordelig

Voor het beleidsterrein Inburgering, Statushouders en Oekraïne opvang zijn meerdere bekostigingsregelingen aangevraagd. Uit analyse van de SPUK inburgering en onderwijsroute blijkt na vaststelling van eerdere jaren dat wij een vooruit-ontvangen post vrij mogen laten vallen in het resultaat. Dit resulteert in een voordeel van € 148.000. de overige effecten zijn budgetneutraal zoals aanvraag SPUK huisaanpassing grote gezinnen (€ 13.000 hogere lasten en € 13.000 hogere baten), transitievergoeding voor groot onderhoud aan de Oekraïne opvang locatie aan de Garst (€169.000 hogere lasten en € 169.000 hogere baten).

- SPUK niet beoogde kosten woonplaatsbeginsel jeugdzorg 2024 en 2025 € 631.000 voordelig

Het Rijk heeft SPUK gelden beschikbaar gesteld voor Jeugdzorgkosten onder het woonplaatsbeginsel die onvoorzien waren bij invoeren van de regelgeving. Een effect waarvoor wij compensatie hebben kunnen aanvragen is bijvoorbeeld jonge inburgeraars of ontheemden die door een COA-locatie of Oekraïne opvang locatie een eerste inschrijving in Oldambt hebben en vervolgens een duur jeugdzorgtraject met verblijfcomponent nodig hebben. Door eerste inschrijving in Oldambt zijn deze kosten voor rekening van Oldambt. Het Rijk heeft ons nu gecompenseerd voor de jaren 2024 en 2025.

- Herstelplan JeugdBescherming Noord (JBN) en Veilig Thuis Groningen (VTG) € 269.000 nadelig

Voor waarborging van de taken JBN en VTG is het herstelplan vastgesteld voor 2026 en 2027. De extra kosten 2026 bedragen € 83.000 voor JBN en € 186.000 voor VTG.

- Inzet stelposten Jeugdzorg voor het Langjarig perspectief Jeugdzorg (LJP) € 354.000 nadelig

Regionaal wordt met de verschillende gemeenten en de RIGG gewerkt aan het LJP voor de inkoop en transformatie van Jeugdzorg. bij de Kadernota 2026 zijn meerdere budgetten beschikbaar gesteld om deze beweging uit te voeren. Nu worden deze budgetten functioneel in de begroting verwerkt. Projecten die van deze middelen uitgevoerd worden zijn: Intensieve Ambulante Systeeminterventies (IAS) ter voorkoming van uithuisplaatsingen van kinderen, interventies naar aanleiding van rapport Molendrift en aanvullende capaciteit voor de inkoop en implementatie van Jeugdzorg. Inzetten van deze stelposten hangt samen met het voordeel op het onderdeel Algemene dekkingsmiddelen.

- Actualisering van begroting Afeer € 1.780.000 voordelig

Vanwege het aanspreken van andere inkomstenbronnen zoals Nij Begun, kan de gemeentelijke bijdrage aan Afeer omlaag wat leidt tot een incidenteel voordeel van € 1.780.000. Dat leidt ook tot een voordeel over 2025 wat terugbetaald is voor een bedrag van € 694.000 (vanwege boekhoudvoorschriften is dat bedrag op het onderdeel Algemene dekkingsmiddelen verantwoord).

- Bijstellen budgetten Participatie en inkomen € 39.000 nadelig

De inkomsten en uitgaven met betrekking tot de BUIG (uitkeringen en inkomensregelingen zoals PW, IOAW, IOAZ en LKS) zijn bijgesteld op basis van de meest recente beschikkingen en rekenmodellen. Uit analyse blijkt dat Oldambt ook voor 2026 in aanmerking komt voor de vangnetregeling. Hier is alvast een voorschot op genomen. Deze effecten samen leiden tot een nadeel van € 39.000.

- Diverse bijstellingen Wmo-budgetten € 618.000 nadelig

Als gevolg van tariefstijgingen door indexaties en cao-aanpassingen stijgen de kosten van de Wmo, waardoor de Wmo-budgetten bijgesteld moeten worden. Voor de huishoudelijke hulp (ZIN) betekent dit een nadeel van € 301.000 en voor de begeleiding (ZIN) een nadeel van € 193.000. De afrekening over 2025 van de SVB ten aanzien van de PGB's zorgt voor een nadeel van € 31.000. Voor de vervoersvoorzieningen betekent dit een nadeel van € 213.000. Via het CAK is een hoger bedrag aan eigen bijdragen ontvangen, wat zorgt voor een voordeel van € 120.000. Onder het onderdeel Algemene dekkingsmiddelen vallen een aantal stelposten vrij die waren opgenomen voor onder andere de verwachte kostenstijgingen binnen de Wmo. Dit zorgt op het onderdeel Algemene dekkingsmiddel voor een voordelig effect van € 880.000.

- Overige begrotingswijzigingen binnen dit programma € 156.000 nadelig

De overige begrotingswijzigingen binnen dit programma betreffen meerdere kleinere wijzigingen die per saldo een nadelige invloed hebben op het resultaat.

2.5 Programma 5 Duurzaamheid en milieubeheer

Bedragen x €1.000

Baten en lasten van Programma 5 Duurzaamheid en milieubeheer	Primaire Begroting 2026	Begrotingswijziging 1e BBR 2026	Begrotingswijziging 2e BBR 2026	Geactualiseerde Begroting 2026
Lasten	6.858	14.017	-21	20.854
Baten	5.520	13.442	25	18.987
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	**1.338**	**575**	**-46**	**1.867**
Stortingen	167	0	1.401	1.568
Onttrekkingen	131	205	0	335
Mutaties reserves	**36**	**-205**	**1.401**	**1.232**
Totaal	**1.374**	**370**	**1.355**	**3.099**

Toelichting begrotingswijzigingen

De begrotingswijzigingen op dit programma groter dan € 50.000 zijn hieronder toegelicht.

€ 1.355.000,- Nadelig

- Reserve Cdoke-gelden € 1.401.000 nadelig

De via het gemeentefonds voor 2026 ontvangen gelden voor Cdoke zijn nog niet nodig en worden in de bestemmingsreserve Cdoke gestort. Deze mutatie heeft geen invloed op het begrotingssaldo.

- Overige begrotingswijzigingen binnen dit programma € 46.000 nadelig

De overige begrotingswijzigingen binnen dit programma betreffen meerdere kleinere wijzigingen die per saldo een nadelige invloed hebben op het resultaat.

2.6 Programma 6 Bestuur

Bedragen x €1.000

Baten en lasten van Programma 6 Bestuur	Primaire Begroting 2026	Begrotingswijziging 1e BBR 2026	Begrotingswijziging 2e BBR 2026	Geactualiseerde Begroting 2026
Lasten	2.561	79	28	2.668
Baten	0	0	15	15
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	**2.561**	**79**	**13**	**2.653**
Totaal	**2.561**	**79**	**13**	**2.653**

Toelichting begrotingswijzigingen

De begrotingswijzigingen op dit programma groter dan € 50.000 zijn hieronder toegelicht.

€ 13.000,- Nadelig

- Totaal begrotingswijzigingen binnen dit programma € 13.000 nadelig

De begrotingswijzigingen binnen dit programma betreffen meerdere kleinere wijzigingen die per saldo een nadelige invloed hebben op het resultaat.

2.7 Overhead

Bedragen x €1.000

Baten en lasten van Overhead	Primaire Begroting 2026	Begrotingswijziging 1e BBR 2026	Begrotingswijziging 2e BBR 2026	Geactualiseerde Begroting 2026
Lasten	30.111	2.984	351	33.446
Baten	5.975	-851	152	5.276
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	**24.135**	**3.834**	**200**	**28.169**
Onttrekkingen	0	210	0	210
Mutaties reserves	**0**	**-210**	**0**	**-210**
Totaal	**24.135**	**3.624**	**200**	**27.959**

Toelichting begrotingswijzigingen

De begrotingswijzigingen op dit onderdeel groter dan € 50.000 zijn hieronder toegelicht.

€ 200.000,- Nadelig

- Actualiseren kapitaallasten € 270.000 voordelig

In de 2e BBR worden de kapitaallasten door de hele begroting geactualiseerd. De afschrijvingslasten zijn aangepast op basis van de gerealiseerde kredieten. Dit levert in dit programma een voordeel op van € 97.000. Ook is de methodiek van de rente toerekening aangepast en wordt er geen rente meer toegerekend aan de producten. Dit heeft een effect op alle programma's, maar is per saldo neutraal. Voor dit programma gaat het om een bedrag van € 173.000.

- Materieel buitendienst € 50.000 nadelig

Als gevolg van de sinds begin 2026 sterk gestegen brandstofprijzen dient dit budget met € 50.000 verhoogd te worden.

- Arbo en bedrijfshulpverlening € 106.000 nadelig

De kosten voor uitvoering van de Arbo-wet en voor verzuim zijn fors toegenomen. Tevens is het aantal cases toegenomen.

- Personeelskosten € 236.000 nadeel

Per saldo vallen de personeelslaten door ziekteverzuim en extra inhuur hoger uit, hier staan echter ook extra inkomsten voor de inzet van personeel tegenover wat per saldo tot een extra lasten leidt van € 236.000.

- Overige begrotingswijzigingen binnen dit programma € 78.000 nadelig

De overige begrotingswijzigingen binnen dit onderdeel betreffen meerdere kleinere wijzigingen die per saldo een nadelige invloed hebben op het resultaat.

2.8 Algemene dekkingsmiddelen

Bedragen x €1.000

Baten en lasten van Algemene dekkingsmiddelen, vennootschapsbelasting en onvoorzien	Primaire Begroting 2026	Begrotingswijziging 1e BBR 2026	Begrotingswijziging 2e BBR 2026	Geactualiseerde Begroting 2026
Lasten	6.834	10.655	-2.283	15.206
Baten	146.048	12.983	3.093	162.124
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	**-139.214**	**-2.328**	**-5.376**	**-146.918**
Stortingen	3.377	667	721	4.766
Onttrekkingen	4.170	12.895	124	17.189
Mutaties reserves	**-793**	**-12.228**	**597**	**-12.423**
Totaal	**-140.006**	**-14.556**	**-4.779**	**-159.341**

Toelichting begrotingswijzigingen

De begrotingswijzigingen op dit onderdeel groter dan € 50.000 zijn hieronder toegelicht.

€ 4.779.000,- Voordelig

- Rente € 2.514.0000 nadelig

In navolging van de aanwijzing van de accountant bij de jaarrekening rekenen we geen interne rente meer door vanuit dit programma aan de overige programma's. Dat leidt op dit programma tot een nadeel maar bij de overige programma's tot een voordeel op de kapitaallasten per programma. Daarnaast vallen de kapitaallasten op de programma's ook lager uit omdat investeringen doorschuiven. Die voordelen, samen met het nadeel op rente binnen dit programma, leidt per saldo tot een voordeel van € 2,4 miljoen.

- Inzet of vrijval van stelposten € 2.025.000 voordelig

We verwerken de gereserveerde stelposten als functioneel budget in de programma's of laten ze vrijvallen als ze niet nodig zijn voor dit jaar. In totaal valt er daardoor een bedrag van ruim € 2 miljoen vrij waarbij binnen afzonderlijke programma's ook extra lasten voor zijn opgenomen, de grootste zijn: inzet Wmo € 880.000; transformatie sociaal domein € 100.000; transformatie jeugdzorg en regionale inkoop € 350.000

- Terugbetalingen uit eerdere jaren €1.013.000 voordelig

Terugbetalingen of nabetalingen uit vorige dienstjaren vallen voordeliger uit dan verwacht bij de jaarrekening 2025. Enkele grote onderdelen zijn: terugbetaling gemeentelijke bijdrage Afeer € 694.000 en terugbetaling VKB € 154.000.

- Gemeentefonds € 4.330.000 voordelig

In deze BBR is de meicirculaire 2026 van het gemeentefonds verwerkt. In dit saldo zit o.a. de uitkering voor Gelijkwaardige schadeafhandeling Drieborg ad € 1.082.000 en de via het gemeentefonds ingaande 2026 te ontvangen Cdoke gelden ad € 1.401.000. Ook is reeds rekening gehouden met de nog te ontvangen gelden voor inzet van personeel met betrekking tot Nij Begun ad € 1.139.000. Daarnaast bedraagt de verrekening gemeentefonds over voorgaande jaren € 112.000.

- Reserve uit te voeren projecten € 54.000 nadelig

Er wordt via deze BBR voor € 657.000 aan doorgeschoven projecten weer in de begroting gebracht. Daarnaast wordt er een bedrag van € 711.000 in de reserve gestort. Zo wordt een bedrag van € 630.000 doorgeschoven naar volgend jaar voor het actualiseren van bestemmings-/ omgevingsplannen en een bedrag van € 81.000 voor lokaal bibliotheekwerk.

- Reserve dekking kapitaallasten investeringen € 85.000 nadelig

De hoogte van de reserve is gekoppeld aan de boekwaarden van de betreffende investeringen. Door de wijzingen in de rentekostentoerekening over de boekwaarden van investeringen hoeft er € 558.000 minder aan de reserve onttrokken te worden dan was begroot. Daarnaast wordt er ook geen rente meer aan de reserve toegevoegd, wat toe een correctie leidt van € 483.000. Tenslotte is er € 10.000 in de reserve gestort aan verkoopopbrengst van materieel en voertuigen van de buitendienst. Dit bedrag wordt op een later moment weer aangewend bij de aanschaf van nieuw materieel.

- Overige begrotingswijzigingen binnen dit programma € 64.000 voordelig

De overige begrotingswijzigingen binnen dit programma betreffen meerdere kleinere wijzigingen die per saldo een voordelige invloed hebben op het resultaat.

3. Investeringskredieten

Begrotingswijzigingen in investeringskredieten

In deze besluitvormende bestuursrapportage zijn een groot aantal kredieten opgenomen waar inmiddels een raads-/collegebesluit van is genomen of kredieten welke zijn gemuteerd, waarbij er een herverdeling, uitsplitsing, bijraming of verschuiving heeft plaatsgevonden.

- Huisvesting buitendienst Winschoten - Vervanging verlichting € 13.000
- Huisvesting buitendienst Scheemda - Vervanging verlichting € -/- 16.000
- Huisvesting buitendienst Finsterwolde - Vervanging verlichting € 9.000
- Kwekerij Winschoten - Vervanging verlichting € -/- 25.000
- De Meerkant - Aanpassen verlichting 2024 € 102.000
- OZC De Stuwe - Aanpassen verlichting 2024 € 164.000
- De Meerkant - Vervanging verlichting 2025 € -/- 30.000
- OZC De Stuwe - Vervanging verlichting 2025 € -/- 50.000
- Sporthal De Rietkraag - Aanpassen verlichting 2024 € 28.000
- Gymlokaal Beukenlaan - Vervanging verlichting 2025 € -/- 34.000
- Sporthal Hamrikhal - Aanpassen verlichting 2026 € 60.000
- De Klinker - Vervanging server hijsinstallatie 2024 € -/- 29.000
- De Klinker - Vervanging freq.regelaars grote zaal 2024 € -/- 88.000
- MFC Kloosterholt - Aanpassen verlichting 2024 € -/- 24.000
- MFC Nieuw Scheemda - Aanpassen verlichting 2024 € -/- 60.000
- Gebouw speeltuinvereniging Bovenburen - Vervanging verlichting € -/- 20.000

De kredieten voor vervanging verlichting van diverse gebouwen zijn op basis van de aanbesteding aangepast. Per saldo heeft dit geen effect.

- Recreatievoorzieningen - Investeringsagenda Ring Blauwestad (uitgaven) € -/- 104.000
- Recreatievoorzieningen - Investeringsagenda Ring Blauwestad (inkomsten) € -/- 104.000

Het krediet investeringsagenda Ring Blauwestad wordt bijgesteld op basis van de afrekening van het project met de provincie. Per saldo heeft dit geen effect.

- Gebouw Garst 6 - Aankoop modulaire units 2026 € 150.000

De modulaire units op de opvanglocatie voor Oekraïense ontheemden aan de Garst 6 werden tot nu gehuurd. Door de langere duur van de opvang dan oorspronkelijk voorzien, is het uit kosten overweging voordeliger om de units te kopen. In afwijking met het afschrijvingsbeleid in onze financiële verordening worden de units in dit geval in 5 jaar afgeschreven in plaats van 20 jaar. De jaarlijkse exploitatiekosten worden vergoed door het Rijk.

- Materieel buitendienst - Wallenfrees 2026 € 37.000

Een deel van de vervanging en aanschaf van het materieel van de buitendienst wordt bekostigd uit de gelden van ingeruild materieel en voertuigen. Zo wordt in dit geval de wallenfrees hier uit betaald.

- De Watertoren - Vervanging cv-installatie € 67.000

De vervanging van de cv-installatie van zwembad De Watertoren wordt voor en deel gedekt uit de reserve duurzaamheid. Het bestaande krediet wordt hiermee verhoogd.

- Recreatievoorzieningen - Inrichting openbare ruimte Eberhartstraat Nieuwe Schans (uitgaven) € 35.800
- Recreatievoorzieningen - Inrichting openbare ruimte Eberhartstraat Nieuwe Schans (inkomsten) € 35.800

Er is een extra bijdrage ontvangen voor aanvullende inrichting van de speelplek, wat met deze bijdrage gerealiseerd kan worden.

- Planvorming herontwikkeling St. Lucas locatie € 750.000

In 2025 heeft de raad een voorbereidingskrediet van € 750.000 beschikbaar gesteld voor de planvorming en herontwikkeling van de St. Lucas locatie. In de begroting was hier nog geen apart kredietnummer voor ingesteld, maar was dit opgenomen onder de grondexploitatie. In deze BBR is dit aangepast.

- Centrum Winschoten - Ambitie programma € 2.000.000

Jaarlijks wordt in de kadernota een bedrag van € 2 miljoen opgenomen voor de aanpak van de binnenstad van Winschoten. Het krediet voor het boekjaar 2026 was tot nu toe nog niet in de begroting gebracht. In deze BBR wordt dit geëffectueerd.

4. Grondexploitaties

Begrotingswijzigingen grondexploitaties

Onderstaande mutaties zijn de geraamde bedragen aan uitgaven en inkomsten voor het jaar 2026 in vastgestelde grondexploitaties en mutaties op nog niet in exploitatie genomen gronden welke geactiveerd worden en te zijner tijd worden opgenomen in een grondexploitatie.

- Grondexploitatie - Overige gronden € 563.400

Dit betreft de aankoop van een perceel grond aan de Oostelijke Rondweg te Winschoten voor een bedrag van € 493.000 en een perceel grond aan de Veenweg te Winschoten voor € 70.000. In beide gevallen betreft het strategische aankopen voor toekomstige ontwikkelingen.

5. Reserves

Onderstaande tabel geeft de stortingen in en onttrekkingen aan de reserves weer:

Bedragen x €1.000

Reserves	Primaire Begroting 2026	Begrotingswijziging 1e BBR 2026	Begrotingswijziging 2e BBR 2026	Geactualiseerde Begroting 2026
6910000 Algemene reserve				
Stortingen	2.622	0	0	2.622
Onttrekkingen	0	6.919	25	6.944
Totaal 6910000 Algemene reserve	**2.622**	**-6.919**	**-25**	**-4.322**
6910010 Reserve Uit te voeren projecten				
Stortingen	11	0	711	722
Onttrekkingen	302	4.558	657	5.517
Totaal 6910010 Reserve Uit te voeren projecten	**-291**	**-4.558**	**54**	**-4.796**
6910015 Res. versterking ruimt. kwaliteit dorpen en wijken				
Stortingen	0	0	0	0
Onttrekkingen	100	456	0	556
Totaal 6910015 Res. versterking ruimt. kwaliteit dorpen en wijken	**-100**	**-456**	**0**	**-556**
6910016 Bestemmingsreserve duurzaamheid				
Onttrekkingen	0	589	0	589
Totaal 6910016 Bestemmingsreserve duurzaamheid	**0**	**-589**	**0**	**-589**
6910018 Reserve inkomen, armoede en participatie				
Onttrekkingen	0	365	0	365
Totaal 6910018 Reserve inkomen, armoede en participatie	**0**	**-365**	**0**	**-365**
6910020 Bestemmingsreserve Regiodeal				
Onttrekkingen	0	0	0	0
Totaal 6910020 Bestemmingsreserve Regiodeal	**0**	**0**	**0**	**0**
6910025 Reserve Organisatie ontwikkeling				
Stortingen	244	0	0	244
Onttrekkingen	2.458	372	0	2.830
Totaal 6910025 Reserve Organisatie ontwikkeling	**-2.214**	**-372**	**0**	**-2.586**
6910040 Reserve Buitenonderhoud Brede Scholen				
Stortingen	96	0	0	96
Totaal 6910040 Reserve Buitenonderhoud Brede Scholen	**96**	**0**	**0**	**96**
6910045 Reserve Dekking kapitaal lasten investeringen				
Lasten	483	0	-483	0

Reserves	Primaire Begroting 2026	Begrotingswijziging 1e BBR 2026	Begrotingswijziging 2e BBR 2026	Geactualiseerde Begroting 2026
Stortingen	500	300	10	810
Onttrekkingen	1.310	0	-558	752
Totaal 6910045 Reserve Dekking kapitaal lasten investeringen	**-327**	**300**	**85**	**58**
6910050 Reserve dekking deelnemingen Energie coöperaties				
Stortingen	2	0	0	2
Totaal 6910050 Reserve dekking deelnemingen Energie coöperaties	**2**	**0**	**0**	**2**
6910380 Bestemmingsreserve aardgasvrije wijken				
Onttrekkingen	0	205	0	205
Totaal 6910380 Bestemmingsreserve aardgasvrije wijken	**0**	**-205**	**0**	**-205**
6910450 Reserve inzet Nij Begun				
Stortingen	0	0	1.139	1.139
Onttrekkingen	0	415	225	640
Totaal 6910450 Reserve inzet Nij Begun	**0**	**-415**	**915**	**499**
6910505 Reserve Onderhoud wegen				
Stortingen	0	0	50	50
Onttrekkingen	0	0	0	0
Totaal 6910505 Reserve Onderhoud wegen	**0**	**0**	**50**	**50**
6910600 Reserve onderhoud Blauwestad				
Stortingen	0	0	500	500
Totaal 6910600 Reserve onderhoud Blauwestad	**0**	**0**	**500**	**500**
6910605 Reserve Cultuurhuis				
Stortingen	147	0	0	147
Onttrekkingen	0	256	0	256
Totaal 6910605 Reserve Cultuurhuis	**147**	**-256**	**0**	**-109**
6910630 Reserve sport en leefbaarheidsfonds				
Stortingen	79	0	0	79
Onttrekkingen	500	0	0	500
Totaal 6910630 Reserve sport en leefbaarheidsfonds	**-421**	**0**	**0**	**-421**
6910640 Reserve sanering Meidoornlaan				
Stortingen	165	0	0	165
Onttrekkingen	131	0	0	131
Totaal 6910640 Reserve sanering Meidoornlaan	**34**	**0**	**0**	**34**
6910650 Reserve Vluchtelingen				

Reserves	Primaire Begroting 2026	Begrotingswijziging 1e BBR 2026	Begrotingswijziging 2e BBR 2026	Geactualiseerde Begroting 2026
Stortingen	810	654	0	1.464
Onttrekkingen	118	313	0	431
Totaal 6910650 Reserve Vluchtelingen	**692**	**341**	**0**	**1.033**
6910660 Reserve incidentele kosten herhuisvesten personeel				
Stortingen	0	367	0	367
Totaal 6910660 Reserve incidentele kosten herhuisvesten personeel	**0**	**367**	**0**	**367**
6910670 Reserve gelijkw. schadeafhandeling Drieborg				
Stortingen	0	0	1.834	1.834
Totaal 6910670 Reserve gelijkw. schadeafhandeling Drieborg	**0**	**0**	**1.834**	**1.834**
6910675 Reserve Cdoke-gelden				
Stortingen	0	0	1.401	1.401
Totaal 6910675 Reserve Cdoke-gelden	**0**	**0**	**1.401**	**1.401**
6910680 Bestemmingsreserve WGA				
Onttrekkingen	0	210	0	210
Totaal 6910680 Bestemmingsreserve WGA	**0**	**-210**	**0**	**-210**
Totaal	**241**	**-13.338**	**4.813**	**-8.283**

Begrotingswijzigingen reserves

In deze BBR zijn op meerdere onderdelen mutaties opgenomen in reserves. Het kan hier gaan over nieuwe stortingen of onttrekkingen of aanpassen van bestaande ramingen. Hieronder is een samenvattend overzicht opgenomen van de uiteindelijke saldo mutatie in de betreffende reserve.

- Algemene reserve - onttrekking € 25.000

De gemeenteraad heeft € 25.000 beschikbaar gesteld uit de algemene reserve voor een locatiestudie Omnisport Oostwold/Midwolda.

- Reserve uit te voeren projecten - storting € 54.000

Er wordt via deze BBR voor € 657.000 aan doorgeschoven projecten weer in de begroting gebracht. Daarnaast wordt er een bedrag van € 711.000 in de reserve gestort. Zo wordt een bedrag van € 630.000 doorgeschoven naar volgend jaar voor het actualiseren van bestemmings-/ omgevingsplannen en een bedrag van € 81.000 voor lokaal bibliotheekwerk.

- Reserve dekking kapitaallasten investeringen - storting € 152.000

De hoogte van de reserve is gekoppeld aan de boekwaarden van de betreffende investeringen. Door de wijziging in de rentekostentoerekening over de boekwaarden van investeringen hoeft er € 558.000 minder aan de reserve onttrokken te worden dan was begroot. Daarnaast wordt er ook geen rente meer aan de reserve toegevoegd, wat toe een correctie leidt van € 483.000. Vanuit de reserve duurzaamheid is € 67.000 overgeheveld naar de reserve dekking kapitaallasten investeringen voor de investering in de cv-installatie van zwembad De Watertoren. Tenslotte is er € 10.000 in de reserve gestort aan verkoopopbrengst van materieel en voertuigen van de buitendienst. Dit bedrag wordt op een later moment weer aangewend bij de aanschaf van nieuw materieel.

- Reserve inzet Nij Begun € 915.000

Wij ontvangen van het Rijk een vergoeding voor de inzet van personeel met betrekking tot Nij Begun. Voor 2026 is dit geraamd op € 1.139.000. Het saldo van het niet in het jaar aangewende deel wordt in de reserve gestort.

- Reserve onderhoud wegen - storting € 50.000

De ontvangen vergoedingen voor degeneratiekosten in verband met aanleg van kabels en leidingen wordt gestort in de reserve onderhoud wegen. Dit om in latere jaren aangewend te kunnen worden voor eventuele herstelwerkzaamheden aan ondergrond en bestrating.

- Reserve onderhoud Blauwestad - storting € 500.000

Net als vorig jaar wordt voor toekomstig onderhoud van de openbare ruimte in de Blauwestad de vrijvallende stelpost onderhoud Blauwestad in de hiervoor ingestelde reserve gestort.

- Reserve gelijkwaardige schadeafhandeling Drieborg - storting € 1.834.000

Wij krijgen via het gemeentefonds over 5 jaar verdeeld in totaal € 5,4 miljoen voor de gelijkwaardige schadeafhandeling Drieborg. Gelden die in het jaar niet nodig zijn worden in de daarvoor bestemde reserve gestort zodat het beschikbaar blijft voor dit doel.

- Reserve duurzaamheid - onttrekking € 67.000

Voor het vervangen van de cv-installatie van zwembad De Watertoren wordt € 67.000 aangewend uit de reserve duurzaamheid. Dit bedrag wordt hiervoor overgeheveld van deze reserve naar de reserve dekking kapitaallasten investeringen.

- Reserve Cdoke-gelden - storting € 1.401.000

Vanaf 2026 worden de gelden voor Cdoke ontvangen via het gemeentefonds en niet meer als een specifieke uitkering. Gelden die in het jaar niet nodig zijn worden in de daarvoor bestemde reserve gestort zodat het beschikbaar blijft voor dit doel.

6. Voorzieningen

Begrotingswijzigingen voorzieningen

In de 1e BBR 2026 zijn de mutaties die verwerkt zijn in de voorziening Personele Verplichtingen Bestuur en Personeel niet apart toegelicht. Het betreft een mutatie van per saldo € 225.000 voordelig. De mutaties hebben betrekking op het bijstellen van de verplichtingen met betrekking tot de aanspraken op de APPA (Algemene Pensioenwet Politieke Ambtsdragers) en de RVU (Regeling voor Vervroegde Uittreding).

7. Begrotingswijzigingen per programma

Onderstaande tabel geeft de samenvatting van de mutaties per programma weer, het betreft het saldo van de baten en de lasten en de onttrekkingen en toevoegingen aan reserves.

Aansluiting met de tabel in de inleiding

Tot en met BBR1 werd het (nieuwe) begrotingssaldo al verrekend met de algemene reserve, die onttrekking was dan ook een onderdeel van de mutaties op de reserves. Vanaf BBR2 hebben we deze systematiek gewijzigd. Financiele tabellen worden nu zoveel mogelijk automatisch vanuit het systeem gegenereerd. Om die reden ziet u in de eerste 2 kolommen geen saldo (het verwachte saldo was ook een mutatie op de reserves). Vanaf deze BBR is dat niet langer de werkwijze waardoor het saldo (kolom 4) nu gelijk is aan de wijzigingen van BBR2 (kolom 3). Conform de tabel bij de inleiding moet het voordeel van BBR2 worden verrekend met het begrotingssaldo van BBR1 ad -2.757K waardoor de geactualiseerde begroting 2026 feitelijk op 3.540K uitkomt.

Bedragen x €1.000

Begrotingswijzigingen per programma	Primaire Begroting 2026	Begrotingswijziging 1e BBR 2026	Begrotingswijziging 2e BBR 2026	Geactualiseerde Begroting 2026
Algemene dienstverlening	**599**	**0**	**75**	**674**
Woonklimaat en leefomgeving	**29.686**	**5.073**	**-1.091**	**33.668**
Ondernemingsklimaat, werkgelegenheid en onderwijs	**6.620**	**181**	**-1.010**	**5.791**
Zorg en samenleving	**75.031**	**5.227**	**-1.123**	**79.134**
Duurzaamheid en milieubeheer	**1.374**	**370**	**1.355**	**3.099**
Bestuur	**2.561**	**79**	**13**	**2.653**
Overhead	**24.135**	**3.624**	**200**	**27.959**
Algemene dekkingsmiddelen, vennootschapsbelasting en onvoorzien	**-140.006**	**-14.556**	**-4.779**	**-159.341**
Totaal	**0**	**0**	**-6.362**	**-6.362**

8. Raadsvoorstel

In deze bestuursrapportage hebben wij per programma wijzigingen voorgesteld. De wijzigingen zijn verwerkt in de hiervoor opgenomen begrotingswijziging en zorgen daarmee voor een wijziging in de programmatotalen.

1. De 2e BBR 2026 vast te stellen en de mutaties zoals deze zijn opgenomen bij de programma's te verwerken in een begrotingswijziging en deze samen met de gewijzigde programmatotalen vast te stellen.
2. De begroting 2026 conform te wijzigen, inclusief de mutaties in de investeringskredieten en bestemmingsreserves.
3. Kennis te nemen van de informatie uit de IBR (Informerende Bestuurs Rapportage).

9. Informerende bestuursrapportage (IBR)

Leeswijzer

Programmaplan

9.1 Programma 1 Algemene dienstverlening

Dit programma bevat alle doelstellingen die te maken hebben de directe service aan onze inwoners. Denk hierbij aan digitale dienstverlening en klanttevredenheid, maar ook aan informatiebeveiliging. Zie voor ondersteunende dienstverlening aan inwoners die dat nodig hebben programma 4 Zorg en samenleving.

9.1.1 Dienstverlening en informatievoorziening

Beleidshorizon

De gemeente gaat inwoners de komende jaren in staat stellen om het merendeel van de zaken met de gemeente online te regelen. Eigen regie en selfservice zijn de sleutelwoorden bij de ontwikkeling van de dienstverlening. Op de landelijke monitoring scoort dienstverlening qua volwassenheid op of boven het gemiddelde, 80% van de vragen wordt beantwoord tijdens het eerste klantcontact en de inwoners beoordelen de dienstverlening met minimaal een 7.

Binnen het programma Nijambt hebben we de ontwikkellijn ‘Dienstverlening’ opgesteld. Hiermee willen we de komende jaren de dienstverlening verder optimaliseren en digitaliseren. De thema’s samen, ondernemend en dichtbij staan hierbij centraal. We zetten in op een betrouwbare, tijdige en transparante dienstverlening door alle kanalen op elkaar af te stemmen, verder te digitaliseren en dienstverlening in het DNA van de medewerkers te verhogen.

De gemeente heeft GRID opdracht gegeven een transitieprogramma uit te voeren waarin we onze automatisering (servers, netwerk en werkplekken) richting de toekomst organiseren. We gaan daarvoor samen met de drie andere Oost-Groningse gemeenten een gemeenschappelijke regeling in het leven roepen.

Om de dienstverlening te kunnen optimaliseren, dienen de ondersteunende systemen en processen op orde te zijn. Hierbij kan gedacht worden aan verbeterde informatiestromen zodat we datagestuurd kunnen werken, digitaliseren van werkprocessen en medewerkers onder andere digitaal beter toe te rusten. Daarnaast willen we medewerkers (verder) ontwikkelen naar Nijambtenaren die flexibel kunnen inspelen op de behoefte van inwoners, ondernemers en uitdagingen die op ons afkomen als gemeente of samenleving.

Aanpak op hoofdlijnen

Met een programmatische aanpak willen we de komende jaren de dienstverlening verder optimaliseren en digitaliseren. De thema’s samen, ondernemend en dichtbij staan hierbij centraal. We zetten in op een betrouwbare, tijdige en transparante dienstverlening door alle kanalen op elkaar af te stemmen, verder te digitaliseren en dienstverlening in het DNA van de medewerkers te verhogen. De fysieke dienstverlening in het nieuwe gemeentehuis zal plaatsvinden vanuit één centrale frontoffice.

Vanaf 2024 zijn we gestart met een grootschalige overgang naar een Cloudomgeving. Onze huidige applicaties worden systematisch aangepast of vervangen. Verder werken we door aan de implementatie van Dimpact PodiumD: de uitfasering van ons huidige zaaksysteem en de geleidelijke implementatie van het nieuwe zaaksysteem (een softwareplatform dat gemeenten gebruiken om administratieve processen en zaken te beheren). Dit zal na 2026 verder worden geïmplementeerd. Verder zal 2026 in het teken staan van de voorbereiding op het nieuwe gemeentehuis. De keuze voor onder meer toegangssystemen, klantgeleiding, reserveringssystemen etc. zullen gemaakt moeten worden.

Ontwikkelingen

PodiumD: de implementatie van een nieuw gemeentelijk dienstverleningsplatform.

Het RAAS wordt vervangen door Reisdocumenten Informatiesystemen (ReIS). Gegevens hierin zijn actueler en betrouwbaarder. Zo zijn eerdere aanvragen bij andere instanties via ReIS direct zichtbaar tijdens de aanvraag. Deze gegevens worden realtime uit het Basisregister Reisdocumenten (BR) gehaald en opgevoerd.

Onderzoek en optimaliseren van meer AI toepassingen om de organisatie in brede zin te ontlasten met o.a. AI-tools: co-pilot en Slimtaal

Wet- en regelgeving, inclusief: Wmebv, Woo en archiefwet.

Acties

Hieronder worden de verschillende acties binnen dit programma gespecificeerd en toegelicht:

Klanttevredenheidsonderzoek

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

We voeren een Klanttevredenheidsonderzoek uit over de algehele dienstverlening van de gemeente.

Service- en dienstverleningsnormen

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

We herijken onze service- en dienstverleningsnormen.

Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

We maken een vertaling van de invoering van de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (WMEBV) naar onze dienstverlening.

Openingstijden

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

We doen onderzoek naar gewenste en effectieve openingstijden.

Brieven en communicatie-uitingen

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

We organiseren uniformering van brieven en communicatie-uitingen.

Digitaliseren producten en diensten

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

We gaan producten en diensten via PodiumD verder digitaliseren, waaronder PodiumD Formulier en Contact.

Werkplekken moderniseren

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

We gaan de werkplekken van de medewerkers moderniseren en ondersteunen hen bij het gebruik ervan.

Dooronwikkeling financiële en datagedreven processen

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

We onderzoeken en optimaliseren de dooronwikkeling van financiële en datagedreven processen, inclusief informatievoorziening.

Toekomstbestendige afdeling Informatiebeheer

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

We starten met de ontwikkeling/ voorbereiding van het omvormen van DIV naar een toekomstbestendige afdeling Informatiebeheer, welke meer passend is bij de huidige wet- en regelgeving.

9.2 Programma 2 Woonklimaat en leefomgeving

Het programma Leefomgeving en woonklimaat omvat alles wat te maken heeft met brede welvaart: wonen, leven en recreëren in de gemeente Oldambt. Onderwerpen die hier onder andere aan de orde komen zijn: de inrichting van ons landschap, de leefbaarheid in de stad, dorpen en wijken, sport en cultuur en veiligheid.

9.2.1 Een nieuwe omgevingsvisie voor de leefomgeving

Beleidshorizon

Eind 2025 heeft de gemeenteraad de Omgevingsvisie voor de komende jaren vastgesteld. Dit document biedt een visie op de ontwikkelrichting van de gemeente Oldambt in het fysieke domein. Daarbij worden ook sociale en fysieke thema's met elkaar verbonden, bijvoorbeeld bij onderwerpen als gezondheid, leefbaarheid, arbeidsmarkt en ontmoeting.

Naast een visie op de toekomst biedt de Omgevingsvisie ook een toetsingskader voor het beoordelen van nieuwe initiatieven, zowel van de gemeente zelf als van initiatiefnemers uit de gemeenschap of daarbuiten.

In 2026 wordt waar nodig gewerkt aan de uitwerking van programma's die voortvloeien uit de Omgevingsvisie en wordt de Omgevingsvisie richtinggevend bij de werkzaamheden om tot een nieuw Omgevingsplan voor Oldambt te komen dat het tijdelijk Omgevingsplan vervangt.

Aanpak op hoofdlijnen

Op een aantal onderwerpen en/of gebieden worden programma's opgesteld en wordt waar mogelijk een begin gemaakt met de uitvoering. Dit betreft in ieder geval de verplichte programma's op het gebied van volkshuisvesting en warmte. Verder willen we werken aan vrijwillige programma's op de thema's:

- 'Klimaat, energie en samenleving' (inclusief huidige programma wind en zon): om stappen te zetten in de realisatie van klimaatdoelen en het ontwikkelen van verdiencapaciteit ten gunste van onze samenleving;
- 'Opleiding en ondernemerschap': ontwikkelen van innovatiekracht door verbinden van de potenties van campus en regiostad Winschoten met sterk ondernemerschap.

Ontwikkelingen

In de jaren 2023 t/m 2025 is gewerkt aan een nieuwe Omgevingsvisie. Dit werk bestond uit het opstellen van een nieuwe toekomstvisie op basis van veel beschikbare (beleids)informatie en intensieve gesprekken met veel sleutelfiguren uit de Oldambtster samenleving. Na de terinzagelegging zijn mede op grond van een aantal zienswijzen nog aanvullingen en aanpassingen gedaan en heeft de raad de visie in november 2025 vastgesteld. Daarmee beschikt de gemeente over een handelingsperspectief en toetsingskader voor toekomstige ontwikkelingen in het fysieke domein.

Acties

Hieronder worden de verschillende acties binnen dit programma gespecificeerd en toegelicht:

Werken aan programma's

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

We werken aan programma's Volkshuisvesting, Warmte, Klimaat, energie en samenleving en Opleiding en Ondernemerschap.

Toelichting: Het mobiliteitsprogramma is vastgesteld in maart 2026. Momenteel werkt het college aan de twee daarin aangekondigde uitvoeringsagenda's. Aan het Warmteprogramma wordt gewerkt. De planning is er op gericht dat programma voor het einde van 2026 door het college te laten vaststellen. Verder wordt gewerkt aan het verplichte volkshuisvestingsprogramma. Mede door vertraging bij de inwerkingtreding van de Wet versterking regie Volkshuisvesting is de afronding daarvan nu gepland in het tweede kwartaal van 2027. Aan het programma Opleiding en Ondernemerschap wordt op een andere manier invulling gegeven door dit op te nemen in het beleids- en uitvoeringsplan Werk & Participatie. Vaststelling daarvan is voorzien in het eerste kwartaal van 2027.

Aanvullende programma's

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

We identificeren en werken aan andere noodzakelijk geachte programma's mede op basis van het nog op te stellen coalitieakkoord na de verkiezingen in 2026.

Toelichting: Het coalitieakkoord was begin juni beschikbaar. Op het moment van de IBR 2 is er nog geen invulling gegeven aan het voornemen om op basis daarvan programma's op te stellen. Dit zal worden betrokken bij de begroting voor 2027.

9.2.2 Leefbaarheid en brede welvaart

Beleidshorizon

We versterken de brede welvaart in onze gemeente en provincie met als doel dat iedereen prettig moet kunnen wonen. Dit doen we onder andere door in het NPG samen te werken met onze inwoners en partners en door te investeren in een 'Wel-varende Graanrepubliek' middels het lokaal programma 'Toekomst voor Oldambt'.

Aanpak op hoofdlijnen

De ruimtelijke, sociale en economische factoren in de leefwereld van de inwoner willen we meer in samenhang met elkaar oppakken. Niet de systeemwereld, maar de leefwereld van onze inwoners staat centraal.

Vanuit NPG zijn de ambities van Oldambt vertaald naar vier programmalijnen: toekomst voor de jeugd, toekomst voor de dorpen en wijken, toekomst voor ondernemers, toekomst voor toerisme en erfgoed. Om uitvoering te geven aan deze ambities gaan we voortvarend aan de slag met concrete projecten en NPG-aanvragen. In de Regiodeal Oost-Groningen werken het Rijk, de provincie en 5 Oost-Groninger gemeenten samen met de regio (inwoners, bedrijven, scholen en organisaties) aan een brede welvaartsagenda. Deze samenwerking richt zich op de pijlers leren, werk en inkomen, gezondheid en woonomgeving.

Met de kabinetsmaatregelen Nij Begun wil het rijk werken aan erkenning, herstel en perspectief voor Groningen. Hierin worden 50 maatregelen benoemd die, naast schadeherstel en versterking, voor een belangrijk deel gaan over een generatielang investeren in Groningen op het gebied van verduurzaming, sociaal en economie. Met de vier onderliggende agenda's (Herstel, Isolatie, Sociaal en Economie) wordt hier, zowel lokaal als regionaal, komende jaren invulling aan gegeven.

Veel factoren hebben invloed op de leefbaarheid. Hier is de gemeente niet alleen verantwoordelijk voor. Ook inwoners, verenigingen, ondernemers en maatschappelijke organisaties hebben een gezamenlijke en een eigen verantwoordelijkheid.

De afgelopen jaren heeft de gemeente Oldambt de basis gelegd voor gebiedsgericht werken. Dat doen we door de aanwezigheid van gebiedswethouders en gebiedsregisseurs. Zij zijn het gezicht van de gemeente, ze zijn benaderbaar en nabij. Medio 2025 zijn we gestart met het Programma Gebiedsgericht werken. Met het programma Gebiedsgericht Werken kijken we op dorp-, wijk- of buurtniveau naar wat er nodig is om het gebied te versterken. We gaan methodisch te werk, door te starten met een vierjarige gebiedscyclus: monitoren, analyseren, agenderen en uitvoeren.

Ontwikkelingen

Voor Nij Begun zijn in 2025 de Sociale en Economische agenda's vastgesteld en zijn de eerste maatregelen c.q. projecten in uitvoering gegaan. Ook is de Isolatie-aanpak uitgewerkt en is rond de zomer de subsidieregeling hiervoor van start gegaan. Binnen de gemeente is een intern jaarplan opgesteld en zijn we bezig geweest om ons lokaal hier op te organiseren en hiervoor plannen te maken.

Voor NPG geldt dat in maart 2025 het geactualiseerde lokale programma door de raad is vastgesteld. Diverse projecten zijn in uitvoering of zelfs in afronding. De andere projecten zijn in ontwikkeling en daarvoor is een aanvraag ingediend of in voorbereiding.

De Regio Deal Oost-Groningen 2 is in 2025 van start gegaan. In 2026 geven we uitvoering aan het jaarprogramma 2026 en stellen we samen met de overige gemeenten, de provincie Groningen en het Rijk het jaarprogramma voor 2027 op. Dat doen we in samenwerking met maatschappelijk organisaties in de regio.

Op verschillende onderdelen gaan we stappen zetten om het gebiedsgericht werken door te ontwikkelen. De gebiedscyclus gaat in 2026 vorm krijgen. In deze cyclus staan de wijk- en dorpsagenda's. Op een gedegen wijze gaan we prioriteren: niet alles kan en hoeft overal. De invloed van bewoners op deze keuzes is gelijkwaardig aan dat van onszelf (meer hierover in Programma 6). Op basis van onze eigen visies en op basis van de ervaringskennis van bewoners leggen we de prioriteiten per dorp en wijk vast. Hiermee dragen we bij aan onze doelstelling om de Oldambtster centraal te stellen.

Als onderdeel van de herstelagenda is het plan Nij Begun Maatregel 14 Leefbaarheid samen met het programma Gebiedsgericht werken opgesteld. Het Fonds 'Versterking ruimtelijke kwaliteit dorpen en wijken' zetten we ook op basis van dit plan in. In Winschoten-Zuid en Bad Nieuweschans starten we met een integrale wijk- en dorpsaanpak. En we zorgen voor een goede verbinding met onze dorpen en wijken door nabij te zijn met onze gebiedsregisseurs. Zij weten wat er leeft in de buurt, en spelen snel in op vragen, suggesties, ideeën en problemen.

Voor een verdere beschrijving van de ontwikkelingen en de plannen m.b.t. NPG en Nij Begun verwijzen we naar paragraaf 5.9 (Programma Aardbevingsopgave) in de begroting.

Acties

Hieronder worden de verschillende acties binnen dit programma gespecificeerd en toegelicht:

Uitvoering lokale programma NPG

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

We werken verder aan de uitvoering van het lokale programma NPG en alle projecten die hiervoor zijn goedgekeurd. Voor de projecten in uitvoering geldt we deze halfjaarlijks monitoren en voortgang rapporteren richting NPG.

Toelichting: De uitvoering van ons NPG-programma ligt voor een groot deel op schema, tegelijk zien we nog wel de nodige uitdagingen in de uitvoering van projecten (o.a. qua capaciteit).

Aanvraagtrajecten afronden

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

Het streven is om in 2026 alle resterende projecten die nog in ontwikkeling zijn tot uitvoering te brengen. Dat betekent dat voor deze projecten de aanvraagtrajecten (incl. beoordeling en besluitvorming) worden afgerond. Het betreft de projecten: Hart voor Scheemda, WinCITY, Leven Lang Ontwikkelen, Impuls fietsroutes en Gebiedsontwikkeling Bad Nieuweschans.

Toelichting: De projecten die dit jaar ingediend moeten worden liggen grotendeels op koers. Voor Hart voor Scheemda en WinCity geldt dat deze zijn beoordeeld en goedgekeurd. De andere projecten zijn nog in ontwikkeling en worden hopelijk dit jaar nog ingediend, maar dit kan mogelijk ook begin 2027 worden.

Actief inzetten voor uitwerking agenda's Nij Begun

We zetten ons actief in voor de uitwerking van de agenda’s en plannen vanuit Nij Begun en wat dit mogelijk voor onze gemeente gaat betekenen. Binnen de gemeente zal dit het nodige vragen aan capaciteit en organisatie. Dit betreft in elk geval de volgende onderdelen:

Toelichting: Voor de Nij Begun-agenda’s geldt dat deze in ontwikkeling en deels in uitvoering zijn. Wel zien we de nodige uitdagingen voor wat betreft capaciteit.

Herstelagenda

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

Zoals elders ook verwoord in de begroting werken we aan onze lokale agenda Herstel voor Oldambt waarin we de maatregelen uit Nij Begun ten aanzien van schadeherstel en versterking op een meer integrale en gebiedsgerichte wijze uitvoeren.

Toelichting: Zie 9.2.7 Schadeherstel, versterking en een duurzaam en veilig gebruik van de ondergrond.

Isolatie-aanpak

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

Onderdeel van Nij Begun is de isolatieaanpak (maatregel 29) die in 2025 gefaseerd van start is gegaan. Komend jaar werken we de aanpak hiervoor binnen onze gemeente verder uit (zie ook 5.1 Duurzaamheid).

Toelichting: De isolatie-aanpak is inmiddels in de gehele gemeente van start gegaan en ook onze ondersteuningsaanpak is verder uitgewerkt. Onderdeel daarvan is de gebiedsgerichte aanpak voor een aantal dorpen/wijken.

Sociale Agenda

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

De agenda is medio 2025 vastgesteld en de verschillende maatregelen worden gefaseerd ingevoerd. Rol en acties voor ons als gemeente zijn per maatregel anders. Hiervoor wordt een (dynamische) analyse opgesteld waarmee we streven naar beter en meer inzicht in onze rol en de mogelijk c.q. noodzakelijke inzet en (extra) capaciteit het die hiervoor nodig is.

Toelichting: De meeste maatregelen zijn uitvoeringsgereed en worden gefaseerd ingevoerd. Per maatregel is helder welke rol de gemeente heeft en welke capaciteit de komende tijd nodig is. We zijn nauw betrokken geweest bij de uitwerking, waardoor we de maatregelen goed kunnen verweven met ons beleid. Omdat capaciteit niet wordt vergoed, zoeken we intern naar slimme verbindingen. Dit biedt kansen, maar vraagt ook blijvende aandacht voor de werkdruk.

Economische Agenda

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

Met de vaststelling van de Economische Agenda en de nadere uitwerking van de governance wordt geleidelijk meer duidelijk over welke rol en acties voor ons als gemeente zijn weggelegd. Daarbij blijven we in elk geval werken aan de masterplannen Regiocentra, Masterplannen en Oost-Groningen die in dit kader ontwikkeld worden. Voor de masterplannen Campussen en Regiocentra zijn bovendien expliciet cofinancieringsbedragen gereserveerd in de Economische Agenda (zie ook onderdeel economie in de begroting).

Toelichting: In juni 2026 is de Gemeenschappelijke Regeling opgericht en heeft het concept-Meerjaren Uitvoeringsprogramma ter consultatie voorgelegen. Verwachting is dat deze in september definitief wordt vastgesteld. Verder wordt gewerkt aan de uitwerking van de masterplannen.

Ontwikkeling monitoringsinstrument

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

We gaan starten met de ontwikkeling van een monitoringsinstrument om per dorp en wijk de cijfers en ervaring van bewoners in beeld te brengen.

Nieuw Scheemda-'t Waar-Nieuwolda

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

In het lint Nieuw Scheemda-‘t Waar-Nieuwolda zetten we de uitvoering voort, en investeren o.a. in het verenigingenproject en het centrumgebied Nieuwolda.

Uitvoeringsprogramma dorpsaanpak Drieborg

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

In de dorpsaanpak in Drieborg wordt gewerkt aan een uitvoeringsprogramma voor schadeherstel, verduurzaming en leefbaarheid. Dit is tevens de pilot voor de gebiedscyclus met de eerste dorpsagenda.

Wijkaanpak Winschoten-Zuid en dorpsaanpak Bad Nieuweschans

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

We starten met de wijkaanpak Winschoten-Zuid en de dorpsaanpak Bad Nieuweschans.

Toelichting: De aanpak in Bad Nieuweschans verloopt volgens planning, de dorpsagenda wordt in het najaar gepresenteerd. De planvorming voor Winschoten-Zuid is verschoven naar 2027. De dorpsaanpak Scheemda is aan de werkwijze toegevoegd, hier wordt de dorpsagenda ook in het najaar gepresenteerd.

Projectplan Maatregel 14

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

We voeren de eerste projecten uit het projectplan Maatregel 14 uit.

Gebiedsproject Beertsterbos

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

We investeren in het gebiedsproject Beertsterbos.

Fonds 'Versterking ruimtelijke kwaliteit dorpen en wijken'

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

Met het handgeld uit het fonds ‘Versterking ruimtelijke kwaliteit dorpen en wijken’ spelen de gebiedsregisseurs snel in op vragen, initiatieven, signalen en problemen uit de wijken en dorpen.

Uitvoering programmaplan Regio Deal Oost-Groningen ||

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

We geven uitvoering aan het vastgestelde programmaplan Regio Deal Oost-Groningen II, in de programmalijnen *Gezond en gelukkig leven, Een leven lang ontwikkelen en Veilige en leefbare dorpen en wijken.*

9.2.3 Openbare ruimte

Beleidshorizon

De gemeente Oldambt streeft ernaar om een mooi, goed onderhouden gemeente te zijn om in te wonen, te werken en te recreëren.
Dit doen we door het stimuleren van biodiversiteit, het versterken van ecologische netwerken en het verhogen van bewustwording en betrokkenheid van inwoners.

Aanpak op hoofdlijnen

We stimuleren de biodiversiteit door het aandeel van biodiversiteitsvriendelijke beplanting in openbare ruimtes te verhogen. Een belangrijk aandachtspunt hierin is het behoud van een balans tussen intensief onderhouden groen en extensief beheerde zones, waardoor variaties in het straatbeeld ontstaan.

We creëren en verbinden ecologische zones. Bij nieuwe projecten kijken we naar welke belemmeringen voor flora en fauna we kunnen wegnemen en welke elementen we kunnen toevoegen om lokale flora en fauna te stimuleren. Daarom sluit er bij nieuwe projecten altijd een medewerker aan met een groene achtergrond die de natuurimpact kan analyseren. We gaan daarbij ook door met het verbeteren van de biodiversiteit door onder andere sinusbeheer toe te passen

We verhogen de bewustwording en betrokkenheid van inwoners bij natuur en biodiversiteit door middel van educatie, buurtprojecten en acties die gericht zijn op natuur inclusief tuinieren en het vergroenen van particuliere tuinen.

In het kader van onderhoud aan groen wordt de verbinding gemaakt met het onderhoudscontract van Wegen & aanverwante dienstverlening. Door bijvoorbeeld ‘kanten te gaan steken’ van gazons naast verharding, wordt preventief gewerkt aan het tegengaan van onkruid op verharding. Hiervoor is in de begroting extra geld vrijgemaakt.
Maar ook de aanleg en verbetering van biodiverse en kleurrijke toegangsgebieden maken onderdeel van deze extra financiële middelen en daarbij de acties zoals het verwijderen van zieke essen in het kader van essentaksterfte en de aanpak van de duizendknooplocaties

Ontwikkelingen

N.v.t.

Acties

Hieronder worden de verschillende acties binnen dit programma gespecificeerd en toegelicht:

Duurzame beplanting toegangsgebieden

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

Toegangsgebieden naar dorpen gaan we met duurzame beplanting inplanten zodat de entrees weer kleurrijk en meer biodivers worden.

Onkruidbeheersing

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

We besteden meer aandacht aan onkruidbeheersing naast verharding door onder andere ‘kanten te gaan steken’.

Afronden project Hamrikkerweg

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

We gaan het project aan de Hamrikkerweg afronden, dit betreft het kappen van de essen en de herinrichting.

Onderzoek verbeterslag speeltuinen

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

We onderzoeken hoe we een verbeterslag kunnen uitvoeren op alle speeltuinen in de gemeente.

Bijenkasten

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

We hangen circa tien bijenkasten op en gaan hier aansluitend de biodiversiteit monitoren.

9.2.4 Wonen

Beleidshorizon

We willen voldoende en kwalitatief goede, duurzame woningen, waarbij er aandacht is voor woningen voor ouderen en woningen die betaalbaar zijn voor jongeren.

Aanpak op hoofdlijnen

Het in 2021 door de gemeenteraad vastgestelde ‘Programma Wonen 2021-2026 Oldambt’ loopt af. Er komt een nieuw Programma Wonen waarbij we zoveel mogelijk aansluiten bij het door het Rijk beoogde volkshuisvestingsprogramma.

Met het vernieuwde Programma Wonen als onderlegger, gaan we aan de slag met de kwantitatieve, maar ook zeker kwalitatieve opgave die er in de gemeente Oldambt ligt.

Samenwerking met de regio en de provincie is belangrijk. Versterken, verduurzamen, kwalitatief verbeteren en bevorderen van betaalbaarheid willen we faciliteren door gebruikmaking van diverse stimulerings-/financieringsregelingen en door maximaal in te zetten op koppelkansen. In februari 2023 hebben de colleges van B&W van de Oost-Groninger gemeenten, het college van GS van Groningen en de minister van VRO afspraken gemaakt over woningbouw in de Regionale Woondeal 2022-2030. Hierin is het aandeel van Oost-Groningen in de provinciale woningbouwopgave opgenomen. Het aandeel van de gemeente Oldambt bedraagt 1682 woningen, waarvan de Langestraat-Noord, St.Lucaslocatie, Poort van Winschoten, Centrum-Zuid en Waterkwartier zgn. ‘sleutelprojecten’ zijn. Voor de nieuwbouw van woningen op deze locaties (tezamen 395) heeft het Rijk financiële middelen beschikbaar gesteld.

Ontwikkelingen

In de gemeente Oldambt zien we – na jaren van krimp – een bevolkingsgroei. De verwachting is dat deze groei nog een aantal jaren zal doorzetten. Naast de kwantitatieve opgave, staat de gemeente Oldambt in de komende jaren ook voor een kwalitatieve opgave in de bestaande woningvoorraad.

Naast het stijgende aantal inwoners, zien we dat de bevolking steeds ouder wordt. Hierdoor ontstaat er een behoefte aan een ander soort woning, of aan aanpassingen aan de huidige voorraad. De komende jaren ligt er een uitdaging om de woningvoorraad mee te laten groeien en transformeren met de demografische ontwikkeling die voor ons ligt.

De vraag naar passende huisvesting voor bijzondere doelgroepen – zoals statushouders, dak- en thuislozen, mensen met een zorgindicatie en andere urgent woningzoekenden – neemt de laatste jaren sterk toe.

Acties

Hieronder worden de verschillende acties binnen dit programma gespecificeerd en toegelicht:

Nieuw 'Programma Wonen'

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

We stellen een nieuw ‘Programma Wonen’ op, zoveel mogelijk aansluitend op het door het Rijk beoogde Volkshuisvestingsprogramma.

Toelichting: De wet is inmiddels aangenomen en er is een projectleider voor het volkshuisvestingsprogramma. Hier zijn inmiddels ook de eerste stappen gemaakt om het programma te schrijven. Volgens de nieuwe wet moet het volkshuisvestingsprogramma 1 juli 2027 klaar zijn en daar is de planning ook op aangepast.

Wet Versterking Regie op de Volkshuisvesting

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

In voorbereiding op de aangekondigde Wet Versterking Regie op de Volkshuisvesting, streven we naar een goede verdeling van sociale huur, goedkope woningen en overige woningen (30/30/40) in onze regio. Hierover hebben we periodiek ambtelijk en bestuurlijk overleg met de andere gemeenten in de regio Oost-Groningen en met de provincie.

Toelichting: Het provinciale woningbehoefteonderzoek is bijna klaar. Hieruit komt naar voren dat de wettelijke verplichting van 30% sociale huur niet overeen komt met de behoefte naar sociale huur. Hierover moet verder gesproken worden. Wel wordt binnen de gemeente de verdeling waar mogelijk toegepast.

Uitvoeringsprogramma woonzorgvisie

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

In navolging op de in 2025 vastgestelde woonzorgvisie, wordt het uitvoeringsprogramma opgesteld.

Toelichting: Er is een nieuwe projectleider hiervoor aangetrokken om het proces in beweging te krijgen. Hiervoor zijn ook afspraken gemaakt. Onduidelijk is of we het doel in 2026 kunnen halen.

Volkshuisvestingsfonds

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

Met het volkshuisvestingsfonds dragen we bij aan een integrale wijk- en dorpsaanpak in Winschoten-Zuid en Bad Nieuweschans, door bewoners te ontzorgen in het energieneutraal klaarmaken van woningen waar een kwalitatieve opgave ligt.

Toelichting: Er zijn belangrijke stappen genomen. De verwachting is dat we in de tweede helfte van 2026 aan de slag kunnen gaan.

9.2.5 Infrastructuur

Beleidshorizon

Om Oldambt niet alleen een aantrekkelijke woongemeente te laten zijn, maar ook een aantrekkelijk vestigingsklimaat te bieden voor potentiële nieuwe bedrijven, moet de gemeente en bereikbaar zijn én dient de weggebruiker veilig over ons wegennet te kunnen rijden.

De gemeente vindt het Wunderline-project (herstel en verbetering van de spoorverbinding Groningen-Oldenburg) belangrijk voor de ontwikkeling van economie, toerisme, recreatie en de ontwikkeling van de grensoverschrijdende arbeidsmarkt. Daarnaast is deze ook van groot belang voor het hebben en/of houden van Ketenmobiliteit (het mogelijk maken van het gebruik van diverse vervoermiddelen tijdens een reis).

Aanpak op hoofdlijnen

De infrastructuur brengen en onderhouden we op niveau B (landelijke CROW-norm). Hiervoor dient het achterstallig onderhoud aan de infrastructuur, ontstaan door de droge zomers van 2018, 2019, 2020 en inmiddels ook 2022, te worden aangepakt.

We willen het gebruik van de fiets stimuleren. Niet alleen omdat beweging bijdraagt aan de gezondheid, maar ook omdat het belangrijk is voor onze jeugd, de toeristen, veiligheid en het klimaat. We hebben hiervoor een subsidie van € 700.000 toegezegd gekregen van de Provincie. *Zie hiervoor ook programma 2.3 Sport en gezondheid.*

De droogteschade blijft ook in 2026 een belangrijk aandachtspunt.

De gemeente gaat door met deelname in diverse grensoverstijgende samenwerkingsvormen, zowel op bestuurlijk als op ambtelijk niveau. De Wunderline ligt op schema en we willen samen met collega-overheden aan beide kanten van de grens bevorderen dat dit zo blijft.

Verwezen wordt ook naar programma 2.2 Veiligheid in de leefomgeving, waarin aandacht is besteed aan verkeersveiligheid.

Ontwikkelingen

N.v.t.

Acties

Hieronder worden de verschillende acties binnen dit programma gespecificeerd en toegelicht:

Onderzoek vervangen fietspaden

We laten onderzoek doen naar de beste oplossing om de volgende fietspaden te vervangen:

Fietspad over de dijk nabij Parkwijk Winschoten

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

Fietspad over de dijk nabij Parkwijk Winschoten

Fietspad Lange Zuidwending Midwolda

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

Fietspad Lange Zuidwending Midwolda

Fietspad langs het Beertsterdiep

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

Fietspad langs het Beertsterdiep (sprake van droogteschade en ontwikkelingen t.a.v. speeltuin ’t Speulparadies)

Nieuw onderhoudscontract Wegenonderhoud

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

We gaan uitvoering geven aan het Wegenonderhoud (inclusief aanverwante dienstverlening) middels het nieuwe onderhoudscontract.

Toelichting: Inmiddels zijn we in het tweede jaar na de ondertekening van het onderhoudscontract voor het wegenonderhoud. De samenwerking gaat uitstekend met korte lijnen en heldere afspraken en rolverdeling.

9.2.6 Een veilige leefomgeving

Beleidshorizon

Inwoners moeten zich veilig kunnen voelen in de gemeente Oldambt. Ondermijnende criminaliteit en ontspoorde jeugd willen we stevig aanpakken en daarbij ook andere belangrijke veiligheidsthema's niet vergeten.

De vastgestelde veiligheidsprioriteiten uit het Regionaal Beleidsplan Veiligheid 2024 – 2027 (hierna: RBP) zijn:

- Maatschappelijke ongenoegen, polarisatie en radicalisering;
- (Georganiseerde) ondermijnende criminaliteit;
- Cyberveiligheid;
- Veiligheid en Zorg.

Onze ‘lokale prioriteiten’ zijn:

- Veiligheid & Jeugd;
- Verkeersveiligheid.

Aanpak op hoofdlijnen

We zullen als gemeente per veiligheidsthema een bijdrage leveren aan de betreffende actiepunten. Daar waar mogelijk doen we dat als Groninger gemeenten gezamenlijk, dan wel samen met onze stakeholders zoals het Openbaar Ministerie en de Politie Noord-Nederland.

Wat betreft ondermijning willen we gezamenlijk met de andere Groninger gemeenten de regio minder aantrekkelijk maken voor (internationale) georganiseerde criminaliteit. De Groninger gemeenten, de provincie Groningen en de waterschappen Noorderzijlvest en Hunze en Aa’s gaan verder met de implementatie van de ambities zoals opgenomen in de Groningse Norm, welke in april 2025 is vastgesteld.

In november 2025 is de basis gelegd met betrekking tot de effectieve verbinding tussen het zorg- en veiligheidsdomein voor de gehele provincie Groningen en de nieuwe structuur. In 2026 zullen we daar waar nodig nog het een en ander aanscherpen en starten met deze nieuwe verbinding.

In 2026 zullen we met onze ketenpartners aan Nederlandse en Duitse zijde verder werken aan de grensoverstijgende samenwerking op het thema ondermijning.

De gemeente staat voor de uitdaging om de gemeenschap weerbaar te maken tegen de snelgroeiende dreiging van digitale criminaliteit. Waar klassieke misdaad zoals woninginbraak afneemt, neemt cybercriminaliteit juist toe – een ‘crimeshift’ die vraagt om een gerichte, integrale aanpak. Dit vereist niet alleen betere cybersecurity, maar ook educatie en bewustwording.

Zorg en veiligheid
In 2026 zetten we in op verdere verbinding van beleid op het snijvlak van zorg en veiligheid. Centraal staat het samenbrengen van beide domeinen in visie, werkwijze en praktijk. Vooruitlopend op implementatie wordt gewerkt aan beleidsmatige verdieping als basis voor duurzame uitvoering. Binnen deze ontwikkellijn is er aandacht voor integraal en domeinoverstijgend samenwerken - zowel binnen de eigen organisatie als in afstemming met netwerkpartners. Hierbij is aandacht voor samenhang met verwante ontwikkelingen en thema's als preventie, vroegsignalering en deskundigheidsbevordering.

Voor een nadere uitwerking van de concrete acties en inzet op het snijvlak van zorg en veiligheid wordt verwezen naar programma Zorg en Samenleving, paragraaf 9.4. Hier wordt de voortgang van de relevante maatregelen en acties verder toegelicht.

Ontwikkelingen

Vuurwerkverbod vanaf augustus 2026
Sinds 1 augustus 2026 geldt de Wet veilige jaarwisseling. Deze wet zorgt ervoor dat particulieren minder vuurwerk mogen afsteken. Wel is er ruimte voor georganiseerde vuurwerkshows en is er de mogelijk om een ontheffingsstelsel vast te stellen. Op deze wijze kunnen verenigingen of stichtingen een ontheffing aanvragen bij de burgemeester

Voor zo ver mogelijk werken wij samen met andere gemeenten in Noord-Nederland. Zo zorgen wij voor dezelfde regels in de hele regio. Dit maakt de regels makkelijker uit te voeren en te controleren.

De werkgroep van het Regionaal Bestuurlijk Platform Openbare Orde (RBPO) heeft verschillende plannen gemaakt. Het RBPO koos voor een plan dat onderscheid maakt tussen stad en platteland.

- In de stad geven wij minder ontheffingen uit. En wij wijzen vaste plekken aan waar vuurwerk mag.
- Op het platteland is er meer ruimte voor vuurwerk. Wij raden aan om vuurwerk te combineren met dorpsfeesten. Per dorp geven wij maximaal één ontheffing uit.

Inmiddels blijkt de ene gemeente wel en de andere gemeente geen gebruik gaat maken van de ontheffingsmogelijkheid. Dit speelt ook binnen de Groningse gemeenten. Vanaf half september gaan wij aan de slag met de voorbereidingen voor de komende jaarwisseling. Op dit moment is er nog geen definitief besluit of de gemeente Oldambt wel of geen gebruik gaat maken van het ontheffingenstelsel.

Verkeersveiligheid vraagt om samenwerking

In het Strategisch Plan Verkeersveiligheid 2030 staat dat overheden meer moeten samenwerken. Niet omdat het slecht gaat in Oldambt, maar omdat het nog beter kan.

In juli 2026 spraken wij voor het eerst over hoe het thema verkeersveiligheid geborgd wordt in de lokale driehoek van de gemeente Oldambt. Wij waren de eerste gemeente in Groningen die dit deed. Nu volgen andere gemeenten ons voorbeeld.

Ook bekijken wij of verkeersveiligheid een plek krijgt in het nieuwe Regionaal Beleidsplan Veiligheid 2028-2031. Dit plan bespreken wij met de projectgroep van het RBPO.

Samenwerking bij maatschappelijke onrust

Als gemeente werken wij mee aan de Town Deal Krachtige Kernen. Hierin onderzoeken wij hoe kleinere gemeenten beleid kunnen maken bij lastige vraagstukken. En hoe wij de samenwerking tussen gemeente en inwoners kunnen verbeteren.

In het najaar organiseren wij twee bijeenkomsten op één dag.

- De middagsessie is voor ambtenaren van Oldambt en onze partners. Het gaat om collega’s die adviseren over openbare orde, veiligheid, beleid en communicatie.
- De avondsessie is speciaal voor de raad. Hierin bespreken wij hoe raadsleden kunnen omgaan met druk en emoties uit de samenleving. En hoe zij kunnen voorkomen dat zij onbedoeld polarisatie versterken.

Acties

Hieronder worden de verschillende acties binnen dit programma gespecificeerd en toegelicht. De acties zijn onderverdeeld in de vastgestelde veiligheidsprioriteiten.

Maatschappelijke ongenoegen, polarisatie en radicalisering:

Zowel regionaal als lokaal willen we meer bewustwording creëren, dit doen we onder andere door het verbeteren van de informatiepositie:

Verdiepingstrainingen

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

Intern organiseren we verdiepingstrainingen in het herkennen en aanpakken van radicalisering.

Risico Jongeren Overleg

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

We zetten het onderwerp polarisatie en radicalisering op de agenda van het Risico Jongeren Overleg.

(Georganiseerde) ondermijnende criminaliteit:

In de Groningse Norm zijn vijf pijlers vastgesteld met 28 ambities met betrekking tot de regionale aanpak ondermijning. In het Uitvoeringsplan Groningse Norm zijn alle ambities/acties nader uitwerkt. Als Groninger gemeenten, waterschappen en provincie zullen we daar verder uitvoering aan gaan geven middels 5 pijlers waarvoor projectgroepen zijn samengesteld:

Pijler 1: Bewustwording & Organisatie

Bewustwording binnen organisaties

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

Acties die gericht zijn op het vergroten van de bewustwording binnen de organisaties gericht op het voorkomen en bestrijden van ondermijning.

Acties gericht op de inwoner

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

Acties zie die gericht zijn op de inwoner. Hierbij kan gedacht worden aan het ontwikkelen van een regionale bewustwordingscampagne en aansluitende bewustwordingsinitiatieven.

Pijler 2: Informatiehuishouding

Inrichting informatiehuishouding

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

Acties gericht op de wijze waarop de organisaties hun informatiehuishouding hebben ingericht om signalen van ondermijning te herkennen, agenderen en aan te pakken.

Afspraken verwerking (persoons)gegevens

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

Het maken van afspraken met betrekking tot de werkwijze en verwerking van (persoons) gegevens.

Beveiligen informatiehuishouding

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

Aandacht voor het adequaat beveiligen van de informatiehuishouding waarbij de expertises van ISO/CISO/ENSIA coördinator, FG/privacy officer/jurist gegevensdeling, informatieanalist, OOV en communicatie van belang zijn voor het uitvoering geven aan de ambities op dit gebied.

Toelichting: Inmiddels zijn de benodigde stappen gezet. Echter mede vanwege de complexiteit en samenhang met andere aanverwante projecten, zoals ‘Pijler 2 Continuïteit van de eigen organisaties’ vanuit de regionale aanpak weerbaarheid in de provincie Groningen, maakt dat het langer duurt. Zie ook de onderdelen ‘Weerbare samenleving’; ‘Continuïteit interne essentiële processen en producten’ en ‘Cyberveiligheid’ voor een nadere toelichting.

Pijler 3: Regelgeving, Beleid & Handhaving:

Instrumentarium inzetten tegen ondermijning

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

Acties gericht op onderzoek en de wijze waarop de organisaties de voor hun beschikbare instrumentarium in kunnen zetten tegen ondermijning. Het gaat hierbij om duidelijk gezamenlijk beleid, handhaving en integrale interventies.

Centralisatie Bibob

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

Gelet op de omvang en importantie van het onderwerp en de ontwikkelingen gericht op mogelijke provinciale samenwerking op dit gebied, is ervoor gekozen om een aparte werkgroep ‘Bibob’ op te richten, dat werkt aan de opdracht ‘centralisatie Bibob’.

Pijler 4: Weerbare Overheid:

Weerbaarheid

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

Acties gericht om de weerbaarheid van het bestuur en de organisatie tegen vormen van criminaliteit in het openbaar bestuur te verankeren. Het gaat om de mate waarin er binnen de betreffende organisatie waarborgen zijn ingebouwd om de integriteit en veiligheid van bestuurders, volksvertegenwoordigers en medewerkers zeker te stellen.

Pijler 5: Voortgang & Communicatie

Adviseren en ondersteunen

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

Deze werkgroep adviseert en ondersteund alle werkgroepen.

Monitoren

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

Tevens monitort deze werkgroep de voortgang van de implementatie van alle ambities en zorgt voor zowel de communicatie van en naar de werkgroepen alsmede naar de betreffende besturen.

Regionaal Interventie Team (RIT):

Overdragen integrale controles

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

Conform de gemaakte afspraken zullen we als Oldambt de grotere integrale controles gaan overdragen aan het RIT. Hiermee wordt de gemeente ontlast en blijft er capaciteit over voor de reguliere ondermijningstaken.

Weerbare samenleving:

Zowel vanuit de Regionale Aanpak Ondermijning, Veiligheidsregio en Regionaal Bestuurlijk Politieoverleg lopen er ‘weerbaarheidsprojecten’, allen vanuit een andere invalshoek, maar wel met dezelfde naam. Echter, in meer of mindere mate raken deze projecten elkaar. Of het nu vanuit ondermijning, cybercriminaliteit of vanuit geopolitieke dreigingen komt, we zullen ons daarop moeten voorbereiden. Een aantal projecten richten zich meer op onze interne organisatie -zorgen dat onze eigen huishouding kan blijven draaien- andere richten zich meer op de burger, de zelfredzaamheid en zorgdragen voor een noodpakket.

VRG

De toestand in de wereld maakt dat het minder vanzelfsprekend is dat we veilig en continu voorzien van alle nutsvoorzieningen (elektriciteit, gas, water, intranet, telefoon) ons dagelijks leven kunnen leiden. Dit betekent concreet dat zowel onze burgers als onze interne organisatie in staat moeten zijn om bij langer durende uitval van één of meerdere nutsvoorzieningen op een minimaal noodzakelijk niveau kunnen blijven functioneren.

Na de zomer van 2026 gaat een aantal bijeenkomsten georganiseerd worden voor in eerste instantie bewoners. Doel is met name wederzijdse bewustwording: wat wil en doet de gemeente en wat willen en doen de bewoners. In de geplande en te plannen gesprekken tussen het (nieuwe) college en bewoners/Dorpsbelangen/Wijkplatforms wordt het onderwerp weerbaarheid meegenomen.

Verder werken we dagelijks aan de verbetering van leefbaarheid, weerbaarheid en sociale cohesie. De inzet en acties verschillen per dorp en wijk. De inzet hierop wordt verhoogd. Er komt wijk- en dorpsondersteuning, een nieuwe rol en functie voor Oldambt. Ook gefinancierd vanuit de leefbaarheidsmaatregelenpot van Nij Begun. De start hiervan zal eind 2027 zijn. Dit moet van de grond worden opgebouwd.

Met wijk- en dorpskompassen brengen we objectief de sociale cohesie, veerkracht, gevoel van veiligheid etc in beeld. Met objectieve en subjectieve (enquêtes) kennis en data. Dit biedt input in welke wijken en dorpen meer aandacht moet komen voor de samenredzaamheid. Dit vertalen we naar wijk en dorpagenda's; die vormen op termijn een gemeentelijk afwegingskader.

De landelijke en regionale pilots noodsteunpunten worden gevolgd om de juiste randvoorwaarden te kunnen hanteren. Op dit moment zijn in beeld als functie:

1. Informatieverstrekking vanuit de overheid naar bewoners
2. Meldpunt voor spoedeisende hulpinzetten (112 meldingen)
3. Vraag en aanbod voor lokaal te regelen zaken (eenvoudige medische hulp, aandacht kwetsbaren, luisterend oor, reparatie belangrijke spullen)

Programma GGW stelt in samenspraak met BORGG en Beleid een opdracht op aan RYSE voor het opstellen van accommodatiebeleid voor ontmoetingsruimten / dorpshuizen / buurthuizen. Verwachting is dat dit in Q2 2027 klaar kan zijn. Er komt investeringsbudget voor ontmoetingsruimte. Structureel budget om deze accommodaties in de lucht te houden is er nog niet. Deze ontmoetingsruimten worden in principe ook de noodsteunpunten.

In samenwerking met de Veiligheidsregio Groningen zullen de nodige stappen zetten:

Continuïteit interne essentiële processen en producten

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

We zorgen dat we in staat zijn om onze interne essentiële processen en producten in de benen te houden respectievelijk te kunnen blijven leveren in het geval van uitval van nutsvoorzieningen.

Toelichting: De Cyberbeveiligingswet (Cbw) wordt het Nederlandse wettelijke kader voor de uitvoering van de NIS2-richtlijn en legt voor aangewezen organisaties een zorgplicht, meldplicht en verantwoordingsplicht vast. Het Cyberbeveiligingsbesluit (Cbb) werkt dit verder uit in concrete eisen rond onder meer risicobeheersing, incidentafhandeling, bedrijfscontinuïteit, crisisbeheer, ketenafhankelijkheden en bestuurlijke toerusting. Voor gemeenten betekent dit dat informatiebeveiliging nadrukkelijk een wettelijke opgave wordt met toezicht en handhaving. Voor het college betekent dit dat cyberweerbaarheid expliciet onderdeel wordt van de bestuurlijke verantwoordelijkheid.

Voor het college van B&W betekent dit concreet:

1. Cyberweerbaarheid wordt een expliciete bestuurlijke verantwoordelijkheid.
2. Het college moet de cybermaatregelen goedkeuren en toezien op de uitvoering daarvan.
3. Bestuursleden moeten beschikken over voldoende kennis en vaardigheden om cyberrisico's en maatregelen te kunnen beoordelen.
4. Bestuursleden moeten daarvoor een passende training volgen en hun kennis actueel houden.
5. De naleving is niet vrijblijvend; op bestuursniveau kunnen ook handhavingsmaatregelen volgen.

Het een en ander zal nog geïmplementeerd moeten worden. Het college zal hierover verder geïnformeerd worden zodra hierover meer duidelijkheid is.

Cyberveiligheid

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

We zorgen ervoor dat onze digitale weerbaarheid afdoende op orde hebben (= Cyberveiligheid).

Toelichting: In regionaal verband wordt onder leiding van een programmadirecteur gewerkt aan een weerbaarheidsprogramma; dit moet de basis vormen voor de weerbaarheidsactiviteiten in de regio en in de gemeenten. Dit programma zal in Q2 gereed zijn. Vanuit alle gemeenten is/wordt door gemeentelijke liaisons input geleverd voor dit plan. Om het voor de inwoners in Groningen begrijpelijk te houden wordt gestreefd naar een zo uniform mogelijke aanpak in de gemeenten.
In Oldambt wordt momenteel gekeken naar de samenhang van de activiteiten gericht op meer zelf- en samenredzaamheid met andere gemeentelijke en regionale programma's. Dit enerzijds om dubbellingen te voorkomen en anderzijds om effectief met de schaarse beschikbare middelen om te gaan.

Ook in regionaal verband vindt er een pilot noodsteunpunten plaats. De uitkomsten van die pilot gaan mede bepalen hoe Oldambt met de noodsteunpunten om kan en wil gaan. Mede, omdat er vanuit de bedoelde andere gemeentelijke en regionale programma's ook gewerkt wordt aan een vorm van steunpunten.

Voor 2025 en 2026 zijn door het rijk incidentele gelden beschikbaar gesteld, gericht op de noodsteunpunten en coördinatiepunten (580.000 voor Groningen). Vanaf 2027 is jaarlijks landelijke 70 miljoen euro beschikbaar waarvan 35 miljoen voor de genoemde steunpunten.

Samenredzaam

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2 🟥

We zorgen er voor dat de burgers in onze dorpen en wijken zelf- en samenredzaam zijn.

Toelichting: Zie ook toelichting ‘weerbare samenleving’.

Managen uitvalcrisis

Voortgang IBR1 🟩

Voortgang IBR2 🟥

We zorgen er voor dat we een eventuele uitvalcrisis effectief kunnen managen.

Toelichting: Zie ook toelichting ‘weerbare samenleving’.

Digitale weerbaarheid:

In samenwerking met overheden, bedrijven en inwoners moeten we digitale weerbaarheid versterken en zowel preventie als handhaving versterken.

Plan van aanpak digitale weerbaarheid

Voortgang IBR1 🟧

Voortgang IBR2 🟩

Samen met Westerwolde en Stadskanaal werken we aan een Plan van Aanpak.

Toelichting: Door een extern bureau is een Plan van Aanpak opgesteld en is er inmiddels een ‘Kick-Off Cyberveiligheid’ geweest. Inmiddels wordt er gewerkt aan Fase 1- Doelgroepenonderzoek en worden er voorbereidingen getroffen voor Fase 2 -Gedragsconsult. Het gehele onderzoek inclusief rapportage met adviezen zal circa 2 maand duren.

Verschillende expertises betrekken

Voortgang IBR1 🟩

Voortgang IBR2 🟩

Intern zullen ook de expertises als ISO/CISO/ENSIA coördinator, FG/privacy officer/jurist gegevensdeling, informatieanalist en communicatie hierbij betrekken.

Cyberveiligheid:

Digitale weerbaarheid versterken

Voortgang IBR1 🟧

Voortgang IBR2 🟩

In samenwerking met overheden, bedrijven en inwoners moeten we digitale weerbaarheid versterken en zowel preventie als handhaving versterken. Samen met Westerwolde en Stadskanaal werken we aan een Plan van Aanpak.

Toelichting: zie toelichting Continuïteit interne essentiële processen en producten.

Veiligheid en jeugd:

Aanbevelingen voorkomen risicogedrag

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

Het recent verschenen onderzoek van Molendrift bevat een groot aantal aanbevelingen over het voorkomen van risicogedrag bij minderjarige jongeren. Het advies is om in te zetten op vakantiewerk, talentontwikkeling, aan te sluiten bij zorgteams op school, Europese uitwisselingen VMBO, digitale jongerenraad. Een deel hiervan wordt al uitgevoerd, maar niet alles kan worden gefinancierd. Er is een bedrag aangevraagd via de Kadernota en er wordt gekeken welke aanbevolen interventies onder de Sociale Agenda kunnen vallen.

Toelichting: We hebben in 2026 uitvoering gegeven aan Jongerenwerk met een hulpverleningscomponent. De andere interventies zullen onderdeel worden van het uitvoeringsplan 2027.

Verkeersveiligheid:

Mobiliteitsprogramma

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

We laten het nieuwe mobiliteitsprogramma door de gemeenteraad vaststellen. Dit is de basis voor Uitvoeringsagenda's voor Winschoten-centrum én overig Oldambt.

Subsidie aanvragen verkeersveiligheidsprojecten

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

We gaan bij de provincie Groningen subsidie aanvragen voor verkeersveiligheidsprojecten. In de 2e IBR benoemen we om welke projecten dit gaat.
Toevoeging IBR2: Voor de volgende projecten is subsidie aangevraagd: reconstructie Hoofdweg Beerta, suggestiestroken G.Gernaatweg Hongerige Wolf, kompoorten Scheemdermeersterweg, oversteek voor voetgangers Udensweg en zonegrenzen/wegversmallingen/plateaus op de Hamrikkerweg/Hoofdweg Nieuw Scheemda – 't Waar.

Verkeersveiligheidstrainingen

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

Onder regie van Verkeerswijzer Groningen, in samenwerking met de gemeente, zullen educatieve verkeersveiligheidstrainingen worden verzorgd, op (basis)scholen en particulieren.

9.2.7 Schadeherstel, versterking en een duurzaam en veilig gebruik van de ondergrond

Beleidshorizon

De gevolgen van de gaswinning en de aardbevingen in Groningen zijn ook merkbaar in de gemeente Oldambt. Als gemeente vinden we dat de veiligheid van en perspectief voor onze inwoners voorop moet staan is. Naast de gaswinning hebben we ook te maken met andere activiteiten die van invloed zijn op de ondergrond en mogelijke bodemdaling, zoals zoutwinning en ondergrondse opslag van stikstof. Als gemeente zetten we ons in voor een duurzaam en veilig beheer en gebruik van de ondergrond.

Veiligheid gaat onder andere over versterking en schadeherstel van woningen, maar ook over duurzaam perspectief voor mensen die daarin wonen. Daarbij willen we dat de enorme verschillen die (zijn) ontstaan in de schadeloosstellingen van vergelijkbare aardbevingsschade aan vergelijkbare woningen, zo snel mogelijk worden opgelost. We vinden het belangrijk dat schade als gevolg van de gaswinning ruimhartig en duurzaam hersteld wordt.

Aanpak op hoofdlijnen

We proberen te voorkomen dat activiteiten in de ondergrond tot onacceptabele effecten leiden en houden de ontwikkelingen omtrent de gaswinning, bodemdalingsproblematiek, zoutwinning en de ondergrondse opslag van stikstof nauwlettend in de gaten. We vragen daarbij aandacht voor de problematiek van gestapelde mijnbouw, de funderingsproblematiek en de bodemdalingsproblematiek.

Als gemeente hebben we een belangrijke rol in de versterkingsopgave en samen met de NCG willen we dit voortvarend oppakken. Dit betekent:

- zo snel mogelijk duidelijkheid krijgen over welke woningen versterkt moeten worden,
- voortgang hebben in de uitvoering van de woningen die versterkt moeten worden,
- waar nodig inwoners helpen met tijdelijke huisvesting,
- zorgen dat we als gemeente het proces voor de benodigde vergunningen, ook voor tijdelijke huisvesting, zo goed mogelijk inrichten. Dit betreft de samenwerking met NCG, de inzet op vergunningverlening en toezicht, maar ook bijvoorbeeld de afwegingen ten aanzien van RO en Erfgoed.

Daarnaast werken we aan de bredere herstel in onze gemeente met onze lokale herstelagenda als onderdeel van Nij Begun. Met Nij Begun wil het rijk werken aan erkenning, herstel en perspectief voor Groningen. Belangrijk onderdeel hierin zijn de maatregelen op het gebied van een beter schadeherstel en versterking, maar ook sociale cohesie, ruimtelijke kwaliteit en leefbaarheid.

Ontwikkelingen

Afgelopen jaar zijn diverse maatregelen uit Nij Begun uitgewerkt die de schadeafhandeling en de uitvoering van de versterking moeten verbeteren en voor onze inwoners ‘milder, makkelijker en menselijker’ moeten maken. Hierin spelen NCG en IMG uiteraard een hele belangrijke rol. Maar ook als gemeente hebben we een grotere rol gekregen en ook financiële middelen voor een meer integrale en samenhangende aanpak van de herstelmaatregelen. Samen met andere betrokken partijen in de regio wordt in het kader van de Agenda Herstel van Groningen gewerkt aan een aanpak om als één overheid proactief en gebiedsgericht ondersteuning te bieden aan inwoners. Als gemeente willen we onze inwoners met hulpvragen zo goed mogelijk ondersteunen, vooral in situaties waarin zij vastlopen of ernstige problemen ervaren. Onze inwonersondersteuners spelen hierin een cruciale rol door bezoeken te brengen, een luisterend oor te bieden en, waar mogelijk, verder te helpen.

We zien dat de inwoners zich zorgen maken over de schadeafhandeling in het gestapelde mijnbouwgebied. Wij vinden dat bij afhandeling van schademeldingen door mijnbouw hun belang voorop moet worden gesteld. Er dient dan ook één onafhankelijke, ruimhartige en rechtvaardige schadeafhandelingsloket te komen voor alle mijnbouwactiviteiten in Groningen, waarbij alle inwoners die geconfronteerd worden met schade als gevolg van mijnbouwactiviteiten terecht kunnen. Het Instituut Mijnbouwschade Groningen en de Commissie Mijnbouw hebben hun krachten verder gebundeld en mogelijk komt er in 2026 zo’n loket.

Om te zorgen voor een veilige en verantwoorde inzet van de diepe ondergrond op land voor de energietransitie en grondstoffenvoorziening is het Rijk in 2025 gestart met het programma Duurzaam Gebruik Diepe Ondergrond (DGDO). Het programma DGDO werkt toe naar een visie en duidelijke kaders voor toekomstige activiteiten in de diepe ondergrond. De ontwikkelingen omtrent het programma DGDO blijven we volgen.

Voor een verdere beschrijving van de ontwikkelingen en de plannen voor 2026 verwijzen we naar paragraaf 5.9 (Programma Aardbevingsopgave) in de begroting.

Acties

Hieronder worden de verschillende acties binnen dit programma gespecificeerd en toegelicht:

Plan van aanpak ‘Versterking en Herstel Oldambt 2026’

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

We voeren het lokale plan van aanpak ‘Versterking en Herstel Oldambt 2026’ uit. In dit plan, welke in januari 2026 aan de raad is voorgelegd, zijn doelstellingen en resultaten benoemd. Voor de versterking vormt dit ook de opdracht aan NCG voor het uitvoeren van de versterkingsopgave.

Gebiedsgerichte aanpak

Als onderdeel van de aanpak voor versterking en herstel werken we aan een gebiedsgerichte aanpak. In dat kader zien we de volgende acties:

Toelichting: De acties voor de gebiedsgerichte aanpak en de onderliggende projecten liggen grotendeels op schema. Zie hieronder per actie de bijbehorende toelichting.

Gebiedsontwikkeling Nieuwolda, ’t Waar en Nieuw-Scheemda

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

Voor de gebiedsontwikkeling van het lint Nieuwolda, ’t Waar en Nieuw-Scheemda voeren we de plannen uit die zijn opgesteld.

Toelichting: De gebiedsontwikkeling van Nieuwolda, ’t Waar en Nieuw-Scheemda ligt goed op koers en de uitvoering van de verschillende deelprojecten is opgestart. Zo worden er twee bruggen gerenoveerd in 't Waar en Nieuw Scheemda. Er zijn passeerstroken aangelegd op diverse polderwegen. Het fietspad tussen Scheemda en 't Waar is opgeleverd en rond Nieuwolda zijn diverse wandel- en fietspaden hersteld. De overige, nog uit te voeren verbeteringen in de dorpen, worden in 2027 en 2028 verwacht.

Eén-overheid-aanpak Nieuw-Scheemda en ‘t Waar

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

We werken aan herstel, versterking en verduurzaming van de huizen in de één-overheid-aanpak in Nieuw-Scheemda en ’t Waar.

Toelichting: Voor de één-overheid-aanpak in Nieuw-Scheemda en ’t Waar zijn we begin 2026 overgegaan naar fase 2 van het project (concrete planvorming per adres). Naast evt. schadeherstel of versterking wordt daarbij in elk geval ook de isolatie-aanpak meegenomen. Het grootste deel van de aangevraagde isolatie-adviezen is inmiddels opgeleverd. Voor een deel van de adressen wordt nu gewerkt aan het opstellen van een gecombineerd plan voor herstel, versterking en verduurzaming.

Dorpsgerichte aanpak Drieborg

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

We komen tot een concreet plan voor een dorpsgerichte aanpak in Drieborg met een combinatie van herstel, verduurzaming en leefbaarheid.

Toelichting: De planvorming voor Drieborg verloopt goed, waarbij we parallel werken aan een plan voor schadeherstel en verduurzaming van de woningen als een plan voor de leefbaarheid. Verwachting is dat we in september 2026 het plan van aanpak voor het deel schadeherstel en verduurzaming voorleggen aan het college ter besluitvorming. Uitvoering kan dan in het najaar concreet van start. Het plan voor leefbaarheid volgt later dit najaar.

Maatregel 14 Leefbaarheid

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

We ontwikkelen en realiseren plannen en projecten voor het versterken van de leefbaarheid met de middelen vanuit Maatregel 14 vanuit het plan van aanpak dat we hiervoor hebben opgesteld.

Toelichting: Voor Maatregel 14 zitten we nog in de opstartfase. De eerste projecten zijn van start gegaan en de eerste plannen worden ontwikkeld

Ondersteuning inwoners schadeherstel en versterking

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

Waar mogelijk bieden we ondersteuning aan onze inwoners bij schadeherstel en versterking. Voor complexe situaties zetten we ons als gemeente in om oplossingen te onderzoeken en samen met verantwoordelijke partijen te realiseren. In dit kader ontwikkelen we onze (collectieve) aanpak verder en zetten we de beschikbare middelen in om knelpunten op te lossen.

Toelichting: De inwonersondersteuning en de inzet voor complexe situaties is een doorlopend proces wat de nodige aandacht vraagt.

Zoutwinning Heiligerlee/ Zuiderveen

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

We blijven nauwgezet de ontwikkelingen en het proces omtrent de zoutwinning in het gebied Heiligerlee/Zuiderveen volgen vanuit het perspectief van onze inwoners en daar waar mogelijk maken we gebruik van de juridische bevoegdheden op basis van de Mijnbouwwet voor nieuwe en bestaande mijnbouwactiviteiten.

Contact mijnbouwbedrijven

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

We onderhouden regelmatig contact met de mijnbouwbedrijven (Nobian en Gasunie), Staatstoezicht op de Mijnen, het ministerie van Klimaat en Groene Groei en bewoners (stichting bewonersbelangen Lanengebied en Zuiderveen). Daarbij zullen we een belangrijke gesprekspartner zijn in ambtelijke en bestuurlijke overleggen.

Toelichting: Tegen de definitieve besluiten van de omgevingsvergunning evaluatieboring Zuiderveen en het winningsplan 2025 – 2035 Heiligerlee is beroep ingesteld.

Onderzoek afsluiten zoutcavernes

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

Het Nobian onderzoek over hoe de zoutcavernes op een veilige manier af te kunnen sluiten (abandonneringsplan) blijft onze aandacht houden.

Overleg problematiek gestapelde mijnbouwactiviteiten

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

We voeren overleg met het IMG en de landelijke Commissie Mijnbouwschade over de problematiek van gestapelde mijnbouwactiviteiten en we volgen de uitwerking van de uitkomsten van het uitgevoerde onderzoek naar gecombineerde effecten van meervoudige mijnbouwactiviteiten (GEMMA).

Toelichting: Tegen het definitieve besluit van de minister Klimaat en Groene Groei om de omgevingsvergunning evaluatieboring Zuiderveen te verlenen is in december 2025 beroep ingesteld.

Uniforme benadering en behandeling schademeldingen

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

De gemeente blijft pleiten voor een uniforme benadering én behandeling van schademeldingen als gevolg van mijnbouwactiviteiten.

9.2.8 Sport en gezondheid

Beleidshorizon

We streven naar een positieve gezondheid voor onze inwoners. Daarmee bedoelen we dat inwoners voldoende veerkrachtig zijn om zelf hun fysieke en geestelijke gezondheid en sociaal welbevinden te kunnen sturen. Omdat sport een belangrijke bijdrage levert aan de positieve gezondheid, willen we het sporten en bewegen zoveel mogelijk stimuleren. We vinden sporten voor iedereen belangrijk maar met name voor jongeren. De sport (en cultuur) participatie van kinderen en jongeren gaan we naar vergelijkbaar niveau brengen als in de rest van het land, want 'jong geleerd is oud gedaan'. Bij deze ontwikkeling vinden we het belangrijk dat sportvoorzieningen voor iedereen bereikbaar blijven.

Aanpak op hoofdlijnen

Door integraal samen te werken, zowel intern als met externe partners, werken we aan gezondheid in alle domeinen (‘health in all policies’). Dit mondt uit in een integraal preventieplan gericht op het terugdringen van gezondheidsachterstanden. Speerpunten daarin zijn:

1. Het versterken van de lokale sportinfrastructuur als onderdeel van de sociale basis zodat deze als voorliggende voorziening kan worden ingezet voor alle leeftijdsgroepen. Hiermee sluiten we aan op het Koersdocument Sociaal Domein.
2. Een wijkgerichte aanpak op positieve gezondheid, zodat inwoners in hun eigen buurt zelf regie kunnen voeren op hun gezondheid.

Samen met lokale sportaanbieders gaan we de ambities uit het sportakkoord realiseren. We stimuleren, onder andere als onderdeel van het Corona perspectiefplan sportdeelname onder kinderen en jongeren. Waar nodig ondersteunen we sportdeelname financieel via het Jeugdfonds Sport en Cultuur.

Het herstelplan is enkele jaren geleden vastgesteld en was nodig om weer een financieel gezonde gemeente te worden. Op onze sportvoorzieningen zijn forse bezuinigingen vastgesteld. Het in september 2022 genomen raadsbesluit over sluiting van sporthal en zwembad De Hardenberg is per 1 juli 2023 uitgevoerd. Het sportcomplex De Hardenberg is verkocht aan het burgerinitiatief stichting MFC De Hardenberg.

We werken aan een perspectief voor de langere termijn - we hebben het ambitiedocument opgesteld en vast laten stellen door de raad - waarbij sportvoorzieningen op een aantrekkelijke en toekomstgerichte wijze kunnen worden aangeboden. Daarnaast is een haalbaarheidsonderzoek verricht naar een nieuw zwembad in combinatie met een nieuwe sporthal, waarvan de uitkomst van dit onderzoek aan de raad zal worden voorgelegd. Op basis van dit haalbaarheidsonderzoek zal nog een vervolgonderzoek worden uitgevoerd naar de kosten en mogelijke synergievoordelen met de onderwijshuisvesting.

We stimuleren het gebruik van de fiets. Niet alleen omdat beweging bijdraagt aan de gezondheid, maar ook omdat het belangrijk is voor onze jeugd, de toeristen, veiligheid en het klimaat. *Zie hiervoor ook investeringen in de fietsinfrastructuur onder 2.1 Infrastructuur.*

Per 1 januari 2023 is een bedrag van € 120.000 bezuinigd op onderhoud van sportvelden en -accommodaties. Het gevolg hiervan is dat we per 1 januari als gemeente geen bedrijven meer inhuren voor onderhoud van sportvelden, hetgeen inhoudt dat de financiële verantwoordelijkheid daarvoor dan bij de verenigingen ligt.

Ontwikkelingen

Na 2026 loopt het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) af. Er zijn onder andere ketenaanpakken op Valpreventie, Kansrijke Start, Welzijn op Recept en Overgewicht & Obesitas opgestart. Er is nauwe samenhang met het Integraal Zorgakkoord (IZA), gericht op het verminderen van zorgkosten. Een nieuw akkoord: het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA) vult IZA aan en zal GALA vervangen. Het AZWA is een verbreding, concretisering en intensivering van de bestaande akkoorden. Gelijkwaardige toegang tot zorg en welzijn en het en het afwenden van het onbeheersbare arbeidsmarkttekort staan centraal. Het beschrijft een beweging van zorg naar gezondheid. Voor gemeenten is vooral een rol weggelegd in de voortzetting en intensivering van de ketenaanpakken, meer doen op mentale gezondheid en werken aan een stevigere verankering van (regionale) samenwerkingsverbanden en het inrichten van een wijkgerichte sociale basis. We weten dat er ander werk, nieuw werk en meer werk op ons af komt, maar nog niet precies wat.

Voor sport en bewegen wordt 2026 een jaar van herijking van staand beleid. Het Sport- en Leefbaarheidsfonds, de subsidieregeling Sportstimulering Oldambt 2025 én de afspraken met de buitensportaccommodaties worden herzien. Ook verandert de focus van de inzet van buurtsportcoaches. We maken een terugtrekkende beweging uit het onderwijs en maken de buurtsportcoaches breder inzetbaar voor het sociaal domein. Dat alles is in lijn met het vastgestelde Meerjarenprogramma Sport en Bewegen, welke nog tot en met 2027 doorloopt. Tevens wordt de verdere verzelfstandiging, als vervolg op de doorlopen harmonisatie, vormgegeven.

Acties

Hieronder worden de verschillende acties binnen dit programma gespecificeerd en toegelicht:

Gezond en Actief Leven Akkoord

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

We ronden het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) af.

Plan van Aanpak Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

We stellen een plan van Aanpak Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA) op. De acties die hieruit volgen worden in IBR1 2026 toegevoegd.

Toelichting: De actie die toegevoegd kan worden is: We stellen in samenwerking met de andere negen Groninger gemeenten een regionale werkagenda op. Deze is eind 2026 klaar en is kaderstellend en richtinggevend voor de lokale inzet met betrekking tot AZWA.

Gezondheidsnota

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

We starten met het opstellen van een nieuwe Gezondheidsnota.

We herijken:

Sport- en leefbaarheidsfonds

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

We herijken de voorwaarden Sport- en leefbaarheidsfonds.

Toelichting: De voorwaarden van de subsidieregeling Sport- en Leefbaarheidsfonds zijn herijkt en de nieuwe regeling is inmiddels vastgesteld en per 1 juli 2026 in werking getreden. Daarmee is het herijkingstraject afgerond en wordt vanaf deze datum uitvoering gegeven aan de nieuwe regeling.

Sportstimulering Oldambt 2025

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

We herijken de subsidieregeling Sportstimulering Oldambt 2025.

Vergoedingen voetbal en tennis

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

We herijken de jaarlijkse vergoedingen voetbal en tennis.

Toelichting: De herijking van de voorwaarden en afspraken rondom de gemeentelijke vergoedingen voetbal en tennis staat gepland voor 2027 i.p.v. 2026. Er worden derhalve hiervoor geen vervolgstappen voorzien. De herijking wordt in 2027 opgepakt.

Buurtsportcoaches naar clubkadercoach

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

We herijken de rol van buurtsportcoaches naar clubkadercoach voor sport- en beweegaanbieders.

Verzelfstandiging verenigingen met buitensportaccommodatie

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

Wat betreft het verzelfstandiging van verenigingen met een buitensportaccommodatie, gaan we toewerken naar erfpacht- en opstalovereenkomsten.

Toelichting: Voor een aantal verenigingen zijn deze overeenkomsten opgesteld of ondertekend. De overdracht van de buitensportaccommodaties is nog niet afgerond. Per vereniging en accommodatie wordt het proces zorgvuldig doorlopen, waarbij sprake is van maatwerk per accommodatie en vereniging. De benodigde zorgvuldigheid brengt met zich mee dat de verdere uitvoering veel tijd vraagt.

Daarnaast wordt op dit moment nader onderzocht of en in welke mate bij de voorgenomen constructie overdrachtsbelasting verschuldigd is.

De uitkomst van dit onderzoek kan gevolgen hebben voor de wijze waarop de verdere verzelfstandiging wordt vormgegeven. Op basis van de uitkomsten wordt bepaald welke vervolgroute het meest passend is. Een en ander kan tevens gevolgen hebben voor de verdere planning en uitvoering van de overdrachten.

Vervolgstappen nieuwbouw sport/ voortgezet onderwijs

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

We gaan vervolgstappen nieuwbouw sport/voortgezet onderwijs aan de Stikkerlaan voorleggen aan de raad.

Toelichting: De inkoop- en aanbestedingsprocedure voor het bouwmanagement heeft meer tijd in beslag genomen dan aanvankelijk voorzien. De complexiteit van de opgave heeft hierbij een belangrijke rol gespeeld en heeft invloed gehad op de doorlooptijd van het traject. Daarnaast staat de beschikbare capaciteit binnen de afdeling Inkoop onder druk door het aantal gelijktijdig lopende inkoop- en aanbestedingstrajecten. Hierdoor kunnen niet alle trajecten gelijktijdig met de gewenste snelheid worden doorlopen.

De gunning aan een bouwmanagementpartij staat momenteel gepland voor december 2026. Als gevolg hiervan worden in 2026 geen vervolgstappen aan de raad voorgelegd waarover besluitvorming wordt gevraagd. De raad wordt wel geïnformeerd over de in 2026 doorlopen stappen en over de uiteindelijke gunning. Dit zal plaatsvinden middels een raadsbrief.

Afbouwen gemeentelijke financiering

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

We gaan de gemeentelijke financiering van de vakleerkrachten bewegingsonderwijs middels een afbouwregeling afbouwen naar €0,- op 1 januari 2027.

9.3 Programma 3 Ondernemingsklimaat, werkgelegenheid en onderwijs

Onder programma 3 vallen de onderwerpen die te maken hebben met de lokale economie, het ondernemen en het werken in de gemeente Oldambt inclusief het onderwijs als aanloop naar de arbeidsmarkt. Een ander onderwerp is vrijetijdseconomie waarin toerisme, cultuur en erfgoed terugkomen.

9.3.1 Economie en werkgelegenheid versterken

Beleidshorizon

In dit jaar zal de sociale en economische agenda van Nij Begun meer inhoud hebben gekregen met de bijbehorende plannen zullen er opgaven naar ons toekomen die samenwerking tussen onderwijs, ondernemingen en overheid vereisen. Dit voor economische ontwikkeling en ter ondersteuning van de brede welvaart in de regio.

Aanpak op hoofdlijnen

De doelstelling van de plannen en initiatieven is om een duurzame en toekomstgerichte economische ontwikkeling van de gemeente Oldambt te realiseren. Dit wordt bereikt door het versterken van de regionale economie via digitalisering, innovatie, en samenwerking met regionale en provinciale partners. Specifiek richt de gemeente zich op:

1. **Stimuleren van werkgelegenheid en economische groei** door het revitaliseren van bedrijventerreinen en het ondersteunen van innovatieve projecten.
2. **Harmoniseren van lokale strategieën** met bredere regionale plannen, zoals de masterplannen voor Regiocentra, Campussen, en Oost-Groningen, om regionale synergie en versterking te bevorderen.
3. **Uitbreiden en optimaliseren van het innovatienetwerk** in de regio, met een focus op samenwerking, kennisdeling, en het benutten van digitale technologieën via het Digitaal Centrum Oost-Groningen.
4. **Afstemmen van lokale economische ambities** met de provinciale Economische Visie 2035 en de Economische Agenda Nij Begun, om zo een coherent en doelgericht economisch beleid te voeren voor de komende jaren.

Kortom, de doelstelling is om de economische veerkracht van Oldambt te vergroten door innovatie, samenwerking, en strategische investeringen in infrastructuur en kennis.

Ontwikkelingen

De komende jaren staat de gemeente Oldambt voor grote veranderingen op sociaal en economisch vlak. Met de verdere uitwerking van de Economische Agenda Nij Begun en de provinciale Economische Visie 2035 komen er opgaven op ons af die intensieve samenwerking tussen onderwijs, ondernemingen en overheid vragen. De nadruk ligt op het versterken van de regionale economie door middel van digitalisering, innovatie en verduurzaming.

Daarnaast spelen landelijke en regionale trends een belangrijke rol. Demografische ontwikkelingen, zoals krimp en vergrijzing, hebben invloed op de arbeidsmarkt en de vraag naar voorzieningen. Tegelijkertijd ontstaan er kansen door de groei van de vrijetijdseconomie, de energietransitie en de digitalisering van bedrijfsprocessen. Voor Oldambt betekent dit dat investeringen in kennisontwikkeling, infrastructuur en ondernemerschap cruciaal zijn om de economische veerkracht te vergroten.

De gemeente richt zich daarom op het benutten van beschikbare subsidies en fondsen, het versterken van regionale netwerken en het stimuleren van een aantrekkelijk ondernemersklimaat. Door deze ontwikkelingen in samenhang te benaderen, kan Oldambt inspelen op toekomstige uitdagingen en tegelijkertijd nieuwe kansen creëren voor brede welvaart in de regio.

Acties

Hieronder worden de verschillende acties binnen dit programma gespecificeerd en toegelicht:

Revitalisering bedrijventerreinen

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

Uitvoeren van de eerste fase van de herstructurering en verduurzaming van bestaande bedrijventerreinen, inclusief betere ontsluiting en energievoorzieningen.

Ondernemersloket versterken

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

Oprichten van een digitaal en fysiek ondernemersloket dat lokale ondernemers ondersteunt bij vergunningen, subsidies en netwerken.

Samenwerking onderwijs-ondernemingen

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

Starten van pilotprojecten voor leerwerktrajecten in samenwerking met regionale scholen en bedrijven, met focus op techniek, zorg en energietransitie.

Digitaal Centrum Oost-Groningen (RUBY)

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

Ontwikkelen van programma’s voor kennisdeling en innovatie op het gebied van digitalisering, zodat bedrijven en instellingen hiervan kunnen profiteren.

Vrijetijdseconomie versterken

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

Investeren in de toeristische aantrekkingskracht van het Oldambtmeer en omliggende dorpen door verbetering van recreatieve routes en gezamenlijke promotie met de provincie.

Aanpak leegstand winkelgebieden

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

Voortzetten van de Impulsaanpak Winkelgebieden door het stimuleren van nieuwe ondernemers, herbestemming van leegstaande panden en gevelverbeteringsprojecten.

Duurzaamheid en energie

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

Ondersteunen van ondernemers bij verduurzamingsmaatregelen, waaronder subsidies voor energiebesparing en circulaire initiatieven.

Subsidies en financiering

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

Actief benutten van provinciale, landelijke en Europese fondsen ter ondersteuning van economische initiatieven in de gemeente.

9.3.2 Samenwerking in de regio en over de grens

Beleidshorizon

We willen gezamenlijk actief de interbestuurlijke samenwerking, de kwaliteit van het openbaar bestuur en het samenspel met inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties in onze provincie verder verbeteren. Bij veel onderwerpen is samenwerking in de regio of zelfs provinciaal erg belangrijk.

Aanpak op hoofdlijnen

Door samen op te trekken met de regio, (Duitse) buurgemeenten en de provincie kunnen we meer bereiken. Voorbeelden van succesvolle samenwerkingen in de regio die we willen behouden en verder versterken zijn de Regiodeal, het Regionaal Woon- en Leefbaarheidsplan (RWLP), STAG, Werk in Zicht (WIZ) en de Eems Dollard Regio waarin regionale overheden aan beide kanten van de grens samenwerken.

We willen met de andere EDR-leden de samenwerking versterken.

We leveren een bijdrage aan de verdere ontwikkeling van onze regio door de uitbouw van toerisme en recreatie (vrijetijdseconomie), onder andere via de gezamenlijke regiomarketingorganisatie ZO! Groningen. We nemen deel aan het GROS-overleg (3 noordelijke provincies + provincie Overijssel en diverse gemeenten in de regio). Hierbij wordt ingezet op de grensoverstijgende samenwerking op bestuursniveau met Nedersaksen.

Ontwikkelingen

N.v.t.

Acties

Hieronder worden de verschillende acties binnen dit programma gespecificeerd en toegelicht:

Deelname samenwerkingsverbanden

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

We nemen actief deel aan de genoemde samenwerkingsverbanden. We zetten ons in voor het realiseren en financieren van regionale (grensoverstijgende) doelen en het verwerven van aanvullende financiële middelen/ subsidies voor regionale en gemeentelijke projecten. Samen met de Duitse en Nederlandse partners werken we aan een toeristisch grensoverstijgend netwerk.

Project Grensland-Vestingland

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

Samen met Westerwolde en Duitse partners willen we het project Grensland-Vestingland een nieuwe boost geven. Deze samenwerking is één van de doelen uit de toeristische visie Oost-Groningen.

Toelichting: Dit project wordt niet voortgezet. Een Interreg A-aanvraag van deze omvang (geraamde inzet €250.000, cofinanciering 30%) vraagt een intensief aanvraag- en schrijftraject waarvoor op dit moment onvoldoende ambtelijke capaciteit beschikbaar is.

Bijdrage planvorming

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

Toegevoegd in IBR1:

De gemeente levert een bijdrage aan de planvorming voor de nieuwe Europese subsidieperiode via het GRoS overleg en via VNG-werkgroepen. Met name de Europese subsidies Interreg A en Leader zijn voor onze gemeente van belang.

9.3.3 Een aantrekkelijk centrum Oldambt

Beleidshorizon

De gemeente streeft naar een kwalitatief goed centrum van Oldambt, met een aantrekkelijk woon-, winkel- en verblijfsklimaat voor inwoners, bezoekers, ondernemers en investeerders. In 2022 is het Ambitiedocument centrum Oldambt door de raad vastgesteld. In dit ambitiedocument is rekening gehouden met de actualisatie van de detailhandelsvisie (2021) die heeft laten zien dat er een wijziging van het vastgoed- en detailhandelsbeleid moet plaatsvinden in het centrum. Bovendien is in het ambitiedocument aangesloten op de veranderende markt, het in 2021 vastgestelde woonprogramma en de ontwikkelingen van Blauwestad.

In 2026 is de eerste fase van het ambitiedocument nader uitgewerkt en zijn de eerste resultaten in de praktijk zichtbaar: er is gestart met de realisatie van het nieuwe gemeentehuis, de aanpak Langestraat-Noord en de Lucas-locatie. De visie voor het Marktplein is gereed en er wordt gewerkt aan een inrichtingsplan.

Aanpak op hoofdlijnen

De nadere uitwerking en uitvoering van het ambitiedocument gebeurt op programmatische wijze en conform de ontwikkelstrategie die in het ambitiedocument is vastgelegd. Op basis van de vastgestelde doelstellingen wordt steeds getoetst welke deelprojecten de meest effectieve bijdrage leveren aan het behalen van deze doelstellingen. Eventueel worden op basis hiervan deelprojecten eerder of later uitgevoerd.

Ontwikkelingen

De afgelopen jaren zijn de bouwkosten sterk gestegen en de rendementen op vastgoed gedaald. Hierdoor zijn marktpartijen momenteel minder bereid risicovolle investeringen te doen. Ondanks deze moeilijke marktsituatie wordt er door marktpartijen toch interesse getoond in de realisatie van de plannen van het ambitiedocument.

Acties

Hieronder worden de verschillende acties binnen dit programma gespecificeerd en toegelicht:

Vervolg voorbereiding projecten

We geven een vervolg aan de voorbereiding van de projecten uit het door de raad in 2022 vastgestelde ambitiedocument voor het centrum Oldambt. Deze voorbereiding wordt conform de ontwikkelingsstrategie stapsgewijs opgepakt waarna de projecten afzonderlijk voor besluitvorming en uitvoeringsfinanciering aan de raad worden voorgelegd.

In 2026 start de voorbereiding en/of wordt een vervolg gegeven aan onderzoek van de volgende projecten:

Project Langestraat Noord

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

Project Langestraat Noord: leegstand omzetten naar een hernieuwde Langestraat door een combinatie van verkleining van winkels en toevoeging van woningen.

St. Lucas locatie

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

Planvoorbereiding herinvulling St Lucas locatie.

Liefkenshoek

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

Herontwikkeling Liefkenshoek.

Schönfeldplein

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

Doortrekken van het water naar het Schönfeldplein.

Plan van aanpak openbare ruimte

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

Op locatieniveau uitwerken van plannen voor woningbouw mede in combinatie met parkeren.

Woningbouw i.c.m. parkeren

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

Plan van aanpak openbare ruimte vaststellen (inrichting, vergroening, herschikking parkeervoorzieningen en verblijfs- en ontmoetingsplekken).

Museum en/of toeristisch informatiecentrum

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

Uitvoeren van een verkennings- en haalbaarheidsstudie naar een museum en/of toeristisch informatiecentrum.

Centrum

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

Mobiliteitsplan en uitvoeringsprogramma centrum.

Marktplein

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

Inrichtingsplan Marktplein.

Start en/of vervolg uitvoering projecten

In 2026 start en/of wordt een vervolg gegeven aan de uitvoering van de volgende projecten:

Langestraat Noord

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

Project Langestraat Noord: oplevering deelproject oude Bristollocatie en uitvoering ‘brandlocatie’ en oude H&M locatie.

St Lucaslocatie en Blaauwlocatie

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

Start bouwrijp maken St Lucaslocatie en Blaauwlocatie.

Langestraat

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

Stimuleringsaanpak pui- en gevelverbeteringen Langestraat.

Gemeentehuis

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

Nieuwbouw gemeentehuis.

Blaauwlocatie

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

Sloop van de Blaauwlocatie.

9.3.4 Toerisme, cultuur en erfgoed

Beleidshorizon

In 2026 is de vrijetijdseconomie in Oldambt meer op de kaart gezet en heeft onze gemeente zich geprofileerd als De Graanrepubliek in de bestemming Oost-Groningen. Toerisme zien we als een belangrijke kans voor verdere ontwikkeling van onze regio (bezoekers, werkgelegenheid, recreatiemogelijkheden voor de eigen inwoners, instandhouding voorzieningenniveau, etc.). Cultuur draagt bij aan de leefbaarheid, het bevordert de creativiteit, stimuleert toerisme en is belangrijk voor jong en oud. Toeristische mogelijkheden zien we vooral door cultuur te verbinden met toerisme (evenementen, etc.), in te spelen op de cultuurhistorie (verleden) en het rijke erfgoed in onze gemeente. In 2026 hebben we opnieuw een bijdrage geleverd aan het behouden en door ontwikkelen van het Oldambtster erfgoed en daarmee de unieke gebiedsidentiteit van de Graanrepubliek door het schetsen van een toekomstperspectief voor de Oldambtster boerderijen en een integraal beleidskader voor erfgoed en archeologie.

Aanpak op hoofdlijnen

We leggen verbindingen tussen cultuur, erfgoed en toerisme.

We werken met de Oost-Groninger gemeenten (ZO! Groningen) verder aan de nadere uitwerking en uitvoering van de Regiovisie Vrijetijdseconomie Oost-Groningen (onder andere de verbreding van het netwerk van toeristische ondernemers). In 2021 hebben we onderzoek gedaan naar toerisme in Oldambt. Aan de hand van deze cijfers willen we meten of we de aantallen met onze inspanningen kunnen verhogen. Het onderzoek wordt tweejaarlijks gehouden.

Het accent bij de verdere uitbouw van de toeristische speerpunten ligt bij: Blauwestad, Binnenstad Winschoten, Bad Nieuweschans, onze Waddenkustzone langs de Dollard (Werelderfgoed Waddenzee) en het thema De Graanrepubliek.
Wij zetten in op het ontwikkelen van een eigen regionaal DNA voor de gemeente Oldambt (een zogenoemd ‘place branding’). Wij houden daarbij rekening met de Duitse gasten.

We versterken de culturele sector door het ondersteunen op het gebied van ledenwerving, andere samenwerkingsvormen en fondsenwerving. We willen inzetten op cultuur en hebben daarbij ook aandacht voor de kleinere clubs en een eerlijke verdeling van de beschikbare cultuurgelden. We stimuleren de deelname aan culturele activiteiten door kinderen en jongeren door dit financieel te ondersteunen.

We werken samen met de Nationaal Coördinator Groningen, Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, Provincie Groningen, aardbevingsgemeenten en Libau aan een verder uitvoering van het Geactualiseerde Erfgoedprogramma 2020-2023.

We willen het gebruik van de fiets stimuleren. Niet alleen omdat beweging bijdraagt aan de gezondheid, maar ook omdat het belangrijk is voor onze jeugd, de toeristen, veiligheid en klimaat.
Verwezen wordt ook naar programma 2 Woonklimaat en leefomgeving.

Ontwikkelingen

De toeristische monitoringsresultaten en de provinciale investeringsagenda ‘Baanbreker’ vormen de basis voor de nieuwe beleidsvisie en het uitvoeringsprogramma.

Acties

Hieronder worden de verschillende acties binnen dit programma gespecificeerd en toegelicht:

Culturele broedplaats

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

We gaan de culturele broedplaats voor kinderen en jongeren door ontwikkelen.

Culturele voorzieningen bereikbaar en betaalbaar

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

We stellen een plan op om culturele voorzieningen in Oldambt beter bereikbaar en betaalbaar te maken voor inwoners van Oldambt en de omliggende gemeenten.

Toelichting: Het plan is in ontwikkeling in samenwerking met de beleidsmedewerker armoedebeleid.

Uitdragen historie en verhaal Oldambt

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

We dragen de historie en het verhaal van Oldambt actief uit. Hiervoor:

Visie

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

Ronden we de visie op het presenteren van de geschiedenis en identiteit van Oldambt af.

Toelichting: De visie is vertraagd omdat niet alle betrokken partijen mee willen werken hieraan.

Klokkengieterij museum en Museum Slag bij Heiligerlee

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

Participeren we in de plannen voor het toekomstbestendig maken van het Klokkengieterij museum en Museum Slag bij Heiligerlee.

Beleidsvisie vrijetijdseconomie

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

We stellen een nieuwe beleidsvisie en een uitvoeringsprogramma vrijetijdseconomie voor Oldambt vast. Deze visie vormt het kader voor de ontwikkeling van recreatie en toerisme in de komende jaren.

Gastvrijheid Werelderfgoed Waddenzee

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

We richten ons, ondersteund door de VWG (Vereniging van Waddenzeegemeenten) op de gastvrijheid in het Werelderfgoed Waddenzee. Dit doen we door participatie aan het programma integraal gastheerschap met thema's zoals educatie, destinationmanagament en natuurbeheer. We zoeken de samenwerking met andere VWG-gemeente in de provincie Groningen zoals Het Hogeland en Eemsdelta. Zowel bestuurlijk als ook ambtelijk.

Programma integraal gastheerschap

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

We participeren in het programma integraal gastheerschap met thema's zoals educatie, destinationmanagement en natuurbeheer.

Samenwerking VWG-gemeenten

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

We zoeken de samenwerking met andere VWG-gemeenten in de provincie Groningen zoals Het Hogeland en Eemsdelta zowel bestuurlijk als ook ambtelijk.

9.3.5 Optimaliseren van de arbeidsmarkt

Beleidshorizon

We blijven werken aan een arbeidsmarkt waarin vraag en aanbod beter op elkaar aansluiten. We streven naar een kwalitatieve match tussen de personeelsbehoeften van ondernemers en het arbeidspotentieel van onze inwoners, met bijzondere aandacht voor mensen met een (grote) afstand tot de arbeidsmarkt.

Onze gemeente staat daarbij voor drie grote, onderling samenhangende regionale uitdagingen: de hervorming van de arbeidsmarktinfrastructuur, de impuls sociale infrastructuur (inclusief een toekomstplan voor het sociaal ontwikkelbedrijf) en de invoering van de wet van school naar duurzaam werk voor jongeren. Deze opgaven raken direct aan onze maatschappelijke verantwoordelijkheid om iedereen een eerlijke kans te geven op volwaardige deelname aan de arbeidsmarkt.
De komende jaren wordt landelijk gewerkt aan de invoering van de Participatiewet in balans, die meer ruimte biedt voor maatwerk, vertrouwen en begeleiding. Deze koers sluit goed aan bij onze inzet op activering, ontwikkeling en ondersteuning richting werk of participatie.

Aanpak op hoofdlijnen

We trekken bedrijven aan uit kansrijke sectoren die aansluiten bij het arbeidspotentieel in onze regio. We benutten hierbij de mogelijkheden van impulsgelden en regionale samenwerking, bijvoorbeeld binnen de arbeidsmarktregio Werk in Zicht.
Tegelijkertijd investeren we in het activeren van inwoners die nu (nog) niet meedoen, onder wie statushouders, jongeren zonder startkwalificatie en mensen in langdurige bijstand. Met het programma Talent in zicht begeleiden we inwoners met potentie, maar zonder duidelijke arbeidsmarktkansen, naar duurzame participatie. De werkwijze is activerend, persoonlijk en toekomstgericht.
In 2026 werken we samen met Afeer aan de ontwikkeling van een nieuw uitvoeringsplan en een gedeelde visie op werk en participatie. Dit is nodig vanwege:

- de veranderingen in landelijke wet- en regelgeving (zoals de Participatiewet in balans),
- het belang van betere afstemming tussen gemeente en uitvoering,
- en de beschikbaarheid van impulsgelden die ruimte bieden voor vernieuwing.

We versterken onze grip op de instroom in participatietrede 1 en 2, onder meer door een gerichtere toegang tot de bijstand en meer focus op vroege ondersteuning en begeleiding op maat.
Ook leveren we een actieve bijdrage aan een inclusieve, regionale én grensoverschrijdende arbeidsmarkt, waarin jongeren, statushouders en andere werkzoekenden betere kansen krijgen op duurzame deelname.

Ontwikkelingen

Acties

Hieronder worden de verschillende acties binnen dit programma gespecificeerd en toegelicht:

Talent in zicht

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

We gaan aan de slag met fase 2 van Talent in zicht waarbij we een instrumentarium en werkwijze gaan ontwikkelen voor de mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt.

Visie op re-integratie

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

We gaan samen met Afeer een nieuwe visie op re-integratie en uitvoeringsplan uitwerken gericht op de hervorming van de arbeidsmarktinfrastructuur en de toekomst voor het sociaal ontwikkelbedrijf.

Participatiewet in balans

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

We starten met de implementatie van de Participatiewet in balans: vastleggen van nieuwe beleidskaders, aanpassen van werkprocessen en trainen van medewerkers om meer maatwerk, vertrouwen en begeleiding te realiseren.

WiZ-kaderplan

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

We gaan de projectkaart sociale inclusie en het Talentperron opzetten vanuit het WiZ-kaderplan.

NPG project Leven Lang Ontwikkelen

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

We gaan van start met het NPG project Leven Lang Ontwikkelen (LLO).

Toelichting: We zijn na de zomer gestart met het voorbereiden van de aanvraag van het NPG project.

Project Overbrugbanen

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

In 2026 zijn er 60 mensen doorgestroomd uit het project Overbrugbanen naar werk of vervolgtrajecten.

Wet van School naar duurzaam werk

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

We gaan aan de slag met de implementatie van de wet van School naar duurzaam werk die zorgt voor betere integrale aanpak van schooluitval en langdurige werkloosheid.

9.4 Programma 4 Zorg en samenleving

In dit programma staan de doelstellingen voor de ondersteunende dienstverlening aan inwoners van de gemeente die dat nodig hebben. Hieronder valt onder andere de inzet en kwaliteit van de jeugdzorg en Wmo. Ook zijn beschermd wonen, maatschappelijke opvang, armoedebestrijding en schuldhulpverlening belangrijke onderdelen in dit programma.

9.4.1 WMO, jeugd en participatiewet

Beleidshorizon

In 2026 willen we een sociale gemeente zijn waarbij de hulpvraag centraal staat en niet het recht. Omdat we de sociale voorzieningen betaalbaar moeten houden, willen we deze beschikbaar stellen aan inwoners die het nodig hebben. De gemeente kan en hoeft niet iedere hulpvraag met specialistische hulp op te lossen. Indien een inwoner specialistische zorg krijgt, wordt deze efficiënt en effectief georganiseerd en uitgevoerd en is deze rechtmatig en voldoet aan de kwaliteitseisen. Het aanbod aan sociale voorzieningen wordt binnen de financiële mogelijkheden afgestemd op de verschillende zorgbehoeften, waarbij we oog hebben voor de meest kwetsbare inwoners. Verschillende typen voorzieningen zijn beschikbaar, afgestemd op de zwaarte van de hulpvraag, de verschillende leefgebieden en voor iedere leeftijd. We willen normaliseren in plaats van medicaliseren en problematiseren. We maken daarom meer gebruik van voorliggende voorzieningen en zetten in op vrij toegankelijke algemene voorzieningen en preventie. Vrijwilligers en (jonge) mantelzorgers vervullen daarin een belangrijke rol. Dit wordt door ons zeer gewaardeerd en verdient meer aandacht. We gaan we de sociale vraagstukken integraal aanpakken en op verschillende niveaus schotten tussen voorzieningen doorbreken. We kiezen hierbij niet voor systeemoplossingen, maar voor creatieve maatwerkoplossingen waarbij de mens centraal staat. We continueren wat we hebben opgebouwd en versterken wat goed gaat. Veel dingen die gebeuren horen bij het ‘normale’ leven en vragen niet direct om professionele hulp.

Aanpak op hoofdlijnen

Algemeen:

- We gaan uitvoeringsprogramma’s maken om uitvoering te geven aan de nieuwe beleidsvisies Jeugd en Wmo. Daarbij gaan we aandacht hebben voor de kwaliteit en rechtmatigheid in de zorg in brede zin, om effectieve en efficiënt de zorg te organiseren.

Hoofdlijnen Jeugdzorg:

- Wij organiseren een sterke Algemene Voorziening voor ‘Basishulp Jeugd en Gezin’ die vrij toegankelijk is. Iedereen kan hier gemakkelijk de toegang naar jeugdhulp vinden. Wanneer deze hulp niet toereikend is of er tijdelijk iets meer nodig is, dan is specialistisch maatwerk beschikbaar.
- We bouwen verder aan de transformatie beweging vanuit de lokale context: wij organiseren een sterke basishulp jeugd en gezin en als je er dan niet uitkomt is er specialistische hulp. We denken en werken vanuit wat jeugd en gezin nodig heeft en niet vanuit jeugdhulpproducten. De sleutel tot verandering is een andere werkwijze, die moet leiden tot een duurzame cultuurverandering, zowel van de aanbieders van hulp als van de gemeenten.

Wmo:

- We hanteren het volgende uitgangspunt: preventief waar mogelijk en specialistisch waar nodig.
- Inwoners die de huishoudelijke hulp zelf kunnen betalen zouden dit niet ten koste van gemeenschapsgeld moeten doen.
- We richten ons komend jaar op het versterken van ‘Welzijn op Recept’ door het stimuleren van meer doorverwijzingen, met als doel de zorg te ontlasten. Daarnaast zetten we in op het verder verankeren van Welzijn op Recept binnen huisartsenpraktijken, zodat het een vanzelfsprekend onderdeel wordt van de eerstelijnszorg. Hiermee werken we aan een structurele samenwerking tussen het sociaal domein en de zorg.

Beschermd Wonen:

- De transformatie van Beschermd Wonen naar Beschermd Thuis wordt verder doorgezet in 2026. Dit betekent dat wonen en zorg steeds meer van elkaar worden gescheiden. Daarnaast wordt verder ingezet op een lokale aanpak van dak- en thuisloosheid. In 2025 hebben we als gemeente steeds meer zicht gekregen op de omvang van het dak- en thuisloosheidsprobleem in Oldambt. Het Lokaal Actieplan Dakloosheid zal richting geven aan de concrete aanpak van dit vraagstuk, met als uitgangspunt ‘Wonen Eerst'. Hiermee wordt invulling gegeven aan de zes pijlers zoals omschreven in het Nationaal Actieplan Dakloosheid en de regionaal gestelde ambities.

Zorg en veiligheid:

- Zorg en veiligheid zijn onlosmakelijk verbonden en vragen om een integrale aanpak. Veel casussen beginnen binnen het sociaal domein, waarbij preventie en vroegsignalering cruciaal zijn om escalatie naar veiligheidscasuïstiek te voorkomen. Het zwaartepunt ligt bij de uitvoering in brede zin, waarbij zowel professionals binnen het sociaal domein als binnen veiligheidsstructuren betrokken zijn. Voor de beleidsmatige context wordt verwezen naar programma Veiligheid, paragraaf 2.2. Daar ligt de nadruk op beleidsmatige verdieping en samenwerking; hier wordt de voortgang van concrete acties binnen het sociaal domein toegelicht.

Ontwikkelingen

Algemeen:

- De kosten in het sociaal domein blijven de komende jaren een belangrijk aandachtspunt. De betaalbaarheid blijft onder druk staan door stijgende tarieven als het gevolg van de loonotwikkeling in de diverse cao’s.
- De spanning op de arbeidsmarkt zorgt voor personeelstekorten in veel branches. Als het gevolg van deze krapte kampen zorgaanbieders met wachtlijsten, daardoor krijgen inwoners niet altijd direct de benodigde zorg.

Jeugdzorg:

- De inzet van niet gecontracteerde (jeugd)zorg (hierna te noemen NGZ) stijgt (per saldo) in onze gemeente. Dit is een ontwikkeling die vanuit rechtmatigheids- en kwaliteitsoverwegingen actie en sturing vereist. NGZ is een maatwerkcontract die is overeengekomen tussen één jeugdhulpaanbieder en de gemeente. Met als doel om een jeugdige te ondersteunen omdat er binnen het gecontracteerde zorglandschap geen passende plek is gevonden.

Basisvaardigheden:

- Met de inwerkingtreding van de nieuwe Bibliotheekwet krijgen gemeenten een zorgplicht voor het bibliotheekwerk. Daarnaast worden zij geacht meerjarenbeleid op dit terrein te ontwikkelen. In 2026 treffen wij de voorbereidingen voor dit beleidsplan, dat uiterlijk eind 2027 moet zijn vastgesteld.
- Sinds eind 2024 vervult de gemeente een regierol in de aanpak van laaggeletterdheid. In 2026 stellen wij het uitvoeringsprogramma Basisvaardigheden op, waarin we richting geven aan de aanpak laaggeletterdheid.

Toegankelijkheid:

- De ontwikkeling van de Lokale Inclusie Agenda (LIA) wordt naar verwachting in 2026 opgesteld om Oldambt nog toegankelijker te maken, op verschillende gebieden. Dit is een wettelijke taak die voortvloeit uit het VN-Verdrag voor rechten van personen met een beperking.

Acties

Hieronder worden de verschillende acties binnen dit programma gespecificeerd en toegelicht:

Algemeen

Contractmanagement

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

Contractmanagement binnen het sociaal domein wordt verder ontwikkeld en toegepast, hierbij ligt de focus op de doelmatigheid en rechtmatigheid van zorg.

Jeugd

Lopende projecten borgen

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

We gaan continueren wat we al doen (en effectief is) en borgen de reeds lopende projecten, denk aan: informele gezinsondersteuning, de pilot collectieve jeugdhulp op het speciaal onderwijs (de Stuwe), school als wijk / Vraagbaak, M@zl (verzuimaanpak), Route Rubicon, Coalitie Kansrijke Start. Toukomstbuddy's.

Toelichting: Het borgen en continueren van projecten heeft deels plaatsgevonden met het vaststellen van het jeugdbeleid 2026 – 2029 op 4 maart 2026 door de gemeenteraad. Echter, we maken met het jeugdbeleid (en de hierboven genoemde projecten) nog verbinding met de maatregelen uit de sociale agenda van Nij Begun en de regiodeal.

Algemene voorziening uitbreiden

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

We breiden de algemene voorziening jeugd (SoWiesO) uit met een aantal jeugdhulpproducten gericht op:

Toelichting:
Basishulp staat voor: hulp bij opvoed- en opgroeivragen, advies, begeleiding of lichte ondersteuning. Zo veel mogelijk zonder beschikking, dichtbij huis.
Aanvullende hulp staat voor: snelle inzet van gespecialiseerde hulp bij complexere situaties, zoals gedragsproblemen, scheiding of mentale problemen. Deze hulp ondersteunt ook de professionals in de basishulp.
Op dit moment wordt in de gemeente Oldambt onderzocht hoe we de basishulp, met als onderdeel onze algemene voorziening jeugd- en gezinsondersteuning (SoWiesO), kunnen versterken en uitbreiden.
Met de Groninger gemeenten is de afspraak gemaakt dat zij vóór 2029 de basishulp ingekocht en geïmplementeerd hebben. De aanvullende hulp volgt in de periode tot 2030.

Specialistische begeleiding

Specialistische begeleiding voor het individu en / of het gezin.

GGZ behandeling

Individuele enkelvoudige GGZ behandelingen.

Begeleiding en expertise

Begeleiding en expertise verslavingsproblematiek, LVB, en echtscheidingsproblematiek.

Basisjeugdhulp

*Samen vormt bovenstaande de **basisjeugdhulp** in de gemeente Oldambt.*

Inkopen aanvullende jeugdhulp

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

Het inkopen van **aanvullende jeugdhulp** in regio oost (netwerksamenwerking met een beperkt aantal aanbieders). In 2026 wordt een analyse en een visiedocument gemaakt, als onderdeel van de aanbesteding.

Toelichting: In het regionaal bestuurlijk overleg van april 2026 is besloten tot 7 maanden uitstel van de planning van de inkoop van basishulp en aanvullende hulp jeugd en gezin, om meer tijd te creëren voor een zorgvuldige voorbereiding van een toekomstbestendig jeugdhulplandschap. Dit is o.a. gedaan door middel van een uitgebreide marktconsultatie.

Regionaal inkopen hoogspecialistische jeugdhulp

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

Het regionaal inkopen van **hoogspecialistische jeugdhulp** (netwerksamenwerking met een beperkt aantal aanbieders). Tot 2023 wordt er stapsgewijs toegewerkt naar de volledige nieuwe inkoop van de hoogspecialistische jeugdhulp. In 2026 richten we ons op een andere werkwijze omtrent specialistische jeugdhulp en het anders organiseren van intensief ambulante interventies.

Toelichting: Binnen het programma Hoogspecialistische jeugdhulp (HSJ) willen we de hulp voor de meest kwetsbare jeugdigen verbeteren. Een belangrijk onderdeel hiervan zijn de Intensieve Ambulante Systeeminterventies, afgekort IAS. Uit onderzoek blijkt dat deze interventies nu te weinig, te verspreid en te laat worden ingezet. Hierdoor kunnen uithuisplaatsingen en zwaardere vormen van hulp soms niet voorkomen worden. De inzet van IAS wordt vanaf juni 2026 anders georganiseerd en ingezet.

Uitvoering rapport Molendrift

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

Mits de raad akkoord gaat de kadernota wordt er in 2026 uitvoering gegeven aan het rapport van Molendrift om het risicogedrag van jongeren te verminderen door (nog) meer in te zetten op preventie en het verstevigen van de pedagogische basis.
Het rapport bevat een groot aantal aanbevelingen, onder andere op het gebied van jongerenhuisvesting, vakantiewerk, talentontwikkeling, aansluiting bij zorgteams op school, Europese uitwisselingen VMBO, digitale jongerenraad.

Wmo

Onderzoek invoering inkomensafhankelijke bijdrage

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

Anticiperend op veranderende wetgeving onderzoeken we wat de invoering van de inkomensafhankelijke bijdrage vraagt van de gemeentelijke organisatie en treffen we de nodige voorbereidingen om de implementatie ervan onverwijld en adequaat te laten verlopen wanneer de wetgeving dit mogelijk maakt.

Toelichting: De wetgeving op dit onderwerp is nog niet gereed.

Lokale Inclusie Agenda

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

We stellen een Lokale Inclusie Agenda vast en daarmee ook de Regenboog Uitvoeringsagenda.

Toelichting: De Lokale Inclusie Agenda is een wettelijke taak die op verschillende manieren ingevuld en uitgevoerd kan worden. In de gemeente Oldambt willen we dit onderwerp breed aanpakken, omdat inclusie iedereen raakt. Het is nog onduidelijk wanneer de ontwikkeling van de LIA opnieuw opgepakt kan worden.

Opstellen uitvoeringsplannen

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

In 2026 worden voor diverse thema’s binnen de Wmo afzonderlijke uitvoeringsplannen opgesteld.

Toelichting: In 2026 wordt voor de diverse thema’s binnen de Wmo één integraal uitvoeringsplan opgesteld. Waar nodig worden voor specifieke onderdelen aanvullende aanpakken uitgewerkt.

Acties uitvoeringsplannen

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

De acties die volgen uit deze uitvoeringsplannen Wmo worden benoemd in de eerste IBR van 2026.

Toelichting: De uitvoeringsagenda wordt eind 2026 pas afgerond. De acties zullen daarom in de eerste IBR van 2027 opgenomen.

Levering hulpmiddelen aanbesteden

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

We gaan om de zorg continuïteit te waarborgen de levering van hulpmiddelen zoals rolstoel, driewielfiets en scootmobiel ed. en ook de trapliften opnieuw aanbesteden in Oost-Gronings verband.

Onderwijs en kinderopvang

Lokaal educatieve agenda

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

We gaan de LEA (lokaal educatieve agenda) herinrichten en stellen een uitvoeringsagenda op. Als gemeente hebben we de wettelijke verplichting om met schoolbesturen en kinderopvang jaarlijks overleg te voeren over onderwijsachterstanden. De overlegstructuur wordt aangescherpt om meer regie te krijgen en betere stappen te zetten.

Kwaliteit VVE-aanbod

We gaan de kwaliteit in het VVE-aanbod verhogen, door:

Concrete afspraken

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

Het maken van concrete afspraken over de doelgroep definitie, toeleiding, doorgaande lijn, warme overdracht, resultaatafspraken. Deze worden vastgelegd in een kwaliteitskader.

Vormgeven zorgroute

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

Het vormgeven van de zorgroute voor kinderen met extra ondersteuningsbehoeften

Monitoren

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

Het monitoren en duiden van de cijfers met behulp van de Peutermonitor

Bespreken knelpunten

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

Het bespreken van knelpunten in het VVE-aanbod, om gezamenlijk tot oplossingen te komen.

SMI regeling aanpassen

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

We gaan de SMI regeling aanpassen. Deze regeling heeft als doel te voorzien in een tegemoetkoming in de kosten van kinderopvang op grond van een sociaal en/of medische indicatie.

Aanpassen beleid toezicht en handhaving kinderopvang

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

We gaan het beleid toezicht en handhaving Kinderopvang aanpassen, uitvoeren en monitoren.

Laaggeletterdheid

Overkoepelende visie

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

In 2026 ronden we de overkoepelende visie op laaggeletterdheid af, met als doel de zelfredzaamheid van onze bewoners te vergroten.

Beschermd Wonen en Maatschappelijke opvang

Uitvoeringsagenda afronden

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

We gaan de uitvoeringsagenda Beschermd Wonen afronden.

Toelichting: De uitvoeringsagenda Beschermd Wonen loopt vertraging op vanwege beperkte capaciteit op verschillende gebieden. Er is een sterke afhankelijkheid van bredere organisatieontwikkelingen, waardoor er minder progressie geboekt wordt dan gewenst. In 2026 zijn er keuzes gemaakt over de voortgang en het vervolg van de uitvoeringsagenda. Er is een nieuwe projectleider en het vervolg van de uitvoeringsagenda wordt opgepakt. De ambitie is om de uitvoeringsagenda in 2027 af te ronden.

Uitvoeringsagenda uitvoeren en monitoren

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

De uitvoeringsagenda Beschermd Wonen gaan we uitvoeren en monitoren.

Toelichting: Zie de actie hierboven.

Lokaal Actieplan Dakloosheid

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

Het Lokaal Actieplan Dakloosheid gaan we uitvoeren en monitoren door in te zetten op pilots die invulling geven aan de pijler Wonen Eerst.

Casemanager Maatschappelijke Opvang

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

We zetten verder in op lokaal casemanagement voor dak- en thuislozen door de functie Casemanager Maatschappelijke Opvang verder uit te breiden.

Zorg en veiligheid

Verbinding zorg en veiligheid

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

We versterken de verbinding tussen zorg en veiligheid op casus- en procesniveau en binnen uitvoeringsstructuren, met aandacht voor heldere rollen, overleg en integrale samenwerking.

Toelichting: Dit jaar is ingezet op het versterken van de randvoorwaarden voor een duurzame verbinding tussen zorg en veiligheid. Daarbij is gewerkt aan inzicht in processen, rollen en samenwerkingsstructuren en is geïnvesteerd in netwerkvorming en bewustwording. Hoewel hierin belangrijke stappen zijn gezet, vraagt de verdere uitwerking en borging binnen de uitvoeringsstructuren meer tijd.

Aanpak Geweld in Afhankelijkheidsrelaties

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

We gaan de regionale aanpak Geweld in Afhankelijkheidsrelaties (GIA) aanvullen met lokale inzet, aansluitend bij de uitvoeringspraktijk en context van de eigen organisatie.

Toelichting: Dit jaar is verdere invulling gegeven aan de lokale aanvulling op de regionale aanpak Geweld in Afhankelijkheidsrelaties. Er is ingezet op een netwerk van aandachtsfunctionarissen, themabijeenkomsten en de zelfscan Sterke Lokale Teams. De beoogde stappen zijn gerealiseerd. De verdere versterking en borging van de samenhang tussen activiteiten en interventies loopt door in 2027.

Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

We gaan de implicaties en mogelijkheden voor lokale uitvoering van het Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming (0-100) verkennen, als voorbereiding op gefaseerde implementatie.

Aanpak onbegrepen gedrag en onvrijwillige zorg

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

We versterken de aanpak rond onbegrepen gedrag en onvrijwillige zorg, met inzet op borging van bestaande werkwijzen en het verkennen van aanvullende ontwikkelkansen.

Aanpak ter Voorkoming van Escalatie

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

We gaan de Aanpak ter Voorkoming van Escalatie (AVE) verder implementeren, inclusief het trainen van professionals, het borgen van werkafspraken en het monitoren van de voortgang.

Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

Doorlopende implementatie en borging van de meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling.

Voorzorggroep

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

Voortzetting en uitwerking van de Voorzorggroep, voor inwoners in afwachting van SGGZ-ondersteuning, in samenwerking met netwerkpartners en met aandacht voor best practices in de regio.

9.4.2 Inburgering

Beleidshorizon

De gemeente Oldambt zal zich overeenkomstig de nieuwe wet WI21 inspannen, dat de inburgeraars hun draai zullen vinden in de Nederlandse samenleving door te zorgen dat inburgeraars een goede start kunnen maken in onze gemeente.
Inburgering draagt daaraan bij door het leren van de taal, het groeien in zelfredzaamheid, sociale inbedding, begrip van de Nederlandse waarden en normen en een plan voor arbeidsparticipatie hand in hand te laten gaan. (beleidsstuk, inburgeringswet 2022)

Aanpak op hoofdlijnen

Het doel voor statushouders (eigenlijk vergunninghouders) is tweeledig. Het huisvesten zelf en het zelfstandig meedoen in de lokale samenleving. Het bevorderen van integratie en participatie (Uitvoeringplan) is hierbij belangrijk. Daarbij hebben we ook oog voor het (versterken van) draagvlak voor het ontvangen van nieuwe Nederlanders in de lokale samenleving.
Vanuit de inburgeringswet 2021 zijn de volgende taken opgelegd aan de gemeente:

Ontwikkelingen

Acties

Hieronder worden de verschillende acties binnen dit programma gespecificeerd en toegelicht:

Financieel ontzorgen

Financieel ontzorgen is uitgezet bij de VKB. De gemeente zal met verschillende externe partijen een plan van aanpak maken:

Evaluatie taken

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

Taken zullen worden uitgebreid bij SWO en de VKB en worden geëvalueerd.

Toelichting: Het streven is om dit jaar met SWO en de VKB hun taken/opdracht te evalueren. De komende maanden ligt de focus bij inburgering op het schrijven van een integrale beleidsvisie nieuwkomers breed. Dit betekent dat er minder tijd zal zijn voor bovenstaande.

Aanbod samenbrengen

Maatschappelijke begeleiding

Maatschappelijke begeleiding wordt uitgevoerd door Sociaal Werk Oldambt (SWO). Hierbij is het van belang dat de samenwerking met de regievoerders van de gemeente goed wordt ingezet. De regievoerders zijn leidend in dit proces:

Monitoren en evalueren

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

De taken van de maatschappelijke begeleiding zijn uitgeschreven en besproken met SWO. Dit zullen we monitoren en evalueren via gesprekken en rapportages die we aangeleverd krijgen van SWO.

Vrijwilligers

Voortgang IBR2

Voortgang IBR1

Vrijwilligers vervullen een belangrijke rol bij de maatschappelijke begeleiding van statushouders. Hier willen we meer op in gaan zetten.

Toelichting: Deze rol is weggezet bij SWO in combinatie met het vrijwilligerspunt (VIP) wat SWO heeft ingericht. Hierin is wat ons betreft nog onvoldoende op ingezet, SWO geeft aan niet voldoende financiële middelen te ontvangen voor het VIP.

Leerroutes

De leerroutes zijn uitgezet bij verschillende gespecialiseerde onderwijsinstellingen:

Z-route

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

Voor de Z-route zal een statushouders 800 participatie uren moeten voltooien. Hiervoor zullen we nog wat extra aandacht moeten hebben en afspraken moeten maken met maatschappelijke organisaties over de inzet en begeleiding hiervoor.

Evaluatiemomenten

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

We gaan jaarlijkse evaluatiemomenten met verschillende onderwijsroutes/ instellingen inplannen.

Interventies en doorontwikkeling

Fietslessen

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

Fietslessen voor statushouders willen we zo snel mogelijk inzetten om de statushouders verkeerveilig en mobiel te maken en om de uitbetaling van de gemaakte reiskosten te beperken.

Toelichting: Huis van de Sport wil in het najaar 2026 met een pilot starten in het kader van een mdt-project voor die doelgroep 18-27 jaar en ook andere groepen statushouders. Als gemeente Oldambt willen we hier graag aan deelnemen. Er zal een voorstel geschreven worden zodat ze fietslessen z.s.m. van start kunnen gaan.

Informatiemap

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

We maken een informatiemap specifiek voor statushouders ontwikkelen met tekst en uitleg over de rechten en plichten verbonden aan de inburgering, bijstandsuitkering etc. Waar nodig vertaald in eigen taal.

Toelichting: Er wordt gewerkt aan een informatiemap voor statushouders waarbij verschillende disciplines (claim, bijzondere bijstand, inkomen en participatie, kwaliteitsmedewerker binnen het sociaal domein vertegenwoordigd zijn. Deze is zal in 2026 gereed zijn.

Actuele informatie

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

We plaatsen van actuele informatie op de website over het inburgeren en huisvesten van statushouders binnen de gemeente.

Toelichting: De vraag is uitgezet echter kost dat meer tijd en inzet dan van tevoren verwacht. Team Claim, Kwaliteit en Communicatie zijn hierbij aangehaakt.

Taakstelling

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

Voldoen aan de taakstelling ‘huisvesting statushouders’ die wordt opgelegd vanuit het Rijk.

Toelichting: We hebben vanuit de provincie bericht ontvangen dat we in de 1e helft van 2026 aan onze taakstelling hebben voldaan.

Evaluaties

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

Minimaal 2 keer per jaar plannen we evaluaties in met ketenpartners over de ingekochte producten zodat de kwaliteit optimaal blijft en getoetst wordt.

Toelichting: Dit is bij een aantal ketenpartners gelukt en ook bij een aantal nog niet. Het streven is om dit in 2026 uit te voeren.

9.4.3 Terugdringen van problematische schulden

Beleidshorizon

We willen dat onze inwoners en ondernemers sneller en op de juiste manier worden ondersteund om te voorkomen dat problemen escaleren. Als we dit realiseren leidt dit zowel tot maatschappelijke als financiële opbrengsten.

Aanpak op hoofdlijnen

We realiseren ons terdege dat de oplossing van de armoede en schuldenproblematiek niet in handen van Oldambt is. Wel zetten we in op preventie en uiteraard blijven we ons ook richten op het ondersteunen van inwoners en ondernemers die armoede en schuldenproblematiek ervaren.

In het kader van het Corona Perspectiefplan werken we de prioritaire thema's: lokale economie, schulden en armoede en kinderen en jongeren (zie kadernota 2022-2025) uit in een integraal plan als katalysator om blijvende impact te bewerkstelligen op het thema intergenerationele armoede. Onze NPG-aanvraag Generatierijkdom voorziet in een pilot voor het doorbreken van intergenerationele armoede en inzetten van de Doorbaakmethode.

Met het project Generatierijkdom zetten we in op het verbeteren van toekomstperspectieven voor kinderen en jongeren, het doorbreken van het taboe rondom armoede en schulden, gezinnen financieel en sociaal zelfredzaam maken en gelijke kansen voor kinderen en jongeren in het onderwijs.
Dit doen we door:

- Het aanbieden van financiële educatie op basisscholen en voortgezet onderwijs om te werken aan de versterking van (toekomstige) financiële zelfredzaamheid van kinderen.
- Voor huishoudens met hulpvragen op diverse gebieden, o.a. financiële problematiek, is ondersteuning aanwezig in de vorm van bv de Toukomstbuddy of de Vraagbaak op School.
- Het verbeteren van het toekomstperspectief van jongeren door ze te laten werken aan een startkwalificatie en/of het wegwerken van schuldenproblematiek en bijbehorende stress.
- Het inzetten van de doorbraakmethode.

De minimaregelingen in Oldambt zijn door bezuinigingen van 2019 behoorlijk versoberd. Daarnaast zijn door o.a. inflatie de kosten van het dagelijks leven aanzienlijk gestegen. Dit botst met de in 2024 vastgestelde visie op bestaanszekerheid, waardoor een herijking wenselijk is. Doel is bestaanszekerheid voor alle inwoners.

Ontwikkelingen

Acties

Hieronder worden de verschillende acties binnen dit programma gespecificeerd en toegelicht:

Minimabeleid

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

We gaan het minimabeleid herijken.

Toelichting: We zitten in de beginfase van het herijken van het minimabeleid.

9.5 Programma 5 Duurzaamheid en milieubeheer

In het programma duurzaamheid en milieubeheer wordt aandacht besteed aan energietransitie, klimaatadaptatie en duurzaamheid.

9.5.1 Energietransitie en klimaat

Beleidshorizon

De gemeente Oldambt wil in 2050 een CO2-neutrale en klimaatbestendige gemeente zijn. Voor 2030 is de landelijke doelstelling een CO2-reductie van 55% ten opzichte van 1990. Dit wordt gerealiseerd door zowel energie te besparen, als op te wekken. Heel Oldambt is in 2050 aardgasvrij. Met de warmtetransitie wordt ingezet op woningverbeteringen, energie- en aardgasbesparingen. Het streven is dat wonen in Oldambt betaalbaarder, comfortabeler en aantrekkelijk wordt voor jong en oud. Het structureel terugdringen van energiearmoede heeft aandacht in het bijzonder.

De gemeenten in Nederland hebben daarnaast een grote opgave op het gebied van klimaatadaptatie. In 2021 is het klimaatakkoord gesloten om de effecten van klimaatverandering tegen te gaan en de uitstoot van broeikasgassen fors terug te dringen. We zijn ons ervan bewust dat weersextremen een bedreiging kunnen vormen voor de veiligheid en leefbaarheid in onze regio. Deze kwetsbaarheden komen vooral voor op het gebied van hitte, droogte en hevige neerslag. Ook overstromingsrisico's kunnen een bedreiging vormen. We hebben de ambitie om kwetsbaarheden en risico's die ontstaan door klimaatverandering te verminderen. Dit doen wij niet alleen. Regionale samenwerking en gezamenlijke actie is hiervoor een vereiste.

Aanpak op hoofdlijnen

Voor de gebouwde omgeving heeft Oldambt de regierol en daar hoort de wettelijke verplichting bij (de omgevingswet) om eind 2026 een warmteprogramma op te leveren. In dit programma moet duidelijk worden hoe wij in 2050 volledig van het aardgas af zijn en welke stappen wij daarvoor de komende jaren nemen. Het warmteprogramma volgt de transitievisie warmte op en kent nadrukkelijk meer eisen. Dit vraagt om het maken van keuzes en het bepalen van de richting. De isolatieaanpak van Nij Begun (Maatregel 29) is een belangrijke pijler voor het behalen van het doel in 2050.

In september 2025 is de isolatieaanpak van start gegaan. Deze aanpak volgt uit maatregel 29 van Nij Begun. Met de isolatieaanpak hebben wij als gemeente de mogelijkheid om inwoners versneld te ondersteunen bij de verduurzaming van hun woning. De isolatieaanpak is gericht op de ondersteuning van inwoners. Als gemeente informeren wij inwoners over de financiële mogelijkheden en ondersteunen wij bij de stappen richting de uitvoering.

Door stapsgewijs woningen te verduurzamen en energie te besparen willen we een besparing van het aardgasverbruik in 2030 realiseren van gemiddeld 20%. Dit willen we uitbreiden totdat heel Oldambt in 2050 aardgasvrij is.

Verder zal de komende jaren uitvoering worden gegeven aan het programma Zon en Wind. Tot 2030 werken we mee aan de realisatie van maximaal 100 hectare zonneparken die circa 100.000.000 kWh aan energie opleveren. Daarmee dragen we bij aan de doelstellingen van de Regionale Energie Strategie (RES) voor 2030.

De Regionale Adaptatie Strategie Groningen en Noord-Drenthe (RAS) is de uitwerking van onze ambitie en samenwerking op het gebied van klimaatadaptatie. Een verdere uitwerking hiervan komt in de uitvoeringsagenda van de RAS, ook wel RUA genoemd.

De gevolgen van klimaatverandering zorgen voor een grote opgave. Deze opgave staat ook in relatie met een aantal andere thema's in de fysieke leefomgeving. Denk aan bijvoorbeeld de bouw, infrastructuur en natuurbeheer. Het is daarom een belangrijk thema in het kader van de nieuwe omgevingsvisie. We blijven het afkoppelen van regenwater op particulier terrein middels een subsidie stimuleren. Ook proberen we ons eigen water- en rioolsysteem continu robuuster te maken om zo beter bestand te zijn tegen hoosbuien. We zoeken een combinatie tussen afkoppelen van regenwater en aanvoer voor waterpartijen en kijken daarnaast naar inlaatmogelijkheden vanuit boezemkanalen. Daarnaast zal er in de openbare ruimte ook meer plek voor water moeten komen. Om in tijden van droogte niet in de problemen te komen met waterstanden in gemeentelijke waterpartijen, zal water langer vastgehouden moeten worden of moet worden gekeken naar aanvoermogelijkheden.

Zie ook het programma woon- en leefklimaat voor wat betreft duurzame woningen.

Ontwikkelingen

De gemeente Oldambt werkt sinds 2026 met een programma Klimaat en Energie. Dit programma moet ons als organisatie dermate voorbereiden dat wij in 2050 een aardgasvrije gemeente zijn. Daarbij is voldoende netcapaciteit een randvoorwaarde om te slagen. Niet alleen voor de energietransitie, maar ook voor onder andere onze woningbouwopgave, economische ontwikkelingen en het vestigingsklimaat van onze bedrijven. Vanaf 1 juli 2026 is er een nieuw maatschappelijk prioriteringskader ingegaan van het ACM waarbij alle aanvragen de komende periode op de wachtlijst belanden. Dit prioriteringskader bepaalt hoe netbeheerders schaarse transportcapaciteit op een vol stroomnet verdelen. Hierin krijgen maatschappelijke projecten voorrang en verdwijnt het onderscheid tussen klein- en grootverbruik aansluitingen. Op 1 januari 2027 zullen zij de stroom aan de hand van de prioritering verdelen met degene op de wachtlijst. Hierbij wordt de beschikbare capaciteit verdeeld. De ruimte die altijd gereserveerd werd voor kleinverbruik verdwijnt.

Deze ontwikkeling is voor ons als gemeente relevant. Omdat dit betekent dat de netbeheerder de beschikbare capaciteit zal opdelen. Waar het verzorgingsgebied van Oostwold is aangemerkt als kritiek netdeel en hier tot de realisatie van een nieuw middenspanningstation geen ruimte is voor nieuwe aanvragen. Kan deze situatie van netcongestie zich ook in andere delen van de gemeente gaan voordoen door deze nieuwe werkwijze. Hierbij is netuitbreiding van het stroomnet een oplossing. Echter onderzoekt de gemeente tevens op welke wijze piekbelasting van het stroomnet beperkt kan worden. Naast het oplossen zal er dus onderzocht worden hoe de gemeente Oldambt de netcongestie kan beheersen door betere benutting van het huidige stroomnet en hoe toekomstige netcongestie kan worden voorkomen door het integraal plannen van nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen.

Acties

Hieronder worden de verschillende acties binnen dit programma gespecificeerd en toegelicht:

Duurzame elektriciteit

Samenwerkingsplan

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

In 2026 wordt een samenwerkingsplan met Enexis uitgewerkt, met daarin aandacht voor aansluitingen, samenwerking tussen overheden, netbeheerders, ondernemers en inwoners.

Toelichting: De gemeente Oldambt is aan het verkennen hoe zij zich kan organiseren om onze netinfrastructuur toekomstbestendig te maken en om netcongestie te voorkomen. Daarin wordt goed samengewerkt met onze netbeheerder, maar is het op dit moment onwaarschijnlijk dat voor het einde van dit jaar er een samenwerkingsplan ligt.

Duurzame warmte

Isolatieaanpak Nij Begun

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

In 2026 is de isolatieaanpak Nij Begun ingericht en draaiend, waarmee woningen klaar gemaakt worden voor de uitvoering van het warmteprogramma.

Warmteprogramma

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

Als vervolg op de transitievisie warmte wordt in 2026 het warmteprogramma opgesteld.

Restwarmtenet

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

Met het verdiepende onderzoek naar de restwarmte van Google dat in 2025 is uitgevoerd, kan in 2026 worden besloten hoe- en of we een vervolg geven aan een restwarmtenet in Winschoten.

Campagne Oldambt Verwarmt

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

We starten in 2026 met het vervolg op de campagne van Oldambt Verwarmt om inwoners te bereiken en te ondersteunen bij energiebesparing en de isolatieaanpak van Nij Begun.

Toelichting: De campagne met de warmtebus is gestart. Ook is er een klimaatmuseum in de klinker van 9 tot en met 29 september. Tegelijkertijd zijn er nog geen inwonersbijeenkomsten georganiseerd. De voornaamste reden hiervoor is het vertrek van de projectleider.

Nieuwborgen.net

Verduurzamen woningvoorraad

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

Nieuwborgen richt zich in 2026 op de afspraken met Groninger Huis over het verduurzamen van de woningvoorraad in het projectgebied. Het project loopt tot 2028, wanneer de evaluatie plaatsvindt. De verwachting is dat het project eerder is afgerond.

Evaluatie

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

Toegevoegd in IBR1:

In 2026 wordt daarnaast aandacht besteed aan een gezamenlijke evaluatie van de werkwijze van het project Nieuwborgen samen met de gemeente Eemsdelta. Onderdeel van deze evaluatie is de vraag hoe de opgedane ervaringen en lessen inzetbaar zijn voor de verdere energietransitie binnen beide gemeenten – waarbij de toepassing daarvan binnen beide gemeenten uiteraard de verantwoordelijkheid is van elke gemeente zelf is. Daarnaast wordt gewerkt aan versterking van de rol van de biogasproducent voor de lokale gemeenschap.

Klimaatadaptie

Regionale subsidieregeling

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

We stimuleren inwoners met het nemen van klimaat adaptieve maatregelen door het opstellen van een regionale subsidieregeling.

Regenwaterstructuur

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

We gaan een regenwaterstructuur aanleggen in het centrum van Scheemda.

Toelichting: De voorbereidende werkzaamheden zijn opgestart, maar de uitvoering zal in 2027 plaatsvinden.

Regenwaterriool

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

We gaan een regenwaterriool in de Kerkwijk in Nieuw Scheemda aanleggen.

Toelichting: De voorbereidende werkzaamheden zijn opgestart, maar de uitvoering zal in 2027 plaatsvinden.

Klimaatsubsidie

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2 🟩

We gaan een brede klimaatsubsidie opstellen.

Onderhoud

Constantijn Huygenslaan

Voortgang IBR1 🟩

Voortgang IBR2 🟥

We gaan de riolering aan de Constantijn Huygenslaan in Winschoten relinen.

Toelichting: werkzaamheden worden samen met Molenweg Winschoten (zie hieronder) aanbesteed in 2026, maar uitvoering zal plaatsvinden in 2027.

Molenweg

Voortgang IBR1 🟩

Voortgang IBR2 🟥

We gaan de riolering aan de Molenweg in Winschoten relinen.

Toelichting: werkzaamheden worden samen met Constantijn Huygenslaan Winschoten (zie boven). Aanbesteed in 2026, maar uitvoering zal plaatsvinden in 2027.

9.6 Programma 6 Bestuur

Dit programma omvat alles wat te maken heeft met de raad en raadscommissies, burgemeester en wethouders, het gebouw Halte Democratie en de griffie. Ook de lasten voor referenda en verkiezingen en de kosten van bestuurlijke samenwerkingsverbanden worden hierin verantwoord.

9.6.1 Lokale democratie versterken

Beleidshorizon

In 2026 is de publieke belangstelling voor gemeentelijk beleid en gemeentepolitiek vergroot. Inwoners werken daarbij samen met ons aan de toekomst van Oldambt.

Aanpak op hoofdlijnen

- Communicatie over besluitvorming door de gemeenteraad.
- Participatie van inwoners wordt (verder) gestimuleerd.

Ontwikkelingen

Om bij te dragen aan onze doelstelling De Oldambtster centraal stellen werken we aan de doorontwikkeling van Participatie en Gebiedsgericht werken. We hanteren bij deze manieren van werken dezelfde uitgangspunten: vertrouwen in de lokale overheid versterken, inwoners meer invloed geven over de eigen leefomgeving, en weten wat er leeft en speelt.

Hoewel er op veel vlakken al participatief wordt gewerkt en de raad in 2021 een visie op participatie heeft vastgesteld, ontbreekt het nog aan samenhang en een eenduidige aanpak. In lijn met de nieuwe Omgevingswet en de Wet versterking participatie op decentraal niveau wil de gemeente participatie vroegtijdig, inclusief en actief vormgeven. In de Omgevingsvisie bieden we initiatiefnemers handvaten in een stappenplan. Daarnaast wordt er gewerkt aan een participatieverordening, die de huidige inspraakverordening vervangt en de wettelijke verplichting invult om inwoners nauwer te betrekken bij het opstellen, uitvoeren en evalueren van beleid. Centraal staat de vraag: “wat kan de inwoner van de gemeente Oldambt verwachten als het gaat om participatie?”

Met het Programma Gebiedsgericht werken gaan we methodisch te werk. Met het opstellen van wijk- en dorpsagenda’s introduceren we een structurele vorm van bewonersparticipatie. Hierin worden samen met bewoners vraagstukken geprioriteerd. Elke vier jaar stellen we de wijk- en dorpsagenda’s gezamenlijk vast.

Acties

Hieronder worden de verschillende acties binnen dit programma gespecificeerd en toegelicht:

Raadscommunicatie

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

Raadscommunicatie wordt verder doorontwikkeld.

Toelichting: Naast ‘Ontmoet de raad’ is gestart met ‘Gast van de raad’. Verder wordt na de raadsvergaderingen een publieksvriendelijk verslag gemaakt en verspreid. Via RTVGO! is daarnaast ook gestart om het werk van de raad en de raadsleden, raadsleden en instrumenten van de raad onder een breed publiek bekend te maken.

Visie op Participatie

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

In 2026 wordt de Visie op Participatie uit 2021 geëvalueerd. Daarbij worden inwoners, raads- en collegeleden en ambtenaren betrokken.

Participatieverordening

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

De opbrengst van de evaluatie wordt meegenomen in het opstellen van de Participatieverordening die voor 1 januari 2027 door de gemeenteraad moet worden vastgesteld. Ook bij de ontwikkeling van de Participatieverordening worden bovenstaande groepen betrokken.

Dorps- en wijkagenda's

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

De eerste dorps- en wijkagenda’s worden opgesteld. Dit doen we in elk geval in de pilotgebieden Drieborg, Winschoten-Zuid en Bad Nieuweschans (zie Programma 2).

Opkomst verkiezingen

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

In aanloop naar de gemeenteraadsverkiezingen worden verschillende middelen ingezet om de opkomst te bevorderen: in samenwerking met de gemeenteraad wordt er een stemwijzer gemaakt en daarnaast wordt er in samenwerking met de deelnemende politieke partijen een verkiezingsdebat georganiseerd.

Introductieprogramma

Voortgang IBR1

Voortgang IBR2

Er wordt een introductieprogramma verzorgd voor de nieuwe gemeenteraad om ze een goede start te geven en om ze in positie te brengen om hun rollen goed te kunnen vervullen

.

Raadsvoorstel

Onderwerp	Programmabegroting 2027 en meerjarenraming 2028-2030
Datum beeldvormende raadsbijeenkomst	28 oktober 2026
Datum raadsvergadering	11 november 2026
Zaaknummer	85161-2026
Steller	Tineke Arends
Medeverantwoordelijke(n)	Patrick Schier
Portefeuillehouder(s)	Ger Klein

Inleiding

Elk jaar stellen we vast wat we het komende jaar gaan doen en hoeveel geld daarvoor beschikbaar is. Dit staat in de (programma)begroting. Voor 2027 hebben we een beleidsarme begroting opgesteld, met als vertrekpunt de kadernota 2027-2030. Hierbij maken we ook een meerjarenraming voor 2028 tot en met 2030.

Beoogd effect

De begroting voor 2027 sluiten we af met een positief resultaat. Bij de meerjarenraming 2028-2030 werken we toe naar een begroting die in 2030 in balans is.

Beslispunten

1. Akkoord te gaan met de volgende voorstellen van het college om hiervoor middelen beschikbaar te stellen in 2027:

    a) Gebiedsgericht werken € 300.000
    b) Participatiebeleid € 150.000
    c) Boerderijenprogramma € 162.000
    d) Voortzetting intensieve handhaving binnenstad € 30.000

    Deze voorstellen zijn financieel verwerkt in de voorliggende begroting.

2. De programmabegroting 2027 inclusief de paragrafen en de meerjarenraming 2028 tot en met 2030 conform vast te stellen, inclusief de mutaties in de bestemmingsreserves.

Argumenten

1.1 Het voortzetten van de voorstellen zorgt er voor dat het beleid dat is ingezet gecontinueerd kan worden. Hierbij geldt het volgende:

a) Gebiedsgericht werken
Gebiedsgericht werken neemt in het coalitieakkoord 2026-2030 *Sterke basis, samen vooruit* een centrale positie in. Door per dorp en wijk te kijken naar wat nodig is, kunnen maatschappelijke opgaven beter in samenhang worden aangepakt. Om dit mogelijk te maken, heeft de gemeente tot en met 2026 met tijdelijke middelen geïnvesteerd in gebiedsgericht werken en portfoliomanagement. Door in 2027 hiervoor middelen beschikbaar te stellen blijft de continuïteit gewaarborgd.

b) Participatiebeleid
In de raadsvergadering van 7 oktober 2026 heeft de raad het participatiebeleid 2026-2030 vastgesteld. De taken zoals beschreven in het beleid en de verordening zijn nu nog niet belegd in de organisatie. Het ontwikkelen van instrumentarium, het trainen van ambtenaren, het adviseren in participatietrajecten en de jaarlijkse verslaglegging daarvan start tegelijk met de ingang van het beleid, zodat dit in de organisatie wordt geborgd. In 2027 zijn hier middelen voor nodig. Hiervoor dienen middelen beschikbaar te zijn in 2027.

c) Boerderijenprogramma
De evaluatie van het boerderijenprogramma wordt eind 2026/begin 2027 verwacht. De integrale keuze over het vervolg wordt pas bij de begroting 2028 gemaakt. Stoppen in 2027 zou de aanpak onderbreken voordat deze besluitvorming heeft plaatsgevonden. Ook zou daarmee opgebouwde kennis en het netwerk minder goed beschikbaar blijven voor de boerderijeigenaren. Voorgesteld wordt Het Boerderijenprogramma Oldambt in 2027 in afgeslankte vorm en als tijdelijke tussenoplossing voort te zetten

d) Voortzetting intensieve handhaving binnenstad
Voor de door de raad gewenste intensivering van de handhaving in de Binnenstad zijn in de begroting van 2027 extra middelen opgenomen.

Voor bovenstaande voorstellen wordt in de aanloop van de kadernota 2028 – 2031 een integrale keuze gemaakt voor het vervolg.

Financiën

Ten opzichte van de kadernota 2027-2030 heeft het begrotingssaldo zich positief ontwikkeld. We presenteren een financieel sluitende begroting voor 2027. De toekomstige daling in het gemeentefonds was al bekend en zien we terug in de jaarschijven 2028 en 2029. Vanaf 2029 heeft het Rijk een korting in het gemeentefonds doorgevoerd in verband met het afschaffen van de Huishoudelijke Hulp vanuit de Wmo. Omdat de haalbaarheid hiervan zeer onzeker is anticiperen wij hierop door dit pas vanaf 2030 in de begroting te verwerken.

Verloop Begrotingssaldo x € 1.000	2027	2028	2029	2030
Saldo begroting 2027-2030	2.567	-2.720	-1.843	1.804

Algemene uitkering

Het grootste effect wordt veroorzaakt door de hogere algemene uitkering, deze is overigens voor een belangrijk deel nodig om loon- en prijsstijgingen in de begroting op te vangen.

Voornemen kabinet tot schrappen huishoudelijke hulp

Een ander belangrijk vraagstuk in deze begroting is het voornemen van het kabinet om per 2029 het verstrekken van huishoudelijke hulp uit de Wmo te schrappen. Hiervoor voert het Rijk vanaf 2029 een korting door op algemene uitkering van afgerond € 3,9 miljoen. Tegelijk ontvangen we via de algemene uitkering een bedrag van afgerond € 1,1 miljoen voor een vangnetregeling. Deze is bedoeld voor inwoners die niet op eigen kracht huishoudelijke hulp kunnen organiseren, maar dat wel nodig hebben. In Oldambt wordt relatief veel gebruik gemaakt van de huishoudelijke hulp en bedragen onze lasten jaarlijks circa het dubbele van de rijksbijdrage.

De VNG heeft gereageerd op de plannen van het kabinet. Hoewel de VNG begrijpt dat het kabinet maatregelen treft om de Wmo betaalbaar te houden plaatst de VNG ook vraagtekens bij de haalbaarheid van invoering van de maatregel per 2029. De VNG adviseert gemeenten hiermee rekening te houden in de begroting.

Verwerking van de effecten in 2029

Wij hebben het advies van de VNG opgevolgd door de begroting voor huishoudelijke hulp ongemoeid te laten en er dus vanuit te gaan dat we in 2029 deze regeling nog uitvoeren.

Verwerking van de effecten in 2030

Voor 2030 hebben we het schrappen van de huishoudelijke hulp uit de WMO wel in de begroting verwerkt. Dat betekent dat we zowel de verlaging van de algemene uitkering hebben verwerkt (€ 3,8 miljoen) alsook de bijbehorende lasten (€ 7,6 miljoen). Voor de beschikbaar gestelde vangnetregeling van € 1,1 miljoen zijn we ervan uitgegaan dat we evenals in de huidige situatie het dubbele aan lasten nodig zullen hebben. Dit om ervoor te zorgen dat mensen die deze voorziening nodig hebben ook daadwerkelijk hiervan gebruik kunnen maken

Financiële maatregelen

Bij zowel de BBR als de jaarrekening constateerden we onderuitputting op bepaalde budgetten. Hierop kunnen we anticiperen door zo min mogelijk met stelposten te werken. Daarmee ontstaat een realistischer begrotingssaldo en wordt tegelijkertijd meer inzicht verkregen in de financiële opgave voor de komende jaren.

Kadernota 2028-2031

De begrotingssaldo’s vormen de basis voor de kadernota 2028-2031. Bij de kadernota 2027-2030 hebben we in beeld gebracht welke ambities en speerpunten wij voor de komende jaren zien. Wij gaan tijdens de voorbereiding op de kadernota 2028-2031 graag met u in gesprek over welke afwegingen we hier gezamenlijk in willen maken. Die uiteindelijke ambities en speerpunten bepalen welke aanvullende ruimte in de begroting moet worden gevonden en bepaalt daarmee de omvang van een eventuele ombuigingsoperatie.

Provinciaal toezicht

De ontwikkeling van de begrotingssaldi laat niet voor iedere jaarschijf een sluitende meerjarenbegroting zien. Omdat zowel 2027 als 2030 resulteert in een positief saldo, zal naar onze verwachting de provincie goedkeuring verlenen aan deze begroting in de vorm van zogenaamd repressief toezicht. Wel zullen we de komende periode in gesprek gaan met de provincie om af te stemmen over ons proces rondom ambities en speerpunten in relatie tot onze financiële positie.

In de begroting wordt in hoofdstuk 1 Financieel Perspectief een nadere toelichting gegeven op de mutaties die zijn verwerkt.

Communicatie

Dit voorstel wordt behandeld tijdens de algemene beschouwingen in de raadsvergadering van 11 november 2026.

Vervolg

We sturen de begroting 2027 en meerjarenraming 2028 tot en met 2030 uiterlijk op 15 november 2026 naar de provincie.

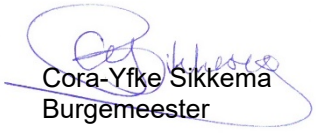
BIJLAGEN

Bijlage 1. Programmabegroting 2027 en meerjarenraming 2028-2030

Winschoten, 6 oktober 2026
Burgemeester en wethouders van de gemeente Oldambt,

Berlinda Aukema
Secretaris

Cora-Yfke Sikkema
Burgemeester

Raadsbesluit

Datum raadsvergadering	Agendapunt	Zaaknummer
11 november 2026		85161-2026
Onderwerp Programmabegroting 2027 en meerjarenraming 2028-2030		

De raad van de gemeente Oldambt,

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 6 oktober 2026

Besluit:

1. Akkoord te gaan met de volgende voorstellen van het college om hiervoor middelen beschikbaar te stellen in 2027:

    a) Gebiedsgericht werken € 300.000
    b) Participatiebeleid € 150.000
    c) Boerderijenprogramma € 162.000
    d) Voortzetting intensieve handhaving binnenstad € 30.000

    Deze voorstellen zijn financieel verwerkt in de voorliggende begroting.

2. De programmabegroting 2027 inclusief de paragrafen en de meerjarenraming 2028 tot en met 2030 conform vast te stellen, inclusief de mutaties in de bestemmingsreserves.

Winschoten, 11 november 2026

De raad van de gemeente Oldambt,

Jelte van der Meer
Griffier

Cora-Yfke Sikkema
Voorzitter

gemeente Oldambt

Programmabegroting 2027 en meerjarenraming 2028-2030

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave 2

Inleiding 4

Leeswijzer 6

1 Financieel perspectief 7

2 Programmaplan 15

2.1 Programma 1 Een zorgzame en veerkrachtige samenleving 15

2.2 Programma 2 Goed wonen in een prettige leefomgeving 24

2.3 Programma 3 Ruimte voor leren, werken en ontwikkelen 29

2.4 Programma 4 Veilig en weerbaar, thuis en op straat 36

2.5 Programma 5 Bewust van de wereld en van de toekomst 42

2.6 Programma 6 Samenwerken met onze dorpen en wijken 46

2.7 Programma 7 Algemene dekkingsmiddelen, bestuur, dienstverlening, overhead en overige posten 50

3 Paragrafen 56

3.1 Bedrijfsvoering 56

3.2 Grondbeleid 57

3.3 Onderhoud kapitaalgoederen 59

3.4 Verbonden partijen 68

3.5 Lokale heffingen 88

3.6 Financiering 100

3.7 Weerstandsvermogen en risicobeheersing 104

3.8 Openbaarheid 111

3.9 Aardbevingsopgave 112

4 Financiële overzichten 121

4.1 Samenvatting meerjarig perspectief naar programma's 121

4.2 Samenvatting meerjarig perspectief naar taakvelden 124

4.3 Structurele baten en lasten 128

4.4 Incidentele baten en lasten en mutaties in de reserves 130

4.5 Geprognosticeerde balans en toelichting op de reserves en voorzieningen 132

4.6 Stelposten 133

Inleiding

Sterke basis, samen vooruit

Voor u ligt de begroting voor 2027, de eerste begroting van dit nieuwe college. We hebben voor de komende bestuursperiode veel ambities, waarvan een groot deel voortbouwt op de ontwikkeling die de afgelopen jaren al in gang is gezet. Tegelijkertijd weten we ook dat de komende jaren financieel uitdagend gaan worden. De begroting is bewust beleidsarm, zodat we onszelf de komende periode ruimte geven om afwegingen te maken en bij te sturen. We zullen scherp aan de wind moeten zeilen en keuzes maken over de inzet van onze structurele middelen. Aan de andere kant zijn er natuurlijk ook incidentele middelen, die voor onze regio beschikbaar zijn om het welvaartsniveau in onze regio steeds verder te verbeteren, met Nij Begun voorop. We zullen de komende jaren slim moeten kijken hoe we onze ambities voor Oldambt kunnen combineren met de beschikbare middelen.

In het coalitieakkoord ‘Sterke basis, samen vooruit’ laten we zien hoe wij naar de kansen en opgaven in onze gemeente kijken; gericht op samenhang en op samenwerking. Om de financiële vertaling daarvan te kunnen laten zien, hebben we ervoor gekozen om voorin de programmabegroting dezelfde opbouw te gebruiken als het coalitieakkoord. Deze opbouw helpt ons om voor de komende jaren richting te houden, voortgang te bewaken en bij te kunnen sturen als dat nodig is. De gewijzigde indeling betekent wel dat de vergelijking met voorgaande jaren niet één op één te maken is.

De programmabegroting is bewust beleidsarm gehouden. Deze beleidsarme begroting dient vooral als basis om voor 2027 scherpte aan te brengen en voor de komende jaren ruimte te bieden om keuzes te maken.

Hierop richten we ons in 2027

<u>Een zorgzame en veerkrachtige samenleving</u>
In 2027 werken we door aan een samenleving waarin onze inwoners zich, zelf en samen, goed kunnen redden. We blijven zorg en steun bieden, en gaan dat vooral inzetten op de plekken waar dat het meest nodig is. We maken een beweging van zorg naar preventie, en richten daar onze dienstverlening op in. We zetten extra in op bestaanszekerheid en perspectief voor de jeugd.

<u>Goed wonen in een prettige leefomgeving</u>
We gaan in 2027 door met het verbeteren van de woon- en leefomgeving van onze inwoners. We investeren in woningbouw, stimuleren kwaliteitsverbetering van bestaande woningen en openbare ruimte en we werken daarin samen met dorpen en wijken. We hebben aandacht voor de kwaliteit van ons erfgoed en ons landschap. We verbeteren op verschillende plekken de bereikbaarheid en toegankelijkheid.

<u>Leren, werken en ontwikkelen</u>
Ook in 2027 blijven we doorwerken aan ontwikkelmogelijkheden voor onze inwoners, van jong tot oud. We investeren in onderwijs, arbeidsparticatie en een sterk economisch profiel. We hebben daarbij in het bijzonder aandacht voor de aansluiting van onderwijs op de arbeidsmarkt en stimuleren de samenwerking daartussen, onder andere door campusontwikkeling.

<u>Veiligheid en weerbaarheid</u>
Veiligheid is een belangrijk thema voor onze inwoners. Het gaat daarbij om het veiligheidsgevoel op straat, maar ook om veiligheid en weerbaarheid in de steeds complexer wordende samenleving. De veiligheid van de woonomgeving blijft aandacht vragen, daarom blijven we inzetten op een goede afhandeling van herstel en versterking.

Bewust van de wereld en van de toekomst
We staan voor een belangrijke periode als het gaat om klimaat en energie. We gaan ons houden aan onze klimaatdoelstellingen en willen vooral dat inwoners en ondernemers ook mee kunnen doen in de energietransitie. In 2027 blijven we inzetten op verduurzaming van woningen, ook om zo de energiearmoede te verminderen en stimuleren we de ontwikkeling van circulaire economie. Bij de inrichting en onderhoud van de openbare ruimte kijken we naar de mogelijkheden voor klimaatadaptatie.

Samenwerken met onze dorpen en wijken
In 2027 geven we verder vorm en inhoud aan de samenwerking met dorpen en wijken. Gebiedsgericht werken vinden we belangrijk en daarvoor ontwikkelen we de juiste instrumenten. We gaan aan de slag met dorps- en wijkkompassen, die de basis vormen voor dorps- en wijkagenda's. In sommige dorpen hebben we deze al voorbereid en gaan we in 2027 in uitvoering, samen met inwoners.

Dienstverlening
De Oldambtster staat centraal. Dat is het voornaamste uitgangspunt. Om dat te kunnen waarmaken, blijven we in 2027 werken aan de verbetering van onze dienstverlening richting inwoners en ondernemers.

Over 2028 en verder

We presenteren een financieel sluitende begroting voor 2027. De toekomstige daling in het gemeentefonds was al bekend en zien we terug in de jaarschijven 2028 en 2029. Vanaf 2029 heeft het Rijk een korting in het gemeentefonds doorgevoerd in verband met het afschaffen van de Huishoudelijke Hulp vanuit de Wmo. Omdat de haalbaarheid hiervan zeer onzeker is anticiperen wij hierop door dit pas vanaf 2030 in de begroting te verwerken. In hoofdstuk 1 'Financieel Perspectief' wordt dit uitgebreid toegelicht.

Het is belangrijk oog voor onze financiële positie te hebben en onze basis goed op orde te houden; dienstverlening, beheer en onderhoud. Tegelijkertijd is het van belang om te blijven investeren in het toekomstperspectief van onze gemeente en haar inwoners en ondernemers. Stilstand is achteruitgang, en betekent een nog grotere opgave voor de toekomst. We spannen ons in om een goede balans te vinden tussen inzet op wat er nú nodig is en investeren in ontwikkeling voor de langere termijn. In het volgende hoofdstuk gaan we uitgebreider in op het financieel perspectief.

College van burgemeester en wethouders

Leeswijzer

Gewijzigde opzet

Financieel perspectief

Met het financieel perspectief bieden we inzicht in het verloop van het begrotingssaldo ten opzichte van de kadernota 2027, geven we aan welke wensen uit de kadernota we in deze begroting hebben verwerkt en schetsen we een beeld van de financiële opgave voor 2028 en latere jaren.

Programmaplan

Deze programmabegroting kent een iets andere opzet dan voorgaande jaren. De programma indeling is licht gewijzigd en, zoals in de inleiding aangegeven, grotendeels gebaseerd op het coalitieakkoord. De programma's zijn nader onderverdeeld in subdoelen waarbij voor elk subdoel is opgenomen:

- Wat willen we bereiken?
- Aanpak op hoofdlijnen
- De belangrijkste acties hiervoor

In elk programma is een financiële tabel opgenomen waarin zowel de lasten als baten van de meeste subdoelen zijn opgenomen. Hoewel u als raad de begroting autoriseert op het niveau van het programma heeft u hiermee meer inzicht in de opbouw van het programmabudget. Ook ontstaat hiermee meer samenhang tussen doelen en middelen en kan bij de jaarrekening ook een duidelijkere verklaring van de financiële afwijkingen worden gegeven.

Elk programma wordt afgesloten met de relevante voorgeschreven beleidsindicatoren voor dat programma (voorheen was dit een apart hoofdstuk).

Paragrafen

Hoofdstuk 3 bevat de verplicht voorgeschreven paragrafen waarbij de paragraaf Financiering en Weerstandsvermogen vernieuwd zijn. Daarnaast kent hoofdstuk 3 onze eigen paragraaf 'Aardbevingsopgave'. Daarin wordt, zowel bij de begroting als de jaarrekening, een opsomming van activiteiten en middelen opgenomen. De financiële verantwoording is onder meer onderdeel van de verschillende sub perspectieven bij de programma's. Via deze paragraaf bieden we inzicht in de totale lasten van de afzonderlijke opgaven.

Financiële overzichten

Om de begroting zo compact mogelijk te houden beperken we de overige (financiële) overzichten tot de verplicht voorgeschreven overzicht volgens het Besluit begroting en verantwoording. (Bbv).

1 Financieel perspectief

Algemeen

Voordat wij ingaan op het programmaplan (hoofdstuk 2) gaan we in dit hoofdstuk nader in op de financiële situatie. Vertrekpunt voor het opstellen van het financiële deel van deze programmabegroting is het bestaande beleid zoals dat ook geldt voor de lopende meerjarenbegroting 2026-2029. Het financieel vertrekpunt wordt gevormd door:

- De kadernota 2027-2030

De begrote bedragen (stand kadernota) zijn gemuteerd als gevolg van:

- Structurele effecten BBR2
- Algemene uitkering
- Autonome ontwikkelingen
- Financiële maatregelen om het tekort terug te dringen
- Een beperkt aantal voorstellen

Wij gaan in dit hoofdstuk kort in op zaken en ontwikkelingen die een rol hebben gespeeld bij de totstandkoming van deze begroting.

Ontwikkeling begrotingssaldo 2027-2030

Ten opzichte van de kadernota heeft het begrotingssaldo zich positief ontwikkeld. De jaren 2028 en 2029 laten nog een tekort zien dat ten laste van de algemene reserve kan worden gebracht.

Verloop begrotingssaldo (x € 1.000)	2027	2028	2029	2030
Stand Kadernota 2027	**-1.670**	**-6.744**	**-7.843**	**-7.843**
Mutaties begroting:				
Algemene uitkering	7.772	6.963	7.226	5.400
Autonome ontwikkelingen	-4.603	-3.589	-2.475	2.998
Financiele maatregelen	1.710	650	1.250	1.250
'Nieuwe beleidsinvesteringen'	-642	0	0	0
Saldo begroting 2027-2030	**2.567**	**-2.720**	**-1.843**	**1.804**

Van elke regel in de bovenstaande tabel is hierna een afzonderlijke tabel met een nadere toelichting op belangrijke afwijkingen opgenomen.

Het grootste effect wordt veroorzaakt door de hogere algemene uitkering, deze is overigens voor een belangrijk deel nodig om loon- en prijsstijgingen in de begroting op te vangen.

Voornemen kabinet tot schrappen huishoudelijke hulp

Een belangrijk vraagstuk in deze begroting is het voornemen van het kabinet om per 2029 het verstrekken van huishoudelijke hulp uit de Wmo te schrappen. Dat voornemen heeft zowel een effect op de algemene uitkering als op de budgetten voor huishoudelijke hulp in programma 1. Vanaf 2029 voert het Rijk een korting door op algemene uitkering van afgerond € 3,9 miljoen. Het kabinet start daarnaast een bedrag van afgerond € 1,1 miljoen beschikbaar voor een vangnetregeling. Deze is bedoeld voor inwoners die niet op eigen kracht huishoudelijke hulp kunnen organiseren, maar dat wel nodig hebben. In Oldambt wordt relatief veel gebruikt gemaakt van huishoudelijke hulp en bedragen onze jaarlijks circa het dubbele van de rijksbijdrage.

De VNG heeft gereageerd op de plannen van het kabinet. Hoewel de VNG begrijpt dat het kabinet maatregelen treft om de Wmo betaalbaar te houden plaatst de VNG ook vraagtekens bij de haalbaarheid van invoering van de maatregel per 2029. De VNG adviseert gemeenten hiermee rekening te houden in de begroting.

Verwerking van de effecten in 2029

Wij hebben het advies van de VNG opgevolgd door de begroting voor huishoudelijke hulp in 2029 ongemoeid te laten en er dus vanuit te gaan dat we in 2029 deze regeling nog uitvoeren. Hetzelfde geldt voor de berekening van de algemene uitkering, deze is zonder het bedrag van de korting en de vangnetregeling.

Verwerking van de effecten in 2030

In 2030 hebben we het schrappen van de huishoudelijke hulp uit de Wmo wel in de begroting verwerkt. Dat betekent dat we zowel de verlaging van de algemene uitkering hebben verwerkt (€ 3,9 miljoen) alsook de bijbehorende lasten (€ 7,6 miljoen). Voor de beschikbaar gestelde vangnetregeling van € 1,1 miljoen zijn we ervan uitgegaan dat we evenals in de huidige situatie het dubbele aan lasten nodig zullen hebben. Dit om ervoor te zorgen dat mensen die deze voorziening nodig hebben ook daadwerkelijk hiervan gebruik kunnen maken.

In de Kadernota 2027-2030 is aangegeven dat een aantal acties uitgevoerd kunnen worden om de organisatie wendbaarder te maken en tijdig inzicht te verkrijgen in mogelijke ombuigingsmaatregelen. In deze begroting hebben we bestaande stelposten beoordeeld en geconcludeerd dat hiervan een deel kan vrijvallen, zodat we een zo reëel mogelijk begrotingssaldo presenteren.

Tenslotte stellen we voor om in 2027 eenmalig middelen beschikbaar te stellen voor vier onderwerpen, zodat lopende programma’s, die al in uitvoering zijn, doorgang kunnen vinden. Bij de kadernota 2028-2031 bepalen we met u of deze programma's structureel moeten worden voortgezet.

De begrotingssaldo’s vormen de basis voor de kadernota 2028-2031. Bij de kadernota 2027-2030 hebben we in beeld gebracht welke ambities en speerpunten wij voor de komende jaren zien. Wij gaan ter voorbereiding op de kadernota 2028-2031 graag met de gemeenteraad in gesprek over welke afwegingen we hier gezamenlijk in willen maken. Die uiteindelijke ambities en speerpunten bepalen welke aanvullende ruimte in de begroting moet worden gevonden en bepaalt daarmee de omvang van een eventuele ombuigingsoperatie.

De ontwikkeling van het de begrotingssaldi laat niet voor iedere jaarschijf een sluitende meerjarenbegroting zien. Omdat zowel 2027 als 2030 resulteert in een positief saldo, zal naar onze verwachting de provincie goedkeuring verlenen aan deze begroting in de vorm van zogenaamd repressief toezicht. Wel zullen we de komende periode in gesprek gaan met de provincie om af te stemmen over ons proces rondom ambities en speerpunten in relatie tot onze financiële positie.

Algemene uitkering

De raming van de algemene uitkering is bijgesteld op basis van de mei- en septembercirculaire van 2026. Het grootste deel heeft betrekking op algemene mutaties die vooral bedoeld zijn om de loon- en prijsstijgingen voor 2027 op te vangen. Daarnaast ontvangen we een bijdrage voor Drieborg en middelen voor capaciteit voor klimaat en energie (CDOKE). Tegenover deze bijdragen staan ook kosten, die zijn opgenomen bij de autonome ontwikkelingen en hebben daarom een beperkt financieel effect.

Algemene uitkering (x € 1.000)	2027	2028	2029	2030
Meicirculaire:				
Algemene mutaties (o.a. compensatie loon/prijs)	4.773	4.064	4.197	6.214
CDOKE	1.406	1.406	1.406	1.406
Drieborg	1.082	1.082	1.082	0
Afschaffen huishoudelijke hulp	0	0	0	-3.926
Instellen vangnetregeling	0	0	0	1.172
Septembercirculaire:				
Algemene mutaties (hogere compensatie loon/prijs)	511	411	541	534
Mutatie algemene uitkering	**7.772**	**6.963**	**7.226**	**5.400**

Voor 2030 is het effect van de maatregel van het schrappen van de huishoudelijke hulp zichtbaar dat hiervoor nader is toegelicht.

Autonome ontwikkelingen

Autonome ontwikkelingen (x € 1.000)	2027	2028	2029	2030
Mutatie budgetten ivm mutatie alg uitkering:				
Schrappen HH als verplichting (AU)	0	0	0	7.660
Vangnetregeling HH	0	0	0	-2.287
CDOKE	-1.300	-1.300	-1.300	-1.300
Drieborg in reserve	-1.082	-1.082	-1.082	0
Bijstelling budgetten WMO	-1.033	-468	-437	-445
Bijstelling Jeugd	-697	-237	233	233
OZB	344	344	344	344
Bijstelling vergunningen en leges	525	457	357	257
Bijstelling BUIG	-65	112	341	302
Rente en afschrijving (incl onderwijs 2030)	790	127	222	-494
Reservemutaties	895	405	244	244
Overige verschillen (o.a. loon- en prijsindexatie)	-2.980	-1.947	-1.397	-1.516
Mutaties autonoom	**-4.603**	**-3.589**	**-2.475**	**2.998**

Huishoudelijke hulp

Zoals hiervoor al aangegeven is in deze tabel het effect zichtbaar op de budgetten voor de Wmo, namelijk het vervallen van het bestaande budget en de instelling van de nieuwe vangnetregeling die we financieel verdubbeld hebben. Deze verdubbeling komt overeen met de huidige situatie waarin we jaarlijks ongeveer het dubbele uitgeven aan huishoudelijke hulp ten opzichte van de bijdrage van het rijk.

CDOKE en Drieborg

Via de algemene uitkering ontvangen we extra middelen voor CDOKE en Drieborg. Via de autonome ontwikkelingen worden deze middelen voor dat doel gereserveerd.

Bijstelling budgetten Wmo en Jeugd

De raming voor deze budgetten is in 2027 gebaseerd op de prognose voor eind 2026 (inclusief alle lopende verplichtingen), waarop vervolgens een prijsindex van 4,5% is toegepast. Dit percentage hebben we gekozen op basis van onze ervaringscijfers uit het verleden. Dit is 1% hoger dan het voorlopig prijsindexcijfer dat door betrokken instanties wordt gehanteerd maar wat jaarlijks hoger uitvalt. Op deze wijze hebben we, ten opzichte van het verleden, voldoende prijscompensatie in de budgetten ingebouwd. De budgetten voor 2028 en verder kennen een lagere bijstelling, dit heeft een financieel-technische reden. Voor die jaren was al rekening gehouden met een beperkte prijsbijstelling, maar dit hanteren we voor zowel baten als lasten alleen voor het eerstkomende boekjaar. In dit geval 2027.

OZB

Met uitzondering van 2024 is de begrote opbrengst van de OZB afgelopen jaren met 2% verhoogd. Die verhoging is een combinatie van de opbrengst van extra woningen en/of niet-woningen die zijn bijgebouwd en een compensatie voor inflatie. We stellen voor om ook voor 2027 van deze verhoging uit te gaan. Dit betekent overigens niet dat de tarieven ook met 2% stijgen.

Bijstelling vergunningen en leges

De hogere opbrengsten voor vergunningen die we in 2e BBR rapporteren rechtvaardigen een verhoging van de verwachte inkomsten voor de komende jaren.

Bijstelling BUIG (budget voor bijstandsuitkeringen)

In de afgelopen jaren hebben we met succes aanvullende middelen (BUIG) aangevraagd ter compensatie van extra kosten voor de uitvoering van de Participatiewet, met name voor de bijstandsuitkeringen. Op basis van een vernieuwde prognose van de verdeling van het landelijke BUIG-budget verwachten we een hogere uitkering te ontvangen dan waarmee in de bestaande meerjarenbegroting rekening is gehouden.

Rente en afschrijving

Omdat een aantal investeringen doorschuiven en we lagere rentelasten hebben, verwachten we een voordeel voor rente en afschrijving in 2027, 2028 en 2029. In 2030 is dit voordeel er niet, met name door kapitaallasten van nieuw gerealiseerde onderwijshuisvesting.

Reservemutaties

Ten opzichte van de bestaande begroting vervalt een structurele dotatie aan de reserve organisatieontwikkeling voor kosten van het generatiepact van 244K. Daarnaast is in 2027 en 2028 sprake van extra onttrekkingen aan de reserves doorgeschoven projecten. Deze maken ook onderdeel uit van de 2e BBR en daarom is er in de begroting al rekening mee gehouden.

Overige verschillen

Naast de genoemde onttrekkingen aan de reserves die hiervoor genoemd zijn hebben de overige verschillen met name betrekking op verhoging van budgetten vanwege loon- en prijsbijstellingen en overige aanpassingen waaronder de nieuw vastgestelde begrotingen van gemeenschappelijke regelingen

Financiele maatregelen

Zoals onder '**Ontwikkeling begrotingssaldo 2027-2030'** aangegeven hebben we scherp naar de budgetten in de begroting gekeken. Bij zowel de BBR als de jaarrekening constateerden we onderuitputting op bepaalde budgetten. Hierop kunnen we anticiperen door zo min mogelijk met stelposten te werken. Daarmee ontstaat een realistischer begrotingssaldo en wordt tegelijkertijd meer inzicht verkregen in de financiële opgave voor de komende jaren.

Financiele maatregelen (x € 1.000)	2027	2028	2029	2030
Schrappen onvoorzien	200	300	400	400
Vrijgevallen stelposten:				
50% financiele strategie	-500	-1.000	-1.000	-1.000
Nieuw beleid	931	1.431	1.931	1.931
Ziektevervanging	200	200	200	200
Dubieuze debiteuren	55	55	55	55
Personeel structureel	-205	-336	-336	-336
Incidentele vrijval stelposten:				
KN 2027 wettelijke taken	900			
Kapitaallasten centrum Winschoten KN 26	129			
Mutaties financieel	**1.710**	**650**	**1.250**	**1.250**

Schrappen onvoorzien

In de begroting hebben we dit bedrag laten vrijvallen. Hoewel we daarmee als college enige financiële speelruimte inleveren, verwachten we de raad via de BBR voldoende te kunnen informeren over eventuele financiële afwijkingen.

Vrijgevallen stelposten

We hebben de hier genoemde posten beoordeeld en geconstateerd dat hieraan nog geen verplichtingen zijn gekoppeld dan wel dat er op andere wijze invulling aan kan worden gegeven. Als voorbeeld de stelpost 'Nieuw beleid'. Dit budget was onderdeel van het begrotingssaldo, terwijl we bij de Kadernota ook de nodige ambities en speerpunten in beeld hebben gebracht. Door deze stelposten te laten vervallen ontstaat er een meer reëel begrotingssaldo waartegen de ambities en speerpunten kunnen worden afgezet.

Incidentele vrijval stelposten

Bij de kadernota 2027 heeft de raad ingestemd met een behoorlijk aantal investeringen. Omdat deze investeringen pas vanaf 2027 gerealiseerd gaan worden zijn de kapitaallasten van deze investeringen tijdelijk op een stelpost geplaatst. Afschrijvingslasten worden volgens onze financiële verordening verwerkt in het jaar nadat de investering in gebruik is genomen. Dat is voor een groot deel van deze investeringen op z'n vroegst in 2028. Om die reden kan een deel van deze stelpost in 2027 vrijvallen.

Beleidscontinuïteit

Beleidscontinuïteit (x € 1.000)	2027	2028	2029	2030
Gebiedsgericht werken (GGW)	-300			
Participatie	-150			
Boerderijenprogramma	-162			
Voortzetting intensieve handhaving Binnenstad	-30			
Totaal nieuw beleid	**-642**	**0**	**0**	**0**

Zoals we bij de inleiding aangaven gaan we voor 2027 uit van een beleidsarme begroting. Daarmee bedoelen we dat we nu geen nieuw beleid en/of -investeringen opvoeren. In de tabel aangegeven activiteiten betreffen dan ook geen nieuw beleid, maar wel beleid waar middelen voor nodig zijn in 2027. Voor Gebiedsgericht werken, Participatie en het Boerderijenprogramma zijn middelen beschikbaar gesteld tot en met 2026. Om dit te continueren zijn extra middelen nodig in 2027. Voor de door de raad gewenste intensivering van de handhaving in de Binnenstad stellen we in 2027 ook extra middelen beschikbaar.

Bij de voorbereiding op de Kadernota 2028 gaan wij graag met de raad in gesprek over de structurele financiering, waarbij deze kosten in samenhang met overige ambities en speerpunten worden afgewogen tegen de beschikbare dan wel te creëren financiële ruimte.

2028 en verder

Voor wat betreft de jaarschijven 2027 en 2030 is sprake van per saldo nagenoeg een sluitende begroting. Bij de kadernota 2027 - 2030 hebben we in de bijlage een inventarisatie opgesteld van ambities en speerpunten die we op ons af zien komen. De financiële samenvatting hiervan, in combinatie met ons huidige financiële perspectief, hebben we opgenomen in onderstaande tabel.

Lijst 2 Kadernota 2027 (x € 1.000)	2027	2028	2029	2030
Combinatie wettelijk/nieuw beleid	150	150	150	150
Combinatie wettelijk/doorontwikkeling beleid	718	1.028	1.480	1.978
Nieuw beleid	1.298	2.130	2.685	3.744
Doorontwikkeling beleid	1.868	2.049	1.755	1.735
In deze begroting (GGW/Participatie/Boerderijen)	-612			
Totaal	**3.422**	**5.357**	**6.070**	**7.607**
Begrotingsaldo	2.567	-2.720	-1.843	1.804
Extra lasten lijst 2	3.422	5.357	6.070	7.607
Financiele opgave	**-855**	**-8.077**	**-7.913**	**-5.803**

Bij de kadernota 2027-2030 was al duidelijk dat voor deze ambities en speerpunten geen financiële ruimte was. We gingen toen ook nog uit van een begrotingssaldo voor 2027-2030 dat voor alle jaren een oplopend begrotingstekort liet zien. Daarbij hebben we eveneens een procesvoorstel gedaan om tot een sluitende begroting te komen. Voor een deel hebben we daar met deze voorliggende begroting al invulling aan gegeven (scherpere beoordeling van budgetten en financiële maatregelen) waardoor er inmiddels weer sprake is van een meerjarig sluitende begroting (alleen voor 2028 en 2029 een tekort).

Ook het nieuwe begrotingssaldo biedt onvoldoende ruimte om aan alle ambities en speerpunten invulling te geven. De financiële opgave daarvoor bedraagt in 2030 ongeveer € 6 miljoen structureel. We verwachten deze ruimte niet eenvoudig te vinden binnen de huidige begroting. We gaan graag tijdens de voorbereiding op de kadernota 2028-2031 met de raad in gesprek over het stellen van prioriteiten en oplossingsrichtingen.

Ontwikkeling lokale lasten

De lokale lasten voor gebruikers/huurders van woningen stijgt in 2027 ten opzichte van 2026 met 5,1%. Dit komt met name door het feit dat de kosten voor afvalinzameling- en verwerking gaan stijgen. Bij de berekening is uitgegaan van het vaste bedrag en een gemiddeld aantal ledigingen van 7 bij een container van 240 liter.

Bedragen x € 1,00

Huurders	2026	2027
Afvalstoffenheffing	247,30	259,90
Rioolheffing*	n.v.t.	n.v.t.
OZB*	n.v.t.	n.v.t.
Totaal	**247,30**	**259,90**

* De gebruikers/huurders van woningen betalen geen OZB en rioolheffing.

Voor de eigenaren/gebruikers is de stijging van de totale lokale lasten beperkt tot 1,7% Ten aanzien van de afvalstoffenheffing gelden dezelfde uitgangspunten als voor huurders, dus ook een stijging van het tarief. Hier staat, vanwege lagere kosten, een daling van het tarief voor rioolheffing tegenover (vast bedrag). Bij de berekening van de OZB voor 2027 is rekening gehouden met een stijging van 1,7%. Dat is gebaseerd op een totale opbrengstijging van de OZB met 2% maar daar zit ook een deel nieuwbouw in waardoor de compensatie voor inflatie lager uitvalt.

Bedragen x € 1,00

Eigenaar/gebruiker	2026	2027
Afvalstoffenheffing	247,30	259,90
Rioolheffing	246,90	242,15
OZB	424,40	431,61
Totaal	**918,60**	**933,66**

Zie ook de paragraaf Lokale heffingen voor een nadere toelichting.

Investeringen

Kadernota 2027-2030
In de Kadernota 2027-2030 is een overzicht gegeven van concrete ontwikkelingen die zich richting 2027 voordoen en die voortkomen uit onze wettelijke taken of overige ontwikkelingen. In de begroting 2027 zijn deze ontwikkelingen opgenomen en financieel verwerkt. De bijbehorende investeringskredieten zijn hieronder weergegeven.

Riolering
In het Water- en rioleringsprogramma 2026 - 2030 Oldambt is voor 2027 voor een totaalbedrag van € 2.525.000 aan geplande investeringen opgenomen. De kapitaallasten van deze investeringen zijn verwerkt in het kostendekkingsplan en zijn meegenomen in de berekening van het tarief.

Overig
Vervanging materieel buitendienst: Jaarlijks wordt in de begroting rekening gehouden met een bedrag van € 30.000 aan kapitaallasten voor het vervangen en aanschaf van voertuigen en materieel van de buitendienst. Dit resulteert in een investeringsbedrag van € 240.000 voor het vervangen en aanschaf van voertuigen en materieel.

Startersleningen: Voor startersleningen wordt voor 2027 € 1.500.000 beschikbaar gesteld. Aangezien de leningen weer terugbetaald worden heeft dit alleen een balansmutatie tot gevolg en leidt dit niet tot extra lasten in de begroting.

Resumerend stellen wij voor om de volgende investeringskredieten voor 2027 beschikbaar te stellen:

Bedragen x € 1.000

Investeringskrediet	**Bedrag**	
Kadernota 2027-2030:		
Waterwegen - Herstel kademuur Termunterzijldiep 2027	700	
Infra - Vervanging civieltechnische kunstwerken 2027	300	
VO De Flint - Nieuwbouw / renovatie 2027	7.000	
Onderwijshuisvesting - Primair onderwijs 2027	7.000	
De Stuwe - Technische installatie 2027	300	
Materieel buitendienst - Veegauto 2027	250	
Materieel buitendienst - Tractor 2027	200	
Begraafplaatsen - Uitbreiding Acacialaan Winschoten	550	
Gladheidsbestrijding - materieel 2027	100	
Centrum Winschoten - Ambitie programma	2.000	
Subtotaal kadernota 2027 - 2030		**18.400**
Water- en rioleringsprogramma 2026-2030:		
Riool - Aanleg gescheiden riolering Hoofdweg 't Waar 2027	250	
Riool - Aanleg gescheiden riolering St. Vitusstraat Winschoten 2027	1.250	
Riool - Klimaatadaptatie (grond)water 2027	250	
Riool - Vervanging riolering o.b.v. inspecties 2027	500	
Riool - Vervanging mechanische riolering 2027	275	
Subtotaal Water- en rioleringsprogramma 2026-2030		**2.525**
Overig:		
Materieel buitendienst - Vervanging materieel 2027	240	
Startersleningen*	1.500	
Subtotaal Overig		**1.740**
Totaal Investeringskredieten		**22.665**

** Starterslening: In 2026 is het bedrag voor de startersleningen aangepast tot € 1,5 miljoen. Dit wordt voortgezet in 2027 (voorstel volgt).*

In de begroting 2027 is rekening gehouden met de lasten van bovenstaande investeringen.

2 Programmaplan

2.1 Programma 1 Een zorgzame en veerkrachtige samenleving

Inleiding

De komende jaren werken we ernaar toe dat Oldambt een sociale, veerkrachtige gemeente is waar iedereen mee kan doen en zich thuis, veilig en gewaardeerd voelt. Inwoners krijgen de kansen en ondersteuning die zij nodig hebben om gezond, zelfstandig en met perspectief te leven. Problemen worden eerder gesignaleerd en waar mogelijk voorkomen. Ondersteuning is dichtbij, toegankelijk en sluit aan bij de behoeften van inwoners. Zorg, welzijn, onderwijs, gezondheid, sport, cultuur en bestaanszekerheid werken daarbij beter samen, waardoor inwoners sneller passende hulp en ondersteuning ontvangen. Samen met inwoners, vrijwilligers, mantelzorgers, verenigingen, maatschappelijke organisaties en ondernemers hebben we sterke dorpen en wijken gebouwd waarin mensen naar elkaar omzien. Zo heeft iedere inwoner de mogelijkheid zich te ontwikkelen, gezond ouder te worden en volwaardig deel te nemen aan de samenleving.

2.1.1 Perspectief voor de jeugd

Wat willen we bereiken

Onze jeugd moet zich in Oldambt prettig, veilig en welkom voelen. Jongeren moeten hier kunnen (blijven) wonen, werken en een toekomst opbouwen. Onze ambitie is gelijke opgroeikansen voor alle kinderen en jongeren in de gemeente, ongeacht hun achtergrond of omstandigheden.

Aanpak op hoofdlijnen

We geloven in hechte gemeenschappen en in de rol en verantwoordelijkheid van jongeren zelf. Jongeren kunnen bijdragen aan hun eigen ontwikkeling en aan die van hun leeftijdsgenoten. Als gemeente:

- Kiezen we voor een brede benadering van de jeugd, waarin talentontwikkeling, positieve identiteitsontwikkeling en gelijke opgroeikansen centraal staan.
- Spreken we jongeren aan op hun eigen verantwoordelijkheid en de gevolgen van hun gedrag, terwijl we passende hulp en ondersteuning bieden wanner dat nodig is.
- Versterken we de pedagogische basis en sociale netwerken rondom jeugdigen en gezinnen.
- Zorgen we voor sterke en toegankelijke basishulp, dichtbij in wijken en dorpen, met een goede samenwerking tussen betrokken partijen en specialistische hulp waar nodig.
- Benutten we de kansen vanuit Nij Begun en de Sociale Agenda om een sterke basis en gelijke kansen voor kinderen en jongeren te realiseren.
- Kijken we naar de manier waarop jeugdzorg slimmer en efficiënter kan worden aangeboden, zodat de kwaliteit behouden blijft en de kosten beheersbaar worden.

Acties

1: We stellen een uitvoeringsagenda vast voor de uitvoering van het jeugdbeleid 2026-2029 en starten met de uitvoering van concrete interventies

2: We ontwikkelen actieplannen voor dorpen waar sprake is van risicogedrag onder jongeren

3: We formuleren een heldere opdracht voor de nieuwe inkoop van basishulp jeugd en gezin

4: We zetten de maatregelen uit de Sociale Agenda van Nij Begun in om een sterke basis voor opgroeien en ontwikkelen te creëren, talentontwikkeling te stimuleren en een kansrijke start te bieden voor ieder kind

2.1.2 Positieve gezondheid

Wat willen we bereiken

We willen dat inwoners van Oldambt lichamelijk gezond zijn, maar zich ook goed voelen, een goede kwaliteit van leven hebben en kunnen meedoen in de samenleving.

Aanpak op hoofdlijnen

- We werken door vanuit het model van Positieve Gezondheid.
- We stimuleren een goede samenwerking tussen formele en informele zorg.
- We zetten in op toegankelijkheid en bereikbaarheid van de zorg.
- We zetten mede met behulp van de Sociale Agenda in op het verbeteren van (mentale) gezondheid.

Acties

1: We geven uitvoering aan de basisfunctionaliteiten uit het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA)

2: We stellen een nieuwe Gezondheidsnota op vanuit de Wet Publieke Gezondheid (WPG)

3: We geven uitvoering aan maatregelen uit de Sociale Agenda van Nij Begun op het gebied van gezondheid, sport en mentale weerbaarheid

4: We geven uitvoering aan de projecten onder de Pijler Gezond & Gelukkig van Regiodeal Oost-Groningen

2.1.3 Bestaanszekerheid en gelijke kansen

Wat willen we bereiken

Alle Oldambtsters hebben volop kansen om zich te ontwikkelen. Armoede en schuldenproblematiek worden aangepakt, zodat welvarendheid wordt vergroot. Nieuwkomers zoals onder andere statushouders en Oekraiense ontheemden laten we duurzaam participeren. Daarnaast zetten we in op een vroegtijdige start van taal, werk, participatie (voorinburgering) zodat nieuwkomers direct kunnen deelnemen aan de samenleving.

Aanpak op hoofdlijnen

- We zetten de regionale samenwerking met gemeenten en maatschappelijke organisaties voort en versterken de verbinding tussen armoede, welzijn, Werk & Participatie en andere partners.
- We handhaven subsidies voor armoede en welzijn minimaal op hetzelfde niveau en herijken het minimabeleid om de bestaanszekerheid te verbeteren.
- Mede met behulp van de Sociale Agenda van Nij Begun blijven we inzetten op het doorbreken van intergenerationele armoede, vroegsignalering en preventie van schulden, en ondersteunen we inwoners, ondernemers en werkgevers bij financiële zorgen.
- We versterken de basisvaardigheden, geletterdheid en leesvaardigheid van inwoners, kinderen en jongeren en stimuleren deelname aan de samenleving.
- We stimuleren informele hulp en de samenwerking met professionele organisaties en blijven inzetten op het voorkomen en doorbreken van dak- en thuisloosheid, ook lokaal.
- We ontwikkelen een beleidsvisie voor nieuwkomers en zetten in op snelle en passende integratie.

Acties

1: We geven uitvoering aan de maatregelen van de Sociale Agenda van Nij Begun op het gebied van bestaanszekerheid, financiële weerbaarheid en het verminderen van (generatie)armoede

2: We stellen een uitvoeringsplan Basisvaardigheden op, in navolging van het beleidsplan Basisvaardigheden

3: We stellen, samen met de andere Groningse gemeenten, een beleidsplan Bibliotheekwerk op

4: We geven uitvoering aan de beleidsvisie Nieuwkomers

5: We continueren onze inzet op gebied van leerroutes, taallessen, maatschappelijke begeleiding, financieel ontzorgen, participatieverklaringstraject, Model Arbeid en Participatie

2.1.4 Sport, gezondheid en cultuur

Wat willen we bereiken

Oldambt heeft een goed sport- en cultuuraanbod, dat zorgt voor leefbaarheid en levendigheid in onze dorpen en wijken. Het aanbod draagt bij aan fysieke en mentale gezondheid van alle Oldambtsters en aan hun ontwikkeling.

Aanpak op hoofdlijnen

- We stimuleren deelname aan sport en cultuur in de dorpen en wijken.
- We stimuleren de samenwerking en verbreding tussen en met sportverenigingen.
- We benutten extra middelen zoals vanuit de Sociale Agenda van Nij Begun om sport- en cultuuraanbod toegankelijk én toekomstbestendig te maken. We houden sport en cultuur toegankelijk voor jeugd en volwassenen met minder draagkracht, via het sport- en cultuurfonds.
- We benutten de openbare ruimte als plek om laagdrempelig te sporten en bewegen en zetten hiervoor onze buurtsportcoaches wijk- en dorpsgericht in.

Acties

1: We gaan verder met de verzelfstandiging van sportverenigingen met een buitensportaccommodatie in erfpacht- en opstalovereenkomsten

2: We ronden de initiatie- en definitiefase van het nieuwbouwproject sport/voortgezet onderwijs aan de Stikkerlaan af en formuleren vervolgstappen

3: We evalueren het Meerjarenprogramma Sport- en Bewegen en bereiden daarmee een nieuw programma m.i.v. 2028 voor

4: Met het Masterplan Regiocentra voeren we gerichte maatregelen uit ter bevordering van de beweegvriendelijkheid van het Stadspark in Winschoten

5: We zetten onze buurtsportcoaches gebiedsgericht in en benutten daarvoor o.a. de Sociale Agenda van Nij Begun

6: We doen een haalbaarheidsonderzoek naar de combinatie broedplaats en urban loods

7: We gaan meer samenwerken binnen cultuur, erfgoed en vrijetijdseconomie en pakken dit samen met partners op

8: We leveren we een bijdrage aan het bidbook voor Groningen Culturele Hoofdstad 2033

2.1.5 Zorg en veiligheid

Wat willen we bereiken

We willen dat onze inwoners zich veilig voelen en zorg en ondersteuning kunnen krijgen als dat nodig is.

Aanpak op hoofdlijnen

- We versterken de verbinding tussen zorg en veiligheid door integrale samenwerking, heldere afspraken en een integrale aanpak.
- We zetten in op preventie, vroegsignalering, passende ondersteuning en nazorg.
- Samen met lokale en regionale partners, het gezondheidsbeleid en maatregel 16 van Nij Begun, werken we aan een samenhangende aanpak.

Acties

1: We ontwikkelen een lokale aanpak voor omgaan met onbegrepen gedrag

2: We versterken de lokale invulling van de aanpak Geweld in Afhankelijkheidsrelaties, passend bij de lokale uitvoeringspraktijk

3: We vertalen relevante ontwikkelingen en inzichten, waaronder de uitkomsten van de flitspeilingen, naar beleid en passende vervolgstappen

4: We zoeken actief de verbinding met het onderwijs in het kader van de Sociale Agenda van Nij Begun en verkennen kansen voor samenwerking op het gebied van sociale veiligheid

5: We bereiden de lokale opvolging van landelijke ontwikkelingen binnen het zorg- en veiligheidsdomein voor, waaronder het Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming

2.1.6 Toekomstbestendige Wmo

Wat willen we bereiken

Oldambt beschikt over een toekomstbestendige Wmo die inwoners ook in de toekomst passende ondersteuning biedt. Uitgangspunt is dat inwoners waar mogelijk zelf de regie voeren over hun leven en zo zelfstandig mogelijk functioneren. Wanneer dit (tijdelijk) niet meer lukt op eigen kracht, wordt passende hulp ingezet om de zelfredzaamheid en participatie te bevorderen. Daarbij staat de hulpvraag van de inwoner centraal: inwoners worden passend en effectief ondersteund, zolang dat nodig is. Waar mogelijk wordt gebruikgemaakt van een algemene voorziening of algemeen gebruikelijke oplossing. Wanneer deze niet beschikbaar of passend is, kan een maatwerkvoorziening worden ingezet.

Aanpak op hoofdlijnen

- We geven uitvoering aan de Wmo-visie en de bijbehorende uitvoeringsagenda en stellen hiervoor voldoende structurele middelen beschikbaar.
- We versterken de sociale basis, zelfredzaamheid en samenredzaamheid en benutten sociale netwerken en dorps- en wijkgerichte samenwerking (mede via de Sociale Agenda van Nij Begun).
- We ontwikkelen het voorliggend veld en algemene voorzieningen verder, zodat inwoners waar mogelijk zonder maatwerkvoorziening passende ondersteuning krijgen.
- We zetten in op de transformatie van Beschermd Wonen naar Beschermd Thuis, waarbij ondersteuning zoveel mogelijk in de eigen woonomgeving wordt geboden en inwoners zo zelfstandig mogelijk kunnen wonen.
- Met de woonzorgvisie zetten we in op noaberschap, een passend woonzorgaanbod en voorzieningenniveau.
- We blijven inzetten op het voorkomen en doorbreken van dak- en thuisloosheid.

Acties

1: We werken aan aanpakken voor mantelzorg, voor vrijwilligers en tegen eenzaamheid

2: We stellen vanuit gebiedsgericht werken beleid op voor toekomstbestendige ontmoetingsruimten

3: We starten met de doorontwikkeling van Welzijn op Recept met behulp van de Sociale Agenda van Nij Begun

4: We verkennen de mogelijkheden voor een algemene voorziening

5: We actualiseren de inkoop- en aanbestedingsprocessen binnen de Wmo

6: We geven uitvoering aan de woonzorgvisie

7: We stellen een Uitvoeringsagenda Beschermd Wonen op en voeren deze uit

8: Werken we onze inclusieagenda en LHBTIQ+- agenda verder uit

9: We stellen een actieplan Dakloosheid op en zetten in op pilots die invulling geven aan de pijler ‘Wonen Eerst’

Baten en lasten van Programma 1 Een zorgzame en veerkrachtige samenleving

Zoals in de leeswijzer aangegeven is in elk programma nu een uitgebreidere financiële tabel opgenomen waarbij ook de lasten en baten van de subdoelen zijn opgenomen. Ook is in de leeswijzer aangegeven dat dit niet voor elk subdoel geldt. Alle onderliggende budgetten in de begroting zijn toegedeeld aan wettelijk voorgeschreven taakvelden. Een overzicht van deze taakvelden is bij de bijlagen van deze begroting opgenomen. Om de middelen per subdoel inzichtelijk te maken zijn de taakvelden toegekend aan de subdoelen. Een taakveld kan echter altijd maar aan 1 subdoel worden toegekend. Bij een aantal subdoelen in de programma's is sprake van enige overlap. In dat geval is ervoor gekozen om het taakveld toe te kennen aan het subdoel wat daarmee de meeste overkomsten heeft. Voor dit programma ziet u om die reden in de tabel geen lasten en baten voor subdoel 2.1.5 Zorg en veiligheid. Voor het aspect Zorg geldt dat deze middelen onderdeel zijn van 2.1.1 en 2.1.2. Voor het aspect veiligheid zijn de betreffende taakvelden ('crisisbeheersing en brandweer' en 'openbare orde en veiligheid') toegekend aan 2.4.1 Veilige dorpen en wijken (programma 4).

Bedragen x €1.000

Baten en lasten van Programma 1 Een zorgzame en veerkrachtige samenleving	Realisatie 2025	Geactualiseerde Begroting 2026	Primaire Begroting 2027	Meerjarenbegroting 2028	Meerjarenbegroting 2029	Meerjarenbegroting 2030
Lasten						
Perspectief voor de jeugd	**24.406**	**26.962**	**28.294**	**28.247**	**28.172**	**28.172**
Positieve gezondheid	**1.832**	**2.006**	**2.035**	**1.976**	**1.976**	**1.984**
Bestaanszekerheid en gelijke kansen	**28.559**	**29.523**	**29.737**	**30.236**	**30.745**	**31.229**
Sport, gezondheid en cultuur	**9.599**	**10.242**	**7.626**	**7.505**	**7.507**	**7.507**
Toekomstbestendige Wmo	**21.994**	**24.453**	**25.618**	**25.109**	**24.563**	**19.190**
Totaal Lasten	**86.390**	**93.185**	**93.311**	**93.073**	**92.963**	**88.082**
Baten						
Perspectief voor de jeugd	**71**	**79**	**0**	**0**	**0**	**0**
Positieve gezondheid	**3**	**119**	**60**	**0**	**0**	**0**
Bestaanszekerheid en gelijke kansen	**23.557**	**24.434**	**24.242**	**24.884**	**25.587**	**26.032**
Sport, gezondheid en cultuur	**1.805**	**1.220**	**1.016**	**1.016**	**1.016**	**1.016**
Toekomstbestendige Wmo	**5.110**	**5.203**	**5.422**	**5.422**	**5.152**	**5.152**
Totaal Baten	**30.546**	**31.055**	**30.739**	**31.321**	**31.755**	**32.200**
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	**55.844**	**62.130**	**62.572**	**61.751**	**61.208**	**55.883**
Stortingen						
Reservemutaties programma 1	**1.590**	**0**	**226**	**226**	**226**	**226**
Totaal Stortingen	**1.590**	**0**	**226**	**226**	**226**	**226**
Onttrekkingen						
Reservemutaties programma 1	**397**	**365**	**638**	**100**	**100**	**100**
Totaal Onttrekkingen	**397**	**365**	**638**	**100**	**100**	**100**
Mutaties reserves	**1.193**	**-365**	**-412**	**126**	**126**	**126**
Totaal	**57.037**	**61.765**	**62.160**	**61.878**	**61.335**	**56.009**

Beleidsindicatoren van Programma 1 Een zorgzame en veerkrachtige samenleving

Indicator	Eenheid	Bron	Periode	Oldambt	Nederland	Opmerking
Absoluut verzuim	per 1.000 leerlingen	DUO/Ingrado	2024	2,3	6,7	Het aantal leer- of kwalificatieplichtige jongeren dat absoluut verzuimer is (geweest) gedurende het schooljaar: de jongere is niet ingeschreven bij een onderwijsinstelling en beschikt niet over een vrijstelling.
Relatief verzuim	per 1.000 leerlingen	DUO/Ingrado	2024	20	28	Het aantal leer- of kwalificatieplichtige leerlingen (per 1.000 leerlingen) waarbij sprake is van meer dan 16 uur ongeoorloofd verzuim gedurende 4 opeenvolgende lesweken.
Voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	%	DUO/Ingrado	2024	3,4	2,3	Vsv'ers zijn jongeren van 12 tot 23 jaar die zonder startkwalificatie het onderwijs verlaten. Een startkwalificatie is een havo of vwo diploma of minimaal een mbo-2 diploma. Het vsv-percentage staat voor het aantal vsv'ers als percentage van het aantal onderwijsdeelnemers die aan het begin van het schooljaar ingeschreven staan.
Niet-sporters	%	Gezondheidsmonitor volwassenen (en ouderen), GGD'en, CBS en RIVM	2024	54,7	42,5	Het percentage niet-wekelijkse sporters t.o.v. de bevolking van 19 jaar en ouder. Bevolking van 19 jaar en ouder dat niet minstens één keer per week aan sport doet.
Demografische druk	%	CBS - Bevolkingsstatistiek - bewerking ABF	2026	80,8	71,3	Het aantal personen van 0 tot 20 jaar én 65 jaar of ouder per honderd personen van 20 tot 65 jaar.
Jongeren met een delict voor de rechter	%	CBS - Jeugdmonitor	2023	1	1	Het percentage jongeren (12 t/m 21 jaar) dat met een delict voor de rechter is verschenen. Tot en met 2015 zijn de cijfers van deze indicator afkomstig van het Verwey-Jonker Instituut - Kinderen in Tel. De cijfers vanaf 2016 zijn afkomstig van het CBS.
Achterstand onder jeugd - Kinderen in uitkeringsgezin	%	CBS - Jeugdmonitor	2024	8	6	Percentage kinderen tot 18 jaar die in een gezin leven dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen. Bijstandshuishouden is een huishouden waarvan minimaal één lid een bijstandsuitkering ontvangt. Onder bijstand wordt hier uitkeringen aan huishoudens op grond van de Wet werk en bijstand (WWB, tot 2015) en de Participatiewet (vanaf 2015) en het Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004 (Bbz) verstaan. Tot en met 2015 zijn de cijfers van deze indicator afkomstig van het Verwey-Jonker Instituut - Kinderen in Tel. De cijfers vanaf 2016 zijn afkomstig van het CBS.

Indicator	Eenheid	Bron	Periode	Oldambt	Nederland	Opmerking
Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS - Indicatoren jeugdzorg in natura	2025	14,7	13,7	In percentage van alle jongeren tot 18 jaar, per 1 januari. Hulp en zorg zoals deze bedoeld en beschreven is in de Jeugdwet (2014), en in natura door de zorgaanbieder is geleverd. PGB gefinancierde hulp en zorg valt hier dus buiten. Het betreft hulp en zorg aan jongeren en hun ouders bij psychische, psychosociale en of gedragsproblemen, een verstandelijke beperking van de jongere, of opvoedingsproblemen van de ouders.
Jongeren met jeugdbescherming	%	CBS - Indicatoren jeugdzorg in natura	2025	2,1	1,0	In percentage van alle jongeren tot 18 jaar, per 1 januari. Jeugdbescherming is een maatregel die de rechter dwingend oplegt. Dat gebeurt als een gezonde en veilige ontwikkeling van een kind of jeugdige wordt bedreigd en vrijwillige hulp niet of niet voldoende helpt. Een kind of jongere wordt dan 'onder toezicht gesteld' of ‘onder voogdij geplaatst’.
Jongeren met jeugdreclassering	%	CBS - Indicatoren jeugdzorg in natura	2025	0,6	0,4	In percentage van alle jongeren in de leeftijd van 12 tot 23 jaar, per 1 januari. Jeugdreclassering is een combinatie van begeleiding en controle voor jongeren vanaf 12 jaar, die voor hun 18e verjaardag met de politie of leerplichtambtenaar in aanraking zijn geweest en een proces-verbaal hebben gekregen. Indien de persoonlijkheid van de dader of de omstandigheden waaronder de overtreding of het misdrijf is begaan daartoe aanleiding geven, bijvoorbeeld bij jongvolwassenen met een verstandelijke beperking, kan het jeugdstrafrecht eveneens worden toegepast op jongvolwassenen in de leeftijd 18 tot en met 22 jaar. De jongere krijgt op maat gesneden begeleiding van een jeugdreclasseringswerker om te voorkomen dat hij of zij opnieuw de fout ingaat. Jeugdreclassering kan worden opgelegd door de kinderrechter of de officier van Justitie. Jeugdreclassering kan ook op initiatief van de Raad voor de Kinderbescherming in het vrijwillige kader worden opgestart.
Cliënten met een maatwerkvoorziening Wmo	per 10.000 inwoners	CBS - Gemeentelijke Monitor Sociaal Domein Wmo	2025	1.110	720	Aantal per 10.000 inwoners in de betreffende bevolkingsgroep. Een maatwerkvoorziening is een vorm van specialistische ondersteuning binnen het kader van de Wmo. Voor de Wmo-gegevens geldt dat het referentiegemiddelde gebaseerd is op 327 deelnemende gemeenten.

De gegevens die in deze tabel zijn opgenomen zijn afkomstig van:

Waar staat je gemeente.nl geraadpleegd op 19-08-2026, van https://www.waarstaatjegemeente.nl/mosaic/dashboard/besluit-begroting-en-verantwoording--bbv-

2.2 Programma 2 Goed wonen in een prettige leefomgeving

Inleiding

Fijn wonen begint met een goede woning in een prettige omgeving. Daarom werken we aan voldoende passende en betaalbare woningen, sterke dorpen en wijken, een aantrekkelijke openbare ruimte en een goede bereikbaarheid. Daarbij koesteren we de kwaliteiten die Oldambt bijzonder maken: ons landschap, ons erfgoed en onze gemeenschappen. Zo bouwen we aan een leefomgeving waarin inwoners zich thuis voelen en waar ruimte is voor huidige én toekomstige generaties.

2.2.1 Fijn wonen is ons uitgangspunt

Wat willen we bereiken

Iedereen in Oldambt heeft recht op een fijne woonplek. Er zijn voldoende betaalbare koop- en huurwoningen en het liefst hebben mensen een keuze.

Aanpak op hoofdlijnen

- We zetten in op voldoende betaalbare huur- en koopwoningen volgens de 30% sociale huur en 2/3 betaalbaarheid verdeling en houden daarbij rekening met de behoefte van verschillende doelgroepen.
- We zorgen voor een evenwichtige verdeling van woningbouw over de gemeente.
- We ondersteunen inwoners waar dat nodig is bij het verbeteren of verduurzamen van hun woning.
- We continueren de starterslening.
- We versterken de leefbaarheid van dorpen en wijken door samen met inwoners en ondernemers te investeren in een veilige, groene en toekomstbestendige leefomgeving, met respect voor het eigen karakter van iedere kern.

Acties

1: We stellen het Volkshuisvestingsprogramma vast en herijken daarin de woningbouwopgave

2: We zetten ons in voor het behalen van 30% sociale huur en voeren hierover actief overleg met de woningcorporaties

3: Het Volkshuisvestingsfonds blijft ook in 2027 beschikbaar en we informeren onze inwoners over de mogelijkheden

4: We monitoren de starterslening en herijken die waar nodig

2.2.2 We bouwen sneller en slimmer

Wat willen we bereiken

Oldambt heeft voldoende woningen en een woningmarkt die in beweging komt. Woningbouw sluit aan bij de behoeften van dorpen en wijken en lange termijn ontwikkelingen.

Aanpak op hoofdlijnen

- We creëren ruimte voor grote en kleinschalige woningbouwinitiatieven en initiatieven van inwoners en ondernemers.

- We benutten de bestaande woningvoorraad en locaties beter en bieden ruimte aan nieuwe woonvormen en herbestemming.
- We versnellen woningbouw door procedures te vereenvoudigen, initiatieven te ondersteunen en waar nodig een actievere gemeentelijke rol te nemen.
- We sluiten aan bij de huidige en toekomstige woonbehoefte en houden overzicht op woningbouwontwikkelingen.

Acties

1: We werken ook in 2027 aan een definitief Omgevingsplan dat ruimte en flexibiliteit biedt om woningbouw en andere initiatieven te faciliteren op verschillende locaties in de gemeente

2: We starten een herziening van het gemeentelijk welstandsbeleid dat vervolgens wordt vertaald in het Omgevingsplan

3: We gaan door met de professionalisering van gebiedsontwikkeling binnen Oldambt om bij te dragen aan het versnellen van woningbouw

4: We starten in 2027 met de procedure om een nieuw woongebied in Scheemda te ontwikkelen voor circa 100 woningen

5: We werken samen met de provincie Groningen als gebiedsontwikkelaar verder aan het realiseren van woningen in Blauwestad

2.2.3 We gaan voor een goed bereikbaar Oldambt

Wat willen we bereiken

Oldambt is goed bereikbaar en inwoners kunnen zich veilig, zelfstandig en gemakkelijk verplaatsen binnen en buiten de gemeenten. Verschillende vormen van vervoer vullen elkaar aan en de openbare ruimte is toegankelijk voor iedereen.

Aanpak op hoofdlijnen

- We voeren het mobiliteitsprogramma uit, met focus op gezonde vormen van vervoer.
- We zorgen voor een goede balans tussen bereikbaarheid, verkeersveiligheid en een prettige leefomgeving.
- We erkennen dat de auto voor veel inwoners belangrijk blijft en zorgen voor voldoende en kosteloze parkeergelegenheid.
- We kijken naar mogelijkheden om openbaar vervoer nog beter op elkaar (bus en trein) te laten aansluiten.
- We stimuleren initiatieven zoals vervoer door vrijwilligers en het opbouwen van lokale netwerken.
- We zorgen voor voldoende voorzieningen voor elektrisch vervoer.

Acties

1: We werken aan uitvoeringsprogramma's op basis van het Mobiliteitsprogramma

2: We geven uitvoering aan de nog te verschijnen nota Parkeernormen

3: We herstellen de Kademuur aan het Termunterzijldiep en starten met het vervangen van bruggen in Nieuw Scheemda, Nieuwolda en 't Waar

2.2.4 We koesteren ons erfgoed

Aanpak op hoofdlijnen

We behouden, versterken en benutten het erfgoed van Oldambt, zodat de rijke geschiedenis en identiteit van onze gemeente zichtbaar blijven en bijdragen aan de kwaliteit van de leefomgeving, leefbaarheid, toerisme en toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen.

Wat willen we bereiken

- We beschermen en benutten gebouwd en immaterieel erfgoed als onderdeel van onze identiteit en leefomgeving.
- We zetten het boerderijenprogramma, boerderijenloket en de Erfgoed Deal voort.
- We betrekken erfgoed en gebiedskenmerken vroegtijdig bij ruimtelijke ontwikkelingen en stimuleren herbestemming en multifunctioneel gebruik.
- We benutten erfgoed voor toerisme en de vrijetijdseconomie.

Acties

1: We gaan door met restaureren en herbestemmen Graansilo in Bad Nieuweschans

2: We zetten het Oldambtster erfgoed provinciaal en landelijk beter op de kaart

2.2.5 We koesteren ons landschap

Wat willen we bereiken

Oldambt heeft een landschap waarin economie, recreatie en natuur elkaar versterken. De landbouw levert hieraan een belangrijke bijdrage en draagt bij aan de ontwikkeling en kwaliteit van het landschap en de economie.

Aanpak op hoofdlijnen

- We bieden agrarische ondernemers ruimte voor een toekomstbestendige en duurzame bedrijfsvoering.
- We stimuleren duurzame, regionale en eerlijke voedselproductie.
- We houden bij ontwikkelingen rekening met de karakteristieken van het gebied.
- We hebben aandacht voor natuurherstel, vruchtbare gezonde bodems, biodiversiteit en eerlijke inkomens voor boeren.

Acties

1: We ontwikkelen beleid voor hoe we omgaan met de balans tussen landbouw en andere belangen zoals natuur, landschap en cultuurhistorie

2: Bij het uitwerken van nieuwe groenstructuren en natuur gaan we zorgvuldig om met het uitbreiden van groen en natuur in ons buitengebied

3: We verkennen de mogelijkheden voor beperkte woningbouw aan de randen van het buitengebied die de provincie in de toekomst lijkt te bieden

2.2.6 Werken aan perspectief en brede welvaart

Wat willen we bereiken

Veiligheid, versterking en herstel zijn de basis. Van daaruit werken we aan perspectief en brede welvaart. Dat doen we via programma's als NPG, Nij Begun en de Regio Deal Oost-Groningen II.

Aanpak op hoofdlijnen

- We werken aan perspectief met onze inzet via Nij Begun en de onderliggende agenda's. Naast Herstel en Isolatie-aanpak gaat dit met name ook over de Sociale Agenda en de Economische Agenda.
- We investeren in de brede welvaart in Oldambt via Nationaal Programma Groningen.

Acties

1: We voeren onze herstel-agenda uit

2: We voeren onze lokale isolatie-aanpak (met maatregel 29 van Nij Begun) uit via het Programma Energie en Klimaat en het project Oldambt Verwarmt

3: We brengen focus aan in onze inzet voor de Economische Agenda. Daarbij zetten we in elk geval in op concretisering van de plannen rond de Masterplannen (Regiocentra en Campussen) en het ontwikkelprogramma Ruimte voor Vrijetijd

4: We werken verder aan de uitvoering van het lokale programma NPG en alle projecten die hiervoor zijn goedgekeurd

5: We dienen de laatste NPG-aanvragen in voor beoordeling en besluitvorming

6: We geven uitvoering aan de Regio Deal Oost-Groningen II

Toelichting: voor meer informatie en een beschrijving van de plannen voor 2027 binnen de programma's Nij Begun en NPG verwijzen we naar paragraaf 3.9 in de begroting. Verder komen onderdelen of maatregelen vanuit Nij Begun ook op andere plekken in de begroting terug.

7: We voeren de maatregelen van de Sociale Agenda uit en leveren een bijdrage aan de verdere inrichting van de governance

Baten en lasten van Programma 2 Goed wonen in een prettige leefomgeving

Bedragen x €1.000

Baten en lasten van Programma 2 Goed wonen in een prettige leefomgeving	Realisatie 2025	Geactualiseerde Begroting 2026	Primaire Begroting 2027	Meerjarenbegroting 2028	Meerjarenbegroting 2029	Meerjarenbegroting 2030
Lasten						
Fijn wonen is ons uitgangspunt	**7.247**	**57.599**	**11.715**	**5.274**	**5.699**	**5.326**
We bouwen sneller en slimmer	**9.579**	**16.858**	**1.736**	**1.938**	**1.807**	**1.765**
We gaan voor een goed bereikbaar Oldambt	**6.791**	**7.269**	**7.165**	**7.533**	**7.539**	**7.539**
We koesteren ons erfgoed	**826**	**2.534**	**758**	**630**	**630**	**630**
We koesteren ons landschap	**4.106**	**5.155**	**4.783**	**4.842**	**4.845**	**4.845**
Totaal Lasten	**28.549**	**89.414**	**26.156**	**20.216**	**20.520**	**20.106**
Baten						
Fijn wonen is ons uitgangspunt	**6.065**	**54.163**	**9.282**	**3.482**	**3.906**	**3.533**
We bouwen sneller en slimmer	**6.540**	**16.046**	**1.310**	**1.206**	**1.063**	**917**
We gaan voor een goed bereikbaar Oldambt	**299**	**130**	**57**	**57**	**57**	**57**
We koesteren ons erfgoed	**139**	**997**	**30**	**30**	**30**	**30**
We koesteren ons landschap	**132**	**134**	**104**	**104**	**104**	**104**
Totaal Baten	**13.175**	**71.470**	**10.783**	**4.880**	**5.160**	**4.641**
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	**15.374**	**17.944**	**15.373**	**15.337**	**15.361**	**15.465**
Stortingen						
Reservemutaties programma 2	**4.372**	**3.750**	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal Stortingen	**4.372**	**3.750**	**0**	**0**	**0**	**0**
Onttrekkingen						
Reservemutaties programma 2	**5.749**	**1.396**	**1.235**	**932**	**932**	**932**
Totaal Onttrekkingen	**5.749**	**1.396**	**1.235**	**932**	**932**	**932**
Mutaties reserves	**-1.376**	**2.354**	**-1.235**	**-932**	**-932**	**-932**
Totaal	**13.998**	**20.298**	**14.137**	**14.405**	**14.429**	**14.533**

Beleidsindicatoren van Programma 2 Goed wonen in een prettige leefomgeving

Indicator	Eenheid	Bron	Periode	Oldambt	Nederland	Opmerking
Nieuw gebouwde woningen	per 1.000 woningen	Basisregistraties adressen en gebouwen - bewerking ABF Research	2024	4,6	8,4	Nieuw gebouwde woningen, exclusief overige toevoegingen, zoals transformaties.

De gegevens die in deze tabel zijn opgenomen zijn afkomstig van:

Waar staat je gemeente.nl geraadpleegd op 19-08-2026, van https://www.waarstaatjegemeente.nl/mosaic/dashboard/besluit-begroting-en-verantwoording--bbv-

2.3 Programma 3 Ruimte voor leren, werken en ontwikkelen

Inleiding

Een sterke gemeente leunt op kennis, ondernemerschap en meedoen. Daarom investeren we in goed onderwijs, ontwikkelkansen, digitalisering en een sterke economie. Door onderwijs, bedrijfsleven en overheid beter te verbinden, versterken we de arbeidsmarkt en benutten we de kansen van onze strategische ligging. Zo bouwen we aan een toekomstbestendig Oldambt, waar talent ruimte krijgt, ondernemers kunnen groeien en iedereen mee kan doen.

2.3.1 Onderwijs voor iedereen

Wat willen we bereiken

Oldambt heeft een toegankelijk, divers en toekomstbestendig onderwijsaanbod dat aansluit bij de behoeften van inwoners en de arbeidsmarkt.

Aanpak op hoofdlijnen

- We stimuleren campusontwikkeling en samenwerking met andere (onderwijs)initiatieven.
- We versterken de samenwerking tussen onderwijs, bedrijfsleven en overheid om te zorgen voor een passend en toekomstgericht onderwijsaanbod.
- We investeren in passende en toekomstbestendige accommodaties voor onderwijs en samenwerking met het bedrijfsleven.
- We streven naar een vestiging van hoger onderwijs in onze gemeente.

Acties

1: We ontwikkelen het campusinitiatief RUBY verder met onderwijsinstellingen en het bedrijfsleven en sluiten daarmee aan op het Masterplan Campussen en de Economische Agenda van Nij Begun

2: We maken met onderwijsinstellingen en werkgevers afspraken over onderwijs dat aansluit bij de regionale arbeidsmarkt en de ontwikkelbehoeften van inwoners

2.3.2 Een leven lang ontwikkelen

Wat willen we bereiken

Inwoners kunnen zich hun hele leven blijven ontwikkelen en beschikken over vaardigheden die passen bij hun talenten en de veranderende arbeidsmarkt.

Aanpak op hoofdlijnen

- We verbinden onderwijs, scholing en ontwikkeling met de behoeften van inwoners, werkgevers en de arbeidsmarkt.
- We versterken de samenwerking tussen onderwijs, werkgevers, overheid en regionale partners en benutten kansen vanuit Nij Begun, Nationaal Programma Groningen en de Regio Deal.
- We maken ontwikkel- en scholingsmogelijkheden toegankelijk en onderzoeken hoe voorzieningen in de buurt kunnen bijdrage aan bereikbare ontwikkelmogelijkheden voor inwoners.
- We zetten in op basisvaardigheden, digitale vaardigheden en geletterdheid en voorkomen dat jongeren zonder startkwalificatie het onderwijs verlaten.

Acties

1: We brengen lokale en regionale initiatieven voor een leven lang ontwikkelen samen en sluiten daarmee aan op de Economische Agenda van Nij Begun

2: We halen via bedrijfsbezoeken, het ondernemersloket en overleg met onderwijsinstellingen op aan welke kennis en vaardigheden behoefte is en vertalen dit naar scholings- en ontwikkeltrajecten

3: We maken het beschikbare scholings- en ontwikkelaanbod inzichtelijk en brengen dit via werkgevers, Afeer, onderwijsinstellingen en RUBY onder de aandacht van inwoners

4: We geven uitvoering aan het Regionaal programma voortijdig schoolverlaten en School naar Duurzaam Werk

5: We zetten maatregelen uit de Sociale Agenda van Nij Begun in om vroegtijdig schoolverlaten terug te dringen

2.3.3 Werk en participatie

Wat willen we bereiken

Inwoners doen (naar vermogen) mee in de samenleving en krijgen ondersteuning bij hun ontwikkeling naar duurzaam werk.

Aanpak op hoofdlijnen

- We ondersteunen inwoners die niet of onvoldoende deelnemen aan de arbeidsmarkt bij hun ontwikkeling naar participatie en werk.
- We werken vanuit vertrouwen, maatwerk en eigen regie, passend bij de Participatiewet in Balans.
- We werken samen met Afeer, werkgevers, onderwijs en maatschappelijke organisaties.
- We hebben bijzondere aandacht voor jongeren, statushouders en inwoners die langdurig niet hebben deelgenomen aan de arbeidsmarkt.
- We benutten de Sociale Agenda van Nij Begun en gebiedsgericht werken om participatie- en werkkansen te vergroten. We versterken de samenhang tussen activering, ontwikkeling, scholing en duurzaam werk.
- We werken samen met het programma Gebiedsgericht Werken om participatie- en werkkansen dichtbij inwoners te organiseren.

Acties

1: We passen beleid, werkprocessen en dienstverlening aan op de Participatiewet in Balans

2: We maken met scholen, het Doorstroompunt en Afeer afspraken over een doorgaande route voor jongeren van school naar duurzaam werk

3: We bereiken en activeren inwoners via sociale inclusie en zetten passende ondersteuning en voorzieningen van Afeer in

4: We werken aan de begeleiding van statushouders naar participatie, opleiding en werk

5: We starten met Nij Begun-banen en wijk- en dorpsondersteuners, en verbinden deze aan passende scholing en begeleiding in dorpen en wijken

6: We werken met Afeer en de regiogemeenten voorstellen uit voor de doorontwikkeling van de sociale infrastructuur

2.3.4 Een sterk economisch profiel

Wat willen we bereiken

Oldambt heeft een sterk economisch profiel en is een aantrekkelijke gemeente om te werken, te ondernemen en te wonen.

Aanpak op hoofdlijnen

- We versterken en profileren de economische kracht van Oldambt en benutten kansen vanuit Nij Begun en regionale programma's.
- We versterken de samenwerking met ondernemers en stimuleren innovatie, digitalisering, verduurzaming en circulariteit.
- We werken aan toekomstbestendige bedrijventerreinen en benutten de kansen van onze ligging in de grensregio.
- We versterken de vrijetijdseconomie, met focus op de Graanrepubliek, Waddenkust, Oldambtmeer en Blauwestad, en stimuleren meerdaags verblijf.
- We geven uitvoering aan de ambities voor het centrum van Winschoten.

- We verbinden economische ontwikkeling met onderwijs en arbeidsmarkt, zodat bedrijven voldoende ruimte en personeel hebben om zich te ontwikkelen.

Acties

1: We stellen onze economische visie vast, werken dit uit in een uitvoeringsagenda en verkennen daarbij de mogelijkheden van de Economische Agenda van Nij Begun

2: We versterken de gemeentelijke dienstverlening aan ondernemers en de samenwerking met het bedrijfsleven

3: We stellen een bedrijventerreinenvisie op en actualiseren ons detailhandelsbeleid

4: We stellen een uitvoeringsagenda op naar aanleiding van de nieuwe horecavisie

5: We starten met de uitvoering van het vastgestelde beleid op vrijetijdseconomie

6: We zetten de revitalisering van bedrijventerrein De Rensel voort

7: We werken aan een aanvraag voor bestemmingsontwikkeling Graanrepubliek en Waddenkust, om middelen aan te vragen uit het van de Economische Agenda van Nij Begun (Ruimte voor Vrijetijd)

2.3.5 Digitalisering

Wat willen we bereiken

Digitalisering draagt bij aan innovatie en heeft invloed op de arbeidsmarkt. We willen dat inwoners en ondernemers in Oldambt zich bewust van zijn van de mogelijkheden en de risico's van digitalisering.

Aanpak op hoofdlijnen

- We stimuleren de digitale vaardigheden van inwoners en ondernemers.
- We vergroten de bewustwording van digitale kansen en risico's.
- We verbinden digitalisering aan innovatie, ondernemerschap en de arbeidsmarkt.
- We benutten de Sociale Agenda van Nij Begun om digitale inclusie te bevorderen en inwoners ontwikkel- en werkervaring te bieden.
- We werken hiervoor samen met onderwijs, maatschappelijke organisaties en uitvoeringspartners.

Acties

1: We leiden met inzet van de Sociale Agenda van Nij Begun inwoners op tot digicoach en bieden hen werkervaring en begeleiding

2: We zetten digicoaches via bibliotheken en maatschappelijke organisaties in om inwoners te ondersteunen bij digitale basisvaardigheden en veilig digitaal handelen

3: We ondersteunen ondernemers via RUBY met kennis en activiteiten op het gebied van digitalisering en digitale weerbaarheid

4: We maken met onderwijs en werkgevers afspraken over scholing in digitale vaardigheden die aansluit bij de arbeidsmarkt

2.3.6 Een aantrekkelijke binnenstad

Wat willen we bereiken

Het centrum heeft een aantrekkelijk en toekomstbestendig woon-, winkel- en verblijfsklimaat voor inwoners, bezoekers en ondernemers.

Aanpak op hoofdlijnen

- We geven uitvoering aan het Ambitiedocument centrum Oldambt.
- We bepalen volgens de ontwikkelstrategie welke ontwikkelingen het meest bijdragen aan een aantrekkelijk en goed functionerend centrum.
- We stemmen planvoorbereiding en uitvoering op elkaar af, zodat ontwikkelingen haalbaar zijn en het centrum bereikbaar en aantrekkelijk blijft.
- We werken samen met vastgoedeigenaren, ondernemers, inwoners en andere betrokken partijen.

Acties

1: We werken de plannen voor de ontwikkellocaties St. Lucas, Blaauw en Liefkenshoek verder uit

2: We stellen een plan van aanpak op voor de openbare ruimte, waaronder vergroening, parkeren, verblijfs- en ontmoetingsplekken, het Marktplein en de mogelijkheid van water op het Schönfeldplein

3: We geven uitvoering aan de ontwikkelingen in de Langestraat, de pui- en gevelaanpak, het bouwrijp maken van de St. Lucas- en Blaauwlocatie en de nieuwbouw van het gemeentehuis

4: We onderzoeken de haalbaarheid van een museum en/of toeristisch informatiecentrum

Baten en lasten van Programma 3 Ruimte voor leren, werken en ontwikkelen

Bedragen x €1.000

Baten en lasten van Programma 3 Ruimte voor leren, werken en ontwikkelen	Realisatie 2025	Geactualiseerde Begroting 2026	Primaire Begroting 2027	Meerjarenbegroting 2028	Meerjarenbegroting 2029	Meerjarenbegroting 2030
Lasten						
Onderwijs voor iedereen	**6.028**	**9.237**	**8.457**	**7.451**	**7.468**	**7.307**
Werk en participatie	**24.181**	**23.238**	**24.430**	**25.030**	**25.634**	**25.634**
Een sterk economisch profiel	**2.067**	**7.310**	**6.717**	**7.297**	**10.455**	**9.924**
Totaal Lasten	**32.276**	**39.786**	**39.604**	**39.778**	**43.558**	**42.865**
Baten						
Onderwijs voor iedereen	**1.910**	**4.379**	**3.318**	**2.212**	**2.228**	**2.066**
Een sterk economisch profiel	**2.163**	**6.498**	**5.942**	**6.523**	**9.681**	**9.149**
Totaal Baten	**4.073**	**10.877**	**9.260**	**8.734**	**11.909**	**11.215**
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	**28.203**	**28.909**	**30.344**	**31.044**	**31.649**	**31.649**
Stortingen						
Reservemutaties programma 3	**41**	**96**	**96**	**96**	**96**	**96**
Totaal Stortingen	**41**	**96**	**96**	**96**	**96**	**96**
Mutaties reserves	**41**	**96**	**96**	**96**	**96**	**96**
Totaal	**28.244**	**29.005**	**30.440**	**31.140**	**31.745**	**31.745**

Beleidsindicatoren van Programma 3 Ruimte voor leren, werken en ontwikkelen

Indicator	Eenheid	Bron	Periode	Oldambt	Nederland	Opmerking
Functiemenging	%	CBS BAG/LISA - bewerking ABF Research	2025	46,1	54,6	De functiemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen.
Vestigingen (van bedrijven)	per 1.000 inw.15 t/m 64jr	LISA	2025	160,2	196,1	Het aantal vestigingen van bedrijven, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.
Banen	per 1.000 inwoners van 15-64 jaar	CBS Bevolkingsstatistiek / LISA - bewerking ABF Research	2025	688,7	858,8	Onder een baan wordt een vervulde positie verstaan. Dit betreffen zowel fulltimers, parttimers als uitzendkrachten. De indicator betreft het aantal banen per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 tot en met 64 jaar.
Achterstand onder jeugd - Werkloze jongeren	%	CBS - Jeugdmonitor	2024	3	2	Personen van 16 t/m 22 jaar die als werkzoekende staan ingeschreven bij het UWV WERKbedrijf en tegelijkertijd geen baan hebben als werknemer volgens de Polisadministratie. Tot en met 2015 zijn de cijfers van deze indicator afkomstig van het Verwey-Jonker Instituut - Kinderen in Tel. De cijfers vanaf 2016 zijn afkomstig van het CBS.
Netto arbeidsparticipatie	%	CBS - Arbeidsdeelname (gemeente)	2025	67,8	73,2	Het aandeel van de werkzame beroepsbevolking in de bevolking (beroeps- en niet-beroepsbevolking). Deze definitie heeft betrekking op personen die in Nederland wonen (exclusief de institutionele bevolking).
Personen met een bijstandsuitkering	per 10.000 inwoners	CBS - Personen met een bijstandsuitkering naar soort uitkering	2025	383,9	281,2	Het aantal personen met een uitkering op grond van de Wet werk en bijstand (WWB, t/m 2014) en de Participatiewet (vanaf 2015). De uitkeringen (leefgeld) aan personen in een instelling, de elders verzorgden, zijn niet inbegrepen. Ook de uitkeringen aan dak- en thuislozen zijn niet inbegrepen.
Lopende re-integratievoorzieningen	per 10.000 inwoners van 15-64 jaar	CBS - Re-integratie-/participatievoorzieningen	2025	416,1	217,8	Het aantal reintegratievoorzieningen, per 10.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.

De gegevens die in deze tabel zijn opgenomen zijn afkomstig van:

Waar staat je gemeente.nl geraadpleegd op 19-08-2026, van https://www.waarstaatjegemeente.nl/mosaic/dashboard/besluit-begroting-en-verantwoording--bbv-

2.4 Programma 4 Veilig en weerbaar, thuis en op straat

Inleiding

We willen dat iedereen zich veilig voelt in Oldambt. Thuis, op straat en online. Daarom pakken we criminaliteit en overlast aan, met vroegsignalering, preventie én handhaving. We willen ook dat inwoners zich weerbaarder voelen, en dat inwoners elkaar kunnen helpen. Samen met inwoners, de politie en andere partners werken we aan een veilige gemeente. We voorkomen waar we kunnen, en we handhaven waar het nodig is. Een veilige woonomgeving is belangrijk, daarom blijven we volop werk maken van herstel en versterking, en staat voor ons de veiligheid van onze inwoners daarbij voorop.

2.4.1 Veilige dorpen en wijken

Wat willen we bereiken

We willen dat iedere inwoner van Oldambt zich veilig voelt; thuis, op straat en online.

Aanpak op hoofdlijnen

Om de veiligheid in Oldambt te waarborgen, zetten we in op een tweesporenbeleid van preventie waar mogelijk en handhaving waar nodig. Dit realiseren we door:

- In te zetten op vroegsignalering.
- Daadkrachtig aanpakken van criminaliteit, overlast en onveiligheid.
- Het stimuleren van buurtpreventie en initiatieven van inwoners.
- Het versterken van de samenwerkings tussen gemeente, politie, het OM, ondernemers en omliggende gemeenten.
- Het fysiek aanpassen van de openbare ruimte op locaties waar dit de veiligheid verhoogt.
- Extra aandacht te besteden aan de aanpak van cybercriminaliteit, digitale fraude en online oplichting.

Acties

1: We geven uitvoering aan de wettelijke taken uit het Wetsvoorstel Landelijke invoering Digitale Opkopersregister (DOR) en Digitaal Opkopers Loket (DOL)

2: We zorgen voor een gebiedsgerichte inzet van jongerenwerk, opbouwwerk, cultuurcoach en buurtsportcoach, die ouders en vrijwilligers activeren en voor een passend activiteitenaanbod voor jongeren zorgen

3: We bepalen de vervolgrichting naar aanleiding van de moties ‘Veilig over straat in Oldambt’ en ‘Daadkrachtig investeren in handhaving en veiligheid’

4: We gaan boa’s en politie instrueren vaker bestuursrechtelijke mogelijkheden aan te pakken/ in te zetten

5: We optimaliseren het Risico Jongeren Overleg netwerk door te evalueren en dat toe te passen in de praktijk

6: We organiseren een veiligheidsdag voor jongeren, in samenwerking met het Dollard College

7: We gaan structureel aanbod organiseren in samenwerking met school met betrekking tot preventie en voorlichting op het voortgezet onderwijs

8: We geven uitvoering aan de acties uit het Uitvoeringsplan Groningse Norm

9: We implementeren de zorgfraude aanpak om zorgcriminaliteit te herkennen en te kunnen voorkomen

2.4.2 Een weerbare samenleving

Wat willen we bereiken

Oldambt is niet alleen veilig in het hier en nu, maar ook voorbereid op toekomstige uitdagingen. Inwoners en ondernemers zijn digitaal vaardig en weerbaar.

Aanpak op hoofdlijnen

- We ondersteunen inwoners en ondernemers bij digitale vaardigheden en digitale veiligheid.
- We ondersteunen sociale netwerken in dorpen en wijken, zodat inwoners elkaar kunnen helpen.
- We besteden extra aandacht aan de aanpak van cybercriminaliteit, digitale fraude en online oplichting.
- We integreren digitale veiligheid en weerbaarheid in verschillende beleidsterreinen, zodat cyberveiligheid structureel wordt meegenomen in beleid, uitvoering en samenwerking.

Acties

1: We volgen de landelijke en regionale pilots noodsteunpunten om de juiste randvoorwaarden te kunnen hanteren

2: We implementeren het Plan van aanpak Cyberveiligheid binnen de drie gemeenten van het Basisteam Ommelanden-Oost

3: We voeren het projectplan ‘Nijambt Digitaal Weerbaar’ uit en richten daarbij een Information Security Management System in

2.4.3 Werken aan veiligheid en versterking

Wat willen we bereiken

Veiligheid, versterking en herstel zijn de basis. Van daaruit werken we aan perspectief. Samen met andere betrokken partijen in de regio werken we, in het kader van de Agenda Herstel van Groningen (onderdeel Nij Begun), aan een aanpak om als één overheid proactief en gebiedsgericht ondersteuning te bieden aan inwoners.

Aanpak op hoofdlijnen

- We hebben aandacht voor veiligheid en het veiligheidsgevoel van inwoners.
- We zetten in op spoedig en zorgvuldig schadeherstel en versterking van panden.
- We ondersteunen inwoners die hulp vragen rond schadeherstel en versterking. Voor inwoners in complexe of vastgelopen situaties zoeken we mee naar oplossingen en betrekken we de verantwoordelijke partijen. Waar mogelijk zetten we de beschikbare middelen in om knelpunten op te lossen.

Acties

1: We voeren het lokale plan van aanpak ‘Versterking en Herstel Oldambt 2027’ uit. In dit plan, dat eind 2026 aan de raad wordt voorgelegd, zijn doelstellingen en resultaten benoemd.

2: We bieden ondersteuning aan onze inwoners bij schadeherstel en versterking. Voor complexe situaties zetten we ons als gemeente in om oplossingen te onderzoeken en samen met verantwoordelijke partijen te realiseren

3: We zetten de beschikbare middelen om knelpunten op te lossen en verschillen te voorkomen zo goed mogelijk in

4: We voeren in Drieborg het plan van aanpak gericht op schadeherstel, verduurzaming en leefbaarheid uit

5: In het startgebied Nieuw-Scheemda/’t Waar werken we aan herstel, versterking en verduurzaming van de huizen in de één-overheid-aanpak samen met NCG en IMG

6: We voeren de plannen voor versterking van de leefbaarheid en verbetering van de openbare ruimte in het lint Nieuwolda, ’t Waar en Nieuw-Scheemda uit

7: We ontwikkelen en realiseren plannen en projecten voor het versterken van de leefbaarheid met de beschikbare middelen (Nij Begun maatregel 14) conform het vastgestelde plan van aanpak

Toelichting: voor meer informatie en een beschrijving van de plannen voor 2027 binnen de programma’s Versterking en Hertel, NPG en Nij Begun verwijzen we naar paragraaf 3.9 in de begroting. Verder komen onderdelen of maatregelen vanuit Nij Begun ook op andere plekken in de begroting nog terug.

Baten en lasten van Programma 4 Veilig en weerbaar, thuis en op straat

Bedragen x €1.000

Baten en lasten van Programma 4 Veilig en weerbaar, thuis en op straat	Realisatie 2025	Geactualiseerde Begroting 2026	Primaire Begroting 2027	Meerjarenbegroting 2028	Meerjarenbegroting 2029	Meerjarenbegroting 2030
Lasten						
Veilige dorpen en wijken	**4.290**	**4.791**	**6.959**	**7.107**	**7.306**	**7.306**
Totaal Lasten	**4.290**	**4.791**	**6.959**	**7.107**	**7.306**	**7.306**
Baten						
Veilige dorpen en wijken	**26**	**147**	**150**	**150**	**150**	**150**
Totaal Baten	**26**	**147**	**150**	**150**	**150**	**150**
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	**4.264**	**4.644**	**6.809**	**6.956**	**7.156**	**7.156**
Stortingen						
Reservemutaties programma 4	**2.382**	**1.464**	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal Stortingen	**2.382**	**1.464**	**0**	**0**	**0**	**0**
Onttrekkingen						
Reservemutaties programma 4	**76**	**431**	**12**	**0**	**0**	**0**
Totaal Onttrekkingen	**76**	**431**	**12**	**0**	**0**	**0**
Mutaties reserves	**2.306**	**1.033**	**-12**	**0**	**0**	**0**
Totaal	**6.570**	**5.677**	**6.797**	**6.956**	**7.156**	**7.156**

Beleidsindicatoren van Programma 4 Veilig en weerbaar, thuis en op straat

Indicator	Eenheid	Bron	Periode	Oldambt	Nederland	Opmerking
Verwijzingen Halt	per 1.000 jongeren	Stichting Halt	2025	10	10	Het aantal verwijzingen Halt per 1.000 inwoners van 12 t/m 17 jaar. Jongeren van 12 t/m 17 jaar die een licht strafbaar vergrijp plegen, worden door de politie of leerplichtambtenaren naar Bureau Halt verwezen voor een passende Halt-straf. Zij krijgen leeropdrachten en er volgen gesprekken met de jongere en de ouders. Op deze manier kunnen jongeren rechtzetten wat zij fout hebben gedaan, zonder dat zij in aanraking komen met het Openbaar Ministerie.
Misdrijven - Geweldsmisdrijven	per 1.000 inwoners	CBS - Geregistreerde criminaliteit	2025	5,8	4,6	Het aantal geweldsmisdrijven. Voorbeelden van geweldsmisdrijven zijn seksuele misdrijven, levensdelicten zoals moord en doodslag en dood en lichamelijk letsel door schuld (bedreiging, mishandeling, etc.).
Misdrijven - Vernielingen en misdrijven tegen openbare orde en gezag	per 1.000 inwoners	CBS - Geregistreerde criminaliteit	2025	6,2	5,7	Hieronder vallen brandstichting, alle vormen van vernieling en misdrijven tegen de openbare orde en het openbaar gezag. Voorbeelden van misdrijven tegen de openbare orde en tegen het openbaar gezag zijn opruiing, huis-, computer- en lokaalvredebreuk, deelneming aan een criminele of terroristische organisatie, openlijke geweldpleging, godslastering, discriminatie en het doen van een valse aangifte. Omdat het delict mensenhandel vaak onder dezelfde feitcode geregistreerd wordt als het delict mensensmokkel worden deze twee delicten samengeteld en weergegeven bij de gewelds- en seksuele misdrijven.
Misdrijven - Diefstallen uit woning	per 1.000 inwoners	CBS - Geregistreerde diefstallen	2025	2,0	1,2	Het aantal diefstallen uit woningen per 1000 inwoners.
Misdrijven - Winkeldiefstallen	per 1.000 inwoners	CBS - Geregistreerde diefstallen	2025	1,3	2,1	Het aantal winkeldiefstallen per 1000 inwoners.

De gegevens die in deze tabel zijn opgenomen zijn afkomstig van:

Waar staat je gemeente.nl geraadpleegd op 19-08-2026, van https://www.waarstaatjegemeente.nl/mosaic/dashboard/besluit-begroting-en-verantwoording--bbv-

2.5 Programma 5 Bewust van de wereld en van de toekomst

Inleiding

We staan in Oldambt voor een grote opgave op het gebied van klimaat en energie. Europese afspraken en nationale wetgeving geven duidelijke kaders: we werken toe naar een klimaatneutrale gemeente in 2050 en een forse vermindering van de CO_2-uitstoot in 2030. Vanuit onze rol hebben we als gemeente regie op de gebouwde omgeving en dragen we bij aan deze doelen. We beginnen niet vanaf nul. Er liggen al plannen, middelen en programma's waarmee we stappen zetten. Tegelijk zijn er de komende jaren belangrijke keuzes te maken: waar beginnen we, hoe snel gaan we en welke oplossingen passen bij onze dorpen en wijken. We werken daarbij stap voor stap en gebiedsgericht, zodat we kunnen leren en bijsturen waar nodig. De energieopgave gaat niet alleen over klimaat en milieu. Het gaat ook om comfortabel wonen en een betaalbare energierekening. De beschikbaarheid van energie beïnvloedt hoe we wonen, werken en reizen. Elektriciteit is daarvan naast warmte een belangrijk onderdeel van ons energiesysteem. Hier is het belangrijk om vraag, aanbod, infrastructuur en ruimte op elkaar af te stemmen zodat netcongestie wordt beperkt. Om oog te houden voor de leefbaarheid, kijken we in samenhang naar de opgave voor duurzame energieopwek en -opslag en tegelijkertijd hoe we daarin netcongestie kunnen oplossen, beheersen en voorkomen.

2.5.1 Verantwoordelijkheid in de energietransitie

Wat willen we bereiken

In 2030 is de CO2-uitstoot in de gemeente aanzienlijk verminderd als stap richting een klimaatneutraal Oldambt in 2050.

Aanpak op hoofdlijnen

- We voeren regie op de verduurzaming van de gebouwde omgeving en stimuleren lokale initiatieven van inwoners en bedrijven.
- We ontwikkelen een warmteprogramma als route naar aardgasvrij wonen en maken het concreet in wijk- en gebiedsplannen.
- We leveren als gemeente ook onze eigen bijdrage, door duurzame inkoop, hergebruik en materiaal- en energiebesparing

Acties

1: We werken met het opgestelde warmteprogramma toe richting een uitvoeringsplan

2: We monitoren de CO2-uitstoot van de gebouwde omgeving

2.5.2 Ondersteunen inwoners bij verduurzaming

Wat willen we bereiken

Al onze inwoners kunnen meekomen in de verduurzamingsaanpak en kunnen optimaal gebruik maken van de middelen die beschikbaar zijn. We hebben in het bijzonder aandacht voor de mensen die te maken hebben met energie-armoede.

Aanpak op hoofdlijnen

- Met de isolatieaanpak ondersteunen wij inwoners om versnelt hun woning te verduurzamen. Als gemeente informeren wij inwoners over de financiële mogelijkheden en ondersteunen wij bij de stappen richting de uitvoering.

- Wij bieden een aanvullende subsidieregeling aan voor isolatiemaatregelen
- We herijken de energiearmoede aanpak.

Acties

1: We ondersteunen inwoners om versneld hun woning te verduurzamen en informeren hen over de financiële mogelijkheden

2: We sluiten met de uitvoering van Maatregel 29 aan bij de gebiedsgerichte aanpakken

3: We ontwikkelen doelgroepgerichte aanpakken, door het uitbreiden van het VvE loket en een nieuwe aanpak voor huishoudens met energiearmoede

4: We geven uitvoering aan het programma Klimaat en Energie

2.5.3 Energie voor iedereen

Wat willen we bereiken

Al onze inwomers en ondernemers kunnen blijven beschikken over voldoende energie. We kunnen de problemen rondom het energienet niet zelf oplossen, maar voelen wel de verantwoordelijkheid om samen te werken en besluiten te nemen. De energietransiite vraagt om keuzes die invloed hebben op het landschap. Het uitgangspunt is dat wij het Oldambtster landschap zo min mogelijk aantasten. Wij zoeken altijd naar een zorgvuldige inpassing.

Aanpak op hoofdlijnen

- De komende jaren zullen bekende en nieuwe alternatieven om de energietransitie vorm te geven zich blijven ontwikkelen. Wij volgen deze actief om tijdig te kunnen bepalen welke mogelijkheden en kansen we in Oldambt kunnen inzetten.
- We werken samen met netbeheerders, inwoners, bedrijven en andere partners aan oplossingen voor de toenemende druk op het elektriciteitsnet.
- We bereiden onze gemeente voor op een duurzame en betrouwbare energievoorziening, door tijdig keuzes te maken over de inrichting van de ruimte en slimme energieoplossingen.

Acties

1: We geven uitvoering aan het programma Klimaat en Energie

2.5.4 Circulaire economie

Wat willen we bereiken

We willen de economie in onze gemeente circulair en toekomstbestendig maken. We willen daarom bedrijven, instellingen en initiatieven ondersteunen bij de overgang naar een circulaire economie. Ook gaan wij bedrijventerreinen vernieuwen.

Aanpak op hoofdlijnen

- We ondersteunen en stimuleren bedrijven, instellingen en initiatieven bij verduurzaming en circulariteit.
- We zetten in op revitalisering van bedrijventerreinen als randvoorwaarde voor circulaire economie.
- We nemen circulaire economie mee als uitgangspunt in onze economische visie.

Acties

1: We geven uitvoering aan het uitvoeringsprogramma Circulaire Economie

2.5.5 Klimaatadaptatie

Wat willen we bereiken

We werken aan een klimaatbestendige en groene leefomgeving waarin natuur, biodiversiteit en waterbeheer elkaar versterken. Hiermee maken we Oldambt duurzamer en aangenamer om te wonen, te leven en te bezoeken.

Aanpak op hoofdlijnen

- We zetten in op natuurlijk waterbeheer en verstandig gebruik van (regen)water.
- We versterken de groenblauwe structuur in de gemeente.
- We zetten in op groene schoolpleinen.
- We stimuleren groene daken en wateropvang (wadi's).
- We beschermen onze donkerte en rust.
- We voeren het Ambitiedocument Groen uit.

Acties

1: We werken het groenambitieplan verder uit

2: We leggen een regenwaterstructuur aan in het centrum van Scheemda

3: We leggen een regenwaterriool aan in de Kerkwijk in Nieuw Scheemda

4: We geven uitvoering aan de brede klimaatsubsidie

5: We leggen een gescheiden riolering aan op de Hoofdweg in 't Waar

6: We zetten het bijenproject voort

7: We rollen het subsidieproject Tiny Forest bij de kinderboerderij Winschoten verder uit

Baten en lasten van Programma 5 Bewust van de wereld en van de toekomst

Bedragen x €1.000

Baten en lasten van Programma 5 Bewust van de wereld en van de toekomst	Realisatie 2025	Geactualiseerde Begroting 2026	Primaire Begroting 2027	Meerjarenbegroting 2028	Meerjarenbegroting 2029	Meerjarenbegroting 2030
Lasten						
Verantwoordelijkheid in de energietransitie	**3.353**	**17.327**	**3.515**	**3.534**	**3.554**	**3.554**
Klimaatadaptatie	**7.968**	**7.010**	**7.347**	**7.372**	**7.396**	**7.396**
Totaal Lasten	**11.321**	**24.337**	**10.863**	**10.907**	**10.950**	**10.950**
Baten						
Verantwoordelijkheid in de energietransitie	**906**	**13.765**	**151**	**151**	**151**	**151**
Klimaatadaptatie	**10.511**	**10.601**	**10.832**	**10.832**	**10.832**	**10.832**
Totaal Baten	**11.416**	**24.366**	**10.983**	**10.983**	**10.983**	**10.983**
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	**-95**	**-29**	**-120**	**-76**	**-32**	**-32**
Stortingen						
Reservemutaties programma 5	**167**	**1.568**	**167**	**167**	**167**	**167**
Totaal Stortingen	**167**	**1.568**	**167**	**167**	**167**	**167**
Onttrekkingen						
Reservemutaties programma 5	**227**	**335**	**177**	**177**	**177**	**177**
Totaal Onttrekkingen	**227**	**335**	**177**	**177**	**177**	**177**
Mutaties reserves	**-60**	**1.232**	**-10**	**-10**	**-10**	**-10**
Totaal	**-155**	**1.204**	**-130**	**-86**	**-43**	**-43**

Beleidsindicatoren van Programma 5 Bewust van de wereld en van de toekomst

Indicator	Eenheid	Bron	Periode	Oldambt	Nederland	Opmerking
Omvang huishoudelijk restafval	kg per inwoner	CBS - Huishoudelijk afval	2024	123	148	Niet gescheiden ingezameld huishoudelijk afval.
Percentage bekende hernieuwbare elektriciteit	%	RVO - Regionale Klimaatmonitor	2024	44,0	42,8	Percentage bekende hernieuwbare elektriciteit t.o.v. het totaal bekend elektriciteitsverbruik.

De gegevens die in deze tabel zijn opgenomen zijn afkomstig van:

Waar staat je gemeente.nl geraadpleegd op 19-08-2026, van https://www.waarstaatjegemeente.nl/mosaic/dashboard/besluit-begroting-en-verantwoording--bbv-

2.6 Programma 6 Samenwerken met onze dorpen en wijken

Inleiding

Om te kunnen ontwikkelen moet de basis in de dorpen en wijken goed zijn. Daarom werken we gebiedsgericht. We zetten de leefwereld van inwoners centraal en organiseren ons werk zoveel mogelijk dicht bij de samenleving. Daarbij werken we samen met inwoners, ondernemers, dorpsbelangen, wijkplatforms, maatschappelijke organisaties en andere partners aan de opgaven die spelen in hun directe leefomgeving. Gebiedsgericht werken helpt ons om beleid, uitvoering en investeringen beter op elkaar af te stemmen. In iedere wijk en ieder dorp spelen verschillende vraagstukken. Daarom maken we samen keuzes op basis van cijfers, signalen uit de samenleving en de kennis van inwoners uit de wijk- en dorpskompassen. We zorgen voor samenhang tussen gemeentelijke programma's, en gebiedsgerichte inzet vanuit Nij Begun, NPVR, NPG en Regio Deal Oost-Groningen. Dorps- en wijkagenda's vormen hierbij het gezamenlijke afwegingskader voor onze inzet. Een sterke lokale democratie vraagt om goede participatie. We willen inwoners vroegtijdig betrekken bij plannen en ontwikkelingen, duidelijk zijn over de ruimte voor invloed en zichtbaar maken wat we met de opgehaalde ideeën doen. Zo werken we aan vertrouwen, betrokkenheid en een betrouwbare overheid.

2.6.1 Gebiedsgericht werken

Aanpak op hoofdlijnen

We willen dat gemeentelijke investeringen, projecten en dienstverlening beter aansluiten bij de behoeften van onze dorpen en wijken. Inwoners ervaren een zichtbare en bereikbare gemeente die samen met hen werkt aan leefbaarheid, voorzieningen en sociale samenhang. Daarbij versterken we de samenwerking tussen inwoners, professionals, maatschappelijke organisaties en gemeente.

Wat willen we bereiken

- We werken met vier gebiedsteams rondom gebiedswethouders en gebiedsregisseurs als gezicht van de gemeente in dorpen en wijken. De inzet van opbouwwerk, jongerenwerk, buurtsportcoaches, cultuurcoaches en wijk- en dorpsondersteuners voeren we gebiedsgericht uit. Dit wordt versterkt door de leefbaarheidsmaatregelen van Nij Begun (zie Paragraaf).
- Dorps- en wijkagenda’s geven richting aan beleid, investeringen en programma's. We monitoren de ontwikkeling van dorpen en wijken met dorps- en wijkkompassen.
- Een gebiedsgerichte dorpsaanpak of wijkaanpak met een uitvoeringsprogramma zorgt ervoor dat verschillende financieringsstromen bij elkaar komen.
- We werken aan toekomstbestendige ontmoetingsplekken, buurt- en dorpshuizen en andere maatschappelijke voorzieningen als onderdeel van een sterke sociale infrastructuur.
- We voeren de leefbaarheidsmaatregelen uit de Sociale Agenda en Maatregel 14 van Nij Begun gebiedsgericht uit en verbinden deze aan de dorps- en wijkagenda's.

2.6.1.1 Scheemda, Nieuwolda, Nieuw-Scheemda en 't Waar, Midwolda, Oostwold

Acties

1: In de gebiedsaanpak van het lint Nieuwolda, ’t Waar en Nieuw-Scheemda investeren we in herstel van de openbare ruimte en de bruggen over het Termunterzijldiep

2: We hebben de dorpsagenda van Scheemda eind 2026 vastgesteld, deze geeft richting aan onze inzet in het dorp. De ontwerpen voor de uitvoering voor Hart voor Scheemda (Programma NPG) stellen we samen met bewoners vast

3: Met sportverenigingen en Dorpsbelangen doen we een haalbaarheidsstudie naar Verenigd Nieuwolda, de nieuwe sportkantine van het dorp

4: We realiseren het Landschapsbalkon in Oostwold en revitaliseren het Botjespark in Midwolda

2.6.1.2 Beerta, Finsterwolde, Bad Nieuweschans, Drieborg, Ganzedijk-Hongerige Wolf

Acties

1: De dorpsagenda van Bad Nieuweschans is eind 2026 vastgesteld. We maken een uitvoeringsprogramma voor investeringen in het beleefbaar maken van het lokale erfgoed (Programma NPG), en investeren in woningen met Vhf en Maatregel 29

2: We starten met het uitvoeringsprogramma van de Dorpsagenda Drieborg, gericht op leefbaarheid en een haalbaarheidsstudie naar een nieuw MFA

3: We stellen het uitvoeringsplan voor Gebiedsproject Beersterbos (Maatregel 14) , met investeringen in groen, infrastructuur en een nieuw dorpshuis. Daarnaast starten de voorbereidingen voor de aanpak van de Hoofdstraat

4: De weg tussen Ganzedijk en Hongerige Wolf wordt ingericht met meer aandacht voor fietsers en voetgangers, waarmee de verkeersveiligheid en leefbaarheid worden verbeterd

5: In Finsterwolde wordt met de betrokken partijen gekeken naar de doorontwikkeling van MFC De Hardenberg. Voor de vernieuwing van de Wiegersweg starten we het participatietraject

2.6.1.3 Winschoten-Noord, Blauwestad, Westerlee, Heiligerlee

Acties

1: In Winschoten-Noord wordt in 2027 een nieuw Wijkplatform opgezet. We hebben aandacht voor verbetering van de leefbaarheid, klimaatbestendigheid en sociale veiligheid in Parkwijk

2: De ontwikkeling van Blauwestad gaat door met nieuwe woongebieden. We onderzoeken mogelijkheden voor ontmoeting samen met Bewonersbelangen en stichting Park van Pomona

3: In Westerlee vraagt samenwerking van maatschappelijke organisaties aandacht met een centrale rol voor Dorpsbelangen. We brengen de plannen voor renovatie van het jeugdhonk verder

4: In Heiligerlee staan het Klokkengieterijmuseum en Museum Slag bij Heiligerlee voor een samenvoeging met verbouwing in het pand van de voormalige Klokkengieterij. De maatschappelijke functie van de speeltuinvereniging willen we versterken

2.6.1.4 Winschoten-Zuid, -Centrum, -Bomenbuurt, -Zeeheldenbuurt

Acties

1: In de wijkaanpak voor Winschoten-Zuid stellen we het eerste wijkkompas en de wijkagenda op. Met het Volkshuisvestingsfonds en Maatregel 29 kunnen bewoners investeren in woningen. Met Regiodeals investeren we in leefbaarheid en veiligheid

2: In Centrum loopt de uitvoering van de centrumaanpak (zie Programma 3). We hebben aandacht voor de leefbaarheid en veiligheid rondom Marktplein en het station

3: Voor de Bomenbuurt verkennen we een wijkaanpak met investeringen in een aantal straten, de speeltuinvereniging en renovatie van woningen door de woningcorporatie

4: Voor de Zeeheldenbuurt is het nieuwe Wijkplatform een aanjager van activiteiten. We betrekken bewoners bij het ontwerp van naastgelegen Blaauw- en Lucas-locaties

2.6.2 Participatie

Aanpak op hoofdlijnen

We bouwen aan een gemeente waarin inwoners zich gehoord, betrokken en medeverantwoordelijk voelen voor de toekomst van hun dorp, wijk en gemeente. We versterken het vertrouwen tussen inwoners en overheid door openheid, duidelijke verwachtingen, invloed waar mogelijk en goede terugkoppeling over gemaakte keuzes.

Wat willen we bereiken

- We voeren het participatiebeleid en de participatieverordening uit als kader voor participatieprocessen.
- We verbeteren communicatie over ons beleid, de uitvoering en nieuwe plannen. Daarbij hebben we aandacht voor goede en tijdige terugkoppeling aan inwoners over de resultaten van participatie en de keuzes die daaruit voortvloeien.
- We ondersteunen inwonersinitiatieven, overheidsparticipatie en maken het uitdaagrecht mogelijk.
- We geven inwoners meer invloed op keuzes en besteding van middelen via het leefbaarheidsoverleg, het STILO fonds en de dorps- en wijkagenda's.

Acties

1: We implementeren de participatieverordening en ondersteunen medewerkers bij het toepassen van de nieuwe participatiewerkwijze

2: We ontwikkelen een structurele aanpak voor jongerenparticipatie

3: We versterken de positie van de kinderburgemeester en onderzoeken mogelijkheden voor bredere kinderparticipatie

4: We verkennen de mogelijkheden van online participatievormen

5: Samen met de wijkplatforms zorgen we voor een verbetering van bewonersvertegenwoordiging in de wijken van Winschoten

6: We richten een lokaal leefbaarheidsoverleg op, waar inwoners, maatschappelijke partners en gemeente gezamenlijk besluiten over de inzet van leefbaarheidsmiddelen uit Nij Begun

7: We gaan door met het STILO fonds voor inwonersinitiatievenen en verkennen de samenvoeging met het leefbaarheidsoverleg

Baten en lasten van Programma 6 Samenwerken met onze dorpen en wijken

Bedragen x €1.000

Baten en lasten van Programma 6 Samenwerken met onze dorpen en wijken	Realisatie 2025	Geactualiseerde Begroting 2026	Primaire Begroting 2027	Meerjarenbegroting 2028	Meerjarenbegroting 2029	Meerjarenbegroting 2030
Lasten						
Samenwerken met onze dorpen en wijken	**9.667**	**14.410**	**10.993**	**5.940**	**5.941**	**5.941**
Totaal Lasten	**9.667**	**14.410**	**10.993**	**5.940**	**5.941**	**5.941**
Baten						
Samenwerken met onze dorpen en wijken	**8.468**	**11.090**	**5.878**	**1.242**	**1.242**	**1.242**
Totaal Baten	**8.468**	**11.090**	**5.878**	**1.242**	**1.242**	**1.242**
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	**1.199**	**3.319**	**5.115**	**4.698**	**4.699**	**4.699**
Totaal	**1.199**	**3.319**	**5.115**	**4.698**	**4.699**	**4.699**

2.7 Programma 7 Algemene dekkingsmiddelen, bestuur, dienstverlening, overhead en overige posten

Inleiding

In dit programma, algemene dekkingsmiddelen, bestuur, dienstverlening, overhead en overige posten, zijn de posten opgenomen die niet onder één van de andere programma's vallen. Het saldo van baten en lasten van de overige baten en lasten bedraagt voor 2027 1.856K. De stelposten ad 1.500K en rente zijn daarvan de belangrijkste onderdelen.

2.7.1 Bestuur

2.7.2 Dienstverlening

Wat willen we bereiken

We willen dat de Oldambtsters onze dienstverlening als toegankelijk, betrouwbaar en duidelijk ervaren. Zij weten wat zij van de gemeente kunnen verwachten, kunnen hun zaken zoveel mogelijk eenvoudig regelen en krijgen passende ondersteuning wanneer dat nodig is. We willen open en duidelijk communiceren en afspraken over onze dienstverlening zoveel mogelijk voorspelbaar maken. Goede interne dienstverlening is een belangrijke voorwaarde voor goede dienstverlening aan de Oldambtsters.

Aanpak op hoofdlijnen

- We verbeteren onze dienstverlening continu, op basis van klantcontacten, ervaringen en signalen uit de praktijk.
- We maken processen eenvoudiger en duidelijker voor inwoners én medewerkers en blijven werken met heldere service- en dienstverleningsnormen.
- We zetten de digitalisering voort, met toegankelijke digitale dienstverlening én persoonlijk contact waar dat nodig is.
- We versterken de samenhang in processen, systemen en informatie en sluiten waar mogelijk aan bij het gebiedsgericht werken en veranderende wet- en regelgeving.

Acties

1: We benutten de klanttevredenheidsmeting op webformulieren en breiden de meting uit naar andere kanalen om concrete verbeterpunten te bepalen en te volgen

2: We monitoren de toepassing van de service- en dienstverleningsnormen en stellen waar nodig bij op basis van ervaringen en meetresultaten

3: We zetten het digitaliseren van onze dienstverlening voort

4: We brengen de gevolgen van de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer voor onze dienstverlening verder in beeld brengen en beleggen de noodzakelijke acties binnen de organisatie

5: We brengen relevante klantreizen en processen in beeld op basis van klantcontacten en signalen uit de organisatie en bepalen welke verbeteringen binnen de beschikbare capaciteit kunnen worden uitgevoerd

6: We brengen in beeld wat binnen Oldambt onder goede interne dienstverlening wordt verstaan, waar de belangrijkste knelpunten liggen en welke verbeteringen prioriteit hebben

2.7.3 Overhead

De kosten van overhead betreffen alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. De kosten die hiermee samenhangen zijn zichtbaar in tabel Baten en lasten van Programma 7 Algemene dekkingsmiddelen, bestuur, dienstverlening, overhead en overige posten onder de post Overhead.

De bijbehorende beleidsindicatoren zijn opgenomen in de tabel Beleidsindicatoren van Programma 7 Algemene dekkingsmiddelen, bestuur, dienstverlening, overhead en overige posten. In paragraaf 3.1 Bedrijfsvoering is een toelichting opgenomen op de overhead.

2.7.4 Belastingen

Onder de belastingen vallen de (On-) roerendezaakbelasting, overige belastingen en vennootschapsbelasting. De baten en lasten die met de belastingen gepaard gaan zijn opgenomen in de tabel Baten en lasten van Programma 7 Algemene dekkingsmiddelen, bestuur, dienstverlening, overhead en overige posten onder de post belastingen.

De bijbehorende beleidsindicatoren zijn opgenomen in de tabel Beleidsindicatoren van Programma 7 Algemene dekkingsmiddelen, bestuur, dienstverlening, overhead en overige posten.

Een uitgebreide toelichting op de (On-) roerendezaakbelasting en overige belastingen is terug te vinden in de paragraaf 3.5 Lokale heffingen.

Vennootschapsbelasting

Voor de begroting 2027 is op dit nog geen zicht op een afdracht voor vermogensbelasting, dat wordt gedurende het jaar pas duidelijk.

2.7.5 Algemene uitkering

De algemene uitkering uit het gemeentefonds is veruit de belangrijkste (en vrij besteedbare) inkomstenbron voor de begroting. De raming hiervan voor 2027-2030 is gebaseerd op de septembercirculaire van 2026 en zal in 2027 via de mei- en septembercirculaire nog bijgesteld worden op basis van besluiten van het Rijk. In januari wordt een belangrijk advies verwacht van de commissie van Ark over de financiering van de Jeugdzorg die ook via de algemene uitkering verloopt.

2.7.6 Overige baten en lasten

Onder de overige baten en lasten zijn alle taakvelden en budgetten opgenomen die niet logischerwijze aan 1 van de subdoelen kunnen worden toegerekend dan wel gering in omvang zijn.

Dividend

Dividend is een winstuitkering van een bedrijf aan aandeelhouders. De gemeente Oldambt is aandeelhouder in verschillende vennootschappen en corporaties.

In de tabel Baten en lasten van Programma 7 Algemene dekkingsmiddelen, bestuur, dienstverlening, overhead en overige posten zijn de baten en lasten die hiermee gepaard gaan opgenomen onder de post Overige Baten en Lasten. In onderstaande tabel zijn de verwachte dividenduitkeringen opgenomen.

Een uitgebreide toelichting op de afzonderlijke vennootschappen en corporaties is terug te vinden in paragraaf 3.4 Verbonden partijen onder 3.4.2 Vennootschappen en corporaties.

Onderstaande tabel geeft de begroting en realisatie van de opbrengsten weer:

Bedragen x €1.000

Dividend	Realisatie 2025	Geactualiseerde Begroting 2026	Primaire Begroting 2027	Meerjarenbegroting 2028	Meerjarenbegroting 2029	Meerjarenbegroting 2030
6050020 Deelnemingen nutsbedrijven	**788**	**587**	**400**	**400**	**400**	**400**
6050030 Aandelen BNG (rente en dividend/winstuitkeringen)	**455**	**255**	**327**	**327**	**327**	**327**
Totaal	**-1.242**	**-842**	**-726**	**-726**	**-726**	**-726**

Saldo van de financieringsfunctie

De financieringsfunctie betreffen alle activiteiten die te maken hebben met het verwerven en beheren van financiële middelen door de gemeente. Het saldo hiervan komt terug in de tabel Baten en lasten van Programma 7 Algemene dekkingsmiddelen, bestuur, dienstverlening, overhead en overige posten onder de post Overige Baten en Lasten. In onderstaande tabel is het saldo van de financieringsfunctie opgenomen.

Een uitgebreide toelichting op de financieringsfunctie is opgenomen in paragraaf 3.6 Financiering.

Onderstaande tabel geeft de begroting en realisatie weer:

Bedragen x €1.000

Saldo financieringsfunctie	Realisatie 2025	Geactualiseerde Begroting 2026	Primaire Begroting 2027	Meerjarenbegroting 2028	Meerjarenbegroting 2029	Meerjarenbegroting 2030
6050000 Rente	**0**	**-473**	**695**	**585**	**483**	**378**
6050010 Bespaarde rente	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
6050040 Saldo op doorbelasting rente	**-1.151**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal	**-1.151**	**-473**	**695**	**585**	**483**	**378**

Overige algemene dekkingsmiddelen

Onder de overige dekkingsmiddelen worden geschaard: baten en lasten uit vorige dienstjaren, stelposten en de kosten die samenhangen met het gebruik van gebouwen die niet voor de eigen organisatie of een maatschappelijke functie worden ingezet.

Onvoorzien

Conform het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten is een bedrag voor onvoorzien in de begroting opgenomen. Deze post is opgenomen in de tabel Baten en lasten van Programma 7 Algemene dekkingsmiddelen, bestuur, dienstverlening, overhead en overige posten en is onderdeel van de post Overige baten en lasten.

Als onderdeel van de financiële maatregelen en vooruitlopend op de verwerking in het besluit begroting en verantwoording (Bbv) van een advies van de commissie BBV om het bedrag voor onvoorzien op nihil te bepalen hebben we de bedragen voor onvoorzien afgeraamd in de begroting. Eventuele noodzakelijke bijstellingen van de begroting worden via BBR1 en/of BB2 aan de gemeenteraad voorgelegd.

.

Bedragen x €1.000

Onvoorzien	Realisatie 2025	Geactualiseerde Begroting 2026	Primaire Begroting 2027	Meerjarenbegroting 2028	Meerjarenbegroting 2029	Meerjarenbegroting 2030
6080010 Onvoorziene uitgaven	**0**	**155**	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal	**0**	**155**	**0**	**0**	**0**	**0**

Begraafplaatsen en crematoria

Onder begraafplaatsen en crematoria vallen de gemeentelijke taken op het terrein van de lijkbezorging. Hieronder vallen:

- Begraafplaatsen en crematoria
- Lijkschouw (het vaststellen dat de betrokkene is overleden)
- Baten begraafplaatsrechten
- Baten afkoopsommen grafrechten

In de tabel Baten en lasten van Programma 7 Algemene dekkingsmiddelen, bestuur, dienstverlening, overhead en overige posten zijn de baten en lasten die hiermee gepaard gaan opgenomen onder de post Overige Baten en Lasten. Een toelichting op de leges is terug te vinden in paragraaf 3.5 Lokale heffingen onder 3.5.6 Lijkbezorgingsrechten.

Baten en lasten van Programma 7 Algemene dekkingsmiddelen, bestuur, dienstverlening, overhead en overige posten

Bedragen x €1.000

Baten en lasten van Programma 7 Algemene dekkingsmiddelen, bestuur, dienstverlening, overhead en overige posten	Realisatie 2025	Geactualiseerde Begroting 2026	Primaire Begroting 2027	Meerjarenbegroting 2028	Meerjarenbegroting 2029	Meerjarenbegroting 2030
Lasten						
Bestuur	**2.287**	**2.409**	**2.381**	**2.381**	**2.381**	**2.381**
Dienstverlening	**1.901**	**2.022**	**1.884**	**1.866**	**1.866**	**1.866**
Overhead	**32.763**	**33.446**	**25.658**	**24.938**	**24.348**	**24.376**
Belastingen	**2.027**	**1.280**	**874**	**874**	**874**	**874**
Overige baten en lasten	**1.088**	**1.977**	**3.513**	**4.311**	**4.678**	**5.305**
Reservemutaties programma 7	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal Lasten	**40.066**	**41.134**	**34.310**	**34.369**	**34.147**	**34.800**
Baten						
Bestuur	**0**	**15**	**0**	**0**	**0**	**0**
Dienstverlening	**1.173**	**1.090**	**1.154**	**1.154**	**1.154**	**1.154**
Overhead	**3.912**	**5.276**	**1.316**	**1.263**	**1.233**	**1.233**
Belastingen	**17.702**	**17.453**	**17.797**	**17.797**	**17.797**	**17.797**
Algemene uitkering	**131.345**	**129.104**	**132.764**	**128.197**	**129.661**	**127.839**
Overige baten en lasten	**2.912**	**3.192**	**1.657**	**2.940**	**2.651**	**2.471**
Totaal Baten	**157.045**	**156.130**	**154.687**	**151.351**	**152.496**	**150.493**
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	**-116.979**	**-114.996**	**-120.377**	**-116.982**	**-118.349**	**-115.693**
Stortingen						
Reservemutaties programma 7	**17.862**	**4.766**	**1.082**	**1.082**	**1.082**	**0**
Totaal Stortingen	**17.862**	**4.766**	**1.082**	**1.082**	**1.082**	**0**
Onttrekkingen						
Reservemutaties programma 7	**7.775**	**17.399**	**1.791**	**371**	**210**	**210**
Totaal Onttrekkingen	**7.775**	**17.399**	**1.791**	**371**	**210**	**210**
Mutaties reserves	**10.087**	**-12.633**	**-709**	**711**	**872**	**-210**
Totaal	**-106.892**	**-127.629**	**-121.086**	**-116.271**	**-117.477**	**-115.903**

Beleidsindicatoren van Programma 7 Algemene dekkingsmiddelen, bestuur, dienstverlening, overhead en overige posten

Indicator	Eenheid	Bron	Periode	Oldambt	Nederland	Opmerking
Formatie	Fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens	2027	11,9	Gegevens niet beschikbaar	
Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens	2027	11,0	Gegevens niet beschikbaar	
Apparaatskosten	Kosten per inwoner €	Eigen begroting	2027	613	Gegevens niet beschikbaar	
Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	Eigen begroting	2027	9,5	Gegevens niet beschikbaar	
Overhead	% van totale lasten	Eigen begroting	2027	11,0	Gegevens niet beschikbaar	
Gemiddelde WOZ-waarde	x €1.000	CBS - Waarde onroerende zaken	2026	304	439	De WOZ-waarde van alle woningen. Alle verblijfsobjecten in de Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG) met minimaal een woonfunctie en eventueel een of meer andere gebruiksfuncties worden als woning aangemerkt. De waardepeildatum (taxatiepeildatum) is steeds 1 jaar eerder (t-1). Ter voorbeeld, de WOZ-waarde op 1 januari 2025 is de feitelijke waarde van het object op 1 januari 2024.
Gemeentelijke woonlasten éénpersoonshuishouden	€	COELO - Atlas lokale lasten	2026	979	993	Som van de gemiddeld betaalde ozb op basis van de gemiddelde woz-waarde van woningen in de gemeente + reinigingsheffing + rioolheffing minus eventuele heffingskorting.
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	€	COELO - Atlas lokale lasten	2026	1.013	1.091	Som van de gemiddeld betaalde ozb op basis van de gemiddelde woz-waarde van woningen in de gemeente + reinigingsheffing + rioolheffing minus eventuele heffingskorting.

Behoudens de gegevens uit de bron "Eigen gegevens", zijn de overige gegevens die in deze tabel zijn opgenomen afkomstig van:

Waar staat je gemeente.nl geraadpleegd op 19-08-2026, van https://www.waarstaatjegemeente.nl/mosaic/dashboard/besluit-begroting-en-verantwoording--bbv-

3 Paragrafen

3.1 Bedrijfsvoering

Algemeen

Met de afronding van het programma Nijambt eindigt de ontwikkeling van onze organisatie niet. In 2027 verschuift het accent van het inrichten van de organisatie en concernsturing naar het daadwerkelijk laten werken van de ingezette weg. De verantwoordelijkheid hiervoor wordt steeds meer opgepakt in de lijnorganisatie. We investeren daarom verder in professionele interne en externe dienstverlening, duidelijk eigenaarschap en een manier van werken die onze medewerkers helpt om inwoners en ondernemers goed te bedienen. Daarbij hebben onder andere methodisch en procesgericht werken, zaakgericht werken en het verder stroomlijnen en standaardiseren van onze interne processen onze aandacht.

Om onze maatschappelijke doelen te bereiken is een stevige bedrijfsvoering een vereiste. Dat gaat van goede advisering op alle ondersteunende functies, maar ook het bouwen van een informatielandschap dat past bij de complexiteit, snelheid en opgaven van vandaag en morgen. Daarbij ondersteunen praktische zaken, zoals een betrouwbare financiële en personele administratie, het invoeren van procesgericht werken, de invoering van een nieuw geïntegreerd softwareplatform, het vernieuwen en moderniseren van werkplekken en flexibeler werken vanuit de cloud. Onze huidige bedrijfsvoering vraagt aandacht. Er is de afgelopen jaren hard gewerkt om onze basisdienstverlening beter op orde te krijgen en hierin hebben we ook goede stappen gezet. Maar dit proces is nog niet afgerond en vraagt in 2027 ook onze aandacht.

We verwachten dat met de inzet van nieuwe moderne en gestandaardiseerde technologie zowel de dienstverlening richting onze inwoners en ondernemers te verbeteren als onze interne processen te versterken. En tenslotte zal het afleggen van verantwoording en het tijdig bij kunnen sturen meer en meer moeten kunnen steunen op datagericht werken.

HR

De ontwikkeling van onze organisatie vraagt inspanning van onze medewerkers en leidinggevenden. We investeren daarom in goed werkgeverschap, leiderschap en professionele ontwikkeling en in een werkomgeving waarin medewerkers verantwoordelijkheid kunnen nemen en zich kunnen ontwikkelen. Het terugdringen van het ziekteverzuim en het duurzaam inzetbaar houden van medewerkers blijven daarbij belangrijke aandachtspunten.

Financiën

In de afgelopen jaren is veel gesproken over het ravijnjaar 2026, in verband een stevige verlaging van het Gemeentefonds. Doordat er voor de jaren 2026 en 2027 extra middelen beschikbaar zijn gesteld, is het ravijnjaar verschoven van 2026 naar 2028. Dat laat deze begroting ook zien. Vanaf 2030 zien we een positief financieel beeld. Dit beeld wordt onder andere beïnvloed door het financiële effect van het afschaffen van de huishoudelijke hulp uit de WMO. De ontwikkelingen van het meerjarig begrotingssaldo wordt in hoofdstuk 1 ‘Financieel Perspectief’ verder toegelicht.

Bij de kadernota 2027-2030 hebben we in beeld gebracht welke ambities en speerpunten wij voor de komende jaren zien. Wij gaan ter voorbereiding op de kadernota 2028-2031 met de raad in gesprek over welke afwegingen we hier gezamenlijk in willen maken. Die uiteindelijke ambities en speerpunten bepalen welke aanvullende ruimte in de begroting moet worden gevonden en bepaalt daarmee de omvang van een eventuele ombuigingsoperatie.

GRID en Reg-IT

Per 1 mei 2026 is de nieuwe GR Reg-IT in werking getreden. Deze organisatie zal zich op termijn uitsluitend richten op ICT-regie rondom een vernieuwd netwerk en serverpark. Daarnaast zijn de migratie naar de Cloud en de ontwikkeling van onze digitale werkplek belangrijke onderwerpen. Reg-IT zal samen met ons de komende periode gebruiken om de transitie naar regieorganisatie waar te maken en de dagelijkse operatie verder te verbeteren.

Rechtmatigheid

Sinds 1 januari 2023 moet het college van B&W zelf in de jaarrekening verklaren of alle inkomsten en uitgaven volgens de regels zijn verlopen, waarbij de financiële verordening de spelregels vooral bepaalt. De financiële verordening is door de raad vastgesteld op 22 oktober 2025. In 2027 worden geen aanpassingen in de financiële verordening verwacht.

Fraude en onregelmatigheden

Eerder heeft de directie een frauderisicoanalyse opgesteld waaruit naar voren kwam dat op enkele onderdelen in de bedrijfsvoering sprake is van een hoger dan normaal risico op non-compliance. Deze risico's krijgen jaarlijks extra aandacht. Eind 2026 zal een frauderisicobeleid die op een doelmatige wijze een bijdrage kan leveren aan de beheersing van frauderisico's en andere onregelmatigheden aan de raad worden voorgelegd. Vanaf 2027 zullen controles op basis daarvan worden uitgevoerd.

Misbruik en oneigenlijk gebruik

De regels rondom misbruik en oneigenlijk gebruik (M&O) dateren van 2013 en op basis daarvan worden controles uitgevoerd. In 2027 zullen deze regels tegen het licht worden gehouden en indien nodig geactualiseerd. Controles zullen in 2027 worden voortgezet.

Transformatie sociaal domein

Om het sociaal domein toekomstbestendig te organiseren, is een transformatie nodig. Het vormgeven van deze transformatie is op dit moment gaande en betreft een complexe opgave die inzet vraagt van verschillende teams, uitvoering en de bedrijfsvoering. De transformatie wordt in 2027 ingericht als een programma. De doelstelling van het programma is een versnelde, doordachte en gedragen beweging naar een sociaal domein waarin inwoners zo vroeg, dichtbij, integraal en passend mogelijk worden ondersteund. Het programma organiseert daarvoor samenhang tussen beleid, uitvoering, toegang, algemene voorzieningen en maatschappelijke partners en bereidt de structurele borging in de lijnorganisatie voor. Onze uitvoering in het sociaal domein zal er straks anders uitzien met een helder doel: een toekomstbestendig sociaal domein in Oldambt.

3.2 Grondbeleid

Beleidskaders

- De Centrumvisie Winschoten 2025, vastgesteld in 2011;
- Accommodatienota, vastgesteld in december 2013 (wordt geactualiseerd december 2026);
- De nota Grondbeleid 2021-2026 is in 2020 vastgesteld;
- Ambitiedocument Centrumontwikkeling Oldambt vastgesteld in 2022;
- Ruimtelijk-economisch perspectief A7N33 2022, vastgesteld in 2022.

Wat willen we bereiken?

Actieve inzet voor de realisatie van de doelstellingen uit programma 2 en 3, met aandacht voor wonen, ondernemen, infrastructuur, recreatie en toerisme. Ook de overige programma's worden ondersteund, met voortdurende aandacht voor het beheersen van de financiële risico's.

Wat gaan we daarvoor doen?

Het huidige grondbeleid loopt eind 2026 af. Het fungerende grondbeleid zal daarom worden herzien. Hierdoor houdt de gemeente Oldambt grip op haar grondbeleid en blijven er duidelijke spelregels om gebiedsontwikkelingen te bevorderen. Het grondbeleid is situationeel van aard: afhankelijk van het vraagstuk wordt gekozen voor een actieve of faciliterende rol. Bij grondexploitatie blijft het uitgangspunt het bereiken van overeenstemming tussen de gemeente en particuliere ontwikkelaars over het in exploitatie brengen van particuliere gronden. Afspraken over kostenverrekening worden vastgelegd in een anterieure overeenkomst. Indien overeenstemming uitblijft, past de gemeente publiekrechtelijk kostenverhaal toe.

Gemeentelijke gebouwen en gronden worden effectief en efficiënt benut en geëxploiteerd. Daarmee wordt actief bijgedragen aan de doelstellingen van programma 3 en van de overige programma's.

Grondexploitaties bedrijventerreinen
In 2025 zijn alle kavels van de bedrijventerrein Hoogebrug 2 & 3 verkocht. Medio 2026 zijn er voor Eextahaven 3 nog vijf woon-werkkavels beschikbaar, de vraag hiernaar is niet groot. De verwachting is dat deze in 2027 ook nog te koop blijven staan. Op Eextahaven 3 is nog ruimte gevonden om 4 extra bedrijfskavels te realiseren. De verwachting is dat deze eind 2026 allemaal zijn verkocht. Omdat er verder geen lopende projecten voor bedrijventerreinen zijn, wordt er per 2027 volledig ingezet op de nieuwe ontwikkeling en uitgifte van bedrijventerrein Scheemder Hoogte 1 & 2. De grondexploitatie van het bedrijventerrein is per maart 2025 vastgesteld door de gemeenteraad. De ontwikkeling van het terrein en kavelverkoop zijn inmiddels gestart, in 2027 worden naar verwachting de eerste kavels gepasseerd en kunnen de bouwwerkzaakheden van de potentiële kopers starten.

Grondexploitaties woningbouw
In april 2023 heeft de gemeenteraad de grondexploitatie voor de Kamperfoeliestraat vastgesteld. In dit plan worden 19 nieuwe woningen gerealiseerd. Zes kavels worden direct door de gemeente uitgegeven. De overige kavels zijn bestemd voor een ontwikkelaar, die hier 13 woningen zal bouwen, 3 vrijstaande woningen en 10 betaalbare koopwoningen. Ook de grondexploitatie voor het plan De Garst is in 2024 vastgesteld door de gemeenteraad. De voorbereidingen voor de ontwikkeling van deze nieuwe woonlocatie in Winschoten zijn inmiddels gestart. De realisatie hangt samen met de bouw van het nieuwe gemeentehuis.

Niet in exploitatie genomen gronden (NIEGG)
De gemeente bezit nog verschillende locaties en terreinen die nog niet in exploitatie zijn genomen (NIEGG). Het gaat hierbij vooral om gronden die strategisch zijn aangekocht, in de verwachting dat ze in de toekomst ontwikkeld zullen worden.

Overige activiteiten
In 2027 ondersteunt de gemeente actief verschillende projecten en herontwikkelingen in de binnenstad van Winschoten. Deze ondersteuning sluit aan bij de uitvoering van het Ambitiedocument Centrumontwikkeling Oldambt. Hieronder vallen in elk geval de ontwikkeling van de Poort van Winschoten en de herontwikkeling van de locatie van het voormalige Sint Lucasziekenhuis

Wanneer zijn we tevreden?

Wanneer de doelstellingen van de ondersteunde programma's worden behaald, met name die van programma 3.

Wat mag het kosten?

Bij de jaarlijkse herzieningen van de grondexploitaties wordt inzicht gecreëerd in de financiële resultaten van het verstreken boekjaar en wordt er een prognose afgegeven van het nieuwe boekjaar. Echter, is boekjaar 2026 nog niet afgerond en kan er nog geen definitieve prognose van 2027 worden afgegeven. Daarom wordt slechts een begrotingsprognose gepresenteerd van toekomstige investeringen en opbrengsten.

Financiële prognose

Omschrijving	Investeringen	Opbrengsten	Resultaat
Eextahaven 3	€ 632.000,-	€ 239.000,-	-/- € 760.000.-
Hoogebrug 3	€ 150.000,-	€ 0,-	-/- € 200.000,-
Kamperfoeliestraat	€ 81.000,-	€ 506.000,-	€ 690.000,-
Garst	€ 0,-	€ 0,-	-/- € 1.147.000,-
Scheemder Hoogte 1 & 2	€ 2.302.000,-	€ 418.000,-	€ 7.212.000,-
De Rensel	€ 1.076.000,-	€ 0,-	€ 2.139.000,-

3.3 Onderhoud kapitaalgoederen

Wat willen we bereiken?

We willen een openbare ruimte die voor iedereen fijn, veilig, levendig en netjes is. Ook moet de inrichting duurzaam zijn en goed en makkelijk te onderhouden.

De kwaliteit van onze straten, pleinen, parken etc. hangt voor een groot deel af van onze 'kapitaalgoederen'. Dit zijn grote en kostbare bezittingen van de gemeente zoals wegen, bruggen, riolering, parken, speelplekken, gebouwen en openbare verlichting.

Wanneer zijn we tevreden?

Inwoners en bezoekers merken elke dag hoe de openbare ruimte erbij staat. Dat bepaalt hoe fijn zij het vinden om hier te wonen of te zijn. Al deze voorzieningen samen, zijn heel veel geld waard. We willen ze zo goed als mogelijk onderhouden. De gemeenteraad heeft hiervoor kwaliteitsniveaus en beheerplannen vastgesteld; daar houden we ons aan.

We hebben dit onderhoud verdeeld over 6 hoofdthema's:

1. Groen: onderhoud van bomen, beplanting, gazons, sportvelden en begraafplaatsen;
2. Wegen: onderhoud van straten, voetpaden, fietspaden en bruggen, en het strooien bij gladheid;
3. Water & Riolering: de afvoer van afvalwater, de waterkwaliteit en grote bouwwerken zoals kaden, sluizen en jachthavens;
4. Verkeer & Openbare Verlichting: verbeteren van infra t.b.v. veilige verkeerssituaties & straatverlichting;
5. Afval: inzamelen van diverse soorten afval en het hergebruiken van afval als grondstof;
6. Gebouwen: het onderhoud aan gemeentelijke gebouwen.

Wat mag het kosten?

Het opstellen van een aantal beheerplannen voor de periode 2026- 2029 heeft vertraging opgelopen. Eind 2026 worden deze nieuwe beheerplannen t.b.v. de openbare ruimte officieel vastgesteld. Hierin staat precies hoe we alles gaan onderhouden. In de plannen is rekening gehouden met de in de begroting opgenomen beschikbare budgetten voor de komende jaren.

De budgetten in het overzicht hieronder zijn bedoeld voor:

- Het inhuren van externe bedrijven.
- De inkoop van materialen.
- Het inhuren van medewerkers via Afeer.
- De uren van onze eigen binnen- en buitendienst.

Bedragen x € 1.000

		Plan-	Financieel	Realisatie	Geactualiseerde	Primaire	Meerjarenbegroting	Meerjarenbegroting	Meerjarenbegroting	Achter-
Kapitaalgoed	Vastgesteld	periode	in begroting	2025	Begroting 2026	Begroting 2027	2028	2029	2030	stalling
Wegen	14-03-2023	2022 - 2025	ja	3.999	3.838	3.895	3.899	3.899	3.899	nee
Openbaar groen	14-03-2023	2022 - 2025	ja	3.201	4.198	3.809	3.833	3.836	3.836	nee
Gebouwen	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	1.956	2.043	1.968	1.955	1.958	1.958	nee
Riolering	19-11-2025	2026 - 2030	ja	1.029	1060	1.104	1.129	1.152	1.152	nee
Oppervlakte water	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	468	456	467	467	468	468	nee
Begraafplaatsen	20-10-2024	2014 -	ja	359	414	354	357	357	357	nee
Openbare verlichting	14-03-2023	2022-2025	ja	283	314	312	312	313	313	nee
Civiel technische kunstwerken	14-03-2023	2022 -2025	ja	259	287	278	278	279	279	nee
Jachthavens en vaar-recreatieve voorzieningen	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	92	122	101	101	102	102	nee
Sportterreinen	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	40	51	60	60	60	60	nee

Onderhoud Blauwestad

In 2020 heeft de gemeente afspraken gemaakt met de provincie over Blauwestad. Eén van die afspraken is dat de gemeente vanaf 2025 stapsgewijs het onderhoud van de openbare ruimte overneemt. Dit geldt voor de delen die helemaal af zijn en waar mensen wonen.

We hebben geïnventariseerd welke extra werkzaamheden hiervoor nodig zijn. Dit kost jaarlijks naar schatting in totaal € 500.000 extra, bovenop het normale onderhoudsbudget. Dit geld is al opgenomen in de meerjarenraming.

Risico's

- Minder budget betekent lagere kwaliteit: Als er wordt bezuinigd op het budget voor de openbare ruimte, kunnen we de afgesproken kwaliteit niet leveren. Dit zullen inwoners en gebruikers direct merken en waarschijnlijk minder waarderen.
- Extreme prijsstijgingen ten gevolge van de wereldse veranderingen kunnen ook de oorzaak worden van een mindere kwaliteit. Tenzij de onderhoudsbudgetten mee bewegen met deze prijsstijgingen.

3.3.1 Groen

Wat gaan we daarvoor doen?

- De medewerkers van ons team BORGG werken samen met de gedetacheerde medewerkers van Afeer aan het onderhoud van de beplanting, de gazons en de bomen.
- Uitvoering geven aan de aanpak van de Japanse Duizendknoop, de Essentaksterfte en de Bereklauw.
- Uitvoeren van de maatregelen zoals vastgesteld in het beleidsplan Begraven en Begraafplaatsen.
- Opstellen van een uitvoeringsplan op basis van het vastgestelde Groenbeleidsplan.
- De medewerkers van ons team BORGG werken samen met de gedetacheerde medewerkers van Afeer aan het onderhouden van de begraafplaatsen op niveau C.
- Het Rosarium onderhouden we op niveau A.
- Ook wordt er weer een boominspectie gehouden in de gemeente waarbij gecontroleerd wordt op veiligheid en onderhoud. Dit betreft een 3 jarige cyclus. Hierbij zal ook verhoogde aandacht zijn voor de bomen in bosplantsoenen.
- In samenwerking met de aannemer van het onderhoudscontract “Wegen en aanverwante dienstverlening” zal er weer aandacht worden besteed aan onkruid rondom wegen, zoals bijvoorbeeld het kantenknippen.
- Verbeteren van de biodiversiteit door o.a. meer sinusbeheer te blijven toepassen.
- We blijven schapen inzetten voor (natuurlijke) begrazing.
- De gemeentelijke speeltoestellen blijven we onderhouden daar waar dit noodzakelijk is.
- Daarnaast gaan we onderzoeken hoe we een verbeterslag kunnen (laten) uitvoeren op alle gemeentelijke speeltuinen/plekken in de gemeente.

Wat hebben we te onderhouden?

Omschrijving	Hoeveelheid	Eenheid
Oppervlakte openbaar groen	454	ha.
Oppervlakte (natuurlijke) beplanting	139	ha.
Aantal bomen	ca. 27.000	st.
Aantal begraafplaatsen	12	st.

3.3.2 Wegen

Wat gaan we daarvoor doen?

- Samen met onze partner gaan we onze asset, zoals omschreven in het onderhoudscontract, beheren en onderhouden. Gezamenlijk blijven we zoeken naar koppelkansen en het integraal benaderen van werkzaamheden.
- Hierbij is ook aandacht voor lokale werkgelegenheid, duurzaamheid en circulariteit.
- Het maatregelenpakket, dat is samengesteld naar aanleiding van de droogteschade, uitwerken tot een plan van aanpak ten behoeve van de vervolgfase, inclusief planning en kostenraming om de schades ten gevolge van de droogte zo adequaat als mogelijk op te lossen.
- Het (achterstallig en levensduur verlengend groot) onderhoud aan diverse bruggen wordt in meerdere jaren uitgevoerd om zodoende de noodzakelijke en vereiste kwaliteit te verhogen. Ook worden de bruggen vervangen die aan het eind van hun levensduur zijn gekomen.
- We zijn gestart met het actualiseren en verbeteren van het bestand “Vaar recreatieve Voorzieningen”, dit middels een bureaustudie en vervolgens een inspectie. Op basis hiervan kunnen we een actueel onderhouds- en kostenoverzicht genereren.
- Naast het reguliere onderhoud (reinigen, conserveren en herstelwerkzaamheden) aan bruggen worden diverse recreatieve voorzieningen (bijv. aanlegsteigers) onderhouden en waar nodig voorzien van (nieuwe) antislip ter verhoging van de veiligheid van de gebruikers.
- Het uitvoeringsprogramma gladheidbestrijding opstellen conform de uitgangpunten zoals verwoord in het Gladheidsbestrijdingsplan. Het team Buitendienst draagt zorg voor een adequate en alerte uitvoering.
- De volgende fietspaden zijn in beeld voor rehabilitatie en zijn ook financieel inzichtelijk gemaakt en opgenomen in de kadernota. Vooruitlopend op het beschikbaar komen van financiële middelen zullen we al enkele voorbereidende werkzaamheden gaan uitvoeren. Denk aan het onderzoeken wat de beste oplossingen is voor de ontstane schadebeelden en beschikbaarheid van eigendom i.v.m. de gewenste verbredingen. Het betreft de volgende fietspaden:

1. Fietspad over de dijk nabij Parkwijk Winschoten
2. Fietspad Zuidwending Scheemda
3. Fietspad langs Beertsterdiep Beerta

4. Fietspad Scheemda buitengebied – centrum (route Scheemderzwaag – ziekenhuis – brandweerkazerne). Aansluitend op het reeds aangepakte fietspad langs het Termuntenzijldiep.

Wat hebben we te onderhouden?

Omschrijving	Hoeveelheid	Eenheid
Lengte wegen	507	km.
Lengte fietspaden	87	km.
Aantal bruggen	82	st.

3.3.3 Water & Riolering

Wat gaan we daarvoor doen?

- Het op diepte brengen en houden van watergangen en waterpartijen zoals opgenomen in het Beheerprogramma Baggeren;
- Het verbeteren van de waterkwaliteit en het vergroten van de beleving van het oppervlaktewater;
- Het zoveel als mogelijk onzichtbaar houden van grond- en afvalwater;
- Het regenwater na een extreme regenbui zo goed mogelijk opvangen, bergen en afvoeren ten einde overlast zo veel mogelijk te beperken op de meest kwetsbare plekken;
- Het onderhouden en verbeteren van de kaden, beschoeiingen etc., ten einde weg- en uitspoeling te voorkomen.
- Ten aanzien van klimaatadaptatie worden de volgende projecten opgestart en uitgevoerd:

1. Aanleg regenwaterstructuur Centrum Scheemda
2. Aanleg regenwaterriool Kerkwijk Nieuw Scheemda
3. Uitvoering geven aan de brede klimaatsubsidie

- Ten aanzien van (groot) onderhoud worden de volgende riolen aangepakt:

1. Aanleg gescheiden riolering Hoofdweg ‘t Waar
2. Aanleg gescheiden riolering St. Vitusstraat Winschoten
3. Relinen riolering Constantijn Huygenslaan Winschoten
4. Relinen riolering Molenweg Winschoten

Wat hebben we te onderhouden?

Omschrijving	Hoeveelheid	Eenheid
Lengte kaden, beschoeiing en betuining	70	km.
Aantal sluizen	1	st.
Aantal jachthavens	7	st.
Lengte vrij verval riolering	405	km.
Lengte mechanische riolering	93	km.
Aantal hoofdgemalen	101	st.
Aantal vacuümputten	80	st.
Aantal vacuümstations	2	st.
Aantal IBA's	78	st.
Aantal pompunits	217	st.
Aantal rioolaansluitingen	20.150	st.
Aantal kolken	22.839	st.
Aantal randvoorzieningen (+gemaal)	15	st.

3.3.4 Verkeer & Openbare verlichting

Wat gaan we daarvoor doen?

Het verbeteren van de bereikbaarheid, de leefbaarheid en de verkeersveiligheid door het (verder) uitvoering geven aan het beleid zoals beschreven in het in maart 2026 vastgestelde Mobiliteitsprogramma Oldambt 2025 - 2035 én de nog te verschijnen uitvoeringsagenda's Centrum Winschoten en Oldambt.

Ook zal in 2026/2027 de nota parkeernormen verschijnen. Deze normen zullen na vaststelling door college en raad worden geïmplementeerd in ruimtelijk beleid. Met provincie en de politie zijn gesprekken gaande om handhaving te intensiveren. De beschikbaarheid van mobiele flitsapparatuur (focusflitsers en flexflitsers) wordt steeds groter.

- Hiertoe, indien mogelijk, subsidie voor verkrijgen waarbij een gemeentelijke cofinanciering (50%) bijna altijd noodzakelijk is (daartoe is een gemeentelijke reserve zeer essentieel en wenselijk);

Het constant blijven verbeteren van de openbare verlichting waarbij de veiligheid, de leefbaarheid, de energiezuinigheid en het klimaat een belangrijke rol spelen;

- Het (laten) onderzoeken naar nut, noodzaak en mogelijkheden om de "speciale verlichting" (bijvoorbeeld aanlichting van openbare gebouwen, grondspots etc.) ook in LED te kunnen gaan uitvoeren.

Wat hebben we te onderhouden?

Omschrijving	Hoeveelheid	Eenheid
Aantal lampen openbare verlichting	12.512	st.
Aantal lampen openbare verlichting LED	11.673	st.
Aantal armaturen openbare verlichting	12.407	st.
Aantal masten openbare verlichting	12.015	st.

3.3.5 Afval

De gemeente Oldambt beschikt over een uitgebreid stelsel van inzamelmiddelen en afvalvoorzieningen, bestaande uit minicontainers, ondergrondse verzamelcontainers, rolcontainers, PMD-zakken en het afvalbrengstation. Een goed beheer van deze voorzieningen is essentieel om inwoners een betrouwbaar, veilig en hoogwaardig serviceniveau te bieden.

De gemeente werkt continu aan een toekomstbestendige, duurzame en efficiënte afvalinfrastructuur, passend binnen de circulaire ambities en het uitgangspunt ‘van afval naar grondstof’. Daarbij wordt ingezet op een optimale balans tussen dienstverlening, doelmatigheid en kostenbeheersing.

Wat gaan we daarvoor doen?

- Het beheer, onderhoud en vervanging van minicontainers, ondergrondse containers en overige inzamelvoorzieningen, zodat deze veilig, bedrijfszeker en toekomstbestendig blijven.
- De verdere herinrichting en optimalisatie van het afvalbrengstation, gericht op verbetering van de capaciteit, veiligheid, logistiek en doorstroming.
- De vervanging van de KCA-voorziening op het afvalbrengstation door een nieuwe, toekomstbestendige voorziening die voldoet aan de geldende wet- en regelgeving.
- Investering in circulaire voorzieningen en modulaire units ten behoeve van hergebruik, educatie en de verdere ontwikkeling van circulaire activiteiten op het afvalbrengstation.
- De aanschaf en plaatsing van nieuwe ondergrondse containers ter vervanging van verouderde voorzieningen en ter verbetering van dienstverlening.
- Het verder optimaliseren van de digitale dienstverlening, waaronder de online afvalwijzer, zodat inwoners beter worden ondersteund bij afvalscheiding en het gebruik van gemeentelijke afvalvoorziening.
- Het stimuleren van hergebruik, grondstoffeninzameling en circulaire initiatieven in samenwerking met maatschappelijke partners.

Wat hebben we te onderhouden?

Voorziening 140 & 240 liter (per April 2026)	Hoeveelheid	Eenheid
Groente-, Fruit- en Tuinafval (GFT)	16.665	st.
Restafval	16.468	st.
PMD	16.067	st.
Medisch	90	st.
Afvalbrengstation (in 2025)	**Hoeveelheid**	**Eenheid**
Bezoekers	32.734	st.
Aangeleverd afval	5.820,25	ton

3.3.6 Gebouwen

Naast de bovengenoemde voorzieningen in de openbare ruimte vallen ook de gebouwen in eigendom van de gemeente onder de kapitaalgoederen.

Wat gaan we daarvoor doen?

- Opstellen en uitvoeren accommodatie-nota.
- Verduurzaming van het gemeentelijk vastgoed aan de hand van een routekaart en dashboard opgesteld in samenwerking met management- en adviesbureau Brink.
- Voldoende onderhouden gebouwen die voldoen aan wettelijke eisen en waarover de gebruikers tevreden zijn.
- Voldoende verzekeren van gebouwen tegen schade.
- Voor elk gebouw waarvoor de gemeente verantwoordelijk is voor het onderhoud wordt een actuele meerjarenplanning gemaakt en uitgevoerd. Het dagelijks onderhoud wordt zoveel mogelijk uitgevoerd door de buitendienst, Afeer en lokale bedrijven. Het onderhoud betreft bouwkundig, werktuigbouwkundig en elektrotechnisch onderhoud.
- Het te koop zetten of slopen van gebouwen die niet ondersteund worden door beleid. Momenteel lopen er trajecten voor het afstoten of her-ontwikkelen van de volgende gebouwen:

1. Appartementencomplex en garageboxen Mr. D.U. Stikkerlaan 7 t/m 25 te Winschoten;
2. Voormalig PABO-gebouw, Stikkerlaan 4 Winschoten;
3. Gemeentekantoor Scheemda, Brugstraat 2 Scheemda;
4. Gemeentekantoor Winschoten, Garst 7 Winschoten;
5. Gemeentekantoor Winschoten, Johan Modastraat 6 Winschoten;
6. Winkel- en woonruimte, Langestraat 81 en 81a Winschoten;
7. Winkel- en woonruimte, Vissersdijk 74-74a, 76-78 Winschoten;
8. Winkelruimte, Vissersdijk 86 Winschoten;
9. Woning, Hoofdweg 248 Midwolda;

10. Diverse woningen, locatie en omgeving sporthal en voortgezet onderwijs Winschoten.

- Uitvoering onderhoud aan elektrische en werktuigbouwkundige installaties.
- Het verder verledden van de verlichting in het gemeentelijk vastgoed, in kader van verduurzaming en vernieuwde regelgeving.
- Aanbesteden beveiligingsdiensten.
- Begeleiden van de bouw van het nieuwe gemeentehuis.
- Verduurzaming van het gemeentelijk vastgoed met als doel om de CO2 uitstoot verminderen en besparing van fossiele brandstoffen.

Wat hebben we te onderhouden?

Volgens de WOZ-administratie heeft de gemeente ruim 140 vastgoedobjecten en/of nog te bebouwen locaties. In een groot aantal gevallen is de gemeente verantwoordelijk voor het onderhoud en zijn bedragen opgenomen in de begroting. Voor sommige (buiten)sportaccommodaties geldt dat de gemeente verantwoordelijk is voor het groot onderhoud, maar dat de geraamde kosten niet opgenomen zijn in de begroting.

3.4 Verbonden partijen

Beleidskaders

Op grond van artikel 15 van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) moet in de begroting en de jaarstukken in de paragraaf Verbonden Partijen in elk geval ingegaan worden op de in dit artikel verplicht gestelde onderdelen.

Verbonden partijen kunnen verschillende juridische verschijningsvormen hebben. Het belangrijkste onderscheid is die tussen publiekrechtelijke en privaatrechtelijke verbonden partijen.
Bij publiekrechtelijke verbonden partijen gaat het om deelnemingen aan gemeenschappelijke regelingen. Bij privaatrechtelijke verbonden partijen gaat het vooral om deelnemingen in vennootschappen en stichtingen.

Het criterium voor kwalificatie als verbonden partij is conform artikel 1 van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) gelegd bij die partijen waar de gemeente zowel een bestuurlijk als een financieel belang in heeft.
Onder bestuurlijk belang wordt verstaan: een zetel in het bestuur van, een participatie of het hebben van stemrecht. Met een financieel belang wordt bedoeld dat de gemeente middelen ter beschikking heeft gesteld en deze kwijt is in geval van faillissement van de verbonden partij en/of als financiële problemen bij de verbonden partij verhaald kunnen worden op de gemeente.

Dit betekent dat er relaties met derde partijen kunnen zijn die niet onder de verbonden partijen vallen en die dus niet in deze paragraaf vermeld worden. Het gaat dan om relaties indien slechts sprake is van of een bestuurlijk belang of een financieel belang.
Dat deze relaties niet in deze paragraaf zijn vermeld, wil overigens niet zeggen dat ze niet in de begroting en of jaarrekening zijn opgenomen. Deze relaties kunnen wel elders in de begroting of jaarrekening worden vermeld doordat bijvoorbeeld de gemeente jaarlijks subsidie verstrekt, uitsluitend een financieel belang heeft of een financieel risico loopt.

Wat willen we bereiken?

Al sinds het formele ontstaan van de gemeente hebben wij buren, partners en gedeelde openbare belangen. Als het dienstbaar en ondersteunend is aan de realisering van onze beleidsdoelstellingen, willen wij samenwerken. In deze tijd dat er steeds meer taken bij gemeenten worden belegd maar er onvoldoende capaciteit en middelen zijn om deze taken mede uit te kunnen voeren, is samenwerking met andere partners van essentieel belang. Samenwerking kan op een informele wijze. Op ambtelijk niveau wordt er al veel samengewerkt met collega’s van andere gemeenten en/of andere ketenpartners. Samenwerking kan ook op een meer formele wijze. In dat geval hebben we het over samenwerking die op een juridische grondslag tot stand is gekomen. Dat kan op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen, maar ook via het privaatrecht.

Samenwerken ter uitvoering van het openbaar belang komt dus al veel langer voor om diverse redenen, zoals:
- gedeeld(e) belang(en) met anderen;
- de gemeente kan een gewenst doel niet zelf realiseren;
- een gewenst doel kan op een efficiëntere of doeltreffender wijze worden gerealiseerd;
- uit oogpunt van kostenbesparing wordt met andere gemeenten samengewerkt;
- sommige gedecentraliseerde taken noodzaken tot samenwerken;
- het nastreven van een hogere kwaliteit van dienstverlening en producten;
- een bestuurlijke verplichting, etc.

Wij onderschrijven deze redenen en zien daarom samenwerking als een logisch, nuttig en noodzakelijk instrument om op goede wijze het openbaar belang te dienen. Wij hechten daarbij waarde aan de beginselen openbaarheid en democratische controle, zeker daar waar sprake is van overdracht van verantwoordelijkheden en bevoegdheden. Wij kiezen daarom in eerste aanleg voor samenwerking op publiekrechtelijke basis.

Wanneer zijn we tevreden?

Wij zijn tevreden, als de samenwerkingsverbanden weloverwogen worden aangegaan. Hierbij is als criterium gesteld, dat wij in ieder geval niet zelf bestuurlijk vertegenwoordigd zijn bij de uitvoering van taken en bevoegdheden, die naar ons oordeel op een adequate wijze door privaatrechtelijke partijen kunnen worden uitgevoerd, al dan niet met gemeentelijke ondersteuning.

Nota verbonden partijen

Op 8 februari 2025 heeft de commissie BBV de nota verbonden partijen 2025-2028 gepubliceerd. Deze nota is een actualisatie van de nota 2021-2024. Het doel van deze notitie is inzicht te bieden aan raadsleden en meer specifiek duiding te geven aan vakspecialisten op het gebied van verbonden partijen.

Verbonden partijen kunnen zowel voor de realisatie van het beleid van de deelnemende partijen als voor de financiële gevolgen daarvan van majeure betekenis zijn. Het is daarom belangrijk dat de gemeente zich bewust op de hoogte stelt van de governance aspecten en de instrumenten voor bestuur en toezicht optimaal benut. Daarvoor is kennis nodig van en inzicht in bevoegdheden en verantwoordelijkheden van de verschillende bestuursorganen, zowel aan de kant van de verbonden partij als bij de individuele deelnemer/aandeelhouder.

De wijzigingen in de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr), die per 1 juli 2022 in werking zijn getreden, hebben als voornaamste doelstelling om de positie van gemeenteraden binnen gemeenschappelijke regelingen te versterken. Deze veranderingen zijn in drie belangrijke categorieën te verdelen:
- Versterking van de positie van gemeenteraden bij besluitvorming in gemeenschappelijke regelingen.
- Introductie van aanvullende controle-instrumenten voor gemeenteraden.
- Verbetering van de positie van gemeenteraden met betrekking tot het functioneren van de regeling.

Daarnaast wordt er in het kader van bovenregionale afstemming en uitvoering veel en steeds intensiever samengewerkt in de vorm van verbonden partijen. De complexiteit van de problematiek die in deze partijen worden ondergebracht kan van invloed zijn op het inzicht en de invloed die een gemeenteraad heeft en de wijze waarop de gemeenteraad zijn taken uit kan voeren.

Zowel het BBV waarin de regels over de financiële verslaglegging zijn beschreven, als de Wgr welke het juridisch kader vormt, bieden handvaten om het college en de raad in staat te stellen hun verantwoordelijkheden na te komen. De nota verbonden partijen 2025-2028 is hier een beleidsmatige uitwerking van.

Doelstellingen en ontwikkelingen

Conform het artikel 15 van het BBV schetsen wij onderstaand een overzicht van de verbonden partijen, hun doelstellingen en de ontwikkelingen in het afgelopen begrotingsjaar.
Daarnaast zal ook informatie niet ontbreken over de naam en de vestigingsplaats, het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt, de verwachte en gerealiseerde financiële bijdrage aan de verbonden partij in het begrotingsjaar en andere relevant geachte informatie.

Ook de financiële risico's van de verbonden partij zijn vermeld en 'op geld gezet'.
Daar waar nodig worden de risico's in de paragraaf Weerstandsvermogen vermeld.

De volgende verplichte BBV-indeling hoort hierbij:
1. Gemeenschappelijke regelingen;
2. Vennootschappen en corporaties;
3. Stichtingen en verenigingen;
4. Overige verbonden partijen.

Voor de gemeente Oldambt geldt dat er alleen sprake van Verbonden partijen is onder punt 1 en 2. Aan het eind van deze paragraaf treft u een overzichtslijst aan van de verbonden partijen met de bijbehorende financiële bijdragen en voor de privaatrechtelijke verbonden partijen de (verwachte) balansbedragen van onze deelnemingen.

Opmerking:
Sommige balansgegevens kunnen zijn gewijzigd ten opzichte van eerdere rapportages. Dit komt omdat ten tijde van de publicatie van deze rapportage nog niet alle jaarrekeningen en/of begrotingen definitief vastgesteld waren door de algemene besturen en/of de aandeelhoudersvergaderingen.

3.4.1 Gemeenschappelijke regelingen

3.4.1.1 Samenwerkingsverband afvalstoffenverwijdering Oost- en Zuidoost-Groningen (SOZOG)

Doel/Openbaar belang

Het op een doelmatige en vanuit oogpunt van duurzaamheid en milieuhygiëne verantwoorde wijze verwijderen van afvalstoffen binnen het samenwerkingsgebied. Het SOZOG functioneert hierbij als administratief orgaan dat een aantal gemeenschappelijke zaken afhandelt, de lopende zaken beheert en de aanbesteding van de nieuwe contracten voor de verwerking van GFT-afval en restafval (heeft) verzorgt.

Betrokkenen

4 gemeenten, namelijk Midden-Groningen, Oldambt, Stadskanaal en Veendam. De administratie wordt uitgevoerd door de gemeente Stadskanaal.

Vestigingsplaats

Stadskanaal.

Bestuurlijk belang

In het Algemeen Bestuur zijn alle 4 gemeenten met één collegelid vertegenwoordigd.

Gemeentelijke visie

Afvalverwijdering is een onderwerp van aanhoudende zorg, door gebrek aan grondstoffen wordt hoogwaardige recycling en hergebruik steeds belangrijker. Het is zaak om gezamenlijk adequaat in te spelen op de wijzigingen in de afvalmarkt en gezamenlijk op te trekken bij aanbestedingen.

Ontwikkelingen

Binnen het Samenwerkingsverband Oost-Groningen (SOZOG) wordt samengewerkt op het gebeid van de verwerking van huishoudelijke afvalstromen. Het huidige contract voor de verwerking van restafval is verlengt tot en met 31 december 2027. In voorbereiding op de periode na afloop van dit contract wordt, gezamenlijk met de deelnemers van Markerein, een Europese aanbesteding voorbereid voor de verwerking van het restafval vanaf 2028. De gezamenlijke aanbesteding moet leiden tot een toekomstbestendige en kosten efficiënte verwerking van het restafval.

Per 1 januari 2026 is de gemeente Pekela uitgetreden uit het samenwerkingsverband SOZOG. De samenwerking is vanaf dat moment voortgezet door de gemeenten Oldambt, Veendam, Midden Groningen en Stadskanaal.

Financiële risico's

SOZOG beschikt niet over een eigen vermogen. Gezien de beperkte aard en omvang van de risico's wordt het niet noodzakelijk geacht hiervoor reserves te vormen daarnaast heeft SOZOG geen langlopende schulden en geen rekening-courantschulden bij banken. Het vreemd vermogen bestaat uitsluitend uit reguliere, kortlopende crediteurenschulden.

De financiële risico's met betrekking tot de verwerking van afval zijn grotendeels contractueel afgedekt in de overeenkomsten met de verwerkingspartijen. Wel kan de uitkomst van toekomstige aanbestedingen invloed hebben op de verwerkingskosten, onder meer als gevolg van marktomstandigheden, wijzigingen in wet- en regelgeven en ontwikkelingen binnen de afvalsector.

Risico: Klein.

3.4.1.2 Volkskredietbank Noord-Oost Groningen (VKB)

Doel/Openbaar belang

Op zakelijke en sociaal verantwoorde wijze te voorzien in de behoefte aan sociale kredieten, het voorkomen van woeker en maatschappelijk minder gewenste vormen van financiële dienstverlening en het verlenen van hulp om te komen tot een financieel stabiele situatie bij burgers die in financiële moeilijkheden verkeren of dreigen te geraken.

Betrokkenen

5 gemeenten, namelijk Eemsdelta, het Hogeland, Oldambt, Pekela en Veendam.

Vestigingsplaats

Appingedam.

Bestuurlijk belang

In het Algemeen Bestuur zijn de deelnemende gemeenten vertegenwoordigd, elk met één lid.

Gemeentelijke visie

De gemeentelijke visie is een schuldenzorgenvrij Oldambt. Dit wil de gemeente bereiken door betalingsachterstanden vroegtijdig te signaleren, door aandacht te hebben voor de verschillende groepen inwoners die extra vatbaar zijn voor financiële problemen, door schuldenproblematiek integraal te benaderen en door nauw met ketenpartners samen te werken aan een Oldambt zonder financiële zorgen.

Ontwikkelingen

Voor de uitvoering van de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening werkt de gemeente Oldambt samen met de gemeenten het Hogeland, Eemsdelta, Pekela en Veendam in het publiekrechtelijke samenwerkingsverband Volkskredietbank Noord Oost Groningen (VKB). Door een aantal gemeentelijke herindelingen is het aantal deelnemende gemeenten en daarmee het aantal leden van het Algemeen Bestuur afgenomen. Het gevolg hiervan is dat de verhouding tussen het aantal leden van het Algemeen Bestuur en de leden van het Dagelijks Bestuur niet voldoet aan de bepalingen van de Wet gemeenschappelijke regelingen. Dit zorgt voor een juridisch ongewenste situatie en vraagt om herijking van de (rechts)vorm van de huidige gemeenschappelijk regeling. Verder is de afgelopen jaren gebleken dat door de afgenomen omvang van de organisatie, de bedrijfsvoering kwetsbaar is geworden. Momenteel wordt gewerkt aan onderzoeken teneinde een antwoord te krijgen op de vraag hoe schuldhulpverlening voor de gemeente Oldambt toekomstbestendig gerealiseerd kan worden.

Financiële risico's

Met de invoering van de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening per 1 juli 2012 hebben burgers bij de gemeente een afdwingbaar recht op ondersteuning bij schuldhulpverlening. Dat betekent dat gemeenten een passende voorziening moeten aanbieden. Indien er – om welke reden dan ook – een extra toename gaat plaatsvinden op deze vorm van ondersteuning, zal de gemeentelijke bijdrage (alsnog) gaan stijgen. Het bieden van schuldhulpverlening is namelijk een openeindregeling.

Risico: Klein.

Met ingang van 1 januari 2021 is de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening gewijzigd. De taken schuldhulpverlening aan ondernemers en vroeg signalering krijgen hiermee een verplicht karakter. Deze nieuwe taken gaan gepaard zonder dat gemeenten hiervoor een aanvullend budget krijgen.

Risico: Klein.

3.4.1.3 Participatiebedrijf Afeer

Doel/Openbaar belang

Uitvoering van de Wet Sociale Werkvoorziening (WSW), nieuw beschut werk en de re-integratietaken op grond van de Participatiewet.

Betrokkenen

3 gemeenten: Westerwolde, Oldambt en Pekela.

Vestigingsplaats

Blijham.

Bestuurlijk belang

Het Algemeen Bestuur bestaat uit tien leden: vijf leden uit Oldambt, drie uit Pekela en twee uit Westerwolde. Het Dagelijks Bestuur bestaat uit drie leden, waarbij elke deelnemende gemeente met één lid is vertegenwoordigd.

Voor 2027 bedraagt het aandeel van Oldambt in de gemeentelijke bijdrage 64,57%. Sinds 2026 wordt de financiële verdeelsleutel jaarlijks opnieuw bepaald op basis van vijf factoren die samenhangen met de feitelijke dienstverlening per gemeente. Het aandeel kan daardoor per jaar fluctueren. De stemverhouding in het Algemeen Bestuur verschilt per onderwerp. Afhankelijk van het onderwerp wordt besloten bij meerderheid of unanimiteit; dit is uitgewerkt in artikel 6 van de Gemeenschappelijke Regeling Afeer 2025.

Gemeentelijke visie

De Gemeenschappelijke Regeling (GR) Afeer voert voor de deelnemende gemeenten de Wet sociale werkvoorziening, nieuw beschut werk en de re-integratietaken op grond van de Participatiewet uit. De gezamenlijke visie luidt: Afeer zorgt ervoor dat inwoners het maximale uit zichzelf halen op het gebied van werk en permanente ontwikkeling, zodat zij zo zelfredzaam mogelijk zijn en regie kunnen nemen. Vitaliteit, gezondheid en welzijn zijn daarbij belangrijke randvoorwaarden, waarvoor de verantwoordelijkheid primair binnen het gemeentelijk domein ligt.

Ontwikkelingen

In 2027 staat de verdere ontwikkeling van Afeer als sociaal ontwikkelbedrijf centraal. Door de geleidelijke afname van het aantal Wsw-medewerkers en de groei van nieuwe doelgroepen verschuift het accent naar meer intensievere begeleiding, beschut werk, tijdelijke dienstverbanden en duurzame plaatsingen bij reguliere werkgevers. Gemeenten en Afeer werken de inzet van de extra rijksmiddelen voor de infrastructuur van sociaal ontwikkelbedrijven en voor aanvullende werkgelegenheid gezamenlijk verder uit. Daarbij wordt aangesloten bij de bredere ontwikkeling van de regionale arbeidsmarktstructuur en het Werkcentrum. De in 2026 ingevoerde financiële verdeelsleutel wordt jaarlijks opnieuw berekend op basis van de feitelijke dienstverlening per gemeente. Ook de toekomstbestendigheid van de werksoorten, huisvesting en bedrijfsvoering blijft aandacht vragen.

Financiële risico's

Afeer beschikt niet over een eigen weerstandsvermogen. Eventuele financiële tegenvallers komen, volgens de voor het betreffende jaar geldende verdeelsleutel, ten last van de deelnemende gemeenten. De belangrijks financiële onzekerheden hangen samen met de loon- en prijsontwikkelingen, de veranderende samenstelling van de doelgroep en de afname van het aantal Wsw-medewerkers.

Risico: Laag.

3.4.1.4 Veiligheidsregio Groningen (VRG)

Doel/Openbaar belang

Door een doelmatige organisatie en coördinatie via intergemeentelijke samenwerking uitvoering te geven aan de behartiging van de volgende belangen:

- Brandweerzorg
- Geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen
- Rampenbestrijding en crisisbeheersing
- Bevolkingszorg

Betrokkenen

Alle gemeenten in de provincie Groningen.

Vestigingsplaats

Groningen.

Bestuurlijk belang

Het Algemeen Bestuur (AB) wordt gevormd door de burgemeesters van de deelnemende gemeenten.

Gemeentelijke visie

Betreft een op basis van de Veiligheidswet verplichte samenwerking, waarbij de doelstellingen - nu en in de toekomst - van evident belang worden geacht.

Ontwikkelingen

De in juni 2026 door het AB vastgestelde beleidsbegroting 2027 geeft informatie over de doelstellingen die de VRG zich stelt voor het jaar 2027 en het financiële kader dat hiermee gemoeid is. De beleidsbegroting inclusief meerjarenraming is opgesteld aan de hand van de uitgangspunten in de vastgestelde kaderbrief 2027-2030 en sluit aan op de gemaakte financiële afspraken (hygiëneregels). In de beleidsbegroting 2027 zijn daarnaast de landelijke en regionale ontwikkelingen beschreven, waarbij de vastgestelde Visie Brandweerzorg 2030 en het Regionaal Beleidsplan Crisisbeheersing de uitgangspunten blijven de komende jaren.

De toename van de deelnemersbijdrage in de begroting ten opzichte van de actualisatie begroting 2026, ad € 2.242.000, wordt veroorzaakt door indexering o.b.v. loon- en prijsontwikkelingen (€ 1.1957.000) en de kosten voor de herhuisvesting Sontweg (€ 285.000).

Voor Oldambt betekent dit alles een stijging van de bijdrage in 2027 met € 128.347 ten opzichte van de geactualiseerde begroting van 2026.

De totale bijdrage van de gemeente Oldambt voor 2027 is begroot op € 3.230.004 waarvan € 3.035.448 bestemd is voor brandweerzorg, € 38.289 bestemd is voor geneeskundige hulporganisatie (GHOR), € 55.237 bestemd is voor rampenbestrijding en crisisbeheersing en € 101.030 bestemd is voor bevolkingszorg.

Financiële risico's

In de beleidsbegroting 2027 is ook een meerjarenraming opgenomen voor de jaren 2028 tot en met 2030. Die raming voorziet een geleidelijke stijging van de gemeentelijke bijdrage van Oldambt van € 3.230.004 in 2027 tot € 3.748.962 in 2030. Dit betreft met name indexering van lonen en prijzen en rentekosten vanuit het lopende herhuisvestingstraject Sontweg.

Risico: Reëel.

3.4.1.5 Eems Dollard Regio (EDR)

Doel/Openbaar belang

De EDR draagt op de volgende manieren bij aan het openbaar belang:

- Het ontwikkelen van grens-overstijgende samenwerkingsprojecten die bijdragen aan het vinden van oplossingen voor uitdagingen in de regio en het verwerven van financiële middelen om deze projecten uit te voeren.

- Het adviseren van haar leden, burgers, ondernemers, verenigingen, overheden en andere instellingen bij grens-overstijgende activiteiten, kansen en uitdagingen.
- Het op diverse gebieden bevorderen, ondersteunen en coördineren van regionale grens-overstijgende samenwerking van de deelnemers aan EDR (lokale en regionale overheden en instellingen aan beide kanten van de grens).

Betrokkenen

83 leden (stand 2026) waaronder gemeenten, Landkreise, steden en de Industrie- und Handelskammer (IHK) Ostfriesland und Papenburg.

Vestigingsplaats

Bad Nieuweschans.

Bestuurlijk belang

In de EDR-Raad is de gemeente Oldambt vertegenwoordigd met twee leden, aan te wijzen door de Gemeenteraad waarvan één lid afkomstig is uit het College van B&W. Dit is onze Burgemeester die tevens deel uitmaakt van het Dagelijks Bestuur van de EDR, zij had tot eind 2025 de rol van voorzitter van het Dagelijks Bestuur; daarna is zij gekozen tot vicevoorzitter. De gemeente heeft (net zoals veel andere leden) geen tweede lid benoemd.

Gemeentelijke visie

Het bevorderen en realiseren van grens-overstijgende samenwerking op regionaal en plaatselijk niveau is voor nu en in de toekomst een belangrijke kans voor het realiseren van gemeentelijke beleidsdoelstellingen.

Ontwikkelingen

Speerpunten van de EDR zijn de bevordering van de grensoverstijgende regionale economie, arbeidsmarkt, toerisme, cultuur, gezondheid, ontmoeting en veiligheid. Ondermijnende criminaliteit en crisisbestendigheid vragen om een grensoverstijgende aanpak. De gemeente Oldambt neemt actief deel aan het project Health4NL-DE dat onderzoekt hoe de inwoners in de grensstreek het gezondheidssysteem aan beide kanten van de grens kunnen gebruiken.

De EDR werkt aan het actualiseren van haar strategie: de beleidsvisie uit 2021 wordt doorontwikkeld naar een nieuwe meerjarige koers, waarin de EDR vooral de verbindende schakel wil zijn tussen de agenda’s van haar leden en partners aan weerszijden van de grens. Om hieraan bij te dragen neemt de gemeente ambtelijk deel aan een projectgroepen, bijeenkomsten en activiteiten van EDR. EDR is bezig met de voorbereidingen van het 50-jarige jubileum dat plaatsvindt in 2027. Het jubileum wordt aangegrepen om de betekenis van grensoverstijgende samenwerking voor onze regio zichtbaar te maken.

De EDR maakt als programmapartner actief deel uit van het Interreg VI A-programma “Deutschland-Nederland” en levert via het Regionale Programma Management van Interreg A een actieve bijdrage aan het initiëren, beoordelen en toekennen van Interreg-middelen aan projecten in de EDR-regio. Via het Kleine Projecten Fonds (KPF) ondersteunt de EDR als verantwoordelijke organisatie (lead partner) kleinere grensoverschrijdende initiatieven gericht op culturele uitwisseling, maatschappelijke samenwerking en economische innovatie. Daarnaast is de EDR lead partner en coördinator van projecten die direct ten goede komen aan inwoners, onder meer op het gebied van onderwijs, arbeidsmarkt en advisering over leven en wonen in het buurland. Als coördinator van het project Buurtaal bevordert de EDR met steun van een bijdrage van de Regiodeal de buurtaal op scholen en onderwijsinstellingen; daarmee worden taalvaardigheid en intercultureel begrip versterkt, wat bijdraagt aan betere kansen op de arbeidsmarkt (https://edr.eu/nl/buurtalen/). Het GrensInfoPunt EDR biedt advies over werken, wonen en studeren in de grensregio en verlaagt zo bureaucratische drempels voor inwoners en ondernemers.

Een belangrijk aandachtspunt voor de komende jaren is de voorbereiding van de nieuwe Europese subsidie-programmaperiode 2028–2034. EDR levert een actieve bijdrage aan een nieuw Interreg A-programma met ingang van 2028. EDR zet zich in voor de belangen die voor onze regio op het spel staan: behoud van het Regionale Programma Management in Bad Nieuweschans, beoordeling van projectvoorstellen in de eigen regio, voortzetting van het Kleine Projecten Fonds dat van groot belang is voor de samenhang in onze regio alsmede aandacht voor voldoende breedte in de Interreg-subsidiethema’s (naast innovatie en verduurzaming ook maatschappelijke thema’s als ontmoeting over de grens, governance, gezondheid en ondermijning). De gemeente zet zich hiervoor in, samen met de EDR, de andere Euregio’s en de VNG.

EDR zet ook in op een samenwerking met regionale subsidie- en ontwikkelprogramma’s zoals Nij Begun en Regiodeal. Deze programma’s hebben een opdracht aanvaard om grensoverstijgende samenwerking te versterken en Europese subsidies te verwerven hiervoor. EDR is hiervoor een logische spil.

De tijdelijke Duitse grenscontroles blijven een punt van zorg voor het grensverkeer, voor grensarbeiders en voor de logistieke sector. De EDR heeft zich hierover op verschillende niveaus uitgesproken, onder meer tijdens werkbezoeken van de Euregio-directeuren aan Berlijn en aan de Duitse ambassadeur in Den Haag, en in het publieke debat; ook de deelstaat Nedersaksen en de VNG voeren hierop een actieve lobby. De EDR blijft de gevolgen voor de grensregio agenderen en zet in op een oplossing op Europees niveau, passend bij het uitgangspunt van vrij verkeer binnen de Schengenruimte.

Financiële risico's

Geen risico’s bekend.

Risico: Klein.

3.4.1.6 Omgevingsdienst Groningen (ODG)

Doel/Openbaar belang

De Omgevingsdienst Groningen (hierna ODG) is ingesteld om vergunningverlenende, toezichthoudende en handhavingstaken op het gebied van het omgevingsdomein voor de deelnemers te gaan uitvoeren, waarmee de deelnemers de kwaliteit van de uitvoering van de taken willen verbeteren.

Betrokkenen

Alle gemeenten in de provincie Groningen en de provincie Groningen.

Vestigingsplaats

Veendam.

Bestuurlijk belang

In het Algemeen Bestuur zijn de deelnemende gemeenten vertegenwoordigd met één collegelid.

Gemeentelijke visie

Het betreft een op basis van artikel 18.21 van de Omgevingswet, verplichte samenwerking, waarbij de gemeente Oldambt slechts de uitvoering van het minimaal verplichte basistakenpakket heeft overgedragen.

Ontwikkelingen

Door een voortdurend tekort aan personeel, krapte op de arbeidsmarkt en stijgende cao lonen en prijzen heeft de ODG te maken met kostenstijgingen. De implementatie van het nieuwe VTH-systeem ter vervanging van het oude systeem (Omnimap) verloopt conform planning en wens. De verwachting is dat de samenwerking met deze leverancier duurzaam kan worden voortgezet.

Financiële risico's

Door tekort aan personeel kan de ODG naar alle waarschijnlijkheid de jaaropdracht niet geheel uitvoeren. Dit heeft gevolgen voor de toekomstige jaaropdrachten en de begroting. Financiële risico’s voor zover die voortvloeien uit het functioneren van de ODG, worden naar rato van de deelnemersbijdrage gedragen door alle deelnemers.

Risico: Laag.

3.4.1.7 Gemeentelijke Gezondheidsdienst Groningen (GGD)

Doel/Openbaar belang

Door een doelmatige organisatie en coördinatie via intergemeentelijke samenwerking uitvoering te geven aan de volgende onderwerpen:

- Bestuurs-agenda Publieke Gezondheid 2027-2030
- Deelprogramma I: Gezond en Veilig opgroeien
- Deelprogramma II: Gezondheid beschermen en bevorderen
- Deelprogramma III: Adviseren over gezonde wijken, dorpen en steden
- Deelprogramma IV: Inspecteren en adviseren van locaties ter bevordering van de kwaliteit, veiligheid en hygiëne.

Betrokkenen

Alle gemeenten in de provincie Groningen.

Vestigingsplaats

Groningen.

Bestuurlijk belang

De Groninger gemeenten hebben de taken op het gebied van publieke gezondheid gedelegeerd aan GGD Groningen. De GGD legt over de uitvoering van de taken verantwoording af aan het Algemeen Bestuur. Het Algemeen Bestuur wordt gevormd door één collegelid per deelnemende gemeente. In de gemeenschappelijke regeling zijn taken, bevoegdheden van respectievelijk Algemeen Bestuur en Dagelijks Bestuur beschreven. Het Algemeen Bestuur besluit over het beleid, de financiën en toetst de uitvoering. Het Dagelijks Bestuur bereidt de vergaderingen van het Algemeen Bestuur voor. De directeur Publieke Gezondheid (DPG) is benoemd door het Algemeen Bestuur en legt verantwoording af aan het Dagelijks Bestuur.

Gemeentelijke visie

Betreft een op basis van de Wet Publieke Gezondheid verplichte samenwerking, waarbij de doelstellingen – nu en in de toekomst – van evident belang worden geacht.

Ontwikkelingen

Sinds 1 januari 2025 is de Gemeenschappelijke regeling Publieke Gezondheid & Zorg gewijzigd in de Gemeenschappelijke regeling GGD Groningen. Dit betekent dat de GGD en de RIGG (Regionale Inkooporganisatie Groninger Gemeenten) niet meer samen in een gemeenschappelijke regeling zijn ondergebracht, de GGD is een aparte gemeenschappelijke regeling geworden de RIGG een centrum-regeling. Binnen de Gemeenschappelijke regeling GGD Groningen werken de 10 Groninger gemeenten samen op het terrein van de publieke gezondheid.

Voor GGD Groningen staat 2027 in het teken van continuïteit én noodzakelijke vernieuwing. De organisatie opereert in een dynamische context waarin politieke, maatschappelijke en financiële ontwikkelingen elkaar in hoog tempo opvolgen. De gemeenteraadsverkiezingen van 2026 leidden tot nieuwe colleges en verschuivingen in bestuurlijke samenstellingen binnen onze regio. Dit biedt een natuurlijk moment om samen met de bestuurlijke partners de koers voor de komende jaren te actualiseren en vast te leggen in een nieuwe Meerjarenagenda.

Met de beëdiging van het nieuwe kabinet zijn de landelijke beleidskaders voor de komende jaren nader geconcretiseerd. Hoewel het kabinet een duidelijke nadruk legt op versterking van preventie en publieke gezondheid, blijft de financiële ruimte voor structurele investeringen beperkt. Tegelijk groeit, in een onrustige geopolitieke werkelijkheid, de aandacht voor weerbaarheid van burgers en organisaties. Voor GGD Groningen betekent dit dat de rol binnen de Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR) en de Veiligheidsregio Groningen verder aan betekenis wint. Daarbij blijven de financiële uitdagingen onverminderd groot: jaren van scherp begroten en de noodzaak tot bezuinigen in 2026 onderstrepen dat ook de uitgangspunten voor de begroting 2027 met grote zorgvuldigheid zijn vastgesteld. De inwonersbijdrage voor 2027 bedraagt voor de gemeente Oldambt €1.429.952,-

Eind 2025 verscheen de Landelijke nota gezondheidsbeleid 2025-2028 - Samen werken aan gezondheid, waarin duidelijke landelijke thema’s en prioriteiten zijn benoemd. Gemeenten hebben 2 jaar de tijd om deze te vertalen naar lokaal gezondheidsbeleid. Binnen de Gemeenschappelijke regeling hebben alle 10 gemeenten aangegeven samen te willen werken aan een provinciale aanpak, met ruimte voor lokale accenten.

Deze gezamenlijke beweging sluit aan bij het aflopen van de huidige Meerjarenagenda Publieke Gezondheid in 2026. In 2027 verbinden we daarom de thema’s uit de landelijke nota met de ambities van een nieuwe Meerjarenagenda, en werken we intensief samen met andere gemeenten aan een robuuste en samenhangende regionale aanpak.

Daarnaast tekenen de lange-termijn-ontwikkelingen zich steeds duidelijker af. De Volksgezondheid Toekomst Verkenningen laten zien dat structurele maatschappelijke veranderingen - vergrijzing, meer chronische aandoeningen, mentale druk onder jongeren, personeelstekorten en hardnekkige gezondheidsverschillen - de gezondheid van inwoners diepgaand beïnvloeden. In Groningen komen daar regionale factoren bij zoals aardbevingen, energiearmoede en grote sociale en gezondheidsverschillen. Klimaatverandering en leefomgeving raken vooral de meest kwetsbare groepen. Deze ontwikkelingen vragen om een brede aanpak waarin gezondheid steeds meer een gezamenlijke verantwoordelijkheid is van gemeenten, het sociaal domein, onderwijs en ruimtelijke ordening.

Met onze kennis en expertise blijft GGD Groningen daarom de rol van verbinder, adviseur en bewaker vervullen. In landelijke trajecten zoals de Landelijke nota gezondheidsbeleid, de uitwerking van het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA) en de regionale samenwerking binnen Nij Begun en 3Noord (samenwerking GGD Groningen, GGD Drenthe en GGD Fryslân) zetten wij ons in om gezondheid structureel te versterken. De begroting 2027 biedt hierbij de basis om samen met onze partners te werken aan het beschermen, bevorderen en bewaken van de gezondheid van alle inwoners van de provincie Groningen.

Financiële risico's

De GGD monitort periodiek de risico’s voor uitvoering van de GGD-taken in het kader van de Planning & Control-cyclus (P&C). Voor de afdekking van deze risico's zijn geen middelen beschikbaar en dient de weerstandscapaciteit.

De financiële risico's van de GGD kunnen als reëel worden gekwalificeerd. De organisatie heeft te maken met meerdere risico's op het gebied van personele lasten, indexering, bekostiging van taken en toekomstige rijks- en gemeentelijke financiering. Hoewel de meeste risico's beheersbaar zijn en passende maatregelen zijn getroffen, blijft sprake van een substantieel financieel risicoprofiel dat een adequaat weerstandsvermogen vereist.

Risico: Reëel

3.4.1.8 Publiek Vervoer Groningen Drenthe

Doel/Openbaar belang

De gemeenten in en provincies van Groningen en
Drenthe willen een optimaal vervoersnetwerk creëren, dat betaalbaar en toekomstbestendig is; waarin duurzaam gebruik wordt gemaakt van alle vervoersmiddelen. Concreet verzorgt Publiek Vervoer het WMO- en het leerlingenvervoer voor alle gemeenten.

Voor een aantal gemeenten is ook het WSW-vervoer overgedragen aan Publiek Vervoer (onder andere voor Afeer). Publiek Vervoer beheert namens de deelnemers ook de contracten van de hubtaxi. Een aantal gemeenten heeft lokale (vrijwilligers-)projecten voor vervoer aan Publiek Vervoer gekoppeld.

Betrokkenen

Alle 24 gemeenten in Groningen en Drenthe, 2 provinciebesturen alsmede het Dagelijks Bestuur van het OV-bureau Groningen Drenthe.

Vestigingsplaats

Assen.

Bestuurlijk belang

Het Algemeen Bestuur van de gemeenschappelijke regeling bestaat uit een (getrapte) afvaardiging van de collegeleden van de deelnemers, te weten één vertegenwoordiger per perceel (voor Oost-Groningen de gemeenten Oldambt, Pekela, Veendam, Westerwolde en Stadskanaal) en één vertegenwoordiger van het OV-bureau.

Gemeentelijke visie

De Groninger en Drentse gemeenten en provincies staan voor een inclusieve samenleving, waaraan iedereen die dat wil kan deelnemen. Welke ondersteuning je ook nodig hebt, ongeacht of je woont op het platteland of in stedelijk gebied. Voorwaarde hiervoor is dat reizigers - jong en oud - veilig, flexibel en zelfstandig kunnen reizen. En waar altijd vervoersondersteuning-op-maat (of passend vervoersondersteuning) geboden wordt aan hen die dat nodig hebben. Waar aanbieders van vervoer een gezonde bedrijfsvoering kunnen hebben met goed werkgeverschap en waar innovatief ondernemerschap beloond wordt.

Ontwikkelingen

De gemeenschappelijke regeling is rechtsgeldig sinds de publicatie in de Staatcourant van 6 februari 2018. Bij de vaststelling van de jaarrekening 2018 is ook ingestemd met de vorming van een kleine risicoreserve van € 50.000. In juni is de ontwerp meerjarenbegroting 2027 2030 door alle deelnemers vastgesteld.

- Publiek vervoer ziet drie niveaus in de vraagstukken die te maken hebben met doorontwikkeling van mobiliteitsvraagstukken rondom Publiek Vervoer. Deze zijn: Samenleving: Welke behoeften spelen er en wat zijn de ontwikkelingen hierin en welke invloed kunnen deze hebben op de vraag naar vervoer. Er zal kennis worden verzameld in databases en naast advisering ook informatie worden gedeeld met de deelnemers.
- Vervoer: Het daadwerkelijk verplaatsen van mensen op een manier die zoveel mogelijk aan hun behoeften voldoet.
- ICT: Het geheel van ICT toepassingen dat nodig is om het bovenstaande mogelijk te maken en de prestaties van de gecontracteerde vervoerspartijen terdege te monitoren.

Het jaar 2025 stond vooral in het teken van de aanbesteding. Er waren een aantal bijeenkomsten om de inhoud van de stukken te bespreken. Tegelijkertijd is de projectgroep verdergegaan met alle nodige documenten. Ook is het project inclusief reizen rustig hervat en wordt verwacht dat het onderdeel ov-ambassadeurs in 2026 gestart zal worden. Daarnaast is de integratie van de bedrijfsvoeringstaken van de organisatie bij het OV-bureau opgestart. Die integratie zal verder gaan in 2026 om de organisatie minder kwetsbaar te maken.

De ontwerp-meerjarenbegroting 2027-2030 sluit aan op de vastgestelde financiële kaders en beleidsdoelen. De begroting geeft een realistisch beeld van de komende jaren en bevat geen inhoudelijke of financiële knelpunten. In 2027 ligt de prioriteit bij de implementatie van het de nieuwe vervoerovereenkomst die in augustus ingaat. Daarnaast worden lopende projecten voortgezet die bijdragen aan efficiënter vervoer ("stip op de horizon 2030"). De kosten hiervan worden gedekt uit de bestemmingsreserve doorontwikkeling. De structurele baten en lasten voor 2026 zijn gebaseerd op de bij oprichting vastgestelde uitgangspunten.

De kostenstijging in de periode 2027-2030 blijft beperkt en is het gevolg van gebruikelijke indexaties voor loon, prijs en materiaal. Deze zijn verwerkt in de begroting en staan los van de NEA-indexatie, die specifiek geldt voor het Wmo- en leerlingenvervoer en jaarlijks wordt aangepast op basis van kostenontwikkelingen in de taxibranche.

Voor de aanbesteding is reeds gereserveerd in de begroting 2025-2028. Mogelijke rechtszaken zijn niet vooraf begroot en worden bij optreden gefinancierd via incidentele bijdragen van de deelnemers. Eventuele extra taken gedurende het jaar worden eveneens apart bekostigd via aanvullende incidentele inkomsten.

Financiële risico's

Publiek Vervoer monitort en beheerst financiële risico’s door middel van een geavanceerd “dashboard” waarin ritgegevens en diverse prestatie-indicatoren per gemeente worden geanalyseerd. Dit stelt Publiek Vervoer in staat om contractafspraken nauwkeurig te handhaven en, indien nodig, vervoerders te sanctioneren wanneer zij niet voldoen aan de gestelde eisen.

Daarnaast blijft de demografische ontwikkeling een belangrijke factor. De toenemende vergrijzing en het beleid om mensen langer zelfstandig thuis te laten wonen, leiden naar verwachting tot een structurele stijging van de vraag naar WMO-vervoer. Dit wordt als een reëel, maar financieel klein risico ingeschat. De in december 2025 vastgestelde gemeentelijke beleidsvisie Publiek Vervoer moet dit risico mitigeren en er voor zorgen dat alternatieven worden gestimuleerd en er zo meerdere vervoermogelijkheden bekend zijn voor de inwoners van de gemeente Oldambt. Bijvoorbeeld door het gebruiken van het openbaar vervoer en eigen netwerk. Zo blijft publiek vervoer toegankelijk voor de mensen die het echt nodig hebben.

Risico: Klein.

Een ander financieel risico ligt in de ontwikkelingen rondom arbeidsvoorwaarden. De invoering van een nieuwe CAO, inclusief aanpassingen in de functiewaarderingssystematiek, heeft geleid tot hogere personeelskosten dan aanvankelijk begroot. Omdat de begroting vroeg in het jaar wordt opgesteld en door meerdere partijen moet worden goedgekeurd, kunnen dergelijke ontwikkelingen leiden tot noodzakelijke aanpassingen gedurende het jaar.

Risico: Klein.

Daarnaast brengen complexe aanbestedingstrajecten extra kosten met zich mee. Met name de voorbereiding en uitvoering van nieuwe vervoerscontracten vereisen incidentele financiële inspanningen, die niet altijd vooraf volledig kunnen worden ingeschat. De aanbesteding heeft in voorjaar 2026 een vertraging opgelopen die de krappe planning verder onder druk zet. Dit is nog geen directe reden voor zorgen maar zet ons wel op scherp met een hierdoor kortere implementatietijd.

3.4.1.9 Samenwerking Oost-Groningen

Doel/Openbaar belang

Het doel van deze regeling is structurele samenwerking tussen gemeentes tot stand te brengen ter gezamenlijke uitvoering van de ambities uit het Masterplan Oost-Groningen. De deelnemende partijen zullen activiteiten ontwikkelen, verantwoordelijkheid nemen voor hun eigen bijdrage binnen het geheel en informatie uitwisselen. De samenwerking wordt initieel aangegaan voor het programma Regio Deal II, maar kan in de toekomst worden uitgebreid met andere regelingen.

Het betreft een regeling zonder meer en deze regeling heeft geen eigen rechtspersoonlijkheid, bestuur en begroting. Wel kent de organisatie een stuurgroep waarin de burgemeesters zitting hebben een regiegroep waarin de
gemeentesecretarissen deelnemen.

Betrokkenen

Gemeente Oldambt, Pekela, Stadskanaal, Veendam en Westerwolde.

Vestigingsplaats

Winschoten.

Bestuurlijk belang

Niet van toepassing.

Gemeentelijke visie

Niet van toepassing.

Ontwikkelingen

De samenwerking duurt tot 31-12-2029.

Financiële risico's

Niet van toepassing.

3.4.1.10 RegIT

Doel/Openbaar belang

RegIT voert regie op ICT voor gemeenten in Oost-Groningen.

Betrokkenen

De gemeenten Oldambt, Pekela, Veendam en Westerwolde.

Vestigingsplaats

Scheemda.

Bestuurlijk belang

Het bestuurlijk belang is gelegen in het feit dat de ambtelijke organisatie over een adequaat ingericht ICT-landschap beschikt om maatschappelijke doelen voor inwoners, bedrijven en instellingen te realiseren en als randvoorwaarde voor een moderne dienstverlening.

Ontwikkelingen

RegIt is van NV aangepast in een gemeenschappelijke regeling. Er wordt hard gewerkt aan een transformatie van de organisatie en modernisering van het ICT-landschap. Daarnaast dient op basis daarvan de komende maanden ook een nieuwe (financiële) verdeelsleutel tussen de deelnemende gemeenten te worden afgesproken.

Financiële risico's

In onze exploitatiebegroting en reserves is rekening gehouden met nieuwe exploitatiebegroting van RegIt en de projectkosten van de transformatie. Daarbij worden vooralsnog geen financiële risico's gezien. Het is nog onbekend wat het effect van een eventuele nieuwe verdeelsleutel gaat zijn.

3.4.2 Vennootschappen en corporaties

3.4.2.1 N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG Bank)

Doel/Openbaar belang

De N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG Bank) is van en voor het publieke domein. Het publieke domein bestaat uit decentrale overheden waaronder gemeenten, gemeenschappelijke regelingen, provincies en waterschappen. De BNG Bank voorziet decentrale overheden van financiering tegen scherpe tarieven. Zo zorgen ze ervoor dat decentrale overheden zoveel mogelijk middelen overhouden voor maatschappelijke doelen.

Betrokkenen

De BNG Bank is een naamloze structuurvennootschap. Aandeelhouders van de bank zijn uitsluitend overheden. De helft van de aandelen is in handen van gemeenten, provincies en een hoogheemraadschap. De Nederlandse Staat is houder van de andere helft van de aandelen. BNG is een nationale systeemrelevante bank onder direct toezicht van de Europese Centrale Bank (ECB).

Vestigingsplaats

Den Haag.

Bestuurlijk belang

De aandeelhouders hebben zeggenschap in BNG Bank via het stemrecht op de aandelen die zij bezitten.

Gemeentelijke visie

Gelet op de wijze waarop BNG Bank het openbaar belang behartigt, is het gewenst het aandelenbezit in de BNG Bank te behouden.

Ontwikkelingen

Duurzaamheid is een speerpunt in de dienstverlening van BNG Bank. Zij blijft een belangrijke financier van de verduurzaming van maatschappelijk vastgoed, waarbij decentrale overheden, woningcorporaties en zorg- en onderwijsinstellingen zo veel mogelijk worden ontzorgd.

Financiële risico's

Het risico is beperkt tot het bedrag van de inleg op de aandelen.

Risico: Klein.

3.4.2.2 Enexis Holding N.V.

Doel/Openbaar belang

Enexis is een publiek nutsbedrijf dat zich richt op het realiseren van de energietransitie en het behartigen van publieke belangen.

Enexis Netbeheer is verantwoordelijk voor het elektriciteits- en gasnetwerk in grote delen van Noord-, Oost- en Zuid-Nederland. Het leveringsgebied beslaat voornamelijk de provincies Groningen, Drenthe, Overijssel, Noord-Brabant en delen van Limburg.

Betrokkenen

De aandeelhouders van Enexis Holding N.V. zijn overwegend provincies en gemeenten in het verzorgingsgebied van Enexis Netbeheer B.V. De Provincie Brabant is penvoerder ten behoeve van alle aandeelhouders.

Vestigingsplaats

’s-Hertogenbosch.

Bestuurlijk belang

De aandeelhouders hebben zeggenschap in Enexis Holding N.V. via het stemrecht op de aandelen die zij bezitten.

Gemeentelijke visie

Gelet op de wijze waarop Enexis Holding N.V. het openbaar belang behartigt, is het gewenst het aandelenbezit in de Enexis Holding N.V. te behouden.

Ontwikkelingen

Enexis Holding N.V. heeft een aantal strategische doelstellingen, waaronder:

- Toekomstbestendig energiesysteem
- Dynamisch systeembeheer
- Alle klanten energie
- Bouwen, bouwen, bouwen
- Veilig werken
- Elkaar versterken
- Duurzame impact maken
- Financieel solide blijven

Voor de strategische doelstelling financieel solide blijven heeft men de KPI Beïnvloedbare kosten en opbrengsten. Hiervan zijn de ontwikkelingen in het eerste halfjaar 2026 als volgt:

"De beïnvloedbare kosten en opbrengsten (BKO) komen in het eerste halfjaar van 2026 lager uit dan vooraf ingeschat. Ondanks de hogere uitgaven binnen het werkpakket maken we minder kosten ten opzichte van de doelstelling. Daarmee is de ontwikkeling van de BKO in het eerste halfjaar beter dan de verwachte BKO."

Bron: Enexis Holding N.V. (2026) Halfjaarbericht 2026 Enexis Holding N.V. https://publicaties.enexis.nl/downloads

Financiële risico's

Aandelen, hierbij is het risico beperkt tot het bedrag van de inleg op de aandelen.

Risico: Klein.

Verstrekte lening, het vervroegd (hierdoor ontstaat verlies van rente inkomsten) of het geheel niet aflossen van de verstrekte converteerbare hybride aandeelhouderslening.

Risico: Klein.

3.4.2.3 N.V. Waterbedrijf Groningen

Doel/Openbaar belang

N.V. Waterbedrijf Groningen heeft als primaire taak het verzorgen van schoon en betrouwbaar drinkwater in de provincie Groningen.

Betrokkenen

Waterbedrijf Groningen is een naamloze vennootschap (N.V.) waarvan de provincie Groningen en Groningse gemeenten de aandeelhouders zijn.

Vestigingsplaats

Groningen.

Bestuurlijk belang

De aandeelhouders hebben zeggenschap in N.V. Waterbedrijf Groningen via het stemrecht op de aandelen die zij bezitten.

Gemeentelijke visie

Gelet op de wijze waarop N.V. Waterbedrijf Groningen het openbaar belang behartigt, is het gewenst het aandelenbezit te behouden.

Ontwikkelingen

Geen opmerkingen, zowel in financiële als in bestuurlijke zin.

Financiële risico's

Het risico is beperkt tot het bedrag van de inleg op de aandelen.

Risico: Klein.

Lijst verbonden partijen

Bedragen x € 1.000

Verbonden Partij	Programma	Vorm van Belang	Omvang Belang	Financiële Bijdrage	Eigen Vermogen 1/1	Eigen Vermogen 31/12	Vreemd Vermogen 1/1	Vreemd Vermogen 31/12	Risico's	Verwacht Resultaat
SOZOG	5	GR		11	0	0	13	13	Laag	0
VKB	1	GR		1.358	0	0	3.189	1.389	Laag	0
Afeer	3	GR		19.290	1.498	634	9.842	10.258	Laag	0
VRG	4	GR		3.230	10.999	11.708	46.403	62.717	Middel	0
EDR	7	GR		7	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.	Laag	0
ODG	5	GR		977	428	300	5.051	4.924	Hoog	0
GGD	1/3/4/6	GR		1.982	1.315	1.103	8.434	8.434	Middel	0
Publiek Vervoer Groningen Drenthe	1	GR		52	322	239	10	10	Laag	0
Samenwerking Oost-Groningen	n.v.t.	GR		n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
RegIT	7	GR		2.660	2.434	2.434	2.017	1.460	Middel	0
BNG Bank	7	N.V.	0,33%		n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.	n.b.b.	Laag	n.n.b.
Enexis Holding	7	N.V.	0,59%		n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.	Laag	n.n.b.
Waterbedrijf Groningen	7	N.V.	6,34%		n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.	Laag	n.n.b.

3.5 Lokale heffingen

In gevolge hoofdstuk XV van de Gemeentewet is de raad van de gemeente bevoegd verordeningen vast te stellen op grond waarvan gemeentelijke belastingen kunnen worden geheven.

In de gemeente Oldambt worden de volgende belastingen geheven:

- (On-) roerendezaakbelastingen
- Rioolheffing
- Afvalstoffenheffing
- Leges burgerzaken
- Leges omgevingsvergunning
- Lijkbezorgingsrechten
- BIZ (Bedrijven investeringszone)
- (Water-) Toeristenbelasting
- Marktgelden
- Precariobelasting
- Havengelden
- Openbare orde en veiligheid
- Kinderopvang en WMO

Wat willen we bereiken?

- De kosten betreffende het inzamelen en verwerken van afval worden volledig gedekt door de opbrengsten van de afvalstoffenheffing.
- De kosten betreffende de instandhouding en vervanging van de riolering worden volledig gedekt vanuit de opbrengst rioolheffing.
- In 2027 worden de opbrengsten (On-) roerendezaakbelastingen met 2,0% verhoogd ten opzichte van 2026.

Onderstaande tabel geeft de baten en lasten van de totale lokale heffingen:

Bedragen x €1.000

Soort belasting	Realisatie 2025	Geactualiseerde Begroting 2026	Primaire Begroting 2027	Meerjarenbegroting 2028	Meerjarenbegroting 2029	Meerjarenbegroting 2030
Baten	30.869	29.618	30.204	30.233	30.133	30.033
Totaal	**-30.869**	**-29.618**	**-30.204**	**-30.233**	**-30.133**	**-30.033**

Kwijtscheldingsbeleid

Niet alle burgers zijn even draagkrachtig. Voor inwoners met een inkomen op of beneden 100% (wettelijk maximum) van de bijstandsnorm en die aan de voorwaarden zoals o.a. vermeld in de Invorderingswet voldoen, bestaat daarom de mogelijkheid tot kwijtschelding voor de belastingsoorten onroerendezaakbelastingen, rioolheffing eigenaar en afvalstoffenheffing.

Bij het vaststellen van de Verordening op de heffing en invordering van afvalstoffenheffing voor het belastingjaar 2021 is besloten om de kwijtschelding te beperken tot alleen nog kwijtschelding voor het vastrecht van de afvalstoffenheffing. Voor het belastingjaar 2027 blijft dit gehandhaafd.

Onderstaande tabel geeft de begroting en realisatie weer:

Bedragen x €1.000

Kwijtschelding per soort heffing	Realisatie 2025	Geactualiseerde Begroting 2026	Primaire Begroting 2027	Meerjarenbegroting 2028	Meerjarenbegroting 2029	Meerjarenbegroting 2030
6630040 Kwijtschelding OZB	**1**	**14**	**14**	**14**	**14**	**14**
6630030 Kwijtschelding rioolheffing	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**
6630050 Kwijtschelding afvalstoffenheffing	**182**	**185**	**185**	**185**	**185**	**185**
Totaal	**184**	**200**	**200**	**200**	**200**	**200**

3.5.1 (On-) roerendezaakbelastingen

Tarieven

In onderstaande tabel zijn de tarieven vermeld voor de onroerendezaakbelasting.

De tarieven voor het belastingjaar 2027 worden in december 2026 door de raad vastgesteld en zijn daarom nog niet bekend (n.n.b.).

Tarieven onroerendezaakbelasting	2024	2025	2026	2027
OZB eigenaren (woningen)	0,1569%	0,1549%	0,1409%	n.n.b.
OZB gebruikers (niet-woningen)	0,4607%	0,4360%	0,4316%	n.n.b.
OZB eigenaren (niet-woningen)	0,5865%	0,5549%	0,5545%	n.n.b.

Onderstaande tabel geeft de begroting en realisatie van de opbrengsten weer:

Bedragen x €1.000

Soort (On-) roerendezaakbelasting	Realisatie 2025	Geactualiseerde Begroting 2026	Primaire Begroting 2027	Meerjarenbegroting 2028	Meerjarenbegroting 2029	Meerjarenbegroting 2030
6061020 Baten OZB eigenaren (woningen)	**-8.172**	**-8.318**	**-8.485**	**-8.485**	**-8.485**	**-8.485**
6062020 Baten OZB gebruikers (niet-woningen)	**-3.906**	**-3.656**	**-3.729**	**-3.729**	**-3.729**	**-3.729**
6062030 Baten OZB eigenaren (niet-woningen)	**-5.318**	**-5.218**	**-5.322**	**-5.322**	**-5.322**	**-5.322**
Totaal	**-17.396**	**-17.192**	**-17.536**	**-17.536**	**-17.536**	**-17.536**

3.5.2 Rioolheffing

In de raad van november 2025 is het Water- en Rioleringsprogramma Oldambt voor de periode 2026-2030 vastgesteld. De gemeente heeft de wettelijke zorgplicht voor het inzamelen en transport van afvalwater en afvloeiend hemelwater. Daarnaast heeft de gemeente een aantal (grond)watertaken.
De kosten hiervan worden gedekt uit de rioolheffing. Voor de rioolheffing geldt een kostendekkendheid van maximaal 100%. Met andere woorden er mag geen winst op de rioolheffing worden gemaakt.

Ten opzichte van 2026 is het tarief voor eigenaren in 2027 enigszins gedaald van € 246,90 naar € 242,15. De geraamde uitgaven voor 2027 zijn iets lager, terwijl het aantal aansluitingen iets zijn toegenomen. Ook voor de komende jaren is de verwachting dat het tarief maar gering zal stijgen. Door gebruik te maken van de aanwezige voorziening wordt stijging van de rioolheffing de komende jaren beperkt en ontstaat er een gelijkmatige toename van de lastendruk. Het tarief voor gebruikers stijgt in 2027 ten opzichte van 2026 met € 1,65 als gevolg van afname van het aantal eenheden verbruik.

Tarieven

Bedragen x € 1

Tarieven rioolheffing	2025	2026	2027
Eigenaren per gebouwd eigendom	244,70	246,90	242,15
Gebruikers bij meer dan 500m3 waterverbruik per volle eenheid van 500m3 of deel hiervan	97,60	96,60	98,25

Onderstaande tabel geeft den begroting en realisatie van de opbrengsten weer:

Bedragen x €1.000

Rioolheffing	Realisatie 2025	Geactualiseerde Begroting 2026	Primaire Begroting 2027	Meerjarenbegroting 2028	Meerjarenbegroting 2029	Meerjarenbegroting 2030
6720030 Baten rioolheffing gebruikers	**-83**	**-97**	**-84**	**-84**	**-84**	**-84**
6720040 Baten rioolheffing eigenaren	**-4.847**	**-4.891**	**-4.879**	**-4.879**	**-4.879**	**-4.879**
Totaal	**-4.929**	**-4.988**	**-4.963**	**-4.963**	**-4.963**	**-4.963**

Kostendekkendheid

De berekening van de kostendekkendheid van de rioolheffing is hieronder weergegeven:

Bedragen x €1.000

Berekening dekking rioolheffing	Realisatie 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Kosten taakvelden	3.137	4.079	4.060
Inkomsten taakvelden	-/- 21	-/- 10	-/- 10
Dekking ten laste van de voorziening	0	0	0
Netto kosten taakvelden (mee te nemen in tarief riool)	**3.116**	**4.069**	**4.050**

Toe te rekenen kosten:			
Overhead	352	299	296
Toerekenbare btw	600	620	617
Totale kosten	**4.068**	**4.988**	**4.963**
Opbrengst heffingen	**4.929**	**4.988**	**4.963**
Dekkingspercentage	**121%**	**100%**	**100%**

3.5.3 Afvalstoffenheffing

De gemeente heeft de wettelijke plicht om zorg te dragen voor de inzameling van huishoudelijk afval. De kosten hiervan worden gedekt uit de afvalstoffenheffing. Ook voor de afvalstoffenheffing geldt een kostendekkendheid van maximaal 100%. Met andere woorden er mag geen winst op de afvalstoffenheffing worden gemaakt. Bij de berekening van de tarieven voor 2027 is hier rekening mee gehouden. Voor 2027 wordt € 96.000 onttrokken aan de voorziening afvalstoffenheffing. Hierdoor kan de tariefstijging beperkt blijven tot gemiddeld ongeveer 5%. De verwachte inkomsten dekken hiermee de verwachte uitgaven.

Tarieven

Bedragen x € 1

Tarieven afvalstoffenheffing	2025	2026	2027
Vastrecht	192,45	194,80	204,60
Per lediging 240 liter container (grijs)	7,50	7,50	7,90
Per lediging 140 liter container (grijs)	4,35	4,35	4,60
Tarief hoogbouw (per inworp in verzamelcontainer)	0,86	0,86	0,90

Onderstaande tabel geeft den begroting en realisatie van de opbrengsten weer:

Bedragen x €1.000

Afvalstoffenheffing	Realisatie 2025	Geactualiseerde Begroting 2026	Primaire Begroting 2027	Meerjarenbegroting 2028	Meerjarenbegroting 2029	Meerjarenbegroting 2030
6730010 Inzameling en verwerking huishoudelijk afval	**-4.831**	**-4.849**	**-5.177**	**-5.274**	**-5.274**	**-5.274**
Totaal	**-4.831**	**-4.849**	**-5.177**	**-5.274**	**-5.274**	**-5.274**

Kostendekkendheid

De berekening van de afvalstoffenheffing is hieronder weergegeven:

Bedragen x € 1.000

Berekening dekking afvalstoffenheffing	Realisatie 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Kosten taakvelden	4.322	4.336	4.620
Inkomsten taakvelden	-/- 730	-/- 621	-/- 585
Dekking ten laste van de voorziening	0	0	-/- 96
Netto kosten taakvelden (mee te nemen in tarief afval)	**3.592**	**3.715**	**3.939**
Toe te rekenen kosten:			
Overhead	359	430	513
Toerekenbare btw	688	704	725
Totale kosten	**4.639**	**4.849**	**5.177**
Opbrengst heffingen	**4.831**	**4.849**	**5.177**
Dekkingspercentage	**104%**	**100%**	**100%**

3.5.4 Leges burgerzaken

Onder de naam leges worden rechten geheven voor verstrekte diensten en producten. Een aantal tarieven van leges is wettelijk gemaximeerd, zoals het tarief voor paspoorten, Nederlandse identiteitskaarten, verklaring omtrent het gedrag en rijbewijzen. Een aantal producten hebben wettelijk vastgestelde tarieven. Dit geldt bijvoorbeeld voor afschriften van aktes van de burgerlijke stand, attestatie de vita, een verklaring van huwelijksbevoegdheid en de optie- en naturalisatiegelden.

Uitgangspunt is dat de tarieven van de leges maximaal kostendekkend mogen zijn. Met ander woorden: er mag geen winst op de verstrekkingen van diensten en producten zijn.

Fluctuaties in aanvragen
De aanvragen voor rijbewijzen, paspoorten en identiteitskaarten hebben verschillende cycli.
Omdat vanaf 1 oktober 1986 de geldigheid van het rijbewijs van 5 jaar naar 10 jaar is gegaan, krijgt de organisatie steeds te maken met twee verschillende periodes van 5 jaar. In de eerste periode van 5 jaar worden er minder rijbewijzen afgegeven en in de tweede periode van 5 jaar worden er meer rijbewijzen afgegeven. De eerste periode ging in vanaf 1 oktober 2021. De tweede periode gaat in vanaf 1 oktober 2026.
Tot en met 2028 verwachten we een stijging in het aantal aanvragen voor paspoorten en identiteitskaarten. Op 10 maart 2014 is de geldigheidsduur van deze documenten voor volwassenen aangepast van 5 naar 10 jaar. Dat zorgde ervoor dat tussen 2019 en 2024 weinig nieuwe documenten aangevraagd zijn. Vanaf 2024 verlopen de eerste documenten met 10-jarige geldigheid. Dit betekent dat veel burgers vanaf 2024 tot en met 2028 hun documenten gaan vernieuwen. Vanaf 2029 verwachten we weer duidelijk een daling in het aantal aanvragen wat zal leiden tot een aanzienlijke daling in inkomsten.

Online aanvragen rijbewijzen
Sinds eind 2022 kunnen onze burgers hun rijbewijs online aanvragen bij Rijksdienst voor het Wegverkeer (RDW). Aanvragers betalen hun online rijbewijsaanvraag rechtstreeks aan de RDW. Voor de afgifte van de online aangevraagde rijbewijzen moet de aanvrager verplicht naar het gemeentehuis. De gemeente ontvangt voor de uitreiking van het DAR-rijbewijs (Digitaal Aanvragen Rijbewijs), een vergoeding van de RDW van € 24,30 per document. We zien vanaf 2022 een toename van de digitale aanvragen rijbewijzen. Dit leidt voor onze gemeente tot vermindering van de legesopbrengsten.

Op basis van de uitgiftedata van reisdocumenten en identiteitskaarten, verwachten wij in 2027 de volgende aanvragen te verwerken:

Product	Aantal
Nederlandse identiteitskaarten	7.131
Paspoorten	4.722
Totaal	**11.853**

Onderstaande tabel geeft de begroting en de realisatie van de opbrengsten weer:

Bedragen x €1.000

Leges burgerzaken	Realisatie 2025	Geactualiseerde Begroting 2026	Primaire Begroting 2027	Meerjarenbegroting 2028	Meerjarenbegroting 2029	Meerjarenbegroting 2030
6020050 Leges burgerzaken	**-1.093**	**-1.015**	**-1.079**	**-1.079**	**-1.079**	**-1.079**
6020060 Leges overige burgerzaken (huwelijk en diversen)	**-80**	**-75**	**-75**	**-75**	**-75**	**-75**
6220250 Inrij-ontheffingen	**-2**	**-3**	**-3**	**-3**	**-3**	**-3**
Totaal	**-1.174**	**-1.092**	**-1.156**	**-1.156**	**-1.156**	**-1.156**

3.5.5 Leges omgevingsvergunning

De leges omgevingsvergunningen betreffen met name de leges voor de activiteit bouwen en afwijken van het bestemmingsplan/omgevingsplan. Daarnaast is een kleiner deel van de leges afkomstig van de vergunningverlening voor de overige activiteiten die vallen onder de Omgevingswet, zoals kappen, uitwegen, monumenten en sloop.

Sinds 2020 is het aantal aanvragen om omgevingsvergunning bouw weer enorm toegenomen, met name in Blauwestad worden veel nieuwe woningen gebouwd. Hierdoor zijn de baten aan leges ook enorm toegenomen. Daar staat tegenover dat er ook extra kosten zijn voor de formatie om deze toegenomen werkvoorraad aan aanvragen en vooral vooroverleggen en klant-/informatievragen te behandelen.

Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. De Wet private kwaliteitsborging (Wkb) is gekoppeld aan de inwerkingtreding van de Omgevingswet. Die laatste wet heeft tot gevolg dat voor de bouwwerken die vallen onder “gevolgklasse 1”, dat betekent de kleinere bouwwerken, woningen en eenvoudige bedrijfsgebouwen, een groot deel van de toetsing van de aanvraag (de technische toets) en het toezicht tijdens de bouw naar private marktpartijen gaan. Dit heeft tot gevolg dat er minder leges kunnen worden geheven. De invoering van gevolgklasse 2 is echter uitgesteld tot na 2029.

Ook heeft de invoering van de Omgevingswet mede geleid tot een ruime verdubbeling van het aantal informatievragen. Hier staan geen extra inkomsten tegenover. Ook heffen wij sinds 2025 geen leges meer voor vooroverleg. Deze vragen en vooroverleggen drukken wel fors op de formatie. Datzelfde geldt voor het aantal aanvragen en de inzet met betrekking tot de aardbevingsproblematiek (versterkingsopgave/NCG).

In 2025 hebben we het effect van de gewijzigde verordening kunnen beoordelen en vastgesteld dat de leges voor dezelfde hoeveelheid aanvragen zijn afgenomen met slechts ca. 25%, in plaats van de verwachtte 40%. Daarmee heeft de nieuwe verordening zich grotendeels bewezen.

Ook heeft er een evaluatie plaatsgevonden van de legesverordening naar aanleiding van de eerste ‘zuivere’ resultaten onder de Omgevingswet en de kostendekkendheid. Deze evaluatie heeft geleid tot een voorstel tot aanpassing van de verordening, die mogelijk de inkomsten licht positief beïnvloed. Deze aanpassing heeft niet plaatsgevonden, maar er zit nog ‘ruimte’ in de verordening.

De raming voor 2025 was gebaseerd op een ‘normale’ stroom van aanvragen en 30 woningen Blauwestad. Het aantal aanvragen is iets toegenomen en een aantal grotere projecten zijn uiteindelijk ook in 2025 aangevraagd. Daarnaast is het nieuwe gemeentehuis uiteindelijk in 2025 vergund. Waarmee het resultaat 2025 veel hoger is uitvallen.

In 2026 zien we een stabilisatie van het aantal particuliere aanvragen in de Blauwestad en bij de reguliere kleine projecten, aangevuld met aanvragen met betrekking tot de ontwikkelingen in het centrum van Winschoten en een tweetal projectmatige aanvragen in de Blauwestad.

Vanuit de woningopgave, vanuit het rijk, zien wij ook het aantal aanvragen, op dat gebied, toenemen (de markt springt hierop in). Dit alles maakt dat de opbrengsten ook dit jaar positiever zullen uitvallen dan we een aantal jaren geleden konden bevroeden.

Voor 2027 voorzien wij een nog steeds een stabiele stroom particuliere aanvragen Blauwestad en reguliere kleine projecten. Hier komt de ontwikkeling van de bedrijventerreinen zoals Scheemder Hoogte bij. De huidige centrumontwikkelingen zullen grotendeels al zijn afgerond.

Wel verwachten we nog inkomsten vanuit fase 2 van het datacenter I, maar het onduidelijk wanneer en hoeveel dit oplevert. Het kan ook nog zijn dat die inkomsten al in 2026 geboekt kunnen worden. Datacenter II zal mogelijk ook in 2027 worden aangevraagd. Dit plan is echter vooralsnog niet meegenomen in de raming voor 2027 dan wel 2028.

Voor de jaren daarna neemt de onzekerheid toe. In 2028 hebben we nog wel een aantal grote projecten in het verschiet zoals op het St. Lucasterrein, de beoogde woningbouw bij Scheemda en, op iets kleinere schaal, de bouw op het parkeerterrein van het huidige gemeentehuis. Wel komt het einde van de invulling van de Blauwestad in de komende jaren in zicht.

De evaluatie van de woningopgave zal duidelijk moeten maken of de gemeente hiervan ook na 2027 nog inkomsten kan verwachten. Mogelijk stelt ook het Rijk haar nog de doelen bij.

De problemen met de capaciteit van het energienetwerk baart in al het bovenstaande wel grote zorgen. Het is bijna niet meer mogelijk hierop aan te sluiten en dit kan leiden tot een fikse rem op het aantal aanvragen. Daarom zijn de bedragen vanaf 2028 conservatief begroot.

Uiteindelijk zullen de hoeveelheid aanvragen en het aantal grote projecten toch echt gaan afnemen, en daarmee ook de inkomsten. Maar deze ontwikkeling zet vermoedelijk pas in of na 2030 in.

Onderstaande tabel geeft de begroting en realisatie van de opbrengsten weer:

Bedragen x €1.000

Leges omgevingsvergunningen	Realisatie 2025	Geactualiseerde Begroting 2026	Primaire Begroting 2027	Meerjarenbegroting 2028	Meerjarenbegroting 2029	Meerjarenbegroting 2030
6810250 Vergunningen / Ontheffingen Ruimtelijke Ordening	**-47**	**-27**	**-25**	**-20**	**-20**	**-20**
6830250 Vergunningen / Ontheffingen Wonen en Bouwen	**-1.745**	**-966**	**-843**	**-780**	**-680**	**-580**
Totaal	**-1.792**	**-993**	**-868**	**-800**	**-700**	**-600**

3.5.6 Lijkbezorgingsrechten

Lijkbezorgingsrechten worden geheven voor het gebruik van de begraafplaats en voor het door de gemeente verlenen van diensten in verband met de begrafenis of as-bestemming. De rechten worden geheven van degene op wiens aanvraag dan wel ten behoeve van wie de dienst wordt verricht of van degenen die van de bezittingen, werken of inrichtingen gebruik maakt. Zo worden er onder meer rechten geheven voor de huur van een graf, voor het verlengen van de huur(-termijn), voor de grafbedekking en voor het begraven en bijzetten.

Onderstaande tabel geeft de begroting en realisatie van de opbrengsten weer:

Bedragen x €1.000

Lijkbezoringsrechten		Realisatie 2025	Geactualiseerde Begroting 2026	Primaire Begroting 2027	Meerjarenbegroting 2028	Meerjarenbegroting 2029	Meerjarenbegroting 2030
I_8370000	Leges en andere rechten	-203	-155	-155	-155	-155	-155
Totaal		**-203**	**-155**	**-155**	**-155**	**-155**	**-155**

3.5.7 BIZ (Bedrijven investeringszone)

Met ingang van het belastingjaar 2022 is de Bedrijven investeringszone (BIZ) ingevoerd. De BIZ is door en voor ondernemers. De belasting wordt door de gemeente geïnd en doorbetaald aan de Stichting Ondernemersfonds Centrum Winschoten (SOCW) voor het organiseren van activiteiten.

Voor 2027 vangt er weer een nieuwe periode van vijf jaar aan. Hiervoor zullen de ondernemers moeten worden geraadpleegd. Dit gebeurt in de 2^{e} helft van 2026.

Onderstaande tabel geeft de begroting en realisatie van de opbrengsten weer:

Bedragen x €1.000

BIZ (Bedrijven investeringszone)	Realisatie 2025	Geactualiseerde Begroting 2026	Primaire Begroting 2027	Meerjarenbegroting 2028	Meerjarenbegroting 2029	Meerjarenbegroting 2030
6064010 Baten BIZ (Bedrijven investeringszone)	**-246**	**-242**	**-242**	**-242**	**-242**	**-242**
Totaal	**-246**	**-242**	**-242**	**-242**	**-242**	**-242**

3.5.8 (Water-) Toeristenbelasting

De (Water-)Toeristenbelastingen worden altijd een jaar later opgelegd dan de daadwerkelijke aantal overnachtingen hebben plaatsgevonden.

Onderstaande tabel geeft de begroting en realisatie van de opbrengsten weer:

Bedragen x €1.000

(Water-) Toeristenbelasting	Realisatie 2025	Geactualiseerde Begroting 2026	Primaire Begroting 2027	Meerjarenbegroting 2028	Meerjarenbegroting 2029	Meerjarenbegroting 2030
6340070 Baten (Water)Toeristenbelasting	**-167**	**-170**	**-170**	**-170**	**-170**	**-170**
Totaal	**-167**	**-170**	**-170**	**-170**	**-170**	**-170**

3.5.9 Marktgelden

Voor de lokale weekmarkten in Winschoten en Scheemda wordt per kwartaal het marktgeld geïnd. In Winschoten staat de weekmarkt iedere zaterdag in het centrum en in Scheemda staat de weekmarkt iedere donderdag in het centrum. Jaarlijks wordt de Allerheiligenmarkt (Adrillenmarkt) georganiseerd op de eerste maandag van november. Dit betreft een gemeentelijk evenement, hierbij staan er rond de 100 kramen opgesteld.

Onderstaande tabel geeft de begroting en realisatie van de opbrengsten weer:

Bedragen x €1.000

Marktgelden	Realisatie 2025	Geactualiseerde Begroting 2026	Primaire Begroting 2027	Meerjarenbegroting 2028	Meerjarenbegroting 2029	Meerjarenbegroting 2030
6330020 Weekmarkten	**-16**	**-20**	**-20**	**-20**	**-20**	**-20**
6340040 Jaarmarkten (A.H. markt)	**-7**	**-6**	**-6**	**-6**	**-6**	**-6**
Totaal	**-23**	**-26**	**-26**	**-26**	**-26**	**-26**

3.5.10 Precariobelasting

Inwoners, bedrijven of instellingen die onder bepaalde voorwaarden toestemming krijgen om gebruik te maken van gemeentegrond betalen precariobelasting op basis van de ‘Verordening op de heffing en de invordering van precariobelasting gemeente Oldambt’. Het gaat hier bijvoorbeeld om het plaatsten van een grofvuil container of bouwmaterialen op de weg. Op de invordering wordt geen kwijtschelding verleend.

Onderstaande tabel geeft de begroting en realisatie van de opbrengsten weer:

Bedragen x €1.000

Precariobelasting	Realisatie 2025	Geactualiseerde Begroting 2026	Primaire Begroting 2027	Meerjarenbegroting 2028	Meerjarenbegroting 2029	Meerjarenbegroting 2030
6064020 Baten Precariobelasting	**-54**	**-19**	**-19**	**-19**	**-19**	**-19**
Totaal	**-54**	**-19**	**-19**	**-19**	**-19**	**-19**

3.5.11 Havengelden

Voor het gebruik van de (industrie-) havens in Winschoten en Nieuwolda wordt bij gebruik van deze havens liggeld geïnd. Het gaat om havengelden voor het gebruik van de recreatiehaven in Nieuwolda en de industriehaven aan de Renselkade in Winschoten. De gelden worden geïnd op basis van de daarvoor geldende verordening. Deze zijn gebaseerd op de lengte van het recreatievaartuig respectievelijk op de vervoerde tonnages in het vrachtschip.

Onderstaande tabel geeft de begroting en realisatie van de opbrengsten weer:

Bedragen x €1.000

Havengelden	Realisatie 2025	Geactualiseerde Begroting 2026	Primaire Begroting 2027	Meerjarenbegroting 2028	Meerjarenbegroting 2029	Meerjarenbegroting 2030
6240010 Industriehavens en doorgaande waterwegen	**-9**	**-12**	**-12**	**-12**	**-12**	**-12**
6240030 Ligplaatsen woonschepen	**-2**	**-7**	**-7**	**-7**	**-7**	**-7**
6340020 Promotie toerisme	**0**	**-8**	**-8**	**-8**	**-8**	**-8**
Totaal	**-11**	**-26**	**-26**	**-26**	**-26**	**-26**

3.5.12 Openbare orde en veiligheid

Het betreft hier met name aanvragen voor evenementenvergunningen, vergunningen en ontheffingen in het kader van de Alcoholwet, ontheffingen van de winkeltijdenwet, marktstandplaatsen, reclame-driehoeks-borden, gebruik gemeentegrond, en het hebben van kansspelautomaten. Deze stroom is jaarlijks zeer stabiel en daarmee geldt dat ook voor de inkomsten.

Onderstaande tabel geeft de begroting en realisatie van de opbrengsten weer:

Bedragen x €1.000

Openbare orde en veiligheid	Realisatie 2025	Geactualiseerde Begroting 2026	Primaire Begroting 2027	Meerjarenbegroting 2028	Meerjarenbegroting 2029	Meerjarenbegroting 2030
6120250 Vergunningen/Ontheffingen Openbare orde&veiligheid	**-14**	**-15**	**-15**	**-15**	**-15**	**-15**
Totaal	**-14**	**-15**	**-15**	**-15**	**-15**	**-15**

3.5.13 Kinderopvang en WMO

Kinderopvang

De gemeente Oldambt heft leges voor het afgeven van een beschikking voor het in exploitatie (mogen) nemen van een kinderopvangvoorziening. Door het vertrek van Peuterwerk zijn er afgelopen jaar allemaal nieuwe kinderopvanglocaties gestart en heeft KiWi een deel van de opvanglocaties overgenomen.

Onderstaande tabel geeft de begroting en realisatie van de opbrengsten weer:

Bedragen x €1.000

Kinderopvang en WMO	Realisatie 2025	Geactualiseerde Begroting 2026	Primaire Begroting 2027	Meerjarenbegroting 2028	Meerjarenbegroting 2029	Meerjarenbegroting 2030
6610035 Kinderopvang (incl. WKO)	**-10**	**-2**	**-2**	**-2**	**-2**	**-2**
6660000 WMO - Woon- en vervoersvoorzieningen(btw kp.verh.)	**-18**	**-4**	**-4**	**-4**	**-4**	**-4**
Totaal	**-28**	**-6**	**-6**	**-6**	**-6**	**-6**

Lokale lastendruk

De lokale lastendruk voor huishoudens is gerelateerd aan het wonen. In de berekening van de ‘lokale lastendruk’ worden dan ook de volgende heffingen betrokken: de onroerendezaakbelasting, de afvalstoffenheffing en de rioolheffing.

De Onroerendezaak aanslag berekening is gebaseerd op de gemiddelde waarde van een koopwoning zoals is berekend door Coelo. De afvalstoffenheffing is gebaseerd op vastrecht plus 7 ledigingen per jaar. Voor 2027 is er rekening gehouden met een OZB-opbrengstverhoging van 2,0%. De onroerende zaakbelasting 2027 is berekend op basis van de berekende aanslag voor 2026 verhoogd met 2,0%. Voor de bedragen meegenomen bij Nederland 2025 en 2026 zijn we uitgegaan van de gemiddelde lasten voor meerpersoonshuishoudens zoals genoemd op de website van Coelo (OZB is gebaseerd op gemiddelde WOZ-waarde x gemiddeld tarief).

Bedragen x € 1

	Oldambt			Nederland	
Huurders	**2025**	**2026**	**2027**	**2025**	**2026**

(On-) roerendezaakbelasting *	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Rioolheffing *	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Afvalstoffenheffing	244,95	247,30	259,90	364,00	381,00

* De gebruikers-huurders van woningen betalen geen (On-) roerendezaakbelasting en rioolheffing.

Bedragen x € 1

	Oldambt			Nederland	
Eigenaar-gebruiker	**2025**	**2026**	**2027**	**2025**	**2026**
(On-) roerendezaakbelasting	416,10	424,40	431,61	453,00	470,00
Rioolheffing	244,70	246,90	242,15	235,00	245,00
Afvalstoffenheffing	244,95	247,30	259,90	364,00	381,00

Voor het jaar 2027 t.o.v. 2026 is voor de eigenaren-gebruikers in de gemeente dit gemiddeld een stijging van € 15,06 (1,7 %) op de aanslag gemeentelijke belastingen. Voor huurders geeft dit een lastenverhoging van € 12,60 (5,1%).

Ranglijst Coelo:

Coelo houdt een ranglijst bij van de gemiddelde woonlasten per gemeente. Zowel voor huurders als eigenaren. Voor huurders stonden we op plek 9 van de ranglijst en voor eigenaren en tevens bewoner op plek 97. Voor 2023 was dit plek 19 en 208.

3.6 Financiering

Beleidskaders

Vanwege het grote belang dat ook de rijksoverheid hecht aan financiën in ‘control’, zijn er landelijke beleidskaders en voorschriften voor zowel onze wijze van financiering als ook onze verantwoording daarover. Onderstaand volgt een opsomming:

Opmerking:
Na vaststelling zijn in de diverse wetten en besluiten wijzigingen doorgevoerd (zie www.overheid.nl/ en kies in de kolom Beleid & regelgeving voor Wettenbank nationaal of lokaal).

Beleid:	Vastgesteld op:
Besluit Begroting en Verantwoording gemeenten en provincies (BBV)	17 januari 2003
Wet Financiering Decentrale Overheden (FIDO)	14 december 2000
Regeling Uitzettingen en Derivaten Decentrale Overheden (RUDDO)	14 december 2000
Wet Houdbare Overheidsfinanciën (Wet HOF)	1 januari 2013
Financiële verordening gemeente Oldambt	22 oktober 2025
Controleverordening en het Treasurystatuut gemeente Oldambt	4 januari 2010

Algemene toelichting

De paragraaf financiering gaat over de wijze waarop we omgaan met het aantrekken en wegzetten van geldleningen. Het doel is om zo doelmatig met liquide middelen en leningen om te gaan zodat we de rentelasten enerzijds zo laag mogelijk houden en anderzijds geen onnodige renterisico's lopen. We noemen dit ook wel de treasuryfunctie. Onder de treasuryfunctie valt niet het garanderen of verstrekken van leningen aan derden. Deze activiteiten vallen onder het programma waar de activiteiten horen waarvoor deze garantie of lening is verstrekt.

Voor het aantrekken en wegzetten van leningen zijn spelregels vastgelegd in het treasurystatuut. Hierin is onder meer bepaald dat het wegzetten van tijdelijke overtollige middelen alleen mag bij Nederlandse overheden en aanverwante instanties met een solvabiliteitsratio van 0% en die minimaal een AA-rating moeten hebben (afgegeven door ten minste twee rating bureaus).

Bij het aantrekken van leningen worden minimaal 2 offertes opgevraagd, waarbij in de regel altijd ook bij de Bank voor Nederlandse Gemeenten (BNG).

Tijdelijk veel liquide middelen

Verder geldt als bijzonderheid van de afgelopen jaren en de komende jaren de hoeveelheid middelen die we van het Rijk ontvangen voor de diverse programma's. Omdat deze programma's een meerjarige looptijd kennen en we die middelen al vaak als voorschot ontvangen hebben we tijdelijk veel meer liquide middelen dan gebruikelijk. Dat heeft invloed op diverse aspecten van de treasuryfunctie.

Verder gaan we in deze paragraaf nader in op:

- totaalfinanciering en projectfinanciering
- rentevisie

- rekenrente
- kasgeldlimiet
- renterisiconorm
- schatkistbankieren
- liquiditeitsplanning en financieringsbehoefte
- saldo van de financieringsfunctie

Nadere toelichting

Totaalfinanciering en projectfinanciering

In principe hanteren gemeenten en ook Oldambt als algemeen uitgangspunt totaalfinanciering. Dat wil zeggen dat we op basis van alle liquide middelen bekijken of we deze middelen tijdelijk weg kunnen zetten of dat we een lening moeten aantrekken en voor welke periode. We lenen dus in principe niet voor een specifieke investering omdat dit niet doelmatig. De rente die we moeten betalen is over het algemeen namelijk hoger dan de rentevergoeding die we ontvangen wanneer we deze middelen tijdelijk wegzetten.

Hierop kan een uitzondering gemaakt worden voor specifieke situaties. Bijvoorbeeld het doorlenen van geldleningen aan de woningbouwvereniging omdat gemeenten, in sommige gevallen, voor een lagere rente een lening kan of kon aantrekken dan een woningbouwcoöperatie. Voor onderstaande projecten geldt projectfinanciering:

- Poort van Winschoten - gebouw
- Poort van Winschoten - inventaris
- Enexis – converteerbare hybride aandeelhouderslening.
- Woningbouwcoöperatie Acantus.

Voor de eerste twee zijn in 2020 langlopende geldleningen afgesloten en zijn in 2021 de rentebetalingen en aflossingen begonnen. De leningen lopen door tot resp. 2062 en 2038.
Enexis – converteerbare hybride aandeelhouderslening heeft een looptijd van 10 jaar en is ook afgesloten in 2020.
De vierde in de rij (Acantus) is afgesloten in 1993 en loopt nog door tot juli 2031.

Ter ondersteuning van het financieringsbeleid zijn volgende (wettelijke) elementen van belang:

Rentevisie

Gemeenten betalen momenteel ongeveer 3,5% voor een lineaire lening van 30 jaar en de rentevergoeding op onze rekening-courant met de ‘staatsschatkist’ (SKB) is 1,8%.

Mede door de vooruit ontvangen bedragen m.b.t. diverse projecten en het vroegtijdig aantrekken van 2 leningen voor de Poort van Winschoten is de verwachting voor 2027 dat de liquiditeit nog steeds dermate positief zal zijn (ca. € 100 miljoen), dat er geen nieuwe langlopende leningen worden aangetrokken. Daarom is voor de totaalfinanciering ook geen extra rente begroot.

Interne rekenrente

Tot en met de 2025 hanteerden we een interne rekenrente van 2,45% (om daarmee de kosten van investeringen tot uitdrukking te brengen). Vooral door die hoge (tijdelijke) positieve liquiditeitspositie heeft de accountant aangegeven dat er per saldo momenteel geen sprake is van rentelasten en daardoor (vanwege gemeentelijke boekhoudvoorschriften) ook geen rente mag worden toegerekend. Om die reden is de rekenrente bij BBR2 voor het jaar 2026 en voor deze meerjarenbegroting op 0% gesteld (behalve voor de hierboven genoemde projectfinanciering).

Kasgeldlimiet en renterisiconorm

De kasgeldlimiet heeft betrekking op leningen met een looptijd tot maximaal 1 jaar en de renterisiconorm op leningen met een looptijd vanaf 1 jaar. Het doel van deze normen, vastgelegd in de wet Fido, is om te voorkomen dat er te grote schokken optreden in de hoogte van de rente die de gemeente moet betalen. Hierin speelt overigens ook een liquiditeitsbegroting een belangrijke rol. Door een goede liquiditeitsplanning kan tijdig gereageerd worden op toekomstige financieringsbehoeften en kan een keuze gemaakt worden of het voordeliger is om kort- of langlopende aangetrokken moeten worden.

Kasgeldlimiet
Kortlopende leningen zijn over het algemeen voordeliger dan langlopende leningen. Om te voorkomen dat gemeenten hiermee teveel risico lopen en bij herfinanciering met een hogere rente te maken hebben, geldt er een kasgeldlimiet. Deze bedraagt 8,5% van de totale begrotingsomvang. Voor 2027 bedraagt deze afgerond € 220 miljoen waarmee de kasgeldlimiet op € 18,7 miljoen uitkomt.

Renterisiconorm
De renterisiconorm heeft als doel om te voorkomen dat op eenzelfde moment een aantal leningen tegelijk aflopen waarvoor herfinanciering nodig is terwijl in de tussenliggende periode de rente flink is gestegen. De begroting van de gemeente kan dan ineens met een grote extra rentelast te maken krijgen. Met andere woorden de portefeuille van langlopende leningen dient gespreid te worden opgebouwd in looptijd en/of data van renteherziening. De norm houdt in dat maximaal 20% van het begrotingsomvang op eenzelfde moment afgelost (dan wel als lening aangegaan) mag worden. Bij een begrotingsomvang van € 220 miljoen is dat € 44 miljoen.

Schatkistbankieren
Einde 2013 is schatkistbankieren ingevoerd, zodat de totale Nederlandse schuldquote kan worden bepaald en deze een gunstig effect zal hebben op het Nederlandse EMU-saldo. Dit EMU-saldo mag voor Nederland, Europees gezien, maximaal 3% van het Binnenlands Bruto Product (bbp) zijn.

Schatkistbankieren houdt in dat voor onze gemeente de som van alle bankrekeningen en aanwezige liquide middelen o.b.v. onze begrotingstotaal 2027 nooit meer mag zijn dan positief € 4,4 miljoen (het drempelbedrag). Alle liquide middelen hierboven met naar onze bankrekening bij de schatkist overgemaakt worden. De verwachte gemiddelde vergoeding op het schatkistbankieren zal over 2027 naar verwachting zo'n 2,25% zijn. De benutting van het drempelbedrag wordt berekend als gemiddelde over alle dagen in het kwartaal, dit leidt tot een kwartaalgemiddelde die het drempelbedrag niet mag overschrijden.

Schatkistbankieren in relatie tot tegoeden bij de BNG Bank
In het kader van een nieuwe renteberekening over de tegoeden bij de BNG Bank, hebben we geregeld dat alle bedragen vanaf 2021 boven de € 0,4 miljoen dagelijks automatisch worden overgemaakt (afgeroomd) richting de schatkist van het Rijk en tot eenzelfde bedrag automatisch worden bijgeboekt op onze BNG-rekening t.l.v. de schatkist. Dit is aanmerkelijk lager dan het berekende drempelbedrag mag zijn.

De keuze om bij € 0,4 miljoen automatisch af- en bij te romen is ingegeven doordat de BNG Bank gemiddeld een lagere rentevergoeding geeft op tegoeden op onze bankrekening dan is te krijgen bij het schatkistbankieren. Zal deze laatste situatie veranderen kan uiteraard het automatisch af- en bij te romen bedrag naar boven worden bijgesteld.

Liquiditeitsplanning en financieringsbehoefte

Zoals hiervoor al aangegeven is het voor een efficiënte treasuryfunctie (per saldo zo min mogelijke rente betalen) van belang om over een liquiditeitsplanning te beschikken. Op die manier is kan de financieringsbehoefte worden bepaald en voor welke periode eventueel welke leningen moeten worden aangetrokken dan welke periode middelen kunnen worden weggezet.

Vooral inzicht in investeringen is hierbij van belang. In de praktijk blijken deze voor gemeenten steeds lastiger te plannen door onduidelijkheid over stikstofplannen, ruimtelijke procedures en uitvoeringscapaciteit. Voor de korte termijn (tot 4 jaar) wordt dit momenteel dan nog eens extra beïnvloed door de hoeveelheid tijdelijke middelen waardoor we over liquide zijn.

Voor de komende begrotingsjaren, en zeker 2027, voorzien we dan ook geen behoefte aan langlopende leningen. Waar nodig financieren we met kortlopende leningen waarbij we uiteraard wel de kasgeldimiet in acht nemen. Ook voor de nieuw opgenomen investeringen in de begroting 2027 zijn relatief beperkt van die gedaan kunnen worden met de huidige liquide middelen.

Saldo van de financieringsfunctie

Onderstaand overzicht geeft de verwachte te betalen en te ontvangen rente over 2027 weer:

Rente (x € 1.000)	2027
Rente kortlopende leningen	0
Rente langlopende leningen	1.198
rentelasten	1.198
Te ontvangen rente kortlopende leningen	490
Te ontvangen rente langlopende leningen	280
rentebaten	770
Saldo financieringsfunctie	428

Opmerking: de te ontvangen rente op kortlopende leningen is hierbij voorzichtig inschatting, in 2025 en 2026 bleek dit hoger uit te vallen.

3.7 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Algemeen

Het weerstandsvermogen geeft antwoord op de vraag in hoeverre een gemeente in staat is om niet afgedekte risico's op te vangen met gereserveerde financiële middelen (weerstandscapaciteit). Voldoende weerstandsvermogen zorgt ervoor dat de uitvoering van taken en het voorzieningenniveau bij financiële tegenslagen gegarandeerd blijven. Voldoende weerstandsvermogen gaat over:

- Welke risico's lopen we?
- Wat is de beschikbare weerstandscapaciteit?

Risico's en risicoprofiel

In deze paragraaf richten we ons vooral op de risico's met een financieel effect; hiervoor is immers een weerstandsvermogen nodig. Risico's die een 'bedreiging' vormen voor het realiseren van beleidsdoelen of projecten, zijn primair onderdeel van de programma's dan wel projecten. Verder geldt voor de beoordeling van de risico's in deze paragraaf dat het moet gaan om onzekere gebeurtenissen, waarvan het (financieel) effect niet of nauwelijks is in te schatten. En die niet op een andere manier, bijvoorbeeld door te verzekeren, te verleggen zijn of door andere beheersmaatregelen kunnen worden afgedekt. De hoogte van een uiteindelijk gekozen investering is geen risico in het kader van deze paragraaf. Het gaat immers niet om een onzekere gebeurtenis, maar om een besluit waarop het College en de Raad zelf invloed hebben. Eenmaal in uitvoering kan er wel sprake zijn van risico's in de vorm van onzekere gebeurtenissen tijdens de uitvoering. Het is dan zaak dat deze kenbaar zijn voordat het besluit wordt genomen om deze zoveel mogelijk uit te sluiten dan wel bewust te aanvaarden. In die gevallen dat een risico vrij zeker is en ook het financieel effect redelijk te kwantificeren is, schrijft het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) voor dat hiervoor een voorziening moet worden getroffen. Dit is bijvoorbeeld aan de orde bij voorziene verliezen op grondexploitaties. Mocht dit bij de jaarlijkse actualisatie duidelijk worden, is dat meteen het moment om hiervoor een voorziening te treffen

Risicoprofiel

Er zijn meer methoden om een gekwantificeerd risicoprofiel op te stellen, uiteenlopend van meer wetenschappelijke methoden tot meer praktische modellen. Voor alle methoden geldt dat ze geen 100% garantie bieden op volledigheid, Covid-19 stond bijvoorbeeld in geen enkel risicoprofiel. Het gaat er vooral om risico's zo goed mogelijk te benoemen waar nog niet op één of andere manier in is voorzien. De eigenschap van een risico is echter dat men niet weet wat, wanneer of hoe het zich aandient.

Basis voor het risicoprofiel is een inventarisatie van risico's die tweemaal per jaar plaatsvindt (begroting en rekening). Deze hebben we zo goed mogelijk gekwantificeerd en voorzien van een risicoscore (kans x impact), op basis van de volgende tabellen.

Kans	
Gering (minder dan 1x per 4 jaar)	1
Gemiddeld (ongeveer 1x per 4 jaar)	3
Hoog (minimaal 1x per jaar)	5

Impact	
Gering, < 0,5% van de omzet (€ 1 miljoen)	1
Gemiddeld, > 0,5% < 1,5% van de omzet (€ 1 - € 3 miljoen)	3
Hoog, > 1,5% van de omzet (€ 3 miljoen)	5

Ranking	
Score ≥ 10	Hoog risico, voor 100% profiel in het profiel
Score ≥ 5 en ≤ 10	Beperkt risico, voor 50% in het profiel
Score ≤ 5	Gering risico, opvangen binnen de reguliere bedrijfsvoering

De risicoscore houdt ook rekening met het feit dat niet alle risico's zich tegelijkertijd voordoen. Wanneer hiermee geen rekening wordt gehouden is de kans groot dat een behoorlijk deel van het vermogen (ofwel algemene reserve) onnodig geblokkeerd wordt.

Structureel of incidenteel

Van belang is onderscheid te maken tussen risico's met structurele en incidentele effecten, in het profiel is dit onderscheid ook aangebracht. Risico's met structurele effecten hangen meestal samen met de bedrijfsvoering zoals rente of hogere kosten vanwege een hoger aantal bijstandontvangers. Wanneer dit soort risico's zich voordoen dienen ook structurele maatregelen genomen te worden door ze mee te nemen in het financieel meerjarig perspectief. Het kan zijn dat het perspectief hiervoor op korte termijn geen ruimte biedt en dat moet worden omgebogen binnen de begroting, dat kost tijd. Om die reden wordt het risicopercentage, waarmee in het profiel wordt gerekend, met een factor 3 vermenigvuldigd. Daarmee biedt het weerstandsvermogen vervolgens de mogelijkheid om die tijd te overbruggen. Wanneer zich een incidenteel risico voordoet dient deze in principe ineens ten laste van de weerstandscapaciteit gebracht te worden, wanneer deze niet kan worden opgevangen in het rekeningresultaat.

Onderwerp	Risisoloorzaak	Beheersmaatregel	Maximaal bedrag	K	I	Score	%*	Profiel in €
Risico's met een mogelijk structureel financieel effect								
WMO en Jeugd	Toenemende hulpvraag tov vastgesteld budget terwijl het open einderegeling betreft	Binnen kaders zo passend mogelijk zorg toewijzen	1.500.000	3	3	9	150%	2.250.000
Participatiewet	Toename aantal bijstandsgerechtigden waarbij landelijk te verdelen budget ontoereikend is	Voorkomen van instroom en snelle begeleiding naar werk	500.000	3	1	3	0%	0
Vast personeel op programma's**	Afloop van programma (middelen) waaruit vast personeel wordt gedekt	Strategisch personeelsmanagement	500.000	3	1	3	0%	0
Huishoudelijke hulp uit Wmo	Kabinet stelt maatregel om HH uit de Wmo te schappen uit	Geen invloed op	2.600.000	5	3	15	100%	2.600.000
Risico's met in principe een incidenteel financieel effect								
Informatieveiligheid	Bij een eventuele hack is een grote inspanning nodig voor herstel	Continue monitoring van onze IT-infrastructuur	3.000.000	1	5	5	50%	1.500.000
Loonkosten	Vanwege de krappe arbeidsmarkt en een relatief hoog ziekteverzuim blijven we van inhuur afhankelijk die niet altijd wordt afgedekt door vacatureruimte	Prioriteren in doelen	1.000.000	3	3	9	50%	500.000
Schadeclaims	Gemeente kan om uiteenlopende redenen geconfronteerd worden met schadeclaims van inwoners en ondernemers	Gedegen besluitvorming	1.000.000	1	3	3	0%	0
Programmagelden / Specifeke uitkering (SPUK)	Ontoereikende verantwoording binnen subsidieregels vanwege de hoeveelheid regelingen	Adequate beheersing van de spelregelels en registratie van kosten	2.000.000	3	3	9	50%	1.000.000
Jeugdzorg	Bijzonder complexe casus met hoge zorgkostem	Via preventie maar soms ook geen beheersmaatregel mogelijk	1.000.000	3	3	9	50%	500.000
Calamiteiten openbare ruimte	Schade door achterstallig onderhoud, storm, bodemsanering	Beheerplannen op orde	1.500.000	3	3	9	50%	750.000
Zorgleveranciers	Faillissement van een cruciale zorgleverancier	Geen maatregel om faillissement af te wenden	1.500.000	1	3	3	0%	0
								9.100.000

* wanneer zich een risico met een structureel financieel effect is het van belang daar in de begroting zo snel mogelijk op te anticiperen. Hier moet dan wel structureel ruimte voor zijn en wanneer dat niet het geval is in de tussentijd een beroep op het weerstandsvermogen worden gedaan, om die reden wordt het risico in het profiel voor 3 jaar meegenomen.

Voor huishoudelijke hulp uit de Wmo geldt een iets afwijkende benadering. Vanwege het signaal van de VNG dat invoering van de maatregel om huishoudelijke hulp per 2029 waarschijnlijk niet haalbaar is hebben we effect voor dat jaar in de begroting verwekt. We gaan niet uit van afstel maar mocht daar voor 2030 toch sprake van zijn hebben we daar in dit risicoprofiel rekening mee gehouden.

Het profiel bevat risico's die algemeen gangbaar zijn voor gemeenten zoals Oldambt. Bij de toelichting op de risicoscore onder het kopje algemeen is aangegeven dat hoewel het risico wel bestaat, niet voor alle risico's een bedrag in de berekening van het profiel wordt meegenomen. Het is slecht denkbaar dat alle risico's zich tegelijkertijd voordoen. Zouden we dus voor alle mogelijke risico's ook een bedrag opnemen wordt daarmee de inzet van de algemene reserve (weerstandscapaciteit) onnodig geblokkeerd.

Weerstandscapaciteit

Ook bij de weerstandscapaciteit kunnen we het onderscheid tussen structureel en incidenteel maken.

Structureel

In theorie wordt deze gevormd door een combinatie van ombuigingen, bezuinigingen en inkomstenverhogingen. Ombuigen en bezuinigen is een lastig proces en vraagt om veel flexibiliteit van de begroting. Dat laatste blijkt echter bijzonder lastig. Aan alle uitgaven liggen immers bewust gekozen beleid of wettelijke regels ten grondslag die we moeten uitvoeren, en waarvan een steeds groter deel een open-einde-karakter heeft. Dat laatste zien we de afgelopen jaren bij vrijwel alle gemeenten als het gaat om de Wmo en Jeugdzorg. Maar ook als het lukt om andere beleidsmatige keuzes te maken, zijn de (positieve) financiële effecten hiervan niet direct in te boeken. Vaak is er namelijk al sprake van meerjarige financiële ‘verplichtingen’ in de vorm van kapitaallasten of subsidies die, wettelijk voorschrift, niet van het ene op het andere moment mogen worden afgebouwd. In deze gevallen biedt de incidentele weerstandscapaciteit (algemene reserve) dus wel tijdelijk uitkomst om dit proces weloverwogen uit te voeren. Veel van onze inkomsten (waar ook dienstverlening tegenover staat) zijn al gemaximeerd, omdat een kostendekking van 100% wordt gehanteerd of nagestreefd, zoals riool- en afvalstoffenheffing en leges voor vergunningen. Voor een inkomstenverhoging blijven dan feitelijk de algemene belastingen over, zoals de toeristenbelasting en de OZB. Deze belastingen zijn immers vrij besteedbaar. Voor de hoogte van (de tarieven voor) de toeristenbelasting geldt geen maximum. Het zijn belastingen die door verblijfsaanbieders in de gemeenten aan hun gasten worden doorberekend en aan de gemeente worden afgedragen. Bij een eventuele verhoging is het vooral van belang om te beoordelen of dit een (te) negatief effect heeft op de concurrentiepositie van de verblijfsaanbieders. Ten aanzien van de hoogte van de OZB gelden ook geen (wettelijke) maximumtarieven, de hoogte daarvan is altijd een politieke keuze. Wel kan op twee manieren naar de onbenutte belastingcapaciteit worden gekeken:

- Toegangskaartje 'artikel 12'
- Als onderdeel van de financiële kengetallen (zie tabel verderop in deze paragraaf)

Toegangskaartje artikel 12

Wanneer een gemeente niet op eigen kracht en buiten 'eigen schuld' tot een structureel sluitende begroting kan komen, kan een beroep op artikel 12 van de financiële verhoudingswet worden gedaan voor extra financiële steun. Een eis daarvoor is dan wel dat die gemeente een OZB-tarief hanteert van minimaal 120% van het landelijk gemiddelde OZB-tarief. Kent een gemeente dit nog niet zal eerst tot een OZB-verhoging moeten worden besloten. Omdat de gemiddelde Woz-waarde in Oldambt veel lager ligt dan het landelijk gemiddelde kent Oldambt al een hoger OZB-percentage. In die zin is er, ten opzichte van toegangskaartje artikel 12, geen sprake van een onbenutte belastingcapaciteit.

Financieel kengetal ' onbenutte belastingcapaciteit'

Dit kengetal vergelijkt de belastingdruk in de gemeente met het landelijk gemiddelde. Een laag percentage betekent dat de gemeente meer belastinginkomsten kan genereren als beleidskeuze. Hoe lager, hoe beter de ruimte om belasting te verhogen zonder boven het gemiddelde uit te komen.

Omdat de incidentele weerstandscapaciteit (zie hierna) voorlopig ruim voldoende is en er, lokaal, geen concrete norm is vastgesteld maken we voor de structurele weerstandscapaciteit geen berekening.

Incidenteel

Feitelijk vormt de algemene reserve, naast de bestedingsfunctie die deze reserve heeft, onze incidentele weerstandscapaciteit. Zolang er geen harde verplichtingen zijn aangegaan ten aanzien van bestemmingsreserves, kan de bestemming van die reserves in theorie worden heroverwogen en kan worden besloten deze toe te voegen aan de algemene reserve. Ditzelfde geldt voor eventuele stille reserves, bijvoorbeeld de verkoop van vastgoed.

Weerstandsratio

We maken nog berekening van de structurele weerstandscapaciteit of de stille reserves. . Om die reden hanteren we voor deze paragraaf alleen de algemene reserve in combinatie met het laatste rekeningresultaat als weerstandscapaciteit. Door deze af te zetten tegen het risicoprofiel verkrijgen we de weerstandsratio, deze ziet er als volgt uit.

Weerstandsratio	
Algemene reserve (stand 31-12-2025 jaarrekening)	32.000.000
Weerstandscapaciteit	32.000.000
Risicoprofiel	9.100.000
Weerstandsratio	**3,5**

Weerstandsnorm		
Waarderingscijfer	**Ratio**	**Betekenis**
A	> 2.0	uitstekend
B	1.4-2.0	ruim voldoende
C	1.0-1.4	voldoende
D	0.8-1.0	matig
E	0.6-0.8	onvoldoende
F	< 0.6	ruim onvoldoende

Financiële kengetallen

Als sturingsinstrument worden diverse (wettelijke) kengetallen gebruikt. Samen geven deze financiële kengetallen een beeld van de financiële situatie en ontwikkelingen van de gemeente. De publicatieplicht en de berekeningsmethoden zijn vastgelegd in het (BBV), waardoor de cijfers vergelijkbaar zijn met andere gemeenten.

Wat zeggen ons de financiële kengetallen ?

1. Netto schuldquote: Dit kengetal biedt inzicht in de hoogte van de gemeentelijke schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft een indicatie van de mate waarin rentelasten en aflossingen drukken op de exploitatie. Een lager percentage duidt op een gunstigere situatie.
2. Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen: Aangezien er onzekerheid kan bestaan over de terugbetaling van leningen, wordt dit kengetal zowel inclusief als exclusief doorgeleende gelden berekend. Het geeft inzicht in het aandeel van de verstrekte leningen in de exploitatie en wat dit betekent voor de schuldenlast. Hoe lager het percentage, hoe beter.
3. Solvabiliteit: Dit kengetal toont de mate waarin de gemeente in staat is haar financiële verplichtingen na te komen. Een hoger percentage betekent een betere financiële weerbaarheid en biedt een soort vooruitblik op de toekomstige stabiliteit.

4. Grondexploitatie: De boekwaarde van de grondvoorraden moet worden terugverdiend bij de verkoop. Grondexploitatieprojecten kennen vaak lange looptijden, waarbij inkomsten pas in de toekomst worden gegenereerd, wat hogere rentekosten en risico's met zich meebrengt. Hoe lager dit cijfer, hoe beter.
5. Structurele exploitatieruimte: Dit cijfer helpt bij het beoordelen hoeveel structurele ruimte de gemeente heeft om de eigen lasten te dragen. Het geeft aan in hoeverre structurele stijging van baten of daling van lasten nodig is om deze lasten te dekken. Als het cijfer negatief is, biedt de begroting onvoldoende ruimte om structurele lasten te dragen. Een positief cijfer is gunstig.
6. Belastingcapaciteit: Dit kengetal vergelijkt de belastingdruk in de gemeente met het landelijk gemiddelde. Een laag percentage betekent dat de gemeente meer belastinginkomsten kan genereren als beleidskeuze. Hoe lager, hoe beter de ruimte om belasting te verhogen zonder boven het gemiddelde uit te komen.

A. Weerbaarheid (kengetallen 1 t/m 3): Dit geeft aan of de gemeente financieel tegen een stootje kan.
B. Wendbaarheid (kengetallen 4 t/m 6): Dit toont hoe snel de gemeente zich kan aanpassen aan veranderende omstandigheden.

	Norm	Rekening 2025	Begroting 2026 primitief	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Netto Schuldquote met correctie doorgeleende gelden (Σ vaste + vlottende + overlopende schulden) -/- (totaal uitzettingen <1 jaar + alle uitzettingen > 1 jaar + overlopende vorderingen) / Baten voor bestemming x 100%	< 90%	8,6%	30,1%	31,4%	38,6%	35,5%	32,6%
Solvabiliteit (eigen vermogen / totaal vermogen) x 100%	> 50%	34,2%	39,3%	38,0%	38,3%	38,8%	41,1%
Grondexploitatie (bouwgronden wel en niet in exploitatie / baten voor bestemming) x 100%	< 20%	1,2%	1,1%	3,5%	3,8%	3,7%	3,7%
Structurele exploitatieruimte (structurele baten - structurele lasten) / baten voor bestemming x 100%	> 0%	6,6%	1,8%	0,8%	-0,8%	0,9%	0,8%
Belastingcapaciteit (Lokale woonlasten gezin bij gemiddelde WOZ-waarde / woonlasten landelijk	< 95%	89,5%	91,1%	91,1%	91,1%	91,1%	91,1%

Signaleringswaarden	Netto Schuldquote	Solvabiliteit	Grond-exploitatie	Structurele exploitatieruimte	Belasting-capaciteit
Minst risicovol:	< 90%	> 50%	< 20%	> 0%	<95%
Gemiddeld risicovol:	90% - 130%	20% - 50%	20% - 35%	0%	95% - 105%
Meest risicovol:	> 130%	< 20%	> 35%	< 0%	> 105%

-Netto schuldquote
De netto schuldquote is met resp. 33,8% ten opzichte van de jaarrekening 2024 relatief hogere geworden. Dit heeft met name te maken met het nog steeds hoge verwachte bedrag van ongeveer € 40,0 miljoen aan liquide middelen op onze bankrekening van het Rijk (schatkist). Dit is het gevolg van het op voorhand ontvangen van projectgelden voor bijvoorbeeld het Nationaal Programma Groningen (NPG) en het vroegtijdig afsluiten van de projectinvestering 'Poort van Winschoten' voor € 24,0 miljoen. Deze laatste in verband met een zeer gunstige rentestand. Door bovenstaande zijn onze tegoeden bij de bank erg positief, waardoor we op (beduidend) lagere percentage schuldquote uitkomen.

Daarnaast zijn de afgelopen jaren geen langlopende geldleningen meer afgesloten, terwijl de aflossingen op de afgesloten leningen gewoon doorgaan. Dit heeft als gevolg dat het bedrag van de opgenomen leningen (vast schulden) de komende jaren behoorlijk zal afnemen. Beide variabelen hebben grote invloed op het berekende percentage van de netto schuldquote. In zijn algemeenheid kunnen we zeggen dat de rentekosten op de leningen beheersbaar zijn en volledig worden opgevangen binnen het begrotingsresultaat. Door spreiding in aangetrokken en nog aan te trekken leningen beperken wij het risico van rentestijgingen. De verwachting is dat er in 2025 geen langlopende geldleningen worden aangetrokken.

-Solvabiliteit
De verhouding tussen eigen vermogen en schulden (solvabiliteitsratio) is welliswaar gemiddeld risicovol en ligt onder de norm, de verwachting is dat deze in 2026 en meerjarig ongeveer op hetzelfde niveau zal blijven.

-Structurele exploitatieruimte
Voor het begrotingsjaar 2026 wordt een structureel begrotingsoverschot in de exploitatieruimte verwacht. Vanaf 2028 zal de eploitatieruimte minimaal zijn.

-Belastingscapaciteit
Daarnaast is het ook mogelijk om meer structurele opbrengsten te generen door bijvoorbeeld (beperkte) belastingverhogingen in te voeren. Dit kengetal geeft aan welke ruimte wij hebben ten opzichte van Nederland.

3.8 Openbaarheid

In een wereld waar steeds meer processen gedigitaliseerd en geautomatiseerd worden, is van belang dat ook de informatiehuishouding binnen een ambtelijke en bestuurlijke organisatie goed geregeld wordt. Het vraagt een investering zodat iedereen kan beschikken over goede management- en stuurinformatie. De kwaliteit van de informatiehuishouding heeft direct invloed op de kwaliteit van de ambtelijke en bestuurlijke processen, besluitvorming en verantwoording. Dat gaat in het bijzonder op voor de Wet open overheid (Woo) de Archiefwet en de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (Wmbev). De gemeente werkt continu aan de verbetering van haar informatiehuishouding.

De Woo

De Wet open overheid (Woo), is de opvolger van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob). De Woo is op 1 mei 2022 in werking getreden. Met deze nieuwe wet is een belangrijke stap gezet naar een meer open en toegankelijkere overheid. Hoofdonderdelen van de Woo zijn: passieve openbaarmaking, actieve openbaarmaking en het op orde brengen van de informatiehuishouding. Passieve openbaarmaking betekent dat de gemeente op verzoek bepaalde informatie openbaar maakt (door middel van Woo-verzoeken) en de actieve bekendmaking draagt de gemeente op actief vanuit zichzelf informatie openbaar te maken. Ook is één van de verplichtingen om in de begroting aandacht te schenken aan de beleidsvoornemens over de uitvoering van de Woo. Deze paragraaf is de invulling van die verplichting.

Vervolg implementatie Woo

In 2023 zijn de gemeentelijke ambities over de actieve openbaarmaking van de Woo vastgesteld. De actieve openbaarmaking verplicht de gemeente Oldambt om in fases 11 informatiecategorieën openbaar te maken. De Rijksoverheid maakt deze fases geleidelijk bekend. In 2024 heeft de gemeente Oldambt daarnaast een ambitieniveau rondom openbaarheid vastgesteld, namelijk het ambitieniveau ‘’Basis’’. Het jaar 2026 stond in het teken van het verder invullen van de randvoorwaarden. Dit houdt in: het optimaliseren van het anonimiseringsproces binnen de bestaande werkprocessen, de verdere inrichting van een publicatie omgeving (Woo-portaal) en het realiseren van een proces blauwdruk per informatiecategorie. Ook bewustwording in de organisatie maakt onderdeel uit van de implementatie.

Voor wat betreft de toevoeging van informatiecategorieën in 2027 volgen we de planning van de Rijksoverheid - hoewel deze vertraagd is – nu als ambitieniveau “basis” is vastgesteld. Daarnaast staat 2027 in het teken van het verbeteren van de actieve openbaarmaking en het proces daarvan binnen de gemeente Oldambt. Bewustwording binnen de organisatie blijft daarbij zeer belangrijk.

Tot slot is er het voornemen om per 2027 leges te heffen voor de behandeling van een Woo verzoek.

Archiefwet en Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer

Door de komst van de nieuwe Archiefwet is het belang van een goede inrichting van de informatiehuishouding alleen maar groter geworden en daarmee informatie op orde te krijgen en houden. Eind 2025 hebben we al een start gemaakt met een nulmeting met de focus op de Woo, de Archiefwet en de Wmbev. Met als uitkomst een hoogover uitvoeringsplan dat de basis dient te vormen voor het vervolg traject om te zien waar we staan als gemeente. Dit was de start van een proces voor de komende jaren om beleidsmatige en inhoudelijke sturing te geven aan een volwaardige inrichting van informatiebeheer binnen de gemeente volgens de geldende wet- en regelgeving. De nulmeting was nadrukkelijk ook bedoeld om de organisatie bewust te maken van de noodzaak en de implicaties van een verbeterde informatiebeheer in relatie tot de eigen functie en/of team, want het vraagt meer dan alleen een technische systeem benadering. Het beheren (zorgen voor beschikbaarheid) en managen (zorgen voor correct gebruik) van informatie strekt zich inmiddels ook uit tot buiten de gemeentelijke organisatie en betreft ook nadrukkelijk de rol van college en raad in de gehele informatiehuishouding.

3.9 Aardbevingsopgave

Versterking en Herstel, NPG en Nij Begun

De komende jaren zijn er volop mogelijkheden voor onze gemeente om met extra (Rijks)middelen te investeren in de brede welvaart van onze inwoners. Met de middelen van Nij Begun zetten we in op verduurzaming en op economisch en sociaal perspectief. Tegelijk vergeten we niet wat de aanleiding is voor deze middelen: de aardbevingsproblematiek en de zorgen die onze inwoners nog steeds ervaren. Voor ons staat voorop dat veiligheid, versterking en herstel de basis zijn. Van daaruit werken we aan perspectief. Dat geldt voor de gaswinning en Nij Begun, maar ook voor andere bodem- en mijnbouwactiviteiten, zoals zoutwinning.

De aardbevingsopgave en de inzet op versterking, herstel én perspectief vraagt binnen onze gemeente veel extra werk. We hebben dit georganiseerd in de programma's Versterking en Herstel en het NPG (Nationaal Programma Groningen). Daarnaast werken we voor Nij Begun met een programmatische aanpak. Voor deze programma's ontvangen we omvangrijke financiële middelen, deels voor organisatiekosten en deels voor de uitvoering van projecten. Met Nij Begun zien we dat dit verder toeneemt en dat sprake is van omvangrijke financiële stromen binnen de gemeente. Gezien de samenhang en overlap tussen de verschillende programma's lichten we in deze paragraaf onze inzet toe en schetsen we de financiële situatie.

Terugblik

In 2026 is veel gebeurd in de verschillende programma's en ook in de uitwerking van de agenda's van Nij Begun. Voor het programma versterking en herstel geldt dat het jaarlijkse plan van aanpak in januari door de gemeenteraad is vastgesteld. Hierin zijn de doelstellingen vastgelegd voor 2026 en is onze aanpak uitgewerkt. Dit plan bevat ook de uitvoeringsopdracht aan NCG voor de versterking in onze gemeente. Op diverse plekken in met name Nieuwolda, Nieuw-Scheemda en 't Waar is afgelopen jaar zichtbaar dat de versterking in uitvoering is. Daarnaast zien we ook dat veel woningen hersteld of verduurzaamd worden. In 2026 is veel energie gezet op de gebiedsgerichte projecten. De één-overheid-aanpak in het startgebied Nieuw-Scheemda en 't Waar is in de uitvoeringsfase terecht gekomen. En de plannen voor Drieborg gericht op herstel, verduurzaming en leefbaarheid worden in het najaar afgerond en voorgelegd ter besluitvorming aan het college. Verder zijn in 2026 diverse onderdelen van de gebiedsontwikkeling van het dorpenlint Nieuwolda, 't Waar en Nieuw-Scheemda in uitvoering gebracht en is ook de uitvoering van Maatregel 14 Nij Begun doorgegaan. Binnen de gebiedsgerichte aanpak speelt onze inwonersondersteuning een grote rol. Maar dat geldt zeker ook voor andere situaties waarin inwoners met hulpvragen leven en soms in hele complexe situaties zitten.

Naast versterking en herstel gaat Nij Begun voor een belangrijk deel over perspectief voor Groningen. Afgelopen jaar zijn zowel op de Sociale Agenda als de Economische Agenda grote stappen gezet. Dit geldt zowel v.w.b. de ontwikkeling en uitvoering van plannen en maatregelen. Maar ook de verder opzet van de bijbehorende governance (waaronder de oprichting van de GR Perspectief Groningen Noord-Drenthe). Zeker voor de Sociale Agenda zien we dat ook in onze gemeente de eerste maatregelen concreet in uitvoering komen (o.a. start Inwonersbudget Nij Begun, versterking jongerenwerk en opbouwwerk en uitbreiding Tijd voor Toekomst naar inmiddels 14 basisscholen. Verder is ook de isolatie-aanpak (Maatregel 29) in 2026 overal van start gegaan en kunnen inwoners een aanvraag indienen bij het SNN. In Oldambt hebben we verder de ondersteuningsaanpak uitgewerkt vanuit het bredere programma Energie en Klimaat via het project Oldambt Verwarmt. Naast de verschillende agenda's zien we ook voortgang op de verschillende masterplannen die verbonden zijn met Nij Begun (o.a. Regiocentra, Campussen).

Voor Nationaal Programma Groningen (NPG) werkten we in 2026 nog steeds ongewijzigd, volgens het in 2025 geactualiseerde programma. Dit heeft ertoe geleid dat projecten steviger onder de verantwoordelijkheid van een ambtelijke en bestuurlijke opdrachtgever zijn voorbereid en uitgevoerd. Een aantal projecten is in 2026 afgerond en de duurzame inbedding ervan is onderzocht en waar mogelijk uitgevoerd. Tijd voor Toekomst is hier een goed voorbeeld van, dat via de Sociale Agenda wordt voortgezet en beschikbaar komt voor nog meer scholen. Verder zijn in 2026 twee nieuwe projecten goedgekeurd, WinCITY (ondernemerschap in binnenstad Winschoten) en Hart voor Scheemda (centrumontwikkeling). Daarnaast zijn de plannen voor een revolverend fonds voor boerderijen goedgekeurd.

Versterking en Herstel

Versterking
Komend jaar gaan we verder met de uitvoering van de versterkingsopgave in onze gemeente. De meest recente afspraken en doelstellingen worden vastgelegd in het lokale plan van aanpak 2027, welke in december 2026 aan de raad wordt voorgelegd ter besluitvorming. Met dit plan geven we NCG opdracht voor de verdere uitvoering van de versterkingsopgave. Verwachting is dat in 2027 het grootste deel van de versterkingsopgave in onze gemeente kan worden afgerond. In totaal zijn of worden c.a. 100 woningen en boerderijen daadwerkelijk versterkt. Hoewel niet groot in aantal gaat het in een groot deel van de situaties om complexe versterkingen, van vrijstaande woningen of boerderijen. Voor een aantal van deze meer complexe situaties geldt dat deze langer zullen duren dan 2027. Dit betekent voor ons ook extra inzet van personeel qua vergunningverlening, RO-advisering en erfgoedvraagstukken. We willen het versterkingsproces zo optimaal mogelijk organiseren en hebben we oog voor bijzondere en/of schrijnende situaties.

Herstelagenda Oldambt
Naast het plan van aanpak voor de versterkingsopgave werken we ook aan onze lokale herstelagenda. Met Nij Begun hebben we een grotere rol gekregen in de herstelopgave en de diverse maatregelen. In dat kader zien we ook dat de samenwerking met NCG en IMG intensiever is geworden, hebben we onze inwonersondersteuning geïntensiveerd en werken we aan verschillende gebiedsgerichte projecten. Uiteraard geldt dat IMG en NCG primair verantwoordelijk zijn en blijven voor de uitvoering van de versterkingsopgave en schadeherstel. Als gemeente willen we toe naar een meer integrale en gebiedsgerichte aanpak van de maatregelen uit Nij Begun t.a.v. schadeherstel en versterking. Waar mogelijk leggen we ook een koppeling met de isolatie-aanpak van maatregel 29 en de leefbaarheid.

Dorpsgerichte aanpak
Vanuit onze herstelagenda zijn we met de volgende projecten bezig geweest.

- Gebiedsontwikkeling Nieuwolda–’t Waar–Nieuw-Scheemda: Voor dit gebied is een investeringsproject van ruim 10 miljoen euro in uitvoering. In 2027 zullen diverse deelprojecten in uitvoering komen. De plannen hiervoor zijn in nauwe samenwerking met werkgroepen van inwoners tot stand gekomen. En ook in de uitvoering wordt regelmatig met inwoners nog overleg gezocht en hanteren we een actieve communicatie.
- Startgebied Nieuw-Scheemda en ’t Waar: In 2027 voeren we het plan voor de één-overheid-aanpak (i.s.m. NCG en IMG) verder uit en kijken we hoe we dit project op een goede manier kunnen afronden. Het doel is om met alle inwoners in contact te komen en zo mogelijk per adres een maatwerkplan op te stellen voor een veilig, hersteld, verduurzaamde woning.
- Dorpsgerichte aanpak Drieborg: Komend jaar willen we het plan van aanpak uitvoeren wat in het najaar van 2026 is vastgesteld. Dit geldt in elk geval voor het deel waarbij we inzetten op een gecombineerde aanpak van herstel en isolatie. In nauwe samenwerking met de inwonerswerkgroep en IMG/BZK zijn hiervoor de plannen uitgewerkt. Onderdeel hiervan is een subsidieregeling voor schadeherstel waarvoor we vanuit BZK ruim 5 miljoen euro ontvangen. Verder wordt ook gewerkt aan een plan voor het versterken van de leefbaarheid in het dorp in samenwerking met Programma Gebiedsgericht Werken. De door het College en dorp vastgestelde dorpsagenda is uitgangspunt voor de uitvoering. Zie programma 6.

- Leefbaarheid – Maatregel 14: In 2027 voeren we het plan van aanpak voor M14 verder uit. In dat kader wordt gekeken welke grote gebiedsprojecten verder ontwikkeld kunnen worden en waar verder nog mogelijkheden liggen om de leefbaarheid te versterken. M14 wordt in nauwe samenwerking met het Programma Gebiedsgericht Werken verder ontwikkeld en uitgevoerd (zie programma 6).

Schadeproblematiek en herstel
We blijven in gesprek met IMG over de schade-afhandeling en de impact hiervan. Formeel heeft de gemeente geen taak bij schadeafhandeling, maar we behartigen belangen, ontzorgen en ondersteunen inwoners. We intensiveren de samenwerking en blijven daarbij ook aandacht vragen voor de grensproblematiek en voor een ruimhartige én duurzame aanpak van het schadeherstel. Daarnaast hebben we regelmatig overleg over de Acuut Onveilige Situaties (AOS) en hebben we onze werkwijze hierop aangescherpt. Verder werken we samen met NCG en IMG aan de aanpak voor schrijnende of vastgelopen situaties. Hierbij zorgt het feit dat onze gemeente op de grens van het aardbevingsgebied ligt voor complexe vraagstukken en soms ook onuitlegbare situaties. Funderingsproblematiek, slechte staat van woningen, bodemdaling en gestapelde mijnbouw spelen hierin ook een rol. Hoewel we als gemeente hierin formeel geen rol hebben proberen we wel naast onze inwoners te staan en ze waar mogelijk hierin te helpen en ondersteunen, zeker in schrijnende situaties.

Gaswinning en gestapelde mijnbouw
Hoewel de gaswinning uit het Groningenveld definitief gestopt is in 2024 hebben we nog wel te maken met de gaswinning uit de kleinere gasvelden. En daarnaast ook met andere mijnbouwactiviteiten die van invloed zijn binnen onze gemeente (o.a. zoutwinning en de ondergrondse opslag van stikstof). Naast het IMG is daarom ook het contact met de Commissie Mijnbouwschade belangrijk. Verder zijn we betrokken bij een onderzoek van IMG naar multicausaliteit t.a.v. gaswinning en zoutwinning. Hierbij wordt onderzocht of een combinatie van gas en zoutwinning, en mogelijke trillingen en effecten van bodemdaling hierbij, gezamenlijk kunnen leiden tot schade aan gebouwen of objecten. De eerste resultaten van dit onderzoek zijn eind 2024 al gepresenteerd, maar nader onderzoek duurt langer dan gedacht. We zullen de uitkomsten van dit onderzoek en de verdere uitwerking hiervan volgen. Tot slot onderhouden we regelmatig contact met de mijnbouwbedrijven (Nobian en Gasunie), Staatstoezicht op de Mijnen (SodM), het ministerie van Economische Zaken en Klimaat en bewoners (stichting bewonersbelangen Lanengebied en Zuiderveen). Ook gebruiken we onze juridische bevoegdheden en verantwoordelijkheden om te reageren op bijv. winningsplannen rond mijnbouwactiviteiten.

Inwonerondersteuning
Komend jaar blijven we ondersteuning bieden aan onze inwoners bij schadeherstel en versterking. In het kader van de gebiedsgerichte projecten zullen we hier intensiever en samen met betrokken partijen in op trekken. Ook hebben we oog voor complexe en meervoudige sociale problematiek, waarvoor we via samenwerkingspartners extra en passende individuele ondersteuning organiseren. Naast individuele ondersteuning ontwikkelen we ook een meer collectieve aanpak gericht op het helpen van inwoners en het versterken van de sociale cohesie. Een extra opbouwwerker richt zich specifiek op het aardbevingsgebied waarbij gewerkt wordt aan de leefbaarheid in de dorpen en het bouwen aan vertrouwen. Dit gebeurt vanuit het programma gebiedsgericht werken.

Voor complexe situaties zetten we ons in om oplossingen te onderzoeken en samen met verantwoordelijke partijen te realiseren. In dat kader brengen ook de twee betrokken portefeuillehouders c.a. maandelijks bezoeken aan getroffen inwoners. Waar mogelijk dragen we schrijnende situaties voor bij het interventieteam of bij de Commissie Bijzondere Situaties. Ook kijken we naar de mogelijkheden om knelpunten of verschillen op te lossen en zetten we hiervoor de middelen in die we vanuit het rijk ontvangen. In 2027 kijken we hoe we de beschikbare middelen hiervoor breder in kunnen zetten.

Communicatie
We blijven inzetten op communicatie en informatievoorziening. Hiervoor hebben we in 2026 onze communicatiestrategie aangescherpt. Vanuit gemeente communiceren we o.a. via onze website, sociale media en de nieuwsbrief Oldambt Versterkt die we c.a. drie-maandelijks digitaal uitbrengen. Voor de gebiedsgerichte projecten werken we een communicatie-aanpak uit in samenwerking met betrokken partijen en dorpsbelangen.

Nationaal Programma Groningen

Met ons lokaal programma werken we aan de versterking van de brede welvaart in onze gemeente. Hiervoor zijn inmiddels diverse projecten volop in uitvoering. In 2027 ronden we de laatste 3 nog openstaande aanvragen binnen ons lokale programma af met een goedkeuring door het NPG-bestuur. Dit betreft de projecten: impuls fietspaden, leven lang ontwikkelen en gebiedsontwikkeling Bad Nieuweschans. Het vervolg van de projecten die binnen NPG worden uitgevoerd, is waar nodig sterk verankerd via Nij Begun, gebiedsgericht werken of binnen beleid. Voor alle projecten ‘in uitvoering’ is genoeg uitvoeringskracht beschikbaar. Vanuit het programma wordt deze inzet gecoördineerd en wordt aangestuurd op voortgang en samenhang. De halfjaarlijkse voortgangsrapportages helpen hierbij. Onderaan deze paragraaf treft u een overzicht aan van de projecten die in uitvoering zijn. Daar waar relevant kunnen projecten ook op andere plekken in de begroting terugkomen bij de betreffende beleidsvelden.

Nij Begun

Binnen de gemeente is afgesproken om de verschillende agenda’s onder Nij Begun programmatisch te organiseren. Voor de Herstelagenda verwijzen we naar het eerdere deel van deze paragraaf (programma Versterking en Herstel). Voor de Isolatie-aanpak (Maatregel 29) geldt dat we als gemeente de verantwoordelijkheid hebben voor informatie en activatie van onze inwoners. Dit doen we door het inzetten van onze campagne Oldambt Verwarmt. Daarnaast wordt Maatregel 29 waar dat kan geïntegreerd in gebiedsgericht projecten als hier eerder beschreven in de dorpaanpak. Verder wordt Maatregel 29 ook gecombineerd met de regeling Volkshuisvestingsfonds voor Bad Nieuweschans en Winschoten-Zuid. En zijn we bezig met een aanpak voor extra ondersteuning van inwoners die minder daadkrachtig zijn door bijvoorbeeld energiearmoede. Verder wordt gewerkt aan uitbreiding van het VvE loket voor de uitvoering van M29. De gemeente heeft hier ook een rol in het informeren en activeren van deze relatief grote doelgroep. Zie verder ook programma 5.

Voor de Sociale Agenda wordt in 2027 de definitieve inrichting van de governance verwacht. Daarbij is de insteek dat wordt aangesloten op de GR Perspectief Groningen Noord Drenthe (PGND) die medio 2026 is opgericht. In het voorjaar van 2027 wordt de besluitvorming hierover verwacht. Daarbij hebben ook raden en staten een formele rol. Verder zullen vrijwel alle maatregelen vanuit de Sociale Agenda in 2027 in uitvoering zijn of komen. De in 2026 gestarte maatregelen worden in 2027 verder uitgerold. Daarnaast starten een aantal nieuwe maatregelen, met name binnen het thema ‘deelname aan werk’ en ‘verminderen van armoede’. De maatregelen uit de Sociale Agenda komen op verschillende plekken in de begroting terug. Dit geldt ook voor de uitvoering van de leefbaarheidsmaatregelen waarvoor in 2027 een leefbaarheidstafel wordt opgezet. Aan deze tafel bepalen inwoners, maatschappelijke partners en de gemeente gezamenlijk hoe de beschikbare middelen het beste kunnen worden ingezet (zie programma 6).

De Economische Agenda zal in 2027 werken volgens de nieuwe governance. De stichting waarin overheid, ondernemers en onderwijs zijn vertegenwoordigd vervult hierbij een belangrijke rol in de uitvoering van het Meerjarig Uitvoeringsplan (MUP). De mate van uitwerking in het Uitvoeringsplan verschilt momenteel nog per thema. Op thema’s waar zaken nog nader moeten worden ingevuld zullen we blijven onderzoeken welke kansen en mogelijkheden er gaan ontstaan. Bij een aantal thema’s in het MUP is er al meer duidelijk en zijn we als gemeente al betrokken. Dit geldt bijvoorbeeld voor de Masterplannen Regiocentra en Campussen waarvoor in 2027 de plannen verder ontwikkeld worden. Ook blijven we betrokken bij de voortgang van het ontwikkelprogramma Ruimte voor Vrijetijd en zoeken we verbinding met de medio 2026 opgerichte Herstructureringsmaatschappij Drenthe-Groningen (HMDG). De Economische Agenda beoogt mee te investeren in deze maatschappij.

Organisatie

De aardbevingsopgave, NPG en Nij Begun vragen binnen onze gemeente veel extra werk en (personele) inzet. Afgelopen jaren is dit in toenemende mate programmatisch georganiseerd. Voor versterking en herstel geldt dat de basis ligt in het jaarlijkse plan van aanpak dat door de gemeenteraad wordt vastgesteld. Voor het NPG werken we aan ons lokale programma dat door de raad is vastgesteld. Beide programma's zijn ook opgenomen in de P&C cyclus. Met Nij Begun komt daar nog een extra laag bij die enerzijds zorgt dat rond de aardbevingsopgave/herstel de middelen en inzet fors groter wordt en anderzijds dat bovenop het NPG een Sociale Agenda en Economische Agenda ontwikkeld worden die veel groter en langer zijn. Voor Nij Begun is binnen de gemeentelijke organisatie afgesproken dat we dit niet als apart programma zien (gezien de verschillende agenda's) maar dat we dit wel programmatisch organiseren. Daarbij werken we met een (intern) jaarplan en is één van de afspraken om in deze paragraaf ook de plannen en ontwikkelingen m.b.t. Nij Begun samen te brengen.

Binnen de gemeente zijn de programma's Versterking en Herstel en NPG belegd bij het Programmabureau en zijn de betreffende programmamanagers verantwoordelijk voor de uitvoering daarvan. Voor Nij Begun is de programmamanager samen met de strateeg (Stafbureau) verantwoordelijk voor de coördinatie en organisatie. Voor alle drie de onderdelen werken we met teams van betrokken collega's en hebben we stuurgroepen met de verantwoordelijke portefeuillehouders. In de stuurgroep aardbevingen werken we direct samen met NCG en IMG en wordt gestuurd op de voortgang van de versterkingsopgave en de uitvoering van onze herstelagenda. Voor NPG en Nij Begun betreft dit een stuurgroep met het hele college, gezien ook dat dit alle portefeuilles raakt. Verder werken we voor NPG met een ambtelijke stuurgroep (DT en aantal teammanagers) om beter te kunnen sturen op de voortgang van de verschillende projecten.

Financiën

Voor de verschillende programma's, en onderliggende maatregelen en projecten, ontvangen we financiële middelen. Met Nij Begun zien we dat de omvang van deze middelen én de gevraagde inzet nog verder is gestegen. Hieronder lichten we e.e.a. toe. De punten 1 t/m 7 hebben betrekking op de Herstelmaatregelen, punt 8 en 9 betreft het NPG, punten 10 t/m 14 gaan we in op de financiële middelen die betrekking hebben op Nij Begun:

Versterking en Herstel

1.Inwonersondersteuning (sociaal-emotionele ondersteuning): In totaal ontvangen we hiervoor tussen 2024 en 2030 een bedrag van c.a. 2,3 miljoen euro (c.a. 350k per jaar). Uit deze middelen wordt de inzet van onze inwonersondersteuners gefinancierd en ook de inzet van de betrokken beleidsadviseur (1 dag p.w.). In 2026 is een plan van aanpak vastgesteld waarin o.a. ook aanvullende inzet is vastgelegd voor versterking van sociale cohesie en voor passende ondersteuning bij complexe en meervoudige sociale problematiek (beiden via SWO).

2.Sociale Cohesie (Blok B): dit betreft middelen om de sociale cohesie te vergroten en de verschillen tussen maatregelen voor de woningen in de versterking te verkleinen. Hiervoor ontvangen we in totaal een bedrag van ruim 12 miljoen euro. Een deel van deze middelen (6,9 miljoen) wordt gebruikt voor de subsidieregeling via SNN (subsidie voor verduurzaming van woningen die onder de versterkingsopgave vallen). Verder wordt een deel ingezet voor de subsidieregeling 'constructieve maatregelen blok B' die we als gemeente zelf uitvoeren.

3.Openbare ruimte (Blok D): We ontvangen een bedrag van c.a. 6,7 miljoen euro voor investeringen in openbare ruimte in gebieden waar versterking plaatsvindt. Hiermee financieren we een groot deel van de plannen voor de gebiedsontwikkeling van het dorpenlint Nieuwolda, 't Waar, Nieuw Scheemda welke nu volop in uitvoering is.

4.Knelpuntenpot gemeenten: met deze maatregel uit Nij Begun ontvangen de aardbevingsgemeenten financiële middelen voor het wegnemen van psychosociale en sociaaleconomische knelpunten. Als gemeente Oldambt ontvangen we komende jaren hiervoor een bedrag van c.a. 5,6 miljoen. In 2025 heeft het college een kader en werkwijze vastgesteld en zijn ook de eerste hulptrajecten gestart.

5.Leefbaarheid (Maatregel 14): Onderdeel van Nij Begun betreft ook extra geld voor leefbaarheid en wijkontwikkeling voor gebieden waar versterking en/of schade speelt (maatregel 14). Wij ontvangen voor de periode t/m 2030 hiervoor een bedrag van ruim 12 miljoen euro. In 2025 heeft het college hiervoor een plan van aanpak en uitvoeringskader vastgesteld en afgelopen jaar zijn de eerste projecten gerealiseerd.

6.Drieborg: Vanuit het rijk ontvangen we komende jaren ruim 5 miljoen euro voor het oplossen van de verschillen in de schade-afhandeling. In Nij Begun is Drieborg genoemd als concreet voorbeeld en in het verlengde hiervan is in samenwerking met de inwonerswerkgroep en het Rijk en IMG een plan opgesteld. In het najaar van 2026 is hiervoor een subsidieregeling vastgesteld samen met een plan van aanpak.

7.Organisatiekosten (Lumpsum-middelen): Met Nij Begun zijn extra middelen toegezegd voor de kosten die de regionale overheden moeten maken in het kader van de aardbevingsopgave. Als Oldambt krijgen we tot en met 2028 jaarlijks een bedrag van c.a. 700k voor personele inzet en organisatiekosten.

Nationaal Programma Groningen

8.NPG-Projecten: Vanuit NPG hebben we in totaal een trekkingsrecht voor onze gemeente van c.a. 34 miljoen euro met een looptijd van tien jaar (t/m 2030). De termijn voor uitgaven wordt naar verwachting verlengd naar 2032. In ons lokale programma hebben we bij aanvang 2027 18 projecten in uitvoering (gehad), waarvoor we in totaal ruim 32 miljoen euro aan NPG-middelen toegekend gekregen (incl programmakosten). Het gaat hier om de bedragen die ten laste komen van ons trekkingsrecht, voor een aantal projecten geldt dat de (verwachte) BTW-bijdrage rechtstreeks door het rijk wordt overgemaakt aan het BTW-compensatiefonds. Een deel van de projecten wordt door derden uitgevoerd. Deze middelen hebben we doorbeschikt via een subsidie. Eén keer per jaar moeten we alle projecten verantwoorden aan het NPG-bestuur. In 2027 verwachten we alle resterende projecten ‘in ontwikkeling’ tot een goedgekeurde aanvraag te hebben gebracht. De begroting is daarmee volledig sluitend.

*9.*Programmakosten NPG: binnen het NPG is afgesproken dat gemeenten maximaal 4% van de trekkingsrechten mogen inzetten voor proces- en organisatiekosten. Deze middelen zijn vrij te besteden gedurende de looptijd van het NPG. In 2025 is hiervoor de laatste tranche aangevraagd (c.a. 700k). Deze middelen worden ingezet voor de uitvoering van het programma en bijbehorende personele- en organisatiekosten.

Nij Begun

10.Proces middelen Nij Begun: We ontvangen als gemeente een bedrag van ruim 2 miljoen euro voor de extra inzet die we moeten leveren in het hele Nij Begun-proces. Binnen de gemeente is afgesproken deze middelen in te zetten om Nij Begun in onze gemeente zo goed mogelijk te organiseren. Dit betreft o.a. de extra inzet die we leveren voor programmanagement, werkzaamheden inhoudelijke agenda’s, communicatie, financiën en control). Verder zijn in 2026 gesprekken gevoerd over aanvullende middelen vanuit het rijk voor de periode 2026/2027. Voor Oldambt zou dit mogelijk gaan om een aanvullend budget van c.a. 1,5 miljoen. Definitieve besluitvorming moet nog plaatsvinden.

11.Herstel-agenda: de middelen die we hiervoor ontvangen zijn onderdeel van Versterking en Herstel en al benoemd onder punt 1-7.

12.Isolatie-aanpak: voor de uitvoering van de Isolatie-aanpak (Maatregel 29) ontvangen we als gemeente middelen voor proceskosten (192K p.j.) en voor belemmerend achterstallig onderhoud (190K p.j.). Deze middelen ontvangen we voor periode t/m 2035. De middelen voor proceskosten worden grotendeels besteed aan personele inzet die extra benodigd is voor gebiedsgerichte en doelgroepgericht ondersteuning. De middelen voor achterstallig onderhoud worden ingezet via de subsidieregeling die medio 2026 door het college is vastgesteld.

13.Sociale Agenda: Voor de uitvoering van een deel van de maatregelen uit deze agenda zijn/worden we als gemeente verantwoordelijk en ontvangen we de middelen. Het uitgangspunt is dat de financiering zoveel mogelijk rechtstreeks bij de uitvoerende partij terechtkomt. Voor 2027 ontvangt de gemeente in ieder geval de onderstaande middelen. Voor diverse maatregelen is de verdeling van de beschikbare middelen nog niet bekend, omdat de nadere uitwerking daarvan nog loopt. Daarnaast kennen de meeste budgetten een ingroeipad, waardoor de beschikbare middelen de komende jaren geleidelijk toenemen tot een structureel hoger niveau.

In 2027 ontvangt de gemeente (in ieder geval):

- € 670.833 voor ontmoetingsplekken
- € 268.327 voor wijk en dorpsondersteuning
- € 452.380 voor opbouwwerk, jongerenwerk, buurtsport- en cultuurcoaches
- € 344.951 voor Tijd voor Toekomst
- € 800.000 voor Brugfunctionaris Primair Onderwijs
- € 485.404 voor Welzijn op Recept

14.Economische Agenda: Met het Meerjarig Uitvoeringsplan is er in 2026 een eerste beeld ontstaan over de verwachte geldstromen vanuit de Economische Agenda in de periode tot en met 2028. Een deel van de middelen zal terechtkomen bij andere stakeholders dan overheden. Voor de geldstromen voor de masterplannen Campussen en Regiocentra worden er regionaal zaken nader uitgewerkt. Ten aanzien van het ontwikkelprogramma Ruimte voor Vrijetijd is de verwachting dat er in 2027 meer duidelijkheid zal gaan ontstaan. Voor deze drie masterplannen/programma’s geldt dat er expliciet cofinancieringsbedragen zijn gereserveerd in de Economische Agenda. We zien dat de ontwikkeling van de Economische Agenda nog minder concreet is dan de Sociale Agenda en dus hebben we ook nog minder zicht op welke financiële middelen we hiervoor mogelijk kunnen ontvangen. Inzet is gericht om op relevante onderdelen zo goed mogelijk aan te haken en kansen te benutten.

Tabel: NPG-projecten en programmakosten – Totaal overzicht

	Project	Doelstelling	NPG-middelen	Looptijd/fasering
1.	Scheemda Veilig en Bereikbaar	In 2020 is de nieuwe brede school in Scheemda in gebruik genomen. Er zitten meerdere organisaties in het gebouw wat betekent dat het verkeer rondom het gebouw toeneemt. Daarom heeft Oldambt samen met de scholen een plan bedacht om de verkeersveiligheid rondom het gebouw te verbeteren. Dit project is inmiddels afgerond.	€ 285.318,-	Afgerond (2022)
2.	Snel aan de Slag met Nieuwborgen.net	De NPG-subsidie is ingezet voor het organiseren van bewoners-bijeenkomsten en het verbeteren van de communicatie en het versterken van de samenwerking tussen bewoners en initiatiefnemers. Dit project is inmiddels afgerond.	€ 105.375,-	Afgerond (2021)
3.	Programmakosten	Binnen NPG is afgesproken dat gemeenten maximaal 4% van de trekkingsrechten mogen inzetten voor proces- en organisatiekosten.	€ 1.366.200,-	2030 Midden realisatie
4.	De Graanrepubliek	Dit project gaat over het produceren van ambachtelijk voedsel gemaakt van Gronings graan. Dat gebeurt in de Oude Remise (Bad Nieuweschans) die hiervoor gerenoveerd en verbouwd is. Helaas zijn beide Coöperaties die dit project trokken in 2024 en 2025 failliet gegaan.	€ 942.000,-	Afgerond (2023)
5.	Tijd voor toekomst	Tijd voor Toekomst ontwikkelt een verrijkte schooldag: waar extra lestijd wordt geboden met inzet op talentontwikkeling, welzijn, gezondheid en verminderen van achterstanden.	€ 964.350,-	Afgerond (2026)
6.	Lokaal Stimulerings-fonds	Het project STILO is erop gericht meer verantwoordelijkheid en zelfstandigheid te geven aan dorpen en wijken in Oldambt om de leefbaarheid te verbeteren en de welvaart te versterken.	€ 1.000.000,-	2027 Einde realisatie
7.	Fonds Toekomst-bestendig Wonen	Het doel van dit project is om een regeling te ontwikkelen waarmee inwoners makkelijker aan geld kunnen komen om hun woning toekomstbestendig te maken. Het geld uit deze regeling kunnen inwoners gebruiken voor het verduurzamen, verbeteren en levensloopbestendig maken van woningen.	€ 750.000,-	2030 Begin realisatie
8.	Bibliotheek op School en Voorlees-express	Hiermee willen we onderwijsachterstanden wegnemen door ervoor te zorgen dat er meer wordt gelezen en voorgelezen. Door de Bibliotheek op school zijn straks op alle scholen gevarieerde collecties. Door de VoorleesExpress worden ouders ondersteund bij het lezen.	€ 560.720,-	Afgerond (2024)
9.	Stimuleringsregeling Winschoten	Dit stimuleringsfonds is bedoeld om de ontwikkelingen in de binnenstad van Winschoten aan te jagen en het centrum meer toekomstbestendig te maken.	€ 500.000,-	2030 Midden realisatie
10.	Regiomarketing Oost Groningen	Met dit project investeren we in een professionele regiomarketingorganisatie. Regiopromotie is belangrijk voor de vindbaarheid en herkenbaarheid van onze toeristisch- recreatieve regio in Nederland en daarbuiten.	€ 300.000,-	2030 Midden realisatie
11.	Opgroeien in een kansrijke omgeving	Dit project is gebaseerd op het IJslandse preventiemodel en is een preventie-aanpak gericht op het creëren van een positieve leefomgeving, waarin jongeren gezond, veilig en kansrijk kunnen opgroeien, zonder middelengebruik.	€ 851.364,-	2026 Einde realisatie
12.	Generatierijkdom	Met dit project willen we zorgen voor gelijke kansen in het onderwijs, een kansrijker toekomstperspectief, het doorbreken van het taboe op armoede en schulden en financieel en zelfredzame inwoners.	€ 1.518.880,-	2028 Midden realisatie

13.	Centrumontwikkeling Winschoten	Met dit project wordt ingezet op een toekomstbestendig en aantrekkelijker centrum van Winschoten. Het gaat daarbij over de realisatie van de 1e fase van het ambitiedocument Centrum Oldambt tot 2028. Daarbij wordt het NPG-geld ook ingezet als een vliegwiel om ontwikkelingen te bespoedigen, andere partijen te betrekken en aanvullende bijdragen te realiseren.	€ 5.000.000,-	2028 Begin realisatie
14.	Koepelproject Graanrepubliek 2.0	Een veelzijdig project met als doel een nieuw perspectief voor Oldambtster boerderijen en een duurzame voedselketen i.c.m. kansen voor innovatie, onderwijs, toerisme en arbeidsmarkt. Onderdeel van dit project is een revolverend fonds waarvoor een plan wordt opgesteld. De gevraagde middelen hiervoor (3 miljoen) zijn in juni 2026 definitief toegekend (na goedkeuring over het uitgewerkte plan).	€ 5.689.000,- (incl. 3 mio fonds)	2027 Midden realisatie
15.	Digitaal Centrum Oost-Groningen (Ruby)	Het doel van dit project is het realiseren van een fysieke en toegankelijke locatie, voor het ondersteunen van inwoners en ondernemers bij de digitale transitie en waar wordt gewerkt aan bewustwording, digitaliseringsvraagstukken én digitale veiligheid, én aan realiseren van een kennisnetwerk.	€ 899.000,-	2028 Midden realisatie
16.	De Rensel, toekomstbestendig	Met het project ‘De Rensel toekomstbestendig’ wordt geïnvesteerd in een revitalisering van bedrijventerrein De Rensel, met als doel de realisatie van een bedrijfslocatie met een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor een brede groep aan economische sectoren.	€ 4.500.000,-	2030 Begin realisatie
17.	Hart voor Scheemda	Het centrum van Scheemda wordt een aantrekkelijkere plek voor ontmoeting en bedrijvigheid. De inrichting van het plein en de verkeersstromen worden hierbij veranderd.	€ 5.000.000,-	2030 Voorbereiding
18.	WinCITY	Door WinCITY wordt de regiocentrum van en het merk ‘Winschoten’ versterkt, de mogelijkheden van en samenwerking tussen ondernemers worden verbeterd.	€ 1.000.000,-	2028 Begin realisatie
19.	Impuls fietspaden	Op basis van een uitgebreide fietskaart met knelpunten analyse, wordt een impuls gegeven aan fietspaden die dit nodig hebben.	€ 1.000.000,-	In ontwikkeling
20.	Gebiedsontwikkeling Bad Nieuweschans	Aanhakend op bestaande ontwikkeling en verwachte (economische) veranderingen in dit gebied wordt een impuls gegevens aan de brede welvaart van het dorp.	€ 1.500.000,-	In ontwikkeling
21.	Leven Lang Ontwikkelen	Leven Lang Ontwikkelen is een project dat zich richt op het versterken van een lerende en wendbare samenleving. Het programma stimuleert een leercultuur bij inwoners, werknemers én werkgevers, en bevordert structurele samenwerking tussen onderwijs, overheid en bedrijfsleven.	€ 500.000,-	In ontwikkeling
		Totaal:	**€ 34.232.207,-**	

4 Financiële overzichten

Inleiding

In dit hoofdstuk zijn de verschillende financiële overzichten opgenomen waaronder het meerjarig perspectief naar programma en naar taakveld. De afzonderlijke overzichten van de structurele en incidentele baten en lasten met bijbehorende mutaties in de reserves. En de geprognosticeerde balans met de toelichting óp en het verloop ván de reserves en voorzieningen.

4.1 Samenvatting meerjarig perspectief naar programma's

Bedragen x €1.000

Samenvatting meerjarig perspectief naar programma's	Realisatie 2025	Geactualiseerde Begroting 2026	Primaire Begroting 2027	Meerjarenbegroting 2028	Meerjarenbegroting 2029	Meerjarenbegroting 2030
Lasten						
Een zorgzame en veerkrachtige samenleving	**86.390**	**93.185**	**93.311**	**93.073**	**92.963**	**88.082**
Goed wonen in een prettige leefomgeving	**28.549**	**89.414**	**26.156**	**20.216**	**20.520**	**20.106**
Ruimte voor leren, werken en ontwikkelen	**32.276**	**39.786**	**39.604**	**39.778**	**43.558**	**42.865**
Veilig en weerbaar, thuis en op straat	**4.290**	**4.791**	**6.959**	**7.107**	**7.306**	**7.306**
Bewust van de wereld en van de toekomst	**11.321**	**24.337**	**10.863**	**10.907**	**10.950**	**10.950**
Samenwerken met onze dorpen en wijken	**9.667**	**14.410**	**10.993**	**5.940**	**5.941**	**5.941**
Algemene dekkingsmiddelen, bestuur, dienstverlening, overhead en overige posten	**40.066**	**41.134**	**34.310**	**34.369**	**34.147**	**34.800**
Totaal Lasten	**212.560**	**307.057**	**222.195**	**211.390**	**215.385**	**210.050**
Baten						
Een zorgzame en veerkrachtige samenleving	**30.546**	**31.055**	**30.739**	**31.321**	**31.755**	**32.200**
Goed wonen in een prettige leefomgeving	**13.175**	**71.470**	**10.783**	**4.880**	**5.160**	**4.641**
Ruimte voor leren, werken en ontwikkelen	**4.073**	**10.877**	**9.260**	**8.734**	**11.909**	**11.215**
Veilig en weerbaar, thuis en op straat	**26**	**147**	**150**	**150**	**150**	**150**
Bewust van de wereld en van de toekomst	**11.416**	**24.366**	**10.983**	**10.983**	**10.983**	**10.983**
Samenwerken met onze dorpen en wijken	**8.468**	**11.090**	**5.878**	**1.242**	**1.242**	**1.242**
Algemene dekkingsmiddelen, bestuur, dienstverlening, overhead en overige posten	**157.045**	**156.130**	**154.687**	**151.351**	**152.496**	**150.493**
Totaal Baten	**224.750**	**305.136**	**222.481**	**208.661**	**213.694**	**210.924**
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	**-12.190**	**1.921**	**-285**	**2.729**	**1.691**	**-874**
Stortingen						
Een zorgzame en veerkrachtige samenleving	**1.590**	**0**	**226**	**226**	**226**	**226**
Goed wonen in een prettige leefomgeving	**4.372**	**3.750**	**0**	**0**	**0**	**0**
Ruimte voor leren, werken en ontwikkelen	**41**	**96**	**96**	**96**	**96**	**96**
Veilig en weerbaar, thuis en op straat	**2.382**	**1.464**	**0**	**0**	**0**	**0**
Bewust van de wereld en van de toekomst	**167**	**1.568**	**167**	**167**	**167**	**167**
Algemene dekkingsmiddelen, bestuur, dienstverlening, overhead en overige posten	**17.862**	**4.766**	**1.082**	**1.082**	**1.082**	**0**

Samenvatting meerjarig perspectief naar programma's	Realisatie 2025	Geactualiseerde Begroting 2026	Primaire Begroting 2027	Meerjarenbegroting 2028	Meerjarenbegroting 2029	Meerjarenbegroting 2030
Totaal Stortingen	**26.414**	**11.643**	**1.571**	**1.571**	**1.571**	**489**
Onttrekkingen						
Een zorgzame en veerkrachtige samenleving	**397**	**365**	**638**	**100**	**100**	**100**
Goed wonen in een prettige leefomgeving	**5.749**	**1.396**	**1.235**	**932**	**932**	**932**
Veilig en weerbaar, thuis en op straat	**76**	**431**	**12**	**0**	**0**	**0**
Bewust van de wereld en van de toekomst	**227**	**335**	**177**	**177**	**177**	**177**
Algemene dekkingsmiddelen, bestuur, dienstverlening, overhead en overige posten	**7.775**	**17.399**	**1.791**	**371**	**210**	**210**
Totaal Onttrekkingen	**14.223**	**19.926**	**3.853**	**1.581**	**1.419**	**1.419**
Mutaties reserves	**12.190**	**-8.283**	**-2.282**	**-9**	**152**	**-930**
Totaal	**0**	**-6.362**	**-2.567**	**2.720**	**1.843**	**-1.804**

4.2 Samenvatting meerjarig perspectief naar taakvelden

Samenvatting meerjarig perspectief naar taakvelden

Bedragen x €1.000

Samenvatting meerjarig perspectief naar taakvelden	Realisatie 2025	Geactualiseerde Begroting 2026	Primaire Begroting 2027	Meerjarenbegroting 2028	Meerjarenbegroting 2029	Meerjarenbegroting 2030
0.1 Bestuur	**2.287**	**2.394**	**2.381**	**2.381**	**2.381**	**2.381**
0.10 Mutaties reserves	**11.286**	**-8.283**	**-2.282**	**-9**	**152**	**-930**
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	**904**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
0.2 Burgerzaken	**728**	**933**	**730**	**712**	**712**	**712**
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	**204**	**279**	**193**	**193**	**194**	**194**
0.4 Overhead	**28.851**	**28.169**	**24.343**	**23.675**	**23.116**	**23.143**
0.5 Treasury	**-2.456**	**-1.103**	**-94**	**-204**	**-300**	**-347**
0.61 OZB woningen	**-7.006**	**-7.304**	**-7.611**	**-7.611**	**-7.611**	**-7.611**
0.62 OZB niet-woningen	**-8.425**	**-8.664**	**-9.051**	**-9.051**	**-9.051**	**-9.051**
0.64 Belastingen overig	**-245**	**-206**	**-261**	**-261**	**-261**	**-261**
0.7 Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	**131.345**	**129.104**	**132.764**	**128.197**	**129.661**	**127.839**
0.8 Overige baten en lasten	**120**	**-562**	**1.411**	**1.032**	**1.785**	**2.638**
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	**-1**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	**2.964**	**3.215**	**4.617**	**4.754**	**4.963**	**4.963**
1.2 Openbare orde en veiligheid	**1.300**	**1.429**	**2.192**	**2.202**	**2.192**	**2.192**
2.1 Verkeer en vervoer	**6.065**	**6.614**	**6.599**	**6.967**	**6.972**	**6.972**
2.2 Parkeren	**152**	**155**	**156**	**156**	**156**	**156**
2.3 Recreatieve havens	**250**	**350**	**334**	**334**	**334**	**334**
2.4 Economische havens en waterwegen	**25**	**20**	**20**	**20**	**20**	**20**
3.1 Economische ontwikkeling	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	**-868**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	**70**	**143**	**143**	**143**	**143**	**143**
3.4 Economische promotie	**702**	**669**	**631**	**631**	**631**	**631**
4.1 Openbaar basisonderwijs	**53**	**54**	**56**	**56**	**56**	**56**
4.2 Onderwijshuisvesting	**2.857**	**3.054**	**3.076**	**3.212**	**3.213**	**3.213**
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	**1.208**	**1.750**	**2.008**	**1.972**	**1.972**	**1.972**
5.1 Sportbeleid en activering	**115**	**111**	**70**	**70**	**70**	**70**
5.2 Sportaccommodaties	**3.470**	**4.730**	**2.587**	**2.587**	**2.589**	**2.589**

Samenvatting meerjarig perspectief naar taakvelden	Realisatie 2025	Geactualiseerde Begroting 2026	Primaire Begroting 2027	Meerjarenbegroting 2028	Meerjarenbegroting 2029	Meerjarenbegroting 2030
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	**3.192**	**2.937**	**2.738**	**2.738**	**2.738**	**2.738**
5.4 Musea	**75**	**103**	**80**	**80**	**80**	**80**
5.5 Cultureel erfgoed	**687**	**1.537**	**728**	**600**	**600**	**600**
5.6 Media	**942**	**1.140**	**1.135**	**1.014**	**1.014**	**1.014**
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	**3.974**	**5.021**	**4.679**	**4.738**	**4.741**	**4.741**
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	**1.199**	**3.319**	**5.115**	**4.698**	**4.699**	**4.699**
6.21 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen WMO	**318**	**362**	**372**	**372**	**372**	**372**
6.22 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd	**942**	**1.078**	**912**	**912**	**912**	**912**
6.23 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal	**409**	**765**	**850**	**663**	**663**	**663**
6.3 Inkomensregelingen	**5.002**	**5.089**	**5.495**	**5.352**	**5.158**	**5.197**
6.4 WSW en beschut werk	**17.417**	**14.809**	**16.412**	**16.871**	**17.334**	**17.334**
6.5 Arbeidsparticipatie	**6.765**	**8.429**	**8.019**	**8.159**	**8.300**	**8.300**
6.60 Hulpmiddelen en diensten (WMO)	**2.744**	**2.898**	**2.796**	**2.798**	**2.800**	**2.800**
6.711 Huishoudelijke hulp (WMO)	**6.778**	**7.776**	**7.488**	**7.488**	**7.174**	**2.017**
6.712 Begeleiding (WMO)	**3.176**	**3.626**	**3.467**	**3.467**	**3.467**	**3.467**
6.713 Dagbesteding (WMO)	**777**	**825**	**825**	**825**	**825**	**825**
6.751 Jeugdhulp ambulant lokaal	**1.749**	**1.892**	**2.123**	**2.123**	**2.123**	**2.123**
6.752 Jeugdhulp ambulant regionaal	**10.656**	**12.013**	**11.408**	**11.408**	**11.408**	**11.408**
6.753 Jeugdhulp ambulant landelijk	**70**	**101**	**0**	**0**	**0**	**0**
6.761 Jeugdhulp met verblijf lokaal	**1.467**	**1.594**	**1.555**	**1.555**	**1.555**	**1.555**
6.762 Jeugdhulp met verblijf regionaal	**5.580**	**6.217**	**5.577**	**5.577**	**5.577**	**5.577**
6.763 Jeugdhulp met verblijf landelijk	**126**	**164**	**0**	**0**	**0**	**0**
6.791 PGB WMO	**1.026**	**1.234**	**1.105**	**1.105**	**1.105**	**889**
6.792 PGB Jeugd	**383**	**489**	**400**	**400**	**400**	**400**
6.811 Beschermd wonen (WMO)	**-134**	**772**	**397**	**53**	**53**	**53**
6.812 Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	**307**	**472**	**617**	**636**	**671**	**671**
6.821 Jeugdbescherming	**1.411**	**1.583**	**1.388**	**1.388**	**1.388**	**1.388**
6.822 Jeugdreclassering	**283**	**329**	**227**	**227**	**227**	**227**
6.91 Coördinatie en beleid WMO	**1.482**	**519**	**2.281**	**2.281**	**2.281**	**2.281**

Samenvatting meerjarig perspectief naar taakvelden	Realisatie 2025	Geactualiseerde Begroting 2026	Primaire Begroting 2027	Meerjarenbegroting 2028	Meerjarenbegroting 2029	Meerjarenbegroting 2030
6.92 Coördinatie en beleid Jeugd	**1.667**	**1.423**	**4.704**	**4.657**	**4.582**	**4.582**
7.1 Volksgezondheid	**1.829**	**1.886**	**1.976**	**1.976**	**1.976**	**1.984**
7.2 Riolering	**-1.210**	**-1.996**	**-1.938**	**-1.913**	**-1.890**	**-1.890**
7.3 Afval	**-1.332**	**-1.596**	**-1.546**	**-1.546**	**-1.545**	**-1.545**
7.4 Milieubeheer	**2.447**	**3.562**	**3.364**	**3.383**	**3.403**	**3.403**
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	**309**	**403**	**345**	**349**	**349**	**349**
8.1 Ruimte en leefomgeving	**1.763**	**2.976**	**2.017**	**1.376**	**1.376**	**1.376**
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	**-580**	**460**	**415**	**415**	**417**	**417**
8.3 Wonen en bouwen	**3.039**	**811**	**426**	**732**	**744**	**849**
Totaal	**0**	**-6.362**	**-2.567**	**2.720**	**1.843**	**-1.804**

4.3 Structurele baten en lasten

Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves

Structruele mutaties reserves (x € 1.000)	2027	2028	2029	2030
Toevoegingen aan reserves				
Reserve cultuurhuis	147	147	147	147
Reserve sport en leefbaarheid	79	79	79	79
Reserve buitenonderhoud brede school	96	96	96	96
Reserve sanering Meidoorn	165	165	165	165
Reserve dekking deelneming energiecooperatie	2	2	2	2
subtotaal toevoegingen	489	489	489	489
Onttrekkingen aan reserves				
Reserve vluchtelingen	100	100	100	100
Reserve versterken ruimtelijke kwaliteit	100	100	100	100
Reserve dekking kapitaallasten	792	832	832	832
Reserve aardgas	47	47	47	47
Reserve sanering Meidoornlaan	131	131	131	131
Reserve WGA	210	210	210	210
subtotaal onttrekkingen	1.379	1.419	1.419	1.419
Saldo structurele reservemutaties	**890**	**930**	**930**	**930**

Structureel begrotingssaldo

Structureel begrotingssaldo (x € 1.000)	2027	2028	2029	2030
Lasten				
Bruto lasten	223.767	212.961	216.956	210.539
Incidentele lasten	2.474	161	0	0
Incidentele toevoegingen aan reserves	1.082	1.082	1.082	0
Structurele lasten (a)	220.211	211.718	215.874	210.539
Baten				
Bruto baten	226.333	210.242	215.114	212.343
Incidentele baten	0	0	0	0
Incidentele onttrekkingen aan reserves	2.474	161	0	0
Structurele baten (b)	223.859	210.081	215.114	212.343
Structureel begrotingssaldo (c = b-a)	**3.648**	**-1.637**	**-760**	**1.804**

Het structurele begrotingssaldo is, door de tijdelijke storting in de reserve Drieborg, iets gunstiger dan het gewone begrotingssaldo (alle lasten en baten) waarmee repressief toezicht (goedkeuring op de begroting) van de Provincie verwacht mag worden.

4.4 Incidentele baten en lasten en mutaties in de reserves

Incidentele baten en lasten inclusief reserves

Incidentele baten en lasten (x € 1.000)	2027	2028	2029	2030
Lasten				
Doorgeschoven projecten	1.215	0	0	0
Vluchtelingen	304	0	0	0
Drieborg	550	0	0	0
Organisationtwikkeling	405	161	0	0
subtotaal incidentele lasten	2.474	161	0	0
Toevoegingen aan reserves				
Storting reserve Drieborg (tijdelijk via AU)	1.082	1.082	1.082	0
subtotaal incidentele toevoegingen	1.082	1.082	1.082	0
Baten				
Geen bijzondere incidentele baten voor de expoitatie*				
subtotaal incidentele baten	0	0	0	0
Onttrekkingen aan reserves				
Reserve doorgeschoven projecten	1.215	0	0	0
Reserve vluchtelingen	304	0	0	0
Reserve Drieborg	550	0	0	0
Reserve organisatieontwikkeling	405	161	0	0
subtotaal incidentele onttrekkingen	2.474	161	0	0
Saldo incidentele baten/lasten en reservemutaties	**-1.082**	**-1.082**	**-1.082**	**0**

De incidentele baten en lasten en reservemutaties zijn vooral van belang voor de bepaling van het structurele begrotingssaldo (zie 4.3). Bij het bepalen is niet zozeer het bedrag voor enig jaar van belang maar gaat het vooral om de activiteit. Wanneer de activiteit eenmalig of tijdelijk is, dienen de bijhorende baten en lasten als incidenteel te worden aangemerkt. Op deze manier geeft het structurele begrotingssaldo aan of de baten en lasten voor de reguliere taken (bestaand beleid) van de gemeente in evenwicht zijn.

We voorzien voor 2027 en 2028 incidentele onttrekkingen aan een viertal reserves. Om die reden worden voor de hoofdstuk ook de lasten die aan deze reserves worden onttrokken als incidenteel aangemerkt. Bij deze lasten moet gedacht worden aan een bijdrage voor de kosten aan Nijambt, gezinsondersteuning, beschermd wonen, kosten die we maken voor de opvang van vluchtelingen en extra capaciteit voor organisatieontwikkeling. Daarnaast is nog sprake van een tijdelijke storting in de reserve Drieborg.

We voorzien in deze begroting verder geen bijzondere incidentele baten. Wat voor de gemeente Oldambt bijzonder is en wat daarmee een hele zuivere samenstelling van deze tabel bemoeilijkt is het grote aantal programmamiddelen en specifieke uitkeringen omdat de bijbehorende activiteiten als eenmalig of tijdelijk kunnen worden beschouwd. Aangezien de baten en lasten van deze activiteiten in vrijwel alle gevallen aan elkaar gelijk zijn hebben deze geen invloed op het begrotingssaldo. Om die reden laten we deze hier buiten beschouwing.

4.5 Geprognosticeerde balans en toelichting op de reserves en voorzieningen

Geprognosticeerde balans per 31 december

ACTIVA	Rekening 2025	Primitieve Begroting 2026	2027	Meerjarenbegroting 2028	2029	2030
Vaste activa						
Immateriële activa	18.331	13.955	13.081	12.103	11.161	10.260
Materiële vaste activa	116.819	149.660	163.492	155.593	147.968	140.918
Financiële vaste activa	11.818	10.929	10.187	10.187	10.187	10.187
Totaal vaste activa	**146.968**	**174.544**	**186.760**	**177.883**	**169.316**	**161.365**
Vlottende activa						
Voorraden	2.675	1.983	7.841	7.841	7.841	7.841
Uitzettingen met looptijd korter dan 1 jaar	140.997	23.955	23.955	23.955	23.955	23.955
Liquide middelen	412	500	500	500	500	500
Overlopende activa	16.238	14.500	16.000	16.000	16.000	16.000
Totaal vlottende activa	**160.322**	**40.937**	**48.296**	**48.296**	**48.296**	**48.296**
Totaal generaal	**307.290**	**215.481**	**235.056**	**226.179**	**217.612**	**209.661**

PASSIVA	Rekening 2025	Primitieve Begroting 2026	2027	Meerjarenbegroting 2028	2029	2030
Vaste passiva						
Eigen vermogen						
- Algemene reserve	32.597	27.395	25.879	25.879	25.879	25.879
- Bestemmingsreserves	62.591	58.026	61.924	59.642	59.633	59.785
- Nog te bestemmen resultaat	9.982	2.622	2.567	-2.720	-1.842	1.804
Voorzieningen	15.531	10.029	16.733	16.378	16.033	16.033
Vaste schulden van één jaar of langer	85.876	80.886	76.181	71.476	66.771	62.066
Totaal vast financieringsmiddelen	**206.577**	**178.957**	**183.284**	**170.655**	**166.474**	**165.567**
Vlottende passiva						
Vlottende schulden korter dan één jaar	6.993	6.000	7.500	7.500	7.500	7.500
Overlopende passiva	93.720	30.524	44.272	48.024	43.638	36.594
Totaal vaste passiva	**100.713**	**36.524**	**51.772**	**55.524**	**51.138**	**44.094**
Totaal generaal	**307.290**	**215.481**	**235.056**	**226.179**	**217.612**	**209.661**

Verloopoverzicht van de reserves

Verloop reserves (x € 1.000)	verwachte stand 1-1-2027	verwachte mutaties (per saldo) 2027	2028	2029	2030	verwachte stand 13-12-2030
Algemene reserve	25.879	2.566	-2.719	-1.842	1.804	25.689
algemene reserve	**25.879**	**2.566**	**-2.719**	**-1.842**	**1.804**	**25.689**
Cultuurhuis	414	147	147	147	147	1.004
Uit te voeren projecten	2.340	-1.215	0	0	0	1.125
Uitbreiding begraafplaats	0					0
Res. versterking ruimt. kwaliteit dorpen en wijken	5.910	-100	-100	-100	-100	5.510
Bestemmingsreserve energie armoede	0					0
Bestemmingsreserve dekking kapitaall.investeringen	20.021	-792	-832	-832	-832	16.733
Bestemmingsreserve Bomenbuurt	418					418
Bestemmingsreserve organisatie ontwikkeling	4.689	-405	-161	0	0	4.122
Bestemmingsreserve sanering Meidoornlaan	4.636	34	34	34	34	4.772
Bestemmingsreserve buitenonderhoud Brede Scholen	294	96	96	96	96	678
Bestemmingsreserve aardgasvrije wijken	885	-47	-47	-47	-47	698
Reserve dekking deelnemingen Energie coöperaties	16	2	2	2	2	26
Bestemmingsreserve Hayo Dijkhuisfonds	34					34
Reserve cofinanciering Regiodeal 2.0	1.805					1.805
Reserve Spuk Woningbouwimpuls 6e trance 2024-2034	0					0
Reserve inzet Nij Begun	1.700					1.700
Reserve sport en leefbaarheidsfonds	1.513	79	79	79	79	1.829
Reserve inkomen, armoede en participatie	2.122					2.122
Reserve onderhoud Blauwestad	500					500
Bestemmingsreserve Vluchtelingen	5.898	-404	-100	-100	-100	5.194
Reserve incidentele kosten herhuisvesten personeel	2.889					2.889
Reserve gelijkw. schadeafhandeling Drieborg	0	532	1.082	1.082	0	2.696
Bestemmingsreserve WGA	1.315	-210	-210	-210	-210	475
Reserve volkshuisvestingsfonds	754					754
Bestemmingsreserve onderhoud wegen	981					981
Grondexploitatie	2.790					2.790
bestemmingsreserves	**61.924**	**-2.282**	**-9**	**152**	**-930**	**58.855**
totaal	**87.803**	**284**	**-2.728**	**-1.690**	**874**	**84.543**

Toelichting op de voorzieningen

De voorzieningen hebben vooral betrekking op pensioenen, mogelijke verliezen op grondexploitaties en verrekening van kosten voor afvalstoffenheffing en riool. Daarnaast hebben we nog een voorziening vanwege herwaardering Woz. Op begrotingsbasis worden hierin nauwelijks mutaties voorzien, deze komen vooral in de jaarrekening tot uitdrukking.

4.6 Stelposten

In onderstaande tabel zijn de restant stelposten opgenomen die onderdeel van deze begroting zijn. Bij de kadernota 2028 worden deze opnieuw beoordeeld. De insteek is dat er zo min mogelijk stelposten in de begroting zijn opgenomen. Het heeft de voorkeur deze scherp te blijven en te vertalen naar concrete budgetten om te voorkomen dat er onnodig middelen onbenut blijven dan wel taakstellingen (negatieve stelposten) niet worden ingevuld.

Restant stelposten (x € 1.000)	2027	2028	2029	2030
KN 2027 stelpost wettelijke taken	267	1.658	2.028	2.028
KN 27 kapitaallasten Winschoten centr	129	129	129	129
BG 27 stelpost Jeugd vanwege korting AU	0	-908	-908	-908
KN 26 kapitaallasten Winschoten centr	0	129	129	129
Minimabeleid	125	150	150	150
Onderhoud Blauwe stad	500	500	500	500
Overhead doorbelast aan project/programma	-500	-1.000	-1.000	-1.000
Fin. strat. informatieland	200	200	200	200
Fin. strat. applicaties (x	100	100	100	100
Fin. strat. doorontw.perso	150	200	200	200
Wet versterking regie Volkshuisvesting	100	100	100	100
Proj economie en werkgelegenheid (LLO/recr/ Cultuur/vrijetijdseconomie / WinCity) uitvoering	200	200	200	200
Totaal restant stelposten	**1.271**	**1.458**	**1.828**	**1.828**